

Onsdag den 2. juni 2021 (D)

1

126. møde

Onsdag den 2. juni 2021 kl. 9.00

Dagsorden

1) Forespørgsel nr. F 60:

Forespørgsel til statsministeren om den indenrigs- og udenrigs-politiske situation.

Af Jesper Petersen (S), Sophie Løhde (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Karsten Hønge (SF), Andreas Steenberg (RV), Mai Villadsen (EL), Mette Abildgaard (KF), Pernille Vermund (NB), Alex Vanops-lagh (LA), Torsten Gejl (ALT), Jens Rohde (KD), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU), Edmund Joensen (SP), Sjúrdur Skaale (JF) og medlemmer UFG: Simon Emil Ammitzbøll-Bille, Uffe Elbæk, Lars Løkke Rasmussen, Sikandar Siddique, Inger Støjberg, Susanne Zimmer og Orla Østerby.
(Anmeldelse 29.04.2021. Fremme 03.05.2021).

Kl. 09:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mødet er åbnet.

Erhvervsministeren har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig redegørelse om erhvervslivet og regulering 2019-2020. Eksemplarer bliver omdelt, og redegørelsen vil fremgå af Folketingstidende.

Afslutningsdebatten i dag vil blive tolket på tegnsprog, således at døve kan følge debatten. Tegnsprogstolkningen kan ses direkte på Folketingets hjemmeside og efterfølgende også on demand.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 60:

Forespørgsel til statsministeren:

Hvad kan statsministeren oplyse om den indenrigs- og udenrigs-politiske situation?

Af Jesper Petersen (S), Sophie Løhde (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Karsten Hønge (SF), Andreas Steenberg (RV), Mai Villadsen (EL), Mette Abildgaard (KF), Pernille Vermund (NB), Alex Vanops-lagh (LA), Torsten Gejl (ALT), Jens Rohde (KD), Aaja Chemnitz

Larsen (IA), Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU), Edmund Joensen (SP), Sjúrdur Skaale (JF), Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG), Uffe Elbæk (UFG), Lars Løkke Rasmussen (UFG), Sikandar Siddique (UFG), Inger Støjberg (UFG), Susanne Zimmer (UFG) og Orla Østerby (UFG).

(Anmeldelse 29.04.2021. Fremme 03.05.2021).

Kl. 09:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse ikke udsættes. Vi skal starte med en begrundelse. Ordføreren for forespørgerne, hr. Jesper Petersen.

Kl. 09:01

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Jeg skal ikke heller denne gang komme med sådan en lang, kritisk indledning om, hvorfor vi skal mødes i dag, men bare sige, at som det fremgår, synes hele Folketinget faktisk, det er så udmærket at holde fast i, at vi afslutter folketingsåret med en forespørgselsdebat, en afslutningsdebat lydende: Hvad kan statsministeren oplyse om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation?

Så er bolden vist givet op. Jeg glæder mig til i dag.

Kl. 09:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Det betyder, at vi så skal have en besvarelse, og derfor er det nu statsministeren.

Kl. 09:02

Besvarelse

Statsministeren (Mette Frederiksen):

I sidste måned besøgte jeg en erhvervsskole i Hvidovre. Eleverne var tilbage, og det var de glade for. Det er svært at lære at skifte bremsen på en bil hjemme fra sofaen uden at have værktøjet mellem hænderne eller at blive bygningsmaler uden konkret at stå med en pensel og malerbøtter, og det er op ad bakke at lære om strøm og ledninger uden at være til stede fysisk. Også her har coronaen har haft konsekvenser.

Hvad gør man så? En af lærerne, Daniel Svendsen, underviser på hovedforløbet til personvognsmekaniker. Han fortalte med smittende entusiasme, godt nok bag mundbindet, at han nu var begyndt at møde ind tre kvarter før om morgenen, og at han i øvrigt forventede det samme af sine elever. Alle dem, der ville indhente det forsømte, kunne troppe op allerede kl. 7.30. Måske var der nogle, der lige i starten brokkede sig lidt, men de fleste stod op og var klar. Ærlig talt tabte jeg mit hjerte den dag ude i Hvidovre. For det er lærere som Daniel Svendsen, der skaber vores samfund, og som gør forskellen. Det er den handlekraft, jeg oplever mange steder i Danmark lige nu

– en kampgejst, en optimisme, en vilje til at arbejde hårdere for at nå længere.

Vi har klaret os godt igennem pandemien takket være befolkningens store indsats, den eminente omstillingsevne i alle dele af samfundet – erhvervslivet, myndighederne, sundhedsvæsenet – og det solide og brede samarbejde her i Folketinget om en resolut krisehåndtering. Tak til alle i salen for det.

Som fællesskab står Danmark stærkere end i mange år. Vi har gjort det godt, og hvad gør vi så nu? Vi kunne jo vælge bare at stille os tilfredse, sige til hinanden, at vi jo klarede den, og læne os tilbage, lade udviklingen gå sin gang og justere lidt hen ad vejen. Den mulighed er der, men det er ikke den, vi skal vælge. Vi skal gå den modsatte vej – reformer, innovation, uddannelse, jobskabelse og vækst.

Lige nu har vi et langt bedre udgangspunkt, end nogen turde håbe på i de mørke uger i foråret 2020. Vi har styrken. Nu skal vi finde den politiske vilje til forandring. Vores danske håndtering af pandemien viser først og fremmest, at der altid er et valg. Vi valgte rigtigt den her gang, og nu skal vi videre. Vi skal bruge den erfaring. For hvad var det, vi gjorde? Vi tæmmede tigreren. Når vi kan bekæmpe en global pandemi, fordi vi i Danmark beslutter os for det, så kan vi meget mere end det.

Tænk, hvis vi går til de andre af samfundets store udfordringer med samme beslutsomhed; hvis vi tør stille spørgsmål, også ved de etablerede sandheder som f.eks. den påstand, at vi ikke kan gøre noget ved den stigende centralisering af vores land, eller at vi bare skal acceptere, at uligheden stiger. Tænk, hvis vi nu gemmer automatreaktionerne lidt væk og gør op med de falske modsætninger og f.eks. insisterer på, at den grønne omstilling i Danmark både skal skabe et mere bæredygtigt samfund og skabe arbejdspladser i stedet for at sende dem ud af landet. Det er vi godt i gang med.

Tænk, hvis vi for alvor finder modet til at tage fat på de store udfordringer, som skiftende regeringer og folketingsflertallet har forsøgt at løse i årtier: klimakrisen, den fejlslagne integration, det alt for meget bureaukrati i den offentlige sektor, de alt for mange unge, der ikke får en uddannelse. I stedet for at lade være at tænke, at andre har forsøgt det før os, så lad os gå til opgaven uforfædte og med en genvunden tro på, at svaret ikke nødvendigvis behøver at være givet på forhånd; at politik ikke kun er drift, administration og at skruer en lille smule på knapperne, men at politik er nøjagtig, som vi har vist det igennem snart halvandet år i coronahåndteringen: drømme, visioner og håb om et stærkere, et grønnere og mere retfærdigt Danmark.

Vi har en unik mulighed for at bygge oven på det Danmark, som har vist sit værd i den her krise. Men det kræver måske først og fremmest, at vi gør som eleverne og læreren på Vestegnen – at vi begynder at stå tidligere op.

En statsministers tale her ved afslutningsdebatten plejer som regel at se bagud, tilbage på folketingsåret. I år vil jeg gøre det anderledes, jeg ville kigge frem. Regeringen forbereder nu et ambitiøst reformprogram. Vi vil øge væksten og velstanden, vi vil gøre Danmark både rigere og grønnere, men først og fremmest dygtigere.

Kl. 09:07

Vi vil sætte reformarbejdet i gang med et 10-årigt perspektiv, og vi kommer til at tage fat på alle de afgørende strukturelle udfordringer i vores samfund for dansk økonomi. Danmark har et stærkt velfærdssamfund, og sådan skal det være – tryghed og frihed igennem hele vores liv. Arne fik sin pension, og det er retfærdigt. Vores samfundsmodel er unik, men velfærdssamfundet kommer ikke af sig selv, for velfærden er først og fremmest betinget af høj beskæftigelse. Det er helt afgørende, at mange i Danmark arbejder, at vi er veluddannede, og at virksomhederne har de bedste betingelser.

I dag vil jeg fokusere på tre udfordringer, som egentlig er vidt forskellige, men som, når alt kommer til alt, handler om det samme.

Vi skal sikre, at flere kommer i arbejde, og det skal vi for den enkeltes skyld, for at have et arbejde og at bidrage til samfundet er nu engang noget af det allerallervigtigste i et menneskes liv. Og for økonomiens skyld, for høj beskæftigelse er en afgørende forudsætning for vækst og velstand. Derfor må vi aldrig som samfund opgive mennesker, forvente for lidt og lade være med at stille krav. Det gælder uddannelserne, hvor der er for mange unge, der bliver tabt, og hvor vi ikke uddanner til de job, som der er brug for. Det gælder på arbejdsmarkedet, som i hvert fald for nogle bliver stadig mere usikkert og mindre organiseret, og det gælder desværre for de mange mennesker, særlig med ikkevestlig baggrund, som går derhjemme på kontanthjælp uden at have et arbejde at stå op til.

Først nogle ord om de unge og uddannelserne. På den ene side er det en fantastisk succeshistorie, for stadig flere unge tager en uddannelse, stadig flere unge tager en lang uddannelse. Jeg tror, vi må imødesee, at vores egne børn bliver dygtigere end os selv, og det er godt. Men der er også en bagside, en historie om for mange, der oplever nederlag og måske modløshed. Alt for sjældent taler vi, det gælder også her i Folketinget, om alle de mange unge, der hverken er i gang med job eller uddannelse. Hver femte ung i Danmark står som 25-årig uden en uddannelse – det er nærmest en katastrofe – og næsten 50.000 unge under 25 år er hverken i gang med job eller uddannelse i dag, mens vi diskuterer her i Folketingssalen, de har ikke afsluttet en ungdomsuddannelse. Alt for ofte bliver de kaldt restgruppen, hvilket egentlig er et ret skrækkeligt ord. Tænk at give den besked til så mange unge mennesker om, at de er blevet tilovers i vores Danmark, opgivet af et samfund, mens vi andre bare kører videre.

Hvis nogen af jer unge ser med i dag, vil jeg gerne give jer en særlig hilsen, for Danmark har brug for jer, og Danmark har brug for dig. Det er ikke jer, der er det dårlige selskab, det er ikke jer, der har en svag karakter, det er os andre, der åbenbart har en billig fantasi, fordi vi herinde i alt for mange år har accepteret den ulighed, at så mange mennesker står uden for.

Når vi nu taler om ulighed, er der ofte et lidt for snævert fokus kun på de økonomiske forskelle. Økonomisk ulighed er selvsagt vigtigt, og det bekymrer også mig, at forskellene vokser, og at nogle stikker af, men uligheden i sundhed, uligheden i uddannelse, den begrænser, den indskrænker, den holder tilbage, den er grundlæggende uretfærdig, og den er forkert i Danmark.

For nogle år siden havde jeg den store fornøjelse at besøge VUC i Struer. Jeg talte med en gruppe yngre kvinder, en del af dem var alene med deres små børn, og mange måtte køre langt i bil for bare at passe deres skole og i øvrigt lige så langt den anden vej, og der skulle man så nå at hente barnet, inden daginstitutionen lukkede. Mange af de her unge kvinder, måske med en familiebaggrund, hvor det at tage uddannelse ikke har været det mest normale, tager i virkeligheden en uddannelse i Danmark på trods, og de havde i virkeligheden kun én fælles forudsætning – noget viljestyrke. Men på et tidspunkt kan det blive for svært at uddanne sig, f.eks. hvis der bliver for langt derhen, for så vil der være flere, der desværre giver op.

Jeg nævner det, fordi jeg synes, at det perspektiv har manglet i den diskussion, der har været i kølvandet på regeringens forslag om at udflytte uddannelser til hele Danmark. Det er jo ikke en kamp om uddannelser mellem land og by, og jeg har i øvrigt selv en lang videregående uddannelse, og vi har brug for stærke og sunde studier og forskningsmiljøer for dygtige videnskabsmænd og -kvinder, for højtuddannede specialister, for videnarbejdere, men vi har altså også brug for, at man kan bo og uddanne sig overalt i vores land, og det kræver, at vi tør træffe nogle politiske valg herinde, og de valg vil ikke alle steder være lige populære. Men alternativet, hvis ikke vi gør det nu, er, at en skæv udvikling, som ingen politikere i øvrigt nogen sinde har spurgt danskerne om de er enige i, altså centralisering, får

lov til at fortsætte, så centraliseringen til sidst løber os over ende. Det skal vi ikke tillade, og derfor skal vi i gang med for alvor at vende udviklingen.

Kl. 09:12

Det skal vi også på et andet punkt. Allerede nu er situationen, at vi ikke i tilstrækkelig grad uddanner til de job, der er i den offentlige og i den private sektor, og de jobs, der kommer i den offentlige og private sektor. Det er jo ikke alene et problem for den virksomhed, der ikke kan skaffe smede eller elektrikere til produktionen eller til det plejehjem, der mangler veluddannede sosu-assistenten til at tage nattevagten på demensafdelingen, for det er et problem for os alle sammen. Det risikerer at hæmme væksten, bremse fremgangen og spænde ben for den fremtid, der i øvrigt tegner så utrolig lys for Danmark.

Vi kommer til at mangle arbejdskraft, givetvis allerede i år, fordi det går så godt for dansk økonomi, og det vil blive et større problem for hvert år, der går – særlig faglært arbejdskraft. Nogle vil helt sikkert spørge, hvorfor det egentlig er så stort et problem. Lad mig prøve måske at illustrere det med noget, der ligger Folketinget meget på sinde, nemlig den grønne omstilling. Vi har kolossal medvind på den grønne dagsorden, vi viser hele verden, at den grønne omstilling ikke sker i Danmark på bekostning af samfundets udvikling, men tværtimod udvikler vores samfund, skaber vækst og masser af lokale arbejdspladser.

Klima og miljø er nok det område, hvor Danmark kan gøre den største forskel globalt. Vi har et forspring, og vi har en mulighed for, at fremtidens grønne løsninger og teknologier bliver udviklet i lige præcis vores land. I efteråret indgik vi et unikt strategisk partnerskab med Indien, for få dage siden styrkede vi vores strategiske partnerskab med Sydkorea, og danske virksomheder kunne indgå nye grønne aftaler. I efteråret vil der komme en satsning på det tyske marked, og så snart det bliver muligt, sætter jeg mig selv i spidsen for et erhvervsfremstød i USA, og i EU har vi besluttet, at den økonomiske genopretning i Unionen efter coronaen både skal være digital og grøn. Der er afsat flere tusinde milliarder offentlige kroner til grøn genopretning i hele Europa. Med andre ord er der helt utrolig gode muligheder for de danske løsninger, og dem skal vi gribe.

Til november er Storbritannien vært for det globale klimatopmøde i Glasgow, COP26, og allerede nu bliver der lagt mærke til Danmark. Vi gør meget herhjemme, og det er godt, men i virkeligheden er Danmarks fingeraftryk i verden langt større end det. Vi leverer grønne løsninger inden for energi og energieffektivitet til de helt store udledere Kina, Indien, USA, og aldrig har vi stået stærkere, men vi risikerer, at vi ikke kommer til at høste gevinsten af den grønne forspring, ganske enkelt fordi vi kommer til at mangle arbejdskraft. Det er forkert. Vi har brug for vindmølleteknikere til at bygge og servicere vindmøllerne, vi har brug for elektrikere til at opstille ladestander, tømrere og murere til at klimarenovere bygninger og anlæg, yvs'ere til at opstille varmepumper, automationsteknikere til at udvikle produktion af grøn brint i Kolding, mekanikere til det gamle Lindø Værft på Fyn, og oppe i Hirtshals har man behov for ernæringsassistenter til at varetage den bæredygtige omstilling i de professionelle køkkener. Med andre ord er det måske allervigtigste for den grønne omstilling nu faglært arbejdskraft i Danmark.

Det gælder ikke kun på den grønne omstilling, det gælder også for medicinalindustrien, fødevarerhvervet og mange andre, og virkeligheden er den, at store årgange af faglært arbejdskraft lige om lidt går på pension, og vi har ikke nok nyuddannede til at erstatte dem. Kun hver femte elev, der forlader den danske folkeskole, søger direkte ind på en erhvervsuddannelse, og det er langt fra det mål, som et bredt flertal her i Folketinget har sat sig, og det er nok ikke endnu en erhvervsskolereform, der er svaret, eller i hvert fald det, der kommer til at løse alle problemerne. Vi har forsøgt, skiftende

regeringer, og det er, som om det kun bliver til nogle meget, meget små hop på stedet.

Kl. 09:17

Måske er tiden kommet til, at vi tager en mere grundlæggende, og jeg ved godt svær diskussion af vores uddannelsessystem i Danmark. For nogle børn er skolen blevet for akademisk. Den er blevet for teoretisk og for lidt praktisk, og det starter allerede i folkeskolen. I har set dem første skoledag, enten lige før sommer eller i starten af august. De møder ind med en rygsæk, der næsten er større end dem selv, og masser af gåpåmod i hjertet. Men det er altså ikke alle vores børn, der forlader skolen 10 år efter med samme energi og glæde, så langt fra endda. Og vi kender dem alle sammen: de drenge, der bare ikke kan finde ud af at sidde stille, og de piger, og det kan sagtens også være piger, der bare ikke kan få de bogstaver til at give mening i kladdehæftet. Måske er sandheden den, at selv om vi på mange måder har en god skole, er spørgsmålet, om skolen passer til alle vores børn.

Måske vil det rigtige være at lade nogle af børnene starte senere i skole, og måske er svaret også at lade nogle af dem, der er skoletrætte, få lov til at gå i skole på en helt anden måde og i perioder måske faktisk ikke gå i skole, men i stedet for komme ud på en arbejdsplads, få kolleger og begynde at lære et fag og dermed få den tilknytning til arbejdsmarkedet, som de så efterfølgende kan få lov til at bygge ovenpå. Som jeg ser det, og her er der så noget positivt, har vores erhvervsskoler lige nu, hvis vi træffer nogle nye beslutninger, en mulighed, man ikke har haft tidligere. For alle Danmarks unge er vildt engagerede i klimakampen, og i virkeligheden er det jo erhvervsskolerne, der tilbyder de uddannelser til de unge, hvor man for alvor kan gøre en forskel for klimaet og få en stolthed ved at bruge et fag til at løse fremtidens problemer. Når det nu er de faglærte, der i høj grad er klimaets kernetropper, skal vi bruge erhvervsuddannelserne som en løftestang for den grønne omstilling og i reformarbejdet bygge broen mellem de unges uddannelsesvalg, eller mangel på samme, og den danske klimakamp.

Den næste udfordring, jeg vil dvæle lidt ved, er vores arbejdsmarked. Vi har på lange stræk et utrolig velfungerende, stærkt dansk arbejdsmarked. Der er ordentlige løn- og arbejdsvilkår – det skal der også være – og der er økonomisk sikkerhed, hvis man i en periode mister sit arbejde. Sådan er det for de fleste, men ikke for alle. I dag er vi nu der, hvor næsten hver tredje ikke arbejder i en fuldtidsstilling: løst ansatte, tilkaldtevikarer, platformsarbejdere og mennesker med nultimekontrakter eller i ulønnet praktik; det har mange navne. Det kan være tjenere og chauffører, men det kan også være unge arkitekter, journalister eller kunstnere og mange andre. Jeg tror, der ligger mange årsager bag, men lige så mange årsager, der er, lige så tydeligt er det, at der er en bagside, ikke mindst for mange af de unge, der er på vej ind på arbejdsmarkedet. For alt det her kan give usikker indkomst, og det kan give ingen eller ringe pensionsopsparing, dårlige barselsvilkår, når den lille melder sig, måske ingen rettigheder til efteruddannelse og ringe dækning ved arbejdsskader, hvis ulykken rammer. Det er for sårbart for den enkelte, og vi ved, hvor galt det kan gå, hvis uheldet er ude – hvis man har mistet sit arbejde og sin indkomst fra den ene dag til den anden og der ikke er et arbejdsmarked og en model, der griber en.

Den danske arbejdsmarkedsmodel er i høj grad bygget til lønmodtagere på fuld tid, men vores arbejdsmarked forandrer sig, selvfølgelig, og så skal den danske model kunne følge med, som den har gjort det før. For hvis udviklingen får lov til at løbe fra os, kan en stadig større gruppe mennesker komme til at stå uden for det organiserede arbejdsmarked. Det er alle dem, der arbejder på andre måder end det, vi mest har været vant til. Coronakrisen, og mange af jer vil kunne huske, hvor store diskussioner, vi har haft om indretning af hjælpepakker i den forbindelse, har vist, at dem, vi i virkeligheden tidligere kaldte atypiske ansættelser, er der kommet flere af. Måske

har man noget som lønmodtager og noget som selvstændig eller noget midt imellem. Det gælder ikke mindst på kulturområdet.

Når det atypiske bliver typisk, udfordrer det vores samfund på en helt anden måde. Derfor skal vi have løst også den her udfordring, så er vi klar til at gribe fremtiden. Virksomhederne skal selvfølgelig have mulighed for at finde nye forretningsmodeller og tiltrække investeringer, men vi skal udvikle vores danske model, så det stadig væk er et velorganiseret arbejdsmarked og det er barsel og pension, arbejdsmiljø og en ordentlig løn, der er hele grundlaget. Som samfund har vi brug for den unikke danske arbejdsmarkedsmodel, hvor arbejdsmarkedets parter tager et fantastisk ansvar for hele vores samfund. Tænk bare på de 17 trepartsaftaler, som er blevet indgået under coronakrisen. Tak til fagforeninger og arbejdsgivere for den store indsats.

Kl. 09:22

Den danske befolkning har en stærk tilknytning til arbejdsmarkedet, og det er godt. Og langt de fleste unge tager også en uddannelse. Hvis man stiller ti danskere op ved siden af hinanden og de er mellem 18 og 59 år, har de otte af dem et job eller er i gang med en uddannelse. Der er mange i Danmark, der er med til at løfte. Og sådan skal det også være, for ellers hænger det ikke sammen – hverken økonomien eller vores samfundskontrakt med hinanden.

Der er desværre dele af befolkningen, der ikke tælles med i de positive tal, og det gælder især kvinder, der har rødder i ikkevestlige lande. Det er den tredje store udfordring, som jeg gerne vil uddybe i dag. Ud af ti kvinder med baggrund i Mellemøsten, Nordafrika, Afghanistan, Pakistan eller Tyrkiet er der kun fire, som er i arbejde – kun fire. Det er for lidt. Og fra den her talerstol har statsminister efter statsminister sagt, at flere indvandrerkvinder skal i arbejde, uden at vi for alvor har fået løst problemerne. Og nu stiller jeg mig så op i rækken i dag med bevidstheden om, at lige præcis det her kommer til at kræve nogle svære beslutninger, og også med det håb, at Folketinget, hele Folketinget, vil tage ansvaret på sig og den her gang få det løst. Og i den forbindelse er det jo ikke nok, hvis alle bare siger nej.

Fordi vi nu igennem årtier har accepteret, at mange kvinder med indvandrerbaggrund er derhjemme i stedet for at have et job og bidrage aktivt til Danmark, skal det ikke blive ved med at være sådan. Der har været et for stort fokus på alt det, man har ret til i Danmark, og for lidt fokus på det, man har pligt til. Det siger jeg ikke mindst også i forhold til den diskussion, der kommer nu i forhold til ydelser. I stedet for kun eller primært at fokusere på, hvordan vi indretter kontanthjælpssystemet, handler det vel først og fremmest om at få flere i arbejde. Og derfor: Hvad med, om vi vender hele tankegangen og lægger til grund, at alle voksne i Danmark selvfølgelig kan arbejde? Så vil der være få undtagelser på grund af funktionsnedsættelse eller sygdom, hvor folk ikke kan, men hvad med, om vi vender den rundt og tænker og siger og forankrer, at selvfølgelig kan alle voksne i Danmark som udgangspunkt arbejde og bidrage, og at vi som samfund udtrykker den forventning klart?

Vi står lige nu for foden af et økonomisk opsving, og det er nu, vi har muligheden for at trække mange flere ind på arbejdsmarkedet og insistere på, at hvis man får ophold i Danmark, skal man forsørge sig selv. Og hvis det i en periode så mod forventning alligevel ikke kan lade sig gøre, vil regeringen foreslå, at man til gengæld for sine ydelser som det helt klare udgangspunkt får pligt til at bidrage med, hvad der svarer til en almindelig arbejdsuge på 37 timer. Møder man ikke op, får man ikke sin betaling. Den arbejdslogik skal etableres i ydelsessystemet.

Med andre ord: Fremtidens Danmark skal bygges nu. Vi skal have hænder og hoveder nok, og vi skal være dygtige nok til at løse de opgaver, vi har foran os. De reformer, vi kommer til at fremlægge, kommer til at kræve ganske meget af os alle sammen. Men vi har også rigtig meget på spil, og vi har meget at vinde.

Når vi ser en 5-10 år frem, vil den digitale revolution forandre arbejdsmarkedet og virksomhederne. Det kommer igen til at stille helt nye krav til vores uddannelser; efterspørgslen på grøn omstilling og grønne løsninger vil stige; der åbner sig nye og attraktive markeder. Den fremtid ligger godt til for Danmark. Vores stærke position på digitalisering, som alle danskere dagligt mærker, når man skal testes eller nu, heldigvis, vaccineres, skal understøttes af en ny digitaliseringsstrategi, for første gang både for den offentlige og den private sektor. Og vi har behov for en langsigtet bred og ambitiøs plan for at imødegå de trusler, der er på cyberområdet.

De stolte produktionsvirksomheder i Danmark, der skaber arbejdspladserne og væksten i alle dele af landet ved at sælge topkvalitet ude i verden: I skal have de bedste vilkår, I skal have bedre vilkår. Danmark var, Danmark er og skal fortsat være et produktionsland – ligesom Danmark er rigt på små selvstændige servicevirksomheder. Og jer, der har skabt en lille virksomhed fra bunden og måske har et par ansatte: I har ikke haft det let under den her pandemi. I fortjener også mere anerkendelse end den, I ofte oplever at få. I er en afgørende del af erhvervsstrukturen i Danmark.

Kl. 09:27

Regeringen vil derfor se bredt på, hvordan vi styrker Danmarks konkurrencekraft. Ny viden og erhvervslivet skal knyttes tættere sammen. Derfor har vi øget forsknings- og udviklingsfradraget for virksomhederne og hævet de grønne forskningsmidler markant. Med andre ord: Erhvervspolitikken er helt central for Danmarks økonomiske politik, fremtidens teknologier, eksporten og arbejdspladserne. Vi herhjemme lever af alt det, I andre udretter i verden. Heldigvis er mange andre lande end Danmark nu ved at lægge den værste krise bag sig. Coronaens åg kan rystes af vores skuldre. Eksportmarkederne er på vej tilbage, og danske virksomheder skal være klar. Det er nu, det gælder. Vi har et solidt udgangspunkt for at komme videre.

Vi valgte at føre en konsekvent krisepolitik, en ekspansiv finanspolitik og en politik, der i al væsentlighed er anderledes end den, der blev ført efter finanskrisen. Det var klogt, og nu ser vi resultaterne. Dansk økonomi har klaret sig godt igennem krisen. Arbejdsløsheden er faldet, forbruget stiger, eksporten vokser, og næste år forventer vi den højeste økonomiske vækst i 15 år. Samtidig havde Danmark i 2020 på trods af coronakrisen det relativt set laveste underskud på de offentlige finanser i hele EU, og Danmark har stadig den højeste internationale kreditvurdering, AAA-rating. Den økonomiske politik er ansvarlig. Der vil stadig være udgifter til at holde smitten nede, til vacciner, når vi forventeligt skal vaccineres igen og måske igen og igen, til investeringer i vores beredskab og til test, hvis det er nødvendigt. Der vil givet stadig være behov for en målrettet indsats og hjælp til nogle brancher og et fagligt efterslæb, der skal indhentes, men det står samtidig klart nu, at der *ikke* er behov for en egentlig økonomisk genopretning oven på corona. Opgaven er ganske enkelt en anden. Vi skal investere og gøre Danmark stærkere. Og når vi kan det, skyldes det – og igen tak til hele Folketinget – de beslutninger, vi har truffet i fællesskab.

Under pandemien har 330.000 mennesker været hjemsendt på lønkomensation. Virksomhederne har bidraget til noget af lønudgiften, medarbejderne med nogle feriedage, og indtil nu har staten udbetalt 17 mia. kr. til lønkomensation. Til gengæld har tusindvis af danskere ikke modtaget en fyreseddel. Tænk, hvis vi havde gjort det modsatte. Tænk på alle de udgifter, der havde været, til dagpenge og til kontanthjælp for slet ikke at tale om de menneskelige omkostninger ved, at det igen var de forkerte, der skulle betale for krisen – risikoen for at miste fodfæstet på arbejdsmarkedet og aldrig komme tilbage, som vi har set det i andre krisehåndteringer. De omkostninger havde ikke været til at bære hverken menneskeligt eller økonomisk. Og virksomhederne har nu den kæmpe fordel, at de ikke skal ud at ansætte nye medarbejdere. De skal ikke oplære forfra. De har stadig de gode gamle erfarne medarbejdere. Sagt med

andre ord har vi nu opnået en konkurrencefordel over for mange andre lande. Det skal vi udnytte i forhold til at skabe det, der kan blive et unikt væksteventyr. Jeg ved, at dansk erhvervsliv er klar til at rykke. Det skal hele Danmark være nu. Og i vores øjne er det her den primære opgave.

I dag har jeg taget fat på tre vigtige og svære samfundsudfordringer. Vi kommer til i løbet af sommeren at præsentere flere vigtige udfordringer. Vi vil den her gang tillade os at bruge tid på at dvæle ved det præcise udfordringsbillede og finde de bæredygtige svar på fremtidens udfordringer. Og vi kommer i øvrigt ikke til at hævde, at vi har alle svarene, men vi vil finde dem – gerne sammen med jer, og jeg håber, at alle vil tage del i den debat.

Kl. 09:31

Et andet sted, hvor vi skal invitere, og hvor vi ønsker at invitere til et endnu tættere samarbejde, er i rigsfællesskabet. Den globale interesse for Arktis og Nordatlanten er stigende. I rigsfællesskabet har vi et fælles mål om lavspænding i Arktisområdet, og lige nu er den målsætning under pres. Det skal vi forholde os til sammen. Jeg glæder mig over, at vi er enige om at passe på vores åbne og demokratiske samfund, og at vi derfor er nødsaget til at sætte det nødvendige værn op imod dem, der ikke vil os det godt.

Fundamentet for vores sikkerhed udgøres af samarbejdet med USA og i NATO – noget, alle parter i rigsfællesskabet havde lejlighed til at drøfte med USA's udenrigsminister, Antony Blinken, da han besøgte Danmark og Grønland for nylig. Men i den nuværende og fremtidige sikkerhedspolitiske virkelighed er truslerne sjældent så entydige, som de var engang. Ofte vil de gå på tværs af politikområder, og det betyder, at det kan blive vanskeligt at skelne mellem det, der er et grønlandsk, færøsk eller dansk ansvar. Det stiller nogle store krav til alle os i rigsfællesskabet om tættere dialog og endnu mere samarbejde, også på udenrigs-, sikkerheds- og forsvarsområdet. Det inviterer regeringen til. Jeg ser frem til fortsat at udvikle samarbejdet i rigsfællesskabet i tæt dialog med det færøske landsstyre og Grønlands nye naalakkersuisut og sammen med de nordatlantiske mandater her i Folketinget. Tak til jer for et godt samarbejde. Og så glæder jeg mig i øvrigt selv til et gensyn med både Færøerne og Grønland, så snart coronasituationen tillader det.

Det var ord om fremtiden, men når jeg nu har talerstolen, vil jeg lige tage et lille tilbageblik på hæsblæsende 2 år. 185 aftaler er der blevet indgået hen over midten i dansk politik. Det er aftaler om grøn omstilling, økonomi, velfærd og vores danske håndtering af pandemien. Tak til alle partier for et godt og bredt samarbejde. Danmark stod samlet, da det virkelig gjaldt. Og selvfølgelig skal der lyde en særlig tak til SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten. For 2 år siden satte vi os sammen her i Folketinget og skrev vores fælles vision for en mere retfærdig retning for Danmark. Tænk, at det kun er 2 år siden – der er sket ganske meget på de 2 år.

Vi lovede hinanden, at vi ville gå foran i klimakrisen. Vi satte et mål, og I skubbede os. Det var et mål, som mange dengang kaldte urealistisk, men som har vist sig – og tak for det – at være den ambition, der driver den grønne omstilling fremad i hele Danmark. Det drejer sig om energiover, arbejdet med CO₂-skat, en natur- og biodiversitetspakke, et stop for olieproduktion i Nordsøen, en tredobling af afgiften på bæreposer og engangsservice, genanvendelse af affald, flere elbiler, og senest har vi foreslået skærpede regler for miljøzoner i byerne. Listen er lang.

Der var længe en diskussion om hockeystaven, altså at vi først tæt på 2030 skulle træffe de svære beslutninger. Her kun et år efter at vi vedtog klimaloven, har vi allerede truffet beslutninger, som sammen med landbrugsudspillet – som vi selvfølgelig skal have forhandlet på plads – og erhvervslivets beslutninger bringer os næsten halvdelen af vejen. Vi er nået halvdelen af vejen på kun omkring et år. Oven i det har vi nu indgået en aftale om et ambitiøst mål allerede

i 2025. Hvis der nogen sinde har været en hockeystav, kan vi vist nu konstatere, at den er knækket.

Vi lovede også at styrke vores velfærdssamfund. Det er en stor opgave, men vi er kommet godt i gang: Minimumsnormeringer til børnene, tusind nye sygeplejersker har vi afsat penge til, løft af psykiatrien, kommunale budgetter med mere plads til velfærd, når der kommer flere børn og flere ældre, har vi sikret. Senest har vi også sikret bedre rettigheder og mere tryghed til de allerallermest udsatte børn.

Vi sagde før valget i fællesskab, at pengene skal følge med, når der kommer flere børn og ældre – det har vi leveret, og vi har derudover også leveret milliardinvesteringer i noget af det allervigtigste, nemlig uddannelse. Skal vi lige tage den liste også? Vi har afskaffet omprioriteringsbidraget, vi har gjort op med uddannelsesloftet, vi har afsat penge til flere lærere i folkeskolen, vi har investeret i opkvalificering og efteruddannelse af ufaglærte, i bedre ungdomsudannelser og i flere studiepladser her undervejs i krisen. Derudover har vi sat gang i oprensningen af generationsforureningerne, vi har sikret bedre barselsvilkår til de selvstændige, og vi skrev i forståelsespapiret, at sex altid skal være baseret på samtykke, og hvor står det nu? Nu står det i lovgivningen.

Kl. 09:36

Der er meget, vi kan være stolte over. Danmark står stærkt, men vi kan mere end det, og i dag er måske en meget god dag til at huske hinanden på, hvorfor Danmark er blevet et af de rigeste og mest trygge lande i hele verden. Dengang vi stod efter en anden alvorlig og endnu større krise, nemlig krigen, tog Danmark fat. Erhvervsudviklingen tog form, industrien voksede, danske virksomheder kom ud på eksportmarkederne, og kvinderne strømmede ud på arbejdsmarkedet. Alt det var kun muligt, fordi der dengang var politikere, der traf beslutninger om fremtiden, som baserede deres beslutningskraft på investeringer, velfærd, uddannelse og mennesker ud fra en fælles erkendelse allerede dengang om, at jo flere der er til at trække, og jo flere der er dygtigere, jo større bliver samfundskagen.

I 1990'erne kommer så den nye, moderne offensive erhvervs- og politik, arbejdspladser etableres, og med den aktive arbejdsmarkedspolitik med fokus på ret og pligt kommer tusindvis af mennesker i arbejde, og fordi man dengang satsede på uddannelse, kunne nogle af dem, der mistede deres fag på grund af udviklingen, gå ind i et nyt, og i 1990'erne blev grundlaget for det grønne eventyr også lagt. Nu kan vi stå sammen om at skrive det næste store kapital for vores land. Vi kan vende afvikling til udvikling, hensigter til handling. Vi har nu igennem 2 år vist, at politik gør en forskel. Vi skal tage ansvaret på os og udfordre os selv og hinanden, gennemføre de nødvendige og store og omfattende investeringer i Danmarks fremtid, en høj andel af befolkningen, som arbejder, uddannelser til samfundets behov, et erhvervsliv i omstilling og med udsyn til verden.

Jeg vil gerne have lov til i dag at ønske Folketinget og alle andre i Danmark en velfortjent sommerferie, når vi kommer dertil. Det varer lidt endnu, og efter sommerferien får vi igen travlt. Jeg håber, at alle vil byde ind i det omfattende reformarbejde, vi nu går i gang med. Vi skal træffe de beslutninger, der vil stille Danmark så stærkt som overhovedet muligt. Hvor vi er som land og som samfund om 10 år, bestemmer vi selv.

Kl. 09:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til statsministeren. Det er sådan, at der er en række, der har bedt om korte bemærkninger, men det er ikke muligt nu. Men rolig, om et antal timer vender statsministeren tilbage, og så er der mulighed for korte bemærkninger.

Så nu går vi i gang med forhandlingerne, og først er det ordfører for forespørgerne hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet.

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Jesper Petersen (S):

Med en fælles jætteindsats har Danmark tacklet corona, og med pandemien under fortsat kontrol kan vi løbende tage nye skridt, der bringer os tættere på den hverdag, vi kender og savner. Stadig flere bliver vaccineret, og selv om forårets temperaturer har benyttet sig af hockeystavsmodellen, som en vittig sjæl skrev forleden, så lysner og luner det for os som samfund og som borgere.

For nylig mistede vi Johannes Møllehave, som gennem sit liv her delt gavmildt ud af humor og livsbegejstring. Højskolesangbogen rummer f.eks. Møllehavesalmen: »Denne morgens mulighed«. Første vers lyder:

»Denne morgens mulighed/Vi har luft i vore lunger/Hænder, øjne, ører, tunger/Levende og glade unger/Denne morgens mulighed.«

Også i den salme er der livshyldelse og kærlighed hos Møllehave. Og i en oversættelse til hverdagen i folkestyret kan linjerne også være en påmindelse til os her om vore konstante muligheder for at præge samfundet.

Vi styrede igennem den værste coronakrise på vores måde, og vi har hele tiden nye muligheder at gribe for at forbedre og påvirke vores samfund, sætte retning og gavne vores land. Der er ikke bare én bestemt udvikling. Politik og vælgernes dom på valgdagen skal gøre en forskel.

Der vil være et før og efter corona i Danmark. Kampen mod pandemien har været hård, men danskernes fælles indsats har båret frugt. Vi kan nu se, at Danmark er et af de lande, der kommer bedst gennem corona, både hvad angår sundhed og hvad angår økonomi. Vi er et af de få lande, der reelt ikke havde overdødelighed i 2020, og trods frygt for de økonomiske konsekvenser af nedlukningen har dansk økonomi klaret sig bedre end mange af de lande, vi normalt sammenligner os med. Ledigheden er igen omtrent på niveauet før corona. Som statsministeren sagde: Næste år ventes den største vækst i 15 år. Det skyldes danskernes fælles indsats og sammenhold under pandemien.

Men det skyldes også et stærkt politisk lederskab og et samarbejdende folkestyre. Vi greb muligheden for at holde antallet af døde ned og undgå overbelastning af sundhedsvæsenet, og vi kunne politisk gøre meget for at mindske dybden af den efterfølgende økonomiske nedtur. Vi greb muligheden. Det gælder senest aftalen om genåbningsplanen, som løbende udmøntes. Næsten hele Folketinget står bag den og tager ansvar for den kontrollerede genåbning.

Vores solidariske samfundsmodel bestod altså også denne stresstest. Vi fik gavn af den udbredte tillid i vores samfund. Evnen og viljen til at vise samfundssind og samarbejde mellem partier, parterne på arbejdsmarkedet, mellem offentligt og privat og i det helt konkrete: mellem mennesker i hverdagen. Hurtigt var vacciner klar, som hver dag giver flere tryghed og friheden ved at være beskyttet mod corona. Så vi rykkede sammen i bussen, kæmpede en hård kamp. Der blev lidt mange afsavn, men vi lykkedes. Og den slags erfaringer kan vi vokse af som mennesker og som samfund.

På lørdag er det grundlovsdag. Grundloven og folkestyret fylder 172 år, og dagen er også 2-årsdagen for det siddende flertal i Folketinget. Vi er halvvejs igennem valgperioden, og også sideløbende med corona er der sket rigtig meget. Samtidig har vi mere at gøre foran os – muligheder, skabe og gribe.

Op til valget for 2 år siden var klimaet et af de store spørgsmål. Socialdemokratiet gik til valg på at gøre Danmark til en grøn stormagt og bringe os stærkt fremad i klimapolitikken. Med et bredt flertal har vi siden vedtaget verdens mest ambitiøse klimalov, som

forpligter os til at reducere udledningen af drivhusgasser med 70 pct. i 2030.

For nylig har regeringen sammen med sine støttepartier aftalt et ambitiøst delmål på 50-54 pct. reduktion i 2025. Vi vil reducere vores udledninger, samtidig med at vi bevarer konkurrenceevne og arbejdspladser i Danmark. Regner vi landbrugsudspillet med, har Folketingets flertal nu anvist halvdelen af vejen til målet på en måde, som hverken øger uligheden eller gør os fattigere. Det har hele tiden været Socialdemokratiets ambition at sikre en ansvarlig grøn omstilling, som er et attraktivt eksempel til efterlevelse for resten af verden, og halvvejs gennem valgperioden kan vi konstatere, at vi er i fuld gang.

Før valget sagde Socialdemokratiet, at vi ville sætte velfærd først. Det har vi gjort. Vi har fastholdt en stram udlændingepolitik, og tilstrømningen er ganske lav i disse år. Vi er lykkedes med at lave en udligningsreform, der fordeler ressourcerne mere retfærdigt; en opgave, den tidligere regering måtte opgive. Nogle sagde, at det var umuligt at gennemføre en ny ret til tidlig pension for Arne og hans kolleger. Men det, Venstre kaldte for danmarkshistoriens største bluffnummer, havde alligevel hold i billetterne – til gavn for tusindvis af nedslidte lønmodtagere i de kommende år.

Kl. 09:45

De årlige besparelser på uddannelse og kultur er droppet, og vi sikrer med disse års finanslove og kommuneaftaler, at velfærden ikke udhules, når vi bliver flere børn og flere ældre – faktisk udbygger vi velfærden. Pengene er på plads til at ansætte flere sygeplejersker og flere lærere. Vi har prioriteret minimumsnormeringer og sat penge af til et løft af ældreplejen.

Så det er en glad socialdemokrat, der står på talerstolen i dag. Og selv om jeg egentlig også er en beskeden mand, mener jeg godt vi kan klappe hinanden på skulderen og være stolte af, hvad vi i fællesskab har udrettet her i Folketinget.

Som statsministeren sagde, er stoppet på halvvejen også anledning til at se frem. Det sidste år har været helt usædvanligt. Men den gradvise genåbning markerer på mange måder en ny start. Der er mere at gøre og nye muligheder at gribe for at styrke Danmark og vores velfærdssamfund.

Vi tager en lang debat i dag, og så nærmer sommerferien sig jo lige så langsomt. Og skal man pakke en bog ned i strandtasken, kan jeg anbefale Stine Pilgaards »Meter i sekundet«, som i sidste uge vandt De Gyldne Laurbær. Bogen er en velskrevet og morsomt skildring af den tilflyttende nybagte mors møde med Vestjylland, højskolemiljøet og landsbysamfundet Velling med en delhistorie om, hvor svært hovedpersonen har ved at tage kørekort, hvilket jo bare er virkelig upraktisk i Vestjylland. Byens motto »Vi vil i Velling« går igen, og det udtrykker den livsnerve og energi, der er i mange små samfund som det, der skildres i bogen.

Desværre er det mange dele af Danmark blev sværere at skabe fremgang og at lykkes med det, man vil. Flere årtiers centralisering har trukket Danmark skævt, også med politisk medvirken. Men vi har jo mulighed for at sætte en ny retning og præge udviklingen, gavne hele landet og få et Danmark i bedre balance.

Derfor præsenterede regeringen i sidste uge et udspil, som skal styrke udvikling i alle landsdele, både i de største byer, i provinsbyerne og i landdistrikterne. Vi skal have renere luft i byerne og flere idrætsfaciliteter i hovedstaden, genoprette uddannelsesbalancen, så flere får adgang til at tage en uddannelse i nærheden af, hvor de er vokset op. Virksomheder skal have lettere ved lokalt at få kvalificeret arbejdskraft. Tilsvarende vil vi gøre det nemmere for familier med sunde økonomier at låne til en bolig dér, hvor der er længere mellem husene og færre nuller på kvadratmeterpriserne.

Ved at skabe rammerne for vækst, udvikling og det gode liv i hele Danmark, kan vi byde centraliseringen trods – og det skal vi turde.

Nok er vi et lille land, men vi kan godt drømme stort. Jantelovens eget land har for længst bevist, at vi er noget. Og pandemien har skabt en ny bevidsthed om, hvem vi er, og hvad vi kan, og hvad der rigtig vigtigt for os hver især som mennesker, og hvor vores samfundsmodel giver os store fordele, når krisen rammer os.

Nu skal vi bruge de kommende år på at gøre Danmark endnu stærkere med forbedringer af den fælles velfærd, økonomisk fremgang, investeringer i opkvalificering og uddannelse, omfattende grøn omstilling, afbureaukratisering, decentralisering og meget mere. Vi har en ny morgens mulighed at gribe.

Tak for samarbejdet på forskellig vis til alle partier og for debatter og aftaler i årets løb. Jeg ser frem til også dagens debat, og jeg skal med det samme foreslå denne vedtagelsestekst på vegne af Socialdemokratiet, Radikale Venstre, SF og Enhedslisten:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der i denne folketingssamling er taget vigtige skridt, der udvikler Danmark i en grønnere og mere retfærdig retning, herunder vedtagelsen af et ambitiøst klimamål for 2025. Partierne udtrykker tilfredshed med det brede samarbejde, der har præget håndteringen af coronakrisen. Danmark er blandt de lande, der har klaret pandemien bedst, både sundhedsmæssigt og økonomisk. Danmark skal bringes bedst muligt ud på den anden side af krisen på en økonomisk ansvarlig, retfærdig og bæredygtig måde. Det kræver investeringer i velfærd, uddannelse, arbejdspladser, den grønne omstilling og øget beskæftigelse. Folketinget skal arbejde for at styrke vores solidariske samfundsmodel, mindske den økonomiske ulighed og bekæmpe børnefattigdom. Vi ønsker ligeledes at træffe beslutninger, der gør, at Danmark hænger bedre sammen på tværs af landet, samt at de opstillede klimamål indfries.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 145)

Tak for ordet.

Kl. 09:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Det vil nu indgå i den videre debat. Så vil jeg bare lige minde om rammen, som jo i øvrigt er sendt ud fra Præsidiets side. Det er sådan, at ordførerne har 10 minutter, og derefter er der 45 minutter til korte bemærkninger. De bliver fordelt på den måde, at det først er ordførerne for de enkelte partier, som får mulighed for spørgsmål, og derefter bliver de fordelt ud til øvrige efter forholdsalsmetoden.

Derfor er den første til en kort bemærkning hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 09:50

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand, og tak til hr. Jesper Petersen for en rigtig god tale. Særlig begejstret er jeg selvfølgelig for Møllehavecitaten, som jeg synes er fint, og også for boganbefalingen om livet i Venstreland, som hermed er taget til efterretning. Det er altid godt at blive klogere på.

Hvis man drager i den retning, så kommer man undervejs her fra Christiansborg til et sted, der hedder Kærshovedgård, og på Kærshovedgård har vi nogle udfordringer. Det tror jeg er bredt anerkendt her i Folketinget. Før folketingsvalget i 2019 sagde den senere statsminister, fru Mette Frederiksen, at – og jeg citerer: Der *skal* komme et nyt udrejsecenter uanset hvad.

Siden hen droppede regeringen så planerne om et udrejsecenter på en ubeboet ø, det, som VLAK-regeringen havde lagt frem. Og senest har regeringen så sagt om udrejsecenteret på Kærshovedgård, at det må foreløbig blive, hvor det er. Det er ikke nogen hemmelig-

hed, at det synes vi er en dårlig idé. Så jeg skal bare høre: Hvornår kommer der et nyt udrejsecenter?

Kl. 09:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren. Værsgo.

Kl. 09:51

Jesper Petersen (S):

Jeg har godt bemærket, at hr. Jakob Ellemann-Jensen var meget optaget af den debat og jo også indfandt sig på Langeland. Jeg er ikke helt klar over, om hr. Jakob Ellemann-Jensen også dagen efter tog til Kærshovedgård og til naboerne i området deromkring og fortalte, at han havde sat en kæp i hjulet for det forslag, regeringen kom med, om at placere udrejsecenteret et andet sted. Det må jo høre med. Altså, når man vil stille op med bannerne på Langeland, så må man vel også bagefter tage til Bording og andre nabolag. Det er fint. Og det indebærer jo altså så også den besked, man må give til dem, om, at regeringens forslag ikke kunne gennemføres, fordi man selv blokerede for det. Der er et forslag, et gennemtænkt forslag til, hvor der kunne være et nyt udrejsecenter. Det har man ikke ønsket at benytte sig af, og jeg ved ikke, om hr. Jakob Ellemann-Jensen tror, at regeringen er egenrådig eller magtfuldkommen eller et eller andet, men vi kører jo ikke bare hen over et flertal i Folketinget. Altså, hvis flertallet i Folketinget siger, at det ikke skal ligge der, så bliver der lyttet til det.

Kl. 09:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen. Værsgo.

Kl. 09:52

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Der bliver trukket lidt på smilebåndet hernede, som man kan høre. Det er jo en helt afsindig tanke, at regeringen skulle være egenrådig og magtfuld. Hvem skulle dog kunne få den efter det her seneste år?

Nå. Jeg tog faktisk til Kærshovedgård. Det var der måske andre, der også burde have gjort. Men det gjorde jeg, fordi regeringen jo ikke har leveret en løsning på de menneskers udfordringer, som bor i det område. Den her med at tro, at man kan sidde i regering, og så, når der så er et flertal imod en, bare slå ud med armene og sige, at så er det søreme ikke vores problem: Sådan fungerer det ikke. Man skal levere løsninger, især når man har lovet det.

Det minder mig om noget, som den nuværende statsminister sagde før folketingsvalget, og det var – og jeg citerer: Kommer der ikke en bedre idé, er det Lindholm, der arbejdes videre med.

Nu viste det sig at være en dårlig idé med Langeland. Har man så tænkt sig at arbejde videre med Lindholm?

Kl. 09:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordfører, værsgo.

Kl. 09:53

Jesper Petersen (S):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen kender jo godt svaret på det spørgsmål. På Lindholm er der også naboer. Man får det fremstillet, som om det er sådan en øde ø langt ude i Stillehavet. Du kan jo godt tage sådan en lille tur til Kalvehave eller Stege og prøve at kigge ud på vandet og se, hvor langt væk der er, og lige ihukomme forpligtelsen, som Venstre selv mødte, om, at der skal gå færger derfra, fordi det ikke må være en indespærring. Dermed er der jo rejser mange gange dagligt direkte derover.

Så der er ikke noget godt sted at placere det. Men regeringen havde gjort sit hjemmearbejde, lavet en grundig afdækning i ministe-

riet af, hvad der var af fornuftige muligheder, og er kommet med et forslag, som Venstre har blokeret for, og så står vi, hvor vi står.

Kl. 09:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 09:54

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Regeringen havde gjort sit hjemmearbejde! Altså, det bliver da mere og mere – desværre – morsomt at lytte til hr. Jesper Petersen. Lørdagen forinden man meldte ud, at man skulle flytte til Holmegaard på Langeland, havde man købt en ejendom til 13,5 mio. kr., der er prissat til mellem 5 og 6 mio. kr., og som sidst blev handlet til omkring 7 mio. kr. lige før finanskrisen, da priserne på boligmarkedet må forventes at have været rimelig høje. Det virker da, som om regeringen i den grad ikke har gjort sit hjemmearbejde.

Selv om regeringen kommer med en rigtig, rigtig elendig idé om et udrejsecenter på Langeland, som vil smadre udviklingen på Langeland, så er regeringen da stadig forpligtet på sit valgløfte til borgerne, til danskerne i Midtjylland om at finde en placering til et nyt udrejsecenter. Så lad være med at spille fornærmet, hr. Jesper Petersen. Det er jo helt tydeligt, at når regeringen ikke får sin vilje, så læner man sig tilbage og spiller fornærmet. Så kom dog i arbejdstøjet og sørg for at indfri det valgløfte, give danskerne det nye udrejsecenter, I har lovet.

Kl. 09:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:54

Jesper Petersen (S):

Det er jo i virkeligheden ministerens beslutning at placere det, og der valgte den tidligere regering, altså den tidligere venstreledede regering, at placere et udrejsecenter på Kærshovedgård. Det er ikke os, der har placeret det der. Det er en tidligere regering, der har placeret det i Kærshovedgård.

Så har vi nu et andet forslag til, hvor det skulle ligge henne. Det var dengang jeres beslutning, og den traf man og fik lov til at føre ud i livet. Vi har forslag til, at det kan ligge et andet sted, og at man kan aflaste de borgere i Midtjylland. Det kunne regeringen jo godt bare føre igennem, men et flertal i Folketinget ville det anderledes. Og jo, der er afsøgt forskellige muligheder, og man har fundet frem til, at det her var den mindst ringe. Men det er den mindst ringe. Allerhelst skal de mennesker jo forlade Danmark og ikke være her.

Men der er nødt til at være et udrejsecenter, og der var fundet et sted, der kunne aflaste naboerne omkring Kærshovedgård. Der valgte et flertal i Folketinget at sige til regeringen: Den mulighed må I ikke tage. Og så står vi så, hvor vi står nu. Der kan jo diskuteres videre, men vi er kommet med vores forslag.

Kl. 09:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 09:56

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, I er kommet med et rigtig, rigtig dårligt forslag, og fordi der så er et flertal i Folketinget, der udtrykker, at det var et dårligt forslag, så læner I jer tilbage og spiller fornærmede. Altså, det er jo det, der er tale om. For Folketinget får jo ikke indsigt i de forskellige undersøgelser, der nu har været i de sidste 2 år af mulige placeringer for et udrejsecenter. Det har regeringen jo foreløbig nægtet at give Folketinget. Vi har indkaldt til et samråd om baggrunden for købet

af Holmegaard, og vi har fået tilbudt samrådet, jeg tror, det er i månedsskiftet juni-juli, måske endda den 1. juli, hvis jeg husker rigtigt. Så kan vi få et samråd på måske en time med den ansvarlige minister, som kan fortælle om baggrunden for købet af Holmegaard.

Det er den måde, man behandler Folketinget på, og så stiller man sig herop og siger, at man nu har gjort arbejdet, man har jo foreslået Langeland, og når nu flertallet ikke vil det, kan vi jo ikke komme videre, og så må borgerne i Midtjylland bare finde sig i, af de her dømt kriminelle udlændinge fortsat er der. Kan hr. Jesper Petersen ikke godt selv høre, at det ikke lyder supersupersmart?

Kl. 09:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:56

Jesper Petersen (S):

Altså, vi havde jo forslaget og beslutningen om, at det skulle placeres på Langeland, klar, og fortsætter så nu med de tiltag, som vi vil tage, for at gavne naboerne, hvor udrejsecenteret så fortsat er, fordi et flertal i Folketinget ville det modsatte. Og det er ikke noget med at være fornærmet, men det er jo bare at erkende, at hvis et flertal i Folketinget ser sådan på det, efterlever vi det, og det var jo det, man gjorde, da man meldte sig ind i den debat.

Så vil jeg advare imod ligesom at åbne posen for seks-syv andre – eller hvor mange det nu er – gode steder, hvor man lige synes man kunne lægge dem henne. Det vil da være en spændende debat at have for alle de områder, hvor pilen nu skal pege hen. Det ville være en dårlig idé at gøre det på den måde.

Kl. 09:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, hr. Jesper Petersen.

Så er det hr. Karsten Hønge. Værsgo.

Kl. 09:57

Karsten Hønge (SF):

Hvad blev der af dagpengene, hr. Jesper Petersen? I årevis er det gået den vej, hønsene skraber, nemlig tilbage, og hvis den her udvikling fortsætter, vil dagpengene allerede i 2025 udgøre ca. 44 pct. af en gennemsnitsløn for arbejderne. Det her sender bølger af utryghed ind i titusindvis af hjem, ikke kun hos de ledige, men også hos de mange lønarbejdere, som frygter at få lønsedlen skiftet ud med et dagpengekort.

Så hvornår er det, vi kan høre at Socialdemokraterne har nogle ambitioner på det her område? Det nytter jo ikke noget, at man bare sidder på hænderne. Det, jeg godt kunne tænke mig, var at høre: Vil regeringen sætte sig i spidsen for en genopretningsplan af trygheden på arbejdsmarkedet?

Kl. 09:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:58

Jesper Petersen (S):

Jeg mindes, at det ikke er første gang, at vi, hr. Karsten Hønge og jeg, har den her udveksling ved en debat som den her, og jeg synes, det er al ære og respekt værd, at man holder fast i en mærkesag. Men dermed er det jo også kendt, at regeringen og Socialdemokratiet er bevidste om den udfordring og den bevægelse, der sker i forhold til dækningsgraden.

Men det er jo også kendt, at vi har valgt at prioritere nogle andre ting, og at der endnu ikke har ligget den tilstrækkelige finansiering, som vi synes der skulle være for at kunne gennemføre et forslag som

det, SF er kommet med. Og det er jo så en debat, vi kan fortsætte, men altså endnu ikke noget, hvor vi har opnået en enighed. Men der er en bevidsthed om den problemstilling og også en invitation til at komme med forslag, hører jeg, fra beskæftigelsesministeren. Det vil jeg gerne gentage her.

Kl. 09:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 09:59

Karsten Hønge (SF):

I det her spørgsmål ligger SF jo fuldstændig på linje med de forslag, som en samlet fagbevægelse har lagt frem, som tydeligt kan se alarmsignalerne, og med hensyn til finansieringen har vi så også foreslået, at man justerer på rentefradragsretten. Men pointen er bare, at de her sølle dagpenge jo ikke kun rammer i de her familier, hvor indkomsten bliver halveret. Tryghed er forudsætningen for den dynamik og den fleksibilitet, vi har på arbejdsmarkedet, det, at det gør det let at starte egen virksomhed, det, at det gør det let at udvide og indskrænke arbejdsstyrken. Fundamentet for det er trygheden.

Så det, man derfor gør her ved ikke at rette op på det, er, at man leger med ilden i forhold til overhovedet at fastholde det arbejdsmarked, som vi kender det, det, som skaber guldæggene til velfærdssamfundet.

Kl. 10:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så får vi et svar. Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:00

Jesper Petersen (S):

Det er jo en af grundene til, at der er grund til at være opmærksom på den problemstilling. Men jeg vil sige, at det vigtigste overhovedet jo selvfølgelig er at føre en politik, der gør, at så mange er i arbejde som muligt. Så skal der være et godt sikkerhedsnet, og vi er opmærksomme på den problemstilling om dagpengene.

Jeg synes endnu ikke, vi er der, hvor hr. Karsten Hønge beskriver at det kan ende, men selvfølgelig er det nødvendigt at være opmærksom på, at der er den sikkerhed, der skal være på vores arbejdsmarked.

Kl. 10:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 10:00

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg var glad for at høre, både fra ordføreren og fra statsministeren, en masse gode ord om, hvad vi har brug for i forhold til de udfordringer, Danmark står med. De ligner til forveksling dem, jeg selv bruger om de store økonomiske udfordringer, vi står med lige nu. Den allerstørste er manglen på mennesker. Det gjorde vi faktisk også før corona. Det er ligesom om, det har sat en parantes om det, så det, jeg hører, og hørte, var, at *nu* går vi i gang med reformarbejdet. Og derfor er spørgsmålet egentlig ret enkelt og, håber jeg, åbent: Hvornår går vi i gang? Hvornår er nu? Hvornår indfrier i det, I har lovet os, men også det, som virkeligheden i den grad kalder på nu: Der skal leveres mennesker til vores økonomi?

Kl. 10:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Jesper Petersen (S):

Jeg tror, at det gælder for alle, der hørte statsministerens tale: Det er absolut en prioritet for regeringen – faktisk det store nye arbejde, den store nye satsning – på den anden side af sommerferien at sætte gang i et reformarbejde, der ikke sådan kun nu og her, men også på det lidt længere sigt, 5-10 år frem, skal sige, hvor det er, vi skal styrke vores samfund, herunder sørge for mere beskæftigelse og jo også sørge for mere kvalificeret arbejdskraft. Hele problemstillingen om mangel på faglærte er vanvittig vigtig dér. Så selve det at have den ambition – og vi ved godt, at der også er truffet en aftale om ret til tidlig pension, som gør, at vi efterfølgende har sagt, at der vil komme forslag om det, også i år – er noget, vi står ved. Men det er et arbejde, jeg håber vi kan finde hinanden i og altså levere. Der bliver flere hænder på arbejdsmarkedet, men vi har brug for endnu flere.

Kl. 10:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Sofie Carsten Nielsen, værsgo.

Kl. 10:02

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er jeg meget enig i, og jeg tror egentlig ikke rigtig, det er noget, man kan være uenig i. For det er jo et faktum derude, at der er brug for det. Og det er der om 10 år, om 5 år, men også nu. For økonomien er i den grad på vej op. Vi bliver heller ikke uenige om opkvalificering. Jeg ved godt, hvem der sled sig blå og gul for at få de finansieringer af det med i finanslovsforslaget – og det var ikke Socialdemokraterne. Men jeg er glad for, at I endte der, og forhåbentlig skal vi ikke til at skære på uddannelse igen. Det, jeg bare godt kunne tænke mig et billede er: Hvad skal vi gøre for at skaffe den arbejdskraft?

Kl. 10:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:03

Jesper Petersen (S):

Diskussionen her har vi jo også haft med hinanden, lige siden regeringen blev dannet, faktisk, og går man lidt tilbage, vil man jo også kunne se nogle lidt forskellige syn på det. Men der er jo i hvert fald en enighed om det, vi har døbt andengenerationsreformer, og som der pågår et kommissionsarbejde om nu. Og der er jo en række problemstillinger dér om kvinder med ikkevestlig baggrund, hvor beskæftigelsen er for lav, og om for mange unge, vi ikke får i gang, hvad statsministeren var inde på i sin tale også, og om, at man kan gå fra deltidsarbejde til fuldtid, og andre elementer, der allerede er på banen.

Kl. 10:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Nej, det er Søren Pape Poulsen, undskyld, der har bedt om ordet, ikke? Der er lidt kuk i mit system heroppe. Det bliver lige om lidt, hr. Søren Pape Poulsen. Værsgo, fru Mai Villadsen. Nej, det er fru Victoria Velasquez, der har ordet her, ja, værsgo. Det gik godt i den her omgang – det var en prøve. Værsgo!

Kl. 10:04

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Ordføreren svarede netop, at sikkerhedsnettet er vigtigt, og talte også om velfærd i sin tale. Men virkeligheden er jo, at regeringen ikke engang har villet indkalde til forhandlinger om dagpengene, så vi kunne blive enige om finansiering. Og kernevelfærd

handler også om, hvordan vi behandler nogle af de mest udsatte i vores samfund.

Det handler om rigtige mennesker, det er rigtige børn, der, når forældre får fyresedlen, bliver meldt ud af håndboldklubben, og som ændrer hele deres adfærd, fordi de måske siger, de ikke kan komme til fødselsdag, fordi de ikke har råd til gaven. Og det trækker også spor helt ind i voksenlivet: Det bliver sværere at gennemføre en uddannelse, og det har rigtig mange andre store konsekvenser. Og derfor bliver vi bare i Enhedslisten nødt til spørge Socialdemokratiet, hvordan det kan være, at man ikke mener, at det er en bunden opgave at løfte børn op af fattigdom.

Mener Socialdemokratiet virkelig, at det ikke er et prestigeprojekt, at sikre 40.000 børn? At sikre, at de får et bedre liv her og nu, og at de bliver løftet op af fattigdom?

Kl. 10:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:05

Jesper Petersen (S):

Der vil jeg sige, at jeg synes, fru Victoria Velasquez gør beskæftigelsesministeren uret i forhold til, hvordan man skal forstå de kommentarer, han har givet op til Ydelseskommissionen afleverer sin support, og i hvilken kontekst de er sagt.

Vi er enige om, at vi skal have færre børn i den gruppe i Danmark, altså hvor der er særlig lave indkomster, og hvor det, præcis som fru Victoria Velasquez beskriver, jo hæmmer dem i deres liv nu, men jo også kan gøre det langt ind i voksenlivet. Og det var jo derfor, vi med det samme tog skridt sammen – efter regeringens dannelse – og at vi jo så også har gjort det til et af pejlemærkerne for et nyt ydelsessystem, at det skal bidrage til, at vi har færre børn i den her gruppe af familier med særlig lave indkomster. Det vil vi.

Jeg tror bare, det er vigtigt også at slå fast, at der er andre hensyn, også i en Ydelseskommission, og at det sindssygt vigtige her jo er, at vi sørger for at få flere mennesker i arbejde, og at børn i de familier oplever, at deres forældre er i beskæftigelse.

Kl. 10:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Victoria Velasquez, værsgo.

Kl. 10:07

Victoria Velasquez (EL):

Vi er ikke uenige i, at folk skal i arbejde. Men vi prøvede jo faktisk at give Socialdemokratiet en ekstra chance for at kunne adressere det, som beskæftigelsesministeren havde udtalt. Og der sagde statsministeren, at nu måtte vi se, hvilke flertal der materialiserer sig. Det er svært ikke at tolke det som, at man ikke ser det som en bunden opgave, at vi skal løse det her problem. Derudover har regeringen også sagt, at Ydelseskommissionen skulle arbejde udgiftsneutralt. Man har ikke engang taget de midler, vi har sat af til midlertidigt børnetilskud med, eller de forringelser, Lars Løkke Rasmussens regering lavede.

Kl. 10:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:07

Jesper Petersen (S):

Jeg ved ikke, om der var et egentligt nyt spørgsmål. Men jeg vil godt bare gentage tilsagnet om – hvad ingen skal være i tvivl om, og det tror jeg heller ikke nogen er – at det for os er vigtigt at bekæmpe børnefattigdom. Det står også i den vedtagelsestekst, vi

sammen lægger frem i dag. Og vi håber på at kunne lave en bred politisk aftale om et nyt kontanthjælpssystem, på den anden side af sommerferien. Og om vi alle sammen kan mødes ved jeg jo ikke, men jeg ville virkelig ønske, at vi kan, og at vi kan få en bred aftale, så vi ikke hele tiden skal have nye debatter om kontanthjælpen i Danmark.

Kl. 10:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:08

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak til hr. Jesper Petersen for talen. Jeg havde egentlig tænkt mig, at jeg skulle spørge lidt til reformer og økonomi og velfærd, for det synes jeg er meget interessant. Men jeg er simpelt hen nødt til at følge op på det, hr. Jakob Ellemann-Jensen og hr. Kristian Thulesen Dahl spurgte om.

For man må altså beslutte sig for, hvilket argument man har. Udover at det var en enormt kynisk handling at placere det på Langeland, har man jo stadig væk en opgave som regering. Jeg hørte godt, at ministeren stod i tv og på den ene side sagde: Jeg kunne jo bare placere det, men jeg vil ikke gå imod et flertal i Folketinget. Og på den anden side sagde: Men hvad vil I så?

Det er vi jo så nogle partier der har peget på, altså hvad vi så vil. Det gjorde vi før sidste valg, og vi har også taget tæskene for det. Vi har fået de høvl, vi skal have for, hvor det skulle ligge, da vi besluttede os for det.

Kærshovedgård ligger, hvor jeg er valgt, så hvis jeg var lige så kynisk, sagde jeg bare: Lad det ligge på Langeland. Men det er simpelt hen for langt ude, og det kan jeg ikke få mig selv til, for det er ikke i orden over for det lille øsamfund.

Men derfor har man jo stadig væk 130 dybt kriminelle mennesker på Kærshovedgård, som I har et ansvar for at finde en placering til, fordi I er regering. Og hvis I ikke kan lide at være regering, så sig til. Så er vi indtil flere, der nok skal hjælpe jer af med det.

Kl. 10:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:09

Jesper Petersen (S):

Jamen det kan regeringen jo godt lide, kan jeg mærke på ministeren. Men det er også lidt pudsigt, at hr. Søren Pape Poulsen indleder med det her argument om, at han måske også ville have talt mere om økonomi. For det er jo et af problemerne, der var med det forslag, der kom fra den tidligere regering: At det var rasende dyrt. Det var den årlige helårsindlogering på d'Angleterre, som jeg husker det, som det ville koste per indbygger, der skulle være på Lindholm, hvor der også bor mennesker lige omkring, og hvor det er et fatamorgana at lade, som om at man ligesom så har lukket de mennesker inde ude på et eller andet Alcatraz og aldrig ser dem. Det passer jo ikke. Det var dyrere og havde også konsekvenser for mennesker.

Så har det været på Kærshovedgård i mellemtiden, og dem vil vi hjælpe mere og bedre end det, der sker nu, og vi skal sørge for at få flere af dem sendt hjem, og at de overholder de pligter, de har, og som er på de centre, mens de er nødt til at være der. Det går jeg ud fra vi er enige om. Men det er hr. Søren Pape Poulsen selv, der sammen med sine kammerater har forhindret regeringen i at komme med et nyt udrejsecenter.

Kl. 10:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Søren Pape Poulsen. Værsgo.

Kl. 10:10

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi forhindrer ikke regeringen i noget som helst. Regeringen kan på det her område lige præcis gøre, hvad den vil. Og så må den slås med SF og andre om at få pengene igennem på en finanslov.

Men altså, nu hører jeg argumentet – og det hørte jeg også, da der blev svaret før – at når man nu ikke kan få det til at ligge dér, så lader vi det bare ligge; så kan vi ikke gøre mere ved det.

Gælder det også andre politiske områder: Hvis regeringen spiller ud med en reform, der ikke er flertal for, så lader man det ligge? Hvis man spiller ud med noget på uddannelse, som der ikke flertal for, så lader man det ligge, eller hvad? Eller prøver man at gå videre? Prøver man at overbevise de mennesker, der har sat en til regeringsmagten, om, at vi faktisk har et ansvar, vi skal have løst?

Jeg er nødt til at sige: De borgerlige partier har nul ansvar for det her. Vi har placeret det. Vi er kommet med et forslag. Vi har taget tæskene for det. Regeringen er bare blevet fornærmet og har trukket sig tilbage.

Kl. 10:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Derfor skal vi have et svar. Værsgo.

Jesper Petersen (S):

Det er ikke jo rigtigt, hr. Søren Pape Poulsen. Man har selv foreslået det, først i Kærshovedgård, hvor det ligger nu. Det gjorde man selv. Det er jeres ansvar, at det er dér, det er startet. Så kommer regeringen med forslag til, hvor det så skal ligge. Og det er faktisk regeringens mulighed at sige, at sådan skal det så være. Men når et flertal siger: Det skal I ikke gøre, så lytter vi vil det. Og med til det hører så ansvaret for, at den beslutning ikke kan gennemføres. Det kommer man ikke uden om.

Kl. 10:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 10:11

Pernille Vermund (NB):

Tak, og tak for ordførertalen.

Danmark er ikke deres hjem. De har vendt os ryggen, de har forladt Danmark, de har tilsluttet sig Islamisk Stat. De har vedkendt sig terrorens ansigt.

Det sagde statsministeren her i Folketingssalen for bare 3 måneder siden. Men den 18. maj, altså kort efter, lavede regeringen en kovending, som sjældent er set større. Fru Mette Frederiksen falder nu danskerne i ryggen, henter IS-terrorister til Danmark og gør lige præcis det, man havde lovet danskerne ikke at gøre, nemlig udsætter danskerne for risiko for terror i vores eget land.

Det er set fra vores perspektiv et både usselt og uværdigt greb og en ussel og uværdig måde at behandle danskernes sikkerhed på. Kan den socialdemokratiske ordfører forstå, at rigtig mange danskere er forargede over regeringens beslutning, og at mange danskere føler sig utrygge ved, at man nu venter IS-terrorister til Danmark?

Kl. 10:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:13

Jesper Petersen (S):

Altså, alle, der har fulgt den debat og diskussion, vil jo vide, præcis som fru Pernille Vermund refererer, at det ikke var Socialdemokratiets ønske eller holdning, at man skulle hente fremmedkrigerne tilba-

ge. Det var det ikke, og dem, vi har kunnet tage statsborgerskabet fra, har vi gjort det med.

Men når vi møder en sikkerhedsvurdering, der siger, at det for præcis den sikkerhed, som fru Pernille Vermund påberåber at forsvare, ville være et større problem at lade dem blive – fordi de er på vej ud af de lejre, muligvis, og fordi de vil have ret til at komme til Danmark, hvad man ikke kan standse dem i, og at det altså dermed udgør et større sikkerhedsproblem, hvis man lader dem være, end det gør at tage dem tilbage og så træffe de foranstaltninger, der skal til – så kan vi som ansvarlig regering jo ikke bare lukke øjnene for det, altså at det er det, der står. For så ville vi møde et berettiget argument – modsat det, fru Pernille Vermund kommer med nu – om, at vi ikke tog danskernes sikkerhed alvorligt. Det er derfor, at man ser skiftet.

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Fru Pernille Vermund, værsgo.

Kl. 10:14

Pernille Vermund (NB):

Jeg anerkender ikke den præmis, at vi skal løbe nogen som helst form for risiko i forbindelse med fremmedkrigere.

Sådan sagde statsministeren den 3. marts 2021. Det er intet nyt i vurderingen af, at de her terrorister naturligvis risikerer at blive mere farlige og mere radikaliserede, jo længere tid de opholder sig, hvor de er.

Men helt ærligt: Det, der er sket, er, at regeringen har bøjet af fra venstrefløjen og Radikale Venstre, og at regeringen har sagt: Vi vægter taburetter højere end danskernes sikkerhed. Hvor langt vil regeringen gå? (*Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak til fru Pernille Vermund!*). Vil man tage også tage flere IS-terrorister?

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så skal vi have et svar. Værsgo

Kl. 10:14

Jesper Petersen (S):

Jeg er simpelt hen i tvivl, om fru Pernille Vermund har læst den rapport, og også læst, hvad Politiets Efterretningstjeneste konkluderer, nemlig at det er mere usikkert at tage den nuværende situation, fordi forholdene i lejrene er blevet forværret, og fordi der er en øget risiko for, at de kan komme ud af de lejre, og fordi de alligevel vil have krav på at vende tilbage, når de ville. Så er det mere sikkert at gøre, som regeringen nu har besluttet, end at lade dem være der. Den konklusion burde fru Pernille Vermund have læst og også taget bestik af, hvis hun vil danskerne det bedste.

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance.

Kl. 10:15

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Ordførerens regering bliver ofte anklaget for at gå op i show, i spin, i politiske symboler og i kommunikationsstrategier frem for reelt indhold og substans. Og den slags anklager synes jeg da ikke vi skal have siddende på regeringen. Jeg vil gerne have ordførerens hjælp til at mane enhver spekulation om den slags i jorden.

Et af de områder, hvor man er blevet anklaget for at showe og spinne og ikke have noget reelt indhold, var i forhold til statsministerens tur til Israel. Nogle folk sagde, er der ingen grund var til at tage til Israel, hvis man gerne vil have bedre vaccineproduktion

i Danmark, for så skal man da bare tage til Tyskland. Der har de vaccineproduktion, og det har de ikke i Israel. Jeg synes da, det er utilstedeligt, at folk kommer med anklager om, at det bare var spin og kommunikationsstrategi. Så jeg vil egentlig høre ordføreren, hvad man konkret har fået ud af den tur til Israel, og hvordan kan vi se det i det daglige arbejde i dag?

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:16

Jesper Petersen (S):

Helt umiddelbart var der jo der en sparring med lande, der ligesom Danmark havde en vis succes på vaccineområdet, ikke mindst Israel, men også Østrig, som vi talte med. Der er der jo så en anledning til udveksling og samarbejde med lande der, der for Israels vedkommende ikke dukker op i EU-kredsen, ligesom vi har haft samarbejde med New Zealand og samtaler med Sydkorea og andre, hvor man jo der altså drager erfaringer fra pandemien og i det her tilfælde vaccinationsudrulningen. Det er jo så nogle aftaler, der på lidt længere sigt kan vise sig gavnlige. Sådan er det jo nogle gange, altså at der lægges nogle spor ud, og så kan vi siden hen få gavn af det. I hvert fald vil jeg sige, at det under en pandemi, hvor vi har behov for så mange vacciner, som vi kan få, og også har behov for at ruste os til, når der skal være nye vaccinationer på grund af mutationer, vel ikke er så dumt at have en statsminister, der forsøger ad alle de kanaler, vi kan, at samarbejde med lande, som vi kan få noget ud af at samarbejde med.

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 10:17

Alex Vanopslagh (LA):

Så svaret er, at man har fået noget sparring ud af det, og at der måske engang i fremtiden kan komme noget konkret ud af det. Med andre ord er der ikke kommet noget som helst ud af det. Det har måske bare været show, og måske har det bare været spin. Kan ordføreren ikke selv forstå, at man får den mistanke, at den tur egentlig kun var show og spin?

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:17

Jesper Petersen (S):

Det synes jeg faktisk ikke er rimeligt at sige. Det er jo heller ikke sådan, hvis man sådan ser det i den debatkontekst, der udspillede sig i de dage, at det ikke havde en omkostning eller førte til en kritik af, at vi rejste til Israel. Jeg kan selv huske adskillige interviews og debatter og andre ting, jeg skulle stille op i, for hvad ville man dog der, ikke? – og fordi det havde med det land at gøre. Der synes jeg, at der må være fokus på missionen og på sagen, og det var det, statsministeren havde.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:18

Torsten Gejl (ALT):

Tak for talen. Regeringen roser sig selv og støttepartierne for, at det går godt med at nå vores 70-procentsmålsætning. Jeg vil sige, at

det er lige ved, at statsministeren fejrer det på talerstolen. Hvis det er rigtigt, hvorfor skal politiet så bære strejkende studenter, grønne studenter, væk fra Folketingets hovedtrappe? Hvorfor sultestrejker de grønne studenter for klimaets fremtid? Og hvorfor kritiserer stort set alle de grønne organisationer regeringens klimainitiativer?

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:18

Jesper Petersen (S):

Men jeg vil sige det sådan, hr. Torsten Gejl, at jeg har kæmpe respekt for det enorme engagement, som mange mennesker og mange unge mennesker lægger i klimasagen. Det handler om klima, men det handler jo også om biodiversitet og natur, miljøpolitik og andre ting. Jeg synes heller ikke, at regeringen lægger skjul på, at vi også synes, at det er vigtigt. Vi er det land, der har den mest ambitiøse klimalov. Når man går ned over listen af aftaler, der er lavet i den her valgperiode, så vil man jo se rigtig mange ting, der bringer os videre på det her felt. Så hele det engagement får vel så sit udløb i, at man vil have mere, og at man vil have det hurtigere. Man vil også have, at andre lande gør det. Der er det for os så også bare vigtigt at sørge for, at vores klimapolitik ikke ødelægger det, at vi gerne skulle være et godt eksempel til efterlevelse for lande, der også gerne vil beholde deres arbejdspladser og deres konkurrenceevne. Jeg synes faktisk, at vi er i gang med at vise, hvordan man gør det. Det kan vi godt bryste os af.

Kl. 10:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 10:19

Torsten Gejl (ALT):

Jeg er glad for, at alle de demonstrationer og hele den aktivitet, der er i de grønne bevægelser, animerer regeringen til at handle, så godt man kan. Men gør det slet ikke indtryk på ordføreren, at der er kommet så uendelig langt mellem den boble, vi har herinde, hvor Socialdemokraterne nærmest står og fejrer klimaresultater, og så den massive kritik, der er ude i samfundet, ude i det, vi kalder den rigtige virkelighed? Det spænd er jo efterhånden blevet så stort, at man ikke kan forstå, at det er den samme verden, vi lever i.

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:20

Jesper Petersen (S):

Det skal vi virkelig gerne undgå, altså de tendenser, der er i den debat, men jo også på andre områder, nemlig at vi kan havne så langt fra hinanden, at det nærmest er svært overhovedet at acceptere hinandens synspunkter eller argumenter. Jeg tror faktisk, at i de kredse, hr. Torsten Gejl refererer til, ser man meget på det sådan. Men der er også rigtig mange andre mennesker, for hvem det er vigtigt at kunne have en bil at køre på arbejde i, måske skal familien bruge to, for at det hænger sammen. Og der er vi nødt til at tage skridtene på en måde, hvor det går fremad hele tiden – og der er stillet forventninger – men hvor man heller ikke skubber det ud over kanten og fjerner mennesker fra det, for vi skal have dem med.

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Jens Rohde, KD. Værsgo.

Kl. 10:21

Kl. 10:24

Jens Rohde (KD):

Tak for talerne. Jeg vil dog sige, at det er lige før, jeg bliver sådan helt lettet over, at Danmark ikke kom i finalen til melodigrandprixet, for så havde regeringen formentlig også taget æren for det. Sådan lød det i hvert fald. (*Jesper Petersen* (S): Vi har stadig EM foran os). Men fred være med det, sådan er det jo, når man står i den situation. Det kender jeg jo godt; så skal man jo fortælle om alle de gode ting, regeringen har gjort.

Statsminister efter statsminister efter statsminister sagde statsministeren, der så stillede sig op i rækken af andre statsministre i forhold til udenlandske kvinder. Den samme situation har vi for de handicappede og for de psykisk syge. Vi har i de seneste uger her i Folketinget behandlet utallige beslutningsforslag og forespørgsler og et borgerforslag fra #enmillionstemmer om rettigheder for disse udsatte grupper, og der er Google jo så en onskabsfuld partner at have med sig, for jeg har læst utallige taler fra tidligere statsministre og i øvrigt også fra mig selv som politisk ordfører om at sikre de rettigheder til de mennesker. Hvornår får de dem?

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:22

Jesper Petersen (S):

Jeg synes, det er godt, at hr. Jens Rohde bringer handicappede og psykisk syge – det kunne være andre sårbare grupper, men jo ikke mindst de to har der været meget diskussion om de seneste uger – ind i debatten her, og jeg mener, det er rigtigt, at det er nogle af de områder, hvor vi som samfund også må sige, at her fungerer tingene ikke godt nok. Der er på forskellige måder på de punkter gang i et forberedelsesarbejde med at kunne lave f.eks. en 10-årsplan inden for psykiatrien til at gavne det område, som vi har haft som den lidt oversete del af sundhedsvæsenet i for mange år med alle de problemer, det har skabt. Det gælder ligeledes en evaluering på området omkring handicappede, og jeg må sige, at de historier, man har set i en periode nu, med en utrolig kreativitet også, i forhold til hvordan man kunne nedbringe sine udgifter til handicappede lokalt, har ikke været kønne at se på.

Så det er fint, at hr. Jens Rohde tager det op, og forhåbentlig kan vi også sammen nå frem til nogle aftaler på det punkt, når vi er tilbage igen på den anden side af sommerferien.

Kl. 10:23

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 10:23

Jens Rohde (KD):

Jamen der er jo ikke nogen, der har noget at lade hinanden høre der, for der er jo mange regeringer, der bærer ansvaret for, at de rettigheder aldrig nogen sinde er blevet implementeret. Men når alt kommer til alt, strander det hele på økonomi og en del af det på struktur, og der skal jo økonomi til, især for kommuner og regioner, der skal løfte opgaven i dagligdagen. Vil regeringen være med til at sætte kommunerne og regionerne mere fri rent økonomisk og politisk, så de har muligheden for at løfte den opgave, som jeg jo i vedtagelse efter vedtagelse her i Folketinget kan høre vi alle sammen er enige om skal løftes?

Kl. 10:24

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Jesper Petersen (S):

Når det kommer til økonomien, er der jo sat de første 600 mio. kr. af på finansloven til det, der handler om psykisk syge. Hvad angår handicappede og det, der bliver peget på med kommunernes og regionernes økonomi, forhandles der jo lige nu om aftaler dér. Men jeg synes bare, det er værd at understrege, at der med de kommuneaftaler og den finansiering af velfærden, der er lavet under den her regering, er taget et kæmpe skridt frem, også med den udligningsreform, der er, og som altså mindsker det tryk, der er på den kommunale økonomi, og som egentlig meget er kommet fra den side, som hr. Jens Rohde desværre har meldt sig ind i efter at være gået ind i Kristendemokraterne. Der vil man få mere ud af det i kommunerne, hvis den nuværende regering fortsætter kursen.

Kl. 10:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Sophie Løhde, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:24

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Jeg er simpelt hen nødt til at følge op på det her om udrejsecenteret, for ordføreren bruger i dag en argumentation med, at grunden til, at regeringen helt kynisk placerede 130 dybt kriminelle udlændinge på Langeland, var, at det var rasende dyrt at placere på en øde ø. Altså, jeg troede helt ærligt, at danskernes tryghed var vigtigere for den her regering. Lindholm kostede i årlige omkostninger til driften 200 millioner om året. Vi bruger om måneden i øjeblikket 2 milliarder på at teste, fordi regeringen jo har indført coronapas alle vegne – 2 milliarder om måneden. Og så synes man, at 200 millioner om året er rasende dyrt. Hvordan kan ordføreren forsvare, at det er de penge, som gør, at regeringen kynisk mener, at Langeland er den bedste placering, og at man ovenikøbet har gjort sit hjemmearbejde, og bagefter, at man siger til midtjyderne: Nu svigter vi jer permanent?

Kl. 10:25

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 10:26

Jesper Petersen (S):

Det ene er vel ikke mere kynisk end det andet, når vi sammen erkender, at der ikke er nogen gode løsninger på det problem. Det er der jo ikke; der er jo ikke noget sted, hvor det er godt at placere det. Og jeg synes, Venstre skulle være lidt mere reelle i den debat på den måde, at man jo også må erkende, at Lindholm har den samme konsekvens. Så er det så bare borgere i Kalvehave og Stege og Vordingborg og andre steder, som har dem tæt på, altså de her mennesker, som vi alle sammen ønsker skal rejse ud. Så bliver alt jo relativt. Ja, det ville være dyrere for vores samfund, hvis ikke vi havde en teststrategi, der er en nøgle i corona, og det er cirka dobbelt så dyrt at have det forslag, som Venstre er kommet med, som det, regeringen er kommet med. Så er det jo bare spin at kalde det en øde ø og alt sådan noget – det er jo fjollet. Der er naboer der fuldstændig som andre steder, der faktisk nu er rimelig trætte af, at Venstre genopliver Lindholmideén, og siger, at det skaber utryghed hos dem. Så er vi jo tilbage i saksen.

Kl. 10:27

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 10:27

Kl. 10:29

Sophie Løhde (V):

Efter pengene fosser ud af statskassen, er det godt nok kynisk at skulle høre ordføreren sige, at 200 millioner om året i driftsudgifter er rasende højt beløb, samtidig med at vi bruger 2 milliarder om måneden på at teste på grund af regeringens coronapas. Jeg skal bare lige høre: Kommer der et forslag, inden vi står her igen til åbningsdebat, fra regeringen, hvor man rent faktisk har gjort sit hjemmearbejde og dermed lever op til sit løfte til midtjyderne om at placere de 130 dybt kriminelle et andet sted?

Kl. 10:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:27

Jesper Petersen (S):

Jeg er nødt til at sige, at jeg synes, det er en sådan lidt kedelig og også lidt populistisk stil, fru Sophie Løhde kører her i forhold til at kalde det en øde ø, der er jo naboer fuldstændig ligesom andre steder, og lade, som om teststrategien er noget, vi alene har ansvar for, og at det i øvrigt er en håbløs dårlig idé, og at det er det samme som en diskussion om et udrejsecenter. Det er det ikke, og det ved fru Sophie Løhde godt. Der er ikke nogen god løsning på det her, men vi er kommet med vores forslag, og når det så ikke kan lade sig gøre, fordi Venstre blokerer for det, så må vi så tage de tiltag nu, der skal til for at hjælpe naboerne i Midtjylland, give dem en større sikkerhed og tryghed, men det ligger der, fordi vi er blevet blokeret i at lave den løsning, vi ville.

Kl. 10:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Troels Lund Poulsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:28

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det er nyt for mig at høre i den her debat, at Venstre har vetoret over for regeringens politik. Det vil vi gerne benytte os af på andre områder. Det er vi ikke nået til endnu i hvert fald. Men det er jo et meget banalt spørgsmål, fru Sophie Løhde stiller: Kommer der et forslag til en ny placering af et udrejsecenter, eller gør der ikke?

Kl. 10:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:28

Jesper Petersen (S):

Venstre har ikke vetoret, men vi lytter til et flertal i Folketinget. Hvis jeg må gentage fra før: Hvad havde man regnet med? Havde man regnet med, at vi var sådan en magtfuldkommen egenrådig regering, der bare kører hen over det hele? Det vil vi da ikke have siddende på os. Derfor lytter vi selvfølgelig, når et flertal i Folketinget siger: Den der beslutning, som I godt nok kunne træffe selv, vil vi godt blandes ind i, og vi vil gerne stoppe jer i at træffe den. Vi vil ikke flytte det fra Kærshovedgård, som vi kunne. Vi synes, at centeret må blive der, indtil der forhåbentlig er nogle, der kommer med noget andet, der kan få flertal.

Det korte svar på spørgsmålet er: Vi har et forslag. Det står ved magt. Vi skal ikke lægge alle mulige andre løsninger ud og skabe utryghed fem-seks andre steder Danmark om, hvorvidt det nu er dem, der kommer til at sidde med sorteper. Vores forslag er, at det skal ligge på Langeland. Det er vi blevet blokeret i. Derfor er det på Kærshovedgård nu.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:29

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, synes jeg faktisk, meget klare svar – det er sjældent, at jeg kan rose hr. Jesper Petersen. (*Jesper Petersen (S)*): Det sker faktisk, men sjældent). Ja, men min ros er så også dybt ironisk ment, kan jeg sige. Det er bare, for at hr. Jesper Petersen ikke skal blive alt for glad.

Det her er jo et ærligt svar til midtjyderne om, at udrejsecenteret forbliver i Midtjylland på Kærshovedgård. Det flytter ikke. Det har regeringen ingen planer om. Det synes jeg er et enormt svigt fra regeringens side og dermed også fra hr. Jesper Petersens side. Det eneste, man vel i bund og grund kan takke for, er et ærligt svar om, at regeringen ikke vil leve op til det løfte, som de gav danskerne i valgkampen.

Kl. 10:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:30

Jesper Petersen (S):

Hvordan er det nu med det der med fingeren, der peger tilbage på en selv? Venstre har placeret udrejsecenteret på Kærshovedgård i Midtjylland. Så kommer der et forslag fra regeringen om at flytte det. Det har man valgt at blokere for. Så kan man godt sige, at man havde andre idéer, men når man går ind i at ville have, at det skal være noget, som et flertal skal blande sig i, må man jo kunne danne et flertal for en anden løsning. Det er der ikke, og det ved Venstre godt. Derfor må man stå ved sit ansvar for at have blokeret for en flytning fra Kærshovedgård. Det er dér, det er nu. Nu gør vi, hvad vi kan, for at sikre en øget sikkerhed og tryghed i det område.

Kl. 10:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:31

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Altså, jeg bliver nødt til at sige ligeud, at lige i øjeblikket er hr. Jesper Petersen ufrivilligt komisk på Folketingets talerstol. Det er jo fuldstændig absurd at rode rundt i Kærshovedgård og Langeland. Der var ikke flertal, fordi et af regeringens støttepartier, Socialistisk Folkeparti, ikke ville være med – punktum. Sådan var det. Regeringen havde i sin egen magtfuldkommenhed taget en beslutning uden at rådføre sig med nogen som helst – det er det, der er farligt, når man har magten for længe, alt for længe. Og det var det der skete.

Jeg vil godt forholde mig lidt til udgifterne: 13,5 mio. kr. smidt væk. Og til det med, at Lindholm skulle være dyrere, vil jeg sige, at man jo tilbød at give erstatning, hvis der var nogle, der skulle ekspropriere, fordi de ikke kunne få deres huse afsat, og man ville lave forsikringer og man ville lave mere politi omkring Langeland, hvis det skulle ligge dér. Det er godt nok en dyr fornøjelse.

Lad mig bare slutte første kommentar med at sige: Det er regeringens egen skyld. Det er regeringen, der har sørget for, at vi har fået udlændinge til Danmark, deriblandt en masse kriminelle udlændinge, som man ikke kan finde ud af at sende hjem. Det er hundrede procent – desværre – et stort flertal i Folketingets egen skyld, at vi er

endt, hvor vi er. Men det er vi så, og nu har man ikke nogen løsning på det. Det er sølle.

Kl. 10:34

Kl. 10:32

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 10:32

Jesper Petersen (S):

Måske er det ufrivilligt komiske her, at fru Pia Kjærsgaard opfører sig, som om Dansk Folkeparti ikke har været et fuldstændig centralt og afgørende parti for flertalsdannelsen i Danmark i endog en del år. Det lykkedes jo fru Pia Kjærsgaard. Gad vide, hvor mange af de mennesker, der er på udrejsecentre nu, der egentlig er kommet til Danmark, mens fru Pia Kjærsgaards regering – den, hun støttede – var ved magten. Altså, der må jo være en eller anden form for sammenhæng. Man kan jo ikke bare opføre sig, som om man aldrig nogen sinde har været en del af et flertal i Danmark og har været med til at føre den udlændingepolitik.

Det er da også ufrivilligt komisk ikke at ville forholde sig til, hvad det koster ikke bare at købe ejendomme, men at drive dem hvert eneste år. Der er det, som jeg er oplyst, dobbelt så dyrt at tage Lindholm som at tage det forslag, regeringen kom med. Så inden man anklager andre for at være komiske, skulle man måske også lige være lidt bevidst om sit eget ansvar og om, hvordan priserne egentlig gøres op.

Kl. 10:33

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 10:33

Pia Kjærsgaard (DF):

Bare vi er enige om, at Dansk Folkeparti har ført an med stramninger, når det gælder udlændingepolitikken. Det kan jeg desværre ikke tillægge Socialdemokratiet, tværtimod – ikke engang efter man har fået regeringsmagten. Man begyndte at lempe. Det kommer vi meget tilbage til i løbet af den her debat, tror jeg.

Men lad mig bare sige, at vores holdning er, at de skal udvises og de skal hjem, og efter hele den her polemik vil jeg meget anbefale regeringen endnu en gang at forsøge at foretage en individuel vurdering af hver evig eneste for at få sendt vedkommende hjem. De 130, som man har store problemer med, skal ikke være i Danmark; de skal hjem med økseterroristen forrest. Jeg synes, det er så grotesk, at man på det nærmeste har opgivet det her. De skal ud af landet.

Kl. 10:34

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 10:34

Jesper Petersen (S):

Det er vi da fuldstændig enige om, fru Pia Kjærsgaard. Vi ønsker da ikke, at de er her. De skal rejse ud, og derfor er de på et udrejsecenter. Men hvis det er sådan, at man bare lige kan gøre det, hvorfor fiktede fru Pia Kjærsgaard så ikke det i sidste valgperiode eller den før? Det er jo, fordi man ikke bare lige kan gøre det sådan. Og så synes jeg, at vi må have en vis ærlighed om, hvad der faktisk er sket under den her regeringstid. Vi er jo i gang med at gøre alt, hvad vi kan, for at gøre det nemmere at udvise. Der er skærper på en lang række punkter: hjemrejse, indfødsret osv. Det er sket under den her regering, og vi er glade for at have bidraget til at bringe det den vej. Det er altså den korrekte karakteristik.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Nu er der plads til en sidste bemærkning til ordføreren, og den er fra fru Charlotte Broman Mølbæk, SF.

Kl. 10:35

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det, og tak for ordføreren tale. Jeg vil godt tilbage til emnet omkring handicappolitik, for det er en debat, der er fyldt rigtig meget i den seneste tid. I omkring halvdelen af de påklagede sager er der fejl. I en undersøgelse fra Danske Handicaporganisationer siger 39 pct., at de selv må ud at købe hjælp. 44 pct. mener, at økonomiske hensyn vejer mere end de faglige hensyn. En masse enkelthistorier fylder, særlig blandt #enmillionstemmer, der leverer en masse triste historier om, hvordan mødet med systemet er utrolig hårdt for mennesker med handicap. Det er historier om unge mennesker, der institutionaliseres i eget hjem, når de bliver 18. Det er historier om mennesker, der observeres over mange dage i eget hjem, ind på badeværelset, ind i soveværelset. Veteraner, der ikke kan få en ny benprotese.

Derfor vil jeg godt høre regeringen og ordføreren, om regeringen mener, at man er tilfreds med den måde, borgerne med handicap oplever mødet med systemet på, og at det er en livslang kamp, det er starten på. Og mener regeringen, at man kan lave om på nogle af de økonomiske incitamenter – måske tilføre området flere penge – for at sikre, at det ikke kan betale sig for kommunerne at give mindre hjælp eller ingen hjælp?

Kl. 10:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:36

Jesper Petersen (S):

Jeg er helt enig med ordføreren i, at vi ikke kan være tilfredse med, hvordan tilstandene er nu på handicapområdet. Jeg er helt enig i, at mange af de historier, der er kommet frem – og de finder jo frem organiseret, som fru Charlotte Broman Mølbæk nævner, men kommer jo også i min indbakke – ikke er sjov læsning. Og det må ikke være det for de mennesker, der er i den situation. Så det er en af de meget vigtige ting, synes jeg, på socialområdet at få adresseret effektivt på den anden side af sommerferien, når vi igen mødes.

Der er forskellige evalueringer i gang af ansvarsplaceringerne osv., og økonomi spiller også en rolle, hvad det jo også gør, i forhold til hvor hårdt kommunernes økonomi har været presset, og det, at man har forsøgt at finde besparelser – og også er gået for langt. Så jeg synes, det er godt, at det er en sag, der virkelig er kommet fokus på, og det må vi sammen levere på på den anden side af sommerferien.

Kl. 10:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Charlotte Broman Mølbæk.

Kl. 10:37

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Jamen det er jeg rigtig glad for at høre, og jeg ser også meget frem til at arbejde videre sammen med regeringen og støttepartierne, når vi har resultatet af den her evaluering. Men jeg ved også, at der er rigtig mange mennesker med handicap, der sidder derude og lytter med, og som indtrængende beder os om at handle. Og vi må i virkeligheden også forsikre dem om, at vi anerkender de problemer, der er, og også har en forståelse af, at vi bliver nødt til at ændre systemet. Jeg spurgte til, om man kunne forestille sig at

ændre på nogle af de incitamenter, for sådan, som det er i dag, kan kommunerne reelt set spare penge ved at give mindre hjælp. Man kunne måske også overveje at flytte dele til regionerne, og det vil jeg da gerne prøve at høre ordførerens refleksioner omkring.

Kl. 10:38

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 10:38

Jesper Petersen (S):

Jeg tror, vi må sige, at det er en drøftelse, man er nødt til at tage med den ansvarlige minister på den anden side af sommerferien. Jeg kan ikke give et tilsagn mere specifikt om, hvordan man skal indrette sådan en aftale. Men hensigten og den helt nødvendige problematisering af forholdene nu er vi meget enige i.

Kl. 10:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Således tak til Socialdemokratiets ordfører. (*Jesper Petersen (S):* Selv tak). Der var masser af korte bemærkninger til ordføreren, men ikke mere tid. Jeg beder ordføreren gøre talerstolen klar til næste taler, og den næste taler er Venstres formand, hr. Jakob Ellemann-Jensen. Velkommen.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne indlede min tale med at sende en hilsen til hr. Søren Pape Poulsen og til hele Det Konservative Folkeparti. Tidligere statsminister, formand for Det Konservative Folkeparti Poul Schlüter er gået bort. Han var en ener i dansk politik. Han satte markante aftryk på det danske samfund. Hans økonomiske resultater rækker helt op til i dag, og det skal vi alle sammen være meget taknemlige for. Vi er mange, der vel mindes Poul Schlüter med glæde og med stor respekt.

Så vil jeg rette blikket mod dagens debat. Den markerer afslutningen på, skal vi sige et af de særeste folketingsår i mands minde, et år, som fra start til slut har været præget af corona. Det er et år, der har testet os, jeg tror, at vi er mange, der ser frem til at lægge det her folketingsår bag os. Vi skal ikke glemme, hvad vi har været igennem, fordi der er meget vi har lært eller burde have lært undervejs.

For det første så har vi lært, at det er nemt at have idealer, når de ikke bliver udfordret. Vi kan sagtens skåle på demokratiet, vi kan skåle på grundloven, vi kan skåle på det brede parlamentariske samarbejde, vi skal bare også huske det, når det virkelig gælder, sådan som da corona ramte i begyndelsen af sidste år og regeringen jo valgte at både lukke domstolene og hjemsende store dele af Danmarks Radio og TV 2. Kort efter fik Danmark en epidemilov, som blev brugt til at sætte demokratiet ud af spil ved at parkere Folketinget på sidelinjen. Og så valgte statsministeren i november at nedlægge hele minkerhvervet, tage menneskers livsværk fra dem på et pressemøde – uden lovhjemmel, uden en klar anbefaling fra myndighederne – til en pris på 19 mia. kr. Det er altså flere milliarder mere end det, vi hørte statsministeren sige man har brugt på lønkomensation til samtlige virksomheder i Danmark.

Coronakrisen, ja, den blev desværre på mange måder et lavpunkt for vores folkestyre. Heldigvis, så er der også gode ting, fordi vi har lært, at danskerne tager ansvar, vi tager ansvar for hinanden, at vi med et stort individuelt ansvar tænkte på hinanden, og på den måde bliver coronakrisen også et højdepunkt for vores fællesskab i Danmark. Det er sådan, vi gør. Og nogle af os har måske godt vidst det hele tiden, men for andre er det kommet som lidt af en overraskelse: det her med, at et stærkt fællesskab, ja, det er summen

af vores individuelle handlinger. Vi giver fællesskabet liv ved at deltage og ved at bidrage aktivt til det. Og det er på grund af den enkelte danskers vilje til at tage et personligt ansvar, at vores sundhedsvæsen har kunnet følge med og smitten ikke kom ud af kontrol, så vi skylder i virkeligheden alle sammen og hinanden en tak. Vi skylder også en stor tak til alle de dygtige mennesker i vores sundhedsvæsen, som har ydet en ekstraordinær stor indsats.

En tredje ting, som vi har lært, ja, det er betydningen af en sund økonomi, for dansk erhvervsliv har klaret sig forholdsvis godt igennem krisen overordnet set, fordi vores erhvervsdrivende har været omstillingsparate, og fordi regeringen har arvet en statskasse, som jo har gjort det muligt at hjælpe der, hvor det har været nødvendigt, en statskasse, hvis polstring Socialdemokraterne konsekvent har været imod. Det kan godt være, at statsministeren synes, det er gammeldags eller umoderne at tjene pengene, for man bruger dem, men vi har sådan set også lært, at når først krisen rammer og man har brug for pengene, er det meget godt, der er nogen, der har tænkt på det. En sund økonomi, ja, det giver muligheder, og det kan gøre politik til virkelighed, og den lektie håber jeg sådan set vi alle sammen tager med os, når vi tager fat på de store samfundsudfordringer på den anden side af krisen, for jeg er meget enig med statsministeren i opstillingen af nogle af de store samfundsudfordringer, som vi står over for: Klimaudfordringerne, udviklingen af vores velfærdssamfund, ambitionen om at sikre gode muligheder i alle dele af landet.

Ledigheden er heldigvis faldet igen, og nu ser vi, at der er en stigende mangel på arbejdskraft i flere brancher. Det risikerer altså at udfordre væksten i Danmark. Det bliver vi nødt til at tage alvorligt. Det bliver vi nødt til at gøre noget ved. For vores vedkommende, jamen der foreslår vi konkret, at vi nedsætter grænsen for, hvor mange penge man skal tjene, før man får lov til at komme hertil for at arbejde og for at bidrage til Danmark. Samtidig skal vi udnytte det opsving, som vi ser ind i. Vi skal udnytte det til at få den – desværre – alt for store gruppe af indvandrere, som i dag står uden for arbejdsmarkedet, ind i det arbejdende fællesskab. Det er en kæmpe mulighed.

Kl. 10:44

I Venstre præsenterede vi tidligere på året et udspil, hvor vi gør op med den måde, som integrationen skulle fungere på. Vi siger helt klart, at man ikke skal kunne komme til Danmark og modtage sociale ydelser kvit og frit, man skal finde sig et arbejde. Det er, fordi vi tror på, at folk kan noget, vi tror på, at folk vil noget, og vi møder mennesker med forventninger. Vi ser mennesket frem for systemet. Det er også derfor, vi vil indføre en arbejdspligt, sådan at vi sikrer, at mange flere enten tager et arbejde eller går i gang med en uddannelse. Så vil vi afskaffe de ekstra 2.000 kr. skattefrie hver måned til især arbejdsløse indvandrere, som regeringen har indført.

Her forleden – det fik vi drøftet lidt før – besluttede regeringen sig for at placere 130 udviste kriminelle udlændinge klos op og ned ad et lokalsamfund i fremdrift på Langeland, men de lokale råbte så højt, at ikke engang regeringen kunne overhøre dem. Nu er planerne droppet, og regeringen står – det er vist ret tydeligt – fuldstændig uden plan for at holde sit løfte om at løse problemerne på Kærshovedgård. De problemer skal løses. Man kan simpelt hen ikke være andet bekendt for de mennesker, der bor i Midtjylland.

Coronaen har ellers lært os, hvor vigtigt det er at lytte, når alting buldrer. Det er vigtigt at lytte til brystkræftpatienten i hovedstaden eller Region Sjælland, som har måttet vente. Det er vigtigt at lytte til de unge, hvis bedste år er blevet stjålet. Vi skal lytte til den nybagte mor, som med veer bliver sendt ud i en taxa, fordi der ikke er plads til hende på hospitalets fødeafdeling. Vi skal lytte til iværksætteren, som har satset alt for at nå sin drøm og nu overvejer at flytte ud af Danmark, fordi det er for svært at skaffe både kapital og kvalificeret arbejdskraft. Vi skal lytte til virksomhedssejeren, som har været lukket under corona, og som endnu ikke har modtaget

den kompensation for lukningen, som vi har stillet i udsigt. Vi skal lytte til mejeristen i Midtjylland, som laver nogle af verdens bedste fødevarer bedre, grønnere end noget andet sted på kloden, og som nu bliver udskammet og ser risikoen for, at vedkommendes job bliver sendt til udlandet. Vi skal lytte også til de ældre, til plejehjemsbeboeren Else Marie Larsen, som fik en behandling på plejehjemmet Kongsgården i Aarhus, som var både uværdig og blottet for omsorg. Vi skal lytte til hendes barnebarn, Charlotte Ahm, som var nødt til at gå til medierne for at få os til at lytte. Evnen til at tænke på andre, evnen til ikke at tro, vores egne svar altid er de bedste, har vi i virkeligheden altid været gode til i Danmark. Jeg synes, det er en evne, som er blevet forsvundet lidt under corona. Det synes jeg vi skal blive bedre til allesammen, når vi mødes i den næste samling.

Så vil jeg gerne på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, fru Inger Støjberg (UFG) og hr. Orla Østerby (UFG) fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Danmark takket være en ansvarsfuld dansk befolkning, en stærk økonomi og et omstillingsparat sundhedsvæsen og erhvervsliv nærmer sig slutningen af en alvorlig sundhedsmæssig og siden økonomisk krise.

Folketinget konstaterer, at det nu er afgørende, at vi fører en politik, der skaber vækst, velstand og danske arbejdspladser som forudsætningen for, at vi kan fortsætte Danmarks grønne omstilling og finansiere vores fælles velfærd i fremtiden, bl.a. i forhold til at sikre værdige forhold for vores ældre.

Folketinget udtrykker bekymring for, at regeringen begrænser borgernes frie valg af velfærdsydelser og fører en politik, der – ved at hæve skatter og afgifter for danske virksomheder og borgere – koster danske arbejdspladser.

Folketinget konstaterer, at det er afgørende, at danskernes skattepenge prioriteres klogt og ikke bruges på at give arbejdsløse indvandrere højere overførselsindkomster, som regeringen i flere omgange har prioriteret. Folketinget understreger vigtigheden af at føre en stram og konsekvent udlændingepolitik.»
(Forslag til vedtagelse nr. V 146).

Kl. 10:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Venstres formand. Vedtagelsesteksten vil indgå i de videre forhandlinger.

Så kan jeg overraskende fortælle Venstres formand, at der er en lang række korte bemærkninger. (Jakob Ellemann-Jensen (V): Alle tiders). Den første er til hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:49

Jesper Petersen (S):

Tak for talen. Jeg synes, at en af de meget bemærkelsesværdige ting, der er sket i det år, der er gået, i forhold til de ting, der ikke har med corona at gøre, er det forløb, vi så, omkring politiforliget, hvor

det jo var regeringens ønske – og det endte vi så også med at have bredt flertal for – at få politiet derude tættere på borgerne, oprette en lang række nærpølisstationer og øge trygheden. Det endte Venstre simpelt hen med ikke at støtte, og det forbløffer mig virkelig.

Hr. Jakob Ellemann-Jensen har selv sagt i »Genstart«, programmet på P1, at det er forbandet ærgerligt, at Venstre ikke var med i politiforliget. Men har Venstre egentlig andre at takke for det end sig selv? Og har man fortrudt, at man ikke tog medansvar for den aftale? Det er mit spørgsmål i dag.

Kl. 10:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:50

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Har vi andre at takke for det? Ja, det har vi jo, og tak for det. Det er jo rigtigt. Jeg er forbandet ærgerlig over det, for når vi laver de her store forlig – hvad end det handler om politi eller handler om forsvar, altså de store ting, som vi jo i bund og grund ret bredt i alt væsentligt er ret enige om, altså, hvor vores udfordringer går på de mindre ting – synes jeg, det er vigtigt, at vi alle sammen er med. Og jeg synes, at man hver især skal strække sig, for at alle kan være med. Derfor ærgrer det mig, og jeg synes, det var – undskyld udtrykket – forbandet ærgerligt, som jeg sagde i radioen, at det var vigtigere for regeringen, at Venstre ikke var med, end det var at sikre en finansiering, som ikke gjorde det dyrere at være dansker.

I forhold til det her med, at man siger, at der er nogle ting, man vil, så man sikrer lige, at skatter og afgifter stiger med 0,5 mia. kr., ved man jo godt fra regeringens side, at vi dér er så tilpas ansvarlige mennesker, at vi ikke kan være med til det. Jeg synes bare, det var ærgerligt, at man ikke kunne finde en anden finansiering, sådan som vi lagde op til, og jeg synes, det var ærgerligt, at det var vigtigere at holde Venstre uden for end at lave noget, der var økonomisk ansvarligt. Så ja, det var ærgerligt.

Kl. 10:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 10:51

Jesper Petersen (S):

Det, det handlede om, var jo, at det for Venstre var vigtigere at holde fast i et eller andet firkantet skattestop, end det var at tage medansvar for politiet, altså for at politiet kommer tættere på borgerne. Dansk Folkeparti er med, og Konservative er med. Venstre har selv bidraget til en række, jeg tror, det er 13 stigninger af skatten på en eller anden måde. Man kunne sagtens være med.

Men jeg har så forstået, at man måske ville overveje at redefinere det der skattestop, så Venstre ikke også i næste valgperiode kommer til at være så låste. Har Venstre planer om at gøre det? Vil vi møde et mere bevægeligt og forhandlingsparat Venstre i den nye folketingsamling, end det her tilfælde er et eksempel på?

Kl. 10:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:52

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er superglad for hr. Jesper Petersens fortolkning af Venstres skattestop. Den er ikke helt rigtig. Men når vi har et skattestop, handler det jo om, at der er nødt til at være nogle herinde – og det er Venstre – som siger: Kære venner, der er mange ting, vi gerne vil; ønskelisten er lang, og det gælder for os alle sammen. Og hvis vi

bare hver gang, der er noget mere, noget andet, vi gerne vil, siger, at vi så lige drejer på skatteskruen, så bliver den her kage bare mindre og mindre, for så har vi ikke arbejdspladserne, og så har vi ikke virksomhederne. Og det er altså vigtigt for os, at vi ikke kun ser på, hvordan vi bruger penge, men også på, hvordan vi tjener penge som samfund, og en af forudsætningerne dér er, at det kan betale sig at arbejde, og at det kan betale sig at drive virksomhed, og det hænger skattestigninger bare ikke sammen med.

Kl. 10:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:53

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Og tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen for ordførertalen. Statsministeren har jo tidligere sagt: Selvfølgelig er det en politisk beslutning, om mennesker, der i mine øjne er landsforrædere – og det er man, når man tilslutter sig Islamisk Stat, hvad enten det er i ord eller i handling – skal være i Danmark eller ej, og det skal de altså ikke. Citat slut. Og jeg så, da den her taskforce var kommet med sin såkaldte nye vurdering og regeringen valgte at sige, at det skulle de så alligevel, at da var Venstres ordfører ude at sige, at man godt kunne diskutere det med børnene, men ikke under nogen omstændigheder forældrene.

Jeg vil bare høre hr. Jakob Ellemann-Jensen, om det stadig væk er linjen, og om man fra Venstres side holder fast i, at de her forældre, der har tilsluttet sig Islamisk Stat, skal Danmark ikke aktivt hente til Danmark.

Kl. 10:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:54

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for spørgsmålet. Det her er jo en sag, som har fyldt meget, og som fylder meget – og hold op, hvor er den hjerteskræende. Og det mener vi jo alle sammen, uanset hvad vi mener om, hvem der skal hjem og ikke skal hjem osv. Der er jo ikke nogen herinde, som ikke synes, at det er fuldstændig grusomt, hvad de her børn bliver udsat for, og hvad det er for et svigt, deres forældre har udsat dem for. Jeg synes, det er forfærdeligt.

Jeg synes, at når nogen på den måde svigter deres forældreansvar og vanrøgter deres børn på den måde, så har vi som samfund et ansvar for at skride ind for at hjælpe de børn. Og de børn synes jeg vi skal hjælpe. Jeg synes ikke, at vi skal hjælpe forældrene aktivt med at komme til Danmark. Jeg synes, man skulle have forfulgt andre spor. Og så ved jeg godt, at regeringen har en forklaring om, at det søreme er, fordi der er en anden sikkerhedsmæssig vurdering. Det er der ikke – ikke af situationen i Syrien. Der er en anden sikkerhedsmæssig vurdering i forhold til udenrigsministerens beståen i embedet og også justitsministerens. Og sådan er politik også en gang imellem.

Kl. 10:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:55

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for svaret. Dansk Folkeparti har jo hele tiden kæmpet imod, at de mennesker, der har vendt Danmark ryggen på den her måde, skal tilbage til Danmark – eller *til* Danmark i det hele taget. Regeringen

har så valgt en ny linje på baggrund af vurderingen fra den taskforce, som Venstre var med til at nedsætte. Og jeg kan så forstå, at Venstre har et synspunkt omkring børnene, og respekt for det – det er jo et klart udtalt synspunkt, som Venstres ordfører også tidligere har været ude med. Men man står så stadig væk fast på, at forældrene har vendt Danmark ryggen i et omfang, så de ikke aktivt skal hjælpes tilbage til Danmark af den danske stat. Og det synes jeg bare er godt at man har gjort klart her i dag under dagens debat. Tak for det.

Kl. 10:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:56

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, jeg synes, at noget af det, man jo frarøver, er muligheden for en lokal retsforfølgelse, for et internationalt tribunal. Og jeg er helt med på, som regeringen meget rigtigt siger, at sådan noget har lange udsigter. Ja, det har det. Det er enormt vanskeligt. Det tager enormt lang tid. Det har vi set efter Rwanda, det har vi set efter Eksjugoslavien. Til gengæld har vi også set betydningen af det i forhold til en helingsproces – for, at det faktisk er sådan, at retfærdigheden sker fyldest, og at mennesker bliver stillet til ansvar for de gerninger, de måtte have begået.

Kl. 10:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til fru Pia Olsen Dyhr, SF. Værsgo.

Kl. 10:56

Pia Olsen Dyhr (SF):

Men lur mig, om man, hvis hr. Lars Løkke Rasmussen havde siddet i Statsministeriet, ikke også havde valgt at tage danske mødre med hjem, når PET, Politiets Efterretningstjeneste, så tydeligt siger, at de skal det. Men fred være med det, det var faktisk ikke det, jeg ville stille spørgsmål til. Jeg var bare sådan lidt overrasket over Venstres formands tilgang til det her spørgsmål. Jeg synes, man normalt har mere respekt for Politiets Efterretningstjeneste.

Men jeg vil egentlig gerne spørge til klimaet og landbruget. Vi sidder jo i nogle forhandlinger lige nu. De er ganske svære. Jeg håber, de kan landes. Vi har i fællesskab lavet et meget ambitiøst mål om 70-procents-CO₂-reduktioner i 2030. Det er jeg glad for, og jeg synes, det er positivt, at Venstre er med til det. Der er nogle ting, jeg så forestiller mig skal holde for: Ud over transporten, for det har vi jo også gjort i fællesskab, og det var også svært – det vil jeg sige – har vi også gjort det på industrien, og vi har gjort det på husholdningerne, og vi har lavet en fælles CO₂-afgift. Det var lidt svært at få regeringen med, men vi er ved at komme derhen. Nu mangler vi landbruget, og her fornemmer jeg, at det er lidt sværere at få Venstre med op i gear, så derfor vil jeg gerne spørge hr. Jakob Ellemann-Jensen, om det ikke er rigtigt, at vi skal ret højt op i landbruget for at sikre os, at vi ikke bare kaster byrden videre til f.eks. industrien eller borgerne i Danmark. Skal landbruget ikke også tage en del af ansvaret, og hvis ikke de gør det, risikerer vi så ikke, at landbruget bliver den største udleder i Danmark?

Kl. 10:58

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:58

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er enig med fru Pia Olsen Dyhr i, at det er godt, at vi har den her fælles agenda. Så har vi nogle fælles værktøjer til at nå fremad, men alle værktøjerne er en pisk over for regeringen, og det sætter jeg

stor pris på at vi bruger i fællesskab. Landbruget skal også levere på det her, og når jeg lytter til landbruget, og det gør jeg, så hører jeg både foreningerne i landbruget og virksomhederne i landbruget, som er ejet af landmændene, altså Arla, Danish Crown osv., store danske virksomheder, som jeg er stolt af at se, når jeg kommer til udlandet, sige: Vi skal levere på den her dagsorden.

Kl. 11:01

Det, som er vigtigt for mig, er ikke bare, at vi ikke skubber, som fru Pia Olsen Dyhr siger det, byrden over på industrien; det er også, at vi ikke skubber byrden og udledningen ud til andre lande, for det er det, jeg tidligere har advaret imod her. Det er jo det, jeg kalder for klimanationalisme, hvor man lader, som om at hvis vi holder op med at producere fødevarer i Danmark, holder folk nok op med at spise. Det gør man ikke, og det er derfor, jeg synes, vi skal gøre os umage for at finde en balance, som sikrer, at vi fortsat kan producere verdens suverænt bedste fødevarer i vores land med de arbejdspladser, der følger med, og samtidig kan levere på klimamålsætningerne. Det er vi helt enige om.

Kl. 10:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:59

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er en bunden opgave, og det er ikke kun en bunden opgave for Danmark. Det er en bunden opgave for alle lande, der har skrevet under på Parisaftalen, og det vil sige, at også hele EU skal levere på det her. Derfor vil jeg sige til den her diskussion om lækage, altså at folk bare flytter landbruget til Polen eller Tyskland, at Polen og Tyskland altså også skal bidrage ved at reducere deres CO₂-udledninger. Derfor bliver vi nødt til at være ærlige over for dansk landbrug og sige, at de skal bidrage. Det skal ikke være gennem loftet. Det skal være rimeligt og fornuftigt, og vi kan hjælpe fra statens side, bl.a. med at udtage landbrugsjord; der tror jeg, Venstre og SF kan være enige. Men landbruget skal bidrage, for hvis vi ikke kommer op på minimum 8 mio. t, er det, at vi kaster byrden videre. Så vil Venstre være villig til at sige minimum 8 mio. t fra landbruget?

Kl. 11:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:00

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg kan forsikre, at Venstre er, også i denne debat, meget, meget konstruktive. Vi mener, at landbruget skal levere. Det, som vi siger, er, at vi bl.a. har den udfordring, at man har blandet både landbrug, kvælstof, økonomi og landbrugsstøtte sammen. Det giver nogle helt andre udfordringer, for på kvælstofdelen er vi godt nok langt fra hinanden. På klimadelen er vi altså ikke så langt fra hinanden. Nu har både fru Pia Olsen Dyhr og jeg sådan en bil, man kan sætte i stikkontakten, når man kommer hjem. Det hjælper til den grønne omstilling på transportområdet, men jeg vil bare advare indtrængende mod at gøre det samme med en ko. Den bliver rasende, og det er ikke den måde, man kan drive den grønne omstilling i landbruget på, og det mener vi man skal tage højde for undervejs. Der er altså nogle dyr, der indgår i den animalske produktion, og nu var det sagt lidt i spøg, men vi har altså ikke værktøjerne her og nu til at lave den samme glidende overgang som i industrien, og det må og skal vi tage højde for.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:01

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det, og tak for en god tale, som jeg synes, i øvrigt i lighed med statsministerens tale, tegnede et billede af, at der virkelig er behov for nogle større tanker om dansk økonomi, og at vi kommer i gang med det samme. Derfor har jeg bare et åbent og enkelt spørgsmål til hr. Jakob Ellemann-Jensen: Kunne vi sætte os ned nu og hen over midten formulere nogle bud på, hvordan vi skaffer de mennesker til dansk økonomi, hvis det stod til ordføreren?

Kl. 11:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:02

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det kan vi sagtens. Jeg er jo med al respekt for mine ærede kolleger formand for det mest konstruktive parti her i huset. Vi er jo altid løsningsorienterede. Det er derfor, det ikke er os, der har peget på en regering og været parlamentarisk grundlag for en regering, som har mindsket arbejdsudbuddet og gjort Danmark systematisk fattigere i de seneste 2 år. Så hvis man gerne vil noget andet end det, skal man nok kigge andre steder hen.

Kl. 11:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 11:02

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen jeg kigger også intenst på formanden fra Venstre, imens jeg stiller det her spørgsmål: Hvilke bud har Venstre på, hvordan vi skaffer den arbejdskraft?

Kl. 11:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:02

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, jeg har læst Berlingske i dag og fru Sofie Carsten Niensens udmærkede interview. Det er derfor, jeg tillod mig at være lidt spydig lige før, for de holdninger harmonerer jo ikke sådan helt med, hvad man i øvrigt udfører af handlinger. Vi ønsker at øge arbejdsudbuddet i Danmark. Vi ønsker også, at det skal blive nemmere at få udenlandsk arbejdskraft til Danmark. Et af de områder, som vi konkret vil se på, er at stille krav til mennesker, der kommer til vores land, at stille krav om, at man deltager på arbejdsmarkedet. Der er altså et potentiale her, som er gigantisk. Én ting er økonomien, men først og fremmest handler det her altså om at give mennesker, der kommer hertil, en mulighed for at lære os at kende og en mulighed for at have den størst mulige værdighed i sit eget liv, nemlig ved at klare sig selv.

Kl. 11:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:03

Kl. 11:06

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det, og tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen for talen. Efter at have hørt den første del af debatten her kan det jo næsten lyde, som om den største ideologiske skillelinje, i hvert fald for det borgerlige Danmark, her i Danmark er, om et udrejsecenter for udvisningsdømte skal ligge på Langeland, eller om det skal ligge på Lindholm. Men der er jo også andre væsentlige politiske debatter, og derfor vil jeg godt prøve at spørge lidt til dansk landbrug. For der er jo ikke nogen tvivl om, at dansk landbrug er i krise. Der lukker et landbrug hver eneste dag – altså *hver* eneste dag – og en del af den udvikling er jo, at gældsspiralen stiger. Vi kan se, at dansk landbrug er plaget af tre store udfordringer, både en økonomisk udfordring, men også udfordringer i forhold til kvælstofudledninger og i forhold til udledningen af CO₂. Der kan vi også se en udvikling, hvor udenlandske kapitalfonde får en større og større rolle at spille i dansk landbrug. Der er en større del af dansk landbrugsjord, end der nogen sinde tidligere har været, som er ejet af udenlandske investorer, og det er meget få, der ejer dansk landbrug. Vi skal nok helt tilbage til stavnsbåndet for at se sådan noget. Nu er det så bare banker og kapitalfonde, der fæster bønderne, i stedet for at det er godsejere.

Derfor vil jeg godt høre Venstre, om Venstre er enig i, at det status quo, der er nu i dansk landbrug, ikke er en holdbar løsning. Altså, vi bliver nødt til at tænke anderledes, f.eks. i forhold til at oprette en statslig jordbrugerfond, der dels kan være med til at løse de tre udfordringer, dels kan sikre det generationsskifte, som er så påkrævet i dansk landbrug.

Kl. 11:05

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:05

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det spørgsmål og især for at trække det hele tilbage til stavnsbåndets ophævelse. Så er det jo, man som Venstremand sådan for alvor begynder at dirre. Der er jo nogle reelle udfordringer, men i min optik er der nogle forkerte løsninger i spørgsmålet her. Udfordringerne er til at få øje på. Det handler om gæld, det handler om klimaomstilling, og det handler om kvælstof. Det er jo derfor, vi må og skal tage de ting enormt alvorligt, når vi går ind i de her landbrugsforhandlinger. Landbrugsforhandlingerne, som regeringen er vært for i øjeblikket, handler jo både om klima, kvælstof og landbrugsstøtte.

Som jeg sagde til fru Pia Olsen Dyhr før, tror jeg nu sådan set godt, at vi kan nærme os hinanden på klimadelen, men vi er godt nok langt fra hinanden på de to andre områder. Og hvis vi ikke ønsker en udvikling, som i stigende grad vil blive som den, spørgeren malerisk beskriver her, så bliver vi nødt til at tage det her hensyn til dansk landbrug. Så bliver vi nødt til at anerkende, at produktionsformen har de begrænsninger. Vi bliver nødt til at anerkende, at generationsskifterne ikke bliver nemmere, når man tredobler generationsskifteskatten. Altså, der er nogle ting, som vi faktisk godt kan gøre for at vende den her udvikling, og som ikke handler om en statslig overtagelse af produktionsapparatet, som jeg hører det.

Kl. 11:06

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Peder Hvelplund.**Peder Hvelplund (EL):**

Nu taler jeg sådan set ikke for en statslig overtagelse af produktionsapparatet. Det her handler om at lave en statslig jordbrugerfond, som kan overtage de landbrug, som ellers kommer til at dreje nøglen om, og hvor alternativet er en udenlandsk kapitalfond. Der skal jeg da bare høre Venstres ordfører: Når det er det alternativ, vi ser, er det så trods alt ikke at foretrække at have en statslig jordbrugerfond, hvor man kan sikre et generationsskifte, hvor nye landmænd kan komme ind, frem for at det er udenlandske kapitalfonde, som udelukkende gør det af profithensyn, og som hverken tager hensyn til generationsskifte, klima eller kvælstofudledning?

Kl. 11:07

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:07

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det, der er vigtigt for os i forhold til dansk landbrug, er, at der med regeringens ord sker en udvikling og ikke en afvikling. Så langt så godt. Der er vi enige med regeringen. Jeg anerkender simpelt hen ikke præmissen for spørgsmålet, nemlig at det er de to valg, vi står over for. Jeg synes, vi har et tredje valg, som handler om at sikre ordentlige rammevilkår for et erhverv, som er afsindigt vigtigt for Danmark og har været det i tusindvis af år. Det her er noget, der betyder noget for os. Det er en del af vores identitet, det er en del af vores økonomi, og det er en del af vores ansvar over for verden at blive ved med at producere verdens bedste fødevarer. Vi må og skal gå forrest her, og det gør vi ved at sikre ordentlige forhold for landbruget.

Kl. 11:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 11:07

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne følge lidt op på fru Sofie Carsten Nielsens anmodning. Jeg har også læst Berlingske – med glæde – og jeg kan godt forstå, at Venstres ordfører, hr. Jakob Ellemann-Jensen, stiller sig sådan en lille smule undrende over for, at et parti, som jo holder hånden under en regering, som har reduceret beskæftigelsen, og som har hævet skatter og afgifter markant, nu siger, at det ikke er ambitiøst nok.

Men hvorfor ikke tage fru Sofie Carsten Nielsen på ordet? Der er ikke nogen tvivl om, at vi i forhold til udlændingepolitikken er meget uenige med Radikale Venstre, men jeg er ret sikker på, at hvis vi tager fru Sofie Carsten Nielsen på ordet og rent faktisk sætter os sammen – borgerlige partier, inklusive dem fra venstrefløjen, der ønsker en borgerlig økonomisk politik – så tror jeg, at vi kunne gøre noget godt for Danmark. Og jeg tror faktisk også, at danskerne derude ville kunne se, at der er et alternativ til det ræverøde flertal, vi ser i dag.

Kl. 11:08

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:08

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Når jeg står og smiler, er det af oprigtig glæde – og også sådan lidt undrende. Hvem havde dog forudset, at vi i dag, den 2. juni 2021, skulle høre formanden for Nye Borgerlige sige til en Venstremand:

Så samarbejd dog med De Radikale! Jeg er simpelt hen glad for, at der bliver taget referat her; jeg synes, det er alle tiders.

Jeg er i den grad indstillet på at tage fru Sofie Carsten Nielsen på ordet, hvad angår det her, for jeg synes, det er vigtigt. Jeg synes, det er en vigtig dagsorden. Jeg er jo enig i de udfordringer, som statsministeren nævnte i sin tale før, men jeg er også enig med den anden side af salen, vores side, i, at det er der, løsningerne skal findes, for jeg tror, at det er der, vi finder måden at gøre kagen større på, og det er jo det, det handler om. Vi diskuterer alt, alt for meget, hvordan vi skal fordele kagen, og alt for lidt, hvordan vi gør den større.

Så lad os endelig alle sammen tage hinanden på ordet. Jeg skal lige være færdig heroppe, men så kan vi spise frokost sammen.

Kl. 11:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 11:10

Pernille Vermund (NB):

Så må vi nok holde os til at tage hinanden på ordet og ikke andre steder. Det var bare låret, jeg tænkte på – men det må man sikkert ikke sige i salen.

Når ordføreren undrer sig, er det selvfølgelig på grund af udlændingepolitikken, og der håber jeg selvfølgelig, at man fra Venstres side står fast og ikke lader Radikale Venstre eller andre komme snigende med skøre forslag om, at vi skal lempe på den. Er Venstre klar til ikke bare at stå fast, men rent faktisk også at gøre det, som ordføreren sagde i sommer i sin i virkeligheden ret gode tale ved sommermødet, nemlig at vi skal sikre, at udlændinge udvises uden advarsel, hvis de begår grove forbrydelser, at vi skal have et nyt asylsystem, og at vi skal sikre, at udlændinge i Danmark forsørger sig selv?

Kl. 11:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:10

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg kan berolige formanden for Nye Borgerlige med, at det, jeg sagde sidste år, mener jeg sådan set stadig væk, og at jeg godt kan se nogle skillelinjer mellem Radikale Venstre og Venstre, når det kommer til udlændingepolitikken.

Altså, når vi her i foråret præsenterede vores bud på en ny integrationspolitik, handler det jo om, at vi synes, at man skal stille krav til mennesker; at vi synes, det er et udtryk for tillid til andre, at man stiller krav til dem. Vi synes, det er rimeligt at have en forventning om, at folk, der kommer til vores land, faktisk både ønsker og evner at bidrage. Og det har vi tænkt os at føre igennem.

Kl. 11:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste partileder, som har bedt om korte bemærkninger til Venstres formand, er hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:11

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Jeg har besluttet mig for at lade mig inspirere af SF, og det er jo ikke hver dag, jeg gør det, men jeg vil lade mig inspirere af SF's tilgang til regeringen og så være lige så kritisk over for hr. Jakob Ellemann-Jensen. Så mit spørgsmål er: Er der ikke noget med, at hr. Jakob Ellemann-Jensen engang har været udsendt? Og kan det passe, at hr. Jakob Ellemann-Jensen har fået en medalje for det

arbejde? Er det noget, hr. Jakob Ellemann-Jensen kan sætte et par ord på? (*Munterhed i salen*).

Kl. 11:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er det Venstres formand.

Kl. 11:12

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes, det er på tide, at det spørgsmål bliver stillet herinde, så tusind tak for det. Jo, det er det. Det er derfor, jeg bærer den lille nål heroppe, og det er der flere af vores ærede kolleger der gør. Og jeg synes, det er fint at lade sig inspirere af den kritiske tilgang, som Socialistisk Folkeparti har til den siddende regering. Jeg håber på, at der vil være mange uddybende spørgsmål. Jeg har et hav af anekdoter, jeg gerne deler med salen. Jeg er helt i dem alle sammen. (*Munterhed i salen*).

Kl. 11:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 11:12

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen det synes jeg vi skal tage ved den frokost, som jeg håber at blive inviteret med til sammen med fru Sofie Carsten Nielsen og andre gode folk. Det er lidt i den boldgade, jeg gerne vil fortsætte. Jeg synes også, at det var et spændende interview, som fru Sofie Carsten Nielsen gav til Berlingske, med det her reformfokus – og jeg kan forstå, at det har Venstre også.

Jeg vil egentlig høre: Hvis nu det ikke lykkes at finde hinanden grundet den parlamentariske situation, vil hr. Jakob Ellemann-Jensen så være med til at fremsætte en række beslutningsforslag, der kan gennemføre noget af den politik, som blev skitseret i Berlingske i dag?

Kl. 11:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:13

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, jeg synes jo, at vi skal gå ind til det her med et meget, meget åbent sind, og derfor er jeg glad for, at fru Sofie Carsten Nielsen kommer med de meldinger i dag i Berlingske Tidende, for det åbner jo en mulighed. Jeg omtalte min undren over det før – og så den manglende konsekvens.

Men det åbner jo altså en mulighed for at tale om nogle af de ting. Statsministeren sagde det i sin tale, nemlig at der er nogle ting, der er svære, men som vi skal gøre alligevel. Og det kender vi jo godt i Venstre, for det har vi gjort i mange, mange år. Der har vi gjort de ting, der er svære, og det har været med skrig og skrål fra hele venstrefløjen inklusive Socialdemokratiet; men det er det, der har gjort, at vi havde noget at stå imod med, da vi kom til corona og blev ramt af den.

Så vi er altid klar til at gøre det, der er nødvendigt – især når det er svært.

Kl. 11:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 11:13

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Jeg vil gerne en tur tilbage til landbruget. Nu er det sådan, at vores landbrugsjord er ved at blive solgt lige så stille og roligt dels til enkeltpersoner i udlandet, dels til kapitalfonde og udenlandske virksomheder. Vi ved ikke, hvor meget det er. Vi ved, at et område på størrelse med Bornholm foreløbig er blevet solgt som landbrugsjord.

Nu siger ordføreren, at landbruget er en del af vores identitet. Hvad tænker ordføreren om, at de marker, vi kigger ud over, i højere grad er ejet af tyske interesser eller amerikanske interesser? Hvad tænker ordføreren om, at vi er ved at sælge vores landbrugsjord?

Kl. 11:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:14

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er sådan en lidt pudsigt tanke, for jeg deler jo egentlig det der indtryk, når vi står og kigger ud over de rapsmarker, der er med på utrolig mange selfies i øjeblikket, og ser dannebrog vaje i baggrunden, om det så egentlig er dansk jord, vi ser på, eller det ikke er. Når jeg så sidder og bliver grebet af det, tænker jeg så også lidt: Gad vide, hvor store arealer danske landmænd egentlig ejer uden for Danmarks grænser.

Jeg tror ikke, at regnestykket går op til dansk landbrugs ulempe. Jeg tror altså, at vores besiddelser andre steder er noget større, end de udenlandske besiddelser af landbrug er her i landet. Sådan er det at være i en moderne verden. Det var også derfor, jeg svarede, som jeg gjorde, på hr. Peder Hvelplunds spørgsmål før.

Altså, jeg er Venstres formand, og vi er sådan set funderet på Dansk Landbrug. Det er vi meget bevidste om, og det er jeg meget bevidst om. Jeg synes, at noget af det, vi skylder Dansk Landbrug – for det er en del af vores identitet som land – er at give ordentlige rammevilkår, og at landmændene kan bedrive det, de gør, fordi de er dem i verden, der gør det bedst.

Kl. 11:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 11:15

Torsten Gejl (ALT):

Men det, at man har opkøbt landbrug i andre lande, retfærdiggør det fuldstændigt, at vi sælger vores landbrugsjord? Er der nogen grænser for, hvor meget vi kan sælge? Hvad vil ordføreren mene, hvis vi sælger f.eks. 50 pct. af den landbrugsjord, vi har i Danmark, og den kommer på udenlandske hænder? Hvad vil det betyde for den der lokale landbrugskultur, og for vores mulighed for at kontrollere CO₂-udledning og biodiversitet?

Altså, har ordføreren nogen som helst grænse for, hvor meget af det danske landbrug ordføreren vil acceptere bliver solgt f.eks. til udenlandske kapitalinteresser?

Kl. 11:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:16

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Som jeg nævnte før, er det, der er vigtigt for mig, jo sådan set, at vi løser de udfordringer, som man har i landbruget, og som vi har i fællesskab. Det handler om gælden i landbruget; det handler om

klimateindsatsen; det handler om miljøet. De ting er vi nødt til at hjælpe hinanden med, vi er nødt til at komme i mål.

Hvis vi gerne vil sikre, at Dansk Landbrug bliver på danske hænder, som hr. Torsten Gejl siger, så er vi også nødt til at sikre, at de har ordentlige rammebetingelser, at de har ordentlige konkurrenceforhold. Jeg hører bare ikke nogen løsninger fra hr. Torsten Gejls side.

Jeg anerkender sådan set problemstillingen. Jeg prøver bare at perspektivere den lidt ved at sige, at det jo gælder begge veje. Men der er en problemstilling. Løsningen på den er at sikre, at det godt kan betale sig at være landmand i Danmark. Det arbejder vi for, fordi vi mener, at vi faktisk har en forpligtelse over for resten af verden til at vise, hvordan man producerer verdens bedste fødevarer.

Kl. 11:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 11:17

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Jeg kan så sige til hr. Jakob Ellemann-Jensen, at inden han danser for tæt med fru Sofie Carsten Nielsen, kunne det være, at vi skulle spise en frokost sammen, for jeg har da et par mellemregninger, jeg gerne vil bibringe ham. Det er ikke på det personlige plan, men på det skatte- og afgiftsmæssige plan – der skal man lige være lidt varsom – og en af dem drejer sig jo netop om landbruget. Jeg er jo meget glad for, at hr. Jakob Ellemann-Jensen har det internationale udsyn og i den sammenhæng også tager landbruget i forsvar, for det, der i øjeblikket ligger på bordet, er, at regeringen er i gang med at renationalisere landbrugspolitikken i EU. Man tager 3,8 mia. kr. af landmændenes egne penge, nemlig dem, der ligger i søjle 1, altså den direkte støtte, som går efter objektive støttekriterier, og flytter dem over i søjle 2, og så vil man for de penge, der altså er landmændenes, opkøbe landmændenes jorde, altså fodre hunden med sin egen hale eller i realiteten give landmanden en dobbeltstraf. Jeg vil meget gerne høre Venstre give en garanti for, at det medvirker man ikke til.

Kl. 11:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:18

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Den kan jeg hurtigt udstede. Jeg er jo glad for, at hr. Jens Rohdes fortid både i Venstre og i Europa-Parlamentet skinner igennem. Det, der er en af de helt store udfordringer, når vi i øjeblikket diskuterer landbruget med regeringen, og det har vi peget på i lang tid, er netop koblingen af klima, kvælstof og landbrugsstøtte. For den her modulation, som hr. Jens Rohde beskriver, kommer jo til at betyde noget. Det kommer til at betyde noget, at man flytter pengene og siger: I får det her i direkte støtte i dag; det får I ikke længere, men I kan få det under visse betingelser. Det kommer til at betyde noget for bedrifternes økonomi, og det, det kommer til at betyde, er en læggen øde. Hvis man fra regeringens side ønsker at bevare dansk landbrug, og hvis man mener, at der skal være en udvikling og ikke en afvikling, skal der flere penge til. Det har man gjort på de andre områder, vi har diskuteret på klimadagsordenen. Det må og skal der også komme på landbrugsdelen. Det nytter ikke noget at fodre koen med dens egen hale.

Kl. 11:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 11:19

Kl. 11:22

Jens Rohde (KD):

Det er jeg glad for, for der ligger også et andet aspekt i det, nemlig at man under Helle Thorning-Schmidt-regeringen, da man sidste gang lavede det 7-årige budget, indførte en fleksibilitet mellem søjle 1 og søjle 2, som gik begge veje. Det betyder, at et enkelt land kan tage den direkte støtte fra landmanden til andre formål, mens andre lande så kan lave fleksibilitet den anden vej. Når franskmændene ikke er fuldstændig oppe at køre og står og hælder gylle og alle mulige andre produkter ud over pladsen i Strasbourg og i Bruxelles, er det, fordi de har en mulighed for at kompensere for den generelt faldende landbrugsstøtte. Det er jo en renationalisering af landbrugspolitikken. Jeg vil håbe, at vi sammen med Venstre kan være dem, der står fast på, at vi ikke har behov for en renationalisering af den europæiske landbrugspolitik.

Kl. 11:20

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:20

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Jeg håber også, at vi kan finde noget fælles fodslag. Det her er vanvittigt kompliceret. Det er det, når man både taler om landbrugsstøtte, klima og kvælstof, og jeg vil sige, at navnlig det sidste er rasende kompliceret. Det her er altså vigtigt, for det betyder noget for rigtige menneskers rigtige arbejdspladser hele vejen rundt i Danmark. Jeg var oppe at besøge Thise Mejeri i sidste uge, og jeg kan bare sige, at de arbejdspladser, som de har der, er dybt afhængige af dansk landbrug, og den type arbejdspladser popper altså ikke lige pludselig op af jorden, hvis vi insisterer på at skubbe landbrugsproduktionen til andre lande.

Kl. 11:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet. Værsgø.

Kl. 11:21

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg havde som finansordfører egentlig planlagt at få en økonomisk debat, men med hr. Jakob Ellemann-Jensens indledning om, at coronaen skulle være et lavpunkt for folkestyret, bliver jeg simpelt hen nødt til at tage den debat. Altså, vi har i fællesskab i Folketinget sikret hjælpepakker, som har betydet, at arbejdsløsheden er blevet holdt lavt, vi har med en compensation til erhvervslivet sikret, at antallet af konkurser har været lavere end i årevis, vi har sammen med erhvervslivet sikret en omstilling af produktionen, så der er blevet produceret ikke alkohol, men håndsprit og værnemidler, vi har med mere end 15 trepartsaftaler sikret, at dem, der var sendt hjem, kunne tage en uddannelse på forhøjede dagpenge.

Vi har haft nogle af Europas mindst indgribende restriktioner – mindst indgribende restriktioner – i danskernes frihed, samtidig med at vi som et af de eneste lande har oplevet en dødelighed, som ikke har været større end almindeligvis. Vi har klaret os rekordgodt i forhold til økonomi, i forhold til sundhed, med begrænsede restriktioner. Er det i ramme alvor et lavpunkt for folkestyret?

Kl. 11:22

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.**Jakob Ellemann-Jensen (V):**

Ja. For alle de ting, som hr. Christian Rabjerg Madsen siger her, er jo rigtige, og der er ting, som vi har kunnet samarbejde om. Men det ændrer ikke ved, og det ansvar ligger hos os alle sammen, og det ligger også hos mig, at den epidemilov, som vi vedtog med en for kort solnedgangsklausul – og det er der, jeg meget gerne påtager mig min del af ansvaret og den erfaring rigere – ikke bare gav regeringen et ansvar, men en magt, som man ikke evnede at forvalte ordentligt, og det er jeg rigtig trist over. For jeg synes, der er alt for mange eksempler på en regering, som har ageret enerådigt, og som har blæst på Folketinget, og nu kan vi så høre, at man, når det kommer til et udrejsecenter på Langeland, lytter utrolig meget til Folketinget, og det er alle tiders, at man er begyndt på det, men det har man altså forsømt at gøre i det seneste år.

Så jeg synes, der er nogle højdepunkter i forhold til ansvarligheden, særlig i befolkningen, men jeg synes også, vi skal være ærlige og sige, at det demokratisk set ikke har været vores – med et engelsk udtryk – finest hour. Det har det ikke.

Kl. 11:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 11:23

Christian Rabjerg Madsen (S):

Der er i forbindelse med corona indgået 89 aftaler, og de 86 – de 86 – har været brede. Så tallene taler jo deres fuldstændig entydige sprog i forhold til, at folkestyret har været klar til at træde sammen med danskerne, med erhvervslivet om at håndtere den her krise. Det er hinsides min fatteevne, at man kan kalde det et lavpunkt i folkestyret, og jeg forstår det simpelt hen ikke.

Der er også en anden ting, jeg ikke forstår, og som jeg vil give hr. Jakob Ellemann-Jensen en mulighed for at nuancere eller trække tilbage. Ordføreren nævnte i forbindelse med sin tale de restriktioner, som så selvfølgelig også ramte domstolene og medierne, og forsøgte at give det billede af, at de nok var glade for, at man som regering ønskede at stække medierne eller stække domstolene. Var det, man mente, helt alvorligt? For det var i hvert fald helt åbenlyst det budskab, man ville sende med at påpege, at restriktionerne også rammer domstole og medier.

Kl. 11:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:24

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, hvis det var det, jeg mente, havde jeg sagt det, og det var ikke det, jeg sagde, og der bliver simpelt hen ført referat, og det kan vi jo gå tilbage og se. Prøv at høre, jeg synes virkelig inderligt, at der er nogle ting, vi skal lære af, og det er jo en fælles kritik af os alle sammen, herunder mig selv, jævnfør bemærkningen før, hvor en siger: Hvor mange fingre er det, der peger ind mod en selv, når man peger på nogen? Jeg synes, vi skal lære af det her, og virkeligheden er, at domstole og tv-stationer de facto blev hjemsendt, og det kan vi mene i situationen var nødvendigt og var rigtigt osv. Men det bør da vække tanker om rædsel og regimer, vi ikke vil sammenlignes med, hos os alle sammen. Det bør da vække stof til eftertanke. Jamen det er da rigtigt. Jeg kan høre, at statsministeren ryster på hovedet, men det er jo sandt.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Det er alligevel en god hørelse, altså at høre nogle ryste på hovedet. Tak til hr. Christian Rabjerg Madsen. Den næste korte bemærkning er fra hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:26

Jeppe Bruus (S):

Tak. Nej, det er ikke rigtigt, at regeringen sendte domstolene hjem. Men det kan vi jo så faktisk ikke bagefter.

Hr. Jakob Ellemann-Jensen fremlagde jo på Venstres sommergruppemøde sidste år nogle ret markante synspunkter, bl.a. om et tryksskabende opholdsforbud. For vi kan se problemer med drenge, primært indvandrer drenge, der sætter sig på et område, hvilket gør, at almindelige mennesker ikke kan færdes der. Så fremsætter vi efterfølgende et forslag. Vi får ros af Venstre, der siger, at vi jo har stjålet Venstres politik. Vi førstebehandler det i Folketingssalen, og der er stor opbakning til det. Det eneste kritik fra Venstre er, at det ikke er hårdt nok. Og nu oplevede vi så i går, at Venstre stemmer imod det her forslag. Så hvad er det egentlig, der gør, at Venstre har ændret kurs på det spørgsmål? Det er det ene.

Det andet er, at det ændringsforslag, som Venstre så har stillet, betyder, at det er status quo. Var det det, hr. Jakob Ellemann-Jensen mente sidste sommer? Var det, at nu skal vi have et tryksskabende opholdsforbud, og det, Venstre vil fremlægge, er, at vi skal kunne præcis det samme, som politiet kan i dag? Var det det? Eller hvad mener Venstres formand egentlig?

Kl. 11:26

Kl. 11:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:27

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for spørgsmålet. Jeg mener jo præcis det, som hr. Jeppe Kofod starter med at forklare. For det er jo et reelt problem, og det tror jeg vi er fuldstændig enige om. Vi har de her steder, hvor der er nogle unge mennesker, som opfører sig på en måde, som i bedste fald er uhensigtsmæssig, og som er utryksskabende. Vi ønsker, at de unge mennesker skal kunne fjernes derfra. Vi ønsker, at de skal straffes, hvis de er der alligevel.

Som hr. Jeppe Bruus siger: Jamen i dag har man jo allerede muligheden for at give et tilhold. Ja, og hvis man gjorde det, så var de der ikke. Men det er de. De er der stadig væk. Og det var derfor, at jeg sidste sommer sagde det, jeg stadig væk mener, det, vi i Venstre stadig væk mener, nemlig at vi ønsker at ramme dem, der skaber den her utryghed. Men deri ligger altså også, at vi ikke ønsker at ramme alle andre. Hvis hr. Jeppe Bruus og jeg sidder på en S-togsstation og venter på toget og har så god en samtale, at vi lige venter, til det næste tog kommer, så skal vi da ikke smides i fængsel, fordi vi er gode og ordentlige mennesker begge to. Vi skal ikke smides i fængsel, fordi der er nogle andre, der har en adfærd, som skaber utryghed det sted. Så vi ønsker at ramme de dårlige mennesker, og vi ønsker ikke at ramme de gode mennesker. Det er essensen i Venstres politik.

Kl. 11:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 11:28

Jeppe Bruus (S):

Men hvor er Venstres forslag så? Vi har fremsat et forslag om et tryksskabende opholdsforbud, som jo ikke rammer almindelige

mennesker, men som netop handler om dér, hvor man ikke kan lave en individuel løsning, fordi der er en gruppe af mennesker, der bringer utryghed til det område, og hvor almindelige mennesker ikke færdes, fordi det er utrygt at være der. Det kommer vi så med et bud på. Vi får ros af Venstre, vi har stjålet Venstres politik. Så vender Venstre rundt og mener det ikke. Så er det vel rimeligt nok at spørge, hvor Venstres forslag så er, der bakker Venstres formand op. Hvad er det, Venstre har fremsat i den her debat, som er nyt? Vi må da tro, at når man præsenterer det på et sommergruppemøde i Venstre, så er det, fordi der kommer et eller andet konkret forslag om, hvad man så gør ved det – eller var det bare snak?

Kl. 11:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:29

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, det er sandt, det er rigtigt, at regeringen har fremsat et forslag. Og når vi var imod det forslag, var det, fordi det ramte bredt. Det var det, jeg prøvede at komme med et eksempel på før. Jeg synes, at det var to gode og ordentlige mennesker, der optrådte i det eksempel. Det burde være tydeligt for enhver, at det jo ikke er ordentlige, gode, retskafne, lovoverholdende mennesker, som skal rammes af et opholdsforbud. Men når man laver det generelt og siger, at dem, der skaber utryghed, og alle andre ikke må være i det her område, så rammer det for mange mennesker. Det synes jeg ikke er proportionalt, og det er derfor, vi siger, at vi vil ramme dem, der opfører sig utryksskabende, og vi vil ramme dem hårdt, og det gør man ikke i dag – ikke hårdt nok.

Kl. 11:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Rasmus Nordqvist, SF. Værsgo.

Kl. 11:30

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak. Når nu Venstres formand har spist frokost med Sofie Carsten Nielsen, vil jeg gerne invitere i Rasmus' grønne aftenskole for at snakke lidt om EU's kommende landbrugspolitik, for der er vist meget, Venstre ikke har forstået i det, der bliver forhandlet lige nu. Og jeg skal gerne hjælpe.

Før talte Venstres formand om, at man lidt skulle splitte det op, i forhold til hvordan vi taler om landbruget. Der er det med kvælstof, altså hvordan vi lever op til vandrammedirektivet, og så er der klima, og så er der landbrugsstøtten, som var noget sådan helt andet. Så jeg skal bare høre: Var det en misforståelse? Mener man, at det skal være en samlet plan for landbruget – hvordan vi får omstillet det og endelig får levet op til vandrammedirektivet og klimaloven og selvfølgelig bruger landbrugsstøtten aktivt i det?

Kl. 11:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:31

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg sagde, at det er tre komplicerede ting, og det er det. Hver for sig er de her emner afsindig komplicerede, og det tror jeg alle, der har beskæftiget sig med det, kan nikke bekræftende til.

Klimadelen er kompliceret, fordi der ikke umiddelbart er de samme virkemidler, som vi har på andre områder. Kvælstofdelen er kompliceret, fordi man i nogle af de planer, vi har set, f.eks. skal have efterafgrøder på 130 pct. af sin jord – det er lidt i overkant.

Hele landbrugsstøttedelen er kompliceret, fordi man, som det blev udtrykt før, fodrer koen med sin egen hale. Man tager altså støtten fra folk og giver den tilbage under visse betingelser. Og når man tager tre så komplicerede ting og siger, at dem vil man gerne have på bordet på én gang, bliver det svært. Men det er jo derfor, man har sat os til det – det er jo, fordi det er svært, og fordi vi gerne vil det. Og vi vil gerne løse de her udfordringer. Jeg konstaterer bare, at det er tre hver for sig komplicerede ting, som samlet set ikke mindsker kompleksiteten. Og en af forudsætningerne for, at vi kan nå i mål på den del, der vedrører klima, er, at der kommer flere penge. For man kan ikke bare tage pengene fra folk og så give dem tilbage under visse forudsætninger uden at udhule konkurrenceevnen.

Kl. 11:32

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 11:32

Rasmus Nordqvist (SF):

Jamen nu er det jo også så heldigt, at nogle af de redskaber, som man kan tage i brug, faktisk har en positiv indvirkning på klima- og hele kvælstofproblematikken, altså i forhold til arealforbruget – hvordan bruger vi arealerne?

Så vil jeg gerne have uddybet det, som Venstres formand er inde på omkring landbrugsstøtten – landbrugsstøtten, der er betalt af europæiske skatteborgere, altså os alle sammen. Det er jo ikke noget, man tager fra nogen, for at give den tilbage, men man skal bruge det som et redskab til at lave den omstilling, som vi skal i gang med. Og det er jo det, der ligger i den nye landbrugspolitik, der bliver forhandlet. Er Venstre helt uenig i den landbrugspolitik, man p.t. forhandler i EU?

Kl. 11:33

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:33

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg kan høre, at tingene bliver blandet lidt sammen nu her, og jeg beklager, hvis jeg bidrager til det. I forhold til det, vi diskuterer i europæisk regi: Ja, det er den fremtidige landbrugspolitik. Det, vi diskuterer herhjemme i dansk regi er klima, det er kvælstof, og det er landbrugsstøtten. Og det er derfor, jeg siger, at man tager den støtte, som nogle skulle have modtaget, og så siger man: Jamen vi betinger i forhold til en del af den, at du lever op til nogle særskilte krav. Og det er der, vi siger: Hvis man gør det, hvis man fjerner det økonomiske grundlag for dem, der bedriver den her virksomhed, og samtidig siger, at de i øvrigt skal leve op til nogle krav for at få den her støtte, nogle krav, der koster dem penge, så udhuler man konkurrenceevnen.

Så det, der også er vigtigt i den her debat, er, at vi også holder øje med, hvad man gør i andre lande. Og der er den jo ikke, som hr. Rasmus Nordqvist rigtigt siger, landet endnu på europæisk plan.

Kl. 11:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er der plads til en sidste kort bemærkning, og den går til hr. Kristian Hegaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:34

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det, og tak for talen. Normalt kender vi Venstre som et parti, der ligesom os andre kerer sig om danskernes sikkerhed. Derfor kan vi godt blive lidt forundret over Venstres holdning, når det kommer til hjemtagelse af danske børn og kvinder fra syriske lejre. For i

PET's sikkerhedsvurdering sidste år stod der, at danske børn aktuelt ikke udgør en sikkerhedsrisiko, men at jo længere, de opholder sig i lejrene, desto mere radikaliserede kan de blive.

Vi har gennem afsløringer i Ekstra Bladet kunnet få oplyst, at der fra Islamisk Stats side spekuleres i at smugle børn ud af lejrene med henblik på at træne børnene til terrorister – også i områder, hvor der befinder sig danske børn. Nu er der senest en risikovurdering fra PET, som siger, at danske mødre alligevel på sigt vil rejse til Danmark.

Derfor vil jeg bare spørge: Hvorfor stiller Venstre sig så meget på bagbenene i forhold til de meget klare sikkerhedsvurderinger, der er, når det kommer til hjemtagelse af danske børn og mødre fra lejre i Syrien?

Kl. 11:35

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:35

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror, at vi har fuldstændig samme opfattelse af, at de her *børn* skal hjem. For mig er det, ja, også af sikkerhedshensyn, men jeg tror også, at vi deler den primære grund til, at de her børn skal hjem, og den er, at det her er så grusomt at udsætte de børn for. Så det kan vi ikke som samfund været vidne til. Der er tale om danske børn, som vi som samfund har et ansvar for.

Hvorfor ønsker jeg ikke at medvirke til at tage mødre med hjem? Et af argumenterne, man bruger, for at børn og mødre skal hjem sammen, er, at man ikke må skille dem fra hinanden. Det håber jeg sandelig at der er myndigheder der gør, i det øjeblik de sætter deres ben på dansk grund, for de har vist sig komplet uegnede til at være forældre.

Men et andet argument skulle være det her sikkerhedsmæssige, og jeg må bare sige: Der er altså ikke en forskel i den vurdering, der var tidligere, og den vurdering, der er nu, hvad angår mødre til de her børn. Der er ikke nogen tvivl om, at de udgør en sikkerhedsrisiko, og den er forskellig alt afhængig af, hvor de er henne.

Men jeg synes også, at man bør tage med, hvad der er af andre muligheder. Er der en mulighed for at lave en lokal retsforfølgelse ved et internationalt tribunal, synes jeg man skal forfølge det.

Kl. 11:36

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 11:36

Kristian Hegaard (RV):

Et tribunal siger alle jo ikke kommer lige med det samme. Og derfor kan man jo undre sig over, at Venstre, kan man sige, stiller sig på bagbenene i forhold til de sikkerhedsmæssige vurderinger, der ligger, og i virkeligheden vender ryggen til de sikkerhedsmæssige vurderinger.

Derfor vil jeg bare høre, om Venstre ikke er enig, at det er i dansk interesse, at danske børn radikaliseres mindst muligt, at danske børn i mindst muligt omfang bliver udsat for udsugning til optræning til terrorisme, og at det også er i dansk interesse, at mødre kommer hjem, inden de alligevel på et eller andet tidspunkt kommer hjem og vil være blevet yderligere radikaliseret inden da.

Kl. 11:37

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:37

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil sige, at vi i hvert fald er meget, meget enige i den første del. Jeg er helt enig med hr. Kristian Hegaard i, at vi naturligvis skal gøre alt for at undgå, at de her børn bliver radikaliseret – ja, for vores sikkerheds skyld, men altså også for de her børns skyld. Jeg synes, det er så grusomt, hvad de her børn bliver udsat for, at det er meget, meget vanskeligt at sætte ord på.

Kl. 11:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Venstres formand, tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen. Der er flere korte bemærkninger, men tiden er opbrugt. Tak for at gøre talerstolen klar til den næste, og det er formanden for Dansk Folkeparti, hr. Kristian Thulesen Dahl.

Det vil være således, at der lige omkring kl. 12.00 ville blive kaldt til frokostpause. Så de korte bemærkninger til hr. Kristian Thulesen Dahl vil altså blive delt i to af respekt for frokosten; men det kan måske sætte nyt fut i debatten.

Velkommen til hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til formanden, og tak til statsministeren for redegørelsen her tidligere.

Disse mennesker har ikke et hjem i Danmark længere. Fremmedkrigere kan ikke komme hjem til Danmark. Danmark er ikke deres hjem. De har vendt os ryggen. De har forladt Danmark. De har tilsluttet sig Islamisk Stat. Og de har vedkendt sig terrorens ansigt.

Vi har sagt det før, og jeg gentager det gerne: De mennesker, der har været i Danmark på et tidspunkt og er rejst ud for at kæmpe for Islamisk Stat eller en anden terrororganisation, har i vores og i mine øjne taget et valg for livet. De har forrådt det danske samfund og os andre; de har bidraget til at bringe danske soldaters liv i fare. De har kæmpet en formørket kamp imod demokrati og frihed og lighed – med andre ord: imod det, Danmark står for, og det, Danmark bygger på. Derfor er de selvsagt ikke velkomne i Danmark.

Selvfølgelig er det en politisk beslutning, om mennesker, der i mine øjne er landsforrædere – og det er man, når man tilslutter sig Islamisk Stat, hvad enten det er i ord eller handling – skal være i Danmark eller ej, og det skal de altså ikke. Fremmedkrigere er – og jeg gentager mig selv, men det er et vigtigt budskab – uønskede i Danmark, uanset om de er mødre eller fædre, og regeringen vil ikke løbe nogen risiko. Vi vil ikke aktivt bringe forældre, fremmedkrigere, til Danmark.

Jeg kunne fortsætte længe endnu. Det her er ikke gamle citater. Det er ikke citater, der er hentet for 10 år siden. Det her er citater, ikke bare fra det her folketingsår, men fra i år. Det er bl.a. citater fra marts måned, altså for 3 måneder siden, her i Folketingssalen. Det er citater af landets statsminister, som sidder lige her nede, og som har holdt sin tale i dag til danskerne som et led i afslutningsdebatten uden jo i virkeligheden overhovedet at adressere det her punkt.

I marts måned havde vi en hasteforespørgsel, hvor jeg som den, der indkaldte til hasteforespørgslen, blev spurgt af journalisterne, hvorfor jeg i alverden indkaldte til en hasteforespørgsel om et emne, hvor jeg var enig med statsministeren. Det er jo nytteløst, det jo tidsspilde; det er at spille danskernes tid med en hasteforespørgsel om noget, I er enige om. Og mit svar var, at jeg var bange for, at statsministeren vil lade sig presse af sit parlamentariske grundlag til at mene noget andet og så alligevel tage de her fremmedkrigere til Danmark.

Jeg blev lidt hånet og spottet der, for, nej, nej, statsministeren stod fast. Hun mente jo det her. Det var fra hendes inderste, fra

hertet, hun mente det her – indtil for 14 dage siden. For for 14 dage siden besluttede regeringen, at foreløbig tre af kvinderne og 14 børn og muligvis fem flere børn, altså 19 børn, skal til Danmark. Og de skal aktivt hentes til Danmark af regeringen, af den danske stat. Selvfølgelig er det en politisk beslutning, om mennesker, der i mine øjne er landsforrædere – og det er man, når man tilslutter sig Islamisk Stat, hvad enten det er i ord eller handling – skal være i Danmark eller ej. Og det skal de altså ikke, sagde statsministeren ellers i starten af marts måned i år.

Jeg kunne godt tænke mig, at vi i forbindelse med den her afslutningsdebat får statsministeren på talerstolen for at forholde sig til, hvad det er for en kovending, der her har fundet sted; så ikke bare os, der har bedt om at få statsministerens ord om det, men hele befolkningen kan få et klart svar.

Vi synes ikke i Dansk Folkeparti, at folk, der har tilsluttet sig Islamisk Stat og tilsluttet sig ønsket om et kalifat i Mellemøsten, og som, hvis vi lige for en stund overvejer at det var lykkedes for dem, ville bekæmpe vores eget land dernedefra, har noget at gøre i Danmark. Og vi synes under ingen omstændigheder, også ud fra et moralsk synspunkt, at den danske stat skal gøre noget som helst aktivt for at bringe de her mennesker til Danmark. De vil udgøre en fare i Danmark, de vil udgøre en fare og en risiko for danskerne, og den risiko skal vi i hvert fald ikke aktivt udsætte os for.

Se, der for 14 dage siden var det, som om regeringen tænkte, at når den alligevel havde en trøls sag, kunne den lige prøve at snige en anden trøls sag igennem samtidig – det er jo et kendt trick. Derfor kom der pludselig et ønske fra regeringen om at lave et nyt udrejsecenter for udvisningsdømte kriminelle udlændinge på Langeland. Lørdagen forinden havde man i hast købt ejendommen til 13,5 mio. kr., cirka det dobbelte af, hvad den var prissat til. Men det skulle jo gå stærkt.

Men regeringen havde nok gjort regning uden folkene på Langeland, for de gæve folk på Langeland rejste sig i protest og sagde: Under ingen omstændigheder skal vi have de her narkokriminelle, voldsdømte, voldtægtsmænd, og ham, der forsøgte at myrde Kurt Westergaard, som naboer. De rejste sig i protest, og det lykkedes gudskelov at få afvist regeringens ønske om et nyt udrejsecenter på Langeland.

Kl. 11:43

Men jeg må ellers sige, at regeringen var klar – klar med et tilskud til naboerne. De skulle have hegn, så de kunne spærre sig inde. De skulle have alarmer, så de var sikre på, hvis nogle af de her udenlandske kriminelle brød ind i deres hjem, at alarmen lød, så de kriminelle vidste det. De skulle have vagter i butikkerne; ja, selv kompensation for nedsatte huspriser i området var regeringen da villig til at komme med.

Jeg må bare sige, at vi i Dansk Folkeparti altså synes, at det er udenlandske kriminelle, der skal spærres inde – det er ikke lovlydige danskere. Det er da at vende tingene på hovedet at sige til naboerne, at de kan få tilskud til hegn, alarmsystemer, vagter, kompensation for faldende huspriser, mens de udenlandske dømte kriminelle går frit rundt.

Regeringen må, som jeg har sagt tidligere i dag, holde op med at spille fornærmet over, at et flertal i Folketinget syntes, at det var en dårlig idé med Langeland, og komme tilbage i arbejdslokalet og arbejde med at give danskerne nogle ordentlige og bedre løsninger i forhold til et udrejsecenter. Det er jo ikke bare fornærmet at sige, at så må de blive i Midtjylland, hvor man har lovet de ikke skal være.

Endelig vil jeg bare lige nævne om udlændingområdet – der er jo meget, og jeg kunne bruge hele min tid på det – at de der 27.000-30.000 syrere, der stadig væk er i Danmark, efter at de kom til Danmark for 5-6 år siden, jo skal være her midlertidigt. De skal tilbage til Syrien, når der er mulighed for det. Allerede nu lyder der de sædvanlige ramaskrig, på baggrund af at nogle få hundreder

er ved at miste deres opholdstilladelse. Altså, fra dele af pressen, fra venstrefløjen, fra godhedsindustrien prøver man at finde de mest tv-egnede frem og siger: Der kan I bare se. De her mennesker skal da ikke tilbage til Syrien, de skal da have lov til at blive i Danmark.

Det er i virkeligheden for at undergrave logikken i, at de er her i Danmark for at få hjælp midlertidigt og selvfølgelig skal vende tilbage, når muligheden er for det. Tænk, at bare på baggrund af nogle hundreder, som man er i gang med at vurdere om man skal fratage den midlertidige opholdstilladelse, lyder der et ramaskrig. Vi har endda fået at vide af ministeren, at over halvdelen af dem så forventes at få opholdstilladelse på et andet grundlag, så de altså ikke en gang kommer i en udrejseposition.

Måske skulle hylekoret stoppe, og måske skulle man omvendt opfordre regeringen til på det her område så at stå fast, så vi ikke også ser, at regeringen på et tidspunkt giver sig her og lader de syrere, der har midlertidigt ophold i Danmark, blive her, selv om de skulle miste deres midlertidige opholdstilladelse og selvfølgelig tage tilbage og hjælpe med genopbygningen af deres land, så snart det er muligt.

Det seneste år har jo i øvrigt handlet meget om coronahåndteringen, og jeg vil bare sige, at vi på mange måder har klaret det godt i Danmark. Det er vi i Dansk Folkeparti glade for. Det skyldes i høj grad, at vi er et land med en stor fællesskabsfølelse, samhørighed, sammenhængskraft. Når vi danskere får at vide, at vi skal gøre noget, så gør vi det. Vi tænker på vores familie, vores pårørende, vores venner og bekendte, men vi tænker også bredere end det – vi udviser faktisk samfundssind.

Så når danskerne får at vide, at de skal have mundbind på i Dagli'Brugsen, så har de det. Selv om de handlende går derind kl. 19.30 for at købe 1 l mælk og ikke kan få øje på et andet menneske, render de rundt med mundbind, for det har man jo fået at vide at man skal. Så meget desto vigtigere er det jo også, at regeringen så forvalter den magt, man har i en coronatid, med noget større omhu end det, vi har set igennem det sidste år. Altså, når nordjyder bliver i deres kommuner, når de får at vide, at de skal blive inden for egen kommunegrænse, og de gør det, uden at der skal være vagter ved kommunegrænsen, så kræver det altså også noget af regeringen i forhold til den måde, den forvalter magten på – lidt i respekt for de danskere, der faktisk håndterer det så fint.

Jeg synes, at der har været problemer. Vi ved, at regeringen og myndighederne agerede på et ulovligt grundlag i forhold til minksagen. Det var umuligt at få oplysningerne ud af regeringen omkring nedslagtningen af hele minkerhvervet. Vi ved, at regeringens beslutning om at lave genåbningsaftale alene med sine støttepartier tilbage i januar-februar fik opbakningen til restriktionerne til at dykke. Og vi ved, hvis vi går helt tilbage til sidste forår, at vi ikke fik hele sandheden at vide om baggrunden for nedlukningen af Danmark.

Nu sidder mange og tænker, at når nu sundhedsmyndighederne skal genoverveje det der med vaccinerne, er det så, fordi sundhedsmyndighederne som en naturlig del af deres opgaver skal gøre det ud fra en sundhedsfaglig vurdering, eller er det, fordi regeringen har besluttet, at det der med, hvilke vacciner der indgår i programmet, alligevel skal laves om. Danskerne kommer i tvivl på grund af den måde, regeringen har forvaltet sin magt på. Og jeg vil gerne appellere til, at regeringen holder fast i det, som jeg synes har været bedre de seneste par måneder med hensyn til at inddrage Folketinget om den genåbning, vi nu er i gang med.

For der er lys for enden af tunnelen. Rigtig mange er og bliver vaccineret. Genåbningen af Danmark går grundlæggende fint. I næste uge mødes vi for at forhandle udfasning af coronapas og mundbind. Vi kommer til forhandlingerne med ønsket om at få nogle endnu mere klare datoer for, hvornår danskernes frihed endegyldigt er tilbage, og at vi har en slutdato for restriktionerne. Og i vores øjne

er den endegyldige slutdato jo, når alle over 16 år har fået tilbudt en vaccination.

Der er masser af andre emner: Danmark i balance; de ældres vilkår; sundhedsvæsenet, hvor vi skal have et bedre sundhedssystem for danskerne, et mere nært sundhedssystem, som jeg gerne ville være kommet ind på i min ordførertale – men 10 minutter er ikke nok til at sige alt, hvad man har på hjerte. Så jeg håber, at jeg får lejlighed til at komme ind på det i forbindelse med debatten herefter.

Kl. 11:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl. Måske – der i hvert fald en lang række korte bemærkninger. Den første er fra Socialdemokratiet fra hr. Kasper Sand Kjær. Værsgo.

Kl. 11:48

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det og tak for talen. Lad mig bare tage hr. Kristian Thulesen Dahl på ordet og spørge ind til noget af det, der ikke var plads til i talen. Vi har jo i Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti en fælles ambition om et Danmark, der hænger bedre sammen, et Danmark i bedre balance. En af de måder, vi har samarbejdet på om det i det forgangne år, har været i forhold til en politiaftale, som skal skabe mere tryghed i hele landet, og som bl.a. opretter 20 nærpolitistationer. Det var jo en aftale, som Venstre valgte at stå udenfor – et parti, der også engang gik op i, at vi havde et Danmark, der hang sammen, og hvor der var balance, synes jeg man kan sige med stor beklagelse. Jeg kunne bare godt tænke mig at høre hr. Kristian Thulesen Dahl, hvordan han ser på det, at Venstre stod uden for så vigtigt og stort et forlig som et politiforlig, der skulle skabe tryghed uden for de store byer.

Kl. 11:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:49

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det var en stor overraskelse, og jeg ærgrer mig over, at Venstre ikke er med i aftalen. Hr. Jakob Ellemann-Jensen fik jo selv spørgsmålet her tidligere. Vi ved jo alle sammen godt, at det faldt på noget finansieringsdiskussion, som vi i Dansk Folkeparti ikke synes, det burde være faldet på. Så vi er med i aftalen og glæder os over, at vi trods alt også fik nogle gode ting igennem, synes vi, i den forhandling, der var. Kan vi på et tidspunkt få endnu bredere opbakning til arbejdet der, er det selvfølgelig fint.

Kl. 11:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Kasper Sand Kjær.

Kl. 11:50

Kasper Sand Kjær (S):

Det kan jo godt vise sig at være en udfordring, hvis Venstre holder så hårdt fast i et skattestop, at man ikke engang kan lave et politiforlig, fordi der er nogle priser på kørekort, tror jeg det var, som skulle stige en smule. Derfor vil jeg også bare høre hr. Kristian Thulesen Dahl, hvordan han ser den måde at være så firkantet omkring sit skattestop på, at man ikke kan være med til at sikre nærhed og tryghed for politiet i hele landet, fordi man holder så hårdt fast i, at ikke engang prisen på et kørekort må stige. Er det en klog måde at lave politik på, når man nu er det største parti i den borgerlige blok?

Kl. 11:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:50

Kl. 11:53

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes jo, at spørgsmål til Venstre, bør stilles til Venstre, og så skal jeg svare på vegne af Dansk Folkeparti, trods alt. Vi havde en anden vurdering. Jeg synes, Venstre må træffe den beslutning, de traf, og jeg glæder mig da over, at det er blevet sagt, at der indholdsmæssigt i forhold til mange af de ting, vi forhandlede på plads i forhold til indholdet af politiforliget, også er opbakning fra Venstres side. Det synes jeg da vi i fællesskab skal glæde os over.

Kl. 11:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er fra Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:51

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg er også her optaget af økonomien. Kunne Dansk Folkeparti og hr. Kristian Thulesen Dahl forestille sig, at vi fandt de mennesker, der mangler til arbejdsmarkedet? Det gælder jo også på nogle af de områder, der i høj grad optager Dansk Folkeparti: Vi kommer til at mangle rigtig, rigtig mange social- og sundhedshjælpere, sygeplejersker og andre, bl.a. til ældreområdet, i de kommende år.

Kl. 11:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:51

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg tror, vi får en stor opgave foran os i forhold til specielt at få uddannet folk til de rigtige steder og også få unge tiltrukket til de rigtige uddannelser. Og det synes jeg vi halter med. Vi har tidligere diskuteret erhvervsuddannelser og jo også de stillinger inden for det offentlige, vi virkelig har brug, i forhold til hvordan vi kan sikre en bedre tiltrækning til dem. Det synes jeg er en meget, meget vigtig dagsorden.

Så handler det også for os om, at folk senere i livet har mulighed for at blive omskølet, altså blive efteruddannet. Vi synes stadig væk, der er rigtig mange seniorer, der henvender sig til os og siger, at de overhovedet ikke føler sig efterspurgt. Så den der snak om, at vi mangler arbejdskraft, kunne de rigtig godt tænke sig indfandt sig i forhold til dem personligt, så de rent faktisk fik tilbudt jobs. Og det kan så være i forbindelse med, at man skal omskoles til noget andet. Og det skal vi også være bedre til.

Kl. 11:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 11:52

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er vi helt enige i i Radikale Venstre i forhold til behovet for at flytte sig rundt hele livet. Det er derfor, vi har foreslået at oprette »din uddannelseskonto«, så man faktisk havde den mulighed. Når man er ældre eller har børn, går man nok ikke lige ned på en SU; så har man faktisk brug for noget til at understøtte, som vi måske har været fælles om at spare op til. Så det kunne måske være noget, vi kunne gøre sammen. Men der kommer til at mangle 29.000 social- og sundhedsassistenter i 2029. Det gør vi nok ikke ved kun at rykke lidt rundt. Vil Dansk Folkeparti også være med til faktisk reelt at skaffe flere hænder og hoveder til det danske arbejdsmarked i den størrelsesorden?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:53

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi anerkender fuldt ud, at der på forskellige områder kommer til at mangle arbejdskraft. Og specielt når vi taler om f.eks. andelen af vores befolkning, der er over 80 år, og som har brug for pleje og omsorg, så er det jo et område, hvor man ikke bare kan efterlade de ældre til en maskine og sige, at så går det nok. Det handler jo om menneskelig omsorg og nærhed osv. i forhold til de ældre, der har brug for hjælp, og der kommer vi til at mangle arbejdskraft. Det er der slet ingen tvivl om, og det skal vi have benhårdt øje for.

Men jeg tænker jo også, at det handler om også at gøre området attraktivt at søge ind i. Og det er jo også en diskussion, vi har haft gennem de seneste år: Hvordan sikrer vi, at vi har et ældreområde, hvor det rent faktisk også er værdsat og respekteret, at man er der, og at man bliver respekteret for sit arbejde osv.? Sådane nogle dagsordener er vigtige for os.

Kl. 11:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:54

Karsten Hønge (SF):

To mennesker med det samme job og den samme løn får noget vidt forskelligt ud af jobbet, afhængig af om partneren derhjemme er på pension. Så i de her situationer i nogle familier, der jo ofte har deres at slås med, ja, der kan man faktisk opleve, at pensionen bliver sat ned så meget, at den reelle beskatning faktisk ender på 73 pct.

Det er noget, vi har diskuteret mange gange. Men udover at de bliver sat ned i indkomst på grund af makkerens arbejde, så betyder det også noget med den her konstante usikkerhed og frygt i de her familier for, hvornår regningen kommer. Nogle gange har vi jo oplevet eksempler på familier, der i december måned får en regning på 20.000 kr., der skal betales tilbage, fordi man havde forventet, at man kunne tage det her ekstra arbejde eller for så vidt bare få en bonus på sit job.

Kunne Dansk Folkeparti være med i nu, endegyldigt, en gang for alle at række de her familier den helt nødvendige hjælpende hånd, så vi gør op med den der partnerindkomstaafhængighed eller gensidig forsørgerpligt, og hvad den ellers går under?

Kl. 11:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:55

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er jo ingen tvivl, om at det her spørgsmål i virkeligheden ligger meget fint i forlængelse af diskussionen med fru Sofie Carsten Nielsen i forhold til det her med arbejdskraft. For det er klart, at vi har nogle modregningsregler i vores system, der modvirker folks lyst til at tage et arbejde eller gøre en ekstra indsats, simpelt hen fordi modregningen i forhold til ægtefællen kan blive for rigid, som hr. Karsten Hønge her er inde på. Og vi har jo også tidligere i forbindelse med finanslove og lignende arbejdet med det her og hævet grænsen for, hvornår forskellige bliver modregnet.

Men det arbejde synes vi da ikke er færdigt. Derfor har vi også glædet os over det, når SF har sagt, at det her var et meget, meget højt prioriteret område for SF. Nu er det jo SF, der ofte sidder i

finanslovsforhandlingerne, og ikke Dansk Folkeparti. Ellers skulle vi nok rejse det, men nu ved vi, at SF gør det, og vi skal nok støtte SF i den kamp og bidrage med alt, hvad vi kan.

Kl. 11:58

Kl. 11:56

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 11:56

Karsten Hønge (SF):

Jo, men altså, det er nærmest sødt at ønske SF held og lykke i de forhandlinger om finansloven. Jeg erindrer, at Dansk Folkeparti har siddet der i årevis, uden at det rykkede ret mange millimeter på det her på det her spørgsmål. Så det, jeg egentlig er ude efter her, er jo: De her familier, der så åbenlyst – ud over at der samfundsøkonomisk er en interesse i det – oplever, at gevinsten ved at få en bonus på sit arbejde eller ved bare at arbejde ekstra timer, ja, det er først og fremmest et seriøst økonomisk spark bagi.

Derfor handler det også her om at få lavet en manøvre, så vi kan være sikre på, at Dansk Folkeparti ikke løber fra det her, men at der fortsat er opbakning til, at vi skal have løftet den her skræk, der ligger for evige regninger fra det offentlige, alene fordi partneren har gjort en ekstra indsats, eller for så vidt har et job, der er over den her forholdsvis lave grænse for, hvad man må tjene. Der er brug for en større alliance, og jeg har brug for, at Dansk Folkeparti siger, at der vil man egentlig ikke bare regulere småting, men faktisk får det her afskaffet.

Kl. 11:57

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:57

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, der tales om småting og millimeter. Jeg tror, vi har fået – bare lige på hukommelsen – hævet grænsen for modregning fra 60.000 kr. til over 122.000 kr. bare inden for de seneste år, hvor vi har siddet og arbejdet med det her. Så jeg håber da ikke, at det i SF's terminologi er sådan, at det at gå fra 60.000 kr. til 122.000 kr., før man bliver modregnet, bare sådan er nede i petitesseer, og at det ikke betyder noget som helst. Det har da betydet noget for dem, der er blevet omfattet af det. Og det viser bare, at vi ikke bare taler om det. Vi har også fået flyttet nogle ting i den virkelige verden. Og der appellerer jeg bare til, at når SF så går til forhandling næste gang, er det her så højt prioriteret, at man rent faktisk fortsætter det gode arbejde, vi tidligere gjorde, når man nu sidder i den rolle som støtteparti for regeringen, hvor vi tidligere sad som støtteparti for en regering.

Kl. 11:57

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er der plads til en enkelt kort bemærkning mere inden frokostpausen, og den er til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:58

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Altså, jeg fik fornemmelsen af, at ordføreren var nødt til at klippe tre fjerdedele af sin tale væk, og slet ikke fik lejlighed til at tale om det, man plejer at være meget optaget i Dansk Folkeparti: de syge, de gamle og alle sådan nogle ting. Så nu vil jeg give dem chancen ved at stille et helt konkret spørgsmål, og det vil jeg rette omkring vores arbejdsmarkedssystem, vores dagpenge. Hvad vil Dansk Folkeparti gøre ved, at vores dagpenge er blevet så udhulet, at de efterhånden kun dækker halvdelen af de livsfornødenheder, man har i en normal husholdning?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:58

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fru Jette Gottlieb ser fuldstændig rigtigt: Der var mange flere ting, jeg gerne ville have været inde på. I forhold til dagpenge: Altså, vi har jo tidligere været ude og tage positivt imod den her diskussion, som jo er rejst, også af FH, altså i forhold til om man skal regulere på en anden vis, og om der er et efterslæb, man skal have kigget på. Man kan sige, at det, der jo skete med den skatteaftale, der blev lavet for nogle år siden, var, at man mindregulerede dagpengene. Og det var over en længere årrække, og det var jo under den tidligere socialdemokratiske regering, man indførte det, i 2012. Det var vi imod dengang, og det er vi også imod i dag. Og det er klart, at det så også giver et efterslæb, som man skal diskutere, før man ændrer på det. Så jeg tror, det er både i arbejdsgivers og lønmodtagers interesse, at man finder ud af, hvordan dagpengene i virkeligheden kompenserer tilstrækkeligt, så man synes, det fortsat kan være en vigtig del af vores flexicuritysystem i Danmark.

Kl. 11:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Jette Gottlieb.

Kl. 11:59

Jette Gottlieb (EL):

Men så vil jeg spørge mere konkret: Altså, vil Dansk Folkeparti være med til her og nu at stoppe den udhuling, som i øjeblikket er på 0,75 pct. i forhold til løn- og ikke mindst prisudviklingen, og som gør, at folk rent faktisk har dybe problemer, navnlig hvis det så er to i en husstand, der er blevet arbejdsløse på grund af uforudsete ting? Altså, er man parat til her og nu at få stoppet den udhuling? Vil man kort og godt være med til stemme for, at vi stopper den her og nu?

Kl. 12:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 12:00

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vi har også tidligere sagt det, og jeg kan sagtens sige det her fra talerstolen i dag, at vi er tilhængere af, at man stopper den mindregulering. Og det har vi faktisk været uafbrudt, mens den har stået på, så det er vi helt parate til. Så er det klart, at der i det forslag, der er kommet fra lønmodtagerne, ligger nogle yderligere ting, som de selvfølgelig gerne vi drøfte. Og det vil vi også, og det er bare for at sige: Vi går gerne ind i de diskussioner. For det er klart, at jeg tror, at det ikke bare er i lønmodtagernes, men også arbejdsgivernes interesse, at vi har et dagpengesystem, som i virkeligheden opfattes som et godt system og et attraktivt system for de mange.

Kl. 12:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så vil jeg sige en midlertidig tak til formanden for Dansk Folkeparti, hr. Kristian Thulesen Dahl, og hermed udsætte mødet. Mødet genoptages kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:00).

Forhandling**Den fg. formand (Christian Juhl):**

Mødet er genoptaget. Vi fortsætter med spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører, og den første, der har muligheden for at stille et spørgsmål eller en kort bemærkning, er hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:00

te lukke, og at kulturordføreren ligefrem var modstander og kæmpe imod, at Radio24syv måtte lukke? Er det ikke en uærlighed over for folket og en disrespekt over for folket, når man på den måde ikke fortæller sandheden?

Kl. 13:03

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:03

Kl. 13:00

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. I sidste valgperiode var Dansk Folkeparti jo et meget stort parti og en del af det regerende flertal i Folketinget. Der fik man selvfølgelig også en stor indflydelse, og noget af den indflydelse brugte man på at sikre, at der kom et udbud af den radiofrekvens, som Radio24syv havde, hvilket førte til, at Radio24syv måtte lukke. Og det er der mange, der begræder, herunder jeg og tilsyneladende også Dansk Folkepartis kulturordfører, hr. Morten Messerschmidt, som siden valget har brugt masser af tid på ligesom at hævde og få det til at se ud, som om det er Dansk Folkeparti, der ligesom er ked af, at Radio24syv er blevet lukket.

Der vil jeg i den grad gerne have hr. Kristian Thulesen Dahl til at bekræfte, at det var Dansk Folkeparti, der sørgede for, at udbuddet blev sådan, at Radio24syv måtte lukke. Både fordi man ikke skal tage den ære, set med hr. Kristian Thulesen Dahls øjne, fra hr. Kristian Thulesen Dahl, men også for at de mennesker, der synes, at det var en dårlig politik, ligesom har Dansk Folkeparti at skyde skylden på.

Kl. 13:01

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:02

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, da vi forhandlede mediepolitik i sin tid, var vores ønske, at man fik flere medier spredt ud i landskabet, altså at vi fik, kan man sige, brudt den monopolisering, der i stigende grad sker i mediebilledet i København. Så det var vi meget målrettede med. Hvordan det så skulle ende i forhold til de forskellige medier, der ville byde ind på opgaverne, havde vi slet ikke øje på på det tidspunkt. Det var først noget, der blev gjort klart langt henne i processen, altså at ejerne bag Radio24syv ikke ville byde under de konditioner.

Men vi var ikke drevet af et eller andet i forhold til Radio24syv. Vi var drevet af et ønske om, at det medielandskab, vi ser i Danmark, skal være mangfoldigt, og at det skal være rundt i alle dele af landet, fordi vi tror på, at man bedst kan dække, hvad der sker rundt i hele vores land, hvis man også har medier og journalister, der er engageret i opgaven, og som er rundt forskellige steder i landet.

Kl. 13:02

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 13:02

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, og konsekvensen af den politik blev så, at Radio24syv ikke kunne fortsætte på den måde og derfor ikke bød ind på frekvensen. Så konsekvensen af den politik – og det vidste man også, inden man lavede aftalen – førte til, at Radio24syv i den eksistensform, vi kendte det, måtte lukke.

Er det ikke lidt uærligt, helt ærligt, at man så har sin kulturordfører til at gå rundt i hele landet i dag og sige, at den kulturordfører, som jo taler på vegne af partiet, er meget ked af, at Radio24syv måt-

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, og jeg må sige, at jeg troede personligt langt henne i forløbet, at ejerne bag Radio24syv faktisk stadig væk ville byde på opgaven, selv om det var en radio, der så skulle sende et andet sted fra end København. Så nej, det her handlede ikke om ikke også at anerkende, at der på den station ikke også blev lavet gode ting, for selvfølgelig blev der det. Også ting, som vi gerne fortsat havde haft i dag.

Men vores ønske helt fra starten af, da vi forhandlede medieaftalen med den daværende regering, var jo, som hr. Ole Birk Olesen udmærket ved, at få spredt tingene, så tingene ikke monopoliseres, hvad de ellers har en tendens til at gøre i København, men at hele Danmark er dækket ind af gode journalistiske programmer til danskerne. For vi tror på, at man bedst kan lave journalistik for hele Danmark, hvis man også har journalister, der er placeret rundt i hele Danmark.

Kl. 13:04

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne.

Kl. 13:04

Jens Rohde (KD):

Ja, det bedste radioprogram på den station var jo »Europa i Flammer« med bemeldte kulturordfører og undertegnede – men lad nu det ligge. Det var synd, det blev lukket.

Nå, men jeg vil gerne spørge om noget helt andet, og det er, om Assad i Syrien i Dansk Folkepartis optik bør stilles for en krigsforbryderdomstol.

Kl. 13:04

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:04

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, man kan sige, at han i hvert fald har begået overgreb mod sin befolkning, og vi synes jo, det er fint, hvis man kan blive stillet til ansvar for de ting, man gør. Og så er det klart, at hvis der kommer den situation, er det nok ikke Dansk Folkeparti, der har nogen stor indflydelse på, hvordan sådan noget kommer til løbe af stablen. Men selve tankegangen om, at vi alle sammen, med det, vi gør, vil kunne stilles til ansvar på den ene eller den anden måde, synes jeg selvfølgelig er et godt princip.

Kl. 13:05

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 13:05

Jens Rohde (KD):

Det er jeg glad for at høre at hr. Kristian Thulesen Dahl rent faktisk mener. For netop bemeldte kulturordfører har jo rejst tvivl om, hvorvidt det egentlig ville være det rigtige at gøre. Og det undrer mig bare lidt i lyset af mange ting.

Men så er der en anden ting, der undrer mig: Hvis man nu mener, at Assad skal stilles for en krigsforbryderdomstol, så er det jo også en erkendelse af, at den mand begår nogle frygtelige forbrydelser og er farlig. Hvordan kan man så være så optaget af at få skubbet så mange mennesker fra Syrien som overhovedet muligt tilbage til Syrien, så længe en mand, som man gerne vil have for en krigsforbryderdomstol, sidder ved magten? Det giver efter min mening ikke nogen mening.

Kl. 13:06

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 13:06

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men det er jo her, kæden hopper fuldstændig af. Altså, vi har 140.000 mennesker i lokalområdet omkring Syrien, dets nabolag, som er vendt tilbage til Syrien. Det er typisk de mindst ressourcestærke, der er flygtet til nærområdet, og de vender så tilbage, men de mere ressourcestærke, der er nået helt til Danmark, kæmper hr. Jens Rohde en kamp for skal have lov til at blive i Danmark. Altså, hvis der er forhold i f.eks. Damaskusområdet, der gør det muligt for de her mennesker at vende tilbage på lige fod med dem i nabolaget, så skal de selvfølgelig vende tilbage.

Kl. 13:06

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så er det hr. Jeppe Bruus fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 13:06

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Og tak til Dansk Folkepartis formand. Nu kigger vi jo fremad, og det er egentlig det, jeg gerne vil spørge om, men jeg vil også gerne lige glæde mig over, at en af de store ting, vi har lavet sammen her, jo har været Arne-pensionen, som skaber en strukturel forbedring og er noget af det, vi sådan set også diskuterede før valget. Der må man jo sige, at utålmodigheden var stor hos alle parter, også hos Dansk Folkeparti, der havde en nedtæller. Jeg har ikke tjekket, men jeg går ud fra, at man har fjernet den fra hjemmesiden nu. Og det synes jeg jo er et virkelig godt eksempel på, hvad det her parlament kan, når vi virkelig skaber strukturelle forandringer for dem, der har behov for det.

Så er spørgsmålet til det fremadrettede: Hvor er det, Dansk Folkeparti ser de næste store projekter i forhold til at sikre et bedre og mere retfærdigt arbejdsmarked?

Kl. 13:07

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, men jeg kunne jo også udtrykke lidt ærgrelse over, at aftalen ikke engang var så stor, at den kunne finde vej til statsministerens tale tidligere her i dag, eller var den med? Åh, det var godt. Arh, det var godt. Så skal jeg lige ned og genlæse det her. Jeg tror, at jeg blev forstyrret af de to, der sidder ved siden af mig, lige på det tidspunkt, hvor det kneb sig ind i talen. Det vil glæde mig.

Det er jo lige præcis et eksempel på, at vi i Dansk Folkeparti går ind for det samarbejdende folkestyre, og at der, hvor vi synes vi kan gøre en forskel til gavn for de danskere, som vi synes virkelig har brug for os, gør vi det. Vi finder de flertalskonstellationer, som er en mulighed, og det gør vi også gerne i fremtiden.

Jeg synes specielt, når vi taler om vores arbejdsmarked, at vi har meget fokus på de unge, om de kommer det rigtige sted hen og

sådan nogle ting. Det synes jeg er den ene vigtige dagsorden. Men den anden er jo altså også seniorerne, for uanset om jeg ikke synes, at man skal hæve pensionsalderen yderligere, så er den jo blevet hævet. Og vi har brug for et arbejdsmarked, der også efterspørger seniorerne, og det synes jeg ikke sker i tilstrækkeligt omfang i dag. Det er, som om man siger, at når folk runder de 50 år – og det er jo noget, jeg i stigende grad er blevet opmærksom på – så bliver de ligesom sat ud på et sidespor; det kan jeg jo høre på folk. Og det duer simpelt hen ikke.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 13:08

Jeppe Bruus (S):

Jeg kan forstå, at Venstres formand tidligere bekræftede, at der bliver ført referat, og så kan vi få tryghed for, at Arne selvfølgelig fylder noget. Men nogle af de ting, som statsministeren også var inde på, og noget af det, vi jo er bekymrede over, er dels i forhold til faglært arbejdskraft, dels i forhold til selvfølgelig at sørge for, at alle bliver en del af arbejdsmarkedet, også indvandrerkvinder osv., hvilket jo er noget af det, der skal føde arbejdskraft ind på arbejdsmarkedet og selvfølgelig også være med til at sørge for, at vi har et arbejdsmarked, som også kan udvikle sig.

Så ser vi jo stadig væk, at der er ...

Kl. 13:09

Den fg. formand (Christian Juhl):

Taletiden er overskredet. Forstod ordføreren spørgsmålet? Godt.

Kl. 13:09

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det er afgørende vigtigt, at vi har den faglige arbejdskraft, vi har brug for, men også at indvandrerkvinder kommer i job, som det blev nævnt, er jo helt fuldstændig afgørende. Nu så jeg lige, at Jyllands-Posten har en vurdering af, at den nye ydelseskommissions forslag viser, at 40 pct. af ikkevestlige indvandrere vil vinde, altså få mere ud af forslaget, hvis det bliver gennemført, fordi integrationsydelsen kommer til at vokse. Man kan så diskutere, om man tror, det er en måde i stigende grad at få folk, der kommer her til landet, i job på – og det gælder jo også i forhold til de indvandrerkvinder, som vi ikke har fået i job. Det er jo noget, jeg håber vi kommer til at diskutere, for vi har en interesse i, at hvis de skal være her i Danmark, så skal de selvfølgelig også bidrage.

Kl. 13:10

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 13:10

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg læste med glæde Berlingske i morges om Radikales forslag om og invitation til at samarbejde om økonomisk politik og reformer. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ind til, om det også er noget, Dansk Folkeparti kunne se sig selv i. F.eks. foreslår Radikale Venstre at sænke selskabsskatten som et af elementerne. Var det noget, Dansk Folkeparti godt kunne se sig selv i? For så har vi jo måske faktisk flertal for det.

Kl. 13:11

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo en meget spændende diskussion, for det er rigtigt: Det er både det at sænke selskabsskatten, og det er – som jeg har forstået det – også det at fjerne efterlønnen, at gå i kødet på topskatten og eventuelt også at hæve pensionsalderen mere. Der er jo ikke nogen overraskelse i, at Nye Borgerlige synes godt om det. For det er jo som skrevet ud fra jeres program. Men det er klart, at vi, der gerne ville være den sociale samvittighed i det borgerlige selskab, gerne vil insistere lidt på, at det stadig væk er sådan, at de brede skuldre bærer nogle tunge byrder i det her land. Isoleret set i forhold til selskabsskatten har vi jo været med til at sætte den ned tidligere. Vi har ikke nogen specielt religiøs holdning til, hvad selskabsskatten skal være; det skal være konkurrencedygtigt i Danmark. Men i forhold til hele paletten, der er kommet frem i Berlingske, er det klart, at vi har lidt mere nuancerede synspunkter, som ikke vil komme som en overraskelse for hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:12

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 13:12

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nej, det er klart; det er ikke alt i salaten, man godt kan lide. Men politik handler jo også om, at vi skal gå på kompromis og finde hinanden og dér, hvor vi kan blive enige om tingene. Og her er der så noget, der handler om selskabsskatten, og så kan det være, at vi kan blive enige dér. Så er det jo om at bide til bolle, hvis der er et flertal for at gøre noget godt for dansk erhvervsliv, som i høj grad er de brede skuldre, som bærer det danske samfund.

Kl. 13:12

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men min pointe med også at nævne de andre ting er, at der også skal findes finansiering – og det er derfor, jeg i virkeligheden ikke synes, at det er overraskende, at Nye Borgerlige støtter paletten. Det er jo tit finansieringen, det kan halte med. Nogle af de finansieringskilder, der i hvert fald er foreslået her, er jeg lidt skeptisk over for. Det er jo bl.a. at begynde at beskatte boligejerne, samtidig med at vi i løbet af de kommende år faktisk skal have et nyt boligbeskatningssystem, som vi jo har vedtaget. Vi venter bare på, at skattemyndighederne kan implementere og gennemføre det – sådan er der jo så meget med skattemyndighederne desværre. Vil vi så til at beskatte boligejerne yderligere for at finde penge til at sænke selskabsskatten? Det er jo bl.a. det, der ligger i forslaget fra De Radikale, som hr. Lars Boje Mathiesen citerer her.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Anders Kronborg, Esbjerg, socialdemokrat.

Kl. 13:13

Anders Kronborg (S):

Tusind tak for det. Det var da fornemt at blive præsenteret med bynavn. Det er jo ikke, hver dag man bliver det. Så kan jeg jo fortsætte videre med at sige, at hr. Kristian Thulesen Dahl og jeg er valgt i den samme storkreds, i Sydjylland, og jeg ved, at hr. Kristian Thulesen Dahl også interesserer sig for den øgede centralisering, som er sket over de senere år, og hvor Dansk Folkeparti jo også er kommet med spændende udspil og gerne vil lave en decentralisering.

Jeg har altid lært, at i politik skal man både se frem og se tilbage, og man skal ikke mindst se tilbage, når man skal lære i forhold til fremtiden. Hr. Kristian Thulesen Dahl har jo været parlamentarisk

grundlag for også en Venstre-regering, som jo i den grad centraliserede Danmark, så jeg vil spørge hr. Kristian Thulesen Dahl om, om hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti har lært, eller mener, at der er noget, man kan lære, af de centraliseringsbeslutninger, som blev taget under Venstres ledelse af det her land.

Kl. 13:14

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Absolut kan man lære af fortiden, og det skal man, men det er jo ikke sådan, at man ikke skal kunne begå fejl. Det skal vi alle sammen kunne. Det, man skal, er at lære af dem og så ikke lave dem to gange. Det er vel egentlig det, man normalt siger, ikke? Men jeg vil sige, at hvis vi tager sundhedsområdet som eksempel, tror jeg alligevel, det på den ene side har været godt, at vi har fået nogle nye sygehuse til gavn for danskerne. Der er rigtig mange danskere, som, hvis de skal have en specialiseret operation, ikke har noget imod at køre lidt længere eller blive kørt lidt længere for at komme til de rigtige fagfolk. Det andet ben er ikke gennemført. Det stillede vi jo et forslag om før valget, altså i forhold til en sundhedsreform.

Det andet ben handler om, at alt, hvad der kan være nært, skal være nært, og regeringen har jo valgt at sige, at den reform, der lå af det før valget, vil man ikke gennemføre. Man har lovet en ny sundhedsreform, men er så ikke kommet med den, og det synes jeg begynder at haste, for at vi har et sundhedsvæsen, der går på to ben, og hvor man har specialiseret nogle ting, ja, og centraliseret nogle ting. Men man mangler det decentrale ben, som jeg håber vi snart kan komme i gang med at forhandle om.

Kl. 13:15

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 13:15

Anders Kronborg (S):

Det var i hvert fald en hensigtsplan for noget, der kunne gøres. Noget, jeg i hvert fald bemærker, hr. Kristian Thulesen Dahl, i det område, vi er valgt i, er, at der er rigtig mange folk, der bor og lever og gerne vil bo og leve i landdistrikterne, men at vi jo også får historier om, at det er svært at låne penge til f.eks. et hus. Der har vi jo foreslået, at der skal være en statsgaranti på den yderste fjerdedel, hvor kvadratmeterprisen er under 8.000 kr., simpelt hen for at understøtte og hjælpe.

Jeg har prøvet at studere lidt, og jeg har ikke set, hvad Dansk Folkeparti mener om det, men det kunne jo være, at hr. Kristian Thulesen Dahl kunne kaste lidt lys over det med hensyn til den del af vores forslag.

Kl. 13:15

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 13:15

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu skal det ikke blive sådan en kamp om copyright, for jeg kan jo sende vores forslag fra først på året, hvor vi har et helt udspil om forbedringer for landdistrikterne for at få en bedre balance i vores land. Det er jo ikke nødvendigvis derfra, regeringen har søgt inspiration, men det kunne det være, og det er jeg glad for. Dermed har jeg jo så i virkeligheden også tilkendegivet, at vi synes, det er rigtig godt at komme med forslag, der bl.a. afhjælper den her groteske situation, at man kan have landdistrikter, hvor husene er til

salg for jo nærmest ingenting, men hvor folk alligevel ikke kan få lov til at købe dem, fordi de ikke kan få et simpelt realkreditlån i huset. Det er jo en oplevelse, som vi har haft, og som også har fået os til at komme med forslag om det, og når andre også kommer med forslag, skal vi jo bare finde ud af at få det gennemført i praksis til gavn for danskerne.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Karina Lorentzen Dehnhardt, SF.

Kl. 13:16

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil godt samle op, hvor min politiske kollega slap, for jeg vil nemlig også gerne spørge til statsgaranterede lån. Hr. Kristian Thulesen Dahl, som er valgt i den samme storkreds som mig, ved jo godt, at der er udfordringer med lån. Det skaber utryghed, det skaber ulighed, og det presser folk i armene på UdenomBanken til renter på 8-9 pct. Og jeg synes ikke, at jeg fik et klart svar. For SF har nemlig siden 2014 foreslået enten et statsligt realkreditinstitut eller statsgaranterede lån, og det har Dansk Folkeparti aldrig bakket op. Så derfor vil jeg gerne have et klart svar på: Bakker Dansk Folkeparti op om statsgaranterede lån – ja eller nej?

Kl. 13:17

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:17

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror bare, vi skal sætte os ned og finde ud af, hvordan modellen skal være, for vi har nøjagtig den samme ambition, som fru Karina Lorentzen Dehnhardt spørger til her, i forhold til at vi gerne vil sikre, at det er muligt at få gang i hussalget, også i områder uden for de større byer. Jeg synes i virkeligheden, at hele den her diskussion er tankevækkende. Der diskuteres lige nu på en og samme tid, om man skal have indgreb over for et glohedt boligmarked i vores største byer, og om vi bliver nødt til at lade staten gå ind og garantere for lån i vores landdistrikter, for at vi overhovedet kan få gang i hussalget. Det er bare lige for at minde folk om, hvordan vilkårene i virkeligheden er i det her geografisk set lille land. Det er jo vanvittigt. Derfor skal vi selvfølgelig gøre noget. Og jeg tror på, vi skal gøre en bred vifte af initiativer. Altså, jeg tror ikke, det er én ting, der gør det her. Det handler om en bred vifte af initiativer. Derfor kom vi også tidligere på året med et fuldstændigt udspil omkring landdistrikterne, og hvad der skulle til på mange forskellige felter. Og vi indgår meget gerne i forhandlinger i forhold til at få det realiseret, så det bliver til praktisk virkelighed for danskere.

Kl. 13:18

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 13:18

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det blev jeg ikke klogere af, for jeg fik ikke et svar på, om man bakker statsgaranterede lån op. Jeg fik et afvigende svar, der handlede om, at man måske nok ville gøre noget. Jeg har læst Dansk Folkepartis lange program, og i det program indgår faktisk statsgaranterede lån til dagligvareforretninger. Så jeg bliver næsten fristet til at spørge: Er dagligvareforretninger vigtigere for Dansk Folkeparti end de borgere, som kommer i klemme i landdistrikterne? Og når der nu ligger et forslag fra regeringen om statsgaranterede lån, som nok i hvert fald kan løse noget af det, hvorfor kan Dansk Folkeparti så ikke bare sige: Ja, selvfølgelig, så bakker vi op omkring det?

Der er jo ikke sket noget, i al den tid Dansk Folkeparti har haft vagten på det her område. Vi har stadig væk problemer med lån i landdistrikterne.

Kl. 13:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er, fordi vi gerne vil forhandle det, og det er, fordi vi gerne vil ind og se på, om den konkrete model, der bliver foreslået, er den, vi bryder os om, når vi kommer ned i detaljen. Det er derfor, jeg ikke bare vil sige: Ja, vi støtter bare det forslag. Vi vil gerne forhandle det. Vi har de samme ambitioner og den samme intention, som spørgeren giver udtryk for, nemlig at vi skal sikre, at det er muligt også at få omsat huse i den del af landet, hvor det er meget svært at få omsat huse. Hvilken præcis model vi så vælger for det, vil vi meget forhandle. Det synes jeg man skulle tage som en udstrakt hånd og glæde sig over, at der i et samarbejdende folkestyre er et parti, der vil det, i stedet for bare at prøve sådan at spille lidt vred over, at man ikke får et svar på, om vi vil støtte et helt konkret forslag, som regeringen har fremsat.

Kl. 13:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Kathrine Olldag fra Det Radikale Venstre.

Kl. 13:19

Kathrine Olldag (RV):

Tak for det. Nu har vi hørt om det samarbejdende folkestyre nogle gange under hr. Kristian Thulesen Dahls tale, både fra spørgeren og fra taleren selv, så jeg vil gerne fortsætte i det spor. Vi laver faktisk temmelig mange ting sammen, altså Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, men det er der måske ikke alle der ved, hverken herinde eller ude i stuerne, på skatteområdet. Dansk Folkeparti har en meget pragmatisk og praktisk orienteret skatteordfører, som gang på gang er med til at stemme rigtig fornuftig skattelovgivning igen, og Dansk Folkeparti har jo heller ikke noget så besværligt som f.eks. et skatkestop hængende over hovedet, som de hele tiden skal veje tingene op imod. Derfor er Dansk Folkeparti faktisk lige præcis på skatteområdet en samarbejdspartner for Det Radikale Venstre – derfor spørgsmålet.

Nu har taleren jo tidligere over for Nye Borgerlige afvist at kigge på rentefradraget, som der, hvis jeg forstod det rigtigt, blev henvist til, og så vil jeg egentlig gerne spørge om noget: Af alle de mange finansieringsforslag, som Sofie Carsten Nielsen nævnte i Berlingskes artikel her i går, hvilke af de forslag kunne taleren så forestille sig kunne være med til at finansiere noget af det, som vi måske oven i købet sammen drømmer om at udvikle i vores samfund?

Kl. 13:21

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:21

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo fantastisk. For det første vil jeg gerne bekræfte indtrykket af vores skatteordfører, hr. Dennis Flydtkjær, for jeg er fuldstændig enig. Han er en brav kollega, gør det rigtig godt og er meget pragmatisk og resultatsøgende, og sådan nogle ordførere kan vi rigtig godt lide.

Som jeg i virkeligheden læste fru Sofie Carsten Nielsen i Berlingske, var det i virkeligheden, at hun netop ikke lagde sig fast på en vifte af bestemte finansieringsforslag, men at hun sagde, I var

utrolig åbne over for at diskutere finansiering. Så kan man sige, at så er det måske sådan lidt frisk, at jeg så skal stå herude og plukke en bestemt finansiering ud og sige, at så skal det være den der, hvis vi skal være med til noget.

Vi vil alle sammen en masse gode ting, og det kan koste penge, uanset om vi skal øge velfærden det ene sted, eller om vi skal lempe skatterne et andet sted, og så skal man finde pengene til det, og det er jo altid der, det ved vi af erfaring, det bliver svært. Det sætter vi os gerne ned og diskuterer, men jeg tror, det vil være uklogt af mig, hvis vi skal nå et resultat på noget tidspunkt, at jeg så på forhånd havde sagt, lige præcis hvad det var for noget finansiering, vi ville ende med at acceptere.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 13:22

Kathrine Olldag (RV):

Jeg tror, at taleren har været så mange år i dansk politik, at taleren er begyndt at lyde helt radikal. Der blev svaret meget rundt om spørgsmålet her, og der var ikke noget specifikt. Så lad mig blive mere specifik. Jeg kunne måske egentlig godt tænke mig et direkte svar på spørgsmålet. Rentefradraget betragter vi jo i Det Radikale Venstre som et statsstøttet lånetilskud til de i forvejen allermest velhavende mennesker i Danmark, og der kunne jeg bare godt forestille mig, at Dansk Folkeparti i virkeligheden lå i et socialpolitisk spor, der måske godt kunne gå med til at kigge på, om rentefradraget i virkeligheden skulle sænkes med, lad os f.eks. sige 10 pct. eller noget lignende, og så skulle det naturligvis udfases over en årrække ganske stille og roligt, og derigennem skulle der findes noget finansiering til alt det, vi gerne vil sammen.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Et bredt flertal i Folketinget har jo lavet en aftale om boligbeskatningen, som gør, at så snart SKAT er klar, når de kan få taget sig sammen til at blive klar med det it-system, der skal understøtte det, så kommer der et nyt boligbeskatningssystem, der gør, at det i højere grad hviler på, at man beskatter ud fra den værdi, som boligen har. Så er spørgsmålet, om vi så, samtidig med at vi indfører det, skal begynde at beskatte boligejerne hårdere oven i det. Det er jo det, De Radikale foreslår. Det er jeg bare ikke sikker på er nogen god idé. Det kan godt være, at man lige nu kigger på et københavnsk bolig marked og måske også et aarhusiansk boligmarked, der er glohedt, men hvis man kigger ud i landet i det hele taget, er der jo grundlæggende ikke fuld fart på boligmarkedet.

Det er jo et ekstremt opdelt boligmarked, vi har, og hvis man begynder at beskære rentefradragsretten, vil man så gøre det alene for dem, der bor i København og Aarhus, eller vil man gøre det ud over hele landet? Man vil nok gøre det ud over hele landet. Vi har lige stået og talt om, hvordan vi skal sikre, at der også i resten af landet kommer gang i boligomsætningen, endda så nogle begynder at foreslå, at vi skal statsgarantere for realkreditlån, man skal tage, samtidig med at De Radikale så vil beskære rentefradragsretten for de mennesker, der så køber den bolig. Det er der, jeg synes, at man bliver nødt til at se det her i en sammenhæng. Det kan godt være, det lyder radikalt, men så burde I jo være glade.

Kl. 13:24

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Rune Lund, Enhedslisten – De Rød-Grønne.

Kl. 13:24

Rune Lund (EL):

Tak. Nu har vi jo set, at Radikale Venstre i Berlingske er ude med alle mulige og umulige ulighedsskabende forslag, som at der skal være lavere topskat, lavere selskabsskat, afskaffelse af efterlønnen, højere pensionsalder endnu tidligere og mere udenlandsk arbejdskraft til lavere lønninger. Er der et eneste af de forslag, som Radikale Venstre turnerer med i dagens udgave af Berlingske, som Dansk Folkeparti i dag kan sige er noget, man støtter? Jeg spørger selvfølgelig, fordi Dansk Folkeparti jo her har de afgørende mandater.

Kl. 13:24

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo lidt en afart af det spørgsmål, der kom med modsat fortegn lige før. De finansieringsforslag, der nævnes her, og som også fremgår af artiklen i Berlingske, er jo nogle, vi tidligere har ytret vores modstand mod. At hæve pensionsalderen yderligere, at fjerne efterlønnen, en yderligere beskatning af boligejerne osv. har vi problematiseret. Derfor er det jo klart, at vi synes, at de ting, der kommer her, og som vi også tidligere har fået præsenteret, er udtryk for klassiske liberalistiske økonomiske tankegange. Vi ved jo alle sammen, hvordan vi i sidste valgperiode sloges lidt med specielt Liberal Alliance om nogle af de samme punkter, og nu kommer De Radikale så med dem.

Al ære og respekt for det, for det er jo godt, at partierne lægger deres politik frem. Det er der jo ikke noget galt i. Hvis vi kommer til at blive en del af en forhandling på et tidspunkt om at lave en økonomisk politik – det vil vi meget gerne – så må vi jo se, hvad der sker. Men der skal ikke herske tvivl om, hvilken politik Dansk Folkeparti går ind i det lokale med. Det er den politik, man kender os for, hvor vi gerne vil udgøre den i vores egen optik sociale samvittighed i det borgerlige Danmark.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 13:26

Rune Lund (EL):

Det tager jeg så som et nej til mit spørgsmål. Det er jeg glad for, og det vil vi så holde Dansk Folkeparti op på. Så har jeg et andet spørgsmål. Det angår en anden sag, hvor vi jo ikke behøver De Radikales stemmer, og det handler om at stoppe udhulingen af dagpengene og i øvrigt lave yderligere forbedringer af dagpengesystemet. Så der kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Kunne Dansk Folkeparti ikke forestille sig, at vi satte os ned uden Radikale Venstre og så snakkede om, hvordan vi kunne lave nogle forbedringer af dagpengesystemet? Hvad tænker hr. Kristian Thulesen Dahl om det?

Kl. 13:26

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:26

Kl. 13:29

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vi er altid parate til at forhandle, også om at sikre et dagpengesystem, som både arbejdsgivere og lønmodtagere i virkeligheden stadig væk synes er grundlaget for et sundt arbejdsmarked, sådan som vi har været vant til det i Danmark. Jeg nævnte også tidligere over for fru Jette Gottlieb, at det her med udhulingen af dagpengene, som blev vedtaget i 2012 i den skattereform, som den daværende socialdemokratisk ledede regering stod bag, har vi aldrig brudt os om. Så vi indgår gerne i sådan nogle drøftelser, og det er ikke et mål for os at holde nogle andre ude. Alle dem, der har lyst til at kigge på det, må i vores optik gerne være med omkring bordet, men det er jo ikke os, der, kan man sige, har serveretten, i forhold til hvem der sidder og forhandler om politikken i forskellige regeringslokaler lige nu. Men vi kommer i hvert fald gerne til sådan nogle forhandlinger, hvis vi bliver indbudt.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 13:27

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Og tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for nogle, synes jeg, meget fornuftige tanker om et Danmark i bedre balance og det forhold, at man jo kan se, at der er en manglende balance, og det er boligmarkedet, som hr. Kristian Thulesen Dahl også var inde på, jo et symptom på. Jeg synes, at den tilgang til det spørgsmål, borger for, at vi vores partier imellem kan have en konstruktiv dialog om at løse nogle af de udfordringer. Det synes jeg er meget, meget positivt.

Under afslutningsdebatten for et års tid siden spurgte en af mine kollegaer hr. Kristian Thulesen Dahl om, hvem Dansk Folkeparti pegede på som statsministerkandidat, og det kom der ikke noget særlig klart svar på. Jeg tror, at hr. Morten Messerschmidt efterfølgende har kastet lidt mere lys over spørgsmålet ved at sige, at det afhænger af, om der bliver klarhed om, hvad det borgerlige projekt er. Jeg ved ikke, om der siden er kommet meget klarhed over substansen, men konturerne af et borgerligt projekt kunne eksempelvis være De Konservatives finanslovsforslag, hvor man bl.a. foreslår nogle betydelige topskattelettelser finansieret ved, at man laver besparelser på fængsler, domstole og skattevæsenet. Hvordan ser hr. Kristian Thulesen Dahl på det borgerlige projekt, som Konservative præsenterer der?

Kl. 13:28

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kigger ned på hr. Søren Pape Poulsen, og jeg tror måske, han synes, at der var plukket nogle ting ud fra projektet, mens andre ikke blev nævnt, så det indeholder sikkert som sædvanlig er en bred vifte af forskellige ting, som De Konservative ønsker, og fred være med det.

Prøv at høre, jeg skal jo ikke på den måde stå og give karakterer til andre partiers politik. Vi har vores politik, og den lægger vi frem og kæmper for, og det er klart, at hvis der på et tidspunkt efter et valg er et flertal for, at vi kan være blandt de partier, der peger på en regering, så er jeg helt sikker på, at vi nok finder ud af, hvordan det skal foregå. Det er ligesom efter sidste valg, hvor den anden side af salen havde muligheden og jo også på trods af ret forskellige udgangspunkter så lavede et forståelsespapir og fandt hinanden. Sådan vil det nok komme til at gå, hvis flertallet er der.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 13:29

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg synes, det var et fint og nuanceret svar, men måske ikke et ganske klart svar, men det må jeg jo leve med.

Giver det, jeg så kan referere fra De Konservatives finanslovsforslag, om besparelser på fængsler og domstole samt om topskattelettelser – der er jo selvfølgelig også andet i De Konservatives politik – anledning til, at Dansk Folkeparti er kommet tættere på at kunne svare på det oprindelige spørgsmål, som efterhånden er et år gammelt, nemlig hvem Dansk Folkeparti peger på som statsministerkandidat for den blå blok?

Kl. 13:30

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg vil bare sige, at vores holdning til topskatten er fuldstændig velkendt. Grænsen for, hvornår man skal betale topskat, er jo blevet hævet i en række år, og vi synes ikke, den skal hæves yderligere, vi synes ikke, man skal sænke topskatten. Hvis der overhovedet skal gives skattelettelser, synes vi, de skal gives i bunden til folk, der har lave indkomster, så det bliver mere attraktivt at komme i arbejde osv. Jeg synes, at det, Ydelseskommisionen er kommet med, illustrerer, at det da er en dagsorden, der måske er blevet endnu vigtigere med den politiske stemning, der er med hensyn til det. Det skal bare lige siges.

I forhold til en statsministerkandidat gjorde vi det klart efter valget i 2019, at vi forud for et kommende valg ville pege på en statsministerkandidat, men at vi også ville forbeholde os retten til at lade valgperioden nogenlunde gå og se, hvordan det udviklede sig, for der vil ikke være nogen automatik i det, som der måske har været tidligere. Den melding, vi kom med i august 2019, er præcis den samme melding som den, vi kommer med her i juni 2021.

Kl. 13:31

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ja, det er lige ved, at ordføreren snakker tiden væk, men vi kan godt nå en frisk ung person, og vi tager Jacob Mark fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:31

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Men så får jeg lejlighed til at stille det spørgsmål, som jeg også har stillet Dansk Folkepartis formand før, nemlig om uddannelsesparathedsvurderingen i folkeskolen, som det er noget af en hjertesag for mig at få afskaffet, og det, der er sket, siden jeg spurgte ved den sidste debat, er, at nu har både Venstre og Konservative også erkendt, at det er en fejl, at man i Danmark erklærer hvert tredje unge menneske for ikkeuddannelsesparat. Alle unge er parat til uddannelse. Det er ikke alle, der er klar til et gymnasium eller en erhvervsuddannelse, der har høje faglige krav, men så kan det være, at man er klar til en 10. klasse, en efterskole, en fgu eller et særligt tilrettelagt forløb. Vi kan faktisk i forskningen se, at noget af det, der presser vores unge mennesker i folkeskolen allermest, er den her uddannelsesparathedsvurdering, altså at så mange får et dunk oven i hovedet med, at du ikke er parat til noget uddannelse.

Nu, hvor de borgerlige venner i Venstre og Konservative har meldt ud, at de heller ikke mener, at man skal give det stempel »ikke uddannelsesparat«, er det så ikke på tide, at Dansk Folkeparti kommer med på vognen, så vi kan få det ændret?

Kl. 13:32

Kl. 13:35

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det er fuldstændig rigtigt set, at det handler om, hvad unge kan, mere end hvad de ikke kan, og at man prøver at finde muligheder og veje igennem, og at tingene ikke skal udarte sig til, at man bare synes, at man bliver trykket ned. Man kan sige, at de bevæggrunde, som hr. Jacob Mark her kommer frem med, er jeg jo fuldstændig enig i. Så skal vi jo samtidig have et system, hvor man – kan vi sige – også bliver motiveret, og hvor skolen ligesom er motiveret til at give de unge de fagligheder, der skal til, for at man rent faktisk kan komme videre. Og det er klart, at det, vi så her kan tale om, er, hvad det er for nogle redskaber der skal til, for at man i virkeligheden har den motivation, så man når frem dertil, hvor dørene åbner sig, og ikke hvor dørene er lukket, når man er blevet nogle år ældre i sit liv.

Så kan man tale om det her begreb uddannelsesparat eller ej, men i en eller anden forstand har vi vel brug for noget af det, der er indholdet af det, altså i forhold til at man hele tiden jagter, hvad fagpersonerne, lærerne osv. skal hjælpe det her unge menneske til at kunne, for at dørene nogle år senere åbner sig og ikke lukker sig.

Kl. 13:33

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 13:33

Jacob Mark (SF):

Men f.eks. kunne jeg jo godt tænke mig, at der for flere af vores unge mennesker, som ikke synes, det er så fedt at gå i skole, som ikke er så glade for det der meget boglige, måske bliver oprettet mesterlæreordninger eller lavet erhvervsklasser, og det er jo også uddannelse. Det er bare ikke den der lidt stivnakkede måde, vi normalt tænker uddannelse på, altså at der kun er gymnasiet, og der er SF's mission bare, at vi ikke i fremtiden giver unge det stempel, at de ikke er uddannelsesparate, fordi de f.eks. går i mesterlære, eller at de kommer ind i et særligt tilrettelagt forløb på en fgu, hvor de så tager en erhvervsuddannelse ad den vej. Og det håber jeg sådan at Dansk Folkeparti vil være med til.

Kl. 13:34

Den fg. formand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 13:34

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det var også derfor, jeg lagde op til det der med, at man skal gøre tingene på en måde, så det ikke opleves som et gok i nøden, men at det opleves som en hjælp. Og jeg er fuldstændig enig med hr. Jacob Mark i, at det, at unge mennesker vælger at gå den erhvervsfaglige vej på den ene eller på den anden måde, eventuelt i mesterlære, jo bare er fantastisk. Altså, det er jo kun glædeligt, fordi der er nogle unge mennesker, som vil få et langt bedre liv af at blive ledt den vej end via en boglig uddannelse, som gør, at de bare føler, at de hele tiden får smasket en lukket dør i hovedet, fordi de ikke synes, at de kan leve op til kravene.

Kl. 13:34

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for indsatsen. Der er desværre ikke tid til flere spørgsmål. Vi går videre, og jeg vil gerne byde hjertelig velkommen til fru Pia Olsen Dyhr, Socialistisk Folkeparti.

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Pia er glad, Sofie er sur, og Mai er midtmellem. Sådan kunne jeg læse i Politiken for nylig – dansk politikks svar på »Den gode, den onde og den grusomme«, godt så. Jeg indtager dog gerne rollen som den glade, for jeg er nemlig glad for alt det, vi i fællesskab i Enhedslisten, Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og SF har opnået:

Minimumsnormeringer, samtykkelov, klimalov, børnene ud af Sjælsmark, børnetilskud til de fattigste børnefamilier i Danmark, børnene hjem fra Syrien, gratis psykologhjælp til unge under 25 år, Arnpension til nedslidte, 1 mia. kr. til folkeskolen, 15 nationalparker, 75.000 ha urørt skov, kvoteflygtninge, en aftale om markant flere elbiler, en styrkelse af skattekontrollen, en styrket psykiatri, et stop for Blackstones angreb på lejemarkedet, et stop for oliejakten i Nordsøen, et stop for omprioriteringsbidraget, et stop for uddannelsesloftet, tandpleje til udsatte, flere ansatte i ældreplejen, et opgør med kviklån, og noget, som jeg både personligt, men som vi også i SF fra Margrete Auken, Steen Gade, Anna Marie Touborg til Bente Nielsen har kæmpet for i mere end 50 år, nemlig en finansiering til en oprensning af de største jordforureningsskandaler i Danmark. Høfde 42 i Thyborøn, Henne Strand, Grindsted og mange flere får nu fjernet giften fra undergrunden. Ja, jeg får helt lyst til at sige: Bum! For ja, kald mig bare glad; så længe vi kan levere røde og grønne resultater, er vi da i SF glade; så længe vores samarbejde gør Danmark grønnere og det får os til at nå Parisaftalen, så er vi i SF glade; så længe vi investerer i velfærd, som skiftende borgerlige regeringer igen og igen har slidt ned, ja, så er vi i SF glade.

Men træerne vokser nu ikke ind i himlen, og coronakrisen har også været en bremse for den store grønne og sociale genopretning, som det jo bare er centrum-venstres pligt at levere på. Så vi skal videre. Vi skal opfylde vores klimaløfter, vi skal hele vejen til Paris, og vi skal ikke stoppe i Hamborg, og det betyder, at landbruget skal ind i klimakampen. Vi skal have en CO₂-afgift på plads, vi skal have de sorte varebiler ud af byerne. Vi skal videre for at genoprette velfærden, for det er ikke et velfærdssamfund værdigt, når vi sender nybyggede forældre hjem efter en fødsel, før de er trygge; det er ikke et velfærdssamfund værdigt, når der skal sidde 28 elever i et varmt klasselokale med larm til sent ud på eftermiddagen; det er ikke et velfærdssamfund værdigt, når rengøringen er skåret ned til hver tredje uge for vores ældre. Og helt ærligt: Skulle vi ikke gøre op med tjenestemandsskandalen fra 1969, som er en kæmpe barriere for ligelønnen i den offentlige sektor?

Der er stadig væk masser for centrum-venstre at gøre. For vi skal jo også bekæmpe uligheden, bekæmpe børnefattigdommen og skabe tryghed for dagpengemodtagere. De sidste år med corona er der nogle borgere, som er blevet mange gange rigere, fordi deres bolig er eksploderet i værdi, mens andre har mistet deres arbejde og lever af et forringet dagpengesystem. Mens de rigeste boligejere får finansieret rentefradraget fra statskassen – vores fælles kasse – så beder vi de fattigste om at omfordele fattigdommen imellem sig, når der skal laves et nyt ydelsessystem. Det er skævt.

Kl. 13:39

En ting er dog sikker: Vi kan kun løse fornævnte opgaver ved at stå sammen i centrum-venstre, ved at bøje os mod hinanden, ved at lave kompromiser, ved at lytte til de folkelige bevægelser, der gik på gaden for en ny retning for Danmark, for det fortjener de, til #HvorErDerEnVoksen?, som heldigvis insisterer på, at kampen for en tryk hverdag for vores allermindste ikke stopper med aftalen om lovboundne minimumsnormeringer, for de skal også virke i virkeligheden, til klimabevægelsen, som insisterer på, at vi skal nå i mål endnu hurtigere, og derfor kræver handling nu, til Næstehjælperne,

til #enmillionstemmer, ja, alle de sociale bevægelser, der insisterer på retfærdighed og ordentlighed, ja, også for mennesker med en anden hudfarve.

Kl. 13:43

Så, venner, vi har meget, vi kan løse sammen i Enhedslisten, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF. På lørdag er det 2 år siden, vi fik et nyt flertal i Danmark, og det er som bekendt ikke helt nemt at være 2 år. Man er på vej ind i trodsalderen, man smider sig på gulvet i Fakta, når man får et nej til en is, og man har stadig masser at lære, men en 2-årig er også nysgerrig, fuld af energi og eventyrlyst, så der er håb for fremtiden. Tak for ordet.

Kl. 13:41

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Den første spørger er hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 13:41

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak til fru Pia Olsen Dyhr for en glad og optimistisk tale. Det er jo svært at undgå at blive smittet af det, altså indtil man finder ud af, hvor glæden kommer fra, så går det over. Jeg er i øvrigt enig i, at regeringen lader til at være på vej ind i trodsalderen og smider sig fornærmet på gulvet, når tingene går dem lidt imod.

En af de ting, som fru Pia Olsen Dyhr nævner, er det, som Ydelseskommisionen har præsenteret og deres anbefalinger til et nyt ydelsessystem. Det er bl.a. et system, hvor man, som fru Pia Olsen Dyhr er inde på, hæver ydelserne til en gruppe og til gengæld sænker dem for andre grupper. SF's beskæftigelsesordfører, hr. Karsten Hønge, har jo været ude at sige, at man er nødt til at køre den midlertidige børneydelse ind i systemet. Derfor skal jeg bare høre, om det kommer til at være et krav fra SF, at man som minimum hæver ydelserne med det, der er aftalt i forbindelse med de, hævdes det stadig, midlertidige ydelser, hvor man altså giver en ekstra ydelse på 2.000 kr. skattefrit oven i integrationsydelsen som modydelse for ikke at bidrage på arbejdsmarkedet.

Kl. 13:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 13:42

Pia Olsen Dyhr (SF):

Dengang vi lavede forståelsespapiret, var vi generelt enige om, at der er alt for mange fattige børn i Danmark, børn, som oplever forældre, der skal vælge mellem at købe medicin, en ny flyverdragt eller have mad sidst på måneden. Hvis hr. Jakob Ellemann-Jensen nogen sinde går ind på Næstehjælpernes facebookside, vil hr. Jakob Ellemann-Jensen opleve folk, der ofte ikke har noget at spise, som er skraldere og dermed klarer til dagen og vejen.

Jeg vil faktisk gerne rose Ydelseskommisionen for flere elementer. Jeg synes, der er noget logik i nogle af de ting, de lægger frem. De får ryddet op i ydelserne, men de har også fået som opgave, at de skal gøre det provenuneutralt. Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi fra SF's side, når vi skal til at forhandle, vil bruge de penge, vi har sat af til børneydelsen, og putte dem ind i ydelserne, så vi kan hæve dem, for vi synes, der skal være færre fattige børn i Danmark. Jeg synes egentlig også, at det ville klæde Venstre at anerkende, at vi selvfølgelig ikke skal have fattige børn i Danmark.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det vil jeg meget gerne kvittere for. Jeg synes også, at der skal være færre fattige børn i Danmark, og den bedste måde at få det på er, ved at deres forældre får et arbejde, for det at være på kontanthjælp er desværre arveligt, og det bedste, vi kan gøre for at undgå den negative sociale arv, er at sikre, at forældrene kommer i arbejde. Det gør man ikke på den måde, som fru Pia Olsen Dyhr foreslår.

Efter det seneste folketingsvalg for små 2 år siden sagde fru Pia Olsen Dyhr, at SF havde et enkelt ultimativt krav, nemlig en afskaffelse af kontanthjælpsløftet, og at det var så vigtigt, at det ikke var til diskussion. Nu er der det med Ydelseskommisionen, at de også lægger op til sådan en uansvarlig afskaffelse. Er det stadig væk et ultimativt krav for SF for at kunne deltage i forløbet her?

Kl. 13:44

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 13:44

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja.

Kl. 13:44

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Så er den næste spørger hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:44

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand. Tak for ordførertalen, og også tak til SF og ordføreren – hvis vi nu skal blive i den glade terminologi, fordi vi jo er glade mennesker – for den fælles indsats omkring udrejsecenter Langeland. Altså, det var jo SF, der i høj grad også var med til at skabe det flertal, som gjorde, at ministeren sagde, at man ikke ville køre hen over et flertal i Folketinget, og man så derfor droppede tanker om et udrejsecenter på Langeland.

Grunden til, at jeg så spørger til det her og gerne vil høre lidt mere fra fru Pia Olsen Dyhr om det, er jo, at jeg så har fornemmet, at SF synes, det er fint, at de her 130 dømte kriminelle udlændinge bliver på Kærshovedgård i Midtjylland. Mener SF virkelig, at det er en holdbar løsning, at de her mennesker skal blive der? Eller mener SF som os i Dansk Folkeparti, at regeringen må komme med et andet bud på et udrejsecenter, for ellers må Folketinget måske træde ind og tage ansvaret fra regeringen, hvis regeringen ikke ønsker at holde sine løfter over for danskerne?

Kl. 13:45

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 13:45

Pia Olsen Dyhr (SF):

Altså, SF har jo sagt nej til Langeland, og derfor kommer der ikke et udrejsecenter på Langeland. Og det har vi jo gjort, fordi Langeland har ufattelig mange sociale problemer i forvejen og er ved at løfte sig ud af dem nu med en meget dygtig borgmester dernede, som tilfældigvis også er SF'er, og som er lykkedes med nu også at sørge for, at der kommer børnefamilier til Langeland. Det er faktisk en succeshistorie, som jeg synes vi skal bygge videre på i forhold til mange andre steder i vores land. Det går bedre på Langeland, så selvfølgelig skulle de ikke have et udrejsecenter, for det skal afhænge af de balancer, der er i et samfund.

Derfor har vi jo sagt til regeringen, at vi sådan set gerne vil ind i det rum, hvilket vi også har skrevet i forståelsespapiret, og kigge på

de forskellige muligheder, der kunne være, og diskutere dem. Vi er sådan set ikke afvisende over for at flytte nogen fra Kærshovedgård. Vi har ikke siddet og tænkt, at det er den bedste løsning, men vi ved ikke, hvad der er af andre løsninger, og det vil sådan set være vores udgangspunkt. Og indtil da er der jo ikke andre løsninger, end at de kan være på Kærshovedgård. Jeg hører da gerne Kristian Thulesen Dahl komme med et andet bud, altså ud over at foreslå at lægge det i Grønland, hvor de faktisk har selvbestemmelse – men et sted i Danmark hører jeg gerne om.

Kl. 13:46

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 13:46

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men det har vi jo foreslået, altså med øen Lindholm. Vi gik til valg på det, og der var også en regering på det tidspunkt, der var villig til at køre det igennem, selv om der selvfølgelig også i det område af vores dejlige land ville være folk, der ville være kede af at have det placeret der. I modsætning til det er der jo den nuværende regering, som egentlig har bemyndigelsen til at placere sådan et udrejsecenter, lige hvor man vil, men så vælger at sige, at det vil man ikke, fordi bl.a. SF sammen med os andre syntes, det var en dårlig idé med Langeland.

Jeg er fuldstændig enig i, at det var en dårlig idé med Langeland, men jeg spørger bare fru Pia Olsen Dyhr: Er det så SF's politik at sige til midtjyderne, at så skal man bare blive ved med at have de her mennesker i Midtjylland? Eller hvad er regeringens, nej, SF's alternative bud så? Ja, undskyld, jeg sagde regeringen, men somme tider kan det næsten virke, som om fru Pia Olsen Dyhr er i regering. Så er der en opposition på det område?

Kl. 13:47

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:47

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, at regeringen godt kunne mærke, at vi ikke var i regering, da man diskuterede udrejsecenter Langeland, men fred være med det. Det tror jeg egentlig også Kristian Thulesen Dahl har noteret sig.

Altså, vi har talt med regeringen og sagt meget tydeligt, at vi sådan set gerne vil mødes og diskutere de forskellige muligheder, der er. Det var et klart krav fra både Radikale Venstre, SF og Enhedslisten, da vi forhandlede forståelsespapiret, at udrejsecenteret ikke skulle ligge på Lindholm. Selv om jeg jo igen og igen hører de borgerlige sige, at det er en øde ø osv., så bor der faktisk mennesker i Kalvehave, og der ville være færgeafgange. De her mennesker skal jo ikke spærres inde; de er jo ikke længere kriminelle, så de har faktisk ret til at bevæge sig rundt. Og derfor er det jo en svær opgave – det anerkender jeg faktisk, og derfor synes jeg også, at vi skal diskutere det her med ministeren og prøve at se, om vi kan finde en fælles løsning.

Kl. 13:48

Den fg. formand (Christian Juhl):

Især i dag skal vi passe på tiden. Det er så synd for dem, der sidder og har forberedt sig. Og tænk, hvis nu ordføreren får et spørgsmål mindre, end hun havde regnet med. Det ville jo være trist. Den næste er fru Katrine Robsøe fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:48

Katrine Robsøe (RV):

Tak, så må jeg forsøge at gøre det kort. Som uddannelsesordfører for Radikale har jeg i hvert fald et stort håb om, at vi deler en masse ambitioner sammen med SF om, at uddannelse skal skabe muligheder for flere mennesker og også gerne i hele Danmark. Det er jo også derfor, at vi rigtig gerne vil være med til at oprette nye uddannelser andre steder i landet, end hvor de er lige i dag. Men regeringen har jo lagt et udflytningsudspil frem, og i den forbindelse vil jeg sådan set bare gerne høre, om SF bakker op om Socialdemokraternes plan og ønske om at nedlægge hver tiende studieplads i Aarhus, Aalborg, Odense og København.

Kl. 13:49

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:49

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er glad for, at vi sammen med Radikale Venstre deler intentionen og idéen sammen med regeringen om, at der skal være flere pladser rundtomkring i landet. Selv synes jeg, det er en god idé, at man har en dyrlægeuddannelse i Foulum, for der har man et fagligt miljø. Det er jo ikke kun i København, man har det. Det synes jeg vi alle sammen må anerkende. Det er ikke kun i København, man har faglige miljøer. Det vil man også få i Foulum. Der er et forskermiljø der. Jeg tror, det også er en god idé, at man nogle gange flytter uddannelserne ud, så de er tæt på dem, der har brug for dem, for ellers risikerer vi, at folk flytter væk. Det tror jeg bliver afgørende. Faktisk var jeg meget imod det, dengang den borgerlige regering havde en idé om bare at lukke de der seminarier og alt muligt andet og flytte det ind og centralisere det mere og mere, for det betød jo, at de her unge mennesker flyttede væk i længere perioder.

Jeg diskuterer meget gerne, om det skal være 10 pct. Jeg synes, at der måske er nogle uddannelser, hvor det slet ikke giver mening. Men jeg vil også være ærlig og sige, at vi jo går ind i forhandlingsrummet og diskuterer det her, fordi det også er vigtigt for SF at lave en decentralisering. Jeg håber, at vi kan finde en fælles løsning. Det er sådan set vores ambition. Måske kan vi danne bro mellem Det Radikale Venstre og regeringen. Det kunne da være en plan.

Kl. 13:50

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 13:50

Katrine Robsøe (RV):

Det kan SF jo så forsøge at gøre. Jeg vil så også gerne spørge til finansieringen af det her. Jeg tror, vi er enige om, hvis man gerne vil oprette nye uddannelser – jeg er selvfølgelig ked af, at vi ikke kan få en klar afvisning af at lukke uddannelserne i byerne – så koster det penge. Og det koster nye penge, i hvert fald set gennem radikale briller, hvis vi gerne vil være sikre på, at vi rent faktisk også har kvalitetsuddannelser. For vi vil ikke have A- og B-uddannelser. Det, regeringen har lagt frem, er jo at tage af de penge, der allerede er givet til uddannelse. Vil SF så hjælpe Radikale med at sørge for, at der kommer ordentlig finansiering med?

Kl. 13:50

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:51

Kl. 13:53

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, vi hjælper altid gerne Det Radikale Venstre. Vi er nogle af dem, der er optaget af at hjælpe andre, når vi sidder i forhandlingerne. Det skal ikke være nogen hemmelighed. Det tager vi gerne på os. Men det, vi lidt er optaget af, er jo de her balancer. For vi vil jo ikke bare skære på studier, der er søgning til, og hvor der i forvejen er udfordringer med at få plads, f.eks. Københavns Universitet eller i Aarhus. Vi kommer ikke til bare at lave sådan en model, hvor one size fits all. Men der er jo nogle uddannelser, som folk ikke søger ind på. Men hvis man lægger dem et andet sted i landet, kunne der jo være folk, der søger ind. Så det der med bare helt at afvise det, dér er jeg ikke. Det er derfor, at det ikke bliver et sort-hvidt svar. Jeg ville ønske, at jeg kunne gøre det, men sådan er politik jo heller ikke. Det ved jeg at Det Radikale Venstre forstår, altså at der er flere nuancer i politik end som så.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Christian Juhl):

Fru Rosa Lund, Enhedslisten – De Rød-Grønne.

Kl. 13:51

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Og tak for talen. Lige nu behandler vi jo her i Folketinget et lovforslag, som skal give Danmark mulighed for at oprette et modtagecenter i et tredjeland. Det er i mine øjne et lovforslag, som handler om fuldstændig at fralægge sig ansvaret for asylansøgere, for flygtningekrisen. Og vi er i Enhedslisten lodret uenige. Jeg er klar over, at fru Pia Olsen Dyhr og hendes parti har tænkt sig at stemme imod lovforslaget, som det ligger nu, men hvad der var lidt uklart, da vi havde første behandling af lovforslaget, var, om SF egentlig er modstander af at lave et modtagecenter i et andet land.

Kl. 13:52

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 13:52

Pia Olsen Dyhr (SF):

Altså, det bedste, jeg kan se, i forhold til at man skal asylbehandle folk, vil være at gøre det i nærområderne. Det mener jeg helt seriøst. Og det gør jeg ud fra spørgsmålet om, hvem det egentlig er, der kan flytte sig fra de flygtningelejre, vi har. Det er ofte unge mænd, det er ofte nogle, der har formuer, og det er dem, der også har kræfterne og energien, for vi ved jo godt begge to, at det er hårdt at kaste sig i en gummibåd og så sejle over Middelhavet. Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at flytte asylbehandlingen til FN-lejre, hvor det er i nærområderne. Det er derfor, vi har flygtningekvoteordningen, som jeg jo synes fungerer rigtig glimrende, og hvor jeg i fællesskab med Enhedslisten ville ønske, at vi kunne tage imod flere kvoteflygtninge, for det har vi brug for. Så det vil være modellen.

I virkeligheden ville jeg ønske, at vi ikke havde flygtninge ved vores grænser, men at vi kunne spare dem rejsen. Grunden til, at vi har sagt nej til regeringens forslag – og det har vi; der er ingen tvivl om, at vi siger nej til regeringens forslag – er, at vi ikke kan få at vide, hvad det er for en slags modtagecenter, vi snakker om. Og vi forestiller os ikke, at Danmark skal have sit eget modtagecenter, men jeg vil ikke lige så klart afvise, at vi kunne forestille os, at der var modtagecentre andre steder i verden, fordi der kan være mening med det. Men det skal ikke være Danmark, der har et modtagecenter, det skal være en løsning i f.eks. FN-regi.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 13:53

Rosa Lund (EL):

Jamen vi er sådan set ikke uenige om, at FN's kvotesystem er den absolut bedste løsning, og derfor synes jeg jo også, at vi burde tage ikke 200, men 2.000 kvoteflygtninge i Danmark om året. Det gør vi ikke. Men fru Pia Olsen Dyhr er jo ligesom jeg også opmærksom på, at der nu kommer så få asylansøgere til Danmark, at vi faktisk lukker asylcentre. Derfor kan jeg ikke se noget behov for at udlicite-re den opgave. Vi er enige om, at asylsystemet ikke fungerer i dag, og dem, der betaler den højeste pris for det, er de mennesker – det har fru Pia Olsen Dyhr jo ret i – der er på flugt. Men løsningen er ikke, som jeg ser det, at udlicite-re opgaven.

Men jeg er glad for at få et klart svar på, at SF ikke stemmer for forslaget, som det ligger nu, for vi trænger til at være lidt flere herinde, som siger fra over for den udlændingepolitik, der bliver ført.

Kl. 13:54

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 13:54

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg må sige, at vi jo ikke er de eneste, der stemmer imod forslaget. Jeg har set, at Venstre ligeså er imod forslaget, og at vi faktisk er flere, der er imod forslaget. Og det er jo klart, at man ikke bare giver en regering sådan fri ret til at fastsætte præmisserne for, hvordan man kan få et modtagecenter i fremtiden. Det er nødt til at være konkret. Vi er nødt til at have noget indhold i forhold til det. Vi nødt til at sikre os, at de overholder menneskerettigheder, at de sørger for uddannelse og mange af de der grundlæggende rettigheder, som vi synes er så vigtige, i de her lejre. Og vi må jo bare erkende, at de er pressede i de her lejre i nærområderne i en ekstrem grad i øjeblikket.

Kl. 13:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Mads Andersen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:55

Mads Andersen (KF):

Tak for det, og tak for en meget energisk tale fra SF's formand. Jeg kunne godt tænke mig at komme lidt tilbage til det her med beskæftigelsesområdet, og der vil jeg selvfølgelig gerne spørge til SF's forslag om at hæve dagpengesatsen til de her 23.000 kr. CEPOS har jo bl.a. været ude med en beregning på, at det vil gøre, at 125.000 fuldtidsbeskæftigede danskere kommer til at tjene mindre, end hvad der svarer til de her 23.000 kr. i dagpenge. Der kunne jeg jo godt tænke mig at spørge, om det virkelig skal være rigtigt. Skal det virkelig være sådan, at så mange mennesker, der går på arbejde hver eneste dag, skal opleve at have en lavere indkomst end det, som SF's forslag går ud på i forhold til dagpengesatsen?

Kl. 13:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 13:55

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu må man jo sige, at CEPOS altid regner ret kreativt, når de regner. Det gør de også i det her tilfælde. Det forslag, vi er kommet med om dagpengene, handler jo om, at man, de første 3 måneder man er

ledig, skal have en bedre dagpengesats end det, vi ser i dag. Vi ser jo dagpengene blive udhulet, og for mange mennesker har de ofte kun brug for dagpenge de 3 måneder, så har de fundet et arbejde, og der er det ikke en god idé, at folk er nødt til at gå fra hus og hjem.

Jeg må sige, at for mig er den fleksible model, vi har på vores arbejdsmarked, guld værd. Det burde den også være for borgerlige politikere. Vi har en balance mellem arbejdsgiver og arbejdstager, altså sådan at når man bliver fyret i Danmark, holder sikkerhedsnettet hånden under en. Men det er jo det, der er problemet med dagpengene i øjeblikket: De er ved at blive udhulet, så de ikke gør det og folk er nødt til at sælge deres bolig. Det er derfor, vi har stillet vores forslag, og tro mig, det er altså ikke sådan, at der lige pludselig vokser guld på træerne af det her forslag. Jeg tror, der er andre venner i vores nærhed, som vil kritisere os for, at det ikke er ambitiøst nok.

Kl. 13:57

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 13:57

Mads Andersen (KF):

Tak for måske specielt bemærkningen omkring det fleksible arbejdsmarked. Det er jeg selvfølgelig meget enig i, og jeg er i øvrigt også glad for, at forslaget trods alt kun handler om de 3 måneder. Alligevel må fru Pia Olsen Dyhr jo endelig og specielt med den der flotte grønne kampagnejakke på komme ned til Det Konservative Folkeparti og høre lidt om nogle af vores greb i værktøjskassen i forhold til at prøve at få flere i beskæftigelse. For det må også være det, det handler om, altså at ud over at virksomhederne skal skabe flere jobs, så at skabe incitament for flere til også at komme i job. Det kunne måske være den bedste måde at undgå, at folk ender i dagpengesystemet. Er det ikke noget, som SF måske kunne være med til at diskutere?

Kl. 13:57

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:57

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi er meget optaget af, hvad der kan skabe beskæftigelse i Danmark. Derfor har vi i forståelsespapiret sammen med vores gode kollegaer i centrum-venstre jo netop skrevet ind, at vi skal kigge på at få flere i beskæftigelse ved at få flere fra f.eks. tvungen deltid på fuld tid. Det kan du se i forhold til pædagogerne, som vi jo mangler i stor stil. Mange af dem er tvunget på deltid, og tænk, hvis de kom på fuld tid, hvad det ville betyde for beskæftigelsen. Det samme ser vi i forhold til vores arbejdsmiljø. Der er mange mennesker, der er syge, og tænk, hvis vi kunne gøre noget dér.

Så vi er med på at kigge på alt, hvad der kan skabe beskæftigelse, og derudover også, hvad der kan skabe fremtiden for dansk erhvervsliv. Det er vi også parat til.

Kl. 13:58

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 13:58

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak. Den 2. marts førstebehandlede Folketinget et forslag fra Socialistisk Folkeparti og de andre støttepartier om, at børn med dansk statsborgerskab i de syriske lejre skulle hentes til Danmark. Socialdemokratiet støttede ikke forslaget dengang, og dagen efter sagde statsministeren følgende om forældrene:

»Danmark er ikke deres hjem. De har vendt os ryggen. De har forladt Danmark. De har tilsluttet sig Islamisk Stat, og de har vedkendt sig terrorens ansigt.«

Men her få måneder senere har statsministerens pibe fået en helt anden lyd. Regeringen har givet efter for bl.a. Socialistisk Folkepartis pres og vil nu hente 3 IS-terrorister og deres 14 børn til Danmark. Så vil jeg bare spørge, om fru Pia Olsen Dyhr egentlig er overrasket over statsministerens kovending.

Kl. 13:59

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 13:59

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er rigtig glad for, at vi var mange partier i Folketinget, der nedsatte en taskforce for at hente de danske børn hjem fra Syrien, også borgerlige partier. For jeg synes egentlig, at det er en opgave for Danmark at tage imod vores kriminelle, der sidder rundtomkring i verden, hvis de kun er danske statsborgere, ligesom vi jo siger, og som jeg hører Nye Borgerlige sige igen og igen, at kriminelle, der er dømt, skal ud af Danmark – så synes jeg søreme, det er hykleri, hvis man ikke i samme åndedræt sørger for også at tage sine egne hjem og først og fremmest børnene. Jeg tror ikke på arvesynden; jeg beklager, det gør jeg virkelig ikke.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:00

Mette Thiesen (NB):

Der skal jo ikke herske nogen tvivl om, at vi i Nye Borgerlige ønskede at fratage alle IS-terroristerne deres statsborgerskab, uanset om de blev statsløse – bare så det er fuldstændig klart.

Da det blev offentliggjort, at statsministeren valgte at falde danskerne i ryggen og hente IS-terrorister og deres børn hertil, lagde ordføreren, formanden for Socialistisk Folkeparti, fru Pia Olsen Dyhr, på usmagelig vis en storsmilende selfie på de sociale medier. Samtidig gjorde man det klart, at det kan tage lang tid at få dem til Danmark. »Så meget desto vigtigere er det, at vi nu har regeringens ord for, at det er det mål, man arbejder frem imod hvert eneste sekund fra nu af«, udtalte fru Pia Olsen Dyhr. Derfor vil jeg gerne lige spørge Socialistisk Folkeparti, om de har en deadline for deres ankomst, som regeringen skal leve op til, hvis ikke det skal have konsekvenser.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 14:00

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen de danske børn skal hjem til Danmark, og det skal de, fordi vi i Danmark har en pligt til at passe på danske børn. Jeg synes ikke, det i virkeligheden er noget, jeg vil polemisere. Jeg ved godt, at lige om lidt bliver det brugt på Facebook og hos Nye Borgerlige og med en eller anden fancy smiley der, fordi hykleriet ingen grænser vil tage. Men fred være med det. Jeg vil bare sige, at jeg har ikke behov for, at Socialdemokraterne skal ned med nakken, eller noget som helst. Jeg har behov for, at danske børn skal til Danmark.

Kl. 14:01

Den fg. formand (Christian Juhl):
Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 14:01

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Tilbage i 2014 var SF med til at gennemføre den tidligere SF'er Christina Antorinis folkeskolereform, og den er stort set alle enige om, selv den nuværende socialdemokratiske minister på området, var en kæmpe kæmpe fiasko. Så ser man så SF være ude og sige, at det må I rundstykke til forældre til børn, til lærere, der er blevet ofre for den her folkeskolereform, som bare har gjort alting værre.

Er det godt nok bare at sige, at det gik ud over nogle børn, det gik ud over nogle læringsmiljøer, det gik ud over en masse ting, er det godt nok bare at gå ud at sige, at det har vi ligesom fortrudt, eller skal man også erkende, at man burde have vidst bedre dengang i 2014, for der var ikke noget fagligt belæg for den folkeskolereform, og man blev advaret, og der var andre partier, der sagde nej? Er det godt nok, at man bare nu siger: Nå ja, men nu har vi skiftet mening?

Kl. 14:02

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 14:02

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, vi har skiftet mening før 2021. Det er alligevel 7 år siden, vi lavede folkeskolereformen, og der er sket mange ting i folkeskolen, heldigvis, sammen med Liberal Alliance. Liberal Alliance havde en glimrende undervisningsminister, Merete Riisager, og jeg vil sige, at vi havde et godt samarbejde. Vi havde et godt samarbejde i diskussionen om kortere skoledage, vi havde et godt samarbejde om, hvordan man kan sætte folkeskolen mere fri, og vi har jo arbejdet på det i fællesskab, så jeg synes egentlig ikke, at der er nogen overraskelser i det. Vi kan jo alle sammen diskutere, hvad der er sket for 7, 10, 30 eller 40 år siden, men det, jeg synes er interessant, er, hvad vi gør nu. Nu er der kommet en evaluering, og den viser meget tydeligt, at vi har store udfordringer i vores fælles folkeskole, der er nok at tage fat på, og jeg håber, vi kan gøre det sammen med Liberal Alliance.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:03

Ole Birk Olesen (LA):

Det er vigtigt, hvad I gør nu, men det er også vigtigt at lære af fortiden, og der var jo, som det ganske rigtigt blev påpeget, andre, som sagde nej dengang, fordi man kunne se, hvor det ville bære hen, bl.a. Liberal Alliance med vores daværende undervisningsordfører, Merete Riisager, i spidsen. Hvorfor hoppede SF i? Og har man lavet om på det, så det ikke kommer til at ske igen? Hvad er det i SF, som gør, at man hopper med på sådan en folkeskolereform? Har man taget et grundlæggende opgør i SF med det ideologiske vraggods, man har i partiet, som gør, at man hopper med på den folkeskolereform på det tidspunkt i 2014?

Kl. 14:04

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 14:04

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har ændret rigtig meget i folkeskolereformen efterfølgende. SF har kæmpet meget indædt for bl.a. at sikre kortere skoledage, en mere fleksibel skoledag, snak om, hvordan undervisningsfagene skal være. Vi har lavet forslag om at sætte folkeskolen fri, og der er sket

meget i SF i forhold til folkeskolen. Det, der bliver interessant, er, hvad vi gør fremadrettet. Jeg tror, at hvis ikke vi tager folkeskolen mere alvorligt, end vi har gjort hidtil, det viser evalueringen, så svigter vi de svageste børn, de børn, der ikke har mulighed for at gå hjem til deres forældre og få hjælp til alt muligt. Jeg tror, vi skal snakke praktiske fag i folkeskolen, for der er forskellige ting i folkeskolen, som appellerer til forskellige, og jeg tror, vi skal have en meget mere nuanceret folkeskole, og det glæder jeg mig til at diskutere med Liberal Alliance. Hvis hr. Ole Birk Olesen har behov for hele tiden at snakke om 2014, gør jeg det også gerne, men jeg synes egentlig, at det, der er interessant, er at snakke om det fremadrettede.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne.

Kl. 14:04

Jens Rohde (KD):

Jeg synes, det er dejligt, når fru Pia Olsen Dyhr bruger begrebet at sætte folkeskolen fri. Det kræver også, at man tør at sætte kommunerne og vores regioner fri. Jeg kan huske, dengang vi lavede kommunalreformen, for den har jeg en del arv og gæld i – ikke mindst gæld i. Der syntes man jo, at det der med at fjerne skatteudskrivningen fra regionerne var fuldstændig vanvittigt. Det syntes Socialdemokratiet også dengang. Og så var der jo en lang række effekter af den førte politik, bl.a. vores serviceloft og skattestoppet over for kommunerne, som i dag virker på den måde, at kommuner og regioner er i en skruetvinge og derfor har svært ved at løfte de opgaver, som vi jo i går brugte 5 timer på at tale om sammen med blandt andre den dygtige handicapordfører fra SF, fru Charlotte Broman Mølbæk – jeg sagde det rigtigt, det kneb for mange andre i går. Vi analyserer os jo frem til den samme konklusion på, hvad problemet er, og så løber vi hver gang ind i det problem, der handler om struktur med manglende frihed i kommunerne og manglende økonomisk frihed. Vil SF være med til at tage et opgør med den skruetvinge, som kommunerne er i?

Kl. 14:06

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 14:06

Pia Olsen Dyhr (SF):

Altså, jeg bliver nødt til at sige, at SF ikke stemte for strukturreformen, dengang den blev lavet, fordi vi netop så mange problemer i den, bl.a. på handicapområdet, hvor vi jo kunne se, at man smadrede det specialiserede område ved at tage det fra regionerne og lægge det ud i kommunerne, for det skulle de nok fikse. Problemet er jo lidt, at nogle af de her meget specialiserede opgaver har vi brug for at samarbejde om på tværs af kommunerne og i regionalt regi for at løse. Der er også nogle ting, der ligger godt i kommunerne. Men hele den opgaveløsning blev ødelagt med strukturreformen. Der har vi søreme en pligt til at rydde op, og jeg fornemmer klart, at det er en af de diskussioner, vi skal have fremadrettet.

Så må jeg også sige, at en af de ting, der er sket i den her regeringsperiode, er, at man har lavet frikommuneforsøget, og jeg glæder mig til at høre om erfaringerne fra det. Jeg ved, at Langeland er et af de steder, hvor de har fået mulighed for at sætte det fri på ældreområdet. Det håber jeg vi kan få noget læring fra, for det der med, at vi hele tiden tror, at vi kan detailstyre alting fra Christiansborg, tror jeg simpelt hen er en fejl. Jeg tror nogle gange, at man, hvis man slipper fagligheden fri, hvis man slipper borgere og lokalpolitikere fri, finder nogle bedre løsninger.

Jens Rohde (KD):

Men det siger vi jo altid herindefra. Det er jo en snak, vi har hørt fra os alle sammen i, jeg ved ikke hvor mange år, og det er kun gået den forkerte vej. Frikommuneforsøg er jo godt nok, men det er stadig væk doseret af os. Måske skulle vi sætte de lokale fællesskaber virkelig fri. Jeg vil slet ikke give SF ansvaret, jeg sagde det for selv at tage et ansvar for strukturreformen. Men det er derfor, jeg spørger, om SF i stedet for at adoptere de holdninger, som rent faktisk lå til grund dengang, så vil være med til at tage det opgør med den struktur, hvor systemfejl har vist sig som en forhindring for, at kommunerne kan løfte opgaven og sikre retssikkerheden for de handicappede og for de psykisk syge.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.**Pia Olsen Dyhr (SF):**

Jeg vil ikke afvise, at det kan være en god idé. Det vil jeg ikke afvise. Jeg vil gerne kigge på det. Det, der bliver vigtigt, er jo, at vi sørger for at sikre, at der er rettigheder; at vi ikke svigter de svageste i samfundet, ved at vi sætter kommunerne fri. For der er jo nogle grundlæggende rettigheder, når man f.eks. har brug for en hjælper, hvis man er et menneske med handicap, og andet. Der er nogle udfordringer dér. Men jeg vil gerne kigge på det. Jeg er åben over for idéer, for jo mere vi kan skabe ejerskab ude lokalt, jo bedre tror jeg det er. Men jeg vil bare sige, at jeg også har hørt det her mange gange. Det er ikke nyt, vi har stadig væk en udfordring med at finde løsninger. Jeg synes bare, at det her frikommuneforsøg i hvert fald kan være et skridt på vejen.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Fru Marlene Ambo-Rasmussen, Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak for det. Det er ikke et velfærdssamfund værdigt, at man sender nybagte forældre hjem få timer efter en fødsel. Det tror jeg var de eksakte ord fra ordføreren for SF, og det er jeg fuldstændig enig med ordføreren i. Det er også derfor, vi i Venstre har fremlagt vores udspil på fødselsområdet, som bl.a. skal give de fødende nogle rettigheder. Vi har også fokus på mere frit valg, fødselsforberedelse og en masse andre ting.

Jeg kan se, at SF jo også er kommet med et udmærket udspil på fødselsområdet. Vi har faktisk et flertal imod regeringen til at handle på det her og indkalde til forhandlinger før sommerferien. Af fuldstændig uransagelige årsager gjorde Enhedslisten ikke mere ved det her beslutningsforslag. Det kan jeg kun være ærgerlig over. Men vil fru Pia Olsen Dyhr ikke godt gå sammen med Venstre og presse regeringen til at igangsætte nogle forhandlinger eller i hvert fald som minimum nogle drøftelser her allerede inden sommerferien? For dit og mit parti kan i hvert fald blive enige om, at bl.a. i forhold til fødselsforberedelse er der noget at gå i gang med.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.**Pia Olsen Dyhr (SF):**

Vi samarbejder gerne med Venstre om det her. Jeg er så glad for, at Venstre er enig med SF om at give de fødende flere rettigheder, især

Kl. 14:07

fordi Venstre jo har været regeringsbærende parti i rigtig mange år, hvor man har skåret på velfærden derude, og hvor man har skåret på rettighederne for fødende og år efter år har gjort, at vores ansatte på fødegangene løber hurtigt og hurtigere, og at de ikke får tid til et toiletbesøg eller en frokostpause. Det er horrible eksempler, vi ser fra vores fødege, og derfor søger folk også væk.

Det var en ledende overlæge på Rigshospitalet, som tilbage i 2015, tror jeg, det var, eller 2016, sagde, at han simpelt hen var nødt til at give op, for man havde ikke kun skåret ind til benet; man havde skåret ind i marven. Det synes jeg er godt at Venstre erklærer at de har et ansvar for og nu vil gøre op med, og vi kigger da gerne på fælles løsninger. Det gør vi altid gerne i SF.

Kl. 14:10

Kl. 14:08

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:10

Kl. 14:08

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Lige præcis det eksempel, fru Pia Olsen Dyhr kommer med her, er jo et klasseeksempel på, at lige meget hvor mange midler vi tilfører herindefra, kan der sidde regioner rundtomkring, som prioriterer helt, helt forkert. Det eksempel var fra Region Hovedstaden, og ja, de prioriterede godt nok midlerne helt, helt forkert. Men jeg bliver bare lige nødt til at spørge, for ordføreren taler lidt med uld i munden, om ordføreren vil gå sammen med Venstre og det flertal af partier, der er herinde, og presse regeringen til at igangsætte nogle forhandlinger eller nogle drøftelser, så de her fødende kan få den tryghed, de har brug for.

Kl. 14:11

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 14:11

Kl. 14:08

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen vi er da åbne over for at presse regeringen sammen med Venstre; det skal der ikke være nogen tvivl om. Jeg ved ikke, om det skal være inden sommer. Altså, jeg kunne måske godt forestille mig, at det kunne være på den anden side af sommerferien, og jeg snakker ikke om forever. Men vi er da villige til at forhandle sammen med Venstre; det skal der ikke være nogen tvivl om. Det gør vi mange andre steder, og det er godt, at I blevet klogere undervejs. Det var sandelig på tide. Jeg synes, vores fødende har fortjent det. Og vi er klar til at bruge det flertal, der skal være i udvalget. Jeg tror ikke, vi helt har flertallet, som jeg husker det, men hvis vi har flertallet, er vi klar – vi er friske.

Kl. 14:12

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Morten Dahlin, Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 14:12

Morten Dahlin (V):

Tak for ordet. Og tak for talen. En del af debatten her i dag har jo handlet om Ydelseskommisionen og det at få flere folk til at bidrage til arbejdsmarkedet, og det er en vision, jeg fornemmer vi deler med SF, nemlig det, at flere skal ind i arbejdsfællesskabet. Men i diskussionen har man ligesom glemt det element, der handler om, hvilke arbejdsforhold vi så tilbyder dem, der kommer ind på arbejdsmarkedet, og vi har jo desværre rundtomkring i Danmark hørt nogle uhyggelige historier om folk, altså lønmodtagere, der bliver presset til at arbejde under tidspres, urimelige vilkår og helt ærligt også til en meget lav løn. Er SF ikke enig med Venstre i, at hvis vi skal have flere folk til at bidrage på arbejdsmarkedet, kræver

Kl. 14:10

Kl. 14:10

det også, at vi tilbyder nogle ordentlige vilkår, og at vi f.eks. ikke længere hører de her urimelige historier om folk, der bliver tvunget til at arbejde for 20 kr. i timen? Er SF ikke enig med Venstre i det?

Kl. 14:12

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 14:12

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jo, det lyder næsten, som SF's ordfører hr. Karsten Hønge ville beskrive f.eks. nemlig.com og deres opførsel i forhold til deres medarbejdere, nemlig at vi selvfølgelig ikke skal pine folk på det danske arbejdsmarked, og at vi derfor også skal sørge for ordentlige lønninger. Så hvis det er nemlig.com, hr. Morten Dahlin er efter, eller det for den sags skyld er forholdene for de skovarbejdere eller folk, der arbejder i gartnerierne, hvor jeg ved der er et eksempel fra Fyn på, at de arbejder for 13 kr. i timen, er SF søreme klar til at kigge på det. Jeg synes jo, folk skal være organiseret i fagforeninger, så de kan få en ordentlig løn.

Kl. 14:13

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:13

Morten Dahlin (V):

Det svar underer mig faktisk lidt, for fru Pia Olsen Dyhr siger, at man ikke må arbejde til de der omkring 13 kr. i timen, men fru Pia Olsen Dyhr støtter at rive kontanthjælpsloftet ned. Hvis man river kontanthjælpsloftet ned, vil en far, der har tre børn og er på kontanthjælp, kun få omkring 3.000 kr. mere om måneden ved at gå på arbejde, og omregner man det til en 37-timersarbejdsuge, er det en gevinst på lidt under 20 kr. i timen. Anerkender fru Pia Olsen Dyhr ikke, at det er hyklerisk, at hun på den ene side står og siger, at det simpelt hen ikke er i orden, og at man skal have noget mere i løn, og på den anden side synes, når det så handler om kontanthjælpsmodtagere, at det er fint nok at sige, at når de så skal arbejde, får de en gevinst på under 20 kr. i timen?

Kl. 14:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 14:14

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen det er så fascinerende, at Venstre ligesom har deponeret deres økonomiske tænkning hos CEPOS, altså, og ikke engang tjekket regnestykkerne, for det synes jeg alligevel man har en vis pligt til som folkevalgt, og når man kigger ned i tallene, ser man, at det jo ikke er det, der er tilfældet ude hos de her familier. Vi snakker om fattige familier. Vi snakker ikke om folk, der har en fest og kan gøre det ene og det andet. Vi snakker om folk med et meget lavt ydelsesniveau. Og jo, det kan betale sig at gå på arbejde i Danmark, men jeg er sådan set villig til at kigge på forskellige ting, der skal til, for at øge antallet af folk, der kommer i beskæftigelse, for selvfølgelig vil folk gerne i arbejde, medmindre de er syge eller har andre udfordringer.

Kl. 14:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:14

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det og tak for talen. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti er meget forskellige

på udlændingeområdet, hvor vi jo ser, at afviste udlændinge efter afsoning skal på en flyver og så ud af Danmark. Men der er måske nogle steder, vi kan mødes. Det er jo rigtig ærgerligt, at SF ikke stemte for vores ældrelov i forhold til minimumsnormeringer. Det er vi rigtig kede af i Dansk Folkeparti at SF ikke kunne støtte op om.

Nu er SF jo meget optaget af handicapområdet i øjeblikket, og derfor vil jeg spørge fru Pia Olsen Dyhr til det. Der faldt jo en højesteretsdom her den 22. april, hvor højesteretsdommen slog fast, at en borger, der er fejlbehandlet i det sociale system og ikke har fået den ydelse, borgeren skulle have, ikke kan få en godtgørelse – altså, når kommunen har truffet en ulovlig afgørelse, kan det ske kvit og frit uden at kompensere borgeren bagefter. Hvad vil fru Pia Olsen Dyhr gøre for at rette op på det? Dansk Folkeparti har stillet forslag i Folketingssalen. Hvad ønsker fru Pia Olsen Dyhr at gøre?

Kl. 14:16

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 14:16

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er glad for det samarbejde, vi faktisk har med Dansk Folkeparti på rigtig mange punkter. Det gælder bl.a. i forhold til ældre – jeg havde sådan glædet mig til, at fru Karina Adsbøl spurgte mig til de ældre; det plejer at være sådan et fast lille indslag, vi har i Folketingssalen, i forbindelse med åbningsdebat og afslutningsdebat. Vi har et godt samarbejde, f.eks. da vi skulle lave Arnepensionen til de nedslidte. Jeg synes, at vi på mange punkter på velfærdsområdet arbejder godt sammen. Det håber jeg også vi kan gøre på handicapområdet, for der er rigtig mange mennesker med handicap her i Danmark, der oplever, at deres grundlæggende rettigheder bliver krænket. Når kommunerne f.eks. har skåret helt basale hjælpemidler fra dem og de havner i ankenævnet, mener jeg – det kan godt være, jeg husker forkert – at det er 55 pct. af dem, der får medhold i ankenævnet. Det er jo dybt kritisabelt; det er jo dybt kritisabelt, vi har kommuner, der ikke sørger for deres borgere på ordentlig vis. Så vi kigger gerne på forskellige muligheder. Vi har så også det krav til os selv, at vi skal finde finansiering til det. Det betyder, at vi ikke bare kan støtte alle de beslutningsforslag, der er i Folketingssalen. Jeg tror faktisk, at der har været, jeg tror over 100 nu på velfærdsområdet, og det er også en udfordring, for nogle gange skal vi prioritere.

Kl. 14:17

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:17

Karina Adsbøl (DF):

Nu svarede fru Pia Olsen Dyhr jo ikke på mit spørgsmål i forhold til den her konkrete højesteretsdom. Vi har en borger, som simpelt hen ikke har fået den ydelse, borgeren skulle have, altså ikke har fået den pædagogiske hjælp og ikke har kunnet træne i forhold til sin svømning. Man kan kvit og frit bryde lovgivningen på det sociale område, uden at det har nogen som helst konsekvenser i forhold til det menneske, det handler om. Vi har stillet forslag om, at man selvfølgelig skal kompenseres, netop for at skabe motivation til, at kommunerne træffer de rigtige afgørelser, men også i forhold til at man ikke kvit og frit kan bryde lovgivningen, og i forhold til at sikre, at mennesker med handicap får den hjælp, de skal have. Men SF stemte imod, altså de var ikke for det her forslag, så hvad vil SF gøre i forhold til det her? Vi kunne også sige opsættende virkning i sager. Jeg mangler lidt handling bag de pæne ord.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 14:18 det skal være en handleplan, eller hvad det skal være, er jeg åben over for at diskutere, og jeg er åben over for at diskutere forskellige instrumenter. Jeg er bare optaget af, at vi gør noget ved det. Kl. 14:21

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er helt sikker på, at vores handicapordfører har talt med ministeren om det her. Det er ikke sådan noget, vi sidder og putter med. Og vi vil sådan set gerne kigge på, om man skal lave en fond, i forhold til når folk bliver ramt af det her. Det er vi villige til fra SF's side. Men det her med at gå ind og diskutere personlig erstatning og løse det i Folketingssalen er lidt en usik, mens vi godt kan diskutere, om vi skal have en fond, og så kan den krænkede efterfølgende søge fonden og få en erstatning eller kompensation. Det synes vi sådan set er rimeligt nok. Men hvis vi skal sagsbehandle hver eneste sag herinde, tror jeg kun, at det bliver de stærkeste af de mennesker, der mister rettigheder, som får mulighed for at blive hørt, og ikke dem alle sammen.

Kl. 14:18

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:21

Samira Nawa (RV):

Det svar er jeg rigtig glad for at høre og også det her med, at vi som folkevalgte og ledere af landet bør gå forrest. En ting, som vi også kunne gøre, hvis det ikke bliver en handleplan, som jeg ellers synes kunne være en god og langsigtet strategi, er at kigge på den gældende lovgivning. Det er jo f.eks. sådan, at man som et menneske med minoritetsbaggrund alene på grund af sin baggrund og sin herkomst, uanset om man er i beskæftigelse, uddannelse, eller hvad man er, er med til at gøre et boligområde til en ghetto. Det er jo derfor, at vi i Radikale Venstre står uden for parallelsamfundspakken og ghetto-lovgivningen. Der er SF med, men var det ikke et oplagt sted at gå ind og rydde op i lovgivningen for at komme det her til livs?

Kl. 14:19

Kl. 14:22

Den fg. formand (Christian Juhl):
Så er det fru Samira Nawa fra Radikale Venstre.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 14:22

Samira Nawa (RV):

Tak for talen om bl.a. nogle af de ting, som vores partier har lavet i fællesskab. Jeg kunne godt tænke mig at se lidt fremad og se på, hvad vi også kunne lave i fællesskab, nemlig at handle på den racisme og diskrimination, som nogle af vores medborgere med minoritetsbaggrund møder. Mange af os har jo set på de sociale medier, hvordan eksemplerne på racisme vælter frem, og der er også flere kollegaer herinde, der har kommenteret en helt specifik video om en familie, der bliver overfuset på en tur til Kastrup Havn. Jeg har set mange være overraskede. Selv blev jeg selvfølgelig ked af, at familien har haft den oplevelse, men overhovedet ikke overrasket, for hold op, hvor hører jeg om mange mennesker, som møder det her, men uden lige at være hurtig nok til at filme det. Jeg tror også, at grunden til, at det her blev mødt med vores forargelse og fordømmelse, var, at vi så, hvad det egentlig gør ved børnene. Det, jeg godt kunne tænke mig at høre fru Pia Olsen Dyhr om, er: Deler SF Radikale Venstres bekymring for, at vi i forhold til det, som vores minoritetsborgere bliver udsat for, har en udfordring og et problem? Kunne SF lige som Radikale Venstre se sig selv i at bakke op en national handlingsplan mod racisme og diskrimination?

Kl. 14:20

Pia Olsen Dyhr (SF):

Men det var faktisk et kriterium, der blev sat ind, mens Radikale Venstre sad i regering og var med til at påvirke, hvordan man definerede de kriterier. Jeg vil sige, at det, der er afgørende for mig, når vi snakker om parallelsamfund, hvor vi skal sørge for en blanding, jo er at kigge på mange parameter, og for mig er det altså vigtigt, at vi tager diskussionen om f.eks. tosprogethed i f.eks. vores boligområder. Det er jo, fordi jeg er optaget af, at alle får mulighed for det gode liv, at vi ikke efterlader nogen på perronen. Jeg synes ikke, det er acceptabelt, hvis vi begynder at få særlige miljøer, hvor man ikke er en del af samfundet, og hvor der udøves social kontrol. Det er en længere debat, som jeg ikke får lov til at tage af Folketingets formand, men jeg synes, det er en vigtig debat.

Kl. 14:23

Den fg. formand (Christian Juhl):

I kan selv vælge, om jeg skal råbe ind over jeres taler, eller om jeg bare forsigtigt skal bruge en kuglepen og slå i bordet, men I stjæler altså andres tid, når I gør det. Det er bare, når vi nu har en bagkant. Undskyld, jeg bruger tiden på det. Fru Marie Bjerre fra Venstre, Danmarks Liberale Parti, er næste taler.

Kl. 14:23

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 14:20

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, at vi generelt skal kigge på den her udfordring. Jeg delte selv videoen, fordi jeg blev rystet helt ind i sjælen. Jeg er ligesom Samira Nawa heller ikke overrasket. Det her problem er desværre til stede i det danske samfund. Det gælder ikke kun folk af anden etnisk herkomst. Det gælder også mennesker med handicap. Det gælder mennesker med en anden seksuel orientering, som oplever det her, som jo er hadtale. Jeg synes sådan set, at vi har en fælles forpligtelse til at tage det meget mere alvorligt, end vi gør i dag.

Jeg havde faktisk i mit første udkast til min tale overvejet, om jeg skulle appellere til, at vi i Folketinget faktisk går foran og begynder at sætte barren noget højere, for jeg tror, at vi som ledelse af det her land kan være med til at påvirke folk i en bedre retning. Jeg er oprigtigt bekymret for, at vi svigter, hvis vi ikke gør det. Om

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Danmark er et landbrugsland, og måske modsat Socialistisk Folkeparti er vi i Venstre faktisk rigtig stolte af vores danske landbrug. Vi producerer fødevarer, som bliver solgt i hele verden, og så har vi også et af de mest klimaeffektive landbrug. Derfor vil vi sådan set gerne udvikle dansk landbrug og ikke afvikle det. Det er nemlig godt for klimaet, hvis vi har mere dansk landbrug og ikke mindre. Men jeg kan forstå på SF, at man gerne vil have mindre animalsk produktion i Danmark. Derfor kunne jeg godt tænke mig høre, om SF vil være med i en landbrugsaftale, som vi jo er ved at forhandle lige nu, hvor man ikke formindsker den animalske produktion.

Kl. 14:24

Kl. 14:26

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 14:24

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det forestiller jeg mig sådan set ikke. Jeg tror, vi i fællesskab bliver nødt til at snakke om at udtage landbrugsarealer. Det har vi jo faktisk i fællesskab lagt frem. Det har Landbrug & Fødevarer lagt frem sammen med Danmarks Naturfredningsforening, hvor man udtager landbrugsarealer bl.a. til klima, natur, biodiversitet og miljø. Så jeg tror egentlig ikke, at vi kommer i mål med den diskussion, for areal hænger jo sammen med dyrehold i Danmark. Så jeg forstår ikke helt ordføreren.

Jeg var ellers enig i alt det, ordføreren sagde om at være stolt af dansk landbrug. Jeg er enormt stolt af dansk landbrug, og jeg synes, at dansk landbrug er et af de sejeste i verden. Jeg har været handelsminister og er rejst rundt omkring i verden og set, hvordan de har beundret dansk landbrug, og jeg kan slet ikke genkende den kari-katur, som ordføreren tegner af SF, men det er nok, fordi ordføreren ikke kender SF. Så det kan være, at ordføreren skal på tur sammen med hr. Rasmus Nordqvist, for det er der i hvert fald noget der tyder på at ordføreren har brug for.

Kl. 14:24

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:24

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Det er jeg jo sådan set glad for, altså hvis vi deler samme billede af dansk landbrug. Det, der så bekymrer mig, er jo bare, at SF siger, at man vil have mindre animalsk produktion i Danmark, og der skal jeg så bare forstå: Vil man være med i en landbrugsaftale, hvor man ikke formindsker den animalske produktion i Danmark?

Kl. 14:25

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 14:25

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg har lige svaret på det spørgsmål. Jeg er lidt træt af at få samme spørgsmål, men jeg skal også lade være med at lade mig irritere. Jeg var jo faktisk i rigtig godt humør. Men jeg bliver altid irriteret, når folk har sådan en tendens til at skulle putte fordomme ned over SF. Det kan godt være, I dyrker det i Venstreland. I SF prøver vi at have et åbent sind til folk. Jeg tror faktisk, at I gerne vil noget godt for landbruget. Jeg tror, at vi måske kan have nogle forskellige prioriteringer, når vi diskuterer, hvor meget kvælstof de må lede ud i vores vandmiljø. Jeg synes, det er vigtigt, at vi også har biodiversitet i vores åer og vandløb. Jeg synes, det er vigtigt, at vi sørger for mangfoldighed, og at vi har klima og biodiversitet. Den model skal jo gå op, og det kommer vi til at kæmpe for i forhandlingerne, altså at vi så også leverer på klimareduktioner på minimum 8 mio. t.

Kl. 14:26

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så vil jeg gerne have lov til at sige tusind tak for fru Pia Olsen Dyhrs meget grundige svar. Der er ikke mere tid. Jeg vil gerne byde hjertelig velkommen til fru Sofie Carsten Nielsen fra Radikale Venstre.

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Hører jeg hjemme i politik? Det spørgsmål har jeg stillet mig selv flere gange, og jeg var faktisk nået til den konklusion, at det gør jeg ikke. Men da mit parti så havde brug for mig, sagde jeg jo ja, fordi lederskabet af et parti er den ultimative mulighed for at lave om på alt det, som vi synes bør være anderledes, og for at gøre gode idéer til virkelighed.

Starten var ikke for sjov, men midt i mørket var der også stråler af lys – fra mennesker derude selvfølgelig og fra mine egne og dem, der er rigtig tæt på, men også fra gode kolleger: fru Pernille Skipper, der spontant trådte væk fra kameraerne og simpelt hen gav mig et kram, fordi hun kunne se, at det havde jeg brug for; hr. Søren Pape Poulsen, der under en lang aftens forhandlinger i Statsministeriet opmuntrede mig med historier fra sin første og ret hårde tid som leder. Og jeg rigtig taknemlig for gode kolleger som jer.

Men både I og jeg ved også, at politik er hårdt. Til tider er det faktisk næsten umenneskeligt – for os, som udøver det, men også for alle jer, der er tæt på. Og jeg siger det altså ikke for at klynke. Vi politikere er privilegerede på flere områder; nogle mener på for mange. Men jeg siger det altså, fordi jeg mener, at vi har et problem, og fordi flere og flere efterhånden siger det samme. Der er noget galt på Christiansborg.

Alene siden valget i 2019 har ti af dette Tings politikere været sygemeldt på grund af arbejde. Stress er et samfundsproblem, og det rammer også her på Christiansborg. Jeg bliver bekymret, når jeg ser dygtige hr. Alex Vanopslagh tage både sit partis overlevelse og en stresssygdom på skuldrene, og faktisk også, når jeg ser initiativrige hr. Tommy Ahlers drukne i endeløse spinprocesser. Der tænker jeg: Vi har virkelig brug for folk som dig, men orker du at blive? For tempoet er højt, og forhandlingerne er mange – det ved vi, møderne er uendelige.

Men hvor meget kan vi egentlig, når vi kigger på os selv, efter 1 år i folkestyrets tjeneste sige, at vi har opnået? På hvilke områder er Danmark blevet et markant bedre sted at leve i det seneste år på grund af politik, vi har bedrevet herinde? Det er altså for få. Det synes jeg er det mest frustrerende ved det år, der er gået, for vi har sammen vist, at vi kan redde et land. Danmark er kommet bedre igennem coronakrisen end de fleste andre lande i verden.

Men da hverdagen så vendte tilbage, hvad tog vi så først fat på – at hvert sjette barn går ud af skolen uden at kunne læse, skrive og regne, at vi aldrig har været rigere, men at vores børn måske alligevel aldrig har haft det dårligere, at vores økonomi mangler mennesker, og at klimaet savner noget handling? Næ, det første, vi tog fat på, var at diskutere en dansk flygtningelejr i Rwanda, som ikke findes. Det var et tomt lovforslag, som jo ikke blev forslået eller modtaget med blik for virkeligheden, men med blik for den ud-lændingepolitiske profil. Det var kun fru Pia Kjærsgaard, der turde kalde bluffet. Og er det sådan, politik skal fungere? Er det sådan – helt ærligt – vi ønsker at vores demokrati skal være? Er det sådan, vi giver dygtige og nytænkende mennesker lyst til at være med – og flere af dem?

Kl. 14:31

Politik er på nogle stræk i stykker, og det handler ikke kun om et hårdt arbejdsmiljø, eller at symbolpolitik, synes jeg, for længe har fortrængt rigtige løsninger på virkelige problemer. Det er større end det. Der er politikere, der skifter parti, der er nye partier, der dukker op, og nogle gamle, der kommer tilbage, men uden at det giver os nogle større fælles svar på de store udfordringer, vi står med.

Jeg falder selv i. Det er svært at komme op af rillen. Der er spørgsmål, der skal besvares, og de der møder, der skal holdes, og de sociale medier, der skal passes, og klik, der skal tages vare på. Men alt for ofte dyrkes de falske modsætninger kynisk. Det er nogle

påtvungne valg mellem land eller by, retsstat eller folkesundhed, dansker eller muslim. Og så synes jeg, at det bliver til meningsløse vildfarelser, hvor vi ikke har fat i den sunde fornuft, for det er jo både-og, der er svaret; det er ikke enten-eller, for det løser ikke vores udfordringer.

Jeg synes også, at der er lyspunkter. Jeg synes faktisk, det grundige og inddragende arbejde, som Ydelseskommisionen har lavet, giver håb. Og indimellem kommer dansk politik simpelt hen så gevaldigt på kollisionskurs med virkeligheden, at virkeligheden vinder. Det er ikke ofte, men det sker. 14 danske børn i syriske fangelejre kommer hjem med de mødre, der er danske statsborgere, fordi det er Danmarks ansvar, og vi ved det alle sammen godt.

Men generelt – ikke lige nu og ikke i et stykke tid – skaber politik de radikale forandringer, som sætter mennesker fri til at leve radikalt bedre liv. Hvad betyder det for Danmark? Ja, langt hen ad vejen står vi jo stille, og indimellem eller i værste fald er vi på vildspor. Jeg vil gerne være med til at lave det om, og jeg appellerer til jer, fordi jeg tror, at rigtig mange af os gerne vil være med til at lave det om. Selvfølgelig kan vi lave det om, hvis vi gør det sammen.

Tænk, hvis vi brugte hovedparten af vores tid i politik på at hjælpe alle de børn, der mistrives og ikke lærer det basale i skolen. Sikke en forskel, politik kunne gøre for de børn, det handler om, og for det samfund, hvor vi jo bruger milliarder på at rette op senere hen, når man er kommet skævt fra start. Trods gode intentioner var skolereformen i 2013 en fejl, i al fald i forhold til måden, den blev udført på. Vi er ikke lykkedes, og det skal vi lære af kollektivt. Skolen er vores største velfærdsprojekt i 2020'erne.

Tænk, hvis politik gav mulighed for, at flygtninge, som vi har brugt penge på at uddanne, faktisk kunne bidrage til fællesskabet bagefter – som Sedra, der læser til læge, og som gerne vil genopbygge Syrien, men når ham, hun flygtede fra, krigsforbryderen Assad, vel at mærke er væk.

Tænk, hvis politik i langt højere grad blev lavet sammen med de mennesker, det handler om, og ikke hen over hovedet på dem. Jeg tror faktisk, at åbne borgersamlinger har meget mere fremtid end lukkede etpartiregeringer. Det er ikke så flippet igen; det er faktisk fremtiden. Men det kræver selvfølgelig, at vi prioriterer at lytte, og det kræver også, at vi har tid til at komme til de møder, hvor borgerne møder op, og det har jo lidt at gøre med de arbejdsforhold, jeg nævnte.

Tænk, hvis vi brugte politik til at skabe begejstring for klimahandling alle steder i vores samfund og gjorde vores forbrug grønt *sammen* med landbruget, *sammen* med erhvervslivet. Så kunne vi jo også fjerne den angst, som børn og unge oplever ved fremtiden, fordi de faktisk ikke tror på, at der bliver handlet i tide i forhold til klimakrisen.

Så tænk, hvis politik gav mening til mange flere i stedet for at fjerne den. Tænk, hvis politik samlede i stedet for at splitte. Og tænk, hvis vi faktisk turde tænke grundlæggende nyt om, hvad politik kan og skal være, også i forhold til hvordan vi indretter os. I stedet for at holde mennesker fast kunne vi sætte mennesker fri. Det er for mig målet med politik. Mon ikke det faktisk er det for rigtig mange af jer. Det ville jeg i hvert fald så gerne have at vi kunne samles om.

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til fru Sofie Carsten Nielsen. Den første, der får en kort bemærkning, er hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:36

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for en modig tale. Jeg synes, det var en god tale, og jeg er meget, meget enig i mange af de ting, som fru Sofie Carsten Nielsen

nævner her. Jeg kan også genkende – det tror jeg vi alle sammen kan – den der følelse af: Er det nu det rigtige?

Så vil jeg citere en radikal, salig Niels Helveg Petersen, som sagde, at politik er for vigtigt til at overlade til andre. Sådan er det i hvert fald der, hvor jeg er, og så længe vi hver især kan se os selv i spejlet om morgenen og sige det til os selv, er det nok det rigtige, vi laver. Hvis man ikke kan det, skal man blive hjemme.

Jeg har kunnet læse i Berlingske – vi har været inde på det tidligere i debatten her – nogle spændende tanker fra fru Sofie Carsten Nielsen og fra Det Radikale Venstre omkring økonomiske reformer, omkring en vilje til at få øget arbejdsudbuddet. Det tror jeg er vigtigt, og jeg tror, det er klogt, at vi alle sammen gør os nogle tanker i den retning. Og jeg skal bare høre, om det skal ses som et krav fra Det Radikale Venstre, at statsministeren og regeringen følger op på de her tanker, og om man har tænkt sig at drage en konsekvens, hvis det ikke er tilfældet.

Kl. 14:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:37

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for spørgsmålet, og jeg ved godt, at tiden er knap, men også tak for indledningen. Det er jo lige præcis det, det handler om: Politik er for vigtigt, og det er derfor, vi er her. Men jeg tror også, at nogle af de gode gamle politikere ville vende om i indgangen, hvis de blev konfronteret med nogle af de arbejdsforhold, vi har i dag. Så det er vi altså nødt til som de repræsentanter, vi også er for alle andre, at gøre noget ved – ligesom vi nødt til at gøre noget ved, at vi mangler mennesker og økonomi, og det skal der leveres på. Det har regeringen givet tilsagn om, og det har jeg ikke nogen grund til at tro at regeringen ikke kommer til at levere på, men faktisk er opgaven jo større end det med at lappe huller efter retten til tidlig pension. Opgaven er langt større i de kommende år, så jeg håber virkelig, at vi kan mødes bredt om det.

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:38

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jamen det glæder jeg mig meget til. Nu talte vi tidligere om en frokost, og det blev til mange invitationer i løbet af den tid, jeg stod på talerstolen, og det bliver alletiders.

Fra mig skal der bare lyde et ønske om at række hånden frem til at mødes både med Venstre, men – som man kunne høre på i hvert fald fru Pernille Vermund før – også med flere andre af de blå partier, for at se på, om ikke det her er noget, vi kan drøfte, om ikke vi kan finde en måde at gøre dansk økonomi stærkere på, om ikke vi kan efterprøve, om vi kan finde hinanden.

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:39

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for den fremstrakte hånd. Det var lige præcis det, jeg ønskede. Og den frokost kan ikke vente særlig længe, og alle, der ønsker at løse den opgave, må være med.

Kl. 14:39 i forhold til at få lukket af i forhold til den indvandring, som påvirker vores land. Så der er jo en grund til, at vi er to forskellige partier.

Kl. 14:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Den næste korte bemærkning er til hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:41

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Det var en spændende tale, og der var rigtig mange, synes jeg, fornuftige pointer. Det var sådan lidt en arbejdspladsvurdering, en apv, der blev foretaget for Folketingets arbejde, ikke? Jeg havde det sådan lidt, at jamen for pokker – undskyld sproget – vi skal jo også sige til danskerne, at det er politik, og at politik også handler om at dele os efter anskuelser. Det var der jo en radikal, der sagde engang. At dele sig efter anskuelser betyder jo også, at så sidder vi ikke bare i en rundkreds og bliver enige, men så dyster vi også benhårdt i forhold til de ting, vi nu tror på.

På et tidspunkt i talen blev der sagt, at det var sådan nogle falske modsætninger, og så blev der bl.a. også sagt det om nogle af de muslimer, der er kommet til Danmark, og altså, der må jeg bare sige, at hvis man går ud i den virkelige verden, kan man desværre finde mange eksempler på, at det ikke er falske modsætninger, altså at der er en helt nærværende forskel på, hvad det er for et samfund, man ønsker at udvikle, og det er derfor, vi har parallelsamfund i Danmark. Det er derfor, vi har nogle ting, vi har forsøgt at få bekæmpet i forhold til den udvikling, der er i nogle af vores byområder. Kan fru Sofie Carsten Nielsen ikke være enig i det?

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jo, det kan jeg godt være enig i. Der er masser af konkrete problemer. Det, jeg ønsker, er, at vi ikke fastlåser hinanden, og det gælder også for Radikale Venstre, i de skyttegrave, der så betyder, at vi ikke vil løse de konkrete problemer. Der er da konkrete problemer i nogle udsatte boligområder. Jeg er vildt inspireret af det, alle siger her om frihed og frikommuner. Tænk, hvis vi satte boligområder fri og sagde, at de skulle nå målene om beskæftigelse og uddannelse, at de havde et antal år til det, og at vi lader være med at regulere, at det skal være præcis på vores polariserende måde, men at de her mål skal nås. Tænk, hvis de gjorde det. Kunne det ikke være fantastisk?

Kl. 14:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:41

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo jo, det kunne være helt vildt fantastisk. (Sofie Carsten Nielsen (RV): Så lad os gøre det). Men det er jo en diskussion om, hvilke metoder man vælger. Det er bare for at sige, at der jo er en forskel på, om danskerne ønsker De Radikale ved magten eller de ønsker Dansk Folkeparti ved magten. Det er jo, fordi man grundlæggende ser forskelligt på, hvad for et samfund vi skal have – hvad der er drømmen. Altså, vi tror ikke nødvendigvis, det bliver så godt, hvis det er hele verden sammen: globalisering, at det er et fedt i EU, og at vi udvisker forskellene. Vi kan godt lide, at der er nogle nationalstater, og at der er nogle kendetegn ved at være dansk i forhold til at være tysk, til at være fransk osv., og vi ved, at hvis vi får en stor indvandring fra Mellemøsten, får vi bare gedigne problemer. Der har De Radikale altid været lidt, synes jeg jo, fodslæbende og modvillige

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Der er bestemt en grund til, at vi deler os efter anskuelser, som hr. Viggo Hørup sagde, før han døde, og inden Radikale Venstre blev skabt. Så han var en god Venstremand, men bestemt radikal i hjertet, og jeg betragter også Hørup som en forfader på den måde. Men jeg synes da, at spørgeren fuldstændig beviste at kunne tegne en falske præmis om, hvad Radikale Venstre står for: at det er sådan noget, hvor vi udvisker alle forskelle, hvor alle kommer over alle grænser på samme tid, og hvor vi kun taler ét sprog. Det kan jeg ikke finde nogen steder i Radikale Venstres valgprogrammer. Det er jo en falsk præmis. Skulle vi ikke identificere problemerne i stedet? Så tror jeg faktisk, at også hr. Kristian Thulesen Dahl og jeg kunne finde en hel del løsninger, hvis vi virkelig strammede os an.

Kl. 14:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Carl Valentin.

Kl. 14:42

Carl Valentin (SF):

Tak. For et år siden gik Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten ud med et fælles krav til regeringen om, at vi skulle have en Reklamer Ja Tak-ordning i Danmark, sådan at vi kan komme det her vanvittige papirspild til livs, hvor 113.000 t reklamer bliver uddelt til danskerne hver eneste år. På det tidspunkt, da vi var ude med det krav, var det Ruben Kidde, der var ordfører, men da vi så forleden skulle behandle forslaget i Folketingssalen, hvor man havde ny ordfører på – fru Kathrine Olldag – så var linjen hos Radikale Venstre pludselig en anden, for så var man pludselig uafklaret, i forhold til om man ønskede en Reklamer Ja Tak-ordning i Danmark, og det endda, til trods for at vi har fået regeringen til at undersøge, om det kan lade sig gøre inden for EU-retten.

Derfor vil jeg gerne høre Radikale Venstre: Hvis vi nu får lov af EU-retten til at indføre en Reklamer Ja Tak-ordning i Danmark, vil Radikale Venstre så bakke op om det?

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:43

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Så vil vi helt klart genoverveje vores tilgang, for i princippet er vi jo enige i, at det skal nedbringes. Der er bare også sket ting, der gør, at det bliver det automatisk. Jeg synes egentlig, at det er en ærlig sag, at en ny ordfører sætter sig grundigt ind i et område. Det er jo ikke sådan på grundværdierne, vi har ændret tilgang, det er i forhold til de konkrete løsninger. Nu vil vi gerne lige afvente, om det faktisk overhovedet kan lade sig gøre, og om problemet stadig er det samme i dag, som det var for år tilbage.

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Carl Valentin.

Kl. 14:44

Kl. 14:46

Carl Valentin (SF):

Jeg synes, det er ærgerligt, at man var så klar i mølet før, og at man nu er så uafklaret. Men jeg vil egentlig gerne stille et andet spørgsmål, når jeg nu har muligheden for det også.

I SF og Enhedslisten og i Alternativet og i Frie Grønne stemmer vi i morgen for, at vi skal have et tilbud om plantebaseret mad i alle offentlige køkkener, men jeg hører, at Radikale Venstre har tænkt sig at stemme blankt. Hvordan kan det være, at Radikale Venstre ikke vil sikre, at der altid er et tilbud om plantebaseret mad i de offentlige køkkener?

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg kan ikke huske diskussionen i gruppen, men jeg kan sige for egen regning, at det er, fordi vi ikke synes, at vi skal detailregulere vores kommuner. Vi vil meget gerne sætte dem fri til at gøre det, og jeg vil tro at de kan, hvis de ønsker det, og så er det jo bare at gøre det.

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Rune Lund.

Kl. 14:44

Rune Lund (EL):

Da vi sad og forhandlede forståelsespapiret for et par år siden, var det meget vigtigt for Enhedslisten – og vi bidrog med mange stykker tekst om det – at vi skal øge beskæftigelsen. Vi skal sikre, at en større del af befolkningen bliver en del af arbejdsstyrken, fordi der er for mange, der bliver syge, fordi der er for mange, der bliver nedslidte, fordi der er for mange unge, som ikke får en uddannelse, og fordi der er for mange offentligt ansatte, som ufrivilligt arbejder på deltid i stedet for på fuld tid. Der er rigtig mange ting, vi kan gøre for, at vi kan få flere hænder i gang. Men vi var indædte modstandere af at fortsætte ulighedsskabende reformer.

Nu kan jeg se, at Det Radikale Venstre åbner ballet i Berlingske Tidende: Lavere topskat, lavere selskabsskatter, afskaffelse af efterlønnen, højere pensionsalder endnu hurtigere, mere udenlandsk arbejdskraft til lavere lønninger. I stedet for at starte en krig blandt det parlamentariske grundlag skulle vi så ikke samarbejde om de ting, vi allerede er blevet enige om, og som faktisk ville være rigtig godt for Danmark?

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi samarbejder med dem, der vil, og rigtig gerne med hr. Rune Lunds parti om alt det, som jeg er enig i også kan bidrage. Virkeligheden kommer bare til at ramme os, og den kræver, at der er mennesker i vores økonomi; ellers kan vi ikke levere det, som jeg er sikker på vi er enige om – et tilstrækkeligt antal pædagoger, læger og sygeplejersker til den offentlige sektor. Og så kan det godt være, at vi er uenige om, at der så i den grad også skal være tilstrækkelig arbejdskraft til den private sektor, for ellers er der ikke velfærd i fremtiden.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Rune Lund.

Kl. 14:46

Rune Lund (EL):

Men det, der er interessant, er jo, at det, jeg nævner her, er rigtig beskæftigelse, rigtige arbejdspladser. Det, som fru Sofie Carsten Nielsen taler om, er øget arbejdsudbud – teoretisk arbejdsudbud i Finansministeriets regnemaskine. Og vi ved jo godt, hvad det er, der banker det op. Det er højere pensionsalder, forringelse af efterløn, udhuling af overførselsindkomster og en lang række af de reformer, som betyder, at syge og arbejdsløse og nedslidte bliver pisket rundt.

Hvis det virkelig er det, Det Radikale Venstre vil, så må vi jo tage den diskussion igen. Jeg vil bare indtrængende opfordre til, at vi fokuserer på det, som vi faktisk er enige om, og som der vil været rigtig meget godt at samarbejde om.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen det kommer vi også til at fokusere på – og alt det andet, som vi gerne vil. Og det er ikke at forringe ydelserne. Det har vi ikke nogen planer om, og derfor er der ikke nogen grund til at jage det spøgelse rundt i salen, selv om jeg har forståelse for, at det er der, Enhedslisten kommer fra. Vi er grundlæggende uenige om, hvorvidt vi har en udfordring eller ej. Det er egentlig det, jeg mest opfatter.

Dansk økonomis allerstørste udfordring er mangel på mennesker i de kommende år til at løfte de opgaver, som det private erhvervsliv står med og skal levere – heldigvis er mange af dem grønne – og som den offentlige sektor står med.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:47

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for en god tale. Jeg synes, det var nogle meget væsentlige punkter, der blev sat fokus på. Det skal jo give mening, som ordføreren sagde, og det er jeg meget enig i. Det, vi gør, skal give mening, og nogle gange kan vi selvfølgelig have forskellige opfattelser af, hvad der giver mening.

Selv om jeg ikke lige på stående fod husker, om jeg overhovedet har nogen radikale i min familie, så synes jeg alligevel, at vi skal samarbejde – selv om vi nok skal lade være med at give hinanden håndtryk; det har vi umådelig dårlige erfaringer med i Det Konservative Folkeparti.

Men jeg læste jo Berlingske i dag, og der vil jeg bare sige tak for, at man tager den debat op, for jeg synes, det er vigtigt, at man tager den op, også selv om de andre, man er i koalition med, om jeg så må sige, skælder en ud og er sur over det – for det er en ganske, ganske nødvendig debat, vi skal tage her.

Jeg vil med det samme sige, at det jo ikke er sådan, at jeg en til en er klar til at adoptere det, men jeg forstår det også sådan på ordførerne, at nu kan vi sådan set godt sætte os ned og spørge, hvor vi finder hinanden, og se, om der kan blive partier nok og mandater nok til det. Så det vil jeg gerne lige kvittere for i første omgang.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:49

Kl. 14:51

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen tusind tak, også for den gode samtale i Statsministeriet hin sene aften – det var faktisk virkelig nyttigt – men også for den udstrakte hånd, som vi så ikke trykker rigtigt, men som jeg alligevel i den grad opfatter som en udstrakt hånd. Det samme gælder herfra. Og som jeg også svarede hr. Jakob Ellemann-Jensen, vil jeg igen sige, at den frokost haster – og lad os komme i gang med at få nogle konkrete idéer på bordet.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:49

Søren Pape Poulsen (KF):

Det, der er udfordringen, når man skal have nogen til at spise noget, der ikke er så behageligt, er jo, at man ikke kan tvangsfodre nogen. Så hvordan ser ordføreren muligheden for, at vi kan lande noget af det her? Altså, jeg hørte jo, at statsministeren i dag måske begyndte at røre ved nogle reformer. Jeg er usikker på, hvad der ligger i det, men jeg skal bestemt ikke afvise noget som helst, før vi har set, hvad der er på bordet.

Jeg vil bare høre, om ordføreren er klar til det. Altså, er vi klar til at gå hele vejen sammen, hvis vi kan blive enige?

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:50

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nu har de jo i nogen grad erfaring med tvangsfodring i Frankrig, og det kan der også komme noget ud af, men ellers er jeg enig med ordføreren. Og ja, det er et radikalt grundmantra, at vi samarbejder med dem, der vil, om at løse de udfordringer, virkeligheden byder os, og den trænger sig på. Så vi går lige så langt, det skal være, med hensyn til det vi kan blive enige om.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Mette Thiesen.

Kl. 14:50

Mette Thiesen (NB):

Tak. Og tak for talen. Historisk set har Det Radikale Venstre jo været kongemagerne i dansk politik. Man har ofte været tungen på vægtskålen til stor frustration for mange, bl.a. den tidligere socialdemokratiske statsminister Anker Jørgensen, der i 1982 kaldte Radikale Venstre for nogle slingrefise, fordi man ikke kunne blive enige, og Det Radikale Venstre valgte at skifte side. Men i 2019, da Socialdemokratiet dannede regering, ville de ikke have Det Radikale Venstre med. De politiske kommentatorer har fremhævet, hvordan Det Radikale Venstre er kørt ud på et sidespor i dansk politik, men noget har ændret sig de sidste par uger, hvor Radikale Venstre bl.a. har presset den socialdemokratiske statsminister til at hente IS-terrorister og deres børn til Danmark. Man kan måske ligefrem sige, at Socialdemokratiet er blevet slingefisene, og at Radikale Venstre er blevet kongemagerne på ny.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det var vist en såkaldt analyse. Jeg ventede og ventede på, om ordføreren ville blive ved med at trække det frem. Men det er ikke noget, jeg er så optaget af. Faktisk er jeg optaget af, at det er Danmarks riges sikkerhed, der er blevet vurderet, og at det er blevet vurderet, at det er bedst for Danmark, at de danske statsborgere tages hjem – det kan faktisk risikere at blive en større trussel at lade være. Og helt generelt er danske statsborgere Danmarks ansvar. Danske børn af Danmarks ansvar. Jeg har rigtig svært ved at se, hvorfor det ikke er en helt bred erkendelse. Det tog lang tid – det er jeg enig i – men den erkendelse bredte sig da, og vi ved det alle sammen godt.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Mette Thiesen.

Kl. 14:52

Mette Thiesen (NB):

Tak for svaret. Forleden kunne man i Politiken læse, hvordan mange af medlemmerne i det radikale bagland appellerer til fru Sofie Carsten Nielsen om at vælte regeringen. Ser ordføreren for sig, at man vil presse regeringen til at flere indrømmelser på bl.a. udlændingepolitikken, så regeringen ikke behøver blive væltet? Hvis ja, kan fru Sofie Carsten Nielsen så redegøre kort for, hvilke udlændinglempelser det kunne være? Det virker jo, som om man nu har muligheden, efter at statsministeren har vist, at regeringens flertal er vigtigere end løfterne til danskerne.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:53

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg har gentaget adskillige steder, hvad Radikale Venstres prioriteter er. F.eks. har vi simpelt hen så svært ved at forstå, at danske statsborgere, der forelsker sig i en udlænding, ikke kan få lov at bo i deres eget land, når de forsørger sig selv hundrede procent. Der er eksempel på eksempel på mennesker, der er nødt til at bo i et andet europæisk land, inden de kan være her i Danmark, og derfor ikke kan bidrage med kompetencer, vi selv har givet dem, selv om de hundrede procent forsørger sig selv. Det giver ikke meget mening.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:53

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det, og tak for en god tale, og også tak for den personlige hilsen undervejs, som jeg fik med, selv om jeg ikke lige var fysisk til stede. Det vil jeg gerne lige kvittere for. Det var i det hele taget en tale, som var eftertænksom, og der blev sagt flere interessante ting, bl.a. det her med, at folkeskolereformen var en fejl. Der vil jeg egentlig gerne se, om vi måske kan nå frem til en enighed om, hvad fejlene så bestod i. Jeg tror, at en af de ting, som vores folkeskoler lider under, er, at den er styret forkert. Den er styret af læringsmål. Den er styret af, at man skal lære at lære frem for at lære konkrete færdigheder og få en konkret viden, og at det er vigtigt at have kompetencer såsom at være innovativ, omstillingsparat og kreativ – det var det, som statsministeren kaldte akademiske skolemetoder – frem for at have fokus på, hvad skal man sige, den konkrete viden og de konkrete færdigheder. Jeg vil høre, om det er noget, som ordføreren har gjort sig nogle tanker om og eventuelt er enig i.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for spørgsmålet, og tak i øvrigt for samarbejdet, også gennem den seneste tid, hvor hr. Alex Vanopslagh jo i den grad er vendt tilbage. Det er rigtig rart at se. Pas på dig selv, det skal man huske. Jeg beklager den direkte tiltale, men det er lidt svært at sige det på andre måder.

Jeg hørte godt hr. Ole Birk Olesen sige før i sine spørgsmål, at noget af det burde vi have vidst, og det burde vi nok også. Men det handler i høj grad også om måden. Jeg tror, vi er nødt til at starte på en helt anden måde og i langt højere grad sætte skolen fri. Så bliver tingene også forskellige, og det er godt. Så vi er nødt til at sætte både skolen og kommunerne fri i langt højere grad. Vi er i fuld gang med arbejdet. Jeg er ret overbevist om, at vi har idéer, der kan matche hinanden.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Alex Vanopslagh.

Alex Vanopslagh (LA):

Vi ser også meget gerne, at man sætter skolerne fri, i hvert fald til selv at bestemme, hvordan de underviser, og hvad de underviser efter, selv om der selvfølgelig skal være en eller anden form for nationalt pensum eller lignende, ikke? Et forslag, som vores tidligere undervisningsminister Merete Riisager havde, var, at der i hver kommune skulle være én skole, en folkeskole vel at mærke, som havde lige så frie rammer som en friskole. På den måde kunne man – i gaseøjne – eksperimentere med at sætte folkeskolen mere fri, og hvis de andre folkeskoler så blev smaddermisundelige, kunne det være, at man kunne sprede det ud på den måde. Kunne det egentlig ikke være en måde at gøre det på og en måde at presse regeringen nu, hvor Radikale har fået livsmodet tilbage?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Livsmodet har været der hele tiden – bare rolig. Vi har i den grad blod på tanden med hensyn til at rykke på den her dagsorden, men sammen med dem, det handler om. Derfor vil jeg nødig putte en eller anden anden idé ned over hovedet på skolen. Og der er en dyb erkendelse af, at uanset hvilke reformer man laver, kan man ikke gennemføre dem uden dem, der skal gennemføre dem. Jeg synes, det er en sjov og sådan set glimrende idé. Den minder jo også lidt om noget af det, som SF i øvrigt har fremført tidligere, men jeg synes, vi skylder skolen at sætte den fri helt generelt.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Jens Rohde.

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Det er åbenbart lettere at være enig med Radikale Venstre, når man ikke er medlem af partiet. Jeg vil gerne sige tak og tak til fru Kathrine Olldag, fordi det er lykkedes hende lige at trække vejret i forhold til det med ja tak-reklamer, det lyder nemlig så godt.

Kl. 14:54 Problemet er, at det koster vores regionale og lokale medier 250 mio. kr., dem har jeg godt nok svært ved at se, jeg har i hvert fald ikke sådan lige oplevet, at det var særlig nemt at få lov til at finde de penge, mens jeg selv havde min gang i det radikale gruppeværelse, og det ved fru Sofie Carsten Nielsen jo alt om ud fra de diskussioner, vi har haft om det, og det er jo fair and square. Men det er jo det, der er konsekvensen, hvis man bare går ind i det, der lyder så rigtigt, og det kæmpede jeg med Ruben Kidde om dengang, og da var der sandelig ikke meget lydhørhed, men så kom fru Kathrine Olldag og satte fornuften ind, det synes jeg er fremragende, for vi har ikke råd til at skabe flere nyhedsrørkener derude. Så vil fru Sofie Carsten Nielsen love, at før man siger ja tak til ja tak-ordningen, er vi lige med til at finde 250 mio. kr. til vores lokale og regionale medier?

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:58

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Til det der med løfter har jeg ikke noget, men jeg vil rigtig gerne tilkendegive, at det også er en del af den diskussion, vi har haft, og den problematik, vi synes skal løses, for ellers bliver det bare rigtig meget sværere for hele landet og netop de lokale medier, som er så vigtige. Det er præcis den diskussion. Og det er jo reelt nok med den eftertanke, som har indfundet sig udover det, som så også står temmelig meget i vejen, nemlig at det måske slet ikke kan gennemføres, så det var måske en idé lige at undersøge det først, og det bliver det så nu. Men det er modtaget og forstået, og måske en gang imellem er det helt okay, at vi alle sammen giver det noget eftertanke omkring de konkrete løsninger, og at der også er plads til at sige, at man har ændret sig lidt og er blevet klogere.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 14:59

Jens Rohde (KD):

Så er jeg i hvert fald glad for, at jeg ikke længere står i vejen for den eftertanke, som åbenbart har indfundet sig siden, så er det jo alt sammen godt for noget. Jeg syntes i øvrigt, det var et meget interessant og glimrende interview med fru Sofie Carsten Nielsen, jeg læste i Berlingske, og det er ikke, fordi jeg sådan er vanvittig overrasket over skatteudmeldingerne og sådan noget. Men det er dog positivt, fordi det er det, der skal skabe vores beskæftigelse, og vi vil gerne have flere hænder på arbejdsmarkedet. Så det er vi jo sådan set enige i. Men lad mig lige trykteste det lidt.

Hvad tror fru Sofie Carsten Nielsen der sker hos statsministeren, i det øjeblik fru Sofie Carsten Nielsen og Radikale Venstre går over og laver et forlig med blå blok om den politik?

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så det ordføreren.

Kl. 14:59

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Altså, jeg er meget villig til at løse de store problemer, vi står over for, og jeg er ikke rigtig villig til at lade mig låse fast i noget. Derfor må vi jo se, hvad der sker, men jeg fornemmer, at der er en åbenhed over for at tale. Statsministerens tale handlede om de reformer, der er behov for, og de udfordringer, vi står med. Jeg er egentlig mere optaget af, hvad det er, vi skal med det, nemlig at sikre, at vi kan løfte de 20 pct. af vores børn og unge, der ikke er blevet løftet, at vi

kan komme i mål med den grønne omstilling, og det kræver jo så, at vi har mennesker til det. Men jeg er helt åben over for, hvordan vi finder flertallet.

Kl. 15:02

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste er hr. Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 15:00

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak til ordføreren for talen, og også tak for meldingerne i Berlingske. Det er rigtig rart at høre. Meldingerne kommer jo trods alt på et bagtæppe, nemlig det, at Det Radikale Venstre har lagt mandater til en regering de seneste 2 år, der har gjort Danmark og danskerne fattigere. Det er jo faktisk gået hårdest ud over dem med de laveste indkomster.

Så jeg vil egentlig bare lige høre ordføreren, om den melding fra Berlingske i dag skal forstås på den måde, at det er slut med at legitimere en politik, der gør Danmark og danskerne fattigere, og om Radikale derfor ikke længere er støtteparti til regeringen, hvis de fortsætter den kurs, de har lagt indtil videre.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 15:01

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi har selv deltaget i de finanslove, vi har lagt stemmer til, og er enige i de ting. Vi har ikke et så dogmatisk forhold til økonomi og eksempelvis afgifter. Afgifter er også et instrument til at fremme den grønne omstilling og ændre adfærd, og så kan man jo slippe ud af dem – det er en jo del af det – eksempelvis en CO₂-afgift, som vi ønsker. Det er jo for at fremme den grønne omstilling, og det er netop ikke med det mål at opnå et provenu. Tværtimod, vi ønsker jo, at adfærden ændres, så vi får reduceret CO₂-udledningen. Det er lidt det samme her, og derfor synes jeg nogle gange, at det bliver lidt forenklet stillet op. Vi forfølger det, vi synes er det rigtige.

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 15:02

Christoffer Aagaard Melson (V):

Jamen det er jeg skuffet over at høre. Jeg forstår det, som om Det Radikale Venstre stadig godt kan lægge stemmer til en politik, der samlet set gør Danmark fattigere.

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:02

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nej, ordføreren skal forstå det sådan, at vi ikke er bundet af et rigtigt skattestop, der gør, at man ikke kan flytte sig nogen vegne, når man faktisk gerne vil fremme den grønne omstilling og have de virksomheder med, der trækker i den retning, eksempelvis med en CO₂-afgift. Men det er også sådan, at vi er dybt optaget af at skaffe de mennesker til fremtiden, som der er brug for. Og fremtiden starter jo i morgen, og det er både pædagoger, lærere og sygeplejersker og til hele det private arbejdsmarked, og det kommer til at kræve nogle reformer.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:02

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Så kan jeg jo følge op der, hvor min gode kollega hr. Christoffer Aagaard Melson slap, nemlig i forhold til om det bare er endnu en melding på avisforsiderne, eller om den melding, der kommer i dag fra den radikale leder, er noget, vi så også kan forvente bliver efterfulgt af handling. For hvis vi kigger på bl.a. de skatter og afgifter, der er blevet pålagt både danskerne som helhed og danske virksomheder under den nuværende socialdemokratiske regering, kan man jo sige, at det har trukket i den forkerte retning. Det har forringet vores vækstmuligheder og vores udviklingskraft blandt vores private erhvervsliv. Hvis vi kigger på de initiativer, der er taget, kan vi se, at de har forringet vores beskæftigelsesfrekvens og hevet mennesker ud af arbejdsmarkedet.

Derfor vil jeg egentlig bare spørge den radikale leder, fru Sofie Carsten Nielsen, om vi kan forvente, at Det Radikale Venstre den her gang kommer til at stå sammen med Venstre og gode borgerlige, liberale partier, som faktisk insisterer på, at det skal kunne betale sig at arbejde, at vi skal have skabt et større arbejdsudbud i Danmark, og at vi skal skabe bedre rammevilkår for vores virksomheder, så der er råd til velfærd i Danmark.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:04

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er stolt af, at der er blevet investeret i uddannelse og forskning, at uddannelsesloftet blev afskaffet, og at der ikke skæres ned på de områder, som danske virksomheder i høj grad skal leve af i fremtiden. Jeg er skuffet over, at der bliver lagt op til nye grønthøstere på uddannelse. Det skal vi jo så forhandle. Det håber jeg ikke Venstre vil lægge stemmer til, for det skal der også til, for at vi kan komme videre. Og derfor er jeg ikke ærgerlig over, at vi har brugt de penge på uddannelse, på pædagoger og på flere og dygtigere lærere, men jeg er dybt optaget af, at vi skaffer den arbejdskraft, og jeg er fuldt villig til at lave de aftaler, vi kan finde 90 mandater til, og som vi også er enige i.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:04

Ellen Trane Nørby (V):

Al respekt for det. Nu spurgte jeg jo hverken til de investeringer i uddannelse, som vi også har bakket op om, eller til det, at vi kan få flere pædagoger ud til vores børn og unge. Jeg spurgte egentlig mere konkret ind til, om vi kan regne med, at meldingen på forsiden af Berlingske i dag, så også bliver fulgt af handling, eller om det kun er ord. For for de danske iværksættervirksomheder, der ikke kan få kapital, hjælper det jo ikke noget. For de virksomheder, der står over for et generationsskifte, hjælper det jo ikke noget. For de virksomheder, der har behov for at få sikret nogle reformer, der også giver dem arbejdskraft, hjælper det ikke noget. Derfor vil jeg egentlig bare høre, om Det Radikale Venstre kommer til at bakke op om f.eks. et højere beløb, så vi kan få mere kvalificeret arbejdskraft ind i Danmark.

	Kl. 15:05	det, hvis man laver kriminalitet, men så alligevel forlanger dansk statsborgerskab.	Kl. 15:08
Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.			
	Kl. 15:05	Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 15:08
Sofie Carsten Nielsen (RV): En lavere beløbsgrænse? Ja, det vil vi bakke op om, lige så snart der er 90 mandater for det, ligesom vi vil bakke op om at skaffe flere hænder og kloge hoveder til vores arbejdsmarked i fremtiden, såfremt det er initiativer, vi selvfølgelig er enige i. Så er der en række andre elementer, som jo handler om prioriteringer, og hvor vi helt reelt har prioriteret nogle afgifter, vi synes er rimelige for også at kunne investere i netop det, der er behov for i fremtidens Danmark. Og det er vi så måske politisk uenige om, men i forhold til at skaffe arbejdskraften er vi grundlæggende helt enige, og lavere beløbsgrænse kunne være noget af det.			
	Kl. 15:06	Fjerde næstformand (Trine Torp): Tak. Så er det fru Astrid Carøe.	Kl. 15:08
Fjerde næstformand (Trine Torp): Tak. Så er det hr. Peter Skaarup.			Kl. 15:08
	Kl. 15:06	Astrid Carøe (SF): Tak for det. Og tak for en rigtig fin tale. Jeg er rigtig glad for det samarbejde, vi har med Radikale Venstre, når det drejer sig om uddannelse, forskning og at sikre god uddannelse til alle i Danmark. Jeg er også rigtig glad for, at Radikale Venstre gerne vil være med til at få uddannelse ud i hele landet.	
Peter Skaarup (DF): Tak til ordføreren for et fint indlæg her i dag. Det, jeg vil spørge om, handler ikke så meget om det indlæg, men handler om det år, der er gået, og nogle meldinger, der kom fra Det Radikale Venstre i Folketingssalen i går faktisk. Det Radikale Venstre kom med den holdning og det krav, kan man sige, at dem, som ikke kan få dansk indfødsret, fordi de har lavet kriminalitet, skal have en undskyldning af den danske befolkning, og der kunne jeg bare godt lige tænke mig at høre, om det virkelig er fru Sofie Carsten Nielsens synspunkt og Det Radikale Venstres synspunkt, at dem, der ikke kan få dansk statsborgerskab, fordi de har lavet kriminalitet, skal have en undskyldning af Folketinget.	Kl. 15:06	Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge til, er de studerendes økonomi. De studerende har de senere år fået sværere og sværere ved at få su'en til at slå til. De bruger langt størstedelen af su'en på husleje, og så det er jo svært at få råd til andre regninger, mad, studiebøger, og hvad der ellers skal til, uden at tage et lån eller arbejde ved siden af deres fuldtidsstudier. Men det er også en anden grund til, at det er svært at få su'en til at slå til og følge med huslejestigningerne, og det er, at man ikke har ladet su'en følge lønudviklingen siden 2013. Derfor vil jeg godt høre, om Radikale Venstre er klar til, at vi selvfølgelig lader af su'en følge lønudviklingen fra årsskiftet, hvor den aftale løber ud, og hvor det er meningen at gøre det, eller om Radikale Venstre har planer om at bruge de penge på noget andet.	Kl. 15:09
Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 15:06		
Sofie Carsten Nielsen (RV): Jeg var ikke til stede i Folketingssalen i går, og derfor er det en lille smule svært at kommentere på hr. Peter Skaarups udlægning af en debat, som jeg ikke har hørt. Jeg synes, og vi synes i Det Radikale Venstre, at nogle af de ekstremt specifikke ting, der ligger i den nye indfødsrets aftale, som har tilbagevirkende kraft, grundlæggende er i strid med, hvad vi opfatter som en retsstat. Så der er vi uenige. I forhold til det konkrete vil jeg sige, at det kan jeg ikke svare på, for jeg er nødt til lige at høre, hvad der er blevet sagt.		Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 15:09
	Kl. 15:07	Sofie Carsten Nielsen (RV): Nu sidder vi desværre ikke på statskassen og kan bestemme helt alene, hvordan vi bruger pengene, men det er den radikale position, at det, at su'en og andre overførselsindkomster følger inflationen, er tilstrækkeligt.	Kl. 15:10
Fjerde næstformand (Trine Torp): Hr. Peter Skaarup.		Fjerde næstformand (Trine Torp): Fru Astrid Krag.	Kl. 15:10
Peter Skaarup (DF): Jeg tænkte jo egentlig, at man hos De Radikale drøftede positioner og holdninger, der fremføres i Folketingssalen, på gruppemøderne, som vi gør i de andre partier. Vi holder gode og lange gruppemøder rundt omkring i partigrupperne for netop at vurdere det, og derfor synes jeg egentlig ikke, det er for meget forlangt, at De Radikale her i dag, når vi har en afslutningsdebat, der ligesom samler op på det hele, kan svare på, om det virkelig er rigtigt, at man kræver en undskyldning fra Folketingets side over for dem, der ikke kan få dansk statsborgerskab. Man må jo sige, at man lidt selv er ude om	Kl. 15:07	Astrid Carøe (SF): Okay, så Radikale vil ikke være med til, at su'en skal følge lønudviklingen fra 2022, som vi ellers har aftalt i su-forligskredsen. Kunne Radikale så forestille sig, at vi skulle kigge på su-lån for at sikre, at renten ikke er så høj på su-lånet, når nu de studerende bliver nødt til at stifte så meget mere su-gæld, end de tidligere har været nødt til?	

Kl. 15:10

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:10

Kl. 15:12

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi følger selvfølgelig de aftaler, der er indgået, indtil de bliver lavet om, så det kan ordføreren ikke konkludere. Men nu har jeg helt ærligt og åbent sagt, at den radikale position med hensyn til overførselsydelse er, at det følger inflationen.

Hvad angår su-lån, så lyder det da interessant. Det vil vi da gerne være med til at kigge på.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og den næste er hr. Morten Dahlin.

Kl. 15:10

Morten Dahlin (V):

Tak for ordet. Og tak til fru Sofie Carsten Nielsen for talen. Jeg har ligesom flere af mine kolleger herinde læst interviewet med den radikale partileder i Berlingske og har jo læst nogle budskaber om behovet for at få nogle flere medborgere med ind i arbejdsfællesskabet, at få skabt noget vækst, få skabt noget fremdrift, få lavet nogle langsigtede fornuftige reformer, få givet den grønne omstilling og udbygningen af velfærdssamfundet nogle gode vilkår, bl.a. ved at give noget mere albuering til vores dygtige iværksættere, måske særlig dygtige grønne iværksættere. Og jeg synes, det var et rigtig godt interview. Jeg kunne bare godt tænke mig at spørge fru Sofie Carsten Nielsen: Mener Det Radikale Venstre virkelig, at den statsminister, som har ført den stik modsatte politik end det, Radikale slår til lyd for i Berlingske, er den rigtige statsminister til at få den vision, som Radikale udfolder i Berlingske, til at blive til virkelighed?

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 15:11

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er imponeret over de hænder, der rækkes ud her, og jeg glæder mig til at se flere af dem. Det har skortet lidt på dem i det seneste år fra hr. Morten Dahlin og i øvrigt også fra hans partileder. Men jeg glæder mig da til, at de rækkes længere frem. I al fald er det her en presserende udfordring – at vi adresserer den virkelighed, der er derude, nemlig at nu står virksomhederne og mangler arbejdskraft, og vi kan heller ikke få de hænder og hoveder, der skal til i den offentlige sektor. Og hvis ikke vi skal komme op at slås med hinanden, er vi simpelt hen nødt til at skaffe dem. Det er nu og her, og jeg forventer, at regeringen handler på det.

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Dahlin.

Kl. 15:12

Morten Dahlin (V):

Jeg er en til en enig i det, fru Sofie Carsten Nielsen lige har sagt. Men jeg kunne godt tænke mig at få et svar på spørgsmålet. Mener Det Radikale Venstre, at den statsminister, der sidder nu, er den rigtige statsminister til at løse det presserende problem, som fru Sofie Carsten Nielsen har italesat?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen jeg vil gerne tilkendegive, at jeg har forstået, at statsministeren har tænkt sig at handle på det. Jeg er blevet forsikret om, at der bliver handlet, og det kunne vi jo også høre i statsministerens tale her. Men det er da klart, at jo længere tid der går og der ikke bliver handlet, jo større bliver udfordringen.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Rosa Lund.

Kl. 15:13

Rosa Lund (EL):

Tak for det, og tak for talen, som jeg syntes havde rigtig mange fine elementer. Men noget, som jeg lidt savner i talen, er om den store katastrofe, der er i vores udlændingelovgivning, som hedder § 7, 3, som betyder, at der er mere end 500 syrere, der nu bliver sendt tilbage til Assads regime, og nogle af dem sidder faktisk ude på Slotspladsen. Det var jo sådan, fru Sofie Carsten Nielsen, at Radikale Venstre stemte for den lovændring, på trods af at I blev advaret ikke bare af Enhedslisten, men også af Institut for Menneskerettigheder og af Dansk Flygtningehjælp. Vi forudså simpelt hen, at den her situation ville ske, og at man nu vil sende mennesker tilbage til nogle meget usikre forhold.

Derfor vil jeg gerne høre fru Sofie Carsten Nielsen: Hvad kan vi nu gøre for at rette op på den kæmpestore fejl, som Radikale Venstre begik i 2015?

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:14

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er rigtigt; vi havde i Radikale Venstre ikke forestillet os, at det kunne komme dertil, at man ikke udsender de her syrere, for man sender dem jo faktisk på udrejsecenter, fordi de ikke kan sendes tilbage til Assad, som regeringen heldigvis ikke vil samarbejde med. Og det er jo mindst lige så katastrofalt, at man, når man er i gang med en uddannelse og måske endda er i arbejde, så bare skal sidde der. Så vi er helt enige med fru Rosa Lund i, at det var en fejl. Vi havde ikke forestillet os, at det ville blive tolket på den måde.

Der, hvor vi måske er uenige, er, at vi sådan set ikke er imod midlertidighed i en lov, men vi havde simpelt hen ikke forestillet os, at man kunne sige, at de skulle sendes tilbage til en krigsforbryder, som man ikke vil samarbejde med.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Rosa Lund.

Kl. 15:15

Rosa Lund (EL):

Men så hørte I måske bare ikke efter dengang, fru Sofie Carsten Nielsen. For præcis den situation blev I advaret om. Hvis man går tilbage og ser på debatten, kan man se fru Pernille Skipper fra Enhedslisten i sin ordførertale advare præcis om den situation, som de her syrere, altså rigtige mennesker, er i nu. Man kan se det, når man læser høringsvarene fra Institut for Menneskerettigheder og fra Dansk Flygtningehjælp.

Så det underer mig, at man i Radikale Venstre ikke havde forestillet sig, at det ville ske, når man så kraftigt blev advaret imod det. Jeg synes, vi har et godt samarbejde med Radikale Venstre på netop udlændingeområdet, og det er måske derfor, at det gør så særlig ondt, at det er Radikale Venstre, der har ansvaret for, at der er nogle mennesker, der sendes tilbage til Assads regime.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:16

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, vi har et medansvar for, at de sendes på udrejsecenter. Derfor tager vi ansvar for at forsøge at rette det op, hvis vi overhovedet kan skaffe de mandater. Det må vi blive ved med at arbejde for.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Mette Abildgaard.

Kl. 15:16

Mette Abildgaard (KF):

Tak for en fin og modig tale, og tak for det mod, som også kommer til udtryk i de tanker, man gør sig i Berlingske. Og jeg vil også gerne sige tak for, at man fik sat en stopper for det de facto forbud mod leverandører af sociale botilbud, som man gjorde, og at man fik forhindret, at koblingsprocenten blev sænket, hvilket også var på tale. Det er nogle gode aftryk, som man i Det Radikale Venstre har sat sig.

Jeg kan så ærgre mig over, at man ikke havde modet til at sige fra, da der skulle laves en aftale i forhold til vores dagtilbud. Vi ved, at vi frem mod 2030 får 18 pct. flere børn i dagtilbudsalderen, og der har man altså nu lavet et forbud mod at opstarte nye private institutioner, hvor overskud trækkes ud, og det har jeg helt grundlæggende svært ved at forstå at Det Radikale Venstre bakker op om, ligesom man også har lavet et forbud mod, at nuværende, eksisterende private dagtilbud trækker overskud ud.

Hvad er tankerne bag, at Det Radikale Venstre bakker op om det her?

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:17

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for de første bemærkninger. Jeg er egentlig meget, meget glad for, at vi sikrer den aftale på det sociale område i forhold til institutionerne der. Vi er imod at forbyde private dagtilbud, og vi afviste det også, da det kom i forhandlingerne. Det er rigtig vigtigt for os, at de mange gode private institutioner, selvejende institutioner ikke kommer i klemme.

Så det, som vi indgik et kompromis om, var jo at sikre et frit valg til den enkelte institution i forhold til, om man vil omlægges til privat, selvejende eller ej, og vi fik så også sikret, at midlerne fra minimumsnormeringerne gik med til de private institutioner. Det var helt afgørende for os, og det var så det kompromis, som vi indgik.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Mette Abildgaard.

Kl. 15:18

Mette Abildgaard (KF):

Jamen jeg har fuld forståelse for, at politik handler om kompromiser, og dem skal vi strække os efter. Men jeg synes, man har strakt sig for langt i den her sag. Forleden læste jeg om Anne og Per, der har naturbørnehaven Mulvarpen i Ry, og de har eksempelvis trukket 106.000 kr. ud i overskud i 2018, og det var penge, der skulle gå til at kompensere for deres løn. De har simpelt hen udbetalt en lavere løn til sig selv, end hvad man ellers ville have af løngrundlag. De skal spare op i tilfælde af sygdom, der skal spares op til en legeplads eller andet. Det er jo forældrene selv, der har valgt at have deres børn i det her tilbud. Skal forældrene ikke også have den frihed fremadrettet?

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:18

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jo, det, der var vigtigt for os, var, at det ikke kom et forbud mod private dagtilbud, og at de selvejende kan køre videre, og det var så rigtig, rigtig vigtigt for os, at midlerne fra minimumsnormeringerne også gik til de private institutioner. Det har vi kæmpet for, og det er jo så den slags kompromiser, man er nødt til at indgå.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Anni Matthiesen.

Kl. 15:19

Anni Matthiesen (V):

Tak. Ligesom mange af de andre har gjort det, vil jeg også sige tak for artiklen i Berlingske i dag. Jeg synes, det er rart, at der er nogle, der tør at vove at begynde at sætte lys på de reformtiltag, der helst skal komme. Noget af det, er nævnt i artiklen, og der står bl.a. som overskrift: Vi vil omfattende ændringer af skatten. Og så står der, at Det Radikale Venstre ønsker at aftrappe rentefradraget for boligejerne. Der kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre lidt nærmere om, hvad tanken fra radikal side er om den del.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:20

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, gerne. Jeg synes, andre ordførere også tidligere faktisk blandede sig i debatten med det fra Det Radikale Venstres side. Vores forslag er, i øvrigt også opfordret af Nationalbanken og andre, langsomt at aftrappe rentefradraget, sådan at der bliver lagt en lille dæmper på her, og fordi vi synes, at det er det mest oplagte. Boligmarkedet er det mest ulighedsskabende i vores økonomi, og vi synes, det er meget mere oplagt at give lettelser på det, vi gerne vil have mere af, nemlig arbejde.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Anni Matthiesen.

Kl. 15:20

Anni Matthiesen (V):

Tak. Det, som jeg måske godt kunne tænke mig at høre Det Radikale Venstres ordfører sige lidt mere om, er, hvordan vi så undgår, at

der på en eller anden måde også kommer til at ske en eller anden form for skævvridning. Det er jo klart, at mange danskere har tænkt rentefradraget ind i deres daglige økonomi for at få tingene til at hænge sammen, og vi ved jo også udmærket godt, at der er store forskelle på huspriserne rundtomkring i landet, så hvordan vil man sikre, at der ikke sker en skævvridning?

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:21

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er jo især dem, der har allermost, der rigtig spekulerer i det rentefradrag, og det kan man ikke fortænke nogen mennesker i, det er klart. Det er derfor, man er nødt til at lave en meget gradvis nedtrapning af rentefradraget, sådan at det ikke bare rammer fra den ene dag til den anden. Det er klart. Til gengæld er det jo opfordringerne fra adskillige, bl.a. Nationalbanken, at det er det her, vi tager fat på.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så når vi lige det sidste spørgsmål. Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:21

Ole Birk Olesen (LA):

Der går jo forskellige skel igennem Folketingssalen, og et af de meget vigtige skel er, synes jeg, at man har den side, hvor man har de røde partier, Enhedslisten, SF og i høj grad også Socialdemokratiet, og de har den opfattelse, at der helst ikke skal laves for meget om i velfærdssamfundet, og det eneste, der kan laves om, er, at man kan pøse nogle flere penge ind nogle steder, hvor man i forvejen bruger mange penge. Så er der den anden side med de blå partier, Venstre, Konservative, Liberal Alliance og også Nye Borgerlige, som siger, at vi gerne må lave om på nogle ting, fordi vi kan få en større kage ud af det, der kan gøre samfundet bedre. Der synes jeg, at Det Radikale Venstre ofte befinder sig i den blå reformalliance, og det er også det, som det store interview i Berlingske Tidende i dag antyder, nemlig at Det Radikale Venstre befinder sig der som et reformparti.

Så er spørgsmålet bare, hvorfor Det Radikale Venstre hele tiden vil danne parlamentarisk alliance med de røde reformforskrækkede partier i stedet for at danne alliance med de reformmodige blå partier.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:22

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg synes ikke, jeg har opfordret til andet end alliancer hen over den berømte midte her og meget gerne sammen med de blå partier om det, vi kan blive enige, for netop at skabe den forandring. For der er da ikke noget så kedsommeligt som stilstand, for det kan vi da ikke bruge til noget, og det kommer ikke til at hjælpe de 20 pct. af vores børn og unge, som nu, jeg ved ikke på hvilket år, stadig ikke får en folkeskole, hvor de kan læse, skrive og regne. Vi har en social mobilitet på samme niveau som USA. Så den mission deler jeg, men jeg er måske et andet sted indimellem, og vi er derfor et socialliberalt parti, for der har også virkelig været behov for eksempelvis at geninvestere i uddannelse. Det blev lidt for meget bare grønthøsteren, da den blå regering sad på magten, og der blev ikke skabt bedre og flere uddannelser, som der var behov for.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:23

Kl. 15:23

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg tror godt, at de blå partier og Det Radikale Venstre kunne blive enige om en uddannelsespolitik, som også ville stille Det Radikale Venstre tilfreds. Folkeskolen har vi tidligere været noget uenige om, men der er vi måske på vej mod det samme. Så er det, fordi det med reformpolitikken og den reformalliance, man kunne skabe, ikke vægter så højt hos Det Radikale Venstre, at man bliver ved med at sige: Nej, vi skal hellere samarbejde med Enhedslisten om at føre økonomisk politik i Danmark? For det kommer der jo ikke nogen reformer ud af. Den eneste reform, der kommer ud af at samarbejde med Enhedslisten, er, at der bruges nogle flere penge på steder, hvor man i forvejen bruger rigtig mange penge.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:24

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen hr. Ole Birk Olesen, lad os sætte os ned og skitsere, hvor meget vi kan blive enige om. Det ville da være forfriskende.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til fru Sofie Carsten Nielsen. Tiden er gået, og det er rækken af korte bemærkninger også, så tak til Det Radikale Venstres ordfører. Den næste er fru Mai Villadsen fra Enhedslisten.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Mai Villadsen (EL):

På lørdag er der gået 2 år siden folketingsvalget. Jeg husker tydeligt dagen. Det var stegende hed, gader og stræder var fyldt med folk, der gik rundt med solbriller og i sandaler og spiste is. Jeg var optimist, for det tydede på, at der ville komme et nyt flertal i Danmark – og det kom der heldigvis. Det var ikke bare et nyt flertal; det var også en ny retning.

For 2 år siden var klimapolitikken næsten kun noget, som de såkaldte klimatosser på venstrefløjnen gik op i. Den daværende regering mente nærmest, at de havde taget klimakrisen alvorligt ved at tage grønne slips på til pressemøderne og tjekke vejruddisigten i ny og næ. Man lavede en landbrugspakke, som forpestede vores vandmiljø. Den tidligere miljøminister sagde sågar, at en kornmark var at betegne som natur, og så er det ingen sag at løse naturkrisen. Der er sket meget de sidste 2 år. Vi har lavet en stor biodiversitetspakke og har fået en historisk klimalov. Vi har lavet et hav af aftaler, der gør den grønne levevej lettere, og som sikrer millioner af ton CO₂-reduktioner.

Det er ikke kun på klima- og naturområdet, man kan se, at vi er gået i en ny retning. Den tidligere regering skar milliarder på vores velfærd, vores uddannelser syntes man var kornfede, og velfærdsnedskæringerne prøvede man at camouflere med mærkværdige ord som omprioriteringsbidrag og produktivitetskrav. Men derude, hvor det ramte, nemlig på uddannelserne, på fødegangene og på sygehusene, kunne man tydeligt mærke, hvad det i virkeligheden var: milliardstore nedskæringer år efter år. Nu går vi en anden vej med flere penge til psykiatrien, tusind nye ansatte i ældreplejen, gratis psykologhjælp til unge og hjælp til tandplejen til de udsatte. Vi

har taget de første skridt mod minimumsnormeringer, sagt farvel til uddannelsesloftet og endelig styrket vores skoler og uddannelser.

I øvrigt var den tidligere regering ikke bange for at fejre sig selv. Der stod 21 pokaler på tidligere udenrigsminister Anders Samuelsen's hyld – en for hver milliardstor skatterabat, man havde givet primært til dem, der havde den største pengepung, den største bil eller det største privatfly. Kagegaflen blev også fundet frem, da man 50 gange havde fundet på at gøre livet sværere for udlændinge og mennesker på flugt. Selv om jeg ikke synes, der er meget at råbe hurra for med den her regerings udlændingepolitik, synes jeg, det er glædeligt, at vi har fået børnene ud af Sjælsmark, kvoteflygtninge til Danmark igen, og at der trods alt nu kommer nogle børn og deres mødre hjem fra lejre i Syrien. Nu mangler vi bare resten.

Så der er sket fremskridt, men hold da op, hvor er der stadig meget, der skal gøres. Rundtomkring os forsvinder sommerfugle, bier, frøer, blomster og fuglearter for altid. Vi er i gang med at ødelægge levegrundlaget for rigtig mange arter med en uhyggelig hast og frarøve natur fra kommende generationer. Hvorfor er det sådan? I Danmark har vi været ekstremt dygtige til at nyttiggøre stort set hver eneste kvadratkilometer af vores land, næsten hver mark er dyrket til det yderste. Vi hiver flis og tømmer ud af stort set hvert et stykke skov, næsten alle havarealer gennemtrawles, og langt de fleste af vores vandløb er kunstigt rettet ud eller lagt i rør. På en skala over, hvor dygtige vi er til at presse mest muligt korn og bacon ud af de kvadratkilometer, vi har, får vi klart en førsteplads i Danmark. Men den førsteplads kommer altså med en pris, nemlig med en natur, der er af udpint, og en klimakonto, der har et stort, stort overtræk.

Den klimakrise, vi står i, vil få konsekvenser allerede for den næste generation. De børn, der i dag tumler rundt på legepladsen med solcreme og sommerhatte på, vil opleve en forandret verden med ødelæggende oversvømmelser, tørke, hungersnød og klimaflygtninge i millionvis.

Men vi kan vælge en anden vej, hvor vores produktion, transport og energi er bæredygtig, hvor der er renere drikkevand, renere luft, mindre gift i fødevarerne og mere skov og natur.

Kl. 15:30

Det haster med handling. Derfor bekymrer jeg mig lige nu over, at landbrugsforhandlingerne nærmest virker til at være gået i stå. Landbruget har en hovedrolle at spille i at nedbringe Danmarks klimabelastning. Landbruget kan som et af de eneste erhverv optage CO₂ fra atmosfæren og lagre det i jorden. Det skal vi udnytte. I Enhedslisten foreslår vi at omlægge et landbrugsareal på størrelse med Fyn og Bornholm til græs, skov og naturarealer.

Herude bag mig på Slotspladsen står der en gruppe mennesker med syrisk baggrund. Hver dag møder de op under hvide pavilloner med håndmalede skilte, hvor der står: Syrien er ikke sikker. Syrien er ikke sikker, så simpelt er deres opråb til os politikere, for et stort flertal herinde har nemlig desværre besluttet, at mennesker med livet som indsats skal sendes tilbage til det krigshærgede land Syrien; at Danmark skal sende mennesker tilbage til Assads diktatur, og når de ikke kan sendes ud, parkeres de på udrejsecenteret på ubestemt tid til en trøstesløs fremtid. Jeg synes, at det både er hoved- og hjerteløst, så jeg vil gerne komme med et opråb her i dag til dem af jer, der sidder herinde på den her side af murene og har stemt for at sende folk tilbage til skrøbelige og usikre forhold: Det er jeres ansvar, hvis mennesker sendes tilbage i armene på en diktator med livet som indsats; I har magten til at gøre noget ved de her menneskers enorme frygt og bekymring; I har muligheden for at handle, og I bør gøre det omgående.

Lige nu står vi som samfund over for et valg, som kommer til at definere, hvilket land vi ønsker at være, for i Danmark anno 2021 er det desværre sådan, at tusindvis af børn lever i fattigdom, hvor børnefødselsdage og lejrture er noget, der skaber bekymring og ikke begejstring, fordi man ikke har råd til det samme som kammeraterne,

hvor forældre lader være med at købe deres medicin eller en ny cykel, hvis den gamle er blevet stjålet, for så har de ikke råd til at give børnene nogle ordentlige vinterstøvler.

Nu er regeringens Ydelseskommisionen så kommet med sin rapport, og hvis man gør anbefalingerne til virkelighed i morgen, vil der altså være lige så mange fattige børn i Danmark, som der er i dag, fordi udgangspunktet har været, at der ikke må tilføres én eneste krone til ydelsessystemet, og derfor løser kommissionens anbefalinger simpelt hen ikke problemerne. Det kan vi ikke være bekendt, når vi ved, hvor hårdt fattigdom rammer især børn. Desuden trækker anbefalingerne direkte penge op af lommen på psykisk sårbare unge og langtidsledige. Det er ærlig talt slet ikke godt nok. Vi skal afskaffe fattigdom, ikke omfordele den.

Nu skal vi i gang med forhandlinger, og højrefløjen har jo meldt klart ud, at de ikke vil være med til hæve ydelserne for dem, der har mindst. De vil tværtimod gøre dem endnu lavere. Det stiller jo regeringen over for et valg. Den kan lave en aftale sammen med højrefløjen, som kaster endnu flere børn ud i fattigdom, eller lave en aftale sammen med os, som hjælper mennesker til et bedre liv. Jeg må indrømme, at jeg simpelt hen ikke forstår, at det overhovedet er til diskussion, og det provokerer mig nærmest, når regeringen med børnenes statsminister i spidsen siger, at det ikke er et prestige-projekt eller en bunden opgave at gøre noget ved ydelserne. Hvis man som socialdemokrat ikke kan svinge sig op til at bruge sin tid i regeringskontorerne på at hjælpe de fattigste i vores samfund, hvorfor er man der så overhovedet?

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til fru Mai Villadsen. Den første korte bemærkning er fra hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 15:34

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg tænker også ofte tilbage på de gode gamle dage før den 5. juni 2019, da Danmark på mange områder var et bedre sted. Ordføreren nævner til sidst det her med Ydelseskommisionens anbefalinger, og ordføreren har også været ude at sige:

»I sidste ende – hvis og såfremt det går helt galt, og de trækker i den forkerte retning – så kan det jo selvfølgelig ende med et mistillidsvotum, men jeg håber da ikke, at det er dér, vi kommer hen.«

Det sidste ser vi så lidt forskelligt på. Så skal jeg bare spørge sådan mere konkret, for der bliver løftet lidt af sløret her til sidst i ordførertalen, men så alligevel ikke: Hvor meget er det, vi taler om? Hvor meget synes ordføreren at et ægtepar uden børn, som er på integrationsydelse i dag, skal have i samlet disponibel indkomst, for at Enhedslisten kommer til at støtte sådan et udspil?

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Mai Villadsen (EL):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi i Enhedslisten var enormt meget imod de fattigdomsydelser, som den tidligere regering og dens parlamentariske grundlag indførte. Det er integrationsydelsen, det er kontanthjælpsloftet, og det er 225-timersreglen. Derfor synes jeg, det er rigtig godt, at vi skal lave et nyt ydelsessystem. I Enhedslisten mener vi ikke, at det at sætte personer i fattigdom kommer til at hjælpe dem videre til et ordentligt arbejde. Vi vil gerne have, at folk kommer i arbejde, men jeg tror simpelt hen ikke, at fattigdomsskabelse er det, der fører derhen.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 15:36 Og når de vurderer, at den mand kan være på fri fod – godt nok på et udrejsecenter – så må det jo være sådan.

Kl. 15:39

Kl. 15:36 **Fjerde næstformand (Trine Torp):**
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:39

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det forstod jeg godt allerede fra ordførertalen. Men fattigdom handler jo om andet og mere end økonomi. Fattigdom handler om fravær af evnen til eller muligheden for at påvirke sin egen situation. Det allerbedste, man kan gøre der, er at få et arbejde. Det er den allerbedste hånd, vi kan give. Det er derfor, jeg gerne vil gentage mit spørgsmål – det druknede vist lidt før: Hvor meget synes ordføreren et ægtepar uden børn, som er på integrationsydelse i dag, skal have i samlet disponibel indkomst, hvis Enhedslisten skal kunne se sig selv i en aftale?

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:37

Mai Villadsen (EL):

Jeg vil faktisk gemme forhandlingerne til forhandlingslokalet, og dem ser jeg meget frem til, for der skal virkelig ske noget. Jeg vil så også sige, at jeg er fuldstændig enig med Venstres formand i, at vi skal gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at hjælpe folk med at komme i arbejde. Jeg synes, det er sådan lidt en pudsigt borgerlig logik, man har, hvor man mener, at rige mennesker motiveres til at arbejde mere ved at få flere penge, og at fattige mennesker motiveres til at arbejde ved at få færre penge. Det synes jeg er pudsigt.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:37

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til ordføreren, fru Mai Villadsen, for talen. Den 1. januar 2010 angreb somalieren Mohammed Geele bladtegneren Kurt Vestergaard med en økse i hans hjem i Aarhus, og kun fordi Kurt Vestergaard havde fået indrettet et rum i huset, hvor han kunne gå ind og lukke døren, og som var angrebssikret, så overlevede han. Ellers må man gå ud fra, at han var blevet myrdet. Mohammed Geele blev efterfølgende i Vestre Landsret, hvilket blev stadfæstet i Højesteret, idømt 10 års fængsel og udvisning af Danmark. Det var i 2011. I slutningen af 2019, altså for halvandet års tid siden, blev Mohammed Geele løsladt og kan nu vandre frit rundt i det danske samfund, selv om den her somalier er blevet udvist på grund af den her terrorhandling.

Synes Enhedslisten, det er rimeligt? Vi står normalt langt fra hinanden i udlændingepolitikken, men det kunne jo være, at vi her kunne finde en eller anden fælles forståelse af, at det her simpelt hen ikke er rimeligt for danskerne og slet ikke for Kurt Vestergaard. Og hvis ikke Enhedslisten synes, det er rimeligt, hvad skal der så gøres ved det?

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:38

Mai Villadsen (EL):

Jeg havde egentlig sagt til mig selv, at jeg ikke ville gå ind i enkeltsager, når jeg stod her, men det er da selvfølgelig fuldstændig forfærdeligt og horribelt, hvad der blev begået. Jeg må også sige, at vores domstole dømmer, som de gør, og det vil jeg lade dem gøre.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men det er jo ikke de danske domstole, der har vurderet det. De danske domstole har jo sagt, at somalieren skal udvises af Danmark. Det er jo det, domstolene har sagt. Så har vi nogle internationale konventioner, der, som de bliver praktiseret, forhindrer os i at udvise manden, og i mellemtiden kan han så gå frit rundt blandt danskerne. Så spørger jeg bare som formand for Dansk Folkeparti: Synes Enhedslisten ikke ligesom jeg, at det er fuldstændig grotesk? Han er jo en af de her 130 mennesker, vi taler om, i forbindelse med Kærshovedgård. Synes Enhedslisten ikke, at det er grotesk, at vi tilbyder naboerne, de lovlige danskere, at de kan få hegn rundt om deres hus for at være i fred for sådan en type som ham her, i stedet for at det er ham, der bliver spærret inde, indtil han vil være med på at blive udvist?

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:39

Mai Villadsen (EL):

Det, jeg ærlig talt synes er grotesk, er, at der findes partier i Danmark, som ikke synes, vi skal leve op til internationale konventioner. Det synes vi selvfølgelig i Enhedslisten.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Signe Munk.

Kl. 15:40

Signe Munk (SF):

Tak til ordføreren for en rigtig flot tale og i bund og grund en rigtig vigtig pointe om, hvor meget klimapolitikken har flyttet sig. Det var en bundsort regering, Danmark havde før folketingsvalget 2019. Tak for at trække den linje så klart op.

Der er ingen tvivl om, at ordføreren brænder for klimakampen – det gør jeg også selv. I SF har vi været en del af skatteaftalen om en grøn afgiftsreform. Ordføreren kaldte det et svigt af dimensioner og en syltekrukke, da vi hævdede afgifterne på sorte brændsler og satte en ekspertgruppe i gang med at lave en ensartet CO₂-afgiftsmodel. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre: Selv om ordføreren har givet aftalen de her måske lidt farverige ord med på vejen, vil ordføreren så alligevel her efter sommerferien, hvor ekspertgruppen faktisk skal komme med anbefalinger til arkitekturen bag en høj ensartet CO₂-afgift, være klar til at gå ind i det arbejde, som det kræver at få en høj ensartet CO₂-afgift, nemlig at finde 90 mandater for det? Er ordføreren klar til at gå ind i det arbejde?

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:41

Mai Villadsen (EL):

Først og fremmest vil jeg sige til fru Signe Munk fra SF: Tusind tak for et virkelig godt samarbejde på klimaområdet. Vi er selvfølgelig klar til at gå ind i forhandlinger om en CO₂-afgift. Jeg tror nærmest,

at vi var nogle af de første, der foreslog det med vores gamle klimaplan for flere år tilbage. Derfor er vi selvfølgelig klar til at gå til forhandlingsbordet, jeg synes bare, det er for sent. Det var derfor, vi stod uden for aftalen, både på grund af det, men også fordi man gav nogle skatterabatter til virksomheder uden at binde dem til grønne løsninger. Det synes jeg var forfæjlet. Men vi glæder os meget til forhandlingerne selvfølgelig.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Signe Munk.

Kl. 15:41

Signe Munk (SF):

Det centrale er jo at finde de 90 mandater, det ved ordføreren lige så vel som jeg. En anden sag, som er vigtig fra SF's synspunkt, er at få indført en flyafgift, og der skal vi også have fundet fik 90 mandater. Ville Enhedslisten være klar til at indføre en flyafgift i Danmark – 60 kr. på indenrigsrejser og op til 400, hvis man skal helt til USA? Og så vil jeg bare sige ærligt, at det jo ikke er det hele, der skal føres tilbage i forhold til social kompensation. Man kunne f.eks. bare lægge 200 kr. i den grønne check og så bruge resten af indtægterne fra en flyafgift til at investere i den grønne omstilling. Det kunne være billigere natogsbilletter eller lignende. Vil Enhedslisten være klar til at tage den kamp med SF?

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:42

Mai Villadsen (EL):

Det kommer ikke til at være Enhedslisten, der står i vejen for, at man indfører en flyafgift i Danmark. Det frygter jeg nærmere er den socialdemokratiske regering, som stadig hænger i bremsen. Vi har også foreslået en flyafgift ud fra en model, hvor man skal betale mere, jo længere man flyver, og efter hvilken klasse man flyver på. Så vi har nogle lignende tanker der, og det håber jeg virkelig vi kan få gennemført.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det fru Katrine Robsøe.

Kl. 15:42

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg vil faktisk rigtig gerne have lov til at stille Enhedslistens ordfører samme spørgsmål, som jeg stillede til SF, og så kan jeg jo krydse fingre for, at jeg får et lidt klarere svar fra Enhedslisten. Det tror jeg også der er rigtig mange studerende der vil krydse fingre for. Jeg vil nemlig gerne høre, om Enhedslisten bakker op om regeringens ønsker og planer om at lukke hver tiende uddannelsesplads i Aarhus, København, Odense, Aalborg og egentlig også på RUC. Så det håber jeg at ordføreren vil svare på.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:43

Mai Villadsen (EL):

Jeg vil starte med at sige tak til Radikale for samarbejdet på uddannelsesområdet, hvor vi virkelig, synes jeg, har fået rykket enormt meget de sidste 2 år. I forhold til at skabe flere uddannelser rundt omkring i landet er jeg fuldstændig enig med regeringens intention, i

hvert fald i forhold til at der skal skabes flere uddannelser rundt omkring.

Jeg kommer selv fra en mindre by i det midt- og vestjyske, og det første, jeg gjorde, da jeg blev 18 år, var at pakke tasken og tage til København. Min søster blev i byen, fik en kæreste, et barn og læste i, hvad der ikke helt var nærområdet, for hun skulle køre ret langt for at få en uddannelse. Så jeg vil bare sige: Det er enormt vigtigt, at vi sikrer, at der er uddannelser i hele vores land, fordi der er så mange unge, som bliver tabt på den konto, og som simpelt hen ender med ikke at få en uddannelse. Så det er vigtigt. I forhold til den konkrete model skal vi ind og forhandle den. Jeg har helt klart nogle bekymringer i forhold til de store byer, og der håber jeg, at vi og De Radikale kan gøre noget sammen. Men der skal ske noget i forhold til resten af landet.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Katrine Robsøe.

Kl. 15:44

Katrine Robsøe (RV):

Det er jo dejligt, at vi deler ambitionen om at skabe flere uddannelsespladser og skabe flere muligheder for, at folk kan opfylde deres drømme i hele Danmark. Det vil vi rigtig, rigtig gerne være med til i Radikale Venstre. Men jeg skal bare lige forstå: Kan Enhedslisten afvise, at man vil lukke hver tiende uddannelsesplads i de store byer?

Samtidig vil jeg egentlig også gerne høre om noget andet, og det håber jeg også meget vi kan være enige om, nemlig at der selvfølgelig skal følge finansiering med, hvis man vil oprette nye uddannelsesudbud. For vi skal sikre kvaliteten af vores uddannelser, uanset hvor i landet de ligger.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:45

Mai Villadsen (EL):

Jeg tror, at en af grundene til, at det nogle gange har været lidt svært at få folk til at tage de uddannelser rundt omkring, har været, at det måske lidt er blevet nogle – forstå mig ret – discountuddannelser, man har oprettet. Derfor skal der simpelt hen penge til. Det er der ingen tvivl om overhovedet. Men jeg er bekymret for finansieringen. Der går penge fra ungdomsuddannelserne. Altså, der er rigtig meget i det her forslag, som kan gøre, at jeg er lidt urolig i maven, og vi skal bruge masser af kræfter inde i forhandlingslokalet på at sikre små fag og på at sikre fagmiljøer og uddannelser, også i byerne.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Mona Juul.

Kl. 15:45

Mona Juul (KF):

Tak for en fin tale, og tillykke med at stå i front for Enhedslisten; det gør ordføreren jo rigtig flot. På trods af vores indlysende uenigheder på mange punkter har vi jo rent faktisk også et par områder, hvor vi er enige om noget, nemlig kampen mod svindel med refusion af udbytteskat, og vi har også den fælles kamp omkring en jordfond til finansiering af lavbundsjordene osv. Men det går ikke sådan supergodt med de her landbrugsforhandlinger; vi skal til møde nr. 40 i den her uge, og så kan alle jo regne ud, at det nok trækker en lillebitte smule ud, og det trækker lidt på nogens både temperament og måske også tålmodighed, i hvert fald lidt herfra.

Kunne man forestille sig, at det er, fordi der er nogle partier, der hellere vil afvikle end udvikle landbrugene, og kunne man forestille sig, at Enhedslisten har lyst til at være med til at udvikle landbruget og gøre det grønt, også i forhold til animalske produkter? Tak.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:46

Mai Villadsen (EL):

I Enhedslisten vil vi meget, meget gerne udvikle landbruget, og jeg tror faktisk ikke, at jeg tager fejl, når jeg siger, at vi er det parti i Folketinget med flest landmænd. Vi har to ud af 13 i vores folketingsgruppe, der er det, så vi er enormt optaget af at udvikle landbruget. Jeg vil give ordføreren fuldstændig ret i, at det går lidt trægt med de der forhandlinger, og jeg har selv været med til et par stykker af dem, og jeg tror nærmest, man burde få merit på landbrugsuddannelsen ved at sidde så mange stive timer i det der forhandlingslokale. Så mon ikke vi kunne få lavet en efteruddannelsesplan der for en del af os?

Så vil jeg derudover sige tak til fru Mona Juul for samarbejdet. Jeg var rigtig, rigtig glad, da jeg så avisforsiderne i morges og kunne se, at vi i Enhedslisten og i Konservative står sammen om foreslå, at der skal være en jordfond, sådan at vi kan få opkøbt langt mere jord.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Mona Juul.

Kl. 15:47

Mona Juul (KF):

Tak, og selv om vores indgange til det kan være noget forskellige, er det jo altid godt at finde nogle mødesteder. Et andet område, hvor jeg synes, at Enhedslisten og Konservative en gang imellem har et fælles mødested, er vedrørende de selvstændige, i hvert fald vil Enhedslisten ofte gerne gøre noget for de mindre selvstændige. Men alligevel synes jeg, at det har knebet lidt både i forbindelse med coronakompensationer og også senest i forbindelse med vores beslutningsforslag om at ligestille de selvstændige og iværksætterne med lønmodtagerne på dagpengeområdet.

Hvorfor er det, at Enhedslisten ikke får bidt til bolle lige præcis i forhold til de selvstændige, så vi får sikret nogle ordentlige vilkår?

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:48

Mai Villadsen (EL):

Jamen min oplevelse er også, at vi faktisk har et rigtig stærkt samarbejde omkring de små og mellemstore virksomheder og omkring de selvstændige og omkring forholdene for folk, som starter en virksomhed, og det vil vi i Enhedslisten rigtig gerne. Jeg synes faktisk også, vi har taget nogle gode skridt i den rigtige retning, altså barsel til selvstændige og en mulighed for at kunne lukke sin virksomhed ned, så man kan være på dagpenge, som vi jo har samarbejdet om. Så det er jeg rigtig glad for, og i Enhedslisten vil vi altid gerne samarbejde om gode forslag.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Ole Birk Olesen (LA):

I Liberal Alliance synes vi, at skatten i Danmark er for høj. Det hænger sammen med, at skattetrykket i Danmark er verdens højeste. Derfor vil vi gerne sænke skatten, og Anders Samuelsen fandt på et tidspunkt på, at han ville illustrere vores resultater med en pokal for hver milliard, vi havde sænket skatten med. Jeg synes ikke, at Enhedslisten skal have pokaler for Enhedslistens økonomiske politik; jeg foreslår klaphatte. For hver gang Enhedslisten sænker indkomsterne hos de mennesker i Danmark, der har de laveste indkomster, med 0,1 pct., så synes jeg, at Enhedslisten skal have en klaphat. Og det vil sige, at Enhedslisten skal have 16 klaphatte, for Enhedslistens politik har sammen med regeringens sænket indkomsterne for de folk med de laveste indkomster i Danmark med 1,6 pct.

Hvis det er, at vi kommer ned til Enhedslisten med 16 klaphatte, vil Enhedslisten så stille op til en film eller et billede, hvor vi overrækker de 16 klaphatte til fru Mai Villadsen?

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:49

Mai Villadsen (EL):

Jeg synes, det er ærgerligt, at ordføreren ikke i stedet tilbyder os pokalerne, for jeg synes faktisk, vi i fællesskab har gjort rigtig meget, også for dem i vores samfund, som har mindst. Så er det rigtigt, at vi har lavet aftaler, som f.eks. øger indkomstuligheden, ved eksempelvis at hæve cigaretafgifterne, men det gør jo noget i forhold til sundheden i vores befolkning, så det står jeg simpelt hen fuldt og helt på mål for.

Er vi så i mål? Det er vi på ingen måde. Vi skal mindske uligheden i vores samfund, og det vil vi rigtig gerne i Enhedslisten. Vi vil også gerne lave skattepolitik, vi vil gerne beskatte dem, som I gav skattelettelser, hårdere, og så vil vi gerne lette skatten for dem i bunden.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:50

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen der er noget, fru Mai Villadsen har misforstået. En pokal får man, hvis man gennemfører sin politik. Hvis man offentligt går ud og siger, at man vil hæve indkomsterne for de fattigste, men tværtimod sænker indkomsterne for de fattigste, så skal man have klaphatte. Det er sådan, reglen er, og derfor spørger jeg, om fru Mai Villadsen vil tage imod de 16 klaphatte, som vi gerne vil komme forbi med og filme fru Mai Villadsen tage imod. For Enhedslisten har været med til at sænke indkomsterne for de fattigste i Danmark, dem med de laveste indkomster, med 1,6 pct. i det samarbejde, som Enhedslisten har med regeringen og de andre røde partier.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:51

Mai Villadsen (EL):

Nu kender jeg ikke klaphatte- og pokalreglen, som man åbenbart har i Liberal Alliance, men hvis hr. Ole Birk Olesen kommer ned med en klaphat, så vil jeg da gerne drikke en kop kaffe og snakke lidt om økonomisk politik. Vi bliver nok næppe enige.

Kl. 15:51

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Jens Rohde.

Kl. 15:51

Jens Rohde (KD):

Tak. Vi har jo hørt Enhedslisten tage kampen op for at bekæmpe børnefattigdom i forbindelse med Ydelseskommisionen, og stor respekt for det. Men der er, når man nærlæser i Ydelseskommisionens udspil, som egentlig rummer nogle gode ting, også noget, som jeg synes er et stort problem, og det er, at man vil afskaffe nogle særlige satser for unge under 30 år med visse psykiske lidelser. Det betyder, at de mennesker med psykiske lidelser, som i forvejen har det svært nok, fordi vi underprioriterer psykiatrien i det her land, går fra 11.698 kr. om måneden til 6.600 kr.

Vil Enhedslisten være med til at sørge for, at det ikke kommer til at ske?

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:52

Mai Villadsen (EL):

Tusind tak til hr. Jens Rohde for spørgsmålet, og jeg tror, jeg blev lige så bekymret som ordføreren, da jeg læste det element i anbefalingerne. For er der nogen, der har det svært, så er det da unge med psykisk sygdom, og det har de, som ordføreren siger, netop også, fordi vi i vores land har en psykiatri, som simpelt hen ikke er god nok. Vi har gjort, hvad vi kan, for at rette op på det i finanslovsforhandlinger, men der er lang vej igen. Og ja, der vil Enhedslisten selvfølgelig sørge for og arbejde for, at de unge mennesker, som bliver omfattet af Ydelseskommisionens forslag, ikke vil blive ramt, når der lander en aftale. Det vil vi arbejde så hårdt på, som vi kan.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 15:53

Jens Rohde (KD):

Men har fru Mai Villadsen den samme determination, som jeg har oplevet det i forhold til børnene, som jeg helt støtter op om, fordi den er rigtig? Vi har behov for nogle børnerettigheder i det her land, der bliver taget alvorligt, og det kunne måske også gøre, at der på lidt længere sigt kommer nogle færre psykiske lidelser hos de unge mennesker. Så det er en god investering, før det sker. Men vil Enhedslisten gå lige så determineret til værks, som vi jo dog ikke agter at gøre det fra KD's side? For jeg må jo sige, at Enhedslisten der nok har lidt mere at skyde med.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:53

Mai Villadsen (EL):

Tak til ordføreren fra Kristendemokraterne for faktisk som en del af blå blok at rejse børnene. Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at den stemme også bliver hørt der. Vi går altid meget determineret til forhandlingerne, og det lover vi også at gøre på det her område. For det er rigtig vigtigt, at vi ikke bare omfordeler fattigdom, men at vi faktisk løfter alle i vores samfund.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:54

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg vil egentlig spørge Enhedslistens ordfører – og tak for talen – om Enhedslistens ordfører virkelig mener, at det bedste for at få folk ind i arbejdsfællesskabet er at gøre ydelsesniveauerne så høje, at vi grundlæggende står i en situation, hvor rigtig mange borgere, der i dag står op, går på arbejde, har et lavindkomstjob, får mindre udbetalt til sig selv og deres familie end f.eks. folk, der med det forslag, som Enhedslisten er kommet med, lige er kommet til Danmark og kommer ind på en ydelsessats. I den forbindelse vil jeg egentlig også gerne spørge Enhedslistens ordfører om noget. Jeg troede sådan set, at solidaritet handlede om at sikre, at vi f.eks. bryder den negative sociale arv i en form, hvor børn og unge ikke vokser op i en familie, hvor forældrene er ekskluderet fra arbejdsfællesskabet, at det sådan set var solidaritet at sikre, at flere kommer ind i arbejdsfællesskabet, at de har en arbejdspligt som udgangspunkt, og at vi på den måde sikrer, at man netop ikke bliver sat ud på et sidespor.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:55

Mai Villadsen (EL):

I Enhedslisten vil vi enormt gerne være med til at sikre, at folk kommer i arbejde, og at der bliver skabt arbejde til folk, og vi vil meget gerne være med til at bryde den sociale arv for børn. Særlig børn, der vokser op i fattigdom, kan vi jo se har en kæmpe risiko for at ende i arbejdsløshed og ende i fattigdom på sigt. Bare 1 år i fattigdom har enorme konsekvenser for et barns liv på sigt, og jeg vil virkelig bare anholde den præmis om, at det, hvis man laver et kontanthjælpsloft eller andet, betyder, at der så magisk opstår en masse arbejdspladser, som folk kan få, for vi har set, at det ikke har gjort det. Hvad har kontanthjælpsloftet, som Venstre har indført, gjort? Ja, det har ført til, at tusindvis af familier og børn er endt i fattigdom, og det skaber mange problemer på sigt. Så det, jeres politik står for, vil jeg med al respekt sige ikke er noget, der bryder den sociale arv.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 15:56

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Det var måske også for meget for langt, at jeg stillede to spørgsmål og håbede på at få bare måske et enkelt svar, men så fik jeg så intet svar. Sådan går det jo nogle gange. Jeg skal bare forstå, om Enhedslistens ordfører virkelig mener, at det er solidarisk over for de børn, der vokser op i et hjem, hvor forældrene står uden for arbejdsmarkedet, og hvor deres økonomiske incitament til at komme ind på arbejdsmarkedet er ikkeeksisterende, fordi Enhedslisten og den politik, man nu fører sammen med den nuværende regering, grundlæggende gør, at det for rigtig mange familier er mere attraktivt at være på ydelser, end det er at være på arbejdsmarkedet. Er det solidaritet med de børn?

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 15:56

Mai Villadsen (EL):

Jeg vil bare gerne lige understrege, at i Danmark kan man altså ikke bare være på passiv forsorgelse, for der skal man tage et arbejde, når man bliver tilbudt et. Man kan ikke bare ligge hjemme på sofaen og se Netflix, som jeg har hørt højrefløjspolitikere udtale, og det bekymrer mig rigtig meget, at der er mange, der har den opfattelse. Vi skal hjælpe folk i arbejde, og det bedste, man kan gøre for en familie, er selvfølgelig at sikre, at folk kommer i arbejde, men det skaber simpelt hen ikke arbejdspladser at fattiggøre mennesker.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste spørger er hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 15:57

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak til fru Mai Villadsen for talen. Jeg vil også sige tak for samarbejdet, ikke bare til ordføreren, men også til de gode landmænd i partiet, som jeg jo tilbringer mange timer med for tiden.

Der er noget, jeg er lidt nysgerrig efter at vide. Det er 2 år siden folketingsvalget, men det er også 2 år siden europaparlamentsvalget, hvor Enhedslisten jo for første gang fik en plads i parlamentet. Når vi ser på dagsordenen i dag vedrørende biodiversitetskrisen og natur, må man sige, at det er EU, der hjælper os med at skubbe på i Danmark i forhold til at beskytte. Der er lige nu sager på vej om, at vi skal beskytte 30 pct. og særlig beskytte 10 pct. af arealerne i Europa. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om de her 2 år i parlamentet har gjort, at Enhedslisten har revurderet sin dagsorden vedrørende udmeldelse af EU, så man nu kan se Enhedslisten være en del af os andre, der egentlig kæmper for et grønnere og mere solidarisk Europa.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 15:58

Mai Villadsen (EL):

Jamen Enhedslistens medlem af Europa-Parlamentet, Nikolaj Villumsen, kæmper da hver eneste dag for et grønnere og mere solidarisk Europa, og så sent som i fredags, tror jeg det var, kom der netop en aftale på naturområdet, som jeg ved han har spillet en enormt stor rolle i, bl.a. ved at arbejde for at forbyde bomtrawl. Så det er jeg rigtig tilfreds med.

Men jeg vil så også sige som, hvad kan man sige, meget nær kollega til ordføreren, at vi jo også har siddet i forhandling efter forhandling på klimaområdet og oplevet, hvordan EU er begrænsningen på, at vi kan gøre det, vi har behov for, på klimaområdet. Det er forbud mod nysalg af diesel- og benzinbiler. Den reklamer ja tak-ordning, som SF kæmper så indædt for, er det EU der forhindrer. Jo, det er det; man ville indføre det i sidste røde regeringsperiode, og det kunne man ikke på grund af EU. Så det rosenrøde billede, man har i SF, synes jeg måske er lidt mere nuanceret end som så.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 15:59

Rasmus Nordqvist (SF):

I forhold til reklamer ja tak-ordningen glæder jeg mig til, at svarene fra Kommissionen bliver lidt tydeligere, så man netop kan se, at EU ikke står i vejen for det her. Det er en dansk beslutning.

Men når jeg spørger ind til det her, er det, fordi jeg ser jeres medlem af Europa-Parlamentet og det fantastiske arbejde, han lever dernede – flot, stor applaus til det – men jeg ved også bare, at hvis man hele tiden står og kigger hen mod døren, når man er en del af et fællesskab, er det også svært at få lov til virkelig at præge det, fordi de andre står og kigger og tænker, om de er på vej ud eller på vej ind.

Så det er egentlig derfor, jeg stiller spørgsmålet om de her 2 år. Det er ikke småpølemisk, et spørgsmål om ja eller nej. Er der en diskussion om det tilhørsforhold til EU og det fællesskab, vi har i Europa?

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:00

Mai Villadsen (EL):

Altså, i Enhedslisten diskuterer vi hele tiden vores politik, også vores EU-politik. Det er overhovedet ikke nogen hemmelighed, men vi forholder os da meget kritisk til, når EU sætter markedet over klimaet og sætter markedet over arbejdstagerrettigheder. Det er selvfølgelig der, vi står, og jeg forstår faktisk ikke, at SF ikke også nogle gange kan blive lidt mere forbitret over, hvor meget EU er med til at forhindre. Jeg er enig i, at vi på naturområdet gør rigtig meget sammen, og jeg er rigtig glad for det samarbejde, der er, særlig i parlamentet mellem SF og Enhedslisten.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er til fru Heidi Bank fra Venstre. Værsgo.

Kl. 16:00

Heidi Bank (V):

Tak for det. Og tak for talen fra ordføreren. Det, jeg gerne vil høre lidt om, er Enhedslistens syn på lighed, og her taler vi ikke økonomisk lighed; vi taler lighed i tryghed. For det er jo sådan, at vi har nogle kriminelle udlændinge, som er på vores udrejsecentre, og de skal så have en fodlænke på, kan jeg forstå at Enhedslisten mener, og så er det problem ellers klaret.

Det, jeg ikke helt forstår, er: Hvordan skulle de kriminelle udlændinge bakke op om at passe på den fodlænke, gå med den og sørge for, at den har for strøm og el, og hvad der nu ellers skal til, for at den fungerer, når man ikke engang vil leve op til de krav, der i dag, på udrejsecentre? Altså, det er jo ganske beskedne krav, vi som samfund stiller, altså med hensyn til at overholde de spilleregler, det demokratiske samfund har fastsat, for at være i Danmark, og det gør man ikke engang i dag. Så vil ordføreren venligst forklare os det?

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:01

Mai Villadsen (EL):

Altså, jeg er ikke retsordfører, men jeg går da ud fra, at hvis man er dømt til at gå rundt med en fodlænke, så er det sådan i dag, at der er en sanktion, hvis man bryder med kravene til det. Så derfor synes jeg ikke, det kan være så underligt. Altså, der er sanktioner, hvis man ikke lever op til det, man skal.

Men jeg må sige, at jeg synes, at hvad angår de løsninger for et udrejsecenter, som den tidligere regering foreslog, hvor man ville placere dem på Lindholm til en pris pr. overnatning, der var højere end prisen for en overnatning på d'Angleterre, var der tale om en

måde at være fuldstændig ligeglad på, også med skattekroner. Så det forstår jeg slet ikke at man vil bruge penge på.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:02

Heidi Bank (V):

Jeg synes faktisk, at der var stor omsorg i, at man ville sikre at få flyttet udlændinge, altså dem, der ikke kan finde ud af at opføre sig efter de spilleregler, vi som demokratisk samfund sætter op, på en måde, der ville skabe mindst mulig utryghed. For det er jo lige præcis det, vi snakker om, nemlig at der er en skævhed i trygheden i Danmark. Det er ikke alle borgere, der oplever, at det er lige trygt. Lige nu er der placeret et problem ovre ved Kærshovedgård, med stor utryghed, fordi man ikke fra regeringens støttepartiers side sætter sig ned og finder en fælles løsning. Så jeg mener virkelig, at Enhedslisten har en forpligtigelse til at komme med nogle seriøse bud i den debat.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:03

Mai Villadsen (EL):

Jamen i Enhedslisten mener vi egentlig heller ikke, at den nuværende situation er holdbar. Vi så gerne, at man indrettede det her område på en helt anden måde, men hvis det skal være sådan, at der skal være udrejsecentre på den måde, der i dag, så synes jeg, at man burde lave det i langt mindre enheder.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er fru Kathrine Olldag fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:03

Kathrine Olldag (RV):

Tusind tak, og tak for talen, og tillykke med det politiske lederskab. Det er jo dejligt at have en midtjyde fra Kibæk på den post. Det er vi mange der er glad for derhjemme. Det, jeg egentlig vil spørge til, er økonomi. For vi har nok brug for i Radikale Venstre at høre sådan helt tydeligt fra Enhedslisten: Mener Enhedslisten sådan helt grundlæggende, at vi i Danmark har et problem med at få besat en masse arbejdspladser? Jeg taler simpelt hen om hænder og fødder, altså ikke om teoretisk arbejdsudbud eller noget som helst andet, men om mennesker i hjemmeplejen, pædagoger, jeg taler om minimumsnormeringerne og mennesker på det private arbejdsmarked, it-branchen, alle mulige steder, og mennesker i den grønne omstilling, som statsministeren også adresserede. Vi har fået lidt forskellige signaler fra forskellige Enhedslistefolk, så mener Enhedslisten, at der er et problem med at finde arbejdskraft nok?

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:04

Mai Villadsen (EL):

Jeg tror for at være helt ærlig lidt, at signalforvirringen kommer fra De Radikale. I Enhedslisten mener vi selvfølgelig, at der mangler hænder på plejehjemmene. Det er derfor, vi har sat penge af til faktisk at uddanne flere. Der mangler i den grad hænder til den grønne omstilling. Så det betyder, at vi skal satse meget mere på

erhvervsuddannelserne, lige præcis som statsministeren nævnte. Det kan der ikke være nogen tvivl om. Det vil vi selvfølgelig gerne. Der er en femtedel af alle unge på en ungdomsårgang, som ikke får en ungdomsuddannelse. Det skal vi da gøre noget ved, og det vil vi meget gerne være med til.

Men det, jeg læste i Berlingske i morges, handlede om teoretisk arbejdsudbud, som man kommer frem til gennem nogle regnemodeler, hvor man så kan hæve topskattegrænsen eller andet, og det tror jeg ikke særlig mange meter på kommer til at skabe rigtige hænder ude på det rigtige arbejdsmarked. Vi er klar til at diskutere rentefradrag, skatten i bunden og meget andet med Radikale, men det der teoretiske arbejdsudbud, som jo i virkeligheden godt kan være et dække for at lave reformer, som slår dem, der har mindst, i hovedet, er vi ikke med til.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:05

Kathrine Olldag (RV):

Jeg er faktisk ked af, at Enhedslisten ser Radikale Venstres udmelding som en krigserklæring. Det var det på ingen måde overhovedet. Jeg synes faktisk, vi har budt op til dans så bredt, som vi overhovedet kan. Og der står også rigtig meget om arbejdskraft i den artikel. Der står også noget om arbejdsudbud. Det er rigtigt, at begge dele sådan set er nævnt. Her går det egentlig på arbejdskraften. Og jeg er også rigtig glad for, at ordføreren taler om, at der skal investeres i uddannelser, som var svaret til min kollega fra Radikale Venstre, men der skal altså nogle investeringer til i en helt anden skala end det, vi har lavet indtil videre. Så hvor er det, Enhedslisten ser, at vi kan finde den helt store klump finansiering til de visioner, vi har sammen, måske særlig på uddannelsesområdet?

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:06

Mai Villadsen (EL):

I Enhedslisten kommer vi gladelig med finansieringsforslag til hver eneste finanslovsforhandling. Vi mener, at man skal tilbagerulle nogle af de skattelettelser, der blev lavet i sidste valgperiode. Vi er også klar til at kigge på rentefradrag og på mange andre områder. Så vi er klar til samarbejde. Jeg vil sige, at der selvfølgelig skal ske rigtig meget på uddannelsesområdet, men helt ærligt: Det er altså en krigserklæring, når man siger, man vil hæve pensionsalderen, fjerne efterlønnen, sænke su'en og gøre alt muligt, som i øvrigt strider mod forståelsespapiret.

Kl. 16:07

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er hr. Hans Andersen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 16:07

Hans Andersen (V):

Tak for det. Ydelseskommisionen kom i mandags med deres rapport, og Enhedslisten havde vel varmet lidt op forinden – det var i hvert fald sådan, jeg læste og hørte det. Så vil jeg bare spørge ind til, om den røde linje, der blev talt om, stadig består: Hvor mange børnefamilier er det, Enhedslisten mener skal løftes, for at vi ikke her i efteråret skal have et valg? For ellers er det jo bare tomme ord, så er det bare retorik. Det er jeg sådan set lidt optaget af. Enhedslisten og Venstre er ikke enige, men jeg er bare optaget af og nysgerrig på, hvor meget Enhedslisten mener det her.

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:08

get på de kanter, når nu regeringen med støttepartierne har valgt at tredoble skatten på generationsskiftet, og det er jo næppe en overraskelse, at vi i Det Konservative Folkeparti kæmper hårdt for at få den afgift afskaffet. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge, hvorfor den næste generation ikke må føre en virksomhed videre, uden der skal pålægges en urimelig afgift.

Kl. 16:10

Mai Villadsen (EL):

Det, jeg og vi i Enhedslisten har sagt, er hverken tomme ord eller retorik. Vi skal have trukket det her samfund i den rigtige retning og mindske uligheden og mindske børnefattigdommen. Dermed skal vi også have gjort op med alle de ulighedsskabende forslag, som den tidligere regering stod for. Det er kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen, integrationsydelsen og meget andet, som har betydet, at familier lever i fattigdom. Så spørger hr. Hans Andersen konkret om, hvor mange børn der skal ud af fattigdom. Stod det til Enhedslisten alene, var det da nul børn, der levede i fattigdom. Det er der klart. Det er der da ingen der er tjent med i et rigt land som Danmark. Hvor vi ender i forhandlingerne, er jo spændende at se, men vi kommer til at slås med næb og klør, for at det bliver så godt som overhovedet muligt.

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:10

Mai Villadsen (EL):

Altså, helt grundlæggende vil jeg ikke mene, at det er rimeligt, at fordi man er født til noget, skal man have en skatterabat i forhold til alle andre. Det mener jeg simpelt hen ikke er rimeligt, og der er også tal, der viser, at det faktisk heller ikke gavner samfundet økonomisk. Så derfor støtter vi ikke i Enhedslisten, at man laver det om. Vi var rigtig glade for, at den rabat til arvinger blev fjernet.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:11

Hans Andersen (V):

Der er så ikke nogen rød linje. Aftalen skal være så god som overhovedet muligt. Nu er spørgsmålet, om regeringen overhovedet ønsker at lave en aftale med Enhedslisten, for det, der er lagt op til, er jo, at det skal være den samme økonomiske ramme. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi ikke synes om at rive kontanthjælpsloftet ned. Der er vi uenige med Enhedslisten. Vi skal sådan set sikre, at det kan betale sig at arbejde. Vi skal sikre, at der altid er en mærkbar gevinst ved at gå i arbejde. Det er sådan set det bedste, vi kan gøre for børnene, altså at de ser, at mor og far begynder at gå på arbejde. Det er sådan set det, vi synes. Men jeg må bare konstatere, at det er ord og kun ord, og at Enhedslisten ikke ønsker at sætte handling bag.

Kl. 16:08

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:09

Mai Villadsen (EL):

Jeg skal måske bare adressere det, som spørgeren og mange andre bliver ved med at sige, nemlig at det ikke kan betale sig at arbejde. Det kan det i høj grad i Danmark i dag. Jeg vil også sige, at det ydelsesniveau, vi efterhånden har, simpelt hen er med til at presse lønningerne på vores arbejdsmarked og de forhold, der er. Det skaber nærmest sådan en nemlig.com-ficering, hvor folk er så bange for at ryge ud af arbejdsmarkedet og over på de meget, meget lave ydelser, at de lader sig koste rundt med til hvad som helst. Det kan vi ikke være bekendt, og også derfor skal vi have gjort noget.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Næste spørger er fru Stine Pilt Olsen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:10

Stine Pilt Olsen (KF):

Tak for talen. Jeg vil gerne gå i en lidt anden retning. Nu kommer jeg jo selv fra Sydhavssøerne, og det er et område, hvor man sædvanligvis giver virksomhederne videre til næste generation. Eksempelvis har vi mange landbrugsvirksomheder. Derfor fylder det utrolig me-

Stine Pilt Olsen (KF):

Jamen ordføreren må vel anerkende, at vejen til velfærd går igen-nem arbejdspladser. Hvordan kan man så forsvare at pålægge nogle ekstra byrder på de her arbejdspladser, så vi måske flytter dem ud af landet? Hvordan har ordføreren tænkt sig der skal finansieres i fremtiden, når Enhedslisten tilsyneladende glemmer, hvor pengene kommer fra?

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:11

Mai Villadsen (EL):

Ej, i Enhedslisten glemmer vi aldrig, hvor pengene kommer fra. Men jeg synes, man glemmer, når man taler så meget om den her generationsskifteskat, at det også er unfair over for de andre virksomheder, hvor der ikke lige er en arving eller nogen til at overtage fra familien. Jeg synes simpelt hen, det er en urimelig forskelsbehandling af nogle, der bliver født til penge, i forhold til andre, der ikke gør. Så derfor mener vi, som vi gør, i Enhedslisten.

Jeg mener desuden også, at vores velfærdssamfund er en forudsætning for, at vi kan have gode og veldrevne virksomheder i Danmark, og vi er i øvrigt et land, hvor det er rigtig godt at drive virksomhed.

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste korte bemærkning er til fru Mette Thiesen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 16:12

Mette Thiesen (NB):

Tak. Der er så mange ting, man kunne spørge om ud fra det, som ordføreren holder tale om, og de svar, der er kommet, men jeg holder mig til det, jeg har forberedt.

Da regeringen tilbage i marts nedsatte en taskforce, der skulle undersøge, om det var muligt at hente IS-terrorister og deres børn fra Syrien til Danmark, kaldte Enhedslisten det en syltekrukke. Og det endte jo som bekendt med, at statsministeren foretog et usselt og uværdigt svigt af danskernes sikkerhed, og stik imod alle løfter ville

regeringen nu hente 3 IS-terrorister og deres 14 børn til Danmark. Sluttes sagen her for Enhedslisten, eller har regeringen ikke leveret et tilfredsstillende resultat? Det er jo vigtigt at huske på, at Enhedslisten for bare få måneder siden fremsatte forslag om, at alle børn i de syriske lejre med dansk statsborgerskab skal hentes til Danmark.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:13

Mai Villadsen (EL):

Selvfølgelig slutter sagen ikke her for os i Enhedslisten. Vi mener, at alle danske børn selvfølgelig skal hjem til Danmark, og det kommer de ikke med den her aftale, det her forslag, og det bekymrer mig meget. Det vil vi selvfølgelig arbejde benhårdt for at de gør.

Men jeg vil godt anholde det, som spørgeren siger i sit spørgsmål om, at statsministeren laver et usselt og uværdigt svigt af Danmarks sikkerhed. Nej, det er godt nok dem, der ikke lytter til PET's trusselsvurdering. For det er politiets efterretningstjeneste, som siger meget direkte, at det er farligere for din og min og vores alle sammens sikkerhed at lade folk blive dernede, fordi de kan flygte ud af lejrene og børnene kan blive radikaliseret, og det synes jeg godt nok er uværdigt at man ikke lytter til. Men jeg må jo bare lægge til grund, at Nye Borgerlige ikke lytter til politiet.

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:14

Mette Thiesen (NB):

Der er jo ikke noget, der har ændret sig på nuværende tidspunkt. Og vi ønskede også i Nye Borgerlige, at alle IS-terrorister skulle have frataget deres danske statsborgerskab, uagtet at de blev statsløse. Men statsministeren har jo været meget klar i spytet om, at Danmark ikke er deres hjem, fordi de har besluttet at tilslutte sig Islamisk Stat og vedkendt sig terrorens ansigt. Men statsministeren valgte at give efter for bl.a. Enhedslisten, som truede med bål og brand, hvis ikke regeringen lystrede. Hvor langt vil Enhedslisten gå, hvis der ikke kommer flere end de 3 IS-terrorister og deres 14 børn til Danmark? Vil man vælte en eller flere ministre? Er man ligefrem klar til at trække støtten til regeringen, eller vil man frede den?

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo.

Kl. 16:14

Mai Villadsen (EL):

I Enhedslisten kommer vi til at arbejde benhårdt for, at de sidste danske børn også kommer hjem, og jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvordan man føler man kan have politisk troværdighed, når man bliver ved med at turnere rundt og sige, at udlændinge skal udvises, og man så ikke henter danskere hjem til Danmark, at man ikke ønsker det. Det synes jeg simpelt hen er så dobbeltmoralisk.

Kl. 16:15

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste bemærkning er til fru Louise Schack Elholm. Værsgo.

Kl. 16:15

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg kunne forstå på fru Mai Villadsens svar til min kollega fru Heidi Bank, at Enhedslisten ønsker, at de udviste kriminelle

asylansøgere og flygtninge skal sendes i mindre enheder. Men jeg kan også forstå, at retsordføreren fra Enhedslisten har foreslået, at de skal sendes hjem med fodlænke. Så er det det, som Enhedslisten mener, altså at man skal sende dem hjem til der, hvor deres familier bor rundtom i Danmark, og så skal de have fodlænke på?

Kl. 16:15

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:16

Mai Villadsen (EL):

Kort fortalt: Ja, det er vores politik, men vi ved godt, at der ikke er flertal for det, og så må man jo finde en løsning. På den udrejsecenterproblematik, der er i dag, foreslår vi mindre enheder.

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:16

Louise Schack Elholm (V):

Det bekymrer mig jo selvfølgelig noget, at man vil sende dem hjem med fodlænke. Jeg forstår sagtens ønsket, men problemet er, at man ikke kan hindre dem i at tage fodlænken af, og så har vi overhovedet ikke styr på, hvor de her meget kriminelle udviste befinder sig henne. Derfor er det noget bekymrende, at man bare vil lade dem rende rundt sådan over det hele. Hvordan vil man så sikre trygheden for danskerne? Tager de ikke netop de steder hen, hvor der i forvejen er rigtig stor utryghed? Er det ikke de steder, mange af dem typisk vil finde hen igen?

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:16

Mai Villadsen (EL):

Altså, undskyld mig, men det er jo sådan i dag, at det er mennesker, der har udstået deres straf, og derfor kan de rejse frit rundt i vores land. Så det kan de da allerede gøre – de kan allerede tage til København eller til Sorø eller tage andre steder hen, så spørgsmålet synes jeg er lidt skørt. Vores politik er, som vores retsordfører har sagt, og når den ikke kan blive gennemført, fordi der ikke er et flertal for det, så synes jeg, det vil være bedre at dele dem op i mindre enheder.

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste korte bemærkning er til Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 16:17

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for ordet. Jeg vil følge lidt op på, at ordføreren stillede sig op og roste og nærmest var stolt af den her tredobling af afgiften på generationsskifte af virksomheder, som man har fået igennem sammen med resten af rød blok. Problemet her er jo, at det ikke er penge, der er tjent, man bliver beskattet af, det er jo en fremtidig indtjening. Hvis vi nu tager landdistrikterne, kan det være rigtig, rigtig svært at få lov at låne penge til en fiktiv værdi af en virksomhed, som du aldrig ved om kommer til at tjene penge. Derfor står mange jo i den situation, at de skal starte med en kæmpe gæld, hvis de skal fortsætte med at drive f.eks. den lokale tankstation eller det lokale autoværksted ude i landdistrikterne. Så jeg vil egentlig bare spørge ordføreren, om ordføreren ikke kan se udfordringen i, at alle de her familieejede virksomheder lukker i vores landdistrikter, fordi man

enten ikke kan låne pengene eller ikke tør at binde an med at drive en virksomhed med en kæmpe gæld.

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:18

Mai Villadsen (EL):

Jamen jeg vil holde fast i, at jeg synes, det er mest fair, at man bliver beskattet lige, og ikke, at folk, der arver, får fortrinsret eller fordele i forhold til andre. Så vil jeg så også sige, at det er helt rigtigt, at vi har rigtig store problemer med lånemuligheder i vores landdistrikter. Jeg er rigtig glad for, at der nu endelig er kommet et forslag til at gøre noget særlig på boligområdet. Det er jeg godt klar over ikke er det samme, men det betyder så uendelig meget, for der er simpelt hen områder i vores land, hvor man nærmest ikke kan få lov til at låne til en bolig.

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:18

Christoffer Aagaard Melson (V):

Det forstod jeg ikke helt, så jeg vil prøve at spørge på en anden måde. Ordførerens kollega Peder Hvelplund problematiserede før den udvikling, ordføreren har været med til at skyde i gang, med, at dansk landbrugsjord bliver solgt til f.eks. udenlandske kapitalfonde, fordi familierne ikke har råd til at beholde det på dansk ejerskab. Tror ordføreren, at udenlandske kapitalfonde er bedre til at forvalte den danske jord, eller at udenlandske kapitalfonde er bedre til at tage lokalt ansvar, end LEGO og Danfoss er?

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:19

Mai Villadsen (EL):

Nu er min egen kæreste selv landmandssøn, og jeg ville synes, det var rimelig uretfærdigt, hvis han fik en skattefordel ved at kunne få lov til at overtage gården fra sin far, end hvis Rasmus Vestergaard Madsen eller en anden landmand skulle. Jeg synes simpelt hen ikke, det er fair. Men der er et kæmpestort problem; der er et kæmpestort problem med udenlandske kapitalfonde, der kommer og opkøber vores landbrug. Jeg er rigtig, rigtig bekymret over det, og det skal vi gøre noget ved. Det er derfor, vi, bl.a. også sammen med Konservative, har foreslået en jordbrugerfond, hvor man så derefter kan sælge jord videre til eksempelvis danske landmænd.

Kl. 16:20

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Søren Pape Poulsen – om et øjeblik naturligvis, vi skal lige have sprittet af. Tak for det, og værsgo.

Kl. 16:20

(Ordfører)

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. I sidste uge gik Poul Schlüter bort – Danmarks tidligere statsminister, som alle os, der levede dengang, husker. Og dem, der har hørt om ham for første gang her i den seneste tid, har allerede nu lært, hvor vigtige forbedringer han leverede, ikke mindst når det gælder Danmarks økonomi. For Poul Schlüter bekymrede sig om vores økonomi og foretog grundlæggende ændringer som eksempel-

vis fast kronekurs, afskaffelse af dyrtidsreguleringen, omstilling til et opsparende samfund og meget, meget mere. Men vidste I, at Poul Schlüter også har forudsagt de økonomiske udfordringer, vi har i dag og får fremover? Det gjorde han tilbage i 1986. 1986 er jo længe siden, er der nogle, der siger, selv om vi nok er nogle, der synes, at så længe er det da heller ikke siden, men alligevel. Det var, dengang Kim Larsen sendte albummet »Forklædt som voksen« på gaden, dengang der var noget, der hed Vestberlin, og dengang Argentina vandt EM i fodbold i Mexico. Der blev Schlüter nemlig spurgt, om han i telegramstil til Distriktsbladernes Sammenslutnings jubilæumsarrangement ville give sit bud på, hvordan Danmark ville se ud om 50 år, altså i 2036, og det er sådan lidt sjovt at genlæse en tekst, hvor Jens Lyn er en populær reference.

Det er imponerende at læse følgende, og jeg citerer, at »i 2036 vil der være mange flere ældre end i dag, antallet af personer mellem 20 og 70 vil være mindre, ligesom antallet af børn vil være det. Det betyder, at en stadig mindre del af befolkningen skal forsørge en stadig større del«, lyder forudsigelsen. Det er selvfølgelig delvis et gæt og delvis en mand, der også kunne fremskrive befolkningsudviklingen. Forudsigelsen rummer også, at flere vil gå på pension på forskellige tidspunkter, udnytte deltidssordninger og lignende og pensionskassernes engagement, og så siger han også, at videotelefonen vil være lige så almindelig, som telefonen er det i dag – ja. Der er også forudsigelser, som ikke holder stik i det skrift, han lavede, men der er jo også 15 år tilbage, inden vi har 2036. Jeg er stolt af at have delt parti med en mand, der beskæftigede sig med at forbedre Danmark og en statsminister, der turde tage tyren ved hornene og tænke langsigtet. Han er et eksempel til efterlevelse, også den dag i dag, hvor Folketingssalen lukker, imens Danmark er ved at genåbne.

Coronaen kan vi snart tale om i datid, men der er jo en regning, og fordi tidligere regeringer har tænkt sig om, har vi jo haft råd til coronaregningen. Men selv om borgerlige reformer har polstret Danmark til en krise, står vi jo med en udfordring: Coronakrisen har været dyr. Statskassen har været åben for milliarder, dansk erhvervsliv har mistet 258 mia. kr. i tabt omsætning, og alligevel har der aldrig været talt så lidt om, hvor pengene kommer fra, og den tid skal vi herinde nu sammen finde. Formanden for Kommission for 2. generationsreformer, de nye reformveje, professor Nina Smith, siger, at vi politikere skal op i gear med reformerne, for ellers hænger den danske velfærdsmodel ikke sammen økonomisk. Den tager vi lige igen: Vi skal reformere, for ellers hænger velfærden ikke sammen. Og løfter om en markant dyrere offentlig sektor hjælper os jo ikke. Vi skal have mod til at prioritere, og vi skal sige det højt, at vi ønsker at prioritere, for ellers ender det med, at den offentlige sektor er 69 mia. kr. dyrere, bare hvis vi følger det demografiske træk. Det ville være en falliterklæring, for det svarer til at sige, at man ikke kan forbedre noget som helst i budgetter eller i den offentlige sektor.

Vi foreslår konkret i Det Konservative Folkeparti, at vi sænker skattetrykket for både borgere og virksomheder, gør det mere attraktivt at tage et arbejde for dem, som står uden for arbejdsmarkedet, og ikke modregner de ældre i deres folkepension, hvis de vil give et nap med på arbejdsmarkedet. Vi har brug for at øge arbejdsudbuddet. Der er brug for reformer, for økonomien og konkurrenceevnen skal være på plads. Som den gode Schlüter også sagde:

»Vi skal søge at gøre virksomhederne så stærke som overhovedet muligt, så de igen får evne til på naturlig vis at skabe nye, produktive arbejdspladser og sikre medarbejderne en god realløn. Derigennem øger vi samtidig det offentliges indtægtsmuligheder, og vi skaber større social sikkerhed netop for de svageste grupper. Derigennem skaber vi i det hele taget bedre livsvilkår for menneskene i vort samfund.«

Det er sandt den dag i dag, som det var dengang. For det er med det overskud, at vi også kan investere i vores velfærdssamfund.

Kl. 16:25

Kl. 16:30

Blandt meget andet ser jeg frem til, at vi efter sommerferien skal forhandle en ny sundhedsreform. Vi skal sikre flere praktiserende læger og et enklere og bedre sundhedsvæsen, og jeg både håber og tror, at den aftale, den tidligere VLAK-regering lavede sammen med Dansk Folkeparti, kan udgøre en vigtig del af det udspil, som regeringen kommer med. Jeg håber også, at vi kan gøre en bedre indsats for vores ældre, som bliver udskrevet for tidligt, og som nogle gange bliver tabt mellem sygehuset og kommunen. Og når det gælder vores ældre, håber jeg, at næste samling endelig bliver der, hvor vi får talt noget mere om værdigheden, det frie valg og respekten for det enkelte menneske i ældreplejen, i stedet for at det er en konkurrence om, hvem der sender flest penge; det får man jo ikke nødvendigvis mere omsorg af. Det ved jeg vi kan gøre sammen herinde, og hvis vi vil og hvis vi tør at tænke langsigtet, er jeg helt sikker på, at gode løsninger venter.

Det var det fremadrettede. Men det er jo en afslutningsdebat, så vi skal også se lidt tilbage på året, der er gået, og nu kommer jeg lige med sådan en cliffhanger her: Nu har jeg to emner tilbage, og nu bliver Socialdemokraterne og regeringen sure på mig; det gik så godt indtil nu. Når vi ser tilbage på året, der er gået, er der jo naturligvis én sag, som er helt uundgåelig at komme uden om. Det er en skandale ikke set større i mange, mange år og en handling og beslutning præget af fuldstændig panik, kynisme og mangel på ro og overblik. Det er nedslagtningen af de danske mink og et farvel til en branche, der har produceret verdens bedste mink og hentet eksportkroner hjem til Danmark. Og vigtigst af alt: Menneskers livsværk blev hevet ud af hænderne på dem på få minutter på et pressemøde med statsministeren i spidsen. Det er mig stadig en gåde, og det er nok det, der piner mig allermost i hele den her proces, hvorfor vi ikke kunne vente bare et par dage eller tre. Hvorfor kunne vi ikke få en second opinion, inden man hastede ud og folks livsværk var væk, uden lov hjemmel i øvrigt? Den sag kommer granskningskommissionen til at se nærmere på, og det er godt. Vi skal helt til bunds i det. I det hele taget er det jo en forfærdelig sag, og der er mange ubekendte stadig væk. I disse dage kommer det så for en dag, hvordan forløbet omkring afbrænding og nedgravning fandt sted. Det tåler bestemt også at komme frem i lyset i højere grad.

En helt anden sag, hvor jeg også mener at kynismen hos regeringen var rigtig alvorlig og kunne ses, var placeringen af et udrejsecenter for dybt kriminelle på Langeland. Tænk sig engang, bare lige et øjeblik – prøv lige at tænke over det igen – at placere et center i et øsamfund, der har kæmpet med så massive sociale udfordringer, som man har på Langeland, og når der så endelig er ved at ske lidt fremgang – endelig var der ved at ske noget; det gik positivt, det gik bedre – kommer man og placerer centeret dér. At det så sker i den eneste kommune, hvor regeringens mest loyale støtteparti har en borgmesterpost, gør jo blot kynismen endnu mere klar. Heldigvis er udrejsecenteret på Langeland droppet, men regeringen har et uløst problem. For selv om endnu et folketingsår går på hæld, venter både Folketinget og borgerne i Midtjylland fortsat på, at regeringen kommer med en løsning. De kriminelle skal væk fra Kærshovedgård, som regeringen har lovet. Alligevel venter de i Midtjylland nu snart på tredje år.

Det var tilbageblikket, vi har også set frem, og så har jeg forhåbentlig skubbet så meget til nogle, at der også kommer et par spørgsmål. Tak.

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der kommer et par spørgsmål. Det første er fra hr. Jens Joel fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Jens Joel (S):

Tak for talen, og tak for at starte den med en stor konservativ statsminister. Ære være Poul Schlüters minde. Jeg ved, at nogle af de målinger, der har været på det sidste, jo har fået nogle til at spekulere i, om hr. Søren Pape Poulsen var den nye Schlüter. Jeg ved, at det selvfølgelig er en vanskelig diskussion at gå ind i, men et af de områder, hvor jeg er sikker på hr. Søren Pape Poulsen gerne vil sammenlignes med Schlüter, er jo i forhold til en økonomisk ansvarlighed, og derfor vil jeg egentlig gerne i mit spørgsmål her give hr. Søren Pape Poulsen muligheden for at gøre os lidt klogere på, hvordan den økonomiske politik hænger sammen. Vi har ikke kunnet finde en samlet oversigt over forslagene, som De Konservative har støttet, og som er udgiftsdrivende, men vi har talt det sammen til, at det er omtrent 20 mia. kr. på skatteområdet, som De Konservative ønsker at nedsætte skatter og afgifter med, men råderummet er jo kun 17 mia. kr. frem til 2025. Så kan hr. Søren Pape Poulsen ikke lige forklare os, hvor det er, der skal skæres, og hvad det er, der skal ud – hvad det er, der mangler?

Kl. 16:31

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:31

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Jamen jeg kan da godt forstå, at jeg bliver spurgt, for nu kunne man jo tro, at jeg har samme økonomiske tilgang til verden som Enhedslisten, og nu bliver de også sure; jeg ved jo godt, at vi vil have skattelettelser, og at det vil de ikke, osv. Men til det her med, at vi bare bruger penge, vil jeg sige, at det gør vi ikke. Når vi forholder os til de enkelte sager, er det selvfølgelig ud fra vores politik, og vi har jo fremlagt et finanslovsforslag for 2021 om, hvad vi vil. Det gjorde vi her i år, for nu syntes vi, at vi havde sådan lidt luft til, at vi som parti skulle prøve det, og så har vi altså fremlagt et forslag for det, og det er fuldt finansieret. Det vil jeg gerne fremsende, og det kan også findes på vores hjemmeside.

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:32

Jens Joel (S):

Mange tak for finanslovsforslaget, som jeg godt selv kan finde – ellers tak. Men det, jeg refererer til, er jo, at man i Folketinget i det her folketingsår har støttet og/eller fremsat forslag, hvormed man hiver 20 mia. kr. op af kassen, og vi har kun 17 mia. kr. Det kan man da ikke, hvis man vil kalde sig økonomisk ansvarlig. Så kan hr. Søren Pape Poulsen ikke lige forklare mig en gang til: Hvor er den oversigt, hvor er den sammenhæng, og hvad er det, der ikke bliver råd til? For der er jo ikke en krone i det her til ældre eller børn eksempelvis.

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:32

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jo, fordi man skal kigge på vores samlede politik. Det er jo ikke sådan, at vi, hvis der kommer et forslag i Folketinget, som vi synes er rigtigt, eller som vi selv har fremsat, så lige pludselig stemmer imod det. Men vi har jo også på dagsordenen at lave reformer i det her land, der skal gøre det her samfund rigere, og det siger

vi klart at vi skal gøre, samtidig med at vi prioriterer brugen af pengene. Det tænker jeg at ethvert fornuftigt parti gør. Der er noget, vi gerne vil, og så skal vi anvise finansiering. Det var også derfor, jeg roste fru Sofie Carsten Nielsen tidligere i dag. For der peger man jo på, hvordan vi skaber et arbejdsudbud, og hvordan vi kan sætte nogle skatter ned. Det kommer så også med en pris, og der har vi jo bl.a. anvist en række områder, hvor vi vil spare. Det er klart, at det skal man selvfølgelig også kunne.

Kl. 16:33

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Det næste spørgsmål er fra hr. Rasmus Nordqvist fra SF.

Kl. 16:33

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak, og tak for talen. Noget af det, jeg vil spørge ind til, er noget, jeg har brugt i hvert fald 39 møder på sammen med fru Mona Juul, og det er klimaet og landbruget. Man kan jo gribe de forhandlinger an på to måder. Man kan enten sige, at vi kender xyz-virkemidler, og derfor kan vi sætte os et klimamål, eller man kan spørge, hvad der er nødvendigt at nå, sådan som vi har gjort i forbindelse med både 2030-målet i klimaloven og det 2025-delmål, som man har tiltrådt fra konservativ side. Fra SF's side har vi meldt ud, at vi minimum skal have en reduktion på 8 mio. t CO₂-ækvivalenter i den her aftale, og der kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre, hvor Konservative står henne. Er det på virkemiddelsdagsordenen, hvor vi først finder ud af, hvad vi kan, og så gør vi det til målet, eller har man et mål, man vil nå, og så må vi finde virkemidlerne til det?

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:34

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi har jo ikke meldt et præcist antal ton ud – det har spørgeren fuldstændig ret i – og det gør vi nok heller ikke. Men vi går jo ind i lokalet for at finde en løsning på det her. Vi forventer jo, at de forhandlinger om landbruget ender med, at vi er en del af en aftale, hvor vi også sikrer, at landbruget skal levere sit. Men vi er jo nødt til at kigge på det i en sammenhæng. Vi skal kigge på, hvad der skal leveres i antal ton, og så skal vi også diskutere kvælstof, og hvordan det skal hænge sammen, og så selve økonomien i det. For det her løser vi jo ikke, hvis der ikke bliver tilført nogle penge ved den her forhandling.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:34

Rasmus Nordqvist (SF):

Nej, og vi løser det heller ikke uden at bruge den landbrugsstøtte, der bliver givet fra EU's side, til området. Grunden til, at jeg spørger lidt ind til det her, er, at jeg gerne vil høre, hvad det er for en tilgang, man har til de forhandlinger. Det, jeg har været lidt forundret over at se hos mange partier, er netop, at man ikke melder noget ud. Og hvis vi siger, at vi ikke skal leve op til 70-procentsmålet og landbruget ikke skal yde sit, står vi tilbage med spørgsmålet: Hvem er det så, der skal? Det, jeg egentlig efterspørger hos Konservative, er, at man siger: Jo, landbruget skal yde sin fair del af det 70-procentsmål, vi har i 2030. Og det kommer til at koste i landbrugsstøtten osv. osv.

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:35

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror også, at partierne her og landbruget selv sådan set også tilkendegiver det. Alle ved jo godt, at man skal levere noget. Så skal vi bare gøre det på den kloge måde. Jeg har det også sådan, at vi skal passe på, at vi ikke bare fodrer hunden med sin egen hale og siger, at nu tager vi hele baduljen, og så giver vi den fuld gas der. Der skal jo penge ind. Det her med at sige, at nu tager vi en masse penge ud, og så har vi nogle puljer, man så kan søge fra bagefter, skal vi da lige passe lidt på med for nu at sige det på den pæne måde. Altså, kig på de andre aftaler, vi har lavet på klimaområdet. Der er vi forhåbentlig enige om, at der har vi tilført betydelige beløb for at kunne lave de aftaler. Det bliver da også nødvendigt her, tror jeg, hvis der nogen sinde skal komme en aftale på plads.

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste spørger er fru Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

Kl. 16:36

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det, og tak for de pæne ord også her. Jeg er egentlig optaget af det, som jeg tror ordføreren og jeg også deler, altså ud over behovet for arbejdskraft, nemlig at vi skal have gode uddannelser, fordi det netop er nødvendigt, bl.a. for vores virksomheder at kunne aftage dygtige, vidende folk fra alle niveauer af uddannelse. Derfor er jeg nysgerrig efter, hvor Det Konservative Folkeparti står. Mener Det Konservative Folkeparti som regeringen, at det er nødvendigt at skære ned på uddannelser i byerne for at kunne oprette nye nogle af de steder, hvor vi har behov for det?

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:37

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi har jo set det, der er kommet fra regeringen, og som udgangspunkt tager vi det sådan set positivt ned, for vi synes sådan set, at det er helt reelt, at der er nogle steder i Danmark, hvor vi har brug for, at man kan uddanne sig til mere. Engang kunne man uddanne sig til mere flere steder, og vi har alle sammen ansvar for, at der er blevet meget centraliseret. Vi kommer til at gå positivt ind i forhandlingerne med det udspil, regeringen har, og jeg vil simpelt hen ikke gøre den debat til noget så enkelt, at vi kan stå og sige et procenttal herfra, og så kan vi lave en aftale, for jeg synes, det er komplekst. Vi vil have lov til at gå ind i forhandlinger, og vi kommer til at stille en masse spørgsmål om, hvad det reelt betyder, og hvor langt vi kommer hen, men selve tanken i det, regeringen har lagt frem, med, at man kan uddanne sig til mere flere steder, synes vi sådan set er god.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:37

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Den tanke er vi også enige i i Det Radikale Venstre, og det har vi også selv spillet ud med. Nu er grundpræmissen jo her noget, vi så virkelig er nødt til at se på, for mener ordføreren, at det, erhvervsliv-

vet efterspørger, er at skære ned i de byer, hvor der er størst andel af færrest rekrutteringer – jeg behøver ikke et procenttal fra ordførerens side – altså hvor man går glip af flest rekrutteringer, og at det så er der, vi skal skære ned for at kunne oprette de andre? Ser ordføreren ikke muligheden for, at vi faktisk kunne oprette de uddannelser, vi har behov for i hele landet, uden at vi skulle skære ned på dem i byerne?

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:38

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror godt, at man fordomsfrit kan se på, om vi, hvad angår de uddannelser, vi kender i dag, f.eks. i store byer, har været så heldige, at vi lige har ramt det perfekte tal? Her i 2021 har vi så lige det perfekte tal, eller er det, fordi man kun kan uddanne sig de her steder, at der også har været så stor søgning til det? Jeg synes, det er lidt mere komplekst end som så, for nu bare at være helt ærlig, og derfor vil jeg gerne have lov til, at vi går ind i det rum og spørger ind til det, kigger på søgning og kigger måske også lidt på, hvad muligheden kunne være for de studerende. Men vigtigst af alt er, at vi også sikrer gode uddannelser alle steder i Danmark.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Næste spørger er fru Eva Flyvholm fra Enhedslisten.

Kl. 16:39

Eva Flyvholm (EL):

Tak for det. Nu var det faktisk ikke decideret hr. Søren Pape Poulsens tale, der animerede mig til at rejse mig op, men nærmere en meget aktuel sag. Vi har her i de seneste dage set en ny skandale udrulle sig omkring Forsvarets Efterretningstjeneste, hvor det i hvert fald er sandsynligt, at der er blevet spioneret mod politikere i Tyskland, Norge, Sverige og Frankrig fra amerikansk side og via danske kabler. Og det er jo noget, som man også i vores nabolande har noteret sig med meget, meget stor bekymring. Erna Solberg har været ude at sige, at man selvfølgelig skal have undersøgt det her til bunds, og både Macron og Merkel har sagt, at det er helt uacceptabelt.

Det er jo også noget, der betyder rigtig meget for vores relation til vores nabolande, at vi kan give dem den betryggelse om, at det her faktisk vil blive undersøgt ordentligt og tilbundsående. Så derfor vil jeg gerne høre: Vil Konservative være med til at bakke op om at sikre, at man i forhold til det kommissorie, der i øjeblikket ligger for at undersøge Forsvarets Efterretningstjeneste, rent faktisk også skal ind at se på spørgsmålet om spionage?

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo.

Kl. 16:40

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg vil godt forberede spørgeren på et ret kedeligt svar, og det er, at jeg vil sige, at jeg sådan set kan henholde mig til regeringens bemærkninger i den her sag. Jeg sidder ikke i Kontroludvalget, og det er der, jeg mener at den slags diskussioner hører hjemme. Og ellers har jeg sådan set ikke nogen yderligere kommentarer til det område.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Eva Flyvholm (EL):

Det er utroligt, så fåmælte folk er i den her sag. Men man må i hvert fald sige, at det at kunne betrygge politikere i vores nabolande om, at det her faktisk bliver undersøgt, burde være et minimum. Som det er lige nu, har vi ingen garantier – hverken den danske befolkning eller Folketinget eller vores nabolande har nogen garantier for, at spørgsmålet om spionage overhovedet bliver berørt i den her kommissionsundersøgelse. Og det er bare det, jeg synes man i det mindste skal gå ud og love dem. Det er helt centralt for, at de også kan have tillid til os, og at vi kan bevare vores gode naboskab, og det ville være dejligt, hvis Konservative ville forholde sig til det.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:41

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi vil komme til at bakke regeringen fuldt og helt op i den her sag.
Kl. 16:41

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste spørger er hr. Jens Rohde fra Kristendemokraterne.
Værsgo.

Kl. 16:41

Jens Rohde (KD):

Tak. Nu har jeg kendt hr. Søren Pape Poulsen i mange år, og jeg husker ham som en stærkt skeptisk europæer, i hvert fald som en mand, der ofte talte dunder mod meget af det, der kom fra EU, særlig på Konservativt Landsråd, som det jo hedder. Lige pludselig så vi her for et års tid siden Konservative gå ind og støtte en fælles gældshæftelse, en fælles genopretningspakke, mens Venstre valgte at stå uden for den. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge, også al den stund at man hele tiden bliver spurgt om, hvem man peger på som kommende statsminister, og der skal alt jo tages med ind i betragtningen, om det er udtryk for, at vi fremover vil se en mere EU-positiv, begejstret og integrationistisk linje fra hr. Søren Pape Poulsen og Det Konservative Folkepartis side.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:42

Søren Pape Poulsen (KF):

Der er vel flere svar på det spørgsmål. Det kommer sandelig an på, hvad vi taler om, når det gælder det europæiske samarbejde. Jeg skal da også være ærlig og sige, at jeg nok i mine yngre år har været lidt mere hardcore i min skepsis over for det system. Men når vi bakkede op om det mandat, var det, fordi jeg for det første mener, at det skal vi gøre, for at en regering også kan have et forhandlingsrum. For det andet: Ja, der sker selvfølgelig ting i EU, vi ikke er enige i, men der sker også ting i det danske Folketing, som jeg ikke bryder mig om, men jeg mener stadig væk, at vi har en interesse i, at Europa er stærkt, f.eks. at Europa og USA kan stå stærke sammen, når det gælder handelspolitikken over for Kina f.eks., og hvis vi ikke skal efterlade nogle europæiske lande i armene på nogle lande, vi ikke har lyst til skal finansiere for meget, er vi nødt til et eller andet sted at finde fælles fodslag.

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:43

Jens Rohde (KD):

Det er jo et stærkt opløftende svar. Det er jeg faktisk meget glad for, og det er ikke sarkastisk ment, overhovedet ikke. Det giver mig så anledning til at spørge, om man i Det Konservative Folkeparti har gjort sig de samme refleksioner som i søsterpartiet, CDU, i Tyskland, nemlig at vi er nødt til at blive stærkere på det europæiske kontinent, fordi vi ikke nødvendigvis kan regne med dem, vi tidligere troede vi altid kunne regne med. Nu har tingene ændret sig i USA, men vi har jo været igennem 4 år, som har været vanskelige for EU.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:44

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu skal vi ikke blande tingene sammen, men jeg vil da gerne slå fast, at vi ser USA som vores allertætteste og stærkeste allierede – punktum. Men når det kommer til EU, har vi en interesse i, at de europæiske lande står stærkt samlet, hvor det giver mening. Jeg bliver bekymret, når jeg ser nogle pengestrømme i nogle lande, fordi det kan få en træls eller skidt betydning for, hvor Europa kommer til at stå. Derfor mener jeg faktisk, at vi skal strække os langt i det her samarbejde – og så skal vi selvfølgelig både sige til og fra og sætte nogle pæle op for, hvor langt vi vil gå i de forskellige spørgsmål.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Den næste spørger er hr. Jesper Petersen fra Socialdemokraterne.

Kl. 16:44

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Jeg vil gerne vende tilbage til det her med økonomien, som min gode kollega hr. Jens Joel var inde på før. Det begyndte at virke, som om det var lidt ubekvemt for hr. Søren Pape Poulsen, men vi må nu alligevel gå det lidt nærmere efter, for det går jo strålende, og tillykke med de flotte meningsmålinger, men det forpligter på en eller anden måde også til, at man kommer lidt ud af busken og ikke putter sig, at man har noget politik, og at der er en form for sammenhæng i det, man går og siger man mener. Eksemplet før med, at man har stemt for ca. 20 mia. kr. skattelettelser bare i den her folketingssamling, synes jeg måske ikke hænger helt sammen med, at man så samtidig synes, at der er nogen, der rutter lidt for meget med pengene. Men så bliver der henvist til et finanslovsforslag, og hvis man går ind og kigger i det, ser man også der, at der er nogle betydelige skattelettelser, og at noget af det, der skal finansiere det, jo så er besparelser i den offentlige sektor, bl.a. på vigtige områder som domstole, fængsler, brandvæsen, forskning, skattevæsen. Er det god konservativ politik at spare på fængsler, domstole, skattevæsenet, som godt kunne trænge til en investering?

Kl. 16:45

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:45

Søren Pape Poulsen (KF):

Det, vi har gjort i vores finanslovsforslag, er, at vi har friholdt nogle områder, og så har vi sagt, at der er 1 pct., som samlet skal henvises til, at man har haft et omprioriteringsbidrag; og så beder vi selvfølgelig om at få det beregnet i Finansministeriet, for at vi godt vil have en vis troværdighed omkring det, vi sådan set lægger frem. Så er det rigtigt, at man så kan diskutere, hvorhenne man så skal finde de her besparelser, og når man gør det, hvorhenne skal vi så finde dem, og

så kan man selvfølgelig sige: Skal det være i den yderste drift, skal det være på noget administration, nogle kolde hænder, eller hvor skal det være? Der siger vi så, at vi mener, det er nødvendigt at finde den procent for at kunne finansiere resten. Altså, det nytter ikke noget, vi vil en hel masse, uden at vi så vil pege på en finansiering. Det er selvfølgelig sjovest at bruge pengene, det synes vi alle sammen.

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:46

Jesper Petersen (S):

Det er fair nok, og det er jo altså et ja, og så er vi kommet så langt med lidt politisk forbrugeroplysning i dag om noget, De Konservative faktisk mener, nemlig at der skal spares på fængsler, domstole, skattevæsen, brandvæsen, forskning – det ligger i politikken; godt at have fået det klart. Hvis vi også lige skal runde det andet omkring skattepolitikken, siger hr. Søren Pape Poulsen, at nå, men vi stemmer for det, vi er enige i, når der er beslutningsforslag i Folketinget, og så skal jeg bare høre med hensyn til de skattelettelser for 20 mia. kr., man har stemt for: Er de finansieret?

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ordføreren.

Kl. 16:47

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg vil ikke acceptere, at det, som hr. Jesper Petersen listede op nu, så betyder, at nu får vi det så og så dårligt og det andet og det tredje ved de besparelser. Hr. Jesper Petersen ved lige så godt som jeg, at når man henter penge i forskellige sektorer, kan man gøre det på forskellig måde, og så kan man selvfølgelig gå ind og gøre det der, hvor man siger: Er det den rigtige måde, vi bruger pengene på? Jeg synes aldrig den offentlige sektor må stoppe med at spørge sig selv, om vi bruger pengene på den rigtige måde. Det vil jeg gerne stå model til. Det er jo svært for mig at kommentere, om det er præcis 20 mia. kr., for jeg har ikke tallet, det kan efterkontrolleres med, men vi har også planer, der rækker 5 og 10 år frem, og når vi går ud og siger, at vi stemmer for forskellige skattenedsættelser, er det jo et beslutningsforslag, vi stemmer for, hvor vi giver tilsagn om, at det er den vej, vi vil. Der er det jo ikke et finanslovsudspil, vi sidder med.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Værsgo.

Kl. 16:48

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak. Jeg kan jo forstå, at De Konservative ikke bryder sig ret meget om statsgaranterede lån, som jo ellers er noget af det, som regeringen har foreslået, og som SF også har været optaget af, for at kunne holde hånden under landdistrikterne og de borgere, som ikke kan få lån. Jeg tror, at den konservative ordfører på området har sagt, at erhvervsministeren ikke skal lege bankdirektør.

Jeg går ud fra, at det betyder, at staten ikke skal blande sig i långivning. Men kan hr. Søren Pape Poulsen så forklare mig, hvorfor det er i orden, at staten via det, der hedder Vækstfonden, hjælper virksomheder med lån, mens det ikke er i orden at hjælpe borgerne? Synes hr. Søren Pape Poulsen, at det er rimeligt?

Kl. 16:48

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Søren Pape Poulsen (KF):

Men spørgsmålet er, om man kan stille det op på den måde; det vil jeg godt tillade mig at sætte spørgsmålstegn ved, altså hvad Vækstfonden er for en konstruktion, i forhold til hvad man skal kunne låne til hvorhenne i Danmark. Altså, det, jeg kan forholde mig til, er, at Epinion har lavet en undersøgelse for Finans Danmark, og der har næsten ni ud af ti, der har søgt om lån, fået det, i by og på land. Og i de tilfælde, hvor der er givet afslag, er det primært på grund af manglende råderum i budgettet, både i by og på land. Det kan godt ske, at man ikke kunne få finansieret det hus, man gerne ville have, men så kunne det være, at man kunne have fået finansieret et andet. Den undersøgelse må jeg henholde mig til og alt andet lige tro på, indtil jeg ser det modsatte bevist.

Kl. 16:48

finansiering på 15 mia. kr. Konservative foreslog, at vi skulle stille krav til kommunerne om at renovere alle deres bygninger med 3 pct. årligt, og hr. Søren Pape Poulsen ved jo udmærket som tidligere borgmester, at der så kommer en dut-regning på 15 mia. kr. Så er det De Konservatives nye økonomiske politik, at der ikke skal være finansiering til de forslag, man fremsætter i Folketingssalen?

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:52

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det kan jo være lidt svært at forstå, at Det Konservative Folkeparti gerne vil hjælpe virksomheder via Vækstfonden – det var faktisk en opfindelse fra hr. Brian Mikkelsens side, da han var erhvervsminister – altså at staten her godt må gå ind og hjælpe virksomheder i gang, fordi man synes, det er vigtigt, men ikke vil hjælpe borgerne til at få hjælp til finansiering i landdistrikterne med statsgaranterede lån. Altså, jeg forstår ikke helt, hvordan Det Konservative Folkeparti kan have den politik. Vi ved bare, at RealMæglerne siger, at der er et problem. Så hvad er Det Konservative Folkepartis bud på, hvordan vi får løst lånekrisen i landdistrikterne?

Kl. 16:49

Søren Pape Poulsen (KF):

Altså, den går ikke, den der. Jeg tror faktisk, jeg sad og hørte noget af debatten. Vi stiller nogle krav om at energirenovere, og så sætter man lighedstegn mellem, at det koster x antal milliarder, som nogen har regnet ud, og hvis vi så ikke har en finansiering til dem i sådan et beslutningsforslag, hænger den økonomiske politik ikke sammen. Det anerkender jeg simpelt hen ikke.

Jeg tillader mig at mene, at kommunerne også har et råde- og prioriteringsrum i dette land, og jeg mener også, det må være rimeligt at sige, at man også kan energirenovere, uden at man en til en skal have penge med fra staten. Altså, anlægsprojekterne i kommunen har da også prioriteringer. Er det helt vanvittigt, at vi ligesom selv sender et signal om, at når staten skal noget, skal kommuner og regioner også? Altså, skal det være dut en til en, for ellers må man ikke mene noget om kommunerne? Det er bare lige den præmis, jeg gerne vil rejse et spørgsmål ved.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:50

Ida Auken (S):

Det er jo meget spændende. Det kunne være, at hr. Søren Pape Poulsen skulle tage den diskussion med kommunerne. Jeg tror, at de fleste, der har arbejdet og været med i forhandlingerne med kommunerne, ved, at hvis man kommer med et statsligt krav, som er et håndfast krav – det var det, Konservative foreslog – vil der være en regning, der følger med. Det er sådan set, hvad praksis har været i i hvert fald de 14 år, jeg har været herinde. Så jeg kan forstå, at hr. Søren Pape Poulsen også er ved at opfylde et helt nyt system, hvor vi bare kan stille krav til kommunerne fra Christiansborg, og så skal de heller ikke have penge med. Er det så også en del af Konservatives nye økonomiske politik?

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:53

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen jeg synes egentlig, at jeg svarede på det, sådan at forstå, at jeg ikke er enig i, at man kan sammenligne de to ting. Altså, hvis Vækstfonden kan være med til at få nogle virksomheder i gang, der skaber en masse arbejdspladser, så er det da selvfølgelig til gavn for os alle sammen, men realkreditforeningerne har da også en interesse i at have et produkt, som er attraktivt for folk.

Kl. 16:50

Hvis den undersøgelse, jeg henviser til her, er rigtig, er vi også nødt til at spørge os om: Hvad er problemet egentlig? Hvad er det for et problem, vi render rundt med? Altså, hvor stort er det enkelte problem? Når jeg får at vide, at ni ud af ti, der har søgt om lån, har fået det, så er vi nødt til at have en samtale om, hvad vi så gør, altså hvis man stadig væk synes, at vi har et stort problem.

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er fru Ida Auken fra Socialdemokratiet.

Kl. 16:51

Ida Auken (S):

Mange tak. Jeg havde egentlig tænkt mig, at jeg skulle spørge ind til klima, som jo fyldte uendelig lidt i hr. Søren Pape Poulsens tale, men jeg blev simpelt hen så nysgerrig på det her med De Konservatives økonomiske politik. For det er rigtigt, at man på skatteområdet kan opregne 20 mia. kr., men i sidste uge havde vi et andet spændende konservativt beslutningsforslag i Folketingssalen, som havde en meget sympatisk intention, som selv Enhedslisten delte, men dog heller ikke kunne stemme for, fordi der manglede en

Søren Pape Poulsen (KF):

Men hvorfor er det, at alting nogle gange skal være så sort-hvidt i den her sal? Er det virkelig der, vi er? Man kan ikke mene noget om energirenoveringer, uden at der er et eller andet dut-krav på 15 mia. kr. – og hvornår og hvor lang tid? Hvordan kunne man få nogle sam-arbejder ind i kommunerne om det her Espoosamarbejde og andre ting? Hvordan kunne vi fordomsfrit kigge på nogle kommuneaftaler, man laver med regeringen, om at tage noget fra?

Vi lavede en aftale for nogle år tilbage, da jeg selv sad i Kommunernes Landsforenings bestyrelse, hvor vi havde nogle klimaaftaler, som vi lavede og tog uden for den økonomiske ramme. Lad os da prøve nogle ting. Skal vi ikke gøre noget for at klimarenovere, eller skal tingene bare være sådan: Okay, hvis man kommer med et

forslag som det her, kan man ikke diskutere det, for det er 15 mia. kr., og hvis man ikke lige har 15 mia. kr. i finansiering, kan vi ikke diskutere det. Nogle gange skal vi også kunne diskutere noget i den her sal. Beslutningsforslag er ikke lovforslag.

Kl. 16:54

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er fru Rosa Lund fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:54

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Jeg vil også gerne spørge til noget, som ikke fyldte i hr. Søren Pape Poulsens tale, men nu har hr. Søren Pape Poulsen jo været justitsminister, og derfor ved jeg, eller jeg håber i hvert fald, at han har gjort sig nogle overvejelser om det her. Det er jo desværre sådan, at der i Danmark begås overfald på baggrund af menneskers hudfarve eller religion. Desværre oplever særlig vores muslimske medborgere jo at blive udsat for overfald, alene af den grund at de går med tørklæde eller har en anden hudfarve end min.

Der er omkring 5.000 hadforbrydelser om året, der bliver registreret, men det er kun 312 af dem, hvor der er blevet rejst sigtelse, og det er kun i 12 af dem, der er faldet dom. Det synes jeg jo siger noget om, at vi har et kæmpestort problem med at tage kampen mod racisme alvorligt. Derfor vil jeg gerne høre, hvordan Konservative stiller sig i forhold til at gøre racisme til et delvist motiv, altså at man kan blive dømt for en hadforbrydelse, for et racistisk overfald, hvis det er et delvist motiv.

Kl. 16:55

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:55

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg synes ikke, det er et samfund værdigt, at vi skal opleve det, vi stadig væk ser, hvor folk bliver overfaldet og oplever hatecrimes på grund af deres seksualitet, etniske ophav eller hudfarve, eller hvad det ellers kunne være. Og jeg har det sådan, at ligesom den del, der handler om, at der skal skrues lidt ekstra på, hvis det er en hatecrime, mener jeg også, at den del, som fru Rosa Lund rejser der, er værd at tage en snak om i forhandlingerne. Det kan også være en del af det, altså spørgsmålet om hatecrimes. Man kunne jo se på: Hvad er det, der samlet set betegnes som hatecrime? Altså, det vil jeg meget gerne fordomsfrit diskutere. Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at der foregår flere hatecrimes i dette land end det antal, der dømmes for, for det er en enormt svær bevisbyrde at løfte. Men hvordan vi så lige kommer derhen, og hvordan vi får lavet en ramme om det, diskuterer jeg gerne fuldstændig fordomsfrit.

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:56

Rosa Lund (EL):

Det er jeg meget glad for at høre, og de drøftelser vil vi i hvert fald gerne invitere til i Enhedslisten. Det er sådan, at der er et borgerforslag, som handler om lige præcis det her med at gøre racisme til et delvist motiv. I dag er det jo rigtig svært at blive dømt for et racistisk overfald, fordi det kun sker, hvis det er det eneste motiv, men nogle gange er der jo flere motiver ved en forbrydelse, og det ved jeg at hr. Søren Pape Poulsen godt ved. Derfor er jeg meget glad for den positive tilbagemelding, der kommer, og jeg kan bare fra Enhedslisten sige, at den debat inviterer vi gerne fordomsfrit til, både hernede i salen, men så sandelig også uden for.

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:57

Kl. 16:57

Søren Pape Poulsen (KF):

Så bliver kunsten jo lige præcis at afgrænse det, i forhold til hvordan vi definerer hatecrimes, altså hvordan vi gør det, og hvordan vi kommer hen til det sted, som jeg tror alle i Folketinget sådan set gerne vil hen til. Det kan ikke være rigtigt, at vi lever i et samfund, hvor folk, der går på gaden, oplever at blive slået ned, kun fordi de har en bestemt seksualitet, hudfarve eller andet.

Kl. 16:57

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er fru Camilla Fabricius fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:58

Camilla Fabricius (S):

Tak for ordet. Så bliver jeg jo virkelig lidt nysgerrig. For den konservative formand har jo sine rødder ikke langt fra, hvor jeg er vokset op eller har mine kommunale rødder, nemlig i Aarhus. Og ligesom formanden for Det Konservative Folkeparti har jeg også en god kommunal vinkel og står også med sådan et godt solidt ben i en forståelse af, hvad det er, kommunerne bygger deres økonomi på.

Derfor er jeg rigtig optaget af, hvad min kollega fru Ida Auken tidligere lige spurgte formanden om. Så vil det virkelig sige, at Det Konservative Folkepartis formand helt oprigtigt mener, at vi skal diskutere noget herinde i Folketinget og beslutte, at kommunerne skal gøre noget, og så ikke finder ud af, at de så efterfølgende skal have økonomi til det, altså at de kan komme og sige til os, at de har krav på økonomi, hvis vi siger, de skal gøre noget?

Kl. 16:59

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:59

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er i forhold til beslutningsforslag om energirenoveringer. Man kan sådan set se det i linje med, at staten jo også har haft nogle krav. Og vi synes sådan set, det var en god diskussion og at få sendt et signal om, at kommuner og regioner jo også burde energirenovere.

Så er jeg helt med på, at hvis vi går ind og laver et decideret lovkrav, så kommer der selvfølgelig nogle forhandlinger mellem KL og regeringen om, hvordan det skal udmøntes: Hvad skal kommunerne levere, og hvad skal staten levere? Men i stedet for at det konstant bare er penge, vi sender, må vi vel også have en diskussion om det: Når vi har det kommunale selvstyre og man f.eks. bruger en masse anlægskroner, og man så ikke som kommune overhovedet tager opgaven på sig, med at energirenovere, så synes jeg, det er fint nok, at vi fra Folketinget kommer med et signal om, at der også er en opgave her, der skal løses.

Kl. 17:00

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Og for jeg giver ordet til den næste, skal jeg bede om, at man generelt dæmper den øvrige samtale i salen. Jeg ser nu, at der er endnu et spørgsmål til fru Camilla Fabricius. Værsgo.

Kl. 17:00

Camilla Fabricius (S):

Jeg synes faktisk, det er en rigtig spændende diskussion, for det er i virkeligheden grundlaget for, hvordan vi ser på, hvad det er, vi

bestemmer herindefra, hvad det er, vi giver penge til, og hvad det så er for nogle forhandlinger, der er.

Jeg kender jo ellers formanden for Det Konservative Folkeparti som værende en meget ansvarlig politiker, og selvfølgelig skal vi ind og diskutere, hvad der er ret og rimeligt, men jeg hørte altså også, at man sagde, at man ville sige, at der skulle gøres noget, og så har man ikke en forståelse for, at kommunerne så kommer og siger, at de vil have pengene for det. Det er da sådan ret jysk logik – eller hvad?

Kl. 17:00

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til den konservative ordfører.

Kl. 17:00

Søren Pape Poulsen (KF):

Jo, men skal vi ikke på noget som helst tidspunkt fra Folketingets side også kunne diskutere, hvad man kan prioritere i den kommunale verden? Altså, jeg hører jo tit regeringen og andre bryste sig af, at kommunerne aldrig har haft flere penge end nu, og at der takket være det flertal, der er nu, ikke er nogen grænser for, hvor mange penge kommunerne har. Vi er jo nødt til at have en samtale om det, også om, at vi med ret og ordentlighed herindefra skal kunne sige, at der er opgaver, der skal løses. Der synes jeg, det er helt fint, at man har diskussionen om, om energirenovring ikke også er noget, man skal tage på sig i kommunerne, og hvordan man skal gøre det. Så kan man selvfølgelig diskutere finansieringen, i hvor lang tid og i hvilke samarbejder osv. Men der er da også nogle gange, Folketinget sender en check, fordi vi har sagt, at nu vil vi noget bestemt, og så kommer pengene ind i de kommunale budgetter, og så er det ikke lige sådan, de bliver brugt.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Den næste spørger er hr. Jeppe Bruus. Værsgo.

Kl. 17:01

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Det her bliver jo mere og mere interessant. Hr. Søren Pape Poulsen siger jo, at man selvfølgelig ikke kan rende rundt og sige en hel masse uden finansiering, men det må vi så konstatere at man godt kan.

Så vil jeg egentlig gerne spørge til de 20 mia. kr. Hr. Søren Pape Poulsen siger, at man ikke har tallet, og det undrer mig egentlig lidt, hvis ikke man kan vedtage en masse uden at have finansieringen. Så det simple spørgsmål er jo bare: Hvordan vil De Konservative gøre det? Har De Konservative finansieringen til de 20 mia. kr. i skattelettelser, som De Konservative har stemt for?

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:02

Søren Pape Poulsen (KF):

Der er noget, vi skal holdes op på, og som jeg synes man med rimelighed kan holde os op på. Og grunden til, at jeg ikke lige siger, hvordan det er med de 20 mia. kr., er jo, at jeg bliver stillet spørgsmål om tal, hvor man selvfølgelig sagtens fra spørgerens side kan spørge, hvorfor jeg ikke kan huske alle de tal, og om jeg ikke har fuldstændig styr på et hvilket som helst tal eller et hvilket som helst forslag, der har været i Folketinget, men det må jeg så bare indrømme at jeg ikke har.

Det, jeg synes vi skal bedømmes på – ethundrede procent bedømmes på – er, om det, når vi fremsætter et finanslovsforslag, så hænger sammen, for det er jo sådan, vi ville drive butikken Danmark,

hvis vi fik ansvaret for den. Så kan man være uenig med os i det finanslovsforslag, vi har fremsat, men man kan da ikke sige, at det ikke hænger sammen.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:03

Jeppe Bruus (S):

Det forstår jeg simpelt hen ikke. Vil det sige, at alt det, som De Konservative stemmer for, er fuldstændig ligegyldigt, altså at så længe det ikke står i finanslovsforslaget, er det hamrende ligegyldigt, om det er 20 mia. kr., eller om det er 50 mia. kr.? Jeg begriber det simpelt hen ikke. Hvordan hænger det sammen med alt det andet, der er sagt, om ordentlighed, og at man ikke kan sige en hel masse, uden at der er finansiering?

Jeg forstår det ikke. Skal vi virkelig forstå det sådan, at fra nu af og i den tid, vi har været igennem her siden valget, betyder alt det, De Konservative har stemt og vil stemme for, ingenting, selv om det er udgiftsdrivende, hvis ikke det står i De Konservatives finanslovsudspil?

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:03

Søren Pape Poulsen (KF):

Den økonomiske politik, et parti skal vurderes på, synes jeg, er selvfølgelig, hvad det er for et finanslovsforslag, man lægger frem. Så er det klart, at når man har forskellige diskussioner her i salen om, i hvilken retning man vil gå med hensyn til skattepolitikken eller andet, eller om man vil afskaffe den ene eller den anden afgift, så er det jo ikke altid, at man har muligheden for at kunne sige, at så skal det finansieres på den og den måde – og det er vel en helt fair tilgang at have til det. Jeg synes da, at det må være de finanslovsforslag, vi fremsætter, som vi skal vurderes på. Det er da i sidste ende den økonomiske vej, et parti vælger.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Den næste korte bemærkning er til hr. Jacob Mark. Værsgo.

Kl. 17:04

Jacob Mark (SF):

Jeg havde besøg af en skolelærer forleden, som fortalte mig, at han har en usynlig elev i klassen. En usynlig elev er sådan en elev, der egentlig går i klassen, men ikke er der og ikke har været der længe. Den her elev har ikke været der i et år, fordi eleven har skolevægtring, har angst og ikke kan komme ud af sit hjem. Der er rigtig mange af den slags elever, som ikke får den hjælp, de har brug for. Når lærerne melder det ind til kommunen, drukner det i sagsbehandlingen eller i manglende tid til de her børn, og derfor ønsker vi at ændre lovgivningen, sådan at det i de tilfælde, hvor børn har akut angst eller der er brug for en akut indsats, ikke er sådan, at kommunerne kan give en indsats. De skal give en indsats i de her meget grelle og akutte tilfælde. Vil det være noget, Konservative vil være med på, særlig set i lyset af den stigende mistrivsel, der har været hos mange børn her under coronanedlukningen?

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 17:05

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jo bare et rigtig vigtigt og super svært emne, for hvordan er det lige, vi forholder os til det, hvor er niveauet, hvor ligger det, og hvordan skal vi så håndtere det? Jeg er jo enig i, at hvis man oplever, at der er børn, der mistrives og har skolevægning, så skal der sættes ind og gøres en indsats. Nu har vi lige haft en snak om kommunerne, og hvis jeg nu siger, at det *skal* kommunerne, så får jeg nok at vide lige om lidt, at jeg, hvis jeg ikke sætter 1 mia. kr. af til det, så er fuldstændig uansvarlig. Men vi skal i hvert fald have en snak med kommunerne og KL – og det kan man jo gøre i forhandlingerne med KL – om, hvordan vi sikrer, at man tager sig af de børn, som har det rigtig skidt.

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 17:05

Jacob Mark (SF):

Nu kan jeg jo forstå på debatten, at Konservative har den store pengepung fremme i andre sammenhænge, og så tænkte jeg, at jeg ville høre, om man så havde en principiel modstand mod at kræve, at hvad angår de her børn, der simpelt hen er fraværende fra skolen i længere tid, fordi de ikke får den rigtige hjælp, siger vi herinde fra Folketinget sammen med kommunerne, *skal* der leveres. Der skal der være en hurtig indsats, sådan at der ikke går år, før børnene kan få hjælp.

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:06

Søren Pape Poulsen (KF):

Nej, det har vi ikke en principiel modstand imod. Det er bare svært for mig her fra talerstolen at sige præcis, hvordan vi skal håndtere det. Men jeg vil meget, meget gerne tage en snak om det. Det er da dybt alvorligt. Det handler om børns liv og den fremtid, de får, hvis de ikke er i skole i hele og halve år. Selvfølgelig er det alvorligt, og det vil jeg rigtig gerne snakke med spørgeren om.

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til den konservative ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og den næste taler er fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige.

Kl. 17:07

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

Det andet år med et blodrødt flertal og en desværre stadig mere magtfuldkommen socialdemokratisk regering er gået. Det har givet danskerne højere skatter, større gæld, mere kontrol og flere love. Den socialdemokratiske regering har uden lovgrundlag aflivet min-kene, nedlagt minkerhvervet og påført danskerne en erstatningspligt på mange milliarder kroner.

Det blodrøde flertal har fremtvunget en kovending i udlændinge-politikken, hvor IS-terrorister nu aktivt hentes til Danmark. Hvis man skal sige noget positivt – og det vil jeg jo meget gerne – så er det, at dette andet år med det blodrøde flertal og en magtfuldkommen socialdemokratisk regering har bragt de blå partier tættere på hinanden. Det giver håb.

Danske soldater har kæmpet i Irak og i Syrien imod Islamisk Stat. Danske soldater har sat livet på spil for at reducere den trussel mod sikkerheden, som terrororganisationen Islamisk Stat var og

stadig væk er. Fra de vestlige demokratier rejste muslimer til det islamiske kalifat optændt af et helligt had til friheden og folkestyret for at deltage i kampene. Godt og vel 150 muslimer fra Danmark har deltaget på fjendens side, altså kæmpet imod Danmark og vores allierede. Det er mennesker, som *aldrig* bør lukkes ind i Danmark igen.

Det var jeg og et flertal her i Folketinget faktisk ret enige med regeringen i. Enigheden holdt indtil den 18. maj. Den dag vendte regeringen rundt på en tallerken og besluttede sig for aktivt at hente IS-terrorister fra Syrien til Danmark. Det er uansvarligt.

De danske soldater, der siden 2014, hvor Danmark blev en del af alliancen, er rejst ud for at bekæmpe Islamisk Stat, bliver hånet og latterliggjort af statsministerens kovending. De fjender, som de danske soldater satte livet på spil for at bekæmpe, kommer nu til Danmark. De får kontanthjælp, bolig sikring og en lejlighed i det sociale boligbyggeri. De får et gult sygesikringskort og kan søge om livslang førtidspension med henvisning til de traumer, som de har fået i kalifatet.

Har statsministeren og regeringen andet end en hån til overs for de danskere, der nu skal leve med utrygheden, betale regningen og i fremtiden skal lære at holde en ordentlig tone, når de møder landsforræderne på havnen eller andre steder? Jeg har personligt svært ved at høre andet end hån i den beslutning. Og man må spørge: hvorfor?

Var der et flertal her i Folketinget, uden om regeringen, som krævede at få IS-terrorister til Danmark? På ingen måde. Der var kun en højtråbende venstrefløj assisteret af Radikale Venstre og det kulturradikale parnas omkring nogle dagblade og DR.

Statsministeren og regeringens ministre påstår rask væk, at importen af terrorister øger trygheden for danskerne. I realiteten er det jo en indrømmelse til voldsmandens veto: I stedet for at bekæmpe dem og holde dem på afstand, giver regeringen efter og lukker terroristerne ind. En ansvarlig statsminister havde handlet anderledes. En ansvarlig statsminister havde givet besked til politi og til PET om at sikre de danske grænser og sørge for, at de mennesker aldrig, aldrig nogen sinde skulle kunne komme ind i Danmark igen. De skulle have frtaget deres ret til at kalde sig danske; deres danske pas. Det her ligner på en prik den reaktion på trusler om vold, som betyder, at man viger og ikke længere vil tegne profeten, at man lukker munden og ikke tør kritisere islam.

Regeringens forklaring er langt ude. Den reelle årsag til kovendingen er nemlig lige så åbenlys, som den er afskyvækkende: Statsministeren og regeringen importerer nu IS-terrorister, fordi venstrefløjen og Radikale Venstre truede med at fyre to ministre. Tænk engang: at udsætte danskerne for en terrortrussel for at sikre taburetten under et par ministre! Så har smagen af magt vundet over al anstændighed.

Kl. 17:12

Magtfuldkommenheden tog også over, da regeringen i november sidste år helt alene og uden lovhjemmel satte sig for at udrydde minkerhvervet i Danmark. Hvorfor skulle minkerhvervet nedlægges?

Var det, fordi der var en ny, farlig smitte blandt minkene? Nej, den var jo væk, viser det sig, da man tog beslutningen. Var det, fordi sundhedsvæsnet ville bryde sammen, hvis man ikke nedlagde minkerhvervet. Nej, det var der åbenlyst heller ikke nogen risiko for.

Man nedlagde minkerhvervet, fordi venstrefløjen i årevis har bekæmpet minkavl i Danmark, og her så de en chance for at få deres vilje, og fordi regeringen havde fået smag for mere magt – mere magt end folkestyre.

Ulovlighederne har kostet et sted mellem 15 og 20 mia. kr. og efterladt os med en enorm miljøskandale. Og man kan godt ryste på hovedet, men det er fakta. Hvem kommer til at betale den regning? Det gør danskerne selvfølgelig. De samme danskere, som statsministeren nu giver IS-terrorister som naboer.

Det er ikke kønt, det er mildest talt noget skidt, og det bekræfter mig i, at det er en rigtig dårlig ide at overlade det til venstrefløjen og Radikale Venstre at diktere de vilkår, som danskerne skal leve under. Det gælder på udlændingepolitikken, det gælder på den økonomiske politik, og det gælder helt aktuelt i forhold til miljø og den såkaldte klimapolitik, hvor venstrefløjen og Radikale Venstre i forening insisterer på at stille og roligt at afvikle dansk landbrug.

Lad det derfor i dag være en opfordring til regeringen herfra: Vend ryggen, ikke til danskerne, men til venstrefløjen. Lad os indrette den offentlige sektor med højere kvalitet, men til en lavere pris, sætte de ansatte fri, vise respekt for deres faglighed. Lad os udvikle dansk landbrug i stedet for at afvikle det og vise den samme respekt for landmanden og hans faglighed. Det er landmanden, der ved, hvordan man driver landbrug, ikke politikerne, og slet ikke venstrefløjens politikere. Og lad os løse udlændingepolitikken fra bunden og stoppe det forfærdelige svigt, som regeringens kovending desværre er et udtryk for.

Coronatiden har været slem at komme igennem. De gamle og de svage har været udsatte, de unge har lidt under nedlukningen, de selvstændige har tabt penge, nogle har mistet deres livsværk, alt imens politikerne i regeringspartiet har ladet magten stige sig hovedet. Den socialdemokratiske regering handler, som om den tror, at folkestyret kan trives i lænker og fortsætter sit magttrid ufortrødent, senest med det totalt kiksede forsøg på at flytte kriminelle udlændinge til Langeland. Jeg håber ikke, danskerne finder sig i det. Jeg håber, at danskerne vil gennemskue konsekvenserne af at stemme et rødt flertal ind i Folketinget.

Jeg ser frem til den dag, et flertal igen stemmer blå, og jeg glæder mig, selv om det måske halter lidt mellem os i oppositionen med at få formuleret det borgerlige alternativ. Det går dog, som jeg sagde indledningsvis, bedre nu, end det gjorde sidste år på denne tid, simpelt hen fordi borgerlige løsninger bare er bedre, fordi borgerlige løsninger i modsætning til venstrefløjens kan tåle mødet med virkeligheden. Så er det lettere at finde sammen. Vi skal blot alle sammen i den borgerlige opposition være os vores borgerlighed bekendt.

Naturen og dens værdier skal bevares, men landmanden er ikke naturens fjende, han er en ven og en global klimahelt. Vi skal værne om vores kultur og arv og de blivende værdier, men ikke kaste penge ud til gøgl og pop og heller ikke til en forældet tanke om, at staten skal drive et stort, milliarddyrt mediehus som DR.

Sammen med den borgerlige lejr skal vi blive enige om, at politikerne skal bestemme mindre, og at danskerne skal bestemme meget mere selv, også over flere af deres egne penge. Blander politikerne sig mindre, kan skatter og afgifter sænkes og danskerne frihed blive større.

Borgerlige partier skal kort sagt finde sammen om at værdsætte og styrke det nationale fællesskab og værdierne og ikke overlade det til andre at definere og lovgive for os i vores land. Og så skal vi selvfølgelig løse udlændingepolitikken fra bunden, for gør vi ikke det, kan alt andet være lige meget, for så forsvinder det Danmark, vi elsker og holder af.

Kære kolleger her i Folketinget: Tak for nogle gode og til tider skarpe debatter i årets løb. Jeg sætter stor pris på mange af jer, og jeg har stor respekt for langt de fleste, også trods vores uenigheder. Mange af debatterne har jeg jo på video og kan se igen og igen, men det ved I jo allerede, hvis I følger Nye Borgerlige på Facebook, og det har jeg jo på kommentarerne i dag og i andre debatter kunnet mærke at I gør.

Tak for ordet.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Den første korte bemærkning er til hr. Christian Rabjerg Madsen. Værsgo.

Kl. 17:17

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det, og tak for en meget direkte tale, hvor vi kom med en tour de force igennem Nye Borgerliges værdipolitik og holdninger på udlændingeområdet. Det er jo dog også sådan, at der er noget, der hedder en økonomisk politik, og en sådan har Nye Borgerlige også, og det taler vi typisk ikke så meget om, så det vil jeg prøve at bruge min taletid i dag på at sikre at vi kommer til.

Det er sådan, at Nye Borgerlige bl.a. har foreslået at sænke selskabsskatten til 0 pct., man ønsker at sænke rente- og udbytteskatten til 25 pct. og at sænke persons-katten til 40 pct., og det lyder jo sådan umiddelbart ret lækkert. Det vil betyde, at de fleste har en mulighed for lige at gå en cru op på Baroloen og købe en større bil, og udgangspunktet synes jeg er rigtig fint. Men der kommer en regning her, ikke? For ifølge Finansministeriet vil et sådant hul i statskassen betyde, at man vil skulle fyre, hvad der svarer til 65.000 personer i den offentlige sektor, og så kommer den der Barolo, selv om den er gået en cru op, til at have en grim, grim bismag. Hvad er det for nogle 65.000 ansatte, vi kan undvære i den offentlige sektor?

Kl. 17:18

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 17:18

Pernille Vermund (NB):

Jamen lad mig indlede med at sige, at det er dejligt at høre en socialdemokrat, der rent faktisk står og roser skattelettelser, skattelettelser, som sågar Radikale Venstre i dag har været ude at slå på tromme for, altså at det her er nødvendigt, for at vi får den vækst og velstand i Danmark fremover, som skal være med til at finansiere dels en stærk kernevelfærd, som er offentligt finansieret, dels at vi kan se vores børn få en bedre velstand privat, end vi har i dag. Så tak for det, og det er jo glædeligt.

Så er spørgsmålet: Hvor skal de her mennesker komme fra? Det er klart, at det, når man har en økonomisk politik, som flytter nogle mennesker fra den offentlige sektor til den private sektor, skaber flere arbejdspladser i det private, end der bliver fjernet i det offentlige, jo så naturligvis hænger sammen med, at man ønsker, at der skal være mere privat initiativ. Og det er jo stik imod, hvad regeringen ønsker. Altså, når vi siger, at vi gerne ser private institutioner, så betyder det jo også, at de her mennesker er privat ansat. Bliver de så fyret? Nej, de får sådan set bare en privat arbejdsgiver og dermed også kortere mellem de beslutninger, der bliver truffet, konsekvensen af deres handlinger og ansvaret for at træffe dem.

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Spørgeren.

Kl. 17:19

Christian Rabjerg Madsen (S):

Socialdemokratiet har ikke noget imod skattelettelser, bestemt ikke, men det skal jo hænge sammen, og det, som Nye Borgerlige foreslår her, er jo useriøst. Altså, det er det jo, når man kigger på det. Det er 65.000 mennesker i den offentlige sektor, som ikke skal være der længere. Ordføreren talte om respekt for de offentligt ansattes faglighed. Altså, det, som man reelt foreslår, er jo hverken respekt for den offentlige sektor, for det arbejde, der foregår der, eller for deres faglighed, fordi man jo afmonterer den. Man afmonterer den og skaber et andet samfund, og det synes jeg man skal være mere ærlig omkring, for det er det, der reelt vil være konsekvensen.

Men jeg synes, man skal forholde sig til det og give et bedre og mere sammenhængende bud på, hvad det er for en offentlig sektor, man ønsker, hvis man på den måde vil lave det radikalt om.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:20

Pernille Vermund (NB):

Det er jo helt rigtigt, at det er et samfund med en større privat sektor og en mindre offentlig sektor, fordi vi mener, at der er masser af opgaver i det offentlige, som løses bedre privat, fordi vi ikke er bange for, at private byder ind på mange af de opgaver, som finansieres over skatten, men som vi jo synes skal finansieres i et privat initiativ, altså hvor det er de enkelte institutioner, der får friheden til at indrette sig, som de ønsker sig, hvor pengene følger borgerne, og vi dermed kan stemmer med fødderne. Jeg ved godt, det er helt imod, hvad Socialdemokratiet står for – det er jo ikke så længe siden, I ønskede at nedlægge alle private daginstitutioner; det slap I ikke helt af sted med – men det er bare der, hvor vi er forskellige.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste spørger er hr. Jacob Mark fra SF. Værsgo.

Kl. 17:20

Jacob Mark (SF):

Jeg tror faktisk, jeg vil gøre en undtagelse og undlade at sige tak for talen, for jeg plejer egentlig at glæde mig til Nye Borgerliges taler, fordi jeg har oplevet partiet være rimelig udogmatisk og altid komme med sådan lidt skæve vinkler – I kan finde på at være enige med statsministeren eller med os – og nu synes jeg egentlig, talen mest bar præg af gentagelser. Ordet blodrøde blev gentaget flere gange, for det har man så fundet ud af er noget, folk husker. Man ønskede at bruge termen løftebrud, jeg ved ikke hvor mange gange. Og det er bare mere af det samme. Så jeg vil bare sige, at jeg egentlig er lidt ked af det, hvis det er den nye stil fra Nye Borgerlige.

Så synes jeg, at der blev sagt »danskerne« rigtig mange gange, og jeg tror ikke, der er nogen herinde, der rigtig har patent på, hvad danskerne mener. Jeg tror, vi kan have en idé om, hvad forskellige dele af vores befolkning mener, men jeg mener egentlig, at det mest magtfuldkomne, man kan gøre, er at gøre sig til ejer over, hvad alle danskere mener. Så der vil jeg bare sige, at jeg synes, det er en lidt ærgerlig tilgang at bruge talerstolen på den måde og tage patent på, hvad alle danskere i det her land mener.

Kl. 17:21

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:21

Pernille Vermund (NB):

Må jeg anbefale spørgeren at gense min tale og så finde ud af, hvor jeg tager alle danskere til indtægt for mine holdninger. Når jeg siger, at jeg håber, at danskerne bliver klogere, at jeg håber, at danskerne igen vil stemme et blåt flertal i Folketinget, og at jeg glæder mig til den dag, så er det et håb, og det er jo, fordi det er danskerne, vi er valgt på vegne af, og det er dem, vi repræsenterer. Det synes jeg at man herinde indimellem glemmer – ikke mindst når man kommer med de her stråmandsargumenter.

Når vi taler løftebrud, er jeg altså ret sikker på, at det heller ikke står i min tale. Jeg plejer ikke at bruge det ord, og det ville undre mig, hvis det havde sneget sig ind her. Men gense gerne min ordførertale.

Så er jeg fuldstændig enig i, at hvis vi er enige med hinanden, så lad os da sige det ærligt. Det er jo også derfor, at jeg indledningsvis sagde, at det lyder godt med en socialdemokratisk regering, der vil holde IS-terrorister ude; det lyder godt med en socialdemokratisk regering, der ønsker mere frihed til de enkelte institutioner, mere respekt for fagligheden, også i det offentlige. Men når man så gør det modsatte, må man jo også betale prisen for det, om ikke andet så i hvert fald i forhold til den kritik, som man må forvente at møde. Og så bliver det jo lidt mærkeligt, når man taler om de her helt åbenlyse skandaler – og jeg håber, vi alle sammen er enige om, at man ikke må nedlægge et helt erhverv uden lovhjælp – at man så har en statsminister, der sidder og ryster på hovedet, som om det var usandt.

Kl. 17:23

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Spørgeren.

Kl. 17:23

Jacob Mark (SF):

Nu bliver det konkret politik, men altså, i forhold til udrejsecenteret på Langeland, som vi var imod, tror jeg, danskerne har vidt forskellige holdninger til det spørgsmål. I forhold til håndteringen af mink, som jo bestemt ikke var køn, tror jeg, danskerne har fuldstændig forskellige holdninger til, hvordan det blev håndteret. Jeg tror også, at danskerne har fuldstændig forskellige holdninger til, hvordan coronakrisen er blevet håndteret. Og jeg vil bare appellere til, at man ikke tager patent på, hvad alle danskere mener, og det synes jeg var det, der blev gjort.

Kl. 17:23

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 17:23

Pernille Vermund (NB):

Jamen spørgeren er jo i sin fulde ret til at opleve det sådan. Jeg har ikke noget behov for at tale på vegne af mennesker, der mener det modsatte af mig, overhovedet ikke, men jeg har da klart et ønske om, at de mennesker, der har stemt et rødt flertal i Folketinget, stemmer anderledes næste gang. Det er jo helt legitimt. Og jeg tror, alle politikere herinde tænker: Det ville være bedre, hvis det var vores vej, man fulgte, og ikke de andres.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er hr. Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand, og tak til ordføreren for talen. Der er godt nok sket en forvandling. Jeg kan huske sidste år, hvor vi var nogle, der var skeptiske over for statsministerens måde at håndtere coronakrisen på, og vi blev i den grad skældt ud af fru Pernille Vermund, for det kunne vi ikke tillade os, for statsministeren havde gjort det så godt, og vi gik for meget op i proces, og jeg ved ikke hvad. Jeg tror endda, der blev knebet en lille tåre på et tidspunkt til et møde, var det et landsmøde eller lignende, fordi det var så fantastisk, hvordan statsministeren optrådte. Nu er jeg da glad for, at man har fået en lidt mere kritisk indstilling, for når man har magt, skal den også udøves ordentligt og redeligt osv.

Men det, jeg egentlig ville spørge fru Pernille Vermund om, var selvfølgelig den økonomiske politik, og det ved fru Pernille Vermund vi har haft nogle diskussioner om her i salen. Tidligere i år har fru Pernille Vermund svaret mig hernede, at man bl.a.

ville afskaffe efterlønnen, spare 9 mia. kr. på efterlønnen. Så jeg har bare et helt konkret spørgsmål på vegne af de mennesker, der trods alt indbetaler til efterlønsordningen stadig væk, og det er vel 200.000-300.000 danskere: Hvornår stopper, hvis Nye Borgerlige får held med at få gennemført den del af sin politik, efterlønsordningen så de menneskers mulighed for at gå på efterløn, og hvordan sparer man 9 mia. kr. der?

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 17:25

Pernille Vermund (NB):

Lad mig begynde med det første. Når vi roser regeringen for at gøre det rigtige på et tidspunkt, er det en helt oprigtig ros, men når regeringen så gør noget, vi synes er forkert, så kritiserer vi. Når jeg skældte DF og andre borgerlige partier ud sidste år, var det jo, fordi I var med til at give regeringen den magt, som regeringen fik. Nye Borgerlige var det eneste parti, der bad om, at erstatningskravet til danske virksomheder blev fastholdt, da man ændrede epidemiloven den 12. marts sidste år. Vi stod her i salen og stemte, og vi var det eneste parti, der stemte for, og jeg husker det tydeligt. Vi stod op, vi kan se billeder af det. Nu ryster ordføreren på hovedet, men det er rigtigt. Da vi så blev præsenteret for en ny epidemilov, var der en del af de partier, som erkendte, at de havde begået en fejl, og som begik præcis samme fejl en gang til, altså igen stemte en epidemilov igennem, som ikke har nogen erstatning til virksomhederne. Det er derfor, vi er kritiske. Vi har ikke noget problem med at rose folk, der gør det rigtige, uanset om de er blå eller røde, men vi har et problem med at rose folk eller kritisere folk, hvis vi i virkeligheden ikke kan stå inde for den ros eller den kritik.

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:26

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er simpelt hen ikke rigtigt, for det er ikke det, det handler om, og det var ikke det, mit spørgsmål gik på. Man roste jo statsministeren for statsministerens håndtering, og det var ikke noget som helst med at kritisere nogen partier for at stemme for en epidemilov. Man roste statsministeren for hendes håndtering, man var rigtig glad for den, man var rigtig stolt af den. Min pointe var bare, at man går fra den ene yderlighed til den anden. Når man hører ordførertalen i dag, er det i hvert fald den anden yderlighed. Men nu er vi da fælles om også at kigge lidt på det kritiske, i forhold til hvordan regeringen har udøvet magten, og det er jeg glad for.

Så bare lige lidt tid til spørgsmålet, for nu var det mig selv, der fik det drejet over på det andet: De 9 mia. kr., man vil spare på efterlønnen, hvordan kommer man frem til at spare 9 mia. kr. på efterlønnen?

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 17:27

Pernille Vermund (NB):

Det er rigtigt, at vi indledningsvis roste regeringen, da den handlede resolut. Da vi stod over for en trussel, vi ikke kendte, var det klogt at handle og ikke sidde og vente på evidens, men at handle. Men når man så har evidens, skylder man jo befolkningen at læne sig op ad den evidens. I forhold til vores økonomiske politik har vi jo haft

diskussionerne om det her flere gange før, og jeg har også fortalt hr. Kristian Thulesen Dahl, at vi jo er et lille parti, som kæmper for at få udarbejdet en økonomisk politik, og jeg vil meget gerne fremlægge den, når den er klar, men jeg vil ikke stå og hive enkeltdele ud nu.

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste spørger er hr. Christian Juhl fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:27

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil gerne fortælle en lille historie. Mine bedsteforældres generation fra 1945 råbte selvfølgelig landsforræder efter dem, der havde været ved østfronten for at slås sammen med nazisterne – det er klart nok. Men de gjorde også noget, som var ganske utilgiveligt: De råbte landsforrædere efter de kvinder, som havde forelsket sig i tyske soldater, som var i Danmark, og deres børn fik traumer bagefter, fordi det blev tabu. De jagtede kvinderne rundt i gaderne, klippede dem og malede hagekors på dem. Det var ganske uanstændigt.

Jeg vil gerne spørge om noget i lyset af det. Heldigvis har vi diskuteret det nu, hvor det er kommet på afstand, og historikere har skrevet ordentligt om det. Jeg vil gerne spørge, hvordan fru Pernille Vermund ved, at de kvinder og børn, der er i de syriske lejre, er kriminelle eller IS-terrorister? Hvordan ved man det? De har forelsket sig i og gifte sig med nogen, der sandsynligvis er det, når nu vi få spolet det hele op. Derfor spørger jeg: Hvordan ved man det? Eller er det bare en påstand ligesom det, der blev kaldt tyskerpigerne i 1945?

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo, ordføreren.

Kl. 17:29

Pernille Vermund (NB):

Jeg ved godt, at der er en aldersforskel på ordføreren og mig selv, men når jeg hører det her spørgsmål, kan jeg ikke lade være at tænke, at det dog var et enormt kønsdiskriminerende og sexistisk spørgsmål. Det her spørgsmål forudsætter, at man tænker, at det kun er mænd, der kan være terrorister, og at kvinder, der tilslutter sig Islamisk Stat, som jo altså alt andet lige forhåbentlig af alle må betegnes som en terrororganisation, er helt uskyldige. Kvinderne har ikke gjort noget, næh, næh, de har bare valgt de forkerte mænd.

Altså, prøv at høre, vi lever i år 2021. Hvis man tilslutter sig en islamisk terrororganisation, som Islamisk Stat er, og aktivt rejser ud for at deltage i det terrorarbejde, jamen så er man i min optik og i Nye Borgerliges optik terrorist. Hvad man så har gjort, og hvordan man aktuelt har bidraget til den terror, må domstolene jo afgøre. Jeg så helst, at det var domstole langt væk fra Danmark, og at de her mennesker som udgangspunkt fik fjernet eller frataget deres danske pas og retten til at kalde sig danske.

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Spørgeren.

Kl. 17:30

Christian Juhl (EL):

Det var netop det, der var mit ærinde. Det drejer sig om nogle kvinder og nogle børn. Om det er sexistisk, skal jeg ikke tage stilling til. Jeg spørger om sådan nogle ting.

Men jeg vil bare spørge, om det ikke er okay, at vi får en domstol til at tage stilling til, om de er kriminelle eller har været kriminelle eller har gjort noget kriminelt, før vi kalder dem kriminelle eller ter-

rorister. Altså, man kan jo sagtens kaste omkring sig med påstande om, at mennesker er nogle ting. Jeg ville gerne have, at vi hæger om retssamfundets principper om, at man er uskyldig, indtil man er dømt – jeg troede også, at det hørte til hos Nye Borgerlige.

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 17:30

Pernille Vermund (NB):

Men det er jo et faktum, at de er rejst ud, at de har tilsluttet sig Islamisk Stat, og at de nu sidder i lejre af netop den grund. Det er jo ikke sådan, at de vandrer rundt i Danmark, og at vi ikke ved, om de har været rejst ud. De sidder ude i lejrene nu. Det gør de jo af en årsag, og det er i sig selv en forbrydelse i Danmark. Jeg synes simpelt hen ikke, at man kan tillade sig at fratage de her kvinder deres ansvar.

Jeg synes også, det er lidt mærkeligt, at man altid taler om kvinderne og børnene, men ikke om mændene, som om fædre har en anden retsstilling i Danmark, end mødre har. Det undrer mig lidt. Men sådan er det vel.

Kl. 17:31

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Den næste spørger er hr. Jens Rohde. Værsgo.

Kl. 17:31

Jens Rohde (KD):

Jeg vil egentlig godt sige tak for talen. Jeg synes på en eller anden måde altid, det er en fornøjelse, når tingene bliver sagt rent ud. Så ved man da, hvad man har at spille bolden op ad. Det er fuldstændig rigtigt, at enighed gør dum, så der er ikke nogen grund til, at vi skal være enige. Jeg må så omvendt også sige, at nogle gange ville jeg ønske, at jeg havde fru Pernille Vermunds hoved. Det gør det formentlig lidt lettere at anskue tingene på den måde, for det er sådan rimelig sort-hvidt, og det er måske også lidt sjovere. Men der er nogle ting, der altid falder mig for brystet. Jeg anerkender, at jeg er internationalist, globalist, supereuropæer, og jeg synes, det er fantastisk, at vi har konventioner, og det synes fru Pernille Vermund ikke. Derfor vil jeg godt spørge, om fru Pernille Vermund er klar over, at grunden til, at vi har de konventioner, som vi har, efter at vi havde været igennem to verdenskrige, er, at man vil forhindre meget, meget store flygtningestrømme.

Kl. 17:32

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 17:32

Pernille Vermund (NB):

Vi er hverken imod internationale aftaler eller konventioner, men vi mener, at når konventioner og internationale aftaler er ødelæggende for Danmark, eller når et stort flertal i Folketinget ønsker at flytte Danmark i en retning, men bliver forhindret i det af internationale aftaler, må man enten undsige eller opsiges de aftaler. Når vi taler om flygtningekonventionen, var det jo på det bagtæppe, at man indførte den. Men man må også bare sige, at hvis man skuer 70 år tilbage, er jeg ret sikker på, og jeg vil æde min gamle hat på det, at de mennesker, der sad i starten af 1950'erne og tog de beslutninger og skrev under på flygtningekonventionen – det var ikke noget, der blev vedtaget her i Folketinget; det var en minister, der skrev under på flygtningekonventionen – ikke dengang kunne forudse, hvordan verden ville komme til at se ud. Jeg ville da aldrig drømme om at forpligte fremtidige generationer til at leve efter nogle vilkår, som vi

har sat i dag. Jeg synes, det er helt naturligt, at når verden udvikler sig og forandrer sig, gør lovgivningen det også.

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 17:33

Jens Rohde (KD):

Den største forskel på dengang og nu er, at langt, langt flere flygtninge end dengang sidder i nærområderne, og at internt fordrevne også sidder i nærområderne. I dag er det 88 pct. af alle flygtninge og internt fordrevne, der sidder i nærområderne, og hvis alle lande også i nærområderne gjorde ligesom Danmark, altså udliciterede deres opgave til Rwanda, eller ville gøre ligesom Nye Borgerlige, kan fru Pernille Vermund så ikke se, hvilke folkevandringer det ville skabe, og hvilke enorme migrationsbølger det ville skabe rundt om? Det ville være fuldstændig ukontrollerbart.

Kl. 17:34

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Fru Pernille Vermund, værsgo.

Kl. 17:34

Pernille Vermund (NB):

Vi har faktisk den holdning, at skulle det forfærdelige ske, at der kom krig i vores nabolande, at mennesker måtte flygte fra vores nabolande, påtager vi os meget gerne den forpligtelse. Sagens kerne er netop, at der sidder så mange i nærområderne og vi fastholder en asylpolitik, som forgylder de få på bekostning af de mange. Vi har valgt aktivt at tage nogle mennesker hertil, og det bruger vi ti gange så mange penge på, som hvis vi havde hjulpet i nærområderne. Kan ordføreren ikke selv se, hvad det er for et svigt, man gør, bare for at kunne sole sig i sin egen godhed?

Kl. 17:35

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste spørger er fru Pia Kjærsgaard. Værsgo.

Kl. 17:35

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jeg vil ikke gå i clinch med fru Pernille Vermund omkring udlændingepolitikken, for det synes jeg slet ikke der er nogen grund til at diskutere os partier imellem. Men jeg må bare sige til fru Pernille Vermund: Velkommen tilbage i klubben hos de blå partier. Jeg synes, det er rigtig, rigtig godt, at man maner til samling, faktisk også på udlændingepolitikken. For jeg vil godt i lighed med hr. Kristian Thulesen Dahl minde om dengang, som ikke er så lang tid siden, hvor fru Pernille Vermund på sit eget landsmøde roste statsministeren og rørt til tårer faktisk måtte have udleveret en kleenex, og hvor hun takkede landets statsminister for vedholdenhed i udlændingepolitikken på sine egne og sine børns vegne. Det var fantastisk rørende; det må jeg sige. Jeg, der ellers også har let til tårer, tror nok, at jeg lige tog en dyb indånding og sagde: Okay, lad os nu se, hvordan det går. Og det er ikke gået så godt. Det må man jo også bare konstatere.

Men velkommen tilbage i klubben. Jeg synes, det er godt, for jeg synes også, at man skal holde sammen i forhold til det her meget, meget vigtige emne – *meget* vigtige emne – og ikke tro, at man bare kan gøre tingene i en håndvending. Det kan jeg tale med om. Men jeg ser frem til et godt samarbejde i forbindelse med udlændingepolitikken, måske knap så godt i forbindelse med velfærds- og skattepolitikken. Det tror jeg der er andre der vil komme ind på. Tak.

Kl. 17:36

Kl. 17:38

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 17:36

Pernille Vermund (NB):

Når jeg i sin tid takkede statsministeren, var det, fordi statsministeren gjorde det ved en del af de her IS-terrorister, som man set fra vores perspektiv burde have gjort ved alle: Man valgte at fritage dem deres danske statsborgerskab. Det har tidligere regeringer ikke talt om. Det har de ikke gjort i hvert fald. Det vil jeg gerne rose og anerkende regeringen for, og jeg synes i virkeligheden, det er sådan lidt mærkeligt, at man ikke kan tillade sig at rose nogen, også dem, man ellers politisk er uenig med, når de gør noget godt, og kritisere dem, når de gør noget dårligt. Det synes jeg er helt naturligt. Nu har jeg ikke været i politik hele mit liv, men sådan gør man også uden for Christiansborg.

I forhold til at sige velkommen i klubben vil jeg rigtig gerne særlig på værdipolitikken være i klub med fru Pia Kjærsgaard. Jeg er glad for at blive budt velkommen i den klub, og jeg er også enig i, at vi på den økonomiske politik måske ikke er helt i samme klub. Og jeg synes også, det virker lidt mærkeligt, at man, når man nu har haft en række aftaler, Arneaftalen, boligaftale osv., hvor DF jo har stemt med de røde, så taler om, at det er os, der skal tilbage til klubben, men fred være med det.

Kl. 17:37

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo, spørgeren.

Kl. 17:37

Pia Kjærsgaard (DF):

Nu var det sådan set specielt udlændingepolitikken, jeg lige koncentrerer mig om, som betyder rigtig meget for mig og Dansk Folkeparti, og tillad mig at sige: For det danske folk. Det vil jeg godt sige sådan over en bred bank. Det tror jeg godt man kan tillade sig.

Så vil jeg godt lige tilbage til det andet, for fru Pernille Vermund og Nye Borgerlige har jo længe annonceret en helhedsplan omkring den økonomiske politik. Og jeg er lige så interesseret i velfærds politik, i en god socialpolitik, i at bevare trygheden i forhold til vores ældre og i at sørge for, at de basale ydelser i Danmark i forhold til uddannelse, hospitalsvæsenet og ældrepolitik er skattefinansieret. Det kan jeg overhovedet ikke følge Nye Borgerlige i at det ikke længere skal være, og det må Pernille Vermund jo også godtage, altså at sådan er det med politikken. Det synes jeg bare virkelig skal indrømmes og frem i Nye Borgerliges politik.

Kl. 17:38

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, ordføreren.

Kl. 17:38

Pernille Vermund (NB):

Vi lægger ikke skjul på, at vi har en borgerlig økonomisk politik. Og på det punkt ligner vi nok mere DF, som DF var, da fru Pia Kjærsgaard og andre gode folk stiftede DF, end sådan som DF er i dag med den økonomiske politik, man har nu.

Kl. 17:38

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste spørger er hr. Rune Lund fra Enhedslisten. Værsgo.

Rune Lund (EL):

Jeg vil gerne vende lidt tilbage til Nye Borgerliges økonomiske politik. Det interesserer mig endog meget, hvor pengene skal komme fra, når Danmark skal gøres til et skattelyland med en selskabsskatteprocent på 0, og når personskatterne skal bankes ned under 40 pct. – og udbytteskatten skal søreme også være på 25 pct. Når man ser på et svar på et spørgsmål, som er stillet i Finansministeriet, kan man se, at det såmænd vil slå et lille hul i statskassen på 81 mia. kr. Kan vi ikke snart lige få en forklaring på, hvor alle de her mange penge skal komme fra til at finansiere det gigantstore milliardhul i statskassen, som Nye Borgerliges økonomiske politik vil slå?

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:39

Pernille Vermund (NB):

Det er sjovt, at man i Enhedslisten kalder Danmark et skattely, hvis vi sænker danske skatter og afgifter. Jeg er ret sikker på, at Enhedslisten er bekendt med, at vi er det land i verden, der har det højeste skattetryk. Vi har lige overhalet Frankrig sidste år. Så hvis vi sænker skatter og afgifter, er vi fra et socialistisk eller kommunistisk perspektiv – jeg ved ikke helt, hvordan man definerer sig i Enhedslisten – et skattelyland. Det synes jeg lyder sådan en lille smule skingert.

Når vi taler om finansieringen af vores økonomiske politik, glæder jeg mig også rigtig meget til, at vi kan fremlægge den, at vi er klar med den. Vi er desværre i den situation, at vi kun har fire mandater i Folketinget. Det betyder, at ud over alt det lovarbejde, vi har her, og hele coronahåndteringen, som vi også har skullet følge med i – og vi prøver virkelig at være i salen og gøre vores arbejde grundigt, når vi er her – så skal vi også udvikle vores økonomiske politik. Det tager tid, og jeg havde også håbet, at det ville have kunnet lade sig gøre hurtigere, men jeg lover, at den kommer, og jeg er ikke sikker på, at Enhedslisten vil glæde sig over den, når den kommer.

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:40

Rune Lund (EL):

Altså, hvis man sætter selskabsskatteprocenten ned til 0, er man et nultskattelands, hvad angår selskabsskatten. Det er sådan noget, skattelylande gør. Så synes jeg bare, at man i Nye Borgerlige må stå ved, at man ønsker, at Danmark skal være et skattelyland, hvor selskaber ikke skal betale skat. Det synes jeg bare man skal indrømme er det, man står for, i stedet for at tale udenom. Og så må jeg bare sige, at jeg faktisk synes, det er useriøst, at man kan lege økonomisk politik med fantasiliarder her og der og så ikke vil forklare, hvor pengene skal komme fra. Er Nye Borgerlige ikke et parti, som snart er steget så meget i målingerne, at man kan forvente lidt mere, end hvad der lige kan stå på en serviet eller som nogle få ord på Nye Borgerliges hjemmeside?

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Pernille Vermund (NB):

Jeg ville jo ønske, at de gode målinger, vi har, sådan fra den ene dag til den anden gjorde, at der blev flyttet nogle ressourcer ind i Folketinget og også ned i vores sekretariat. Det er desværre ikke virkeligheden, og det betyder, som jeg sagde før noget for de ressourcer, vi har – vi fire mennesker, der skal dække alle de ordførerskaber, som andre er væsentlig flere til at dække, og det lille sekretariat, der skal følge med, så vi ikke begår fejl – og vi prøver at gøre vores arbejde grundigt. Det tager længere tid, end jeg havde håbet og troet at få gennemregnet den økonomiske politik og også sikre, at den både hænger sammen i forhold til den fremgang, vi ønsker for Danmark, men også holder hånden under dem, som har det allersværest.

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er hr. Peter Skaarup. Værsgo.

Kl. 17:41

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil følge op på det spørgsmål, som hr. Kristian Thulesen Dahl stillede om efterlønsordningen. Det er jo sådan, at fru Pernille Vermund tidligere har sagt i Folketingssalen, at man skulle spare 9 mia. kr. Jeg vil bare sådan helt praktisk gerne have at vide, hvordan man har tænkt sig, at det skal gøres. Hvor skal de penge komme fra? Hvordan skal ordningen være fremover – hvis der skal være en ordning?

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:42

Pernille Vermund (NB):

Jamen som jeg har nævnt et par gange – og nu bliver det måske sådan lidt ensformigt for dem, der sidder og lytter med – kommer vi til at fremlægge en økonomisk plan, hvor vi både fortæller, hvad det er for skatter og afgifter, vi gerne vil sænke, og hvad det er for statslige organer eller offentlige opgaver, vi ønsker fremover skal løses privat, men naturligvis også, hvordan vi så finansierer det. Når det ligger klar, kommer både Enhedslisten og DF til at kunne se tallene målt op imod hinanden. Jeg ved godt, at vi ikke på det her område er enige, men det bliver ikke hurtigere færdigt af, at man stiller samme spørgsmål fire gange under talen her.

Kl. 17:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 17:43

Peter Skaarup (DF):

Nej, men det kunne jo godt være, man havde gjort sig lidt tanker om det. I Folketingssalen her blev fra fru Pernille Vermund sagt, at man ville finde 9 mia. kr. på efterlønnen – det handlede om stop for tilgang til efterlønsordningen. Ved samme lejlighed blev der sagt, at man vil spare 12 mia. kr. på su'en og en række andre ting, i alt 110 mia. kr. Men det er vel stadig væk gældende, altså man vil stadig væk spare 9 mia. kr. på efterlønnen, og man vil stadig væk spare et stort beløb på su'en, eller hvad? Kan vi godt regne med, at det er sådan?

Lad mig også bare lige sige, at det er klart, at man har begrænset de ressourcer som parti, men nu er det jo lang tid siden, det er blevet sagt i Folketingssalen. Så det er vel egentlig ikke for meget forlangt, at borgerne får at vide, om man kan regne med, at man fortsat kan indbetale til efterlønnen med tryghed, for at man kan få efterløn,

eller ej, hvis Nye Borgerlige på et eller andet tidspunkt skulle få 90 mandater? Det er vel ikke for meget forlangt, at borgerne kan få besked: Fortsætter efterlønsordningen? Er det 9 mia. kr., der skal spares, eller hvor meget?

Kl. 17:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 17:44

Pernille Vermund (NB):

Jamen vi gør os bestemt tanker, og vi arbejder også hårdt og meget. Jeg bliver nødt til at sige: Prøv og hør, DF har eksisteret i 25 år, og DF har fortsat ikke fremlagt en økonomisk plan. Altså, der er ingen økonomisk plan, der er intet finanslovsforslag fra DF på det nuværende finanslovgrundlag, så når man fra DF's side er så forhoppet på at få en økonomisk plan fra os, klinger det altså en lille smule hult. Jeg ville jo ønske, at man i stedet havde sagt: Fair nok, den kommer, når den kommer, og så forholder vi os til den på det tidspunkt. Og indtil da kunne det jo være rart, hvis man brugte energien på at kæmpe for det, vi trods alt er enige om, og det er EU – forhåbentlig stadig – og så er det forhåbentlig også på lange stræk udlændingepolitikken.

Kl. 17:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:45

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, formand. Jeg synes jo, det er meget interessant, at man efter så lang tids sniglob eller tilløb, kald det, hvad man vil – 24 måneder er der gået, siden fru Pernille Vermund kom herind i Folketinget, fik et godt valg, og tillykke med det; valget bliver måske bedre igen næste gang – går herved i salen, altså efter 2 år, og siger, at der kommer en god løsning i morgen, og man må jo så også indrømme, at det er noget af en falliterklæring. Altså, man går til valg på at ville lave skattelettelser for 110 mia. kr., og nu står vi her 24 måneder senere, og så kan partiets leder ikke engang finde ud af at forklare sammenhængene i, at man vil spare 12 mia. kr. på su, at man vil spare 50 mia. kr. på fremtidige overførselsindkomster, og at man vil spare 9 mia. kr. på efterlønsordningen.

Hvor mange ændringsforslag lavede Nye Borgerlige til finansloven for det år, vi står midt i nu? Det vil jeg gerne have ordføreren til at svare på: Hvor mange ændringsforslag til finansloven kom der fra Nye Borgerlige?

Kl. 17:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:46

Pernille Vermund (NB):

Det er rigtigt, at 24 måneder er lang tid. 25 år er trods alt noget længere – noget længere. Og altså, jeg må bare sige, at på de her 24 måneder, der er gået, har jeg jo hørt samme spørgsmål igen og igen fra DF. Det er også rigtigt, at det ser ud til på nuværende tidspunkt – nu skal man jo passe på, hvad man siger – at vi kommer til at få væsentlig flere mandater i Folketinget ved næste valg. Det virker, som om den strategi, vi har valgt, er danskerne glade for. Det virker også, som om den energi, som DF bruger på, at, hvad skal man sige ... Jeg kan ikke sige noget her, for nu bliver jeg helt nervøs, fordi Pia sidder her ved siden af i formandsstolen og jeg kommer til at blive irrettesat. Det virker bare ikke helt, som om man er på rette spor. Men jeg glæder mig, hver gang vi har de her debatter, for jeg

kan jo se, at hver gang vi har debatter, hvor DF bruger mere tid på at kritisere Nye Borgerlige end på at fremlægge egen politik, er der bare flere mennesker, der melder sig ind i Nye Borgerlige, og vi kan også se på vores sociale medier, at vi får opbakning. Så jeg må bare sige tak, og ja, 24 måneder er lang tid; 25 år er længere.

Kl. 17:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Hans Kristian Skibby, værsgo.

Kl. 17:47

Hans Kristian Skibby (DF):

Altså, grunden til, at vi stiller spørgsmålene flere gange, er, at vi aldrig får svar på de spørgsmål, vi stiller. Så hvis partiets leder kunne begynde i det mindste at svare på spørgsmålene her i Folketinget, behøvede vi måske ikke at stille de samme spørgsmål flere gange. Man kan da ikke rejse sig op her i Folketinget og sige vedrørende finansloven, at man ønsker at lave skattelettelser for 110 mia. kr. på finansloven for 2021, men at man ikke vil forklare, hvor pengene skal komme fra.

Jeg spørger endnu en gang: Hvor mange ændringsforslag fremsatte partilederen, som står på talerstolen nu, altså hvor mange ændringsforslag var der til finansloven for 2021 fra Nye Borgerlige? Det er ikke for at drille; det er for at bede om en faktuel, nøgtern besvarelse. Tak.

Kl. 17:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:48

Pernille Vermund (NB):

Men prøv at høre: Vi har simpelt hen aldrig nogen sinde sagt, at vi på finansloven for 2021 skulle spare 110 mia. kr. Det har fra begyndelsen været en 10-årsplan. Den blev lagt frem i, jeg tror, det var 2017, og var dengang baseret på det økonomiske grundlag og det økonomiske råderum, der var på det tidspunkt. Derfor er man jo nødt til, når der kommer nye forudsætninger og et nyt råderum, at opdatere den økonomiske plan, og det er ikke noget, man gør fra den ene dag til den anden, ligesom det ikke er besparelser, der skal indføres fra den ene dag til den anden.

Jeg kan godt forstå, at DF er bange, hvis DF tror, at man fra den ene dag til den anden skal spare 110 mia. kr., men en 10-årsplan går altså ikke ud på, at man sparer dem første dag. Det tror jeg trods alt ville være lige vel revolutionært, uagtet at jeg er borgerlig.

Kl. 17:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:49

Jesper Petersen (S):

Jeg synes da, det her er blevet en rigtig spændende debat. Det var et godt spørgsmål fra hr. Hans Kristian Skibby herovre, som jeg fornemmer at der ikke helt er blevet svaret på. Og eftersom der er mere spørgetid, vil jeg give fru Pernille Vermund en chance mere.

Altså, hvor mange ændringsforslag kom der til den finanslov? Og undskylder det egentlig et parti? Altså, mandaterne herinde tæller jo lige meget, uanset hvor mange der er i ens gruppe. Man kan da ikke komme og sige, at fordi man er færre i en partigruppe end i nogle andre, er det sådan lidt mindre vigtigt, at der er hold i billetterne; så behøver man ikke at have et forslag, der hænger sammen, eller kunne forklare sin politik; så må man godt stille sig op og love danskerne, at man kan give dem skattelettelser for 110 mia. kr. Men

det betyder ikke så meget, hvor de penge så skal tages fra. Det må komme en anden gang, fordi vi ikke er så store.

Jamen kan fru Pernille Vermund ikke selv høre det. Der må sgu da være en eller anden form for sammenhæng i tingene. (Pernille Vermund (Nye Borgerlige): Hov, må man gerne sige sgu?) Ja, det må man godt, for det er et kraftudtryk. Det er ikke et bandeord. Jeg synes faktisk, det er lidt på tide. Vi skal hele tiden høre på, at vi bruger for mange penge, og at det er økonomisk uansvarligt, men man kunne jo starte med selv at kunne forklare sin egen politik.

Kl. 17:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og nej, man må ikke bruge bandeord – heller ikke det, man kalder snydebandeord.

Værsgo.

Kl. 17:50

Pernille Vermund (NB):

Det kan vi sådan set også, og som jeg forklarede tidligere, er den økonomiske politik, som vi har lagt frem indtil nu, lagt frem i 2017, og derfor kan jeg jo ikke stå med de år, der er gået i mellemtiden, og den økonomiske situation, vi har i dag, og så sige, at tallene stemmer en til en. At omregne eller at beregne et forslag, hvor man siger, at hovedsigtet er, at Danmark skal blive rigere, at danskerne skal have lov til at bestemme mere, også over flere af deres egne penge, at vi ikke skal hæve skatter og afgifter, men sænke skatter og afgifter, at vi skal have mere privat initiativ, og at den offentlige sektor skal være mindre, er hovedmålet. I forhold til den beregning, der ligger i det, er det da helt logisk. Altså, for mig er det helt logisk. Gå ned og kig på sekretariatet. Jeg vil vædde med, at ikke bare regeringen, men også Socialdemokratiet har væsentlig flere ansatte til at sidde og lave sådan et helt lavpraktisk stykke arbejde. Der er et helt embedsapparat i regeringen. Så selvfølgelig – selvfølgelig – er det sværere og tager længere tid, når man er få mand, end når man er mange.

Kl. 17:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 17:51

Jesper Petersen (S):

Sådan spiller klaveret simpelt hen bare ikke. Det er jo for nemt, det der. Jeg synes, man skylder, inden vi mødes igen, at have fået lidt mere styr på den politik, man selv gerne vil fremføre og markedsføre sig på, så der også er en sammenhæng og man kan argumentere for den. Man siger 2017, og det er så argumentationen, at det er gammelt. Men selv på 2017-præmisserne hvordan skulle man så spare de 81 mia. kr. efter tilbageløb – de 65.000 offentligt ansatte, som hr. Christian Rabjerg Madsen nævnte for et øjeblik siden? Hvem var det så i 2017?

Kl. 17:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:52

Pernille Vermund (NB):

For det første skylder vi ikke Socialdemokratiet noget. Det er ikke os, der har regeringsmagten. Det er Socialdemokratiet, der har regeringsmagten og skylder danskerne noget.

I forhold til hvem det var i den oprindelige plan, har jeg også sagt tidligere, at den plan, der ligger fra 2017, øgede antallet af private arbejdspladser med ca. 100.000. Så var der et fald i antallet af offentlige arbejdspladser, og det giver jo så selv, når man mener,

at flere af de opgaver, der i dag bliver løst i det offentlige, skal løses privat, bl.a. i privatinstitutioner, hvor pengene følger borgerne. Det er jo ikke sådan, at pædagogen bliver arbejdsløs, og der bliver ikke færre børn at passe, men pædagogens arbejdsgiver bliver en privat institution, og dermed får pædagogen forhåbentlig – som vi ser det i de private institutioner, både på børneområdet, ældreområdet og andre steder – nogle arbejdsvilkår, som betyder, at der ikke er så langt, som der er i dag, mellem de beslutninger, der bliver truffet, og de konsekvenser, der er for vedkommendes arbejde og ikke mindst for servicen til borgerne.

Kl. 17:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Lars Aslan Rasmussen, værsgo.

Kl. 17:53

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak for talen. Jeg kunne forstå, at man kommer tættere på hinanden i blå blok, og det får mig til at spørge til Nye Borgerliges statsministerkandidat. For det eneste, vi ved nu i forhold til nivellering af partilederne, var, da fru Pernille Vermund sagde, at det var bedre at stemme på Rasmus Paludan end på den nuværende statsminister. Nu er der jo mange muligheder i blå blok, altså, der er jo nok dobbelt så mange muligheder, som der er lyttere til Radio LOUD, så jeg vil egentlig gerne spørge: Hvem er fru Pernille Vermunds statsministerkandidat?

Kl. 17:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:54

Pernille Vermund (NB):

Jamen vi har sagt fra begyndelsen, at vores statsministerkandidat er den borgerlige statsministerkandidat, der vil løse udlændingepolitikken fra bunden. Det betyder, at der skal indføres et nyt asylsystem, som betyder et stop for spontan asyl i Danmark, at udlændinge i Danmark skal forsørge sig selv, og at kriminelle udlændinge skal udvises konsekvent og efter første dom.

Hvem der vil indfri de ønsker, må herrerne nede på første række sådan set selv skændes om. Det er ikke vigtigt for mig, hvem der sætter sig i ministerbilerne; det er vigtigt for mig, at vi får løst problemerne. Jeg har tidligere i dag spurgt hr. Jakob Ellemann-Jensen, om han mente, hvad han sagde i sommer, nemlig at der skal et nyt asylsystem til, at udlændinge i Danmark skal forsørge sig selv, og at udlændinge, som dømmes for grov kriminalitet – så må vi jo se, hvad det betyder – skal udvises uden advarsel. Og svaret fra hr. Jakob Ellemann-Jensen var, som jeg husker det, noget i retning af: Jeg mener stadig det samme i dag, som jeg mente og sagde i sommer. Sådan husker jeg det. Hvis jeg citerer forkert, vil jeg sige, at det er frit efter hukommelsen.

Kl. 17:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Lars Aslan Rasmussen.

Kl. 17:55

Lars Aslan Rasmussen (S):

Okay, det var så ikke et helt klart svar. Hvis fru Pernille Vermund spurgte mig om det og jeg sagde, at det kan jeg ikke sige lige nu, ja, så ville det ikke være særlig karrierefremmende for mig, men så ville jeg derudover tænke: Hvem kan det så ikke være? Altså, vi har både Kristendemokraterne og nok også et Lars Løkke-parti på vej – er der nogen af dem, som det ikke kunne være? Kan det principielt

være alle i blå blok, eller er der nogen, som fru Pernille Vermund vil udelukke som statsministerkandidat?

Kl. 17:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:55

Pernille Vermund (NB):

Nej, vi udelukker ikke nogen borgerlig statsministerkandidat, som vil løse udlændingepolitikken fra bunden. Og det gør vi ikke, fordi det for os er det allerallervigtigste. Altså, det er simpelt hen så afgørende for os, at det, man har talt om i årtier; at det, man har lovet danskerne i årtier, nu rent faktisk bliver til handling.

Det er jo også derfor, vi indledningsvis roste Socialdemokratiet, altså fordi man tog fat på nogle af de her ting, i hvert fald i ord. Vi mangler lidt handling, hvad angår asylstoppet, og vi mangler også noget handling, hvad angår ydelserne. Der kommer forhåbentlig noget, og hvis der gør det, så er det godt. Og det tror jeg i virkeligheden også at man i blå blok er enige om. Det er jo derfor, vi stemmer for det forslag, der kommer for asylpolitikken. Altså, vi er enige om, at hvis man får løst de her problemer, så er det simpelt hen et godt skridt på vejen. Men for os er det afgørende, at det bliver gjort nu, og at det ikke er sådan noget, vi hele tiden skubber foran os, hvilket man jo er sluppet af sted med i alt for mange år.

Kl. 17:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:56

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Helt ærligt: Når man fremlægger en politik, hvor man siger, at man vil spare 110 mia. kr. og give det til skattelettelser, så må man da også kunne forklare og forsvare, hvordan og hvorledes det skal fordeles, hvordan det påvirker vores ældreomsorg, hvordan det påvirker mennesker med handicap, altså hele vores velfærdssystem, som jo også er bygget op på vores skattesystem. Det kan Nye Borgerlige ikke forklare fra talerstolen i dag, og Nye Borgerlige ville heller ikke svare på det, som min kollega Hans Kristian Skibby spurgte om i forhold til et ændringsforslag til finansloven. Jeg har ikke hørt, at svaret kom. Hvad var svaret? Altså, vil man spare på efterlønnen? Det må ordføreren da forklare.

Noget, som Nye Borgerliges formand skal lære, når man kommer ind i politik, er jo også, at man, når man siger nogle ting i politik, så skal stå på mål for det, og det handler ikke om at være efter Nye Borgerlige. Men sådan er det i alle Folketingets partier, altså at man selvfølgelig rejser nogle spørgsmål, hvis der er noget, der undrer en. Og der må Nye Borgerliges formand da her fra talerstolen kunne forklare: Hvordan og hvorledes er det med de 110 mia. kr.?

Kl. 17:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:57

Pernille Vermund (NB):

Nu ved jeg ikke, om ordføreren er kommet ind i debatten efterfølgende, men som jeg siger, er det, som vi har fremlagt i 2017, hvor sigtelinjerne stadig er de samme. Om vi lander på 110, 120, eller 100 mia. kr., kan jeg endnu ikke sige, men det, vi fremlagde i 2017, var jo finansieret en til en, og for mig giver det bare ikke nogen stor mening at stå og tale om de tal i dag. For hvis jeg siger, at vi kan spare så og så meget det ene og det andet sted, så vil der lynhurtigt sidde nogle og sige: Råderummet er slet ikke, som du siger. Nej, det

er det ikke, for det her var jo 2017-tal, og det er jo også derfor, at sigtelinjerne, når vi i dag skal opdatere vores økonomiske politik, så stadig er de samme, altså at vi skal have en økonomisk politik, der gør danskerne rigere og friere, at vi skal have et samfund, hvor vi får borgerlige reformer, som, ja, gør den offentlige sektor mindre, men som også øger den private sektor, fordi vi tror på, at privat initiativ er bedre. Og når det er regnet igennem, lover jeg – det lover jeg – at fru Karina Adsbøl og DF, og hvem der ellers har spurgt om det i dag, kan få en tur rundt i det, og jeg vil meget gerne forklare det yderligere.

Men jeg synes ikke, det giver mening at stå her og skulle forholde mig til 2017-tal, som jo åbenlyst – af gode årsager – ikke kan bruges i dag.

Kl. 17:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Karina Adsbøl.

Kl. 17:59

Karina Adsbøl (DF):

Fru Pernille Vermund, du svarer jo stadig væk ikke på spørgsmålet, der er blevet stillet i forhold til ændringsforslaget til finansloven. Det er den ene ting.

Den anden ting er jo, at man, når man vil lave besparelser og give skattelettelser for 110 mia. kr., så må forklare, hvorfra pengene skal tages. Der må ordføreren jo kunne fortælle her fra talerstolen, hvordan Nye Borgerliges økonomiske politik er. Hvor mange ældre skal undvære omsorg og pleje? Hvor mange mennesker med handicap skal ikke have den hjælp, som de er berettiget til efter lovgivningen? Altså, det må man da kunne forklare fra talerstolen, når man vil lave så mange skattelettelser. Det er ikke, fordi man kan have noget imod skattelettelser, men der skal jo være råd til at give en god offentlig velfærd, og så handler det ikke om privat eller offentligt. Men det handler om kvalitet – kvaliteten i den service, man yder over for mennesker, hvad enten det er offentligt eller privat.

Kl. 18:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 18:00

Pernille Vermund (NB):

Jamen det er jo fuldstændig, som jeg siger, altså at de 110 mia. kr. og den økonomiske plan, som ordføreren refererer til, er en plan, som er finansieret en til en i 2017, da den blev fremlagt, men at den finansiering selvfølgelig ikke ville holde i dag, fordi der er sket meget siden da. Dels har vi haft en coronakrise, som har ædt sig ind i råderummet, dels har vi haft en socialdemokratisk regering, som – i øvrigt sammen med DF – har indført en Arnepension, som reducerer beskæftigelsen, og der er indført en række skatte- og afgiftslettelser, som man jo også er nødt til at have med i den her ligning.

Så man kan ikke tage 2017-finansieringen og bare overføre den på nutidstal. Altså, det ville simpelt hen være useriøst, og jeg ville virkelig ønske, at vi havde vores økonomiske plan klar, at vi var nået længere med den – og jeg glæder mig til, vi fremlægger den – men det er vi bare ikke, og det er desværre vilkåret for et lille parti med kun fire mandater og det sekretariat, der nu følger med det.

Kl. 18:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet.

Kl. 18:01

Jeppe Bruus (S):

Tak. Jeg kan forstå, det er useriøst at spørge til Nye Borgerliges økonomiske politik. Jeg kan forstå, det er useriøst at spørge, hvordan Nye Borgerlige vil finansiere alt det, de har fremlagt selv og stemt for. Det er vel ikke helt useriøst eller urimeligt at forvente af et parti, der er i Folketinget, at spørge til, hvad der egentlig er Nye Borgerliges økonomiske politik. Så bliver det noget omkring 2017-tal osv. Kan vi så ikke bare spørge: Hvordan skal de her 110 mia. kr. findes? Hvordan skal de finansieres?

Kl. 18:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 18:02

Pernille Vermund (NB):

Det er absolut ikke useriøst at spørge til Nye Borgerliges økonomiske politik, men det virker en lille smule useriøst at stille det samme spørgsmål fire gange og så forvente et andet svar, altså at forvente, at mens vi står her, kommer mit sekretariat op og siger: Nu er vi sådan set færdige, nu har vi noget, vi kan præsentere, der er beregnet færdigt. Vi har de afledte effekter af A, B og C i forhold til den økonomiske forudsætning, der er i dag, frem for da vi fremlagde det i 2017. Hvis vi skruer tiden tilbage, hvis det er det, man ønsker, hvis man ønsker at tale om, hvad situationen var i 2017, så er det jo en anden situation. Men igen, hvis jeg skal stå her og forholde mig til en økonomisk situation i 2017, så bliver det jo en sådan lidt bagudskuende diskussion.

Kl. 18:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 18:02

Jeppe Bruus (S):

Jeg forstod simpelt hen ikke svaret, altså i forhold til det, jeg spurgte om. Hvordan vil Nye Borgerlige finansiere de 110 mia. kr.? Så er jeg med på, at det var et oplæg, man havde tilbage i 2017. Men det er jo ikke sådan, at tiden har stået stille for Nye Borgerlige; man har stemt for masser af ting siden da. Det er vel ikke helt urimeligt at stille det spørgsmål til en partileder af et parti i Folketinget. Hvad er Nye Borgerliges økonomiske politik? Hvordan vil man finansiere det, man stemmer for, det, man har fremlagt? Jeg har bemærket, at det vil koste 65.000 offentligt ansatte. Der er andre partier herinde, der har bemærket forskellige elementer. Kan det virkelig passe, at Nye Borgerlige ikke har en økonomisk politik, man kan forklare helt simpelt fra talerstolen?

Kl. 18:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 18:03

Pernille Vermund (NB):

Nej, vi har en økonomisk politik, som kan forklares. Vores økonomiske politik går ud på, at den offentlige sektor skal være mindre og den private skal være større. Den går ud på, at skatter og afgifter skal ned. Den går ud på, at vi skal have færre love og regler, som også får konsekvens for, hvor meget tid og overskud, der bliver, både i den private sektor og i den offentlige sektor. Så det er grundlaget for vores økonomiske politik. Målsætningen er selvfølgelig, at danskerne skal blive rigere og friere og ikke, hvilket jo har været konsekvensen af de sidste 2 års finanslov, en situation, hvor danskerne – samtlige

indkomstgrupper – har fået mindre råderum. Der er vi nok bare forskellige.

Kl. 18:07

Kl. 18:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det de sidste spørgsmål til fru Birgitte Vind, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 18:04

Birgitte Vind (S):

Tak for det. Nu skal jeg altså lige have noget på plads. Jeg er helt med på, at fru Pernille Vermund har svært ved at fremlægge en økonomisk politik, men jeg vil godt lige gå tilbage til det spørgsmål, som min kollega hr. Christian Rabjerg Madsen stillede, og som hr. Rune Lund stillede. Det fremgår tydeligt af de beregninger, der ligger, at der kommer til at mangle 81 mia. kr., som skal findes i budgetterne med den økonomiske politik, som Nye Borgerlige måske har. De er så lidt i tvivl om det nu. Men trods alt har Nye Borgerlige jo anvist noget finansiering.

Noget af den finansiering, som skal findes, er bl.a. 20 mia. kr., som skal opnås, ved at Danmark skal træde ud af EU. Nu kommer jeg bare i tvivl, for er det så heller ikke noget, som Nye Borgerlige står fast på, altså at vi skal ud af EU? Jeg mener, 20 millioner er da også en slat, men hvis der er usikkerhed om den økonomiske politik, er der så også usikkerhed om EU? Danske virksomheder tjener 164,7 mia. kr. om året på det indre marked, og det svarer til 6,2 pct. af Danmarks bruttonationalindkomst.

Så jeg skal bare lige have afklaret noget her: Mener fru Pernille Vermund, at det vil være klogt fortsat at træde ud af EU's indre marked, er det stadig væk en del af den økonomiske politik at gøre det? Tak.

Kl. 18:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 18:05

Pernille Vermund (NB):

Vores økonomiske politik er ikke ændret, men beregningerne skal selvfølgelig opdateres hvert år, præcis som en regering hvert år fremlægger et finanslovsforslag, og når finansloven er trådt i kraft, er der en ny situation, en ny virkelighed. Det er derfor, man beregner på ny hvert eneste år. Når vi taler om vores EU-politik, vil jeg sige, at vi ønsker at træde ud af EU, men vi ønsker ikke at træde ud af det indre marked. Og når vi taler om, hvad danske virksomheder tjener inden for EU, synes jeg, det er værd at bemærke, at der er lande i Europa, som ikke er medlem af EU, som klarer sig aldeles udmærket, lande, som til og med har flere samarbejdsaftaler og samhandelsaftaler ude i verden på de nye markeder, end EU-landene har.

Jeg synes også, det er værd at bemærke, at EU er en af de økonomiske regioner, som har haft lavest økonomisk vækst de sidste 10 år, og det er simpelt hen, fordi vi sidder i et fællesskab med nogle mennesker, som på den økonomiske politik og på hele tanken om, hvordan man handler med hinanden, tænker helt anderledes, end vi gør. Vi gik ind med Storbritannien, som vi jo tænker ret ens med på det punkt, og nu sidder vi tilbage med Østeuropa og Sydeuropa, som jo alt andet lige på nogle punkter er væsentlig anderledes, end vi er i forhold til frihandels- og samhandelstraditioner, og det er ud fra vores perspektiv med til at svække EU og også Danmark.

Kl. 18:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Birgitte Vind.

Birgitte Vind (S):

Tak. Jeg ved sådan set heller ikke, om jeg forstod svaret helt, men jeg kan forstå, at fru Pernille Vermund stadig vil ud af EU og det indre marked. (*Pernille Vermund* (NB): Nej!) Jeg skal bare lige sikre mig, for jeg tænker, at der sidder rigtig mange danskere derude og følger med, og som gerne vil høre Nye Borgerliges politik, at fru Pernille Vermund virkelig mener, at dansk økonomi og dansk erhvervsliv har interesse i at træde ud af det indre marked og ud af EU.

Kl. 18:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 18:07

Pernille Vermund (NB):

Jeg kan godt høre, at ordføreren ikke forstod eller måske ikke helt havde hørt, hvad der blev sagt. Vi vil ud af EU, men vi vil sådan set ikke ud af det indre marked, og vi mener godt, at man, når man ser på de europæiske lande, som ikke er med i EU, men som trods alt har en del, både samarbejde og også aftaler med EU og med lande ude i resten af verden, med rimelig sandsynlighed kan sige, at man godt kan være et europæisk land med vores handelstraditioner og klare sig rigtig godt, særlig i en tid, hvor markederne udvikler sig helt vildt hurtigt, og hvor EU jo i virkeligheden er lidt langsomme til at få indgået de her frihandelsaftaler, hvor vi kan se, at de europæiske lande, som ikke er en del af EU, er hurtigere fremme på banen med de fordele, det nu har. Så nej til EU, men ja til masser af frihandel, også med EU.

Kl. 18:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er der ikke flere spørgsmål til ordføreren.

Jeg skal udsætte mødet til kl. 19.00.

Mødet er udsat. (Kl. 18:09).

Kl. 18:59

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter med ordførerrækken, og det er nu blevet Liberal Alliances tur til at komme på talerstolen. Velkommen til formanden for Liberal Alliance, hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Alex Vanopslagh (LA):

Det er jo som at være til gruppemøde i Liberal Alliance – det er fantastisk; der er en dejlig udsigt. Og der er også den gode nyhed, at Danmark er på vej ud af coronakrisen. Nu *må* vi videre, nu *vil* vi videre, og nu *skal* vi videre. Vi skal videre fra det ekstreme forsigtighedsprincip, der holder danskerne i meningsløse restriktioner. Vi skal videre fra forbud, påbud og kontrol og videre mod friheden og den normale hverdag. Det tror jeg godt vi kan blive enige om i det her lille, snævre flertal herinde.

Coronaen har afsløret, hvor afhængige vi er af hinanden, hvor ensomme vi bliver, når staten tvinger os til at leve i hver vores boble, og hvor frustrerede vi bliver, når vi er afhængige af hjælpepakker frem for at kunne gøre det, vi er bedst til.

Min fornemmelse er, at statsministeren mener, at coronakrisen har vist også værdien af en stærk stat, værdien af politisk vilje. Jeg mener egentlig, at coronakrisen har vist os, hvor lidt staten egentlig

kan, når det kommer til stykket. Ja, det har været nemt for staten og statsministeren at lukke samfundet ned, men hold da op, hvor er det svært at åbne samfundet igen. Og ja, det har været nemt for staten at bekæmpe smitte for næsten enhver pris, men dermed har vi også bekæmpet lykke, glæde, spontanitet, menneskelighed og samvær. Coronaen har vist, at vi har brug for at lægge bånd på staten og statsministerens magt, og hvad der kan ske, når vi ikke gør. Så nu vil vi videre.

I Liberal Alliance er det ikke bare coronakrisen, vi vil videre fra; vi vil videre endnu. I det Danmark, jeg drømmer om, men ikke det Danmark, du kender, vil der være flere, som har modet og lusten og viljen til at springe ud som selvstændig og som iværksætter. I det Danmark, jeg drømmer om, men ikke i det Danmark, du kender, respekterer og værdsætter og hylder vi de selvstændige for deres virkelyst og initiativ. I det Danmark, jeg drømmer om, men ikke i det Danmark, du kender, har vi erstattet misundelse, lighedsmageri, stilstand og høje skatter med storsind, optimisme, fremskridt og lavere skatter.

Der er måske nogle herinde, der tænker, at Liberal Alliance er som sådan en dårlig playliste, hvor der kun er ét nummer, der kører i repeat, og nummeret er »Lavere skatter« med dj Vanopslagh. Og jeg skal da indrømme, at lavere skatter er hjerteblod for os, og det er det, fordi vi betaler vores skat med det mest dyrebare, vi har, og det er hverken penge eller glæde, vi betaler vores skat med, nej, det er derimod vores tid, som vi betaler skat med. Den tid, vi bruger på at arbejde for at betale skat – og det er alligevel omkring halvdelen af tiden – får vi ikke igen. Det er på bekostning af familie, lokalsamfund og fællesskaber af enhver slags.

Derfor er det anstændige spørgsmål: Hver krone, vi bruger i den offentlige sektor, er det virkelig værd at tage folks tid for det? Og det er jo sådan set derfor, der er brug for Liberal Alliance, for ingen andre virker særlig interesserede i at bruge mindre af folks tid. Og vejen til det gode samfund handler om at give tid tilbage til borgerne og dermed til hinanden.

Men indrømmet, det gode samfund handler ikke kun om lavere skat – det handler også om god velfærd, om gode uddannelser, og her lider vi i Danmark særlig under systempolitik, der er slået fejl. En af de befolkningsgrupper, som lider mest under fejlslagen systempolitik, er børnene. Det er ikke mit barn, det er ikke statsministerens børn, det er heller ikke fru Pia Olsen Dyhrs børn, for de kommer alle sammen til at gå i en friskole, men det er derimod de børn, der går i folkeskolen. Politisk har vi gjort folkeskolen værre, særlig med den seneste folkeskolereform. Den seneste evaluering viser, at børnene aldrig har været mere kedde af at gå i skole, end de er i dag, og at de i øvrigt er blevet dårligere til fagene, end de var før reformen.

Folkeskolens formål bør altså være at give børn og unge den nødvendige dannelse, de nødvendige færdigheder og de nødvendige kundskaber til at kunne klare sig godt. Det kunne ske, mener vi, med udgangspunkt i noget obligatorisk læringsindhold, et nationalt pensum så at sige, som definerer den vigtigste viden og de vigtigste færdigheder inden for hvert fag, som vi skal overlevere fra generation til generation, og som er grundstenen for at være et dannet menneske, og så ellers give skolerne et hundrede procent frihed til, hvordan de underviser. Men i Danmark har vi valgt det modsatte. Vi har politisk skabt, med åbne øjne, en folkeskole, der er styret efter læringsmål, altså efter at eleverne skal lære at lære. De skal have kompetencer såsom at være omstillingsparate, innovative, kreative, formidlingsdygtige – fortsat selv – frem for at have konkret viden og konkrete færdigheder. Og på den måde har vi politisk tømt folkeskolen for mening, for indhold og for faglighed.

Statsministeren siger, at folkeskolen er domineret af abstrakte overakademiske skolemetoder, og statsministeren har ret. Det skal vi gøre noget ved. Og vi skal gøre noget ved det, der står særlig centralt

i folkeskolen, nemlig ansvar for egen læring, altså at det er elevernes eget ansvar at finde ud af, hvad de ikke ved, og hvad de skal lære, for i praksis betyder det, at når børnene kommer fagligt bagud, er det deres eget ansvar. Det grænser til det ondskabfulde. Og deri ligger den sande præstationskultur, som får en del unge og børn til at gå ned med stress og angst. For det rammer børn hårdt, hvis de står alene med ansvaret for deres faglige udfordringer. Det er en tragedie.

Lad os få vendt rollerne om. Det skal være af lærerens ansvar at undervise børnene. Læreren skal ikke være en coach, men derimod en faglig myndighed. Og vi bør i samme ombæring overveje en universitetsbaseret læreruddannelse, der skal hæve kvaliteten og prestigen i lærergerningen.

Kl. 19:06

Også fejlslagen politik er roden til den udfordring, som vi ikke taler så meget om herinde, men som jeg tror kommer til at fylde mest i politik i de kommende år, nemlig at folk ikke er tilfredse med den velfærd og det serviceniveau, som systemet kan frembringe. Det bliver dyrere og dyrere at opretholde det samme velfærdsniveau, men forventningerne til velfærden stiger og stiger. Det ser vi i mange dele af den offentlige sektor, men vi ser det i særdeleshed inden for ældreplejen, hvor servicen ikke står mål med folks berettigede forventninger, og hvor folks forventninger stiger. Den udfordring vil kun blive større. Moderne mennesker vil ikke finde sig i den skræbende service, som systemet kan levere i dag. Og det er ikke en udfordring, der kan løses med højere skatter; det er ikke en udfordring, der kan løses ved at lade den offentlige sektor løbe lidt længere på literen; og det er heller ikke en udfordring, der kan løses ved at bevare det offentlige monopol på service. Der skal noget nyt til, og her vil jeg lade mig inspirere af en socialdemokrat i forhold til fremtidens velfærdssamfund. Socialdemokraten har beskrevet det sådan:

I velfærdssamfundets version 2.0 sparer man mere op, man forsikrer sig selv og betaler for de ydelser, man gerne vil have ud over den velfærd, som det offentlige leverer. Med andre ord: Den gamle velfærdsstat var hundrede procent skattefinansieret, og leverandørerne af ydelser var offentlige institutioner. I den nye version er det i højere grad privat, men solidarisk finansieret gennem obligatoriske opsparingsordninger.

Den kloge socialdemokrat hedder Torben Møger Pedersen. Han er direktør i PensionDanmark, en pensionskasse for mange af de lavestlønnede i Danmark. Og han har selvfølgelig ret i sin skitsering af, hvordan fremtidens velfærdssamfund kan komme til at se ud. Han skitserer et velfærdssamfund med højere kvalitet, mere selvbestemmelse og en mere holdbar, men stadig solidarisk finansiering.

I Sovjetunionen var det sexet med femårsplaner. Jeg kan forstå, at statsministeren arbejder med tiårsplaner, og i dem vil man også have reformer af velfærdssamfundet inkluderet, særlig de reformer, der skal fremtidssikre velfærdssamfundet i forhold til den udfordring, jeg har talt om her til aften.

I Liberal Alliance har vi foreslået, at man kan oprette en velfærdskonto for alle danskere, hvor de hver måned skattefrit kan indbetale penge, som de så kan bruge på ekstra velfærdsydelser, når de går på pension og får et ekstra plejebæhov. Der er flere undersøgelser, der viser, at det, der faktisk skaber størst utryghed blandt danskerne, er frygten for, at der ikke er et velfærdssystem til rådighed for dem, når de bliver gamle. Sådan skal det ikke være, sådan behøver det ikke at være, hvis vi har modet til at lave de nødvendige reformer nu.

Vi vil videre, videre fra en tung og rigid offentlig sektor, der skaber utryghed for de ældre og sluger flere og flere ressourcer uden at levere de ydelser, som den stiller i udsigt – og videre mod et ansvarssamfund med borgeren i centrum, også de ældre borgere, med mere velfærd på borgernes præmisser og mindre velfærd på systemets præmisser.

Der skal nok være masser af partier og stemmer herinde, der mener, at de udfordringer, vi står med, i fremtiden kan løses med mere af det, som har været med til at skabe problemerne, altså højere udgifter, mere system, mere styring, mere kontrol, mere regulering, mere politik, mere offentlig sektor og mindre ansvar, mindre frihed, mindre civilsamfund, mindre privat initiativ og mindre fokus på borgeren.

I Liberal Alliance siger vi det modsatte. Vi siger, at løsningen er mindre system, mindre styring, mindre kontrol, mindre regulering, mindre politik, mindre offentlig sektor, men meget mere frihed, mere ansvar, mere privat initiativ, mere civilsamfund og mere fokus på borgeren.

Ja, vi skal videre – i første omgang til jeres spørgsmål.

Kl. 19:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Alex Vanopslagh. Der er en række korte bemærkninger til formanden for LA, og det er først et spørgsmål fra Socialdemokratiet ved hr. Jens Joel. Værsgo.

Kl. 19:09

Jens Joel (S):

Tak for det. Jeg har lyst til bare lige først at kvittere for den del af talen, der handlede om skolen og om problemerne med det med ansvar for egen læring, og hvordan det risikerer at sætte alt for mange på perronen og skabe en alt for stor ulighed. Så tak for modige og, synes jeg, indsigtfulde ord – måske lige indtil den diskussion om læreruddannelsen, og hvorvidt det skulle være på universitetet, men lad det ligge.

Jeg vil egentlig tage fat i en anden ting, nemlig hvordan vi har håndteret krisen. For et års tid siden sagde hr. Alex Vanopslagh, at vi skulle passe på, at coronaregningen ikke blev for stor, og at der ikke var for få til at betale den. Jeg synes, at vi vel her et år efter står i en situation, hvor Danmark både sundhedsmæssigt og økonomisk har klaret sig helt utrolig godt i sammenligning med mange andre lande. Så tog Liberal Alliances formand i virkeligheden fejl sidste år, da han advarede mod den krisepolitik, vi har ført i Danmark? Altså, var det simpelt hen klogt, det vi gjorde, selv om formanden var bange for det på det tidspunkt?

Kl. 19:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:10

Alex Vanopslagh (LA):

Lad mig starte med at kvittere for de pæne ord i forhold til skolepolitikken. I bund og grund er det jo en forfæjlet pædagogik, og vi har ladet stå til alt for længe, og hvis det er noget, vi kan tage fat om i fællesskab herinde i Folketinget, synes jeg, det er godt. Jeg tror, der er ved at brede sig en forståelse af, at folkeskolereformen har fejlet. Vi skal bare undgå at begå en ny fejl. Det siger sig selv. Det er jo sådan en generisk sætning, man kan hive ud af en automat, men ikke desto mindre, tror jeg virkelig, vi skal lære noget af den måde, vi styrer skolen på. Der skal være mindre fokus på kompetencer og mere fokus på færdigheder.

Så er der hele diskussionen om krisen i Danmark. Jeg er lidt i tvivl om, hvad der bliver henvist til. Er det for ekstensive hjælpepakker, eller er det generelt nedlukninger og lignende af Danmark? Men jeg fornemmede et nik i forhold til hjælpepakkerne. Altså, jeg tror, det er en balance. Det, at der har været hjælpepakker i Danmark, har været med til at redde nogle arbejdspladser, og det har også været med til at give en kompensation til selvstændige, som har været tvunget til at have deres virksomhed lukket. Men hjælpepakkerne har også været med til at lave en skævvridning. Der har også været

hjelpepakker til folk, der ikke har været særlig berørt af corona, og der har været en for rundhåndet tilgang til hjælpepakker. Så jeg tror godt, vi kunne have fundet en bedre balance. Det er ikke ensbetydende med, at vi står foran en økonomisk afgrund; det er ensbetydende med, at vi har spildt nogle penge.

Kl. 19:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jens Joel.

Kl. 19:12

Jens Joel (S):

Jeg vil glæde mig til at tage fat på det med skolen. Men når jeg spørger til det med hjælpepakkerne, er det jo faktisk, fordi man havde indtrykket af, at Liberal Alliance mente, at det var for rundhåndet, at der blev efterladt for stor en regning, og at det her ikke var måden at gøre det på. Derfor vil jeg bare spørge: Når nu Dansk Erhvervs Tore Stramer har sagt, at coronakrisen på ingen måde har efterladt en regning, der skal betales, i form af stigende skatter eller lavere offentligt forbrug, er Liberal Alliance så i øvrigt enig i, at det er sådan, det er? Vi er ikke endt med en større regning på grund af den krisehåndtering, vi har haft, måske snarere tværtimod.

Kl. 19:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:12

Alex Vanopslagh (LA):

Det er jo rigtigt, at mange af de udgifter, vi har haft under coronakrisen, er engangsudgifter. Det er gældsstiftelse. Så er der en regning? Ja, men vi har en sund økonomi i Danmark takket være særlig borgerlige reformer, men ikke kun, og det gør jo, at vi kan optage de her lån til en lav rente og betale dem af over mange år. Så er det noget, der kommer til at revolutionere dansk politik? Nej, det tror jeg ikke. Så det vil være forkert at påstå, at den regning i sig selv vælter dansk økonomi. Det er mere den lave vækst, der er et problem, og det ser vi også ud til at komme efter. Så det er jo skønt.

Kl. 19:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 19:13

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak, og tak for en rigtig, rigtig god tale og også for for nylig at sætte en retning, en klar, tydelig liberal retning – med det, som jeg virkelig i den mest positive forstand forstår som liberalt. Der skal være langt mere plads til selvstændige, myndige mennesker – det hører jeg også i talen – ansvarlige borgere og mindre plads til stat og system og ting, der bare hindrer os. Jeg er meget enig og meget inspireret. Det gælder både i forhold til ordene om skolen og om, hvad vi skal med vores økonomi, og i øvrigt om den højere kvalitet, der så også er nødvendig at investere i, f.eks. på læreruddannelsen, fordi det netop er fagligheden, der skal drive det. Så jeg er meget enig i det.

Nu er det formodentlig også derfor, hr. Alex Vanopslagh er nødt til lige at slå et par kors for sig og sige, at det ikke bare handler om at være drivende i at få sat skatten ned. For os Radikale handler det heller ikke bare om udlændingepolitik. Der skal jeg indimellem også slå syv kors for mig. Men det handler faktisk om noget grundlæggende liberalt, nemlig om de danske statsborgere, der gifter sig med udlændinge og ikke kan bo i Danmark. Vil Liberal Alliance være med til at kigge på det?

Kl. 19:14

Kl. 19:17

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:14

Alex Vanopslagh (LA):

Lad mig starte med det sidste først. Svaret er ja i forhold til danske statsborgere, men vi vil ikke gøre det nemmere at få familiesammenføring som flygtning. I forhold til de regler, der står i vejen for, at man kan få sin kone eller mand herop, selv om man kan forsørge sig selv, så mener vi, at vi skal se på at gøre det nemmere, særlig for danske statsborgere. Så der har vi en fælles sag, og jeg håber også, at vi kan have en fælles sag i forhold til med myndige, ansvarlige borgere, for det er jo forudsætningen for frihed, som jeg ser det. Det er forudsætningen for det meningsfulde liv. Og det kan måske også være et svar på mange af de – hvad skal man sige – eksistentielle udfordringer, der rammer ikke bare børn og unge, men vores samfund i det hele taget. Der tror jeg da, at dannelse er en vigtig del af svaret, og der tror jeg, at vi som samfund har været for fokuserede på sådan en frigørelsestankegang for at sige det direkte. Og måske gælder det samme i folkeskolen. Så jeg håber, at det er noget, vi kan være fælles om.

Kl. 19:15

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 19:15

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Måske er det nærmere en frisættelse af faglighederne og lidt mindre politik, det handler om, sådan som jeg hørte ordføreren. Jeg er meget enig i det, men jeg er også glad for tilkendegivelsen, og det var derfor, jeg sagde det med de syv kors. For det handler ikke om flygtninge, og det var heller ikke det, jeg spurgte om. Så vi behøver jo ikke at diskutere det. Det handler om danske statsborgere, der ikke kan forelske sig i og gifte sig med en udlænding og bo i deres eget land, selv om de forsørger sig selv hundrede procent. Hvis nu vi kunne lade den liberale tanke brede sig lidt, også til hr. Alex Vanopslaghs venner, kunne vi måske faktisk få mere selvstændige, myndige borgere og mulighed for at være det i ens eget land.

Kl. 19:16

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:16

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg er ganske enig. Jeg tror, at jeg tidligere, når jeg fik ros fra Sofie Carsten Nielsens parti, blev jeg sådan lidt bange og tænkte: Åh nej, bliver jeg nu set som skabsradikal? Men jeg har det lidt sådan, at jeg synes, at udlændingepolitikken skal være stram. Jeg har altid tilhørt strammerfløjen i mit eget parti, men man bliver også nødt til at kunne finde nogle nuancer, og det gælder i forhold til at kunne få sin ægtefælle hertil, og det gælder i forhold til udenlandsk arbejdskraft, hvor det også er helt oplagt at sige, at for folk, der kan forsørge sig selv – formentlig ofte fra andre vestlige lande, men også fra ikkevestlige lande nord for Mellemøsten – skal vi da bare give den gas.

Kl. 19:16

Første næstformand (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er fra hr. Torsten Gejl, Alternativet.
Værsgo.

Torsten Gejl (ALT):

Tak, og tak for talen. Nu har Liberal Alliance i hvert fald før i tiden gået ind for en model omkring borgerløn, og i den forbindelse er kontanthjælp uden modkrav lidt en trædesten derhenad. Altså det at man frisætter mennesker i kontanthjælpsystemet og ophører med tvang og kontrol og indfører tillid i stedet for.

Det er blevet gjort i adskillige forsøg rundt omkring i verden, og det viser sig faktisk, at dem, for hvem man ophæver tvangen og kontrollen, søger lige så meget arbejde og finder lige så meget arbejde – marginalt mere – end dem, der er underlagt et beskæftigelsessystem og under tvang og kontrol. Plus at de får det meget bedre, hvilket har nogle sundhedsmæssige besparelser. Ville ordføreren være klar til at diskutere og måske støtte forsøget med kontanthjælp uden modkrav?

Kl. 19:17

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:17

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen jeg tror, hr. Torsten Gejl forveksler Liberal Alliance med et andet parti. For vi går ikke ind for borgerløn – og jeg griner lidt og kigger ned på hr. Ole Birk Olesen, for jeg ved, at han i hvert fald vil tordne imod det, hvis jeg argumenterede for det på et gruppemøde.

Men i forhold til grundtankerne om, at man skal finde den rette balance i beskæftigelsessystemet, så det ikke bare er et system, der taler ned til folk og møder folk med mistillid og sanktioner, og at den, der skal hjælpe, også er den, der skal straffe: Den dobbelte rolle ser jeg som uhensigtsmæssig, og jeg tror, vi kan få meget mere ud af de mange milliarder, vi bruger på jobcentrene, også med mere tillid og ved at møde arbejdsløse i øjenhøjde. Så måske kan vi godt finde nogle fællesnævner alligevel. Borgerløn bliver det nok ikke til. Så skal det i hvert fald være en helt utrolig lav borgerløn, så man samlet sparer rigtig mange penge på de offentlige overførsler.

Kl. 19:18

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 19:18

Torsten Gejl (ALT):

Jamen sådan var det også, dengang Liberal Alliance og jeg kom i Folketinget og var klar til at diskutere borgerløn. Det er også derfor, der var meget langt mellem Alternativet og Liberal Alliance, i hvert fald i satsen. Men jeg er glad for at høre, at ordføreren er klar til at prøve at eksperimentere med, om folk, når de bruger deres frie vilje, begynder at sige ja i stedet for at sige nej, og om vi måske i virkeligheden kunne få mere ud af mennesker, hvis vi satte dem fri og lod dem søge lykken, også på arbejdsmarkedet.

Kl. 19:19

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:19

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg skal være forsigtig. Altså, nu var jeg lige ved at erklære, at jeg havde en fælles sag på udlændingepolitikken med Radikale Venstre, og hvis jeg siger, at jeg har en fælles sag med Alternativet på beskæftigelsespolitikken, er jeg ikke sikker på, at jeg kan forblive formand for mit parti. Men altså, det at indføre noget mere tillid i beskæftigelsessystemet tror jeg vil være gavnligt for alle parter.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 19:19

Jens Rohde (KD):

Tak for det, og tak for talen, hr. Alex Vanopslagh. Det er jo ligesom at spise en cheeseburger; den er vældig lækker, når man sætter tænderne i den, men glæden varer ikke så længe. Jeg tror, hr. Alex Vanopslagh kan genkalde sig sin egen tale fra LA's landsmøde, som jeg i øvrigt syntes var fremragende, og når jeg nu lige tager det citat frem, er det jo, fordi jeg synes, at LA har en meget stor ære af at prøve at sætte en liberal dagsorden, og alligevel går man med i vedtagelser i den borgerlige blok, hvor der altid kommer en udlænding i vejen for at slippe friheden løs. Hvad enten det er over for kommuner eller skoler, eller hvad ved jeg, bider vi hele tiden noget af frihedsrettighederne og frihederne i vores samfund, fordi vi er så bange for, hvad der kommer udefra, og den dagsorden synes jeg desværre at LA alt for meget spiller ind i.

Vil Liberal Alliance være med til at sætte en ægte borgerlig-liberal dagsorden og så prøver at løfte blikket en lille smule fra den frygtedagsorden, som præger det borgerlig-liberale Danmark i alt for høj grad?

Kl. 19:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:21

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg har det altid lidt blandet med sådan nogle halvstuderende røvere som hr. Jens Rohde, som er sådan halvborgerlige og skal komme og belære mig om, hvad det vil sige at være borgerlig. Så jeg trækker altid lidt på smilebåndet.

Jeg ved ikke, hvilke konkrete vedtagelser det er, hr. Jens Rohde snakker om, men jeg må bare konstatere, at det sådan ulykkelige ved den uregulerede indvandring er, at det giver et overreguleret samfund, og det er den situation, vi står i i Danmark, da vi har taget alt for mange indvandrere ind de sidste 30-40 år. Og nu prøver vi at løse problemerne, og det gør vi ved at regulere samfundet for meget, ved at regulere påklædning og alt muligt andet. Men det er en konsekvens af en ureguleret indvandring, og det er en svær balance, og man bliver nødt til at finde balancen.

I øvrigt tak for rosen i forhold til talen. Citatet var fra sidste års landsmødetale, men ikke desto mindre var det jo også en del, som jeg var glad for. Det her med cheeseburgeren var en analogi på identitetspolitikken, altså at man kan finde en kortvarig mening og glæde i livet ved at være identitetspolitisk anlagt. Men på den lange bane er det som en cheeseburger, altså et fastfoodfællesskab. Der tror jeg også at hr. Jens Rohde og jeg er enige.

Kl. 19:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 19:22

Jens Rohde (KD):

Nu kan hr. Alex Vanopslagh jo kalde mig, hvad han vil. Men jeg har dog været med i rigtig, rigtig mange år i forhold til formanden for LA, så jeg ved måske lidt om, hvordan den der flydende modernitet egentlig påvirker det politiske niveau, og jeg vil bare bede Liberal Alliance om at turde at sætte den fri dagsorden.

Jeg kender ikke nogen, der går ind for en ureguleret indvandring. Hvem er det, der gør det? Hvad er det for en stråmandsargumentation? For det er der jo ingen der gør. Jeg kender ikke nogen partier, der går ind for en ureguleret indvandring. Så skal vi ikke lige droppe den og prøve at se på, hvad det egentlig er, der kan sætte det her samfund fri?

Kl. 19:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:22

Alex Vanopslagh (LA):

Det er bare for at præcisere: Jeg påstår overhovedet ikke, at hr. Jens Rohde eller andre herinde, måske ud over Frie Grønne, går ind for en ureguleret indvandring. Men vi har haft en ureguleret indvandring til Danmark i mange år, og problemerne, som det har medført, forsøger vi at løse med et overreguleret samfund, og det er en svær balance. Altså, jeg bryder mig da ikke om burkaforbud, håndtrykslov og al mulig anden symbolpolitik. Men jeg må jo bare konstatere, at det, man kan kalde uliberale tiltag, såsom at tvangslukke ghettoer i forhold til de almene boliger og sådan noget, er en god løsning, fordi det er et problem, der skal løses. Der kan man ikke bare sådan have ideologiske skyklapper på og sige, at man ikke vil tage de nødvendige værktøjer i brug. Men det er en balance, og det at finde en bedre balance er jeg sådan set enig i.

Kl. 19:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 19:23

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det, og tak for en rigtig god tale, specielt den del om tid synes jeg var opløftende. Jeg er selv gammel fagforeningsformand og har ofte overvejet, om ikke vi kunne tale lidt mere om fritiden, end vi taler om arbejdstiden. For vi er alle sammen optaget af, at mennesker skal arbejde mere og mere, men vi gør det jo tit netop for fritiden. Derfor lyder det også hult, når Liberal Alliance bliver ved med at sige, at vi skal have skatten ned, fordi vi skal have mere tid. For når vi sætter skatten ned, går det også ud over lærerens tid – lærerens tid til at undervise vores børn ordentligt, sådan at undervisningen ikke hænger på forældre, som faktisk ikke magter opgaven – eller for den sags skyld på min tid, når det er sådan, at jeg bliver nødt til at overtage rigtig mange opgaver for mine forældre, fordi hjemmeplejen er blevet beskåret for meget. Så hver eneste gang vi skærer rigtig meget på velfærden, får det konsekvenser for noget andet, netop den tid, som jeg er enig med ordføreren i at vi har brug for mere af. Er det ikke et paradoks, og hænger det overhovedet sammen?

Kl. 19:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:24

Alex Vanopslagh (LA):

Det er jo den her gamle sang om, at hvis man sænker skatten, skal man slagte halvdelen af velfærdsstaten, og man skal slagte de allervigtigste dele af velfærdsstaten. I amerikansk politik har man sådan et princip, man kalder the firemen first principle. Det vil sige, at hver gang der skal spares, er det brandmændene, man skærer væk for at vise, at der ikke kan skæres i den offentlige sektor. Herhjemme er det jo så bare sygeplejersker og skolelærere.

Vi bruger 1.000 mia. kr. i alt i offentlige udgifter, 500 mia. kr. i den offentlige sektor. Der er masser af pseudoarbejde, der er masser af akademikere, der en stigning i antallet af journalister, der ansættes ude i kommunerne. Man kan altså godt spare nogle penge i det offentlige, uden at man skal skære på kernevelfærden. Så jeg køber ikke præmissen. Jeg synes, den er lidt fjollet.

Kl. 19:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 19:25

Kirsten Normann Andersen (SF):

Ikke desto mindre er det jo det, der er sket. Selv om jeg tror, vi godt kunne blive enige om, at det godt kunne give mening også at kigge på, om man er kommet til at bruge for mange penge på bureaukrati – jeg kan også komme i tanker om nogle steder, hvor man godt kunne bruge ressourcerne mere fornuftigt og direkte på flere velfærdsopgaver – så er det jo rent faktisk ikke det, der sker. Er det ikke det, vi skal gøre først? Fakta er jo, at vi har skåret og skåret, i takt med at den demografiske udvikling jo rent faktisk betyder, at der kommer flere og flere ældre, og at flere og flere får brug for sygehusbehandling. Og der er færre til at tage sig af dem. Det betyder faktisk, at man har skåret så meget på ældreplejen, at pårørende bliver nødt til at gå til hånde, for at man overhovedet kan løse opgaverne i ældreplejen på en bare nogenlunde værdig måde. Og det er tid, der går fra familier, det er tid, der går fra at have hygget i familierne.

Kl. 19:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:26

Alex Vanopslagh (LA):

Der har aldrig været så mange penge i den offentlige sektor, som der er i dag. Så der mangler ikke penge i den offentlige sektor. Men det kan godt være, at man prioriterer nogle af pengene forkert. Hvis jeg skal imødekomme ordføreren en smule, vil jeg sige, at der, hvor jeg tror at borgerlige politikere kan blive udfordret i fremtiden, er i forhold til den udfordring, som jeg beskrev i talen, nemlig at forventningerne til velfærden stiger. Det betyder også, at borgerne vil kræve mere. Betyder det så, at vi skal bruge flere penge på velfærd? Ja, jeg mener, det skal ske gennem opsparingsordninger, ved at folk tager et større ansvar, og at man tænker nyt i forhold til velfærd, og at man prioriterer anderledes. Men det kan godt være, at der snævert set på ældreområdet skal flere penge til over årene, men så må vi finde pengene i den offentlige sektor.

Kl. 19:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Værsgo.

Kl. 19:26

Christian Juhl (EL):

Tusind tak for det. Hvis vi ikke havde haft fri adgang til de højere læreanstalter og for den sags skyld gymnasierne, havde min søster, min lillebror og jeg aldrig fået os en uddannelse. Jeg er gået syv generationer tilbage, og der er ingen, selv under de mest markedsstyrte økonomier, der har fået mere end 7 års skolegang. Jeg var den første, der gik på gymnasiet, og min far syntes, det var en vældig modig beslutning, for det kostede jo at have mig gående 3 år længere derhjemme i stedet for at sende mig ud at arbejde. Han kunne ikke finde mere plads. Han knoklede hele sit liv. Han tog først ferie, da

han blev 65 år, for det var der ikke råd til. Min mor nåede at dø, inden de kom af sted første gang. Og der vil jeg sige, at hvem slås for mere system, mere kontrol, mere styring og mere tvang? Jeg ved det ikke. Der er da i hvert fald ingen socialister, der gør det, for vi har netop sagt, at friheden for den enkelte netop ligger i gode fællesskaber, i gode samfund, i gode velfærdssamfund, hvor vi alle kan have en chance for at få en uddannelse, og hvor vi alle sammen kan have en chance for at komme på sygehuset eller komme på universitetet, hvis det er, at vi er dygtige nok til det.

Hvem skal betale for klimaindsatsen, også den globale? Hvem skal betale udviklingsbistanden, eller skal vi lukke de kasser? Vi er da nødt til at sige, at der er noget, der ikke kan klare sig selv i et profitstyret, eller undskyld, markedsstyret samfund – det lyder jo pænere for liberalister. Der er jo aktiviteter, der skal laves, og som ikke i sig selv kan løbe rundt. Hvem skal betale dem?

Kl. 19:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:28

Alex Vanopslagh (LA):

Det, hr. Christian Juhl beskriver, er fordelene ved, at vi er blevet et mere velstående samfund, og det er derfor, det er så ulykkeligt, at der findes socialister i det her land, der vil gøre Danmark til et mindre velstående samfund. Det er med højere skatter, og højere skatter er kontrol, og det er tvang. Så altså, at hr. Christian Juhl stiller sig op og siger, at socialismen jo nærmest er det, der er skyld i, at vi er blevet et mere velstående samfund, og at det ikke indebærer nogen som helst elementer af tvang og kontrol, er jo en vittighed i bedste fald. I værste fald er det tegn på historieløshed, og det tænker jeg ikke er noget hr. Christian Juhl vil bryste sig af.

Kl. 19:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:29

Christian Juhl (EL):

Nu prøver jeg at fortælle min egen families historie, og det har været under ren markedsøkonomi, at både mine bedsteforældre, oldeforældre osv. har levet. Der var ikke plads til, at den laveste klasse på landet fik sig en uddannelse. De kunne bare bestille noget. Og der er det, jeg mener, at det samfund er vi også ved at skabe nu: en underklasse, som bliver større og større, fordi markedsøkonomien skal give mere og mere plads til de arbejdsfri indtægter og give mindre og mindre plads til dem, der laver et ærligt stykke arbejde. Det er jo det, der er skævheden i Liberal Alliances politik. Den sniger sig ind overalt og skaber et enormt skævt Danmark. Det har aldrig været så skævt i min levetid, økonomisk, som det er i øjeblikket.

Kl. 19:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:29

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg synes, det er bekymrende, at der sidder et par socialdemokrater og nikker til det, hr. Christian Juhl siger. Altså, det er jo takket være kapitalismen, at vi er blevet så velstående igennem de sidste årtier: at der er råd til uddannelse, at man ikke skal arbejde konstant og 24-7, og at vi har så megen fritid. Det er, fordi vi er blevet mere velstående, og det er jo derfor, vi har en stor offentlig sektor. Det er, fordi vi har råd til det. Det er jo ikke den anden vej rundt, og det burde socialdemokrater om nogen forstå, altså balancen mellem

den offentlige sektor og markedsökonomien. Så jeg synes, det er bekymrende, hvis man tænker, at hr. Christian Juhl har fat i nogen som helst ende, der kan være lang.

Kl. 19:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Sådan kan kropssprog være svært at læse. Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 19:30

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg kan betrygge min gode ven hr. Alex Vanopslagh og sige, at når socialisterne kritiserer en, er man som regel på rette vej. Så det skal nok gå det hele. Jeg kunne godt tænke mig at tale lidt om mit eget hjertebarn, nemlig folkeskolen, som ordføreren selv nævner. I 2013 var jeg jo en del af folkeskolen og så, hvor ødelæggende den her reform, som kom, blev. Det, man gjorde, og det er også det, jeg lidt hører ordføreren sige, var, at man skabte en procesorienteret skole, men man ville måle den på resultater, og man forventede, at eleverne kunne levere ind i et resultatorienteret system med en procesorienteret undervisning, og det kan ikke lade sig gøre. Derfor oplevede vi, at rigtig mange af de her elever, som skulle arbejde på det procesorienterede, blev tabt i forhold til at skulle måles på resultater. Så i forhold til at kigge ind i det synes jeg, det kunne være spændende, hvis man ville lave nogle ændringer der.

Jeg kunne også godt tænke mig at spørge ind til det med L 409, hvor man pålagde lærerne en helt ny måde at arbejde på, i forhold til om det også er noget, som Liberal Alliance vil kigge ind i for at se, om vi skal have lavet om på det.

Kl. 19:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:31

Alex Vanopslagh (LA):

Lad mig starte med at præcisere, hvad jeg mente med min tale. Altså, det handler jo om, at man styrer efter læringsmål. Vi har over 1.000 læringsmål i Danmark, og det, der er centralt, og det, der ofte er omdrejningspunktet for læringsmålene, er jo kompetencer. Det er det, som statsministeren har kaldt akademiske skolemetoder. Jeg synes egentlig, det er en fin måde at beskrive det på, altså at vi skal være omstillingsparate, kreative, formidlingsdygtige og alt mulig andet halv abstrakt bullshit, som børn fra gode hjem godt kan finde ud af, men som i sidste ende er stressende for børn, fordi det er for ukonkret, det er for fluffy, og hvis ikke man har grundfagligheden på plads, er det for stor en opgave at tage på sig. Det er et svigt af børnene, og det er det, som vi skal lave om på, og som jeg håber vi kan komme til at lave om på. Jeg kan høre, at statsministeren enig, så det giver jo håb for fremtiden.

Så er der L 409. Jeg er jo næsten bange for at sige, at jeg ikke kan huske indholdet af L 409, for så ved jeg jo, at jeg kan ende, som et par andre er endt, og så kan der komme 40 spørgsmål til L 409, men vi må jo løbe risikoen. Måske kan spørgeren præcisere, hvad den handler om.

Kl. 19:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 19:32

Lars Boje Mathiesen (NB):

L 409 var jo der, hvor man ligesom gik ind og ændrede på lærernes arbejdsmåde, så man gik fra at have en opgave, man skulle løse, til, at man skulle være der et bestemt antal timer; det blev timearbejde.

For mange lærere dræbte det faktisk noget af den ild, de havde, i forhold til den forskel, de gerne ville gøre, og i forhold til de ekstra time, de brugte på de elever, som havde behov for det. Så man blev timearbejder.

Jeg er glad for de andre kommentarer omkring det her. For det er jo netop det, det handler om. Men hvad er så løsningen? Er løsningen at lave færre fælles mål, stærkere dannelseskrav, færre dannelseskrav? Er løsningen at sætte de enkelte folkeskoler fri, eller skal det være på kommunalt niveau? For jeg er jo enig i tankerne, men hvor rykker vi os fra tankeprocessen, i forhold til at vi gerne vil ændre noget, til, at det bliver konkret, i forhold til hvordan vi vil sætte de her folkeskoler fri, så det giver den rigtige gevinst?

Kl. 19:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:33

Alex Vanopslagh (LA):

Med forbehold for at jeg ikke har årevis af erfaring inden for hverken pædagogik eller skolepolitik, vil jeg sige, at det, som jeg beskrev i talen, og som jeg tror er den rigtige retning, var, at man i højere grad siger, at skolens formål er færdigheder, kundskab og dannelse. Det er ikke kompetencer, og det er ikke alt mulig andet pjat. Det handler om, at man definerer et nationalt pensum. Altså, Danmark er et af de eneste lande i Europa, der ikke har et nationalt pensum. Et pensum handler om: Hvad er den vigtigste viden, man skal tilegne sig? Og så er der hundrede procent frihed, med hensyn til hvordan man underviser. Jeg tror faktisk, at man, selv om man går ind og bestemmer mere indhold, ender med at sætte skolen mere fri på den måde, fordi man ikke behøver at styre efter andet. Jeg tror, det er den rette vej at gå med forbehold for, at det er et komplekst område.

Kl. 19:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Liberal Alliances formand, hr. Alex Vanopslagh. Der er ikke flere korte bemærkninger, og tak for netop at gøre talerstolen klar til den næste partiformand, som nærmer sig talerstolen, og det er nu hr. Torsten Gejl fra Alternativet. Velkommen.

Kl. 19:34

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Når man har været heldig at få vedtaget mærkesager her i Folketingssalen, bliver de jo sådan lidt ens babyer, og jeg vil starte med at nævne nyt om to af Alternativets babyer.

Den ene baby er forsøget med medicinsk cannabis, der er blevet forlænget med 4 år. Tak til alle de partier, der har støttet det. Til efteråret skal vi forhandle om en udvidelse af målgruppen, et større medicintilskud og en tilrettelæggelse af ordningen i videnskabelige rammer, der skaber en evidens, der gør, at lægerne tør udskrive cannabis til medicinsk brug, og på sigt håber jeg, at vi kan legalisere cannabis med ret til hjemmedyrkning i Danmark. Den anden baby er borgerforslagene, og grunden til, at jeg nævner dem, er, at vi snart nærmer os 1.000 borgerforslag, og at flere af dem nu er ved at blive vedtaget, f.eks. om klimaloven og om ret til sorgorlov. Jeg tror faktisk, at mange af de forslag, vi har behandlet, aldrig var kommet op i Folketinget, hvis vi ikke havde sikret, at der var en sprække i Christiansborgs tykke mure, hvorigennem borgerne kan tvinge Folketinget til at behandle forslag, hvis man kan samle 50.000 underskrifter. Når borgerforslag nr. 1.000 indløber, vil vi selvfølgelig festligholde det i Alternativet, og det håber jeg også at I andre vil.

Men for at indlede min egentlige tale vil jeg komme med en appel, som jeg er kommet med nogle gange på det sidste: Kære regering, kære transportminister, sæt lovbehandlingen af anlægget

af Lynetteholm på pause, lad københavnere få en mulighed for at drøfte, om man skal bruge 80 mia. kr. på at hælde 80 mio. t jord i Øresund for at lave en halvø og bygge en by på den på størrelse med Hillerød med alle de konsekvenser, det har for klimaet, naturen og miljøet, en plan, der muligvis er i strid EU-retten, som bekymrer landene omkring Østersøen, og som er fuldstændig topstyret og uden borgerinddragelse i en tid, hvor det er ved at blive en tradition at inddrage borgerne i udviklingen af deres byer på tværs af landet. Hvis det er en god idé med Lynetteholmen, og at der om 50 til 70 år skal stå en by klar i Øresund med tilhørende ringvej, metro, havnetunnel og anden infrastruktur, så skal københavnere nok sige ja til det. Men spørg lige indbyggerne, før I gennemtrumfer danmarkshistoriens største byggeprojekt.

Nu til noget helt andet. Jeg har jo efterhånden været i Folketinget i 6 år, og det er dog alligevel et stykke tid, men jeg må sige, at jeg i de 6 år aldrig har oplevet, at der har været så langt mellem det, som sker ude på den anden side af borgens tykke mure – det, vi kalder ude i virkeligheden – og så det, der sker herinde i vores egen lille boble, og her tænker jeg især på klimaet. Mens regeringen herinde på Borgen synes, det går rigtig godt med at opfylde vores 70-procentsreduktionsmål i 2030, må studenter, der demonstrerer for klimaet, bæres væk fra Folketingets trappe af politiet. Mens regeringen og støttepartierne fejrer, at man nu er enedes om at nå et delmål i 2025 for en CO₂-reduktion på 50-54 pct., som vi jo alle regner med bliver 50 pct., hvilket er for lidt, så demonstrere de grønne organisationer ude foran Christiansborg. Mens Klimarådet kritiserer regeringens klimaplan og råder den til at indføre CO₂-skatter, hvor forurenere betaler, nedsætter regeringen et udvalg, der arbejder så langsomt, at CO₂-skatterne er udsat til efter et valg. Mens regeringen nægter at finde måder at reducere den kødproduktion, som bevirker en meget høj CO₂-udledning, begrænser vores biodiversitet og ødelægger miljøet, sultestrejker de grønne studenter ude på Slotspladsen. Aldrig før har jeg oplevet så stor en afstand mellem virkeligheden uden for Christiansborg og så livet herinde i vores lille boble. Jeg var nede ved den grønne studenterbevægelse på den sidste dag i deres sultestrejke for klimaet, og jeg spurgte dem, hvad der fyldte mest i hovedet på dem efter en uge, og det var faktisk et spørgsmål: Torsten, hvordan i alverden får man Socialdemokraterne til at genåbne klimaaftalerne? Og det spørgsmål kommer jo ikke alene fra de grønne studenter, men det har vi også hørt fra Greenpeace og andre grønne organisationer. Så, kære Socialdemokrater og kære statsminister Mette Frederiksen: Hvordan får man Socialdemokraterne til at genåbne klimaaftalerne?

Og hvordan får vi sikret, at de forhandlinger, der i øjeblikket er i gang omkring CO₂-besparelser i landbruget, ikke ender med at burde genåbnes, før de overhovedet er forhandlet færdig? 60 pct. af Danmark er dækket af landbrug, det er omkring det meste i hele verden. Ca. 80 pct. af det, vi dyrker, bruger vi til at fodre dyr med, sammen med en hel masse soja, som vi importerer fra områder, hvor der burde have stået regnskov. Det går ikke i længden, men regeringen vil overhovedet ikke forholde sig til det i landbrugsforhandlingerne. Vi er nødt til at reducere dyreproduktionen, og de her forhandlinger kunne blive starten på en tiltrængt fornyelse og en bæredygtig omstilling af dansk landbrug. I den forbindelse er der en udfordring, der måske er større end nogen anden udfordring, som dansk landbrug står over for, og det er, at vi lige så stille er ved at sælge vores landbrugsjord til udlandet. Fra landbrugsloven blev liberaliseret i 2015 til 2018, hvor man sidst undersøgte det, er der blevet solgt 2,5 pct. af den danske landbrugsjord til udlandet. Det svarer til et areal på størrelse med Bornholm. Vores gæt er, at man vil have solgt omkring 10 pct. af Danmarks landbrugsjord, før man finder ud af at gøre noget ved det.

Kl. 19:39

Det er tydeligt, at det er de internationale kapitalfonde, der for alvor er begyndt at få øjnene op for dansk landbrugsjord. Allerede i 2018 kunne man læse følgende overskrift i LandbrugsAvisen: »Den internationale kapitalfond JBI Equity ser store muligheder i de forestående generationsskifter i dansk landbrug«. Hvis det går, som vi vil have det – skriver fonden på deres hjemmeside – vil investeringerne i Danmark i første omgang omfatte et trecifret euromillionbeløb. Det kan være, at det vokser til en milliard euro om ti år, men man skal være konservativ i begyndelsen. Udfordringen er ikke at få pengene ind i erhvervet, men det er derimod at få dem til at vokse, siger kapitalfonden.

Der er ikke mange i befolkningen, og så vidt jeg ved heller ikke her på Christiansborg, der ved, at dansk landbrugsjord er ved at blive solgt bid for bid og dag for dag, og hvis vi ikke vågner op, bliver det endnu en ting, som skete, før nogen rigtige opdagede det, og som det pludselig var for sent at lave om. For vi får aldrig nogen sinde den jord igen, og det handler ikke kun om fædrelandskærlighed og vores nationale identitet med Danmark som et landbrugssamfund, det handler ikke kun om, at vi skal skrive halvdelen af vores fædrelandssange om, når jorden ikke længere er vores, men det handler også om klima, miljø og natur. Kapitalfonde eksisterer nemlig kun af én grund: De skal tjene penge til deres aktionærer. Og hvordan får man penge til at vokse i landbruget? Jeg ved ikke, hvad I ser for jer, men jeg ser kæmpefarme med tusindvis af hektar intensivt landbrug, hvor man udnytter reglerne for gødning og sprøjtegift helt ud til grænsen. Det er der ikke meget landbrugskultur i, og der lægger vi bare land til en intensiv stordrift med kornørkener, og som så mange gange før forsvinder profitten ud af Danmark.

Af samme grund fremsatte Alternativet for et par uger siden et beslutningsforslag, hvor vi foreslog at begrænse udenlandske kapitalfondes opkøb af dansk landbrugsjord. Det blev ikke vedtaget, men til vores store glæde kvitterede regeringen med at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal finde ud af, hvor stort omfanget af salget af dansk landbrugsjord er, og hvordan man eventuelt kan begrænse det. Tak for det. Det er utrolig vigtigt, at vi får styr på det, for ellers bliver det næsten umuligt for danske økologiske landmænd og -kvinder at få råd til at overtage dansk landbrugsjord i konkurrence med kapitalfondenene og drive dem videre, som man har gjort i generation efter generation.

I Alternativet går vi gerne længere end bare at begrænse de udenlandske kapitalfondes adgang til at købe vores jord. Vi synes ikke, det er en kommunistisk tanke at lave en jordbrugsfond, hvor staten opkøber store dele af den jord, der nu bliver til salg på grund af generationsskifte i landbruget, og stykker den op i mindre enheder, som kan sælges tilbage til de kommende generationer af danske landmænd og -kvinder. For én ting er sikkert: Det er mere grønt at investere i de fremtidige generationer af danske bønder end at lade kinesiske kapitalfonde opkøbe landbrugsjorden, som de f.eks. gør i Afrika.

I Alternativet håber vi, at dansk landbrug igen kan blive et foregangslandbrug for hele verden. Tiden med et traditionelt, konventionelt, monokulturelt landbrug er forbi, og vi skal omstille til et regenerativt landbrug med brug af permakultur, skovlandbrug, biodynamik, økologi. Det er afgørende, at vi laver en overgang fra dyre- til planteproduktion, samtidig med at vi skal producere mere mad på et mindre areal, fordi vi bliver flere mennesker. Fremtidens globale spisebord, som dansk landbrug skal producere friske varer til, serverer hele den kæmpestore variation af danske grønsager, urter, frø, korn og bælgrugter for ikke at tale om havalger, tang, søgræs og mange andre grønne delikatesser, som vi skal investere i, forædle og nyde. Ja, gab, er der nogen, der siger, sikke en kedelig mad, jeg vil have min bøf.

Men plantebaseret mad smager fremragende – det skal bare tilberedes ordentligt – og man kan lave pragtfulde plantebøffer ud af mange forskellige grønsager, og så er det faktisk utrolig godt for os. Den plantebaserede mad er god for jorden, for dyrene og for folkesundheden. Vi bliver raskere, tyndere, lækrere, gladere og sundere, bare se på Alternativets folketingsgruppe. Tak, formand.

Kl. 19:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Mange tak til Alternativets formand. Der er en række korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra hr. Jens Rohde fra Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 19:44

Jens Rohde (KD):

Tak for det, og tak for en passioneret tale om dansk landbrug. Jeg er bare bange for, at der er uendelig langt fra den boble, som hr. Torsten Gejl og Alternativet befinder sig i, og så den verden, der er i den virkelige landbrugssektor. Det lyder jo smukt med de her visioner, men hvis ikke vi sørger for, at landbruget kommer med på vejen, og hvis ikke vi sørger for, at vi har et konventionelt landbrug, som kan konkurrere på et internationalt marked, der er benhårdt, og hvis ikke vi sørger for, at vi har en fælles europæisk politik, hvor vi ikke renationaliserer, men sørger for, at støtteordningerne er nogenlunde ens, og at konkurrencevilkårene er nogenlunde ens, så bliver der ikke noget overhovedet af det, som hr. Torsten Gejl taler om, i fremtiden, for så er dansk landbrug lukket og slukket. Det er den virkelighed, vi står over for.

Derfor er jeg stærkt bekymret over, at man taler for f.eks. at tage 3,8 mia. kr. fra landbrugets støtteordninger, mens andre kan styrke deres støtteordninger og så opkøbe lavbundslande og på den måde reelt set lave et kæmpe tyveri af landmandens ejendom. Vil Alternativet være med til at beskytte dansk landbrug, så de har en chance for at omstille sig med den tid, det nu tager at lave en omstilling på et internationalt globaliseret marked?

Kl. 19:46

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:46

Torsten Gejl (ALT):

Svaret på det er ja, det er vi nødt til. Det, der sker, er, at danske landmænd og -kvinder er blevet rigtig gamle. Der kommer et generationsskifte nu. De næste 10 år kommer der et meget, meget stort generationsskifte i dansk landbrug, og det skal vi være i stand til at udnytte til at ændre dansk landbrug og indstille det til fremtiden. Hvis vi bare lader kapitalfondene opkøbe den jord, der nu kan sælges, fordi der skal ske et generationsskifte, har vi ikke chance for at være med til at sikre, at der kommer de resultater, som ordføreren også efterspørger. Det er derfor, jeg mener, at staten skal være i stand til at opkøbe jord og sælge den tilbage til danske bønder, i stedet for at den forsvinder over på udenlandske hænder.

Kl. 19:47

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 19:47

Jens Rohde (KD):

Det kræver nok også, at de grønne studenterbevægelser m.v. ikke sådan lægger dansk landbrug for had, som det er blevet for vane. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at man jo meget hurtigt kan løse en del af problemet med generationsskifter, der går i internationale kapitalfonde,

og det er ved at fjerne generationsskiftebeskatningen for familieejede virksomheder. Det ville hjælpe landbruget ganske betragteligt. Er det en idé, som Alternativet vil være med til at overveje?

Kl. 19:47

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:47

Torsten Gejl (ALT):

Nej, jeg tror, at der skal meget større ting til. Den jord, vi har i øjeblikket, er tit stykket op i ret store bedrifter. I forvejen har de unge, der går på landbrugsskolen, meget, meget svært ved at komme i nærheden af den, og når de så samtidig skal konkurrere med store multinationale kapitalforetagender om at købe den, bliver det næsten umuligt. Vi er nødt til at finde en måde at stoppe opkøbet af dansk landbrug på og så gøre jorden tilgængelig for danske bønder igen, og der tror jeg ikke ordførerens forslag er nok.

Kl. 19:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Christian Juhl, Enhedslisten.
Værsgo.

Kl. 19:48

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Nu vil jeg prøve at se, om jeg kan få et svar. Jeg synes, det var en mærkelig samtale med Liberal Alliance før. Ordføreren nævner en statsfond til at opkøbe jord, og det synes jeg er en god idé. Jeg har selv investeret lidt lomme penge her fra den tid, hvor jeg har tjent mange penge i Folketinget, i den ene fond, der findes, og det ser ud til at have været en stor succes. Der er rigtig mange bønder, der har fået lov til at få den store glæde, det er at arbejde med jorden, med penge fra den fond.

Den frie bonde er nemlig ikke den forgældede bonde. Det jo det, der er problemet. Det betyder, at vi kan finde flere veje, og der vil jeg høre ordføreren, hvad han mener om f.eks. den gamle idé, som vi i 80'erne og 90'erne diskuterede, godt nok med lidt modstand fra de store bønder, nemlig andelslandbruget, hvor man går sammen, ligesom man gjorde i de andre kriser for landbruget. Der har man altid i fællesskab løst det, og det har været fællesskabet, der har løftet bønderne ud af krisen igen. De har lavet andelsmejerier, andelsslagterier osv. osv., som har løftet dem. De kunne også lave andelslandbrug; så kunne man deles om at drive store landbrug, og så behøvede man ikke at gå ned i små enheder. Dermed kunne man også få mere, som vi snakkede om før, fri tid, fordi man deltes om at passe kvæget, passe markerne osv. Så fik man reelt lov til at få en friweekend en gang imellem.

Kl. 19:49

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:49

Torsten Gejl (ALT):

Ordføreren nævner jo selv alle fordelene ved det. Vi vil gerne støtte andelsgårde, og vi vil gerne støtte de fonde, som gør det muligt for os for at investere i dansk landbrug, og vi vil faktisk gerne opfordre til at investere i dem. Andelstanken er jo en dansk tanke, som har bragt os rigtig, rigtig langt, og det kan godt være, at vi i lidt højere grad skal tilbage til den.

Kl. 19:50

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:50

Kl. 19:52

Christian Juhl (EL):

Ja, og så ligger den på den flade hånd, når vi skal ud i den store verden og hjælpe de lande, som er blevet udbyttet i århundreder af koloniherrer, med netop at få startet, så de kan få foden under eget bord, i stedet for at de store kapitalkoncerner kommer. På samme måde er det i dag en reel trussel mod dansk landbrug, at de ikke længere selv ejer det, og det er mange år siden, de har gjort det. Men heller ikke de danske kreditinstitutter er ejere længere, for det er store kapitalkoncerner, der kommer og overtager dem langsomt.

Kl. 19:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:50

Torsten Gejl (ALT):

Jeg er enig. Og der er mange, der tænker, at vi ikke kan begrænse de store kapitalfonde i forhold til at opkøbe dansk landbrugsjord, for EU vil være imod det i forhold til den frie kapitalbevægelse. Det er faktisk sådan, at EU er dybt bekymret over, at jorden bliver opkøbt i store klumper rundt omkring i de europæiske lande. I dag har jeg kigget på forslag fra Kommissionen om at forhindre massive opkøb af landbrugsjord i de forskellige lande, f.eks. forkøbsret, sådan at hvis en storinvestor vil opkøbe, skal man først spørge naboerne eller lejerne eller staten, som så får forkøbsret. Noget andet er at begrænse det areal, der må opkøbes. Så det er faktisk også en ting, man diskuterer med stor bekymring i EU.

Kl. 19:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Niels Flemming Hansen, Konservative Folkeparti.

Kl. 19:51

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for det, og mange tak for en som sædvanlig passioneret tale. Da jeg mandag morgen satte mig ind i min bil og kørte herover, hørte jeg en, vil jeg sige, gruppevækkende historie. Det var historien om Klimabevægelsen i Danmark, Den Grønne Studenterbevægelse og Dansk Vegetarisk Forening, som har besluttet sig for at lægge sag an mod Danish Crown.

Da jeg satte mig lidt ind i sagen, kunne jeg jo se, at Alternativet for nylig har bakket op om indsamlingen, som ønsker at samle midler til en retssag mod denne hæderkronede virksomhed. Det er en virksomhed, som jeg lige må minde om beskæftiger ikke mindre end 8.000 mennesker herhjemme og 23.000 mennesker globalt og har en milliardomsætning og afleverer en meget stor del – efter min mening en alt for stor del – til statskassen.

Jeg vil sådan set uden at gå ind i Danish Crowns markedsføring eller Alternativets tolkning af den bare høre hr. Torsten Gejl, om man mener, at det er en opgave for et politisk parti at finde finansiering til retssager mod danske virksomheder.

Kl. 19:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:52

Torsten Gejl (ALT):

Ja, altså, hvis det er sådan, at vi støtter formålet med en retssag.

Kl. 19:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Niels Flemming Hansen.

Niels Flemming Hansen (KF):

Torsten Gejl mener altså, at det er Alternativets opgave som parti at samle penge ind til at lægge sag an mod danske virksomheder, som betaler skat i Danmark?

Kl. 19:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:52

Torsten Gejl (ALT):

Altså, det er ikke vores opgave at samle penge ind, altså besluttet starte en indsamling.

Kl. 19:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til fru Birgitte Bergman, Konservative Folkeparti.

Kl. 19:53

Birgitte Bergman (KF):

Tak for det. Jeg er sikker på, at Alternativet og Konservative kan blive enige om, at vi skal passe godt på vores børn og mindreårige. Men hvordan vi gør det, skiller os desværre ad. Vi mener, at vi skal passe på vores børn og sikre dem en sund og tryk opdragelse, hvor der er plads til at være barn og ung. Det er os som forældre, der har den fornemste opgave at passe på vores børn og sikre disse rammer.

Det gælder også spørgsmålet om juridisk kønsskifte. Jeg har fuld respekt for og forståelse for de mennesker, som vælger at gennemgå en forandring – det at skifte et køn – men det er en sag for voksne, ikke for børn. Og børn skal skånes for kønspolitiske definitioner, vi hele tiden sætter op og diskuterer. Derfor skal jeg også spørge ordføreren om noget. For hvis det står til Alternativet, kan vores mindreårige selv beslutte, om de ønsker at skifte juridisk køn, også som ganske lille barn, og jeg har svært at forstå, hvordan I mener at det er at passe på vores børn ved at bede dem tage et ansvar som en voksen.

Kl. 19:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:54

Torsten Gejl (ALT):

Jeg har faktisk meget, meget stor respekt for det spørgsmål. Jeg mener, det er et af de spørgsmål, som er problematiske i forhold til politik, fordi jeg synes, det er et etisk spørgsmål. Derfor vil jeg faktisk sige, at jeg kan gøre rede for *min* holdning. Jeg mener, at det kan være så stor en belastning for et barn, som har et køn, som er fuldstændig modsat det, som barnet opfatter sig selv som, at det kan medføre problemer for det barn resten af dets liv. Og derfor går jeg som person ind for, at man skal kunne ændre det. Men jeg vil ikke tage mit parti til indtægt for det; det synes jeg ikke at man skal gøre i etiske spørgsmål som omskæring, det, ordføreren nævner her, eller abort eller sådan nogle ting.

Kl. 19:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Birgitte Bergman.

Kl. 19:54

Birgitte Bergman (KF):

Så hvis jeg skal forstå ordføreren ret, går ordføreren ind for juridisk kønsskifte, og det gør partiet også. Jeg forstår også, at det nemlig er

en meget svær debat. Men nu er det sådan, at vi i Danmark jo har en masse lovgivning i forvejen og en masse gode hensigter for at passe på vores børn. Bl.a. skal vi have samtykke, hvis et barn skal tage et fritidsjob, og hvis de f.eks. skal oprette en konto på sociale medier. Og vi har også en alder for, hvornår man er myndig i det her land; det er, når man er 18 år, og så kan man stemme. Så alle de her tiltag placerer ansvaret hos voksne, og vi beskytter vores børn. Derfor må jeg bare spørge igen, hvordan Alternativet kan bakke op om at frarøve børnene deres barndom og give dem et ansvar, som kun hører til i de voksnes verden.

Kl. 19:55

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:55

Torsten Gejl (ALT):
Jamen hvad skal jeg sige? Det er jo simpelt hen en differens i forhold til holdninger. Det er som sagt etik. Så jeg har meget svært ved at synes, at jeg skal stå og overbevise ordføreren om at mene noget andet end mig. Jeg mener simpelt hen, det er et etisk spørgsmål, som vi hver især som mennesker skal tage stilling til og stå til ansvar for.

Kl. 19:56

Første næstformand (Karen Ellemann):
Næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 19:56

Lars Boje Mathiesen (NB):
Tak. Der er uden tvivl mere, der skiller Nye Borgerlige og Alternativet, end der samler os, men jeg kunne godt tænke mig at fokusere på noget af det, der måske kan samle os. Jeg tænker, det er lidt mere konstruktivt. Psykiatrien ved jeg at både ordføreren og jeg brænder for. Kunne ordføreren ikke prøve at skitsere nogle af de tanker, Alternativet har om at forbedre psykiatrien?

Kl. 19:56

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:56

Torsten Gejl (ALT):
Det var et stort spørgsmål. Altså, nu er jeg jo lidt praktiker. F.eks. inden for hjemløseområdet har jeg været rigtig fortørnet. Jeg gik jo en uge på gaden som hjemløs i Aarhus for at lære og for at se, hvad det er for dagsordener, der er vigtige her. Det, jeg oplevede, var, at der faktisk er rigtig mange, der har svært ved at komme i psykiatrisk behandling, hvis de har et misbrug. Det vil sige, at hvis man har et misbrug, kan man ikke komme i psykiatrisk behandling, men hvis man har en diagnose, kan man ikke få behandlet sit misbrug. Det er i hvert fald en af de ting, som er ekstremt uhensigtsmæssig, og som jeg synes skal laves om.

Derudover skal vi være forsigtige med diagnosticering. Jeg synes, at vi tit overdiagnosticere. Altså, livet må godt være svært, og det må også godt være meget svært. Men nogle gange er det sådan, at vi som system går ind og siger til en familie, at vi gerne vil give dit barn en diagnose med alt, hvad det medfører af potentiel medicinering osv., lidt for tidligt – og måske før vi har prøvet at løse problemet på andre måder.

Kl. 19:57

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg deler mange af tankerne bag. I forhold til hjemløse glemmer man tit at koble det til det psykiske problem, de psykiske lidelser, som de mennesker har, og tror, det er bare er gjort med at stille en bolig til rådighed. Men mange af dem kan ikke magte at være i en bolig.

Hvordan ser Alternativet på, at vi forsøger at lave nogle planer, som går lidt længere? Altså, tidligere har meget af det her været på satspuljen osv., men hvad med, at vi sætter os ned og prøver at lave en 5- eller 10-årig plan, hvor man så kan afsætte midler, så man kan nå at udvikle noget på det her, så det ikke bliver sådan nogle løbende bevillinger, som faktisk begrænser muligheden for at udvikle sådan et område her?

Kl. 19:58

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:58

Torsten Gejl (ALT):
Jamen altså, what's not to like? Jeg tror, der er mange partier, der taler om psykiatrimilliarder og langsigtede planer. Det er vi selvfølgelig fuldstændig med på at forhandle. Det, som vi nok vil blive spurgt lidt til, er, hvor vi finder pengene, men det må vi vende tilbage til.

Kl. 19:58

Første næstformand (Karen Ellemann):
Næste korte bemærkning er til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 19:58

Jette Gottlieb (EL):
Tak for det. Ordføreren nævnte Lynetteholm som et fejlsagnet projekt, men nu vil jeg spørge til de andre store projekter i København. Er det en god idé at massebygge på de åbne pletter, der er tilbage i København?

Kl. 19:58

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:58

Torsten Gejl (ALT):
Tak for det spørgsmål. Det er jo let for mig at svare nej til. Selvfølgelig kommer det an på, hvad det er for nogle pletter, men Amager Fælled synes vi jo heller ikke skal bebygges. I det hele taget tror vi ikke på, at der i fremtiden bliver et massivt byggebehov og boligbehov i København – vi tror faktisk, at det lige så stille vil begynde at gå den anden vej, hvor der ikke kommer den samme befolknings-tilvækst i København og de byer, som København sammenligner sig med.

Men altså, vi har bare som mennesker brug for nogle åbne vidder, nogle parker og nogle steder, hvor vi kan slappe af og være os selv. Så vi går selvfølgelig ikke ind for at bebygge de små grønne pletter, der er tilbage.

Kl. 19:59

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Jette Gottlieb.

Kl. 19:59

Kl. 20:02

Jette Gottlieb (EL):

Men så vil jeg spørge, om ordføreren er enig i, at det så, hvis man laver bebyggelser i København, skal være muligt at kræve en højere andel af alment byggeri. I øjeblikket er det sådan, at der er 75 pct. spekulationsbyggeri og 25 pct. alment byggeri. Vil ordføreren være med til herindefra at give mulighed for, at man kan ændre det, så det måske bliver 50 pct. spekulationsbyggeri og 50 pct. alment byggeri?

Kl. 20:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:00

Torsten Gejl (ALT):

I Alternativet har vi også været bekymrede over, at der er for lidt plads til alment byggeri i byggeprojekterne. Så selvfølgelig vil vi det.

Kl. 20:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 20:00

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Jeg synes, jeg har bemærket, at for Alternativet er det ikke nødvendigvis afgørende, hvem der leverer velfærdsydelserne, men at borgeren har mulighed for at få et frit valg og har selvbestemmelse i forhold til de ydelser, man nu engang skal have – og den forskellighed, vi har igennem livet, har vi også, når vi eksempelvis bliver ældre. Og der er en ret stor problematik i dag, i forhold til at det simpelt hen er svært at etablere nye friplejehjem og selvejende institutioner, fordi vi har skruet økonomien sammen på en måde, hvor man beregner sådan en døgtakst i kommunerne og det så er det beløb, man kan få med, hvis man starter på et friplejehjem. Men den her døgtakst bliver bare beregnet vidt forskelligt i kommunerne, og det gør, at man på tværs af kommunerne får et helt forskellige beløb med, som man kan tage med over på et friplejehjem. Og det er altså noget af det, der set med konservative øjne går ind og begrænser de ældres mulighed for at have et frit valg også i alderdommen.

Der er 57 kommuner i Danmark, der kun har et kommunalt plejehjem. Så kan man vælge et hjem i en anden kommune, men langt de fleste vil jo gerne blive i deres kommune. Kunne Alternativet være indstillet på at prøve at se på, om vi kunne få lavet et mere ensartet udgangspunkt for, hvordan vi laver de her beregninger, så vi sikrer, at alting bliver regnet med?

Kl. 20:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:01

Torsten Gejl (ALT):

Altså, nu skal jeg passe på – jeg har haft rigtig mange ordførerskaber, og lige nu har jeg jo 51, men jeg har faktisk haft rigtig mange før det, og ældreordfører har jeg aldrig været, så jeg skal passe på, for tanken er jo utrolig besnærende. Vi elsker friskoler, selvejende institutioner – altså, der har vi jo meget tilfælles med de borgerlige i forhold til den der frihedstrang og det med, at vi elsker den der vækstlagsunderskov, som laver tingene på nye måder og organiserer sig i foreninger eller selvejende institutioner, og iværksættere osv. osv. Det, jeg ikke ved nok om, er, om jeg står og siger ja til sådan en slags privatejet ældreplejesystem. Hvis jeg ikke gør det, vil jeg gerne sige: Ja, det vil vi meget gerne være med til at se på.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 20:02

Mette Abildgaard (KF):

Jeg har den største respekt for den opgave, hr. Torsten Gejl udfører som enmandshær. Jeg har prøvet at have 13 ordførerskaber, deriblandt også ældreordfører, så jeg ved godt, at ordføreren har det endnu sværere. Så det er ikke for at binde ordføreren op på et eller andet specifikt svar i den her sag. Men problematikken er netop, at det så kan handle om, hvor meget man trækker på hr-afdelingen, hvor meget man trækker på vej og park, når kommunen skal lave den her beregning. Og det tal, man ender ud med, er altså afgørende for, om der er rum til et friplejehjem, om der er rum til at give de ældre den valgmulighed. Det kan ordføreren og jeg jo tale videre om ved en anden lejlighed, men jeg tror i hvert fald, at selvbestemmelse er noget, vi som partier kan enes om.

Kl. 20:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:03

Torsten Gejl (ALT):

Ja. Og jeg er fuldstændig enig; i beskæftigelsessystemet, i skolesystemet – alle vegne – vil vi gerne have selvbestemmelse. Og jeg er mere og mere beroliget i forhold til det med, at vi skal have noget af det bureaukrati her væk og så gøre det mere enkelt for de ældre at vælge et friplejehjem.

Kl. 20:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til fru Mona Juul, Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 20:03

Mona Juul (KF):

Tak for det, og tak for en god tale, hr. Torsten Gejl. Det er altid en fornøjelse at høre ordførerens taler, og det er en fornøjelse at arbejde sammen på bl.a. klimaområdet. Desværre fik vi jo ikke lov til at forhandle sammen om klimadelmålet 2025. Hvor stiller det egentlig ordføreren henne, i forhold til at vi fremadrettet skal være fælles om klimalovent? Kan ordføreren sætte nogle ord på, hvilken situation det har sat bl.a. ordføreren i?

Kl. 20:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:03

Torsten Gejl (ALT):

Jeg synes, at det satte mig og mit parti og alle de partier, der slet ikke blev indbudt til den forhandling, i en dårlig situation. Vi forhandlede jo, og vi havde været til mange forhandlingsmøder, og pludselig læser vi på Twitter, at der nu er indkaldt til forhandlinger, som vi ikke er med i, og så bliver der bare lavet en aftale. Jeg er da ikke sikker på, at vi står det samme sted, i forhold til hvad delmålet skulle have været i 2025, men jeg er sikker på, at vi begge to gerne villet have været med. Jeg synes også, det klæder Folketinget at forsøge at få brede aftaler på klimaområdet, som man har tradition for. Så det ærgrer mig rigtig meget, at man ligesom lavede en aftale og lod det se ud, som om støttepartierne havde fået en kæmpe sejr og den bæredygtige omstilling nu var tilbage på sporet.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Mona Juul.

Mona Juul (KF):

Det er præcis samme oplevelse, jeg har. Jeg tænker, at vi har et oprigtigt ønske om begge to at sikre, at politik netop ikke bare er sådan noget pjat, og at vi rent faktisk er her, fordi vi ønsker at ændre nogle ting og ønsker at trække det i hver vores retning. Men jeg satser på, at vi kommer stærkt tilbage, og det vil jeg bare lige kvittere for. Tak for gode snakke i forbindelse med delmålet 2025. Vi er ikke færdige med det. Tak.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Torsten Gejl (ALT):
Selv tak.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er der ikke flere korte bemærkninger til hr. Torsten Gejl. Tak til Alternativet, og vil ordføreren lige være venlig at gøre talerstolen klar til den næste ordfører? Den næste ordfører kommer fra Kristen-demokraterne, og det er hr. Jens Rohde. Velkommen.

(Ordfører)

Jens Rohde (KD):

Man skal være blind og døv for ikke at se, hvordan globaliseringen har skabt usikkerhed blandt folk, og for ikke at høre på en del af dagens debat og nogle af de spørgsmål, der er blevet stillet til statsministeren, at det jo er den usikkerhed, som mange partier i Folketinget spejler sig i og nærer sig ved. Jeg må altså sige til hr. Alex Vanopslagh, at der i hvert fald i hans levetid ikke har været fri indvandring i Danmark, men jeg vil også gerne sige, at det er fuldstændig forståeligt, at mange trækker sig tilbage og forsøger at bygge værn op.

Nogle af verdens indbyggere er jo konstant på farten, mens de øvrige oplever, at det er selve verden, der nægter at stå stille, og så er der de grupper, der helt ufrivilligt kan være tvunget til at bryde op og søge nye steder hen, og disse parallelverdener skal man selvfølgelig forholde sig til. Men vores opgave som politikere i dette høje Ting kan aldrig være at forsøge at foregøgle borgerne et billede af et ideelt fortidigt samfund, hvor alle havde de samme guder og de samme skikke og det samme sprog, for det har aldrig eksisteret. Vi kan ikke stå her og påberåbe os ansvarlighed, når vi samtidig nærer en fantasi, som vi projicerer over i fortiden, men vi er nødt til at gøre det modsatte, hvis vi vil redde Danmark, og hvis vi vil redde Europa. Talrige er vi med efterhånden mange år på bagen i dansk politik, der med argumenter og love har bragt den kosmopolitiske verden ind i danskernes hverdag, og talrige er desværre også de politikere, der i dag fornægter den kosmopolitiske virkelighed og bevidsthed, og det er ikke alene politisk forkert, men det er et etisk og et moralsk vildspor. Nogle af os er gamle nok til at huske, hvordan vi sad med næsen i gymnasiebøgerne og blev tvunget til at læse Jean-Paul Sartre, og mange troede jo dengang på hans sludder om, at Sovjetunionen trods alt var fremtiden. Skulle man dengang være cool, måtte man jo gå med Sartre. Det var i årene før Murens fald, at jeg skulle læse den slags, og vi tog da også på studieture til Sovjet og Polen og DDR. Jeg var faktisk flere gange i DDR for med mine egne øjne at

se, hvad der var på den anden side af det Tyskland, som jeg altid har følt mig som en del af. Men efter disse studieture begyndte vi så at læse noget Albert Camus og opdagede, at det jo var ham, der havde ret. Han skrev nemlig, at der, når man eliminerer moral og etik i politik, så kun er forfaldet tilbage, og til sidst tager volden over, måske i en sofistikeret form og gemt bag altruistiske argumenter – måske den antager en psykologisk form – men volden er der. Alt dette så Camus, der døde som liberal i demokratisk forstand.

I dag er det liberale demokrati under pres, også fra nogle af dem, der kalder sig liberale. Den israelske forfatter Amos Oz, der døde i 2018, havde en østeuropæisk baggrund, og han var i mange år favorit til Nobelprisen i litteratur og i øvrigt en stærk fredsforkæmper og tilhænger af tostatsløsningen, men det er først og fremmest hans upolitiske litterære værker, der har gjort ham kendt i Danmark. Med få præcise streger tegnede Oz portrætter af almindelige skæbner, der alle lever i nutiden, men som på godt og ondt er defineret af deres fortid. I »Scener fra en landsby« møder vi den ugifte og kontante familielæge Gili Steiner med et helt særligt bånd til sin soldaternevø, der ikke dukker op på busstationen som aftalt. Hvorfor mon? Vi møder også den driftige ejendomsmægler Jossi, der vil købe et af byens ældste huse og rive det ned og bygge det om til nogle nye tilflyttere, og pludselig ændres hans planer, fordi han rammes af Amors pil. Sådan er skæbnerne så mange i Amos Oz' litterære univers, ligesom de er hos os lige her og nu – skæbner, der alle sammen lever i os og iblandt os, hvor enkelte begivenheder kan ændre alt, det være sig fra kærligheden til en levevej eller et livssyn. Og som en anden Forrest Gump spørger man jo indimellem sig selv, om man blot er en fjer, hvis skæbne afgøres af vinden, eller om vi selv er herrer over skæbnen, eller om det er midt imellem. Hvad er min skæbne, mor? Det spørger Gump på sin mors dødsleje i delstaten Alabama, der er hele omdrejningspunktet for Gumps på en gang jævne, forudsigelige og vilde og omskiftelige liv, en bog og en film, der satte sig dybt i mennesker overalt i verden i 1990'erne.

Sådan kan al god lokal litteratur være universel, og denne universale virkelighed byder os som politikere at prøve at forstå den flydende modernitet, som følger med den.

Kl. 20:10

Björg Tulinius og Michael Bach Henriksen har begået en dansk bog med titlen »Mellem frygt og håb«, og i den fortæller tidligere bemeldte Amos Oz følgende:

Jeg skriver aldrig om gode og onde personer, helte og skurke, jeg er interesseret i konflikter mellem godt og godt eller rettere sagt sammenstød mellem gråt og gråt, ikke sort-hvidt.

Det illustreres måske bedst i novellen »De gravende«. Her siger en ung palæstinenser om forskellen mellem ham og israelerne: Vores ulykke er delvist vores egen skyld, delvist jeres, men jeres ulykker kommer fra sjælen. Det, han siger, er, at den palæstinensiske tragedie er et resultat af Israels oprettelse, mens jødernes tragedie har været der i århundreder før etableringen af staten. Den betragtning behøver man ikke at være enig i, men man må lade ham, at han udviser forståelsen af arv og gæld. Mit spørgsmål er: Gør vi?

Når vi diskuterer verdens konflikter og flygtninge, må vi jo også vedstå os den arv og gæld, der ligger i, at både arabere og jøder har været ofre for europæernes handlinger, araberne for koloniseringen og imperialismen og jøderne for antisemitismen og masse mord. Misforstå mig ret: Vi skal i Europa ikke dukke os; vores historie og ikke mindst vores skriftlige europæiske civilisation er stor og noget helt særligt i verden, men det er altså ikke en fribillet til at stå her og fraskrive os vort ansvar for verdens gang, som vi selv har gjort grænseløs i så mange henseender. For vi er en del af den grænseløse verden. Den er ikke noget, man bare kan udlicitere, ligesom man ikke bare kan udlicitere sit ansvar for samtlige verdens flygtninge til Rwanda. Men i stedet for at vi står her og fra hvert vort verdens-hjørne råber til frygten og forargelsen og forestillingen om sort-hvid,

helte og skurke, kunne vi måske bestræbe os på at interessere os lidt for konflikterne mellem godt og godt og sammenstødet mellem gråt og gråt, forsøge at møde hinanden i respekt og værdighed og med ønsket om at sætte mennesker fri. For det er jo typisk der, de fleste mennesker lever, i dagligdagen med ønsket om frihed i fællesskab og ganske pragmatisk.

Kristendemokraterne er et borgerligt midterparti. Vi har ikke nogen dogmer, vores mærkesag er, at vi ikke har nogen mærkesag. Selvfølgelig har vi også vores prioriteter, men pointen er, at vi ønsker helheden tilbage i dansk politik og friheden til den enkelte, skolerne, kommunerne og de lokale fællesskaber tilbage i Danmark. Og det får vi altså ikke, hvis der altid gemmer sig en frygt for, at de få vil ødelægge det hele, for så ender vi jo med at begrænse alles frihed. Borgerlige og liberale er nødt til at løfte ånden og komme væk fra enkeltsager og dogmer og frygten for, at der står en muslim bag ethvert forhæng. For ellers får statsministeren med sin veludviklede sans for socialdemokratisk historie og symbolik hele banen for sig selv i den store samfundsfortælling, og det kunne jo alt sammen være ligegyldigt for borgeren, hvis ikke perspektiverne var så vidtrækkende. Vi ser nemlig en socialdemokratisk ideologi folde sig ud i fuld flor med den matriarkalske altomfavnende, beskyttende, men også altopslugende stat, en stat, der siger, at hvis ikke du vil, så skal du. I KD insisterer vi på at stille spørgsmålet: Skal hvad?

Hvad er det, vi skal opfylde og gøre for statens skyld? Siden hvornår er børnene blevet statens og ikke forældrenes? Har staten patent på at vide, hvordan vi opdrager vores børn og passer på de ældre, indretter familielivet og driver vores skoler og civilsamfund? Og hvor bliver grundlæggende begreber som frisind og rummelighed af eller for den sags skyld barmhjertighed og tilgivelse? Er der plads til dem i et enkeltsagsdemokrati? Og vi stiller ikke bare spørgsmålet, men vi kommer med helhedsplaner for frihed til kommunerne til selv at fastsætte skatten og serviceniveauet, for regionernes mulighed for at tilrettelægge sundhedsvæsenet sammen med borgerne og fastholde såvel regionale fødeafdelinger som kræftafdelinger, fordi relationer og nærhed betyder noget for menneskers tryk og helbredelse. Vi ønsker, at kommunerne og regionerne selv bestemmer skatteniveauet, men vi sætter til gengæld statsskatten markant ned på arbejde, fordi vi gerne vil have større beskæftigelse og et højere arbejdsudbud og hænder til at levere den service, vi investerer i. Vi ser det enkelte menneske i relation til andre, fra det nære i familien, som nu engang er samfundets mindste, men vigtigste administrative led, til de store fællesskaber og det at være en del af noget større. Det er selvfølgelig alt sammen på godt og ondt, sådan er det, men først og fremmest på godt og godt og gråt og gråt, og ikke sort-hvidt.

Derfor vil jeg også slutte min tale med helt grundlæggende at sige tak til statsministeren for både talen i dag og for indsatsen. Det er påskønnet trods de uenigheder, som er, og som skal være der. Jeg skal på vegne af KD fremsætte følgende forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til at sætte frihed øverst på den politiske dagsorden og frisætte kommuner, regioner, skoler, lokale fællesskaber, familier og individer.

Folketinget konstaterer, at borgernes frihedsgrader er blevet indskrænket betydeligt de senere år, herunder i ly af coronakrisen. Der er behov for såvel åndelig som politisk og økonomisk frihed, der ikke doceres af staten.

Folketinget opfordrer regeringen til at føre en fast og fair udlændingepolitik, der sætter grænser for antallet af mennesker, der kommer hertil, eftersom antal betyder noget, men som samtidig tilstræber at behandle alle mennesker med værdighed, herunder flygtninge, handicappede, psykisk syge, hjemløse og andre udsatte.

Folketinget opfordrer regeringen til at nedsætte skatten markant på arbejde, så vi kan sikre de hænder og hoveder på fremtidens arbejdsmarked, der er nødvendige for at skabe vækst og levere den offentlige service, som folket stilles i udsigt af såvel regering som opposition«.

(Forslag til vedtagelse nr. V 148). Tak, formand.

Kl. 20:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Jens Rohde. Jeg skal lige være sikker på, om det er et forslag til vedtagelse fra Kristendemokraterne og kun Kristendemokraterne. (Jens Rohde (Kristendemokraterne): Undskyld, jeg glemte at nævne hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille, som også er med. Det er sendt til Lovsekretariatet). Det var det, man kalder et ledende spørgsmål fra formanden. (Jens Rohde (Kristendemokraterne): Jeg siger mange tak for påmindelsen til formanden og undskyld til hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille for at glemme det, fordi jeg ikke havde skrevet det ind i min tale).

Tak. Forslaget til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger. Så er der en række korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra hr. Rasmus Vestergaard Madsen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:17

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Tak. Først og fremmest velkommen tilbage i Folketinget til Kristendemokraterne, kan man vel godt sige. Det er jo ved at være længe siden.

I den forbindelse tænker jeg, at det kunne være rigtig rart måske lige at få repeteret lidt af Kristendemokraternes politik. Jeg kan i hvert fald huske, at under folketingsvalget i 2019 sagde partiets formand, Isabella Arendt, at homoseksuelle par ikke skulle have ret til adoption eller anden hjælp til at få børn. Homoseksuelle skulle altså ikke have samme rettigheder som andre par. Der, hvor jeg kommer fra, kalder vi det åbenlys forskelsbehandling. Jeg kunne godt tænke mig at høre fra ordføreren, om det fortsat er Kristendemokraternes holdning.

Kl. 20:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:18

Jens Rohde (KD):

Alle de rettigheder, som forefindes i dag – for kvinder, når det gælder abort, for homoseksuelle i forhold til ret til insemination – kommer vi ikke med forslag om at pille ved. Jeg har intet problem med – nøjagtig ligesom hr. Torsten Gejl nævnte – at nogle mennesker har nogle etiske overvejelser om nogle ting. Det havde man saftsuseme også i Venstre, dengang det her blev vedtaget. Jeg ved det, for jeg var ikke særlig populær i den borgerlige regering, hos nogen, da jeg med den ene stemme medvirkede til, at det blev vedtaget at give ret til insemination for enlige og lesbiske. Det var der ikke særlig stor begejstring for, skulle jeg hilse at sige.

Så det er ikke noget, man kan putte ind i en partimæssig boks. Det er noget, folk har nogle etiske overvejelser om. Det gode er, at vi i Kristendemokraterne kan rumme mennesker med de forskellige etiske overvejelser i forhold til de her spørgsmål. Det er jo fair, at man diskuterer dem, og det er fair, at man argumenterer for dem, men politikken ligger fast, og den står i øvrigt heri.

Kl. 20:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Rasmus Vestergaard Madsen.

Kl. 20:19

Kl. 20:22

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Det var et meget langt svar på et relativt simpelt spørgsmål. Skal jeg forstå det sådan, at det ikke længere er Kristendemokraternes holdning, at homoseksuelle par ikke må adoptere og få hjælp til at få børn på forskellige måder? For det kan jo undre mig, at jeg eksempelvis, når jeg ikke er herinde, som socialpædagog gerne må tage ansvar for de allermest brændte børn i det her samfund og må trøste dem og være kontaktpædagog for dem, men fordi min kæreste ikke hedder Frida, men Frederik, må jeg ikke – i hvert fald ifølge det, der tidligere var Kristendemokraternes holdning – få lov til at adoptere. Så jeg synes, det er ret centralt at få at vide, om Kristendemokraterne har skiftet holdning på det her punkt.

Kl. 20:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:20

Jens Rohde (KD):

Og jeg har svaret, at den politik, der gælder i dag, og de rettigheder, man har i dag, også gælder i fremtiden.

Kl. 20:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Rosa Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:20

Rosa Lund (EL):

Jamen tak for det. Jeg er også nysgerrig efter, hvor Kristendemokraterne står i spørgsmålet om abort. Og grunden til, at jeg spørger, er jo, at vi har brug for et klart svar. Jeg ved jo, at hr. Jens Rohde har skrevet nedenstående på Twitter:

»Jeg giver kvinder en række rettigheder og finansierer dem fuldt ud. Der er ingen tvang om at bruge disse rettigheder. Hvis ikke man forstår det, så er man uden for pædagogisk rækkevidde. Dansk Kvindesamfund taler om abort, som var det et præventionsmiddel. Det er sørgeligt.«

Jeg skal bare høre, om hr. Jens Rohde står ved det tweet, om han mener det, der står i det. For jeg gik jo og troede, at vi havde rettigheder, fordi generationer af kvinder før os stod sammen og kæmpede for dem, kæmpede for, at vi i dag har retten til fri abort.

Kl. 20:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:21

Jens Rohde (KD):

Men hvad er det, der ikke er til at forstå i det tweet? Selvfølgelig står jeg fuldstændig ved det. Jeg understreger jo netop, at vi giver nogle rettigheder. Nu sikrer vi så også og kommer ovenikøbet med pengene til, at man altid kan få den rådgivning, man gerne vil have, og vi tilføjer tilmed, at hvis man efterfølgende, efter en abort, går rundt og har det svært; har nogle ting, man gerne vil tale om; har behov for hjælp – det er jo ikke en superlykkelig begivenhed for alle kvinder, det håber jeg vi kan være enige om, at skulle stå og træffe det valg – så kan man få psykologbistand og hjælp af det offentlige.

Så vi udstyrer faktisk kvinden med yderligere rettigheder, og vi piller slet ikke ved de rettigheder, der er i dag. Så hvad er problemet?

Kl. 20:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Rosa Lund.

Rosa Lund (EL):

Problemet er, hr. Jens Rohde, at du antager, at der er nogle kvinder, der tænker, at abort er et præventionsmiddel. Det er det da ved gud, har jeg lyst til at sige til Kristendemokraterne, ikke. Det er en rettighed, vi har, og den samtale, som hr. Jens Rohde taler om, den rådgivning, eksisterer jo i forvejen. Og jeg kan love Kristendemokraterne og hr. Jens Rohde, at den er ret dæmoniserende, så vi vil egentlig gerne have en mere fordomsfri samtale hos lægen og i sundhedssystemet.

Jeg kan garantere, at der ikke findes nogen kvinder, som betragter abort som et præventionsmiddel, og hvis Kristendemokraterne gør det, så synes jeg virkelig, at det er at bombe ligestillingsdebatten tilbage til 1950'erne.

Kl. 20:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Inden jeg giver ordføreren mulighed for at svare, vil jeg lige gøre spørgeren opmærksom på, at hverken brug af direkte tiltale eller det at hidkalde de højere magter er i orden.

Kl. 20:23

Jens Rohde (KD):

Jeg synes, at fru Rosa Lund skal tage et iltapparat og en valium og så komme lidt ned, for det er jo slet ikke det, jeg siger; det er jo en stråmandsargumentation, hun fører frem der, fra ende til anden. Jeg siger overhovedet ikke, at der er kvinder, der betragter det som prævention. Jeg siger, at den diskussion, som Dansk Kvindesamfund satte i gang med den forargelse og den argumentation, den stråmandsargumentation, man brugte; det var en argumentation om, at det var som prævention, og ikke om, at kvinder betragter det som prævention. Det var måden, Dansk Kvindesamfund angreb det på; det var den retorik, som de brugte i diskussionen.

Jeg er i øvrigt der, hvor jeg siger, at jeg mener, at det er fuldstændig uantageligt, at man ikke har lov til at diskutere noget. Altså, jeg kunne jo forstå på statsministeren, at hun syntes, at det her må man slet ikke diskutere. Selvfølgelig må man da det. Man må da diskutere alt, også hvad vores ressourcer bruges til.

Men vi piller ikke ved rettigheden, og det har vi skrevet ned. Og det må da være nok – punktum. Vi rører ikke ved nogen kvinders ret til abort; det kunne jeg aldrig drømme om.

Kl. 20:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:24

Christian Juhl (EL):

Først vil jeg gerne sige tak for citaterne, især fra Amos Oz, som jeg sætter stor pris på. Jeg har ikke læst dem alle sammen, men jeg har da læst en del af dem og er inspireret af det i forhold til, hvis vi nogen sinde skal have en varig våbenhvile, en forsoning og en reel fredsaftale i det område, som vi diskuterede i sidste uge. Og der lagde jeg mærke til, at ordføreren stemte for flertallets udtalelse omkring Israel-Palæstina, og det var jeg glad for. Det er i øvrigt noget af det, som jeg har brugt meget tid på, når jeg har brugt Kristendemokraterne til noget, har det især været omkring udviklingsbistand og internationale spørgsmål, fordi KD har en rigtig god tilgang til det. Og man har været sikker på, at 0,7 pct. i hvert fald er absolut minimum, når vi skal lave udviklingsbistand.

Jeg vil gerne i den sammenhæng spørge, om ordføreren var tilfreds med den beslutning, der blev taget i onsdags i sidste uge. Var ordføreren tilfreds med, at den danske regering tog til Menneskeret-

tighedsrådet og endnu engang undlod at stemme, i forhold til om der skulle laves en uvildig undersøgelse af de 11 dages krig, der har været dernede nu?

Kl. 20:28

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:25

Jens Rohde (KD):

Det synes jeg faktisk er svært at svare på, og det er det ud fra, hvem det er, der skal lave den uvildige undersøgelse. Det kan man godt have sympati for, men vi er nødt til at kende præmisserne, før vi kan give et endeligt svar på det. Og det har jo lidt at gøre med, at det er vanskeligt at finde nogen, der ikke er forudindtaget enten på den ene eller den anden side. Og man skal i hvert fald sikre sig i forhold til de undersøgelser, der bliver foretaget, om der er begået krigsforbrydelser, for jeg går ud fra, at det er de undersøgelser, hr. Christian Juhl henviser til. Der må man jo ligesom lade det være op til regeringen at sætte sig ned ved bordet og finde ud af, hvad der er det muliges kunst.

Men jeg er ikke principielt imod – jeg er principielt for – at vi får den slags undersøgelser. Det er kun fint, at man stiller lande, statschefer, regeringer til ansvar for deres handlinger.

Kl. 20:25

Kl. 20:27

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 20:27

Christian Juhl (EL):

Nu fører det nok for vidt at diskutere, hvordan vi får fred dernede. Men jeg mener, at i den her situation, hvor vi fra Folketingets side opfordrer regeringen til at sige, at den gerne vil have, at man arbejder for en uvildig undersøgelse, som undersøger Hamas' krigsforbrydelser, og som undersøger Netanyahu's og staten Israels krigsforbrydelser, og at den gerne vil have, at det sker inden for FN's rammer. Det var det, vi sagde til regeringen.

Jeg kan ikke finde på nogle mere neutrale parter. Sådan har jeg kendt Kristendemokraterne før, nemlig at de har haft stor respekt for, at når FN går ind, finder man også så retfærdig en løsning, som man kan som mennesker.

Kl. 20:27

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:27

Jens Rohde (KD):

Ja, og det er jeg også helt enig i, og det skal vi også. Regeringens melding var, at man jo også gerne ville se, om der kunne opnås en konsensus på europæisk plan om, hvordan vi gør det. Jeg prøvede også i min tale i sidste uge at lave det så balanceret, som det overhovedet kan være. Det er ualmindelig svært at vide, hvordan man gør det rigtige; for det, der jo selvfølgelig er vigtigt, er, at vi også får kigget fremad, og at vi får sat den fredsproces på sporet igen. Og der kan man jo godt have sine tvivl, om det er muligt for nuværende.

Kl. 20:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Først bliver jeg næsten nødt til at komplimentere ordføreren for, at det er lykkedes ham at gøre nyfeministerne mere sure på ham, end de er på mig, når jeg mener, at de godt kan betale deres menstruationsbind selv. Det er alligevel godt gået, vil jeg sige. Men jeg kunne godt tænke mig at tale lidt mere om de ting, som måske også kunne samle Nye Borgerlige og KD. Man taler så meget om ting, som skiller os ad. Lad os tale om ting, som kan samle os.

Topskattegrænsen ønsker KD at hæve til 800.000. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om man fra KD's side er fast besluttet på en finansiering heraf, for nogle af KD's planer er jo lånefinansieret, så derfor vil jeg spørge, om man er åben for og om man er villig til, hvis vi sætter os sammen ved forhandlinger og vi så kan finde en eller anden form for finansiering, så at se på, om man kan gå på kompromis. For jeg har også hørt, at KD kun vil stemme for ting, som er finansieret i deres 2030-plan.

Kl. 20:29

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:29

Jens Rohde (KD):

Det er jo klart, at når vi laver en 2030-plan, er vi nødt til at stå til ansvar for den, for ellers falder den sammen. Vi ønsker jo sådan set ikke blot at flytte grænsen for topskat op til 800.000, vi ønsker også at beskæftigelsesfradraget øges fra 10,65 pct. til 26,60 pct., og så vil vi gerne afskaffe generationsskiftebeskatningen. Det er de tre skatteelementer, vi har i vores udspil, og der har vi jo anvist en række prioriteringer og en række finansieringer. Det er jo Arnepensionen, det er besparelse på jobcentre, det er tilgangen til efterlønnen, som skal stoppes, og det er seniorjobordningen, der afskaffes, for nu at nævne nogle af dem, altså ordninger, som er gældende for de få, og som vi ikke mener gør samfundet rigere, og som vi i øvrigt mener svækker beskæftigelsen.

Det er jo en af keystonesene i vores 2030-plan, at vi ønsker at øge beskæftigelsen ganske markant. Det er derfor, vi går ind med skatteinstrumenter. Det er ikke sådan en fordelingsdiskussion, vi egentlig går så meget op i her; det er, hvordan vi kan sørge for, at der kommer flere hænder på arbejdsmarkedet, og vores plan giver 40.000.

Kl. 20:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 20:30

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jamen det er jeg meget enig i, og det anerkender jeg. Det, jeg prøver sådan ligesom at få en fornemmelse af, er villigheden til at finde kompromiser i forhold til finansiering. Altså, vi kan se os selv i det der med beskæftigelsesfradraget og topskatten; det er fint. Vi vil gerne afskaffe arbejdsmarkedsbidraget, men vi er da villige til at kigge på tingene. Altså, vi er ligeglade, om katten er sort, så længe den fanger mus, og det handler jo netop om at få flere folk i arbejde. Så er man fra KD's side også villig til at kigge på anden finansiering end bare at gældsætte? For man har jo – er det 56 mia. kr., eller er det 58 mia. kr.? – nej, 57,5 mia. kr.s gældsætning. Så er man villig til at prøve at finde pengene andre steder end bare at gældsætte?

Kl. 20:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Hr. Jens Rohde.

Kl. 20:31

Jens Rohde (KD):

Ja, vi er jo sådan set åbne over for alt, for som jeg sagde i min tale, har vi ikke nogen dogmer. Vi skal jo væk fra dogmerne.

Jeg har det også sådan, at jeg er ligeglad med, om en kat er sort eller hvid, bare den kan fange mus. Men det kan godt være, at vi skal til at finde et nyt udtryk, for det er jo faktisk et udtryk, der er opfundet af formand Mao.

Kl. 20:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 20:31

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Jeg var i den særlige situation, da jeg holdt min tale, at jeg ikke havde nået at få min vedtagelsestekst med ned i salen, før jeg gik på talerstolen. Nu har formanden været så flink at lade mig læse den op her ved min mikrofon. Jeg vil lige sige til mine kollegaer her, at hvis de nogen sinde skulle ende i en situation som mig, hvor man er ene mand tilbage i et parti, er der en ting, man kan glæde sig til, og det er den service og den fleksibilitet og den hjælpsomhed, der er, både i Folketinget, i ministerierne og i Lovsekretariatet.

Jeg skal fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at de indgåede klimaaftaler ikke sikrer Danmarks målsætning om en reduktion af CO₂-e på 70% i 2030, og at klimaaftalerne derfor må genåbnes med henblik på at finde større CO₂-e-besparelser.

Folketinget noterer sig, at Ydelseskommisionens anbefalinger stadig er bygget på parolen om ret og pligt i stedet for et dogme om mere tillid og mindre kontrol. Folketinget opfordrer derfor beskæftigelsesministeren til at indkalde til forhandlinger om at lave forsøg med kontanthjælp uden modkrav.

Folketinget noterer sig yderligere, at en markant reduktion af den animalske produktion i landbruget både er et enkelt greb i forhold til landbrugets andel af reduktion af CO₂-udslip, men også er et svar på fremtidens efterspørgsel efter mere plantebaseret mad.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 147).

Tak, formand.

Kl. 20:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

(Jens Rohde (KD): Jeg går ikke ud fra, at det er noget, jeg behøver at svare på). Det er hr. Jens Rohde selvfølgelig velkommen til. Men der er ikke flere korte bemærkninger. Det betyder, at vi går videre. Nu er vi kommet til fru Aaja Chemnitz Larsen. Værsgo.

Kl. 20:33

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Ingen kan forudse fremtiden, men som folkevalgte politikere er det alligevel vores opgave baseret på mest mulig viden at forsøge at kigge ind i glaskuglen. Det ligger på vores skuldre at forbedre vores samfund og se på fremtidens muligheder og udfordringer, og dem er der mange af, når man kigger på relationen mellem Grønland og Danmark.

For os i Inuit Ataqatigiit slutter folketingsåret bedre, end det startede. Med andre ord ser vi også rigtig mange muligheder – og i virkeligheden flere muligheder end hindringer. I 2021 blev hr. Joe Biden indsat som USA's nye præsident, og budskaberne fra den

anden side af Atlanten beror på ønsker om samarbejde, demokrati og en regelbaseret tilgang til det internationale samarbejde. Dertil prioriterer man indsatsen mod klimaforandringerne, og nye toner om samarbejde og lavspænding i Arktis har lydt, og det er vigtigt for os, der kalder Arktis vores hjem. Den amerikanske udenrigsminister Blinken bekræftede ved sin nylige besøg i Kangerlussuaq, at man fra amerikansk side ikke længere ønsker at købe Grønland. Tænk engang, at USA skal forsikre en strategisk samarbejdspartner om, at man ikke længere ønsker at købe dem. Det er stadig væk en helt absurd tanke. Men uagtet det, er det et nødvendigt og et vigtigt budskab fra USA efter de seneste par år.

Siden da har vi også set en ny regering, et nyt naalakkersuisut komme til i Grønland, og valget i Grønland gjorde det meget klart, at de grønlandske vælgere ønsker forandring. De ønsker et trygtere og et mere lige samfund. Det er soleklart, at vores økonomiske og menneskelige udfordringer skal ses med allerstørste alvor i Grønland, og det haster med at løse dem.

Dette folketingsår blev også godt for Inuit Ataqatigiit i Folketinget. Jeg står på vegne af rigsfællesskabet i spidsen for Arktiske Parlamentarikere, og det er en vigtig og strategisk platform, som jeg ser frem til at udfolde særlig i disse år, hvor interessen for Arktis accelererer. Og hos Arktiske Parlamentarikere har vi tre prioriteringer for de kommende år, som vi har sendt til de otte arktiske regeringer.

Prioritering nr. 1 er, at vi vil øge vores engagement i klimakampen. I Arktis stiger temperaturen med tre gange så høj hastighed som det globale gennemsnit, og det betyder ikke kun et varmere klima i Arktis, men det betyder også et mere ekstremt vejr. For nogle få dage siden var dele af Grønland dækket af sne. Nu er der sommer i Grønland. Og på et tidspunkt havde vi faktisk helt op til 18 grader, hvor der var rigtig koldt i Danmark i maj måned. Vejret er under kraftig forandring, og nogle kalder det også klima på steroider. De 4 millioner mennesker, der bor i Arktis, kan ikke løse klimakrisen alene, og jeg vil derfor endnu en gang opfordre mine kollegaer her til også at øge vores fælles engagement i forhold til klimaet, så vi sammen kan vende udviklingen, også når vi ser frem mod COP26 i Glasgow i november. Det skal vi gøre både i Grønland og i resten af rigsfællesskabet.

Prioritering nr. 2 er at få skabt erhvervsudvikling i Arktis. Og erhvervsudvikling og bæredygtighed er i dag hinandens forudsætninger, ikke modsætninger. Bæredygtig erhvervsudvikling i Arktis er centralt for udviklingen i området og i regionen, og vi har en kæmpe opgave foran os i forhold til at tiltrække investeringer og skabe øget handel i området. Bæredygtighed i Arktis handler også om at skabe lokale jobs, udvikle infrastrukturen, modernisere og udvikle industrier, samtidig med at vi har respekt for naturen. I Grønland ved vi godt, at naturen i virkeligheden er den eneste boss, og derfor er det vigtigt, at vi netop har respekt for den. I Grønland har vi brug for små og mellemstore virksomheder, og vi skal fremme iværksætteri. Her mener vi også, at Arctic Economic Council er helt central i det kommende arbejde for at skabe erhvervsudvikling.

Prioritering nr. 3 er at skabe menneskelig udvikling i Arktis. Folk i Arktis, herunder oprindelige folk, er helt centrale for udviklingen i regionen. Uddannelse, en levende kultur og et spændende samfund i fremdrift er centralt for, at vores unge fortsat ønsker at kalde Arktis deres hjem. Mental sundhed, selvmordsforebyggelse og håndtering af de svære sociale problemer er noget, som vi i Arktis har en kæmpestor opgave i at løse i fællesskab. Her ser vi nogle helt andre voldsomme tal, end vi ser i Norden.

Inddragelse af unge i Arktis, en debat om sikkerhed i Arktis og et fælles arbejde for et stærkere Arktis er noget af det, som jeg ser frem til sammen med mine kollegaer i de arktiske parlamenter.

Kl. 20:38

Tilbage i Folketinget har vi en række sager, som vi endnu ikke er nået i mål med. Erstatningen fra staten til eksperimentbørnene er

ikke på plads, sådan som vi har set det gælde for godhavnsdrene. Og vi ved, at Børns Vilkår ser på sagen og vil vurdere, hvilke muligheder der er for at hjælpe eksperimentbørnene. De 80 mio. kr., som vi fik afsat til bekæmpelse af seksuelle overgreb på børn i Grønland, giver børn håb her og nu, men forebyggelsen halter, og projektet udløber allerede om halvandet år. Og endelig vil jeg gerne slå et slag for en handlingsplan mod diskrimination i Danmark. Rigtig mange minoriteter i det danske samfund oplever til stadighed ikke at blive accepteret i samfundet. Det er noget, rigtig mange af os med grønlandsk baggrund kan relatere til, og jeg ved, at der også er rigtig mange danskere, som tager afstand fra den diskrimination og racisme, som man også har set her på det seneste. Derfor kan det også undre, at man ikke allerede nu har taget et initiativ, men det vil vi i hvert fald gerne være med til at arbejde for, altså at der kommer en handlingsplan mod diskrimination og racisme.

Rigtig mange opgaver venter os efter en tiltrængt pause, når den kommer her senere på måneden. Det har været et hårdt år, og corona har fyldt meget – og med rette. Men heldigvis ser vi også frem til et folketingsår, hvor verden åbner mere op efter sommerferien og giver os mulighed for igen at komme ud og møde vælgerne og folk.

Senere på måneden vil jeg overtage formandsposten i Folketingets Grønlandsudvalg. Det er et helt centralt udvalg, når det kommer til grønlandske anliggender her i Folketinget, og jeg glæder mig til at fortsætte og styrke det fælles arbejde, som der er i udvalget, i de kommende folketingsår. Mit budskab er som altid, at vi sammen skal omsætte interessen til gavn for det grønlandske samfund og dermed også være med til at styrke samarbejdet i rigsfællesskabet. I morgen rejser jeg hjem til Grønland, og jeg glæder mig rigtig, rigtig meget efter en lang periode her i folkestyrets tjeneste, kan man sige. Det bliver fuld af glæde og længe ventet at komme hjem til Grønland. Det bliver simpelt hen så dejligt, og mon ikke jeg også får en lille lur i flyveren efter en lang debat her i salen i dag.

Jeg vil gerne sige tusind tak for året, der er gået. Tak til statsministeren. Og jeg vil gerne kvittere for ordene fra i morges om, at man ønsker et tættere samarbejde på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område, selvfølgelig i respekt for de områder, som vi har hjemtaget. Jeg vil gerne sige tak til resten af regeringen. Tak til vores gode venner i støttepartierne. Tak til oppositionen. Alle sammen er vi vigtige brikker i folkets demokrati. Så en hjertelig tak til jer alle sammen for samarbejdet. Jeg vil også gerne sige en tak til alle dem, der arbejder bag scenen – Folketingets dygtige betjente, rengøringsfolkene, Folketingets Administration, alle her i huset, som får hverdagen til at glide og tillader os at fokusere på vores arbejde i rigtig gode rammer. Så tusind tak for det. Det er både en fornøjelse og en ære at være en del af. Qujanaq. Mange tak.

Kl. 20:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er korte bemærkninger. Først er det hr. Christoffer Aagaard Melson, Venstre. Værsgo.

Kl. 20:42

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for ordet, og tak for en god tale. Jeg vil egentlig også gerne i dag gentage lykønskningerne til ordføreren her i et ret begivenhedsrigt forår, både med at blive formand for Arktisk Parlamentariker Komité og selvfølgelig også med valgsejren i Grønland. Så tillykke med det.

Jeg vil egentlig også gerne lige bruge lejligheden i dag, hvor der er flere øjne på debatten om Grønland, til at fortælle lidt om, at vi til daglig oplever et rigtig godt og konstruktivt samarbejde med ordførerens parti. Det andet parti i koalitionen i Grønland eller støttepartiet, Atassut, som er vores søsterparti, har jo også en rigtig konstruktiv tilgang til rigsfællesskabet. Det er bare for at sige, at samarbejdet altså er meget bedre end det billede, man nogle gange

får, når man læser om det i medierne, hvor det kun er konflikterne, der fylder, føler man lidt som grønlandsordfører.

I den ånd vil jeg spørge ordføreren, om ordføreren ikke vil pege på nogle områder, hvor ordføreren tænker, at vi til det fælles bedste, altså til gavn for både Grønland og Danmark, måske kan øge samarbejdet internt i rigsfællesskabet og styrke rigsfællesskabet.

Kl. 20:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 20:43

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for kommentarerne og for ordene. Jeg er meget enig. Jeg oplever også, at der er et godt samarbejde, og en kæmpestor goodwill fra regeringen. Så kan det godt være, at der er nogle sager, man skal kæmpe lidt for, men sådan er det jo i politik, så jeg oplever sådan set, at meget kan lade sig gøre. Jeg synes sådan set, at det her med, at unge i Danmark får noget mere viden om Grønland, er vigtigt. Det er jo noget, som jeg har sagt utallige gange her fra talerstolen, men det er sådan en meget konkret ting, og jeg ved, at DUF, Dansk Ungdoms Fællesråd, har nogle gode initiativer, som vi i hvert fald vil støtte. Jeg håber også, at partierne her i Folketinget vil være med til at støtte, at vi får afsat nogle penge til det på finansloven. Så det er noget af det, vi kigger frem imod sådan helt konkret. Så så jeg også rigtig gerne, at der kom flere grønlandere i arbejde. Jeg synes, det er et helt konkret og godt område at have fokus på. Og så er der det her med erhvervsudvikling i Grønland. Det er helt, helt centralt, at vores økonomi bliver styrket i Grønland, så det er noget, vi i hvert fald vil kigge på.

Kl. 20:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 20:44

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tusind tak for det. Nu er min ærede kollega hr. Bertel Haarder til stede her i salen, og han har jo meget fokus på grænsehindringer. En af dem, han for nylig har taget op og også har bedt mig om at kigge på, er de her roamingafgifter internt i rigsfællesskabet. I EU har man jo fundet ud af at lave en løsning, der gør, at man kan rejse på kryds og tværs og bruge sin mobiltelefon, uden at man bliver mødt af en kæmpestor mobilregning. Hvad er ordførerens holdning til, at vi også får kigget på det internt i rigsfællesskabet? Det er hr. Bertel Haarder holdning, at hvis man kan finde ud af det i EU, må vi vel også kunne finde ud af det i rigsfællesskabet. Hvad tænker ordføreren om det?

Kl. 20:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 20:45

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Igen er jeg enig, og det er sådan set også blevet registreret af regeringen som en grænsehindring, så det er jo noget, der bliver arbejdet med. Det interessante er, at det faktisk ikke er særlig dyrt at ringe fra Grønland til Danmark, men det er dyrt den anden vej. Det er selvfølgelig, fordi det foregår på nogle konkurrencemæssige vilkår, og der er nok ikke så mange, der ringer til Grønland, som der er, der ringer fra Grønland til alle mulige andre større lande. Men det er en hindring, og jeg synes, det er vigtigt at kigge på, hvordan vi kan gøre det nemmere at kommunikere internt i rigsfællesskabet. Det må jo være det politiske mål.

Kl. 20:46

Kl. 20:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Kasper Roug, Socialdemokratiet. Værsgo.

Har vi problemer med teknikken?

Kl. 20:46

Kasper Roug (S):

Der var den. Jamen tak for det. Tak for en god tale, og tak for et godt samarbejde i løbet af året. Vi har haft nogle gode møder og spændende diskussioner, må man nok sige, i løbet af det år, der er gået. Det er i hvert fald noget, jeg har sat rigtig stor pris på.

Der er ingen tvivl om, at Socialdemokratiet er et parti, der gerne vil rigsfællesskabet, og som også gerne vil et stærkt rigsfællesskab. Derfor er jeg også rigtig glad for, at ordføreren kvitterer for, at man gerne vil udbygge rigsfællesskabet. Det er noget, jeg synes bliver spændende at diskutere også fremadrettet.

Men jeg hører til gengæld også, at ordføreren nævner, at man gerne vil se et større klimaengagement i Folketinget og i Danmark. Der håber jeg da i hvert fald på, at ordføreren kan kvittere for, at der altså i Danmark sidder en regering med nok det mest ambitiøse klimamål i verden i øjeblikket, nemlig en 70-procentsreduktion inden 2030.

Kl. 20:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 20:47

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg vil gerne sige først og fremmest, at vi jo også i Grønland kæmper for, at Grønland kan tiltræde Parisaftalen – det er der i hvert fald et stort flertal der ønsker hjemme i Grønland. Og det giver jo rigtig god mening, når vi er sådan vinduet i forhold til klimakonsekvenserne, kan man sige.

Ja, selvfølgelig gør regeringen en rigtig god indsats. Det er også bare vigtigt at understrege, at det ikke kun er folk, der bor i Arktis og er dybt berørt og påvirket af de her klimaforandringer, som kan løse det alene, men det er enormt vigtigt, at man også samarbejder. Og der kan man jo sige, at det er rigtig godt, at der er nogle meget ambitiøse mål, men det er selvfølgelig også vigtigt at kunne levere på de mål, som man sætter sig. Så det er jo noget, som vi presser på for, ligesom jeg ved, at mange støttepartier også presser på for, at man honorerer de mål, man snakker om.

Kl. 20:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kasper Roug, værsgo.

Kl. 20:47

Kasper Roug (S):

Tak for det. Jamen jeg vil også mene lidt, at når vi nu har været så positive omkring rigsfællesskabet, som jo også er en speciel konstruktion, må man sige, at vi jo har mulighed for at støtte hinanden og hjælpe hinanden så meget som overhovedet muligt. Og der vil jeg så spørge, hvordan ordføreren tænker, at vi kan bruge rigsfællesskabet til at øge det her klimaengagement, bl.a. i Grønland, så vi kan begynde at kæmpe imod den her voldsomme klimaforandring, som man oplever i det arktiske område i øjeblikket.

Kl. 20:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Jeg tror, det er meget centralt. Jeg tror i virkeligheden, at man godt kunne lade sig inspirere og dele viden med Grønland om det her med bæredygtig erhvervsudvikling, som jo virkelig også er noget, som Danmark er i gang med at blive et foregangsland for. Kunne der f.eks. være datacentre i Grønland qua den natur, vi har, og de temperaturer, vi har i Grønland? Er der nogle sådan alternativer? Jeg har nævnt det her med Greenland Greenhouse mange gange, som er sådan en containersejls, så man kan øge selvforsyningen. Det synes jeg er interessante muligheder.

Kl. 20:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Karsten Hønge, SF.

Kl. 20:49

Karsten Hønge (SF):

Først tillykke til IA med at have vundet regeringsmagten i Grønland, og jeg vil først og fremmest sige tillykke til Grønland med nu at have fået en regering, der har stærke ambitioner på vegne af miljøet, klimaet og den sociale retfærdighed. Og så selvfølgelig igen et personligt tillykke til fru Aaja Chemnitz Larsen med at blive formand for de arktiske parlamentarikere.

Det, jeg lige vil ind på her, er USA's nærmest sådan umættelige appetit på indflydelse i Arktis. Og det er jo klart, at Biden og Blinken er anderledes end Trump og Pompeo, men hvor langt hen ad vejen vurderer fru Aaja Chemnitz Larsen at der ikke bare her er tale om en lidt pænere indpakning og et lidt venligere sprog, men at jernnåven stadig væk kan mærkes inde bag fløjlshandsken? Altså, hvor meget forskel er der i virkeligheden mellem dem, og hvordan vurderer fru Aaja Chemnitz Larsen USA's sådan langsigtede interesser i forhold til Arktis og i forhold til Grønland på den måde?

Kl. 20:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 20:50

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Først og fremmest siger man jo fra amerikansk side, at tilstedeværelse er lig med indflydelse, så det er jo et meget klart strategisk ønske om at få større indflydelse; også at vinde hjerterne og hjernerne, som man kalder det i Grønland. Så man er jo meget klar på, hvad det er, man gerne vil. Og jeg tror ikke, man skal være naiv, i forhold til at når amerikanerne er mere til stede, er det jo ikke kun, fordi man ønsker mellemfolkelige initiativer, men så er det jo selvfølgelig også, fordi man har et militært fokus.

Jeg mødtes med den nye amerikanske konsul, der skal være i Grønland, her tidligere i dag, hvor vi havde en snak. Det er vigtigt for os, at vi ligesom, hvad skal man sige, finder den der balance i forhold til at samarbejde med nogle, som vi jo deler rigtig mange fælles værdier med, til dels også fælles mål om fred i Arktis, men hvor der jo heller ikke altid er en positiv historie, når man kigger på relationen mellem Grønland og USA.

Kl. 20:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Karsten Hønge, værsgo.

Kl. 20:51

Karsten Hønge (SF):

Jamen jeg er fuldstændig enig med fru Aaja Chemnitz Larsen i, at der i hvert fald ikke er nogen grund til at være naiv, slet ikke i forhold til USA. De har selvfølgelig nogle klare interesser, som

de nu forsøger på at få sig skubbet ind i. Og som ordføreren selv siger, er det noget med i første omgang sådan at vinde befolkningen, massere den offentlige opinion, og på længere sigt ligger der ønsket om mere militær tilstedeværelse.

Men hvad er vigtigst her? Er det ikke vigtigere netop at fastholde erklæringerne fra Igaliku og Ilulissat, end det er ligesom at falde på halen for den her offensiv fra USA? Den lyder venlig, men det er i substansen den samme politik, som Trump og Pompeo stod for.

Kl. 20:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:51

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg oplever sådan set, at der netop er en respekt for Igaliku og Ilulissat, og det synes jeg selvfølgelig er vigtigt at holde fast i, for vi ønsker fred i området. Og det har jo også været vigtigt for den nye naalakkersuisut at sige: Intet om os uden os. Det er et motto, som IA også har brugt her i Folketinget rigtig mange gange. Vi ønsker, at Grønland er med, når der er forhandlinger; vi ønsker, at Grønland spiller en større rolle på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område. Men det er jo sådan set også de toner, jeg hører fra regeringen. Så det er jo positivt. Så samspillet internt i rigsfællesskabet er nødt til at være stærkt for at modstå de her interesser udefra.

Kl. 20:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 20:52

Christian Juhl (EL):

Tak for det, og tak for talen, og i øvrigt tak for et ret produktivt og godt samarbejde. Det er en fornøjelse at arbejde sammen med IA i Folketinget, men også uden for Folketinget, synes jeg, når vi mødes i de sammenhænge, der er mulighed for at mødes i. Jeg vil også gerne sige tillykke med alle de succeser, der har været for partiet den sidste tid, ikke mindst, at det rent faktisk lykkedes i Folketinget at lave konkrete politiske aftaler på tværs af de partier og regeringer, der har været. Det er et imponerende stykke arbejde. Jeg synes også, at det var godt, at amerikanerne ikke længere ville købe Grønland. Jeg glæder mig til den dag, de heller ikke længere vil kræve militær oprustning af Danmark og Grønland, for jeg synes, det var en skandale, at de dikterede, at vi skulle bruge, 1,5 mia. kr. på oprustning. Jeg ved godt, at det ligger i den bløde ende, men alligevel.

Jeg vil gerne spørge ordføreren, hvad hun siger til regeringslederens tilbud her i morges kl. 9.15 om et tættere samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik. På hvilke områder mener ordføreren at det er vigtigt?

Kl. 20:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, ordføreren.

Kl. 20:53

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Først og fremmest vil jeg sige, at behovet for øget overvågning i Arktis sådan set er noget, som har stået ret klart siden 2016, hvor der kom den her Arktisanalyse, så det er i hvert fald noget, som IA bakker op om. Den her arktiske kapacitetspakke synes jeg faktisk har et rigtig godt fokus, fordi det netop foregår i respekt for Ilulissataftalen og det arbejde for lavspænding i området. Vi har jo tidligere drøftet forskellige fora, også internt i rigsfællesskabet, i forhold til at snakke sikkerhedspolitik og udenrigspolitik, og om det er noget, vi skal styrke. Regeringerne har jo et tæt samarbejde, kan

jeg forstå, men det, jeg måske savner, er, at parlamenterne på en eller anden måde også bliver tænkt ind i det, og særlig hjemme i Grønland kunne jeg godt tænke mig, at Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg, som vi til daglig kalder USPU – eller NASA på grønlandsk – spillede en større rolle, ligesom Det Udenrigspolitiske Nævn f.eks. gør det.

Kl. 20:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 20:54

Christian Juhl (EL):

Ja, men der var jo et konkret tilbud om, at det sikkerheds- og udenrigspolitiske samarbejdet skulle øges. Det var derfor, jeg tænkte på, på hvilke områder grønlænderne mon ønsker det. Jeg kan godt forstå ønsket om et øget parlamentarisk samarbejde. Man kunne vel også godt have en parlamentarisk forsamling i rigsfællesskabet, som flere kræfter jo har nævnt som en mulighed, når vi har diskuteret Grønland og Arktis.

Kl. 20:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:55

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det er jo bestemt noget af det, som kunne være rigtig interessant, så det både omfatter regeringerne og parlamenterne. Nu ved jeg, at der snart er rigsmøde, hvor de forskellige ledere fra de tre områder i rigsfællesskabet skal mødes og drøfte nogle overordnede ting. Så man kunne jo håbe på, at man kiggede på, om der er noget mere, vi kan gøre. Er der noget mere, vi kan gøre, også for at have de her sikre linjer, så vi har mulighed for at tale noget oftere sammen? For det virker i hvert fald, som om behovet er stigende.

Kl. 20:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Katarina Ammitzbøll, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 20:55

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak for ordet. Tak for en rigtig god tale fra ordføreren med fem klare punkter, og først og fremmest også tillykke med valget og med at blive nomineret til Dialogprisen på folkemødet, og tak for de altid gode dialoger.

Det første spørgsmål går på fokus på klima, den grønne omstilling, men også behovet for at investere og skabe jobs og udvikle erhvervslivet. I forhold til det arktiske samarbejde: Ser ordføreren herigennem muligheden for, at udenlandske investeringer skal leve op til Parisaftalen, og at den grønne erhvervsudvikling også skal leve op til Parisaftalen i forhold til f.eks. import og eksport? Tak.

Kl. 20:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:56

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak, og tusind tak for ordene og også tak for samarbejdet. Lad mig først og fremmest sige i forhold til folkemødets dialogpris, at der aldrig er nogen fra Grønland eller Færøerne, der nogen sinde er blevet nomineret til den pris, og jeg føler mig simpelt hen så glad og beæret, og jeg føler, at det nærmest er Grønland, der har vundet prisen – også i respekt for mine mednominerede. Så det er stort, og jeg håber, at jeg ikke er den første, men at jeg har trådt

nogle fodspor, så der er flere fra Grønland og Færøerne, der bliver nomineret. For det er vigtigt, at man også kigger den vej og også kikker på det arbejde, vi gør for rigsfællesskabet.

Kl. 20:59

Så tænker jeg, at det er helt naturligt, at vi tænker i CSR og tænker i SDG-arbejdet – FN's verdensmål – når man skaber erhvervsudvikling. Og det er i virkeligheden sådan en naturlighed, når vi snakker bæredygtig erhvervsudvikling, at det bliver tænkt ind, og at det på en eller anden måde bliver struktureret. Og der har jeg faktisk en ret stor forhåbning. For der er rigtig mange gode erhvervsfolk, som netop driver den der CSR-dagsorden, mere end det er det politiske, der driver det. Så det tror jeg faktisk godt kan lade sig gøre.

Kl. 20:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Katarina Ammitzbøll.

Kl. 20:57

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Hvis jeg lige må springe til noget andet: Det handler om, at vi i Arctic Five jo altid har haft et stærkt diplomatisk samarbejde, fredeligt samarbejde. Men med USA's stigende interesse for Grønland er der også en stigende interesse for rigsfællesskabet. Og samtidig er der jo Rusland og Kina på den anden side. Hvordan ser ordføreren, at man kan bruge rigsfællesskabet til at håndtere det stærke krydspres, der er fra den ene og den anden side? Tak.

Kl. 20:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:58

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg havde jo møde med den amerikanske konsul her tidligere i dag, som jeg nævnte. Og noget af det, der faktisk var vigtigt for mig at fortælle, var, at rigsfællesskabet jo selvfølgelig er den konstruktion, der er der nu, og som højst sandsynlig også vil være der en årrække frem, hen imod at Grønland forhåbentlig på et tidspunkt bliver selvstændigt. Og derfor tror jeg selvfølgelig også, det er vigtigt for amerikanerne, for kineserne og for alle mulige andre at respektere, at der er de rammer, og jeg tror faktisk også, at det holder nogle af de her interesser ude i lidt strakt arm. Og så må man sige, at vi både handler med Rusland og Kina, og det skal vi selvfølgelig også have lov til.

Kl. 20:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rasmus Nordqvist, SF.

Kl. 20:59

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak. Det er jo helt fantastisk at høre på alle de lykønskninger, der kommer til fru Aaja Chemnitz Larsen, og specielt vil jeg bare istemme i forhold til dialogprisen. Det er en fuldt fortjent nominering, specielt fordi det også er igennem dialog, at man fra IA's side har fået så mange resultater her i Folketinget, så tillykke med det.

Jeg vil gerne ind på noget af det, som fru Katarina Ammitzbøll var inde på, netop i forhold til Parisaftalen. Det er noget, vi har diskuteret før her i Folketingssalen: en tiltrædelse fra Grønlands side til Parisaftalen. Og dermed også for alvor at melde sig ind det internationale klimapolitiske spil.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren kan sige noget mere i forhold til Parisaftalen, og om man fra grønlandsk side vil melde sig helhjertet ind og skrive under på den.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:59

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det er i hvert fald det, som IA gik til valg på, og IA fik jo en stor opbakning, så det har jeg en klar forventning om. Jeg ville ønske, jeg kunne stå her og sige, at nu har vi tiltrådt Parisaftalen, og at arbejdet er i gang. Men der ligger rigtig, rigtig mange opgaver, og det er selvfølgelig også med en vis ydmyghed, at IA har fået regeringsmagten hjemme i Grønland. For der er voldsomt mange opgaver, som kræver opmærksomhed. Men jeg kan love ordføreren for, at det er noget, hvor jeg også vil blive ved med at presse på, fordi jeg synes, det er super vigtigt, at vi også tager vores globale ansvar, også selv om vi ikke er særlig mange i Grønland, så alle gør, hvad de kan i forhold til klimaet.

Kl. 21:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 21:00

Rasmus Nordqvist (SF):

Så må ordføreren i hvert fald hilse, når hun kommer hjem til Grønland, og sige, at vi gerne vil sige tillykke i forhold til Parisaftalen – i den næste afslutningsdebat. Men det er jo netop, fordi vi der er inde at røre ved, hvordan man kan begynde at arbejde, i forhold til at det ikke kun er erhvervslivet, der driver en udvikling, men at man også politisk kan blive ved med at skubbe på. Og det er jo forhåbentlig det, en tilslutning til Parisaftalen fra grønlandsk side kunne være med til. Og den grønne erhvervsudvikling skal jo ikke kun være drevet af andre kræfter end de demokratiske. Altså, demokratiet skal være med i den her, og det er da i hvert fald mit håb, at man har tænkt sig at presse på den vej.

Kl. 21:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, ordføreren.

Kl. 21:01

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Der er beregninger, der viser, at det vil koste 13 mia. kr. at tiltræde Parisaftalen. Og der er jo selvfølgelig nogle beregninger og nogle overvejelser, man skal gøre sig. Men jeg mener også, at der er noget at hente, og jeg mener sådan set også, at det at snakke om en grøn erhvervsudvikling bliver mere og mere mainstream og noget, som bliver en naturlighed: At man selvfølgelig forventer det, når man sætter nogle forskellige projekter i gang. Så det er den vej, man skal gå, og det er også den vej, som Grønland ønsker at gå.

Kl. 21:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til fru Aaja Chemnitz Larsen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og så er det fru Aki-Matilda Høegh-Dam. Værsgo.

Kl. 21:01

(Ordfører)

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak. Sommeren er over os, og bag os ligger en lang vinter, et smukt forår og et anderledes, men lærerigt folketingsår. Men nu er det sent på dagen, og man lytter til endnu en taler, og nogle gange overvejer jeg lidt, om der overhovedet bliver lyttet. Tusarnaartoqarnerluni. Altså, nytter det overhovedet noget? Iluaqutaanerluni.

Det, jeg har lært de sidste to år, siden jeg blev valgt, er, at der er alt for få politikere, der reelt sidder med en politisk målsætning, som de kan stå på mål for. Alt for mange indgår kompromiser, som reelt er i decideret modsætning til deres vælgerskare, hvilket ikke er i orden. Vi repræsenterer alle forskellige områder af det danske kongerige, også kendt som rigsfællesskabet mellem Danmark, Grønland og Færøerne. Vi har inden for riget forskellige folkeslag med hver vores udtryk og hver vores værdisæt, men set udefra kan den konstruktion af riget virke lidt uforståelig, for vi er, så vidt andre kan se, stadig under samme stat, har samme statsborgerskab, og folk tror, at der er tale om et nogenlunde homogent samfund, men det er vigtigt, at vi alle respekterer det faktum, at vi lever under forskellige værdisæt, til trods for at vi alle lever under den samme enhedsstat.

Når man som jeg arbejder for et mindretal inden for riget, et mindretal, der repræsenterer den allerstørste geografiske del af riget, den del af riget, der er geopolitisk størst fokus på i relation til de forskellige stormagters ageren og ønsker, så har jeg vanskeligt ved at forstå, at vi stadig væk ikke er blevet dygtige nok til at skabe den nødvendige lighed og respekt mellem de enkelte dele af riget. For det er et faktum, at vi ikke er lige partnere, at vi ikke har lige muligheder, og at vi ikke accepterer hverandres forskelligheder – og det må vi altså ændre på.

I Grønland er vi mange, der betragter os selv som et grønlandsk folk inden for det danske kongerige. Vi accepterer den anerkendelse, vi har modtaget for snart 12 år siden i FN, og vi imødeser den dag, hvor vi på den ene eller den anden strukturelle måde bliver anerkendt som en stat med højhedsret over eget land, hvorvidt det så sker inden for et føderalt samarbejde med Danmark, i en free association, med fuld suverænitet eller en anden teknisk, politisk måde, er det for så vidt sagen under denne tale underordnet – bare det sker.

Men på vejen mod målet er vi til stadighed en del af det danske kongerige med de emner, vi er fælles om, og det er altså ikke nok. For vi er alle underlagt rigsfællesskabet, men nogle har mere af fællesskabet end andre. Der er i dag blevet debatteret om ret og pligt, og så længe Danmark varetager flere ansvarsområder for Grønland, er det ikke blot en ret, men en pligt for alle folketingsmedlemmer, at de aktivt skal engagere sig i de ansvarsområder, som Danmark varetager. Med de store sociale udfordringer, de erhvervsmæssige internationale udfordringer og de sikkerhedspolitiske udfordringer, der er, kræver det et tæt samarbejde mellem os. Behovene er så udtalte, at det i høj grad burde løfte øjenbrynene for de kammerater, vi har inden for riget – især når en stor del af udfordringerne stadig tilfalder Danmark som ansvarsområder.

Der er stor ulighed, og jeg kan holde en længere tale om nogle undersøgelser, der begrunder, at der kan være en sammenfletning mellem ulighed og vores fælles historie, men uanset hvad det skyldes, uanset hvordan det er opstået, så er det et faktum og en realitet, vi bør tale om og sætte på dagsordenen, og noget, der bør drøftes mere åbent mellem naalakkersuisut i Grønland og regeringen i Danmark – og her er diplomati nøgleordet. Dog laves der stadig mange diplomatiske fejl, som til stadighed beror på kulturelle forskelligheder.

Manglende respons er jo ikke lig med accept, og almindelig høflighed i forbindelse med drøftelser er ikke altid lig med konsensus. Jeg kan ikke fortælle jer, hvor mange gange jeg i min daglige gang på Christiansborg analyserer og forsøger at imitere den danske kulturelle måde at interagere på i et forsøg på at udøve et bedre diplomatisk samarbejde. Men faktum er, at jeg er grønlandsk, og det betyder også, at jeg ikke kan være dansk. Det betyder, at vi kan have forskellige måder at interagere med hinanden på i arbejdslivet, i hverdagen. Altså, vi har en anden kultur, og vi bør fra begge parter side komme over de kløfter, der reelt er til stede, og som bunder i vores kulturelle forskelligheder.

Når jeg i Folketinget lytter til de debatter, som er fremherskende, om f.eks. udlændinge og integrationspolitik, om de høje krav, danskere har, til, at andre folkefærd skal respektere og udøve kulturen for at få ret til at begå sig i landet, så slår det mig: Har vi mon fra Grønlands side en alt for storsindet forståelse og accept af andre kulturer i Grønland uden altid at beskytte vores egen kultur? Så der kan vi jo lade os inspirere af Danmark, altså til en vis grad, for jeg tror på den anden side også, at jeg ikke altid er helt enig i den fjendtlige måde, udefrakommende bliver udstillet på, hvilket jeg også ofte støder på i Folketinget.

Kl. 21:07

Måske kan vi finde en mellemvej. Måske kunne man fra Danmarks side lære lidt af os i Grønland med hensyn til vores evne til at lukke fremmede kulturer ind i vores samfund og lade dem føle sig velkommen, ligesom vi også kan lære af danskerne at beskytte vores egen identitet og kultur i forbindelse med at integrere udefrakommende, så dette sker på vores betingelser og ikke på de udefrakommendes eller andre folks betingelser. Måske kan vi faktisk støtte hverandre og løfte hverandre, mens vi fortsat arbejder med udgangspunkt i, hvem vi er, som inuit eller dansk.

I den seneste tid er der kommet dystre historier fra Canada om børn, vores frænder, der igennem mange generationer blev udnyttet, misbrugt, smidt i massegrave, som om de var udyr. Det er uhyggelige historier om folkedrab, vi kun troede skete i fortiden, under anden verdenskrig, en fortid, der ligger generationer bag os, eller i stater, der på ingen måde ligner demokratier. Men nej, virkeligheden er, at det er sket helt frem til midten af 1990'erne. Og hvad angår disse historier, der er meget uhyggelige og aldeles uden sidestykke, står jeg her i solidaritet med vores inuitfrænder og opfordrer også den danske regering til ikke bare at lade disse fakta blive ignoreret, især når udenrigspolitikken stadig er et dansk ansvar.

Vi har i Grønland også haft mange ubehagelige oplevelser frem til det faktiske hjemmestyres indførelse. De tåler ikke sammenligning med dem i Canada – heldigvis for det – men det gør dem ikke mindre graverende. I dag har vi en statsminister, som ikke blot anerkender de gode tider, men også de mørke tider, og derfor begik en historisk bedrift og undskyldte tilbage i december for den umenneskelige behandling, som grønlandske børn også havde oplevet. En undskyldning, som kalaallit har kæmpet for i flere årtier, blev til virkelighed, for så længe vi har været en del af riget og så længe vi er her, så skal vi behandles på lige fod med resten af riget.

Ligesom det er alle i salen bekendt, er der i disse år også kommet et større fokus på Arktis rundtomkring i verden. Omvæltninger rundtomkring i verden har altid haft en effekt på vores samarbejde, og det ser ud til, at det større fokus på Arktis ikke gør samarbejdet mindre betydningsfuldt. Der er for nylig indgået aftale om en arktisk kapacitetspakke, der er kongerigets mulige kommende arktiske strategi, og Arktis skal også diskuteres på det kommende NATO-topmøde – og mens danske medier kalder Danmark for en arktisk stormagt, vil jeg i den sammenhæng venligst minde om, at Grønland er årsagen til kongerigets involvering i arktisk politik, og at det grønlandske folk selvfølgelig er kongerigets arktiske folk. Alt dette er i sig selv positivt, men jeg synes ikke, det er særlig positivt, at danskere, også ministre, før i tiden, i de seneste årtier, har tegnet kongeriget på det politiske plan i f.eks. Arktisk Råd. I Grønland ønsker vi en tilbagevenden til situationen i 1990'erne og 00'erne, hvor grønlandske politikere optrådte som delegationsledere på kongerigets vegne i Arktisk Råd. Dette var en respektfuld og ligeværdig praksis fra dansk side, og på sin vis er det lidt ironisk, at vi – når vi ellers prøver på at opnå rettigheder i Grønland eller forbedre sagsområder, som har været negligeret i årevis, måske i årtier – for en gangs skyld skal kæmpe for at spole tiden lidt tilbage til et årti, hvor vi faktisk var mere ligestillede og ligeværdige, end vi er nu.

Så når statsministeren siger, at det på baggrund af det sikkerhedspolitiske aspekt kan være svært at skelne mellem det, der er grønlandsk, dansk og færøsk ansvar, så ser vi fra Grønlands side alvorligt på sådan en udtalelse. Lad os i det kommende folketingsår reelt og faktisk gå ind i en dialog med regeringen, naalakkersuisut og grønlandske politikere, om muligheder for en bedre udenrigspolitisk og sikkerhedspolitisk løsning, som holder på lang sigt, og hvor der ikke hersker tvivl om, hvor ansvarsområder hører til.

Lad Grønland være en aktiv part i de forhandlinger, der kommer til at være, uanset om det er herinde internt i riget, eller om det er udenrigspolitisk. Lad de grønlandske politikere og naalakkersuisut være en direkte del af det med naalakkersuisut som pennefører. Lad os som folk kunne indgå i dialog med de øvrige interessenter på områder, der vedrører os.

Vi glæder os til et godt samarbejde i det kommende folketingsår. Og jeg vil her i afslutningsdebatten tillade mig at ønske jer god sommerferie, når vi når dertil. Tak for ordet.

Kl. 21:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er korte bemærkninger. Først er det hr. Kasper Roug, Socialdemokratiet.

Kl. 21:11

Kasper Roug (S):

Mange tak for talen til ordføreren. Det er jo altid med stor ildhu, at ordføreren forfægter Grønlands standpunkt. Det har jeg meget stor respekt for. Der er jo ingen tvivl om, at ordføreren gør opmærksom på, at det er tre folk og tre kulturer. Og ja, det er bekræftet mange gange fra både Socialdemokratiet selvfølgelig, men også fra regeringen. Selvfølgelig er det det, og det er der stor respekt om også.

Der er ingen tvivl om, at jeg fornemmer, at der er en stor smerte hos inuitfolk. Nu nævner ordføreren også selv den massegrav, som det jo et eller andet sted er, i Canada, hvor der er nogle børnehjemsbørn, der over tid – måske 100 år, vi ved det ikke endnu – er blevet slået ihjel, ganske enkelt. Den smerte har jeg selvfølgelig også meget stor sympati for. Jeg vil dog også sige, at vi har et princip i rigsfællesskabet. Jeg synes, det er vigtigt, at vi også forfægter det. Det er ret vigtigt for mit parti. Vi har jo nogle forskellige kompetencer. Har vi ikke mulighed for at bruge de kompetencer til at imødegå ...

Kl. 21:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Nu skal vi have afsluttet det. Tak. Værsgo.

Kl. 21:12

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Nu fik jeg jo ikke lige det sidste af selve spørgsmålet med, men jo, jeg tror ikke, at der på noget som helst tidspunkt reelt set har været et grønlandsk folketingsmedlem eller en grønlandsk politiker, som simpelt hen har troet, at man ikke kan få gavn af hinanden. Det tror jeg simpelt hen ikke på. Men når man gør opmærksom på nogle problemstillinger, er det jo, fordi der er nogle ting, som vi stadig kan gøre langt bedre. Det er jo forhåbentlig derfor, vi også bliver politikere, altså for at gøre tingene endnu bedre, end de allerede er i dag.

Kl. 21:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kasper Roug.

Kl. 21:13

Kasper Roug (S):

Så vil jeg prøve at gøre det meget hurtigere. Vi har en hård formand i dag, og det er dejligt. Ordføreren nævner også i forbindelse med sik-

kerhedspolitikken, at statsministeren nævnte, at der er mange ting, der kommer til at overlappe hinanden. Fornemmer ordføreren ikke, at der er en stor velvilje fra regeringens side i forhold til at ville kigge på fælles opgaver og fælles løsninger?

Kl. 21:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:13

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jo, og vi er taknemlige for den velvilje, men på den anden side tænker man også en gang imellem, at nogle af de ting, vi er så dybt taknemlige for, er ting, der burde have været en selvfølge altid.

Kl. 21:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Christoffer Aagaard Melson, Venstre.

Kl. 21:14

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det, tak for talen, og tak for samarbejdet til daglig. Det er jo en forfærdelig historie, vi ser i Canada, og som ordføreren henviser til. Vi er jo enige i, at det er fortidens fejl, ligesom vi er enige i, at der selvfølgelig også i rigsfællesskabet er foregået forkerte ting, men så er det trods alt lykkedes, som ordføreren er inde på, at have en bedre sameksistens, og det er lykkedes for grønlænderne at bevare deres kulturelle identitet bedre, end det f.eks. er sket i USA og Canada. Så når man kigger på det i historiens lys, skal man sige, at der jo trods alt også er noget, der er gået bedre i vores forhold, end der er så mange andre steder. Så det er jeg selvfølgelig også glad for anerkendelsen af.

Med det sagt er der selvfølgelig behov for, at vi hele tiden arbejder på at blive bedre til at forstå hinanden, så vi kan arbejde til vores fælles bedste, så jeg vil egentlig høre ordføreren om noget. Den tidligere Venstre-regering satte jo f.eks. gang i initiativer for at sikre bedre undervisning om rigsfællesskabet i folkeskolen, og er der andre initiativer, ordføreren ser man kan gøre for at forbedre forståelsen for hinanden internt i rigsfællesskabet?

Kl. 21:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 21:15

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

For det første vil også jeg sige tak for samarbejdet. Det er fuldstændig rigtigt, at det er en utrolig forfærdelig situation, man har levet under helt frem til 1990'erne, for det er jo ubetinget masse mord, og selvfølgelig er det gudskelov ikke noget, vi har oplevet fra grønlandsk side. Lad den ligge der.

I forhold til en styrket forståelse for hinanden er det i hvert fald helt essentielt, at vi skaber nogle strukturelle rammer både med hensyn til de politiske rammer, at parlamentarikerne også kan mødes på tværs, men også i befolkningen, så man især fra dansk side lærer mere om Grønland og Færøerne, samt at vi fra grønlandsk og færøsk side også lærer mere om hinanden, for vi kender slet ikke nok til hinanden.

Kl. 21:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Christoffer Aagaard Melson, værsgo.

Kl. 21:15

Kl. 21:18

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det, og vi er fuldstændige enige om, at det her er noget, vi skal have sat gang i, og vi kan forhåbentlig sammen få sat fokus på, hvordan vi øger forståelsen for hinandens folk og for hinandens kulturer, for det er noget, der kun vil gøre samarbejdet bedre. Er der nogen områder, hvor ordføreren ser, som jeg også spurgte den tidligere ordfører om, at det kan være til gavn for begge lande, at vi styrker samarbejdet, arbejder lidt tættere sammen til fælles bedste?

Kl. 21:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:16

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jo, fuldstændig. Det første, jeg synes vi fra Folketingets side skal fokusere på, er de 36 ansvarsområder, som ofte også er blevet negligeret. Det handler rigtig meget om det sikkerhedspolitiske, men også det erhvervspolitiske, også på internationalt plan, for når der er nogle iværksættere i Grønland, som også ønsker et officielt marked ud til resten af den globaliserede verden, møder man ofte også blokader, og det er et folketingsanliggende. Der er rigtig mange ting, vi bliver nødt til at se på, og det er ikke nok, at to folketingsmedlemmer fra Grønlands side skal have ansvaret for det alene.

Kl. 21:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Karsten Hønge, SF.

Kl. 21:17

Karsten Hønge (SF):

Det spørgsmål, jeg vil stille, kan i første omgang lyde som en lille ting, men jeg ved, at det betyder rigtig meget for fru Aki-Matilda Høegh-Dam, og det gør det strengt taget også for mig selv. Jeg læste for nylig en klumme, som fru Aki-Matilda Høegh-Dam havde skrevet, hvori det blev problematiseret, at en del stednavne på fjorde og fjelde i Grønland har danske navne, og som jeg læste ordførerens klumme, blev det set i en sammenhæng, hvor det var udtryk for dansk overherredømme, og at det ødelagde fællesskabsfølelsen.

Rent faktisk kan jeg godt et stykke hen ad vejen følge det der med, at det kan føles voldsomt at bo i et land med sit eget sprog, hvor der så er et andet land, der var kolonimagt, der har navngivet fjorde og fjelde, men har jeg ikke ret i, at retten til at bestemme over stednavne, overgik til Grønland for 38 år siden?

Kl. 21:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:18

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Det er meget pudsigt, for det lyder lidt, som om der bliver refereret til en klumme, som var et svar på mit debatindlæg.

Det, jeg helt konkret skrev, var: Prøv at forestille jer, at situationen havde været omvendt; hvis vi virkelig ønsker den her form for rigsfællesskab, og hvis man virkelig tror, det er et fantastisk rigsfællesskab, så lad os som et billede bare for sjov bytte roller i 300 år. Og så kom jeg med et eksempel, hvor jeg sagde: Hvad hvis marker i Danmark havde grønlandske navne, og alle vejskilte stod på grønlandsk, og selv om danskerne snakkede dansk derhjemme, måtte de kun tale grønlandsk i skoler og på arbejdspladser. Det var bare et eksempel, men jeg er skam klar over, hvordan situationen og fakta er i hverdagen i Grønland – jeg er skam fra Grønland.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 21:18

Karsten Hønge (SF):

Som jeg sagde, kan jeg faktisk sagtens følge tankegangen, altså at det netop kan være provokerende eller udfordrende, at man lever i et land med sit eget sprog, men stadig væk lever med så mange stednavne, som er efterladenskaber efter en tidligere kolonimagt. Jeg kan godt forstå det.

Det, jeg ikke forstår, er, hvorfor ordføreren skriver det i en klumme, hvor der i overskriften tales om dansk overherredømme. Jeg vil gerne have, at vi slutter af med, at fru Aki-Matilda Høegh-Dam bekræfter, at Grønland altså fuldstændig selv kan bestemme, hvad fjorde og fjelde hedder i Grønland – det har man kunnet i 38 år, og i langt hovedparten af tiden har ordførerens eget parti siddet ved magten. Så hvorfor har man ikke bare ændret det i stedet for at gå og være gal over det?

Kl. 21:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:19

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Undskyld, det lyder næsten, som om spørgeren slet ikke har læst mit debatindlæg, for jeg har på intet tidspunkt selv skrevet, at der skulle være dansk overherredømme. Men journalisterne har frihed til at skrive en hvilken som helst overskrift, de har lyst til, men lad det nu ligge, for på intet tidspunkt har jeg nævnt i artiklen, at grønlandske fjelde ikke kan have grønlandske navne nu, for det har de, og jeg har på intet tidspunkt sagt noget andet. Men tak for anerkendelsen og forståelsen, og jeg er glad for, at mit debatindlæg også har givet den forståelse, jeg ønskede det ville give.

Kl. 21:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 21:20

Christian Juhl (EL):

Ja, jeg kan endda fortælle, at hvis man tager så kort en rejse som til Sønderjylland, er der dér stor kamp om, om der overhovedet må være et skilt på tysk, der fortæller, hvad de gamle byer hedder på tysk, ved siden af det danske. Det kan bringe sindene vildt i kog, og dér er det kommunerne der bestemmer.

Jeg vil gerne høre ordføreren, om hun vil uddybe sine ord lidt. Altså, Grønland har det privilegium, at man kan hjemtage sagsområder på nær lige det med udenrigs- og sikkerhedspolitik i det omfang, man ønsker det. Hvis ordføreren skulle bestemme, hvad skulle så være de første tre eller fire områder, der skulle hjemtages af Grønland, og som ordføreren tror grønlænderne helst ville have hjemtaget?

Kl. 21:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:20

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Nu skal jeg jo passe på med at generalisere, men for det første tusind tak for spørgsmålet – et meget interessant spørgsmål – og for anerkendelsen og forståelsen af den situation, man ofte også står i. De tre ting, som vi i partiet har diskuteret kan være rigtig vigtige

at overtage, er for det første Fødevarestyrelsen, fordi vi har rigtig mange iværksættere, der skaber innovative fødevarerindustrier, men som desværre ikke kan få deres produkter direkte ud på markedet, heller ikke selv om det f.eks. er FDA-Approved i USA. Det bliver nødt til at gå igennem en dansk havn, hvilket forringer processen og måske ender med, at man ikke rigtig kan gå videre.

En anden ting er jo udlændinge- og integrationspolitik, som vi også ofte snakker om i Siumut, idet vi bliver nødt til at modernisere den måde, vi interagerer med hinanden på. Vi bliver nødt til også at snakke statsborgerskab i fremtiden.

Den tredje og sidste ting er netop også udenrigspolitikken, som er et rigtig vigtigt emne for rigtig mange grønlandere.

Kl. 21:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil lige påpege, at der er forholdsvis meget snak her på de forreste rækker, og det er lidt generende heroppe. Tak.

Hr. Christian Juhl, værsgo.

Kl. 21:22

Christian Juhl (EL):

Det kan jo være, at det er på grund af interesse for emnet, at man sidder og snakker. Nå, men jeg vil i øvrigt også sige tak Aki-Matilda Høegh-Dam for den konstruktive debat, vi har indimellem, i Folketinget. Det er en berigelse for Folketinget at have begge de to grønlandske medlemmer hernede – det er helt sikkert.

Det der med flygtninge og integration lyder interessant. Ville det være sådan, at Grønland kunne tage nogle af de flygtninge, som danskerne – eller i hvert fald den nuværende danske regering – absolut ikke vil tage? Så kunne det være, at vi kunne få en isbryder, en brobygger i Grønland, som kunne ændre det danske Socialdemokratis holdning til flygtninge. Det kunne være spændende.

Kl. 21:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 21:22

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Det er et meget interessant spørgsmål. Når vi har snakket udlændinge- og integrationspolitik, er det simpelt hen også for at bibeholde vores kultur og identitet. Det er også, fordi vi snakker statsdannelse, og ved statsdannelse bliver man også nødt til at snakke om statsborgerskab.

Vi snakker om, at vi ofte mangler arbejdskraft, f.eks. uddannede og kvalificerede læger, og i den sammenhæng kan vi kun gå igennem det danske system, fordi det skal være danske statsborgere, der kan få lov til at arbejde i Grønland. Det vil vi gerne bryde med, fordi vi tror, at der er et stort marked for dygtige folk, vi mangler, som gerne vil integreres, som gerne vil lære det grønlandske sprog, og som gerne vil respektere vores kultur. Det vil vi gerne kigge nærmere på.

Kl. 21:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 21:23

Rasmus Jarlov (KF):

Mange tak for en faktisk rigtig god tale, synes jeg, som havde mange gode overvejelser, som jeg selv kunne være meget enig i. Jeg synes, det var rigtig spændende at høre på. I forhold til spørgsmålet om dansk tilstedeværelse i Grønland synes jeg, at ordføreren her går lidt for langt i forhold til sådan nærmest at få det til at lyde, som om det

er unaturligt, at der f.eks. er en masse grønlandske stednavne, som er danske. Årsagen til det er jo, at det er danskere, der har kortlagt Grønland. Det er jo ikke sådan, at det er unaturligt.

På samme måde er det helt rigtigt, når ordføreren siger, at Danmark kun er en arktisk magt på grund af Grønland – det er jeg helt enig i – men det, man retfærdigvis også mangler at få med, synes jeg, er, at Grønland også kun er det Grønland, det er i dag, på grund af Danmark. Østgrønland ville ikke tilhøre Grønland, hvis ikke det var på grund af Danmark. Så ville det tilhøre Norge eller en anden stormagt, som ville have sat sig på det. Så jeg synes godt, man kunne anerkende, at Grønland også er mere på grund af Danmark, og ikke kun, at det er Danmark, der har noget ud af fællesskabet.

Kl. 21:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 21:24

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Først og fremmest vil jeg gerne sige tak for anerkendelsen. Det betyder meget, at vi kan finde fælles grund for at kunne snakke videre i vores dialog mellem hinanden. Det der med stednavne og nogle af de andre ting var jo ikke så meget det, min tale som sådan gik ud på. Men for at gå lidt ind på det vil jeg sige, at jeg synes, at vi selvfølgelig altid kan finde noget anerkendelsesværdigt at sige om hinanden. Men på samme måde kan man jo sige, at Danmark ikke ville have været noget uden Grønland. Danmark ville ikke have været den der arktiske stormagt, som man kalder det, uden Grønland. Og man kan ikke lave spekulationer, i forhold til hvis Grønland igennem tiden faktisk havde haft politisk magt og selv kunne lave forhandlinger, med hensyn til om det virkelig ville have set anderledes ud i forhold til Østgrønland. Det vil sige: Det er kun spekulationer.

Kl. 21:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 21:25

Rasmus Jarlov (KF):

Det er rigtigt nok, at det er svært at sige med sikkerhed, hvordan historien ville have udviklet sig. Ville Grønland have udviklet sig til en stor nation med millioner af mennesker, som havde været stor nok til at modstå trykket fra stormagterne af sig selv, uden at Danmark havde været deroppe? Det har altså ikke formodningen for sig. Det har det altså ikke. Og meget konkret har Danmark jo taget rigtig mange kampe for Grønland. Vi kæmper i øjeblikket, og vi bruger utrolig mange kræfter og ressourcer på at sikre, at Nordpolen kommer til at tilhøre Grønland. Så Grønland bliver større på grund af dansk indsats, og det synes jeg bare ville være rart at man anerkendte i stedet for at få det til at se ud, som om det kun er Danmark, der har noget ud af sin tilstedeværelse deroppe.

Kl. 21:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 21:26

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jamen jeg er ret sikker på, at Danmark laver disse forhandlinger for at gøre Danmark større. Og det er jo, fordi det lige nu er et dansk territorium, man netop kæmper for. Ellers ville det have været Grønland, der sad ved det her forhandlingsbord for at diskutere disse ting. Men når det så er sagt, er jeg fuldstændig enig i, at vi altid kan finde noget, vi kan være enige om. Vi kan altid finde noget, vi kan anerkende hinanden for, og det skal vi selvfølgelig også blive bedre

til. Jeg kan også sige – spekulationer til side – at halvdelen af min familie jo er dansk. Jeg kan bare se en forskel mellem min danske og min grønlandske familie, i forhold til hvor uligheden ligger, og det er derfor, jeg blev politiker.

Kl. 21:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 21:26

Jens Rohde (KD):

Det er bare en kommentar til det der med, at vi altid skal ligne hinanden. Jeg elsker fru Aki-Matilda Høegh-Dams taler, fordi hun har den der fantastiske evne til at stå i egen ret og insisterer på, at vi jo netop ikke skal ligne hinanden og holder fast i det. Det er jo sådan en uskik, vi har fra dansk side, at hvis ikke man forhandler på dansk og den måde, vi altid gør det på, som vi opfatter som dansk og vores tradition, har vi faktisk enormt svært ved at agere i miljøet. Der vil jeg bare lige citere Tina Dickow, som jo synger, at man kan tage pigen ud af Aarhus, men man kan aldrig nogen sinde tage Aarhus ud af pigen. Og det skal man heller ikke, og sådan er det også i forhold til Grønland, for det skal vi jo respektere her, og jeg synes, det er pragtfuldt at høre, at man ikke kan tage Grønland ud af pigen.

Kl. 21:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 21:27

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Mange tak for anerkendelsen, og jo flere forskellige politiske holdninger, der begynder at dukke op her og der i Folketinget, jo mere forfriskende er det, og jeg tror også, at der er brug for en eller anden form for diversitet, for ligesom vi er i en globaliseret verden, bliver vi også nødt til at snakke i forskellige kulturelle former, og anerkendelsen her er i hvert fald meget vigtig for mig. Jeg synes, det er vigtigt, at vi begynder at sætte fokus på nogle af de her emner. En af de ting, jeg også satte på dagsordenen i dag, var netop integrations- og udlændingepolitik, og det er jo bl.a., fordi du i det grønlandske parlament kan snakke fra talerstolen på dit modersmål, og da jeg skulle til at skrive min tale, kunne jeg ikke få mig selv til det, så jeg blev nødt til at skrive den på grønlandsk først og så oversætte den, og så får jeg bare følelsen nogle gange af, hvorfor jeg ikke bare kan gå herop og snakke på mit eget sprog.

Kl. 21:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til Aki-Matilda Høegh-Dam.

Så er det hr. Edmund Joensen. Værsgo.

Kl. 21:28

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Tak. Vi står her i dag og ser tilbage på det folketingsår, som er gået. Det har været et år, der har været præget af corona, men også et år, der har været præget af samarbejdsvilje – en samarbejdsvilje, der har vist sig i flere sammenhænge, også mellem rigsdelen.

Jeg vil kaste et blik på den opmærksomhed, der har været på Færøerne de seneste år. Det er 18 små grønne øer midt ude i det stormomsuste Atlanterhav, som næsten ingen ud over vore nordiske naboer kender til endsige har hørt om. Eller sådan var det engang, for det er sandelig ikke længere tilfældet. Det er meget muligt, at den menige amerikaner, kineser eller russer ikke kender til Færøerne, men jeg skal love for, at deres regeringer til gengæld i høj grad

kender til vores eksistens. Når den forhenværende amerikanske ambassadør i Danmark, Carla Sands, ikke kun en, men flere gange i sin embedsperiode satte sig i et fly med kurs mod Færøerne, var det ikke for at nyde den færøske natur, og det var heller ikke formålet med den kinesiske ambassadørs besøg i 2019 – et besøg, som i øvrigt vakte stor opmærksomhed i hele rigsfællesskabet. Det samme mønster har vi set i Grønland de senere år.

Den internationale opmærksomhed for den nordlige del af rigsfællesskabet har været og er stadig enorm. Kineserne ville finansiere en ny lufthavn i Grønland, og USA oprettede et konsulat i Nuuk og sendte en sum penge til Grønland for at give landet et økonomisk løft under coronakrisen, for ikke at glemme købstilbuddet til Grønland fra den tidligere amerikanske præsident Donald Trump.

Denne store opmærksomhed skyldes naturligvis Arktis' og kongerigets rolle som en arktisk stat. Hele verdens øjne er med andre ord rettet imod Nordatlanten og kongeriget Danmark, især de nordlige dele af riget. Magtbalancen i kongeriget er ved at tippe over til de nordlige dele af rigsfællesskabet. Dette er ikke længere gætværk, men en klokkeklar konstatering, der for alvor blev synliggjort ved den amerikanske udenrigsministers besøg i maj. For anden gang inden for et år var den grønlandske og færøske minister for udenrigsanliggender til møde med den amerikanske udenrigsminister, og dette er historisk, men ikke tilfældigt. Færøerne og især Grønland har fået mere vægt i en geopolitisk sammenhæng, mere end nogen sinde før.

Men hvad betyder denne konstatering for rigsfællesskabet? Den betyder, at vi står midt i en brydningstid, hvor vi skal finde en måde at skabe rigsfællesskabet 2.0, som det hedder på moderne sprog, altså en opdatering eller modernisering af vores historiske fællesskab. Den magtbalance, der bliver talt om, må afspejles i landenes handlemuligheder hver især, men også til en vis grad i, hvordan vi agerer sammen. Vi skal altså finde en måde, hvor vi sammen finder løsninger, når der opstår interne interessekonflikter – løsninger, som alle tre rigsdelen kan se sig selv i. Det er på den måde, vi sammen kan være en stormagt i arktisk regi. Med andre ord har vi med et spørgsmål at gøre, som vi fortier, men som vi er nødt til at tale om. For som det gamle grønlandske ordsprog siger: Hvis man fortier et spørgsmål, vokser det sig bare større.

Kl. 21:34

Hver for sig har vi ingen magt, men sammen er vi en stormagt. Her vil jeg igen tage fat i den forhenværende arktiske ambassadør Peter Taksøe-Jensens citat om, at den største trussel mod danske interesser i Arktis ikke er russerne, men udsigten til, at rigsfællesskabets sammenhængskraft bliver svækket. For det er mere afgørende end nogensinde, at vi opnår en intern enighed om den forenede udenrigs- og sikkerhedspolitiske linje, og derfor skal den nuværende kurs om inddragelse og informationsdeling mellem Danmark, Grønland og Færøerne styrkes.

Det er af afgørende betydning, at dialogen mellem rigsdelen bliver forbedret, og at vi arbejder frem mod at opstille fælles røde linjer internt. Hvis ikke vi gør det, er det ifølge Taksøe-Jensen ikke længere russerne, som er den største trussel mod danske interesser i Arktis, men udsigten til, at rigsfællesskabets sammenhængskraft bliver svækket.

Vi bliver nødt til at se i øjnene, at magtbalancen i Rigsfællesskabet i realiteten skal være delt på alle tre rigsdelen. På den måde får vi for alvor et sammentømret, modstandsdygtigt og bæredygtigt rigsfællesskab. Med en større magt følger selvfølgelig et større ansvar, og Færøerne bliver nødt til at være sit ansvar bevidst.

Der skal altså tages nogle udenrigs- og sikkerhedspolitiske voksnede beslutninger, og det skal være slut med at være naiv, hvad angår udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Det tror jeg på kommer til at ske over tid, og Færøerne kommer til at vokse med opgaven. Dette kræver dog, at den danske regering er villig til at løsne håndbremsen

og ser muligheder og løsninger i disse udfordringer. Den danske regering kunne f.eks. starte med at vise sin gode vilje i en anden sag, nemlig at indfri det færøske ønske om at få fuldgyldigt medlemskab i Nordisk Råd. Det har vi fået stadfæstet Grundloven ikke er en hindring for, men det kræver derimod en politisk vilje, især fra den danske regerings side. Det gælder både, når det kommer til den konkrete sag med Nordisk Råd, men også i det hele taget i udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Her til sidst vil jeg gerne takke regeringen og hele Folketinget for et godt samarbejde det seneste folketingsår. Det har været et godt politisk år, og jeg kan med stolthed og glæde sige, at vi har været med til at nedbryde flere grænsehindre. Også en stor tak til regeringen og folketingets partier, som har bevilget finansiering til en undersøgelse af forholdene for Kriminalforsorgen på Færøerne, midler til en bus til Trivselsfonden for Patienthotellet Torshavn, oplysning om rigsfællesskabet gennem en filmpulje og færdiggørelsen af den færøsk-grønlandske ordbog.

Jeg ser frem til et fortsat godt samarbejde med hele Folketinget og vil hermed gerne ønske alle mine kolleger en god sommer. Tak.
Kl. 21:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning til hr. Kasper Roug, Socialdemokratiet.

Kl. 21:38

Kasper Roug (S):

Tak for det. Tak for talen, og tak for det gode samarbejde i løbet af året. Jeg synes egentlig nok, at det, som ordføreren siger, nemlig at vi ingen magt er hver for sig, men at vi sammen er en stormagt, beskriver rigsfællesskabet meget godt. Men jeg håber da selvfølgelig også, at ordføreren til gengæld vil være lidt mere konkret om, hvordan vi kan lave et rigsfællesskab 2.0 – det lyder nemlig rigtig spændende – og anerkende, at det jo lige præcis er det, som regeringen arbejder henimod; altså det her princip om, at når vi lige præcis har fælles opgaver, skal vi også finde fælles løsninger internt i rigsfællesskabet.

Kl. 21:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 21:39

Edmund Joensen (SP):

Tak. Og tak for de gode ord. Jeg er fuldstændig enig i, at vi skal finde løsninger, så vi holder sammen i rigsfællesskabet; for det er så rigtigt, som det er sagt: at sammen er vi en stormagt i arktisk regi, men hver for sig er vi det ikke.

Kl. 21:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kasper Roug? Nej. Så er det hr. Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 21:39

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for ordet. Jeg vil også godt takke for den gode tale, jeg kunne ikke være mere enig. Vi skal huske at italesætte, hvorfor rigsfællesskabet er en fordel for alle tre lande. For Danmark handler det jo om, at vi ud over vores kulturelle og historiske fællesskab får sæde ved det store bord, havde jeg nær sagt, og for Færøerne og Grønland handler det jo om, at Danmark har nogle større muskler til at hjælpe med, så vi kan løfte nogle opgaver sammen på en bedre måde.

Jeg vil spørge ordføreren ind til en af de opgaver, hvor jeg tænker, at Danmark måske kunne yde en lidt mere aktiv indsats,

nemlig i forhold til handelsaftaler. Kunne ordføreren se en rolle der for Danmark i forhold til at yde en endnu mere aktiv indsats for en ny handelsaftale med EU og USA, der jo også kunne være med til måske at forbedre den sikkerhedspolitiske situation for Færøerne?

Kl. 21:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:40

Edmund Joensen (SP):

Tak. Ja, Færøerne har absolut brug for en frihandelsaftale med EU f.eks. Altså, for øjeblikket sælger Færøerne allermost råvarer til verden, altså til EU, til Kina, til Rusland og til USA. Der er ingen tvivl om, at færøsk økonomi ville kunne vokse sig meget stærkere, hvis vi havde frihandel med specielt EU-landene, så vi måske kunne aflaste Rusland, som har været en del i søgelyset. Tak.

Kl. 21:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 21:41

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Jeg er helt enig. Nu kan jeg se, at både udenrigsministeren og statsministeren er her i dag. Jeg ved, at de arbejder hårdt på sagen, så jeg håber, at det er en dagsorden, vi for alvor får tacklet igennem. For ligesom ordføreren mener jeg, at det er en afgørende ting for rigsfællesskabet og for vores fælles sikkerhed, at vi kan hjælpe hinanden med den slags ting. Så det var egentlig bare en kommentar til det.

Kl. 21:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:41

Edmund Joensen (SP):

Jeg ved, at lagmanden har rejst sagen over for statsministeren, og at statsministeren har rejst sagen over for von der Leyen på højeste niveau. Så den danske regering har til dags dato gjort, hvad den kunne gøre. Men hvad der sker mere, og hvad der kan gøres mere, må vi se, men vi må selvfølgelig alle løfte den byrde.

Kl. 21:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Katarina Ammitzbøll, Det Konservative Folkeparti.
Kl. 21:42

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak til ordføreren for en vældig god tale, der kom godt omkring. Der blev også sagt, at vi skal lave et rigsfællesskab 2.0. Og den tidligere amerikanske udenrigsminister Pompeo udtalte i 2019, at der nu er en ny æra for de strategiske interesser i Arktis, herunder selvfølgelig også Færøerne. Så det giver os netop et behov for at se på sikkerhedspolitik og rigsfællesskabet på en helt ny måde. Og jeg synes, jeg hørte ordføreren understrege behovet for, at vi står sammen, også udenrigspolitisk. Men samtidig vil jeg også gerne høre ordføreren: Hvordan balancerer man så fra færøsk side bedst det, at vi står sammen udenrigspolitisk, med de interesser, Færøerne måtte have for at kunne tiltrække investeringer, både for sit eget erhvervsliv, men også i forhold til ressourcer? Tak.

Kl. 21:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

- Kl. 21:43 det afgørende var, om staten, altså Danmark, ville sige ja. Sådan forstår jeg det. Kl. 21:47
- Edmund Joensen (SP):**
Det er et stort spørgsmål, men selvfølgelig er Færøerne interesseret i at gøre sig ressourcestærke. Det er Færøerne allerede, og Færøerne er for første gang nogenlunde på højde med Danmark, når vi snakker om bnp pr. indbygger. Men indtjeningen på Færøerne svinger jo alt efter fiskebestanden og markedet, så den svinger meget. Men for øjeblikket står det godt til.
- Kl. 21:44
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Fru Katarina Ammitzbøll.
- Kl. 21:44
- Katarina Ammitzbøll (KF):**
Tak. Jeg har et kort spørgsmål til. Det er i forhold til den udenrigspolitiske situation og det at stå sammen og så i forhold til investeringer, og at man orienterer sig mod Rusland og Kina. Men hvordan er det så i forhold til Det Europæiske Fællesskab, hvor vi ser en stigende interesse fra mange af EU's lande også mod det nordatlantiske. Hvordan ser ordføreren potentialet her for at udvikle et stærkere økonomisk fællesskab den vej, og inden for hvilke områder i forhold til EU? Tak.
- Kl. 21:45
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
- Kl. 21:45
- Edmund Joensen (SP):**
Tak. Færøerne har en simpel handelsaftale med EU for øjeblikket. Det vil sige, at vi mest sælger råvarer til EU. Men EU har et åbent marked for Færøerne, så der er en stor ubalance i handelsforholdet til Færøerne, og det er netop det, som vi må rette op på.
- Kl. 21:45
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Tak for det. Hr. Bertel Haarder, Venstre.
- Kl. 21:45
- Bertel Haarder (V):**
Tak for en monumental flot tale med et velargumenteret forsvar for rigsfællesskabet, og ikke bare et forsvar, men med den stærke begrundelse, at jo mere betydning, Nordatlanten får, jo vigtigere er det for alle tre rigsdele, at vi holder sammen i rigsfællesskabet og derved bliver mere end tre gange en. Vi bliver mere ved at være sammen.
Tak også for samarbejdet i Nordisk Råd om fjernelse af grænsehindre mellem rigsfællesskabets dele. Jeg forstår så udmærket ønsket om, at Færøerne får sin egen delegation, uafhængig af Danmarks, til Nordisk Råd. Jeg forstår det udmærket. Vi har drøftet det på session efter session. Det kræver alle de nordiske staters accept, og derfor er det ikke kun Danmark. Det vil jeg spørge om ikke hr. Edmund Joensen er enig med mig i.
- Kl. 21:46
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Værsgo til ordføreren.
- Kl. 21:46
- Edmund Joensen (SP):**
Tak. Tak for ordene. Jeg er enig, men vi havde en forespørgsel fra hr. Christian Juhl her forleden, som blev besvaret i Folketinget. Og jeg forstod svaret således, at grundloven ikke var nogen hindring for Færøernes egen deltagelse i Nordisk Råd som fuldt medlem. Men
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Hr. Bertel Haarder, værsgo. Kl. 21:47
- Bertel Haarder (V):**
Jeg er enig i, at grundloven ikke er til hinder for det, men det kræver altså enighed mellem de nordiske lande. Som præsident for Nordisk Råd ville jeg ønske, at vi kunne trylle. Men vi skal altså være enige om det alle fem. Kl. 21:48
- Edmund Joensen (SP):**
Men tak for spørgsmålet. Hvis nu Danmark siger ja, så kan vi gå videre til de andre nordiske lande og stille dem spørgsmålet, og det ville hjælpe en hel del, tror jeg. Tak for spørgsmålet. Kl. 21:48
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Jeg ser ikke flere, der har bedt om en kort bemærkning, og derfor siger vi tak til Edmund Joensen. Sjúður Skaale, værsgo. Kl. 21:48
- (Ordfører)
Sjúður Skaale (JF):
Tak for det. Denne talerstol er til det fælles, det samfundsmæssige, og ikke til det private, personlige eller det intime. Men i dag bliver jeg nødt til at gøre en undtagelse, for jeg er blevet gjort opmærksom på nogle personlige forhold, som det nok er bedst at jeg selv fremlægger, før en eller anden blodtørstig journalist graver det frem og gør det til en stor skandale. Min rolle her i huset er at være en nordatlantisk modvægt til rigets danske politiske og kongelige centralmagt. Det problematiske i den nye indsigt, jeg har fået, er, at jeg selv er dansk. Jeg er ikke bare dansk; jeg er kongelig. Min bror har i lang tid gransket vores slægt, og det viser sig, at vi stammer i lige linje fra danernes suverænt største og jo mest betydningsfulde konge, selveste Harald Blåtand. Ham er der sikkert andre her i salen der også stammer fra, men jeg skulle jo netop være noget andet. Derfor sætter den nye viden både mit personlige og mit politiske liv i et nyt perspektiv, og de mange mærkelige følelser, det vækker, strækker sig helt fra frygt for at blive beskyldt for dobbeltspil til stolthed – stolthed over, at det altså var min familie, der forenede Danmark, begyndte et opgør med 900-tallets meget brutale skikke ved at indføre kristendommen og således startede den lange rejse imod den retsstat, som vi kender.
De, der har læst Frans G. Bengtssons fortælling om bl.a. Harald Blåtand i de legendariske romaner »Røde Orm«, ved, hvad jeg taler om. I min familie har vi altid dyrket de bøger, og nu forstår jeg hvorfor. Det er vores familiefortælling. Det er hylende morsomt, men det er også gruopvækkende at læse om, hvordan fejder blev afgjort, ved at den, der kunne kappe hovedet af sin fjende, fik ret. Men midt i al grusomheden må man dog sige, at afgørelser blev truffet. Når et hoved rullede, kom man videre, og der kan vi lære noget af de gamle vikinger – ikke når det gælder de rullende hoveder, men når det gælder det med at komme videre.
Der har i dagspressen på det sidste været mange historier om alt for lange ventetider i retssystemet. Hverken de kriminelle eller deres ofre kan komme videre med deres liv, fordi de venter og venter på domstolens afgørelser. Retssystemet er fælles for hele riget, og vi oplever også problemet på Færøerne. Jeg har før talt om en stor civil erstatningssag, der blev rejst mod ledelsen af en dansk bank på Færøerne og dens danske datterbank, der begge blev erklæret

konkurs i år 2010. For et år siden faldt der endelig dom i sagen om den danske datterbank. Personerne blev frikendt, 9 år efter banken var erklæret konkurs, og 7 år efter retssagen startede. Jeg tager den op igen i dag, for sagen i forbindelse med den færøske bank kører stadig væk, og nu står det klart, at efter en dom i byretten i 2019 skal retssagen starte igen i Østre Landsret om et år. Der forventes at falde dom i december 2022, altså efter 10 år med retssager og 12 år efter bankens konkurs.

Hvis man ser på den anden sag og på Finansiell Stabilitets succesrate generelt, er det sandsynligt, at personerne bliver frifundet, men det ville være fuldstændig lige meget. I det årti, der er gået, er de sagsøgte dømt i medierne og socialt. De har betalt en stor personlig pris, og de har tabt deres muligheder for at agere frit i erhvervslivet. Så hjælper det ikke noget, at rettens øverste instans finder, at man er uskyldig. Det giver ikke 10 tabte år tilbage. Som man siger på engelsk: Justice delayed is justice denied. Når man sidder fanget i retssystemets masker i så lang tid, er det en dom i sig selv. Man renser juridisk, men man er dømt af processen. Hvis personerne så skulle blive fundet skyldige, har de ingen jordisk chance for at betale alle pengene tilbage alligevel. Der er ingen vindere her. Og dog: Sagsomkostningerne hidtil overstiger formentlig 100 mio. kr., sikkert langt mere, og det er skatteyderne, der bløder. Det vil sige, at mens nogle personers retssikkerhed bliver væk i processen, er der andre, der scorer kassen på samme proces, og som altså har en økonomisk interesse i den. Det er ikke deres skyld, men når nogle kan få økonomisk gevinst af noget, der undergraver retssikkerheden, er rammerne ikke i orden.

Kl. 21:54

Vi skal herfra ikke blande os i den dømmende magts arbejde, men vi bør sætte en tidsmæssig grænse for, hvor længe staten kan være efter en person. Det er en betingelse for at kunne opretholde vores mest basale princip, retssikkerheden. Og det siger jeg altså både som politiker og som efterkommer af manden, der gjorde op med de gamle dages halshugninger. På Harald Blåtands tid i 900-tallet var dommene ikke altid retfærdige, men de blev eksekveret hurtigt. Det var ikke Haralds mening, at det skulle blive omvendt, nemlig at dommene er retfærdige, men at de eksekveres uendelig langsomt, for så forsvinder retfærdigheden i processen, og vi står tilbage med hverken den hurtige eksekvering eller retfærdigheden. Så lad os i retfærdighedens, retssikkerhedens og Harald Blåtands navn få sat den grænse.

Så til noget positivt. Jeg indgik sammen med andre en aftale med den forrige regering om en pulje til produktion af dokumentarfilm fra rigsfællesskabets tre lande. Puljen var med til at finansiere bl.a. filmen »Skál«, der viser de meget dybe kløfter, der er mellem den konservative og den liberale fløj på Færøerne. Den fik topanmeldelser i danske medier, den har haft mange tilskuere, og den har således, som hensigten var, været med til at højne kendskabet til og forståelsen for Færøerne i resten af riget. I december indgik vi en lignende aftale med den siddende regering. Den vil føre til flere film, bedre kendskab og bedre forståelse. Tak for det, finansminister, og tak til Folketingets andre partier for de aftaler, vi indgik i december. De vil alle føre til konkrete, gavnlige projekter, og jeg skal hilse at sige, at folk er glade.

Til sidst: Poul Schlüter er gået bort. Det var ham, der i 1992, efter 17 års tovtækkeri, efterkom Færøernes krav om at overtage undergrunden og dermed løse en lang og slidende konflikt. Jeg spurgte ham engang, hvordan han som statsminister kunne gøre det, som andre statsministre og embedsværket havde sagt var umuligt i henhold til grundloven. Det meget elegante svar var:

Min beslutning byggede slet ikke på juraen. Den byggede på min egen politiske og filosofiske vurdering og på ønsket om gode relationer mellem Danmark og Færøerne.

Der blev her i huset for nogle år siden talt om nødvendighedens politik. Schlüter forstod sig på politikens nødvendighed. Det håber jeg også den siddende regering vil gøre i den kommende tid, hvor udenrigs- og sikkerhedspolitiske forhold kan sætte kiler i rigsfællesskabet, hvis ikke de tackles i Schlüters ånd eller i min forfader Harald Blåtands ånd. Det er jo ikke tilfældigt, at en teknisk opfindelse, der kan få meget forskellige enheder til at fungere sammen, kaldes bluetooth. Der vil blive brug for megen politisk bluetooth i de kommende år. Tak for ordet.

Kl. 21:57

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Nu skal jeg se, hvad der er af korte bemærkninger. Der er en kort bemærkning fra fru Tanja Larsson.

Kl. 21:57

Tanja Larsson (S):

Tak. Forleden havde vi den traditionsrige og årlige drøftelse af rigsfællesskabets muligheder og udfordringer. Ordføreren var jo desværre sygemeldt på det tidspunkt, så velkommen tilbage. Det er godt at se, at hr. Sjóður Skaale har det godt igen. Ordførerens stedfortræder rejste en vigtig og spændende debat om Færøernes handel med omverdenen, herunder afhængighedsforholdet til Rusland og ønsket om at handle mere med EU. Statsministeren nævnte jo i sin tale tidligere i dag behovet for, at vi i rigsfællesskabet står sammen om vores fælles værdier som værn mod dem, der ikke deler dem. Hvordan ser ordføreren på sagen, og hvordan mener ordføreren at vi kan bruge rigsfællesskabet til at fremme Færøernes handel med EU og omverdenen?

Kl. 21:58

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ordføreren.

Kl. 21:58

Sjóður Skaale (JF):

Tak for spørgsmålet. Når det gælder handlen med Rusland, vil jeg først og fremmest sige, at alle europæiske lande sælger alt det til Rusland, som Rusland vil købe af dem. Det gør Danmark også. Man sælger ikke madvarer til Rusland, fordi Rusland ikke vil købe madvarer fra europæiske lande, bortset fra fra Færøerne, fordi vi ikke er med i de gensidige sanktioner, der er. Men jeg er selvfølgelig ikke glad for, at vi er så økonomisk afhængige af Rusland, som vi er nu – slet ikke. Det ville være en stor fordel for vores økonomi, hvis vi fik bedre adgang til det europæiske marked, og jeg ser det også som en stor fordel rent strategisk, hvis vi kunne blive mere afhængige af salg til Europa i stedet for salg til Rusland. Det er meget vigtigt, og jeg håber, at den danske regering, som jo er med i EU, vil være med til at bane vejen for, at vi kan få bedre adgang for vores produkter til det europæiske marked. Det ville være gavnligt økonomisk og strategisk.

Kl. 21:59

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo, spørgeren.

Kl. 21:59

Tanja Larsson (S):

Tak. Ordføreren nævner til sidst i sin tale, at vi i rigsfællesskabet står over for nogle store fælles udfordringer, som vi kan risikere splitter os ad, hvis ikke vi håndterer dem ordentligt. Jeg og Socialdemokratiet deler ønsket om at sikre et tættere, bedre og mere ligeværdigt samarbejde mellem Danmark og Færøerne i fremtiden. Hvilke udfordringer har ordføreren særlig i tankerne, og hvordan mener

ordføreren vi kan styrke vores samarbejde om at imødegå dem i fællesskab?

Kl. 22:00

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ordføreren.

Kl. 22:00

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for spørgsmålet. Det drejer sig om at give hinanden plads. Når det gælder handlen med Rusland f.eks., var der visse kræfter i Danmark, både politikere og fra pressen, som ønskede, at Danmark skulle gribe ind og standse vores eksport til Rusland, men man sagde fra regeringens side: Det er handelspolitik; det lader vi Færøerne bestemme selv. Således kan vi leve i et fællesskab, men forfølge de interesser, vi hver især har. Det ville være forfærdelig kostbart for Færøerne, hvis vi skulle stoppe med at sælge til Rusland, som jo er et så vigtigt marked. Så det drejer sig om, at vi giver hinanden plads og ikke lægger os ind over hinanden, og når sikkerhedspolitik bliver mere omfattende, og når handelspolitik og fiskeripolitik kan få sikkerhedspolitiske aspekter, er det meget vigtigt, at man ikke fra dansk side tromler hen over det og siger, at nu bestemmer vi det her, og ligesom trækker områderne tilbage. Det må foregå i en meget tæt dialog. Tak.

Kl. 22:01

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste spørger er hr. Christian Juhl. Værsgo.

Kl. 22:01

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Det var jo en ret spændende proces med Rusland, og det understregede da min kritiske tilgang til EU's tåbelige måde at arbejde på, men det var noget andet, jeg gerne ville spørge om. Jeg kan huske, at vi engang fik skældud i Folketinget, fordi vi var kommet til at pristalsregulere bloktilskuddet til Færøerne, og de havde udtrykkeligst bedt om ikke at få pristalsreguleret deres bloktilskud, fordi det skulle låses fast. Og det kan jeg se at det har været i forbindelse med de sidste tre-fire finanslove, og det er det faste beløb på godt 600 mio. kr., og nu, hvor Færøerne jo i disse år har haft en bedre bni pr. indbygger, end danskerne har haft, vil jeg spørge: Er der planer om, at man helt vil droppe det?

For jeg kan huske, at en af repræsentanterne fra dengang sagde: Penge, vi ikke selv har tjent, er ikke gode penge. Og der henviste vedkommende færing til: Vi vil helst selv tjene pengene, og så må I beholde jeres i Danmark.

Kl. 22:02

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 22:02

Sjúrður Skaale (JF):

Fra et vist politisk hold er der planer om det. Der var et landsmøde forleden, hvor et parti erklærede, at de ønskede at reducere bloktilskuddet kraftigt i den næste valgperiode, hvis de kom til magten.

Historien er, at man på Færøerne på eget initiativ for 20 år siden valgte at reducere bloktilskuddet med en tredjedel og fastfryse det nominelt, og det har jo sparet statskassen for ca. 20 mia. kr. i den periode, der er gået. Jeg synes, det er sundt, jeg synes, det er vigtigt, at man ikke er afhængig af ydelser udefra. Det skaber et mere dynamisk erhvervsliv, og det er jo ikke sundt for et politisk system, at der er nogen, der byder sig til og siger, at stem på os, så sikrer vi, at pengene fra danskerne fortsætter, og man siger, at stem på de andre, og så må I selv tjene til dagen og vejen.

Det er selvfølgelig et mål, at vi skal have bloktilskuddet helt væk. Hvor hurtigt det skal gå, ved jeg ikke, men som spørgeren sagde, bliver det jo hvert eneste år reduceret en lille smule, fordi det er fastfrosset.

Kl. 22:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 22:03

Christian Juhl (EL):

Jo, men det kunne jo være en fin anledning lige nu. I øjeblikket har vi et stort økonomisk problem i Danmark. Statsministeren siger godt nok, at vi har en sund økonomi, men vi har i hvert fald ikke rigtig penge til en human flygtninge- og indvandrepolitik, så det kunne jo være et rigtig godt beløb at få ned i det hul i Danmarks kasse, og hvis den politiske vilje i regeringen så også kunne ændre sig, ville det være rigtig, rigtig godt. Men jeg ser frem til, at det går godt i Færøerne også i de kommende år både økonomisk, men også politisk og moralsk.

Kl. 22:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 22:03

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Bloktilskuddet er i øjeblikket på ca. 640 mio. kr., og der er nogen, der argumenterer for at reducere det. For hvis man tager det samlede billede af de økonomiske relationer mellem Danmark og Færøerne, så er der nok mange, der vil mene, at det er Danmark, der tjener mere på det end Færøerne. For vi importerer jo alt igennem Danmark, og vi eksporterer gennem Danmark, agenturerne ligger jo i Danmark, og der er mange penge, der strømmer til Danmark på grund af den konstellation, som vi har. Men det er en diskussion, som er løbende på Færøerne.

Kl. 22:04

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Karsten Hønge. Værsgo.

Kl. 22:04

Karsten Hønge (SF):

Hr. Sjúrður Skaale beskrev jo nogle af dilemmaerne i sin tale i forhold til eksporten til Rusland, og det er jo åbenlyst et dilemma, at vi i Europa forsøger at have sanktioner mod Rusland og så Færøerne, der samtidig eksporterer. Til gengæld beskrev hr. Sjúrður Skaale også lige eller antydte i hvert fald de historiske betingelser, der var for, hvorfor vi er endt i den situation. Hvordan kommer vi ud af den? Altså, hvad skal der til, for at man enten åbner europæiske markeder for færøsk fisk, eller vi selvfølgelig på anden vis kompenserer for den manglende eksport, hvis Færøerne skal stoppe med at eksportere til Rusland?

Kl. 22:05

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 22:05

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Historisk set begyndte vi at eksportere i stor stil til de russiske markeder, fordi vi blev sanktioneret af Europa. Det var i 2013-2014, og i et helt år var de europæiske havne totalt lukkede for færøske skibe, det var en fejde, det var en uenighed, og det viste sig, at vi havde ret hele tiden, og vi vandt så den efterfølgende retssag, og sanktionerne blev ophævet, og vi endte med at få ret i det, som vi

havde sagt og krævet. Så det var en fejl, man gjorde fra europæisk side, og det var derfor, Europa ligesom skubbede os over i Ruslands hænder.

Hvordan kommer vi ud af det? Hvis vi får en bedre aftale med Europa, altså med forædlede produkter – nu kan vi næsten kun eksportere råvarer – hvor vi får bedre adgang for vores produkter, så vil det være en kæmpe fordel, og det vil gøre, at vi vil blive langt mindre afhængige af Rusland, end vi er i dag. Jeg kan godt se, at det, hvis man f.eks. bliver mere afhængig af Rusland, i hvert fald kan få politiske implikationer.

Kl. 22:06

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 22:06

Karsten Hønge (SF):

Jo, jo, men jeg er jo netop helt med på de historiske forklaringer på, hvorfor man endte i den faktisk for alle parter på nær Rusland sådan lidt uholdbare situation, at man, som hr. Sjúrdur Skaale selv siger, blev skubbet i armene på russerne. Der kan vi jo ikke komme uden om, at det nærmest var det, der foregik. Så det, der er interessant nu, er vel, hvordan man får rykket Færøerne ud af bjørnens klør derovre. Altså, hvad skal der til, og hvilke processer ser hr. Sjúrdur Skaale for sig, hvor vi får rettet op på det der underlige med, at Færøerne eksporterer, mens resten af Europa sanktionerer?

Kl. 22:06

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 22:06

Sjúrdur Skaale (JF):

Som jeg sagde i svaret lige før, eksporterer andre lande også til Rusland, og der er mange på Færøerne, der vil sige: Hvorfor er det et problem, at man kan købe en færøsk laks i Moskva, mens det ikke er et problem, at man kan købe en BMW-bil i Moskva? Hvorfor er det et problem? Men jeg synes, det kan blive et politisk problem, at vi er så bundet til Rusland, som vi er nu, og løsningen er, at vi får bedre adgang til de europæiske markeder. Det er simpelt hen løsningen, som ligger, og det burde alle have en interesse i og faktisk også en strategisk interesse.

Kl. 22:07

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Jeg skal lige bede ordføreren om at tørre af her. Den næste ordfører er hr. Sikandar Siddique, som bedes komme på talerstolen. Værsgo.

Kl. 22:07

(Privatist)

Sikandar Siddique (UFG):

Formand, statsminister. Hadet spreder sig som ringe i vandet, det tager til i styrke, samles i brusende, stormende bølger og i oprørt hav. Når det er allerværst, kan det rejse sig som en tsunami af had og skylle de mest sårbare med sig, så de overmandes af had, kvæles i had, drukner i had. I can't breathe, som George Floyd sagde, da livet blev presset ud af ham.

Hadet kommer mange steder fra – det ved vi – men hadet kommer desværre også fra denne sal i form af hård retorik og politiske beslutninger fra demokratiets højborg, og derfor, venner, er mit budskab i dag, at vi skal passe på, at vi ikke bliver hadets højborg. I denne sal bliver der kæmpet for det, vi tror på, og det skal vi naturligvis hver især gøre. Men det, der bliver sagt og gjort, kan også gøre hadet og legitimere det. Andre gange bliver hadet bortfor-

klaret, og alt for ofte bliver der blot ladet stå til, selv om hadet har konsekvenser for vores medborgere hver eneste dag, og så vil hadet leve videre.

Forleden blev en familie endnu en gang verbalt overfaldet midt i en gåtur på havnen, med ord så grove og så krænkende, at det vendte sig i maven på de fleste. Vi husker alle de to skræmte børn, det var hjerteskræende – hjerteskræende – og da så jeg mine kollegaer i Folketingssalen tage afstand. Tak for det. Men – men, venner – det er ikke nok kun at tage afstand. Det bliver aldrig nok, og det gælder også statsministeren, særlig ikke hvis vi selv er med til at føre en politik, der kan fremstå racistisk, der kan fremstå diskriminerende, og gøre, at vores medborgere føler sig diskrimineret, og at den diskrimination bliver mainstream.

Så det er slet, slet ikke nok at tage afstand, for kun handling stopper racisme. Min påstand er, at den diskriminerende og racistiske politik, som dette Folketing har vedtaget eller videreført, bærer en del af det ansvar for den bølge af had, som vi lige nu ser skylle ind over vores minoriteter. Jeg oplever det selv, men mange andre, der ikke har valgt at stille sig op på Folketingets talerstol, men som blot lever deres almindelige hverdagsliv, oplever det også, når de handler ind i Harald Nyborg, når man går søndagstur med familien, når de bruger den offentlige transport, når de passer deres arbejde som postbud, ja, eller som jeg selv oplevede det her forleden, når man står foran bageren og spiser en bolle. Det kan vi ikke leve med, og i stedet skal vi her i Folketinget gå forrest og være inspirerende ledere, der viser en anden vej, hvor hadet fortrænges og empatien og medfølelsen gødes og får plads.

Vi står her i dag til afslutningsdebatten i folketingsåret 2021, og jeg håber, at vi kan slutte dette folketingsår med et fælles løfte om, at vi vil bekæmpe hadet med alt, hvad vi har i os, så vi, når vi åbner Folketinget efter sommerferien, bliver mangfoldighedens højborg, handlingens højborg, en højborg, der bekæmper racisme og had og sætter hver af os fri og giver hver af os lige muligheder til at leve, som vi vil, uanset hudfarve, uanset religion, uanset seksualitet, uanset oprindelse og handicap, så Folketinget bliver en institution, der går forrest og inspirerer befolkningen positivt og giver alle borgere i Danmark frihed til at være den, vi hver især er, uden at frygte at gå en tur på gaden, uden at frygte, at man bliver overfaldet af en racist, mens man venter på bussen.

Årtiers skræmmekampagner bygget på fremmedhad, desværre også her på Christiansborg, har for mig at se radikaliseret dele af befolkningen og skyllet andre bort i hadets floder. Nu skal vi genskabe sammenholdet, nu skal vi genskabe friheden, friheden til at være den, man er, friheden til at gå klædt, som man vil, friheden til at elske den, man vil, friheden til at se ud, som man vil, friheden til at tro på den, man vil, og friheden til at leve i fællesskab på den fantastiske planet, som vi er blevet givet til låns – en planet, vi i fællesskab skal passe på – et fællesskab, vi skal passe på, kære venner. Tak for ordet.

Kl. 22:12

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Egge Rasmussen. (Sikandar Siddique (UFG): Jeg vil gerne lige læse en vedtagelsestekst op.) Jamen værsgo.

Kl. 22:12

Sikandar Siddique (UFG):

Tak. På vegne af Frie Grønne, dvs. Susanne Zimmer (UFG), Uffe Elbæk (UFG) og Sikandar Siddique (UFG), skal jeg læse følgende forslag til vedtagelse op:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at endnu et år er spildt i forhold til at sikre den nødvendige klimahandling og afbøde den klimakatastrofe, der truer livet på planeten, som vi kender det. Folketinget konstaterer, at regeringen er ved at svigte de reduktionsmål, der er fastlagt i klimaloven, som i øvrigt bør suppleres med en klimalov 2.0, der tager ansvar for Danmarks reelle udledninger. Folketinget konstaterer, at regeringen handler uden rettidig omhu og dermed er i gang med et generationssvigt, der kan skabe en ubeboelig og utryg klode og sende hundredvis af millioner af mennesker på flugt. Folketinget konstaterer ligeledes, at endnu et år er spildt i forhold til at bekæmpe den statsracisme, der har vundet indpas i Danmark. Der er brug for et konsekvent opgør med den forføjede og umenneskelige politik, som udskammer og mistænkeliggør vores minoriteter, og al diskriminerende politik bør ruller tilbage, så Danmark igen kan blive et humanistisk foregangsland.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 149)

Tak for ordet.

Kl. 22:14

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Vedtagelsesteksten vil indgå i de videre forhandlinger. Der er en kort bemærkning fra Søren Egge Rasmussen. Værsgo.

Kl. 22:14

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen tak for talen. Jeg har også lidt på fornemmelsen nogle gange, at der lugter lidt for meget af svovl i Folketingssalen. Så jeg deler den der forventning om, at det kan blive bedre fremadrettet, og at der kan blive en anden tone i forhold til, hvordan vi omtaler folk med en flygtninge/indvandrerbaggrund.

Nu hørte jeg ordførerens vedtagelsestekst, og ordføreren siger, at endnu et år er spildt på klimadagsordenen. Det synes jeg ikke rigtig. Altså, vi har jo faktisk taget nogle ret væsentlige skridt for at få planlagt to store energiover, som kan gøre, at Danmark kommer frem til at eksportere vedvarende energi i stedet for, som vi har gjort indtil nu, eksportere fossil energi.

Jeg synes også, at det, at vi landede en aftale om at renovere de almene boliger og afskaffe den der renoveringskø på 17 mia. kr., altså er noget, som giver et plus klimamæssigt. Jeg synes, at der har været mange opfølgninger på den energiaftale, vi har lavet, som faktisk trækker i den rigtige retning.

Så kan ordføreren ikke se, at vi ikke udelukkende har spildt året, men at der faktisk er nogle ting, der går i den rigtige retning?

Kl. 22:15

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 22:15

Sikandar Siddique (UFG):

I dag ude foran for Folketingets trappe var der mødt unge mennesker op for at vise deres utilfredshed – ngo'er, Klimarådet, bedsteforældre. Der er rigtig, rigtig mange mennesker ude i vores samfund, som ikke deler den opfattelse.

I Frie Grønne mener vi, at klimakrisen er så presserende, at det ikke er nok at rykke kommaer, og det er det, jeg mener der er blevet gjort. Vi bliver nødt til at forstå situationens alvor, og at vi bliver nødt til at handle. Som FN har sagt, er der brug for handling, prompte, omgående handling uden historisk fortilfælde. Og det er det ansvar, som Frie Grønne mener at Folketinget har svigtet.

Kl. 22:16

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 22:16

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg er helt enig i, at vi kan gøre mere, og jeg er også tit meget utålmodig. Vi har sådan et rotationsprincip Enhedslisten, at vi skal ud af Folketinget igen, for vi vil gerne nå at udrette noget, mens vi her. Og de her landbrugsforhandlinger kører alt for langsom.

Men jeg synes altså også, at vi i Danmark har fået vedtaget en klimalov, og at vi faktisk har lavet noget, som sætter en retning, og som presser regeringen. Og som statsministeren også måtte indrømme i sin tale i dag, fik vi faktisk med det forståelsespapir, vi lavede, presset regeringen. Vi har faktisk opnået noget, og det synes jeg egentlig at ordføreren skulle anerkende – altså at der faktisk sker noget.

Kl. 22:16

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 22:16

Sikandar Siddique (UFG):

Der sker noget, men der sker ikke nok. Jeg var jo selv med i boligaf-talen, og vi kan jo godt forhandle om, hvordan Landsbygefonden skal se ud, men vi kan ikke forhandle om fysikkens love, vi kan ikke forhandle om naturens love. Hvis ikke vi reagerer og sørger for omgående reduktioner, sådan som FN har sagt siden 2017, bliver det for sent. Vi bliver nødt til at anerkende den præmis.

Klimakrisen er ikke en krise, vi kan arbejde med, som vi plejer at gøre, ligesom vi heller ikke kunne med coronakrisen. Vi skal handle lige nu, og det er den præmis, som vi udfordrer.

Kl. 22:17

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til hr. Sikandar Siddique. Der er ikke flere korte bemærkninger. Jo, undskyld, der er indtegnet en kort bemærkning netop nu. Fru Ida Auken, værsgo.

Kl. 22:17

Ida Auken (S):

Jeg blev nysgerrig efter, om ordføreren, hr. Sikandar Siddique, bare lige ville komme med tre gode forslag, der giver omgående reduktioner.

Kl. 22:17

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 22:17

Sikandar Siddique (UFG):

Ja, vi vil have en CO₂-afgift lige nu, vi vil have halveret den animalske produktion lige nu – som i lige nu – og så vil vi gerne have en klimalov 2.0 vedtaget lige nu.

Kl. 22:17

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 22:17

Ida Auken (S):

Man kan jo så spørge, om det ville give omgående reduktioner. Det kan man i hvert fald sætte spørgsmålstegn ved. Selv hvis vi indførte en CO₂-afgift lige nu, ville den næppe give omgående reduktioner.

Men så vil jeg så spørge ordføreren, hvordan man lige nu vil halvere den animalske produktion. Vil man bare gå ud og ekspropriere? Har Frie Grønne bare lige sådan 200 mia. kr. til at gå ud og tage folks værk og liv fra dem og sige, at det er lige meget med landdistrikterne

og med landbruget, for nu går vi bare ud og eksproprierer? Er det sådan nogle tanker, man gør sig?

Kl. 22:18

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 22:18

Sikandar Siddique (UFG):

Det er jo det, der er problemet i hele klimadebatten. Præmissen for det er altid arbejdspladser og vækst. Det har vi lagt rigtig meget vægt på i dag. Der tøver vi overhovedet ikke; det må gerne koste vækst, og det må gerne koste arbejdspladser. Det handler om vores eksistensgrundlag, så det må det gerne gøre. Det lægger vi overhovedet ikke skjul på. For os at se er det netop væksten, der har gjort, at vi er kommet hertil i forhold til klimaet. Så vi lægger overhovedet ikke skjul på det. Det må gerne koste arbejdspladser, og det må gerne koste vækst. Klimakrisen er det absolutte og det vigtigste, som vi skal tage fat om som folketingspolitikere og som lovgivende forsamling.

Kl. 22:19

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til hr. Sikandar Siddique. Der er ikke flere spørgsmål nu. Den næste ordfører er fru Inger Støjberg. Værsgo.

Kl. 22:19

(Privatist)

Inger Støjberg (UFG):

Jeg har jo efterhånden siddet nogle år her i Folketinget, og jeg har derfor også deltaget i rigtig, rigtig mange afslutningsdebatter. I den tid har vi Danmark gennemlevet økonomiske kriser, perioder med arbejdsløshed, vi har deltaget i krige, vi har oplevet kriser i form af overenskomstforhandlinger, der har sat samfundet i stå, klimadiskussioner og rigtig meget andet, men et tema har i alle årene gået igen og igen: udlændingepolitikken. For ligegyldigt hvordan vi vender og drejer det, er det uomtvistelig sådan, at langt de fleste af de problemer, vi har i Danmark, er på grund af udlændinge, der er kommet hertil.

Vi er desværre ikke længere det homogene land, som vi har været, og som vi kunne være, og lad os være ærlige over for hinanden: En stor del af de problemer, som vi slås med, skyldes, at der i alt for mange år er kommet alt for mange udlændinge til Danmark. Alt for mange udlændinge er kriminelle, alt for få udlændinge er i arbejde, og de bliver dermed forsørgt af danske skatteydere. De områder, hvor det er usikkert at færdes, ja, det er i ghettoområder, og hvor f.eks. unge udlændinge hærger. Det er i flygtninge- og indvandermiljøer, at piger og kvinder er underlagt social kontrol, og vi havde med sikkerhed ikke haft barnebrude her til lands, en ækel tradition, der trækker tråde helt tilbage til profeten Muhammed og hans giftermål med 9-årige Aisha. I dag har vi andre ord for den slags perverterede handlinger, og vores efterretningstjeneste bruger ufattelige ressourcer på at overvåge og dermed forhindre terrorangreb.

Nu vil regeringen og et flertal i Folketinget så ydermere pludselig hente kvinder, der har tilsluttet sig den værste terrororganisationer nogen sinde, til Danmark. Det gør man, selv om alle ved, at det her er at importere problemer, og oven i købet selv om vi ingen forpligtelser har til at hente kvinder og børn til Danmark. Vi skylder på ingen måder de her kvinder noget som helst. Det eneste, de fortjener, er en lukket dør og en iskold skulder fra vores side, men regeringen bukkede under for presset fra venstreorienterede meningsdannere og godhedsindustrien.

I de her dage står der så en flok syrerer og nogle – ja, undskyld udtrykket – dybt naive danskere ude på Slotspladsen her foran Chri-

stiansborg, de demonstrerer dag ud og dag ind for, at syrerne ikke skal rejse hjem og genopbygge deres eget land igen, men det skal de. Og nu håber jeg altså ikke, at regeringen og et flertal også i den her sag bukker under for venstrefløjen, meningsdannerne, rektorerne på gymnasierne og Dagbladet Politiken. Jeg kan sagtens sætte mig ind i, at det på mange måder er bedre og langt mere behageligt at være her i Danmark end i Damaskus, men Danmark er ikke deres fædreland. Danmark gav dem midlertidig beskyttelse, mens de havde brug for det, og derfor skal de naturligvis også efterleve myndighedernes anvisninger og forlade Danmark igen, når vurderingen er, at det er muligt, og for nogles vedkommende er det altså nu.

Et hav af gange har jeg fået besked på, at nu skal jeg altid huske at fremhæve de gode eksempler, som f.eks. når en flygtning eller indvandrer er kommet i arbejde eller i uddannelse, men ærlig talt hvorfor egentlig? Hvorfor skal man egentlig takke en flygtning eller en indvandrer for at forsørge sig selv eller være i gang med en offentligt betalt uddannelse? Det burde da være det forventelige. Vi går jo heller ikke og takker naboen eller vores fætter for, at han rent faktisk er stået op i dag og taget på arbejde og ikke er på offentlig forsørgelse, vi forventer da, at vores nabo eller fætter arbejder, ligesom jeg jo heller ikke går og takker min niece og min nevø for, at de tager en uddannelse. Det er da forventeligt, og det er altså ligegyldigt, hvor man kommer fra.

Dagens debat her som mange tidligere debatter handlet om lidt af hvert, men også i dag har udlændingepolitikken fyldt rigtig meget, og jeg må sige, at jeg bliver uendelig trist, når jeg f.eks. hører Enhedslistens og Radikale Venstres syn på udlændingespørgsmålet, men det er der jo sådan set ikke noget nyt i. Jeg ved heller ikke rigtig, om jeg synes, at der er noget nyt i, at Socialdemokraterne sådan set løber fra deres løfter på udlændingeområdet, når det gælder, problemet er bare, at det er til stor skade for alle vi danskere, der elsker Danmark, men det er nu engang sådan, at man skal bære udlændingepolitikken i hjertet, og jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg er dybt bekymret, for ikke alle bærer det her i hjertet.

Kl. 22:24

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Sikandar Siddique. Værsgo.

Kl. 22:24

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg har et spørgsmål til ordføreren i forhold til hele udlændingebatten. Jeg har fremført det flere gange, hvor jeg har sagt, at det, at man kræver, at nogen skal i arbejde – man siger: I skal bidrage – selvfølgelig ikke udelukker, at man også kan lave handlingsplaner, f.eks. mod hadforbrydelser. Og vi ser jo, at der er en del hadforbrydelser, der kommer frem på de sociale medier, i videoer osv. Hvad mener ordføreren vi skal gøre ved det? Mener ordføreren, at der er behov for, at vi politisk sætter initiativer i gang, der sørger for at sikre f.eks. de kvinder, vi ser blive verbalt og fysisk overfaldet, som bliver spyttet på og slået? Vi har jo set børn, der oplever chikane, og som bliver overfuset på gaden. Og jeg kan forstå, at ordføreren vil stille krav i forhold til at arbejde og bidrage, men mener ordføreren, at vi også skal sætte ind med konkrete initiativer, der sørger for at sikre, at de her minoriteter, især kvinder, kan føle sig trygge?

Kl. 22:25

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 22:25

Inger Støjberg (UFG):

Jamen prøv at høre her, hr. Sikandar Siddique: Hadforbrydelser burde slet ikke høre til i Danmark, og det gælder jo begge veje.

Det gælder jo både den dansker, der overfuser en flygtning eller en indvandrer – det skal ikke finde sted – men det gælder også den anden vej; det skal da heller ikke finde sted den anden vej. Prøv at spørge, hvor mange skolelærere, togkontrollører, buschauffører og ja, også politikere, der bliver overfuset hver eneste dag. Det her går begge veje. Så måske vi skulle bruge det her øjeblik til at blive enige om, at det her ikke skal forekomme – hverken den ene vej eller den anden vej. Det er bare lidt som om, at hvis man siger, at også danskere bliver udsat for hadforbrydelser af f.eks. flygtninge eller indvandrere, har det en helt, helt anden klang. Men det er bare realiteten. Prøv at spørge skolelærerne, togkontrollørerne, buschaufførerne og sygeplejerskerne. Prøv at spørge f.eks. offentligt ansatte om det.

Kl. 22:26

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 22:26

Sikandar Siddique (UFG):

Men det er jo præcis det, jeg siger. Altså, da vores jødiske medborgere oplevede hærværk, var vi jo også ude at sige: Det er ikke i orden. Men lige nu viser alle undersøgelser, f.eks. den, vi så i Politiken her forleden, at det er muslimske minoriteter, der er særlig udsat for hadforbrydelser. Og derfor vil jeg bare spørge ordføreren, om ordføreren vil være med til at lave en handlingsplan med konkrete initiativer, der kan sikre, at vi får den statistik ned. Det er et simpelt spørgsmål. Og selvfølgelig skal vi bekæmpe alle slags hadforbrydelser – det er vi enige om.

Kl. 22:27

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 22:27

Inger Støjberg (UFG):

Jamen hvis det går begge veje, så ja. Altså, hadforbrydelser hører ikke til i Danmark, og det burde vi sætte ind over for. Men man burde lige så vel anerkende, at der er et hav af danskere, der hver eneste dag bliver udsat for hadforbrydelser af f.eks. unge indvandrerdrøge.

Kl. 22:27

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl. Værsgo.

Kl. 22:27

Christian Juhl (EL):

Jeg kan forsikre fru Inger Støjberg om, at jeg bærer udlændingepolitikken i mit hjerte, og at jeg er tilhænger af en humanitær udlændingepolitik langt, langt ind i min krop. Jeg ved ikke, hvorfor jeg skulle beskyldes for det modsatte. Det er jeg ked af.

Så vil jeg gerne stille et spørgsmål: Skal vi som retsstat selv over for vores værste fjender ikke sikre, at alle er uskyldige, til det modsatte er bevist? Nu har jeg hørt, at de kvinder og børn, som er i lejrene i Syrien, er kriminelle, terrorister, landsforrædere. Altså, de har ikke været stillet for en domstol endnu, og det plejer vi jo at sige er standarden for vores samfund. Og det er vel egentlig dybest set det, som skulle adskille os fra IS og kalifattilhængerne, nemlig at vi fastholder retsstaten og principper for vores værste fjende. Sådan har jeg i hvert fald lært det i de skoler, jeg har gået i, og jeg har også haft både liberale og konservative lærere, vil jeg bare sige.

Kl. 22:28

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo.

Kl. 22:28

Inger Støjberg (UFG):

Jeg har faktisk også haft venner og har i virkeligheden også, synes jeg egentlig godt jeg kan sige, venner i Enhedslisten, så det går begge veje, og det er jo dejligt. Det åbner jo altid øjnene for sider af verden, man aldrig har set og aldrig troet man skulle komme tæt på, men sådan er det.

Når vi kommer til spørgsmålet, så prøv at høre her, Christian Juhl: De her mennesker har vendt Danmark ryggen, og det har de gjort så eftertrykkeligt. De har smækket med døren, de har meldt sig ind i et terrorregime, der har ét eneste formål, og det er at bekæmpe alt, hvad vi står for. Vi har ingen forpligtelse til på *nogen* måde at hjælpe de her mennesker til Danmark. Så ved jeg godt, debatten går på, at de skal hjælpes hjem. Prøv at høre her, Christian Juhl: De er hjemme. De er, hvor de skal være. De skal ikke til Danmark.

Kl. 22:29

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 22:29

Christian Juhl (EL):

Det vil sige, at vi i visse tilfælde, når nogle synes, at det er rigtigt, skal droppe alle mulige retsstatsprincipper og retssikkerhedsprincipper. Det synes jeg er et trist lavpunkt i vores lands udvikling. Det er den ene ting.

Det andet spørgsmål, som jeg egentlig godt vil stille, er meget personligt, og jeg håber, jeg må stille det alligevel, men ellers kan ordføreren lade være med at svare på det: Hvor er den lidt yngre Inger Støjberg, som begejstret talte om landbrugspolitik, socialpolitik, den måde, vi har demokrati på, retssystemerne og alle de andre spændende politikområder, blevet af? Nu har jeg prøvet at øve mig på i hvert fald de sidste 3-4 år at få ordføreren til også at snakke lidt om det. Det er fint, at man snakker meget om flygtninge, men jeg synes også, det andet er vigtigt.

Kl. 22:30

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo.

Kl. 22:30

Inger Støjberg (UFG):

Ja, nu taler vi jo om det, vi hver især synes er vigtigst i dag. Og ligesom jeg jo heller ikke begynder med at udfritte Enhedslisten om, hvorfor de ikke har taget nogle andre emner op i deres taler her i dag, synes jeg sådan set også, jeg har lige så meget ret til at prioritere, hvad jeg vil tale om. Og det her mener jeg simpelt hen er det største problem i Danmark, og derfor er det det, og jeg har prioriteret at tale om her i dag.

Kl. 22:31

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Vi siger tak til fru Inger Støjberg. Der er ikke flere korte bemærkninger, og med mindre flere ønsker ordet, vil jeg give ordet til statsministeren. Det er der ikke. Værsgo: statsministeren til den afsluttende bemærkning.

Kl. 22:31

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tænk, at det allerede er nu – jeg troede, der ville gå halve og hele døgn, før vi nåede hertil. Spøg til side, og tak for en god debat.

Først og fremmest vil jeg gerne have lov til indledningsvis at tilslutte mig hr. Jakob Ellemann-Jensens hilsen til hr. Søren Pape Poulsen og Det Konservative Folkeparti i den triste anledning, at

tidligere statsminister Poul Schlüter er gået bort. Æret være hans minde.

Danmark har mistet en kær politiker og statsmand. Han var en af de helt store skikkelser i danmarkshistorien, en respekteret og dygtig politiker, der brændte for Danmark, og en statsminister, som med pragmatisme og i samarbejdet ånd skabte resultater. Poul Schlüter påtog sig ansvaret for Danmark i mere end et årti. Det var også en politiker, der både med humor og vid kunne sætte ordene præcist.

I dag har alle sprudlet her i salen, ikke mindst hr. Henrik Dahl – godt, at det trods alt kun var stolen, der tog skade. Der er også sendt mange frokostinvitationer til højre og venstre, og debatlysten har været stor. Allerede efter min tale i morges bød mange ind med ønsker om flere korte bemærkninger, og det tillid formanden ikke, men nu får I chancen om lidt. Her i salen tiltaler vi jo hinanden med det fulde navn, selv om det kan ske for den bedste, at der ryger et »hr.« i svinget.

Til gengæld er vi i det forgangne år kommet på fornavn med nogle, vi ikke kendte så godt inden, nemlig alle landets virologer – hele Danmarks Allan, Lone og Kåre. Lidt mere overset er det, at året også – i den alvorlige ende – har budt på godt stof til zoologerne, og det er selvfølgelig flagermusen, risikoen for smitte mellem mennesker og dyr, som vi desværre også så det med mink. Pandemien har vist os de udfordringer, vi står over for, når Jordens økosystemer bliver ødelagt, og mennesker og vilde dyr føres tættere sammen.

I den mere kuriøse ende har politik altid være fyldt med dyreanalogier: Der er studehandler, der er rævekager, der er abespil, der er kovendinger og folk, der sælger skindet, før bjørnen er skudt. En gang imellem bliver en kanin måske hevet op af hatten.

Selv foretrækker jeg makrellen, og hvis I ser godt efter, f.eks. på Instagram, kan I måske se, at makrellen har en torpedoformet krop og en meget slank halespids. Muskulos er den også, og den kan foretage lynhurtige manøvrer op og ned i vandet. Makrellen er indbegrebet af en toptunet rovfisk. På land kommer den imidlertid til kort, og det er jo ellers her, på savannen, at tingene sker.

Kamelen har vi været forbi tidligere, tigreren nævnte jeg i morges, og senest er det begyndt at vrimle med frie fugle hos de borgerlige. Og så er der jo endelig det store dyr på savannen, og her tænker jeg selvfølgelig på den største, nemlig elefanten. Elefanten lever faktisk typisk i en nogenlunde harmonisk flokstruktur – hr. Jakob Ellemann-Jensen. Måske fordi flokken altid ledes af en hunelefant – og hun bruger jo ikke så mange kræfter på at kæmpe imod andre elefanter. Hannen dukker kun op med ét formål, nemlig at parre sig. Det vender jeg tilbage til.

Behøver jeg i øvrigt i den forbindelse at nævne, at vores gode gamle veninde, Ramboline, er en hunelefant, og at vi så sent som i går fik breaking news fra Knuthenborg: Ramboline var stukket af. Og her går man jo som statsminister og tror, at man bestemmer det hele, måske ligefrem faktisk er magtfuldkommen – og så kan man ikke engang holde styr på kun fire cirkuselefanter i en safaripark.

Kl. 22:36

Det skal dog siges – og nogle kender direktøren for Knuthenborg godt – at Cristoffer Knuth i går fremhævede, at Ramboline er en meget snu elefant. Hvorfor? Fordi Ramboline først formåede at trække de strømførende kabler ud af det elektriske hogn og derefter så sit snit til, mens personalet var optaget af at reparere hegnet, at bryde ud. Forklaringen lød, at hun laver ballade, fordi hun nyder opmærksomheden – det lyder plausibelt i mine ører – og om den analyse også kan overføres til medlemmerne her i salen, skal jeg selvfølgelig undlade at gøre mig klog på.

Et andet dyr, der lever adskilt, er pandaen. Pandaerne mødes kun, når hunnen er tæt på brunstperioden, og der er, som I ved, ikke nogen garanti for succes, og det beviste pandaerne desværre også i år. Hunnen virker klar, men hannen tøver, som der stod i en artikel. Jeg kender godt lidt fornemmelsen her fra Folketinget: Vi fremlæg-

ger udspil på udspil og indkalder til forhandling på forhandling – vi gør os kort sagt til – og så nytter det jo ikke noget, hvis man hellere vil spise bambus, vel, hr. Søren Pape Poulsen? Jeg hørte så en dyrepasser forklare, at problemerne med pandaerne ofte skyldes, at hannen ikke ved, hvad der forventes af ham, og hvis det samme skulle gøre sig gældende for mine mandlige kollegaer i de borgerlige partier, så skal jeg være den første til at beklage det.

Nå, virkeligheden er jo, at vi samarbejder om langt det meste her i Folketinget. Siden regeringen trådte til for næsten 2 år siden, har vi indgået 185 aftaler hen over midten – aftaler om grøn omstilling, om økonomi, om velfærd, om håndtering af pandemien og også om udlændingepolitik, selv om det ikke er det indtryk, man får, når man hører debatten i dag.

Hr. Kristian Thulesen Dahl citerede udførligt mine synspunkter i den lange version, hvad angår fremmedkrigere og spørgsmålet om børnene i syriske lejre. Tak for det – jeg mener hvert et ord. Og her er den korte version: Fremmedkrigere er uønskede i Danmark. Det står jeg og regeringen ved. Men kan en regering sidde en sikkerhedsvurdering fra PET overhørig? Det mener jeg ikke. Er det en beslutning, jeg og vi er glade for? Nej, det er det absolut ikke, men det er en beslutning, som enhver ansvarlig regering må træffe.

En anden beslutning, der er svær, og som har fyldt meget i debatten, er spørgsmålet om udrejsecenteret. Gad vide, hvad man egentlig tænker, hvis man har fulgt med i debatten i dag, og man bor i Midtjylland, på Langeland eller i området omkring Stege Bugt. Der er ikke mange i Danmark, der ønsker sig kriminelle udviste som naboer – det tror jeg egentlig alle her forstår. Og det betyder jo, at der ikke er en god løsning på den her problemstilling. Der er faktisk kun dårlige løsninger. Den tidligere regering fremlagde et forslag, men det er der ikke flertal for, og den nuværende regering har fremlagt et forslag, og det er der ikke flertal for. Tværtimod har et flertal her i Folketinget besluttet sig for at gå imod en beslutning, som ellers var regeringens ansvar. Og hvad gør vi så nu? Der er jo stadig uløste problemer. Det mest presserende her og nu er i mine øjne, at vi skal hjælpe beboerne omkring Kærshovedgård; de har i mange år har løftet en stor byrde på vegne af hele samfundet. Det håber jeg at Folketinget kan enes om, når vi nu ikke har kunnet enes om andet.

Svære beslutninger går jo i det hele taget ikke væk, bare fordi man siger nej. Og når det handler om udlændingepolitik, er der kun svære beslutninger – eller næsten, i hvert fald. Og når man lytter til debatten, også i dag, så har fronterne det med at blive trukket op, argumenter bliver til angreb, nuancer går tabt, og dilemmaerne dvæler vi altså ikke særlig meget ved. I virkeligheden er den måde at diskutere på vel egentlig ikke særlig dansk. I hvert fald plejer vi at gøre mere ud af at løse problemerne sammen. Og man er altså ikke et dårligt menneske, fordi man ikke ønsker at se sit land grundlæggende blive forandret – det er man ikke. Og man er heller ikke naiv, fordi man ønsker at hjælpe flygtninge. Langt de fleste af os vil jo i virkeligheden gerne kunne begge dele – hjælpe de mennesker, der har et beskyttelsesbehov, og blive ved med at passe på Danmark.

Kl. 22:41

Hvordan gør vi det? Her bliver vi nødt til at tage fat på nogle af de mere grundlæggende udfordringer.

Antallet har en betydning; ja, det er nok i virkeligheden det vigtigste. Gennem årene er for mange kommet hertil uden at blive en fuldt integreret del af Danmark. Og selv om vi gør, hvad vi kan, for at have styr på, hvor mange der kommer hertil, er vi stadig afhængige af, hvad der sker i resten af verden. Der er igen et stort migrationspres på Europa, og det vil givet blive endnu større. Allerede nu ser vi øget tilstrømning og pres på grænserne. Alle har set de ulykkelige billeder fra Middelhavet – desperate mennesker i gummibåde, børn, der mister livet undervejs. I virkeligheden en humanitær katastrofe, der sker lige foran os.

Det eneste bæredygtige svar på det er et nyt asylsystem, for sandheden er, at vi lige nu svigter de svageste; de, der ikke kan eller ikke har råd til at flygte, og de, der mister livet eller udsættes for overgreb i forsøget. Det er det, der er årsagen til, at vi foreslår at overføre asylansøgere til et modtagecenter uden for EU. Det er næsten, som om det er kommet som en overraskelse for nogen, at vi rent faktisk arbejder på at realisere den vision. Vi har aldrig nogen sinde lagt skjul på, at det her er svært, og det vil blive ved med at være svært, men vi skal gøre forsøget.

Betyder det, som nogle har været inde på i dag, at et rigt land som Danmark så ikke løfter sit ansvar? Nej, selvfølgelig ikke, for Danmark har ligesom alle andre en forpligtelse til at hjælpe flygtninge. Derfor tager vi også imod kvoteflygtninge, hvad vi i øvrigt ville kunne gøre i endnu højere grad, hvis det lykkes at stoppe den spontane asyltilstrømning.

Er det virkelig ikke muligt her i Folketinget at samles om at stoppe menneskesmuglerne og indføre et mere humanitært asylsystem, også selv om det er en svær opgave? Nogle siger nej til et modtagecenter, andre siger nej til kvoteflygtninge. Det er bare meget nemt at sige nej, men det kommer til at fastholde status quo, og det er ikke godt nok.

Et er altså, at antallet har en betydning. Det betyder også noget, hvilken kultur og hvilke traditioner folk kommer hertil med, og det er i virkeligheden en endnu sværere debat. Et gennemsnit for en gruppe kan hurtigt blive til en generalisering og en stigmatisering af det enkelte menneske. Det har vi alle sammen et ansvar for at undgå. De positive historier, og de er der, skal med. Unge ikkevestlige efterkommere i alderen 20-29 år er i gang med en uddannelse i samme grad, endda en lille smule højere, end personer med dansk oprindelse. Det er ubetinget godt.

Men vi bliver nødt til også at kunne tale åbent og ærligt og ordentligt om de problemer, der er, for statistikkerne viser også, at indvandrere fra lande i Mellemøsten og Nordafrika i gennemsnit – og jeg understreger: i gennemsnit – klarer sig markant dårligere end indvandrere fra mange andre lande. Færre af kvinderne har et arbejde og forsørger sig selv og deres familie; flere af de unge mænd bliver dømt for kriminalitet. Og vi løser kun problemer, hvis vi taler om dem.

Det gælder altså også i forhold til den adfærd, som skaber utryghed for rigtig mange mennesker, når man tager S-toget hjem eller færdes i det offentlige rum, også om aftenen og om natten. Derfor har regeringen foreslået et tryghedsskabende opholdsforbud. Vi vil gøre det ulovligt at opholde sig i et bestemt område. Det kan f.eks. være på den mørke parkeringsplads i et boligområde eller ved et butikcenter – et sted, der i dag er præget af utryghed.

Da vi først steslog det, lød det fra Venstre, at vi havde stjålet Venstres politik, men da der så skulle stemme om det her i Folketingssalen, var Venstre pludselig imod. Dermed er der ikke længere et flertal for forslaget, desværre. Lad mig sige det ligeud: Jeg synes, at Venstre svigter danskernes tryghed. Også til den her udfordring var svaret et nej. Som Venstres ordfører hr. Jan E. Jørgensen sagde: Vi anerkender, at der er et problem, men den løsning, regeringen kommer med, duer ikke – duer ikke, væk. Man skulle næsten tro, at det var noget, der stod i oldemandens avis, og ikke i Morgenavisen Jyllands-Posten. For med al respekt lyder det næsten som kongedatteren i historien om klodshans, der afviser bejlere på stribe. Måske skal vi tage en gammel træsko og en død krage og noget af det fineste pludder fra grøften med, hvis vi for alvor skal imponere Venstre.

Kl. 22:46

Men det er jo ikke regeringen, der taber i den her sag – det er danskerne. Det er alle de mennesker, der i dag oplever utryghed dér, hvor de skal have lov til at føle sig trygge; der, hvor man har behov for at føle sig tryk, hvor man bor, hvor man trives, hvor man handler,

hvor man spiller fodbold, hvor man transporterer sig selv, eller ens børn gør det – det er dem, der taber. Det er ikke regeringen. Det er nok i virkeligheden ikke engang Folketinget, for spørgsmålet er jo, hvor mange af os der går hen over det torv eller tager S-toget på det tidspunkt, hvor det er allermost utrygt. Men alle dem, der gør, taber, når danskernes tryghed bliver svigtet. Jeg tror, det er i morgen, afstemningen finder sted. Det her er ikke godt, det er virkelig ikke godt.

Når det er sagt, håber vi selvfølgelig på, at det kan lade sig gøre at lave en bred aftale om ydelserne. I mange år er ydelserne blev ændret igen og igen og igen, og systemet er i dag blevet så uoverskueligt, at ingen længere kan finde rundt i det, og hvad værre er: det bidrager ikke i tilstrækkelig grad til, at folk faktisk kommer i arbejde.

Men også her lyder der er altså mange nej. Nogle siger nej til at afskaffe kontanthjælpsloftet, nogle siger nej til at bevare kontanthjælpsloftet, og det bringer os jo samlet set ingen nye steder hen. Det er på en eller anden måde for fattigt og for uambitiøst, for vi står ved foden af et økonomisk opsving, og den her gang skal vi indrette ydelsessystemet, så flere kommer i arbejde, for nu er muligheden der igen.

Vi synes, der har været for meget fokus på rettighederne og for lidt på pligterne. Og vi foreslår, som jeg sagde det før, at vende tankegangen om og have som udgangspunkt, at alle kan bidrage, når de kommer hertil. Tidligere i dag imponerede hr. Alex Vanopsloagh igen med talen for Liberal Alliance og sagde og formuleret og udtrykte i virkeligheden dilemmaet for mange af os, der er her, i én sætning, nemlig at problemet med ureguleret indvandring er, at det fører til et overreguleret samfund. Det kan næsten ikke siges kortere og mere præcist. Jeg er fuldstændig enig.

Derfor handler udlændingepolitik jo også nu om stort set alle hjørner af vores samfund: Hjemsendelse af kriminelle udlændinge, bekæmpelse af et nyt illegalt og uorganiseret arbejdsmarked, vilkårene for at få statsborgerskab, spørgsmålet om social kontrol, som stadig flere oplever, ekstreme fortolkninger af religion, terrortruslen mod Danmark og selvcensur. Kan vi tale om alt det her uden at skabe unødvendige skel imellem os og mellem mennesker? Det skal vi kunne, det er vores pligt. For det er ulykkeligt, og det er urimeligt, når mennesker oplever racisme og diskrimination – og det er i øvrigt ligegyldigt, hvem det er, der oplever det – når unge, der er født og opvokset i Danmark oplever at blive afvist i døren enten til en praktikplads eller til et diskotek alene på grund af deres navn og hudfarve; og når jobsøgende kan mærke, at jobbet går dem forbi, fordi de har et udenlandsk navn.

Som det også i dag blev understreget er fru Samira Nawa fra Radikale Venstre, har vi alle sammen et ansvar for at sige fra åben over for racisme, uanset hvor den viser sig. Det gælder selvfølgelig også i forhold til diskrimination af andre grupper, som fru Pia Olsen Dyhr så rigtigt fremhævede det; om det er mennesker med funktionsnedsættelser, anden seksuel orientering end gennemsnittet eller andre grupper. Det er vores handlinger hver især og fælles, der gør forskellen; dertil de politiske valg, nationalt og internationalt.

Også i dag har vi diskuteret de internationale konventioner, og med al respekt synes jeg at diskussionen for ofte bliver sort-hvid. Enten er man for og skal forsvare alt, hvad det indebærer, eller også er man imod, og så skal Danmark ud af det hele, væk. Men hvad sker der så egentlig? Danmark har hjemme i EU, Danmark har hjemme i FN, Danmark herhjemme i NATO. Det er i de sammenhænge, vi kan præge verden mest, og det er der, vi søger beskyttelse, når det er nødvendigt. Jeg er overbevist om, at konventionerne, både for det enkelte menneske og for et lille land som Danmark, er vores bedste grundlag for at skabe en bedre verdensorden. Det regelbaserede verdenssamfund var det nødvendige svar på anden verdenskrigs

grusomheder; det værn, som generationer før os har bygget op, skal vi ikke rive ned.

Derfor vil jeg også gerne sige meget klart, at den her regering kommer ikke til at melde Danmark ud af internationale konventioner, men jeg vil samtidig insistere på, at konventionerne nogen steder bør laves om. Det siger jeg, vel vidende at det er en uhyre svær opgave. Men vi skal kunne se kritisk på de alt for snævre rammer for at kunne frakende kriminelle deres statsborgerskab, og vi skal kunne se på de begrænsede muligheder for at udvise kriminelle udlændinge – for bare at nævne to vigtige eksempler.

Kl. 22:51

Et bærende princip i konventionerne er, at flygtninge skal ydes beskyttelse, når de har behov for det. Når de ikke længere har det, og når myndighederne vurderer, at det er sikkert for dem at vende tilbage til deres hjemland, så skal de i regeringens og flertallets øjne rejse. Det samme gælder selvfølgelig for asylansøgere, som får afslag på asyl. Den vurdering, om det er sikkert for en flygtning at vende tilbage til hjemlandet, bør i vores øjne ikke være en politisk vurdering – det bør være en myndighedsvurdering.

I dag sidder der i Danmark mere end tusind afviste asylansøgere; mennesker, der ikke har noget grundlag for at være her. Det er uholdbart, og de optager så at sige pladsen for mennesker, der har et beskyttelsesbehov. Når man ikke længere har et grundlag for at opholde sig i Danmark, skal man rejse hjem. Det her er selvfølgelig heller ikke ligetil, og der er menneskeskæbner iblandt, men vi bør og vi skal holde fast i det grundlæggende retsprincip. I går trådte Danmarks første hjemrejselov i kraft. Med den får vi klare regler for, hvad der skal ske for udlændinge, når de får afslag på ophold, frem til, at de kan rejse hjem. Det er godt.

Vi er, som det er Folketinget bekendt, en mindretalsregering, og vi er ovenikøbet en etpartiregering. Jeg ved godt, at hvis man spørger – nu fremhævede jeg tidligere hr. Alex Vanopslagh og vil gøre det igen – hr. Alex Vanopslagh, vil han mene, at ud af Folketingets 179 medlemmer, er de 176 socialdemokrater i en eller anden form. Sidst vi havde gruppemøde i Socialdemokratiet, var der altså kun 49, der mødte op, og dermed er der et stykke op til de 90; og det er jo på sin vis egentlig meget godt. For det kræver, at vi forhandler, at vi lytter til hinanden, at vi indgår de nødvendige kompromiser. Det synes jeg er lykkedes ualmindelig godt i et år, hvor vi har samarbejdet på rigtig, rigtig mange områder. Skulle vi ikke prøve at se, om vi kan gøre det lige så godt på udlændingeområdet i fremtiden.

Afslutningsvis vil jeg gerne have lov til at takke for en god debat til medlemmerne fra Grønland og Færøerne. For kun et par uger siden havde vi en lang og god debat om rigsfællesskabet her i Folketingssalen, og hvis der er noget, der samler Folketinget, er det en oprigtig interesse og et oprigtigt engagement i rigsfællesskabet og også et fælles ønske om at styrke samarbejdet både med Grønland og med Færøerne.

Tillykke til fru Aaja Chemnitz Larsen med nomineringen til Dialogprisen, og tak for en visionær tale om bl.a. de arktiske parlamentarikeres arbejde og om relevante emner for befolkningen i Arktis. Det er klima, det er erhvervspolitik, og det er menneskelig udvikling. I det hele taget tak for budskabet i debatten om at omsætte arbejdet i Folketinget til konkrete resultater både for Færøerne og for Grønland og til i øvrigt at styrke samarbejdet.

Også tak til fru Aki-Matilda Høegh-Dam og hr. Edmund Joensen, som begge var inde på de sikkerhedspolitiske konsekvenser, som udviklingen omkring Arktis og rigsfællesskabet har. I den situation, hvor tingene spidser mere til, og hvor udfordringerne bliver flere, er behovet for vores tætte dialog og et endnu tættere samarbejde kun steget. Det er vores klare ønske, og jeg hører, at der er bred opbakning til det i Folketinget, at samarbejdet kun skal styrkes endnu mere.

Sidst, men ikke mindst ved jeg knap, hvordan jeg skal takke hr. Sjúrdur Skaale for at løfte debatten til nye royale højder her sidst på aftenen. Måske skal jeg bare nøjes med at ønske tillykke med det måske blå blod, der nu løber i årerne.

Vi har diskuteret med hinanden i ualmindelig mange timer. Når alle ordene er sagt og røgen har lagt sig, hvad er det så egentlig, der står tilbage? Danmark står et ualmindelig godt og stærkt sted. Selv om den politiske debat kan være hård og af mange opleves, må vi også forstå, som værende for hård, så er resultaterne af vores fælles samarbejde til gengæld helt i top.

Arbejdsløsheden falder, og næste år forventer vi den højeste økonomiske vækst i 15 år. Danmark er kommet godt igennem krisen; der er optimisme, tro og fremdrift i alle dele af det danske samfund. Med det i ryggen kan vi som parlament også for alvor begynde at kigge fremad, tage ansvaret på os, udfordre os selv og hinanden, investere i Danmarks fremtid. Vi skal i fællesskab, når vi mødes igen efter sommerpausen, træffe de beslutninger, der vil stille Danmark så stærkt som overhovedet muligt i løbet af de næste 10 år. Tak.

Kl. 22:57

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak til statsministeren. Efter beslutning i Præsidiet og Udvalget for Forretningsordenen er rammen for korte bemærkninger til statsministeren denne gang udvidet til 1½ time. Med en overholdelse af taletiden for korte bemærkninger kan der altså blive plads til 30 sæt korte bemærkninger og svar. Gruppernes ordførere, inklusive de nordatlantiske, har fortrinsret ved fordelingen af de korte bemærkninger. Fordelingen af de resterende ca. 16 korte bemærkninger vil ske efter forholdstal.

Den første, jeg giver ordet, er hr. Jakob Ellemann-Jensen. Værsgo.

Kl. 22:57

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak for det, og tak til statsministeren også. Jeg talte tidligere i dag om, at coronakrisen desværre har været et lavpunkt for vores demokrati på nogle områder, og jeg fornemmede fra udbruddene og bemærkningerne nede fra regeringens side af salen, at det var man ikke særlig tilfreds med. Det lader til, at det er man uenig i. Jeg tror, at en del af grunden til det er, at man måske har vænnet sig for meget til magten og for lidt til ansvaret. I hvert fald stod statsministeren jo for lidt siden under sin tale her og var sådan nærmest lidt indigneret over, at der er partier, der mener noget andet end regeringen, og sådan slog ud med armene. Altså, når vi er nogle, der mener, at det er en dårlig idé at lægge et udrejsescenter på Langeland, slår man ud med armene og siger: Hvad skal vi så gøre? Og så ønsker regeringen ikke at hjælpe de mennesker i Midtjylland, som står med problemet nu. Når vi mener, at et opholdsforbud for alle mennesker de steder, hvor der er utrygt, er for voldsomt og vi kun ønsker at ramme dem, der skaber problemerne, bliver statsministeren også sur over det.

Lad mig bare nævne ét eksempel, hvor man altså har ramt et demokratisk lavpunkt. Det er aflivningen af hele minkerhvervet. Man ødelagde simpelt hen menneskers livsværk på en eftermiddag, med et fingerknips. Det kostede skatteborgerne 19 mia. kr. Ovenikøbet var der ikke nogen lovhjælp, og man fandt også ud af, at den lovhjælp manglede, og alligevel gjorde man ikke noget. Synes statsministeren virkelig, at det var et højdepunkt i vores demokrati?

Kl. 22:59

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 22:59

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg må sige, at jeg er helt uforstående over for, at man kan kalde en så unikt god krisehåndtering af et helt land et demokratisk lavpunkt: 17 trepartsaftaler, et helt samfund, der har investeret blod, sved og tårer og ikke mindst tid i at få truffet de nødvendige beslutninger, og et Folketing, der har lavet, jeg har knap tal på hvor mange brede aftaler, og heller ikke hvor mange forhandlinger, vi har indgået i. Ja, der har været uenigheder undervejs, men vi er jo ikke desto mindre lykkedes med at skabe en både balanceret, men også fremadrettet krisehåndtering. Det er ikke et demokratisk lavpunkt. Tværtimod har Folketinget vist sin styrke, og folkestyret har vist sin styrke.

I forhold til den desværre nødvendige aflivning af minkene har vi fra regeringens side flere gange beklaget de fejl, der er begået, og det gør jeg gerne igen.

Kl. 23:00

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren, værsgo.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Så lad mig komme med et andet eksempel. Det handler om epidemiloven. For det var jo sådan, at i marts måned sidste år rejste et samlet Folketing sig op – det var den måde, vi stemte på, under de restriktioner, som gjaldt – og støttede regeringen i at fjerne den eksisterende epidemilov og komme med en midlertidig. Det gjorde vi jo, fordi statsministeren havde forsikret os om, at det var nødvendigt, og at man ville håndtere den nye epidemilov ansvarligt. Det, statsministeren forsøgte at fortælle Folketinget på det tidspunkt, var, at man kørte Folketinget ud på et sidespor, og man traf beslutningerne selv, fordi man kunne, i månedsvis herefter. Da man så kom med et forslag til en ny epidemilov i efteråret, lagde man op til en fortsættelse, hvor regeringen fuldstændig kunne svinge taktstokken. Det fik vi da gudskelov stukket en kæp i hjulet for. Mener statsministeren i ramme alvor, at det ikke er et demokratisk lavpunkt, at man kører Folketinget – ingen over og ingen ved siden af – ud på et sidespor?

Kl. 23:01

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til statsministeren.

Kl. 23:01

Statsministeren (Mette Frederiksen):

I virkeligheden synes jeg, at man undervurderer sin egen positive rolle med det udsagn, for alle de beslutninger, der er truffet her i Folketingssalen, er jo truffet med Folketingets billigelse, ellers kan det ikke lade sig gøre, og ofte i øvrigt med meget, meget brede flertal. Folketinget har spillet en uhyre vigtig rolle i coronahåndteringen, og jeg vil i øvrigt gerne også sige en særlig tak for de ufatteligt mange timer, dag og nat, der er blevet lagt i det her arbejde, og med skæve arbejdstidspunkter og alt muligt andet. Så jeg synes, man undervurderer sin egen vigtige rolle i epidemihåndteringen.

Kl. 23:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 23:02

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til statsministeren for besvarelsen foreløbig. Danmarks Radio har for nylig afdækket et, synes jeg, meget mærkværdigt forløb tilbage i januar, som jeg gerne vil have statsministeren til at forholde sig til.

Statsministeren sagde den 5. januar på et pressemøde, at man ville sikre lyntest på landets plejehjem. Regionerne sagde, at de var klar til at gennemføre det, men fik så at vide af Sundhedsministeriet, at de ikke skulle gennemføre lyntest, men fortsætte med per-test. Alligevel gentog statsministeren den 10. januar i en liveudsendelse på TV 2: Jeg synes bestemt, at der skal kviktestes ude på landets plejecentre. Det har vi meget specifikt bedt myndighederne sikre sker, lød svaret fra statsministeren. Hun sagde videre: Vi meldte så sent som i sidste uge ud fra regeringens side, at vi ønsker, at der kviktestes ved plejehjemmene. Alligevel meddelte regionerne ifølge de oplysninger, DR har, at de ikke kunne forstå det her, fordi de jo havde fået en anden besked. Derfor blev kviktest først etableret fra den 1. februar. Hvad er op og ned i alt det her? Hvad gik galt?

Kl. 23:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:03

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, det, vi har gjort fra regeringens side – og det vil jeg i øvrigt gerne gentage – er, at vi har udtrykt vores meget klare politiske ønske om, at der skulle testes mere i Danmark. Det har i øvrigt været et politisk ønske igennem hele håndteringen af epidemien. Heldigvis kan vi jo også se den meget, meget positive effekt af, at vi i Danmark hen ad vejen er begyndt at teste langt mere aggressivt og nu i dag har en af de mest veludviklede infrastrukturer for test overhovedet. Så de udtalelser, jeg er kommet med, udtrykker det politiske ønske, der var, og som i øvrigt stadig væk gælder, nemlig at der skal testes så meget som overhovedet muligt i en epidemi.

Kl. 23:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 23:04

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, altså, statsministeren siger helt konkret, at der skal lyntestes på landets plejehjem. Hun siger den 5. januar til befolkningen, at sundhedsmyndighederne hurtigst muligt skal sikre, at personale på plejecentre i alle regioner kan hurtigtestes. Den 10. januar sagde hun: Det har vi meget specifikt bedt myndighederne om at sikre. Bag ved det er der afdækket fra DR's side en korrespondance, hvor sundhedsmyndighederne har meddelt regionerne undervejs, at de ikke skal hurtigteste. Altså, det ser jo meget, meget mystisk ud. DR har forsøgt at få statsministeren i tale, og de har forsøgt at få sundhedsministeren i tale, som har henvendt til justitsministeren, som er kommet med et mailsvar. Jeg synes, at befolkningen har krav på et lidt bedre svar end det, der er kommet indtil nu.

Kl. 23:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:04

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Hvis jeg forstår det ret, er der stillet samrådsspørgsmål både til sundhedsministeren og til justitsministeren, og de skal selvfølgelig besvares efter helt almindelige procedurer. Som jeg sagde før, var det et meget stærkt politisk ønske, at der skulle testes mere, herunder også den brug af kviktest, som vi efterfølgende har kunnet se har haft en utrolig positiv effekt. Og det havde da været ønskeligt, vil jeg i øvrigt gerne sige, hvis myndighederne havde været hurtigere til at tilvejebringe de nødvendige test rundtomkring på alle landets plejehjem.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pia Olsen Dyhr, SF.

Kl. 23:05 kæmpe skolereform og tror, at det løser problemerne. Jeg tror egentlig, at vi bliver nødt til at have handson på nogle af de udfordringer, evalueringen peger på, og som vi skal løse.

Kl. 23:08

Pia Olsen Dyhr (SF):

På lørdag har vi haft et nyt flertal i Danmark i 2 år. Det har været 2 gode år, vi har fået mange resultater igennem, og der er stadig masser af energi i den her 2-årige. Så derfor vil jeg gerne kigge fremad og se på: Hvad er det for nogle udfordringer, vi står med? En af dem blev åbenbart i den her uge, nemlig evalueringen af folkeskolen, som jo viser, at vi har klare mangler i forhold til unge, der kan læse og skrive, og i forhold til matematik, men i virkeligheden også udfordringer med, at skoledagen er blevet for lang. Det siger lærere, elever og forældre, og det går ud over kvaliteten i folkeskolen. Børnene bliver simpelt hen for trætte til at lære. En af de ting, vi fra SF's side i hvert fald vil bringe til bordet, både i finanslovsforhandlingerne, men også hos undervisningsministeren, bliver at have et stærkere fokus på kortere skoledage og i virkeligheden også færre elever i klasserne, så man kan få tid til mere læring, så man kan få tid til den enkelte elev. Jeg er egentlig nysgerrig på, hvorvidt statsministeren mener, at det her også er en af de ting, vi skal begynde at kigge på, når vi skal se på de næste 2 år.

Kl. 23:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Værsgo, statsministeren.

Kl. 23:08

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er ikke så optaget af, i hvilken ramme vi gør det. Jeg vil bare så utrolig gerne have, at vi løser de problemer, der er. Og det er ikke et nyt problem, at der er så utrolig mange børn, der forlader vores skole efter 10 år uden at kunne læse, skrive eller regne. Det er jo næsten lidt uforståeligt, at man kan gå 10 år i skole i Danmark uden at lære det mest grundlæggende, og det kunne jo godt være, fordi der måske var fokus på noget af det, der ikke er det allermest nødvendige. Der er noget i den måde, vi indretter vores skole og vores uddannelser på, som jeg tror har en stor appel til mange, men som tydeligvis ikke formår at give et ordentligt skoletilbud til nogle af de børn, der har allermest behov for at få det. Så hvis det er på den baggrund, vi taler, kan vi diskutere mange ting.

Kl. 23:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 23:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest er jeg glad for, at uddannelse og folkeskole er kommet til at fylde. Jeg ved ikke, hvor meget det har fyldt i debatten, men det er i hvert fald noget, mange har henvendt sig til mig om i løbet af dagen på baggrund af mine indledende ord. Jeg fornemmer, at vi er flere, der synes, at der er noget, der er galt med vores skole, og jeg er ikke sikker på, at det er en enkelt knap eller to enkelte knapper, vi skal trykke på, for det handler om noget mere grundlæggende. Hvad er det, den skoletræthed, som man så let kan gøre til det enkelte barns problem, men som jo er et kollektivt problem, kommer af? Jeg er ikke sikker på, at det er skoledagens længde, der er det mest afgørende. Jeg tror snarere, at vores udfordring er, at det for rigtig mange børn er rigtig, rigtig svært at vide, hvad det egentlig er, de skal leve op til i deres skoledag. For kravene er blevet diffuse, og der er i virkeligheden meget fokus på kompetencer i stedet for læring. Det er noget, som børn og folk, mig selv inklusive – jeg kan godt huske, hvordan det var – der måske ikke kommer fra et hjem, der har umiddelbart stærke akademiske traditioner eller andre uddannelsesstraditioner, kan genkende.

Kl. 23:06

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. I forlængelse af spørgsmålet om, hvad vi skal investere i, og egentlig som en modtagelse af den, synes jeg, rigtig gode tale, statsministeren holdt, om de udfordringer, vi står med, som er store, massive, og som også kræver ambitiøse svar bl.a. i forhold til arbejdskraften, der skal komme, så kunne jeg godt tænke mig at dykke ned i uddannelsesudspillet. For statsministeren sagde også lige nu: Vi skal sikre Danmarks fremtid og investere i den, og det er jeg jo enig i. Men hvordan er det, at regeringens uddannelsesudspil leverer svarene på netop udfordringerne med at sikre arbejdskraft?

Kl. 23:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 23:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har egentlig lyttet mig til i dag, at der er en meget, meget bred opbakning til, at vi skal i gang med at decentralisere uddannelserne igen, og mange partier har i løbet af dagen tilkendegivet, at konsekvenserne af den voldsomme centralisering ikke har været gode for Danmark. Derfor bliver vi nødt til nu – og det bliver svært – at gå den anden vej og sørge for, at der kommer flere uddannelser ud i flere dele af Danmark. Vi er så kommet med vores forslag, som er en stor satsning. Vi glæder os til forhandlingerne.

Hvis vi så at sige kun opretter nye uddannelser rundt om i landet og ikke samtidig insisterer på, at der så skal være færre uddannelser der, hvor der i dag er mange, så tror jeg ikke på, at vi får skabt en decentralisering. Så tror jeg, at vi gentager præcis de fejl, som er sket ad nogle omgange. Og hvis vi vil have flere til at tage en uddannelse i Herning, i Hjørring, i Sønderborg og andre steder som i Svendborg, Holbæk og ved Femernforbindelse, så skal der uddannes færre i de allerstørste byer.

Kl. 23:10

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror ikke, der er én knap eller to knapper, vi kan trykke på og løse problemerne i folkeskolen med. Folkeskolen er der, hvor vi skal møde hinanden, lære hinanden at kende på tværs af sociale skel, baggrunde, kulturer og forståelsesrammer. Det tror jeg er helt afgørende. Ellers svigter vi i virkeligheden at løse den opgave, folkeskolen har i vores samfund. Derfor bliver vi nødt til at kigge på den evaluering, og den siger jo meget klart og tydeligt, at skoledagens længde også betyder noget. Derudover er SF meget åben for at kigge på andre ting. Jeg vil bare advare imod, at vi går i gang med en

Kl. 23:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Sofie Carsten Nielsen, værsgo.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det sidste er jeg grundlæggende uenig i. Det at skære ned så massivt, som regeringen lægger op til, på uddannelserne i de store byer, har jeg meget, meget svært ved at **se hvordan** vil være til gavn for erhvervslivet. Det er de store byer, der har en større andel af forgæves rekruttering af netop folk med en videregående uddannelse, af de højtuddannede i dag. De står allerede og mangler. Så hvordan er det at skære ned på netop det, de har brug for, til gavn for erhvervslivet? For det er vel ikke virksomhederne, vi skal tvangsflytte.

Kl. 23:10

det her på, nemlig ved at tage udgangspunkt i 50 pct. af medianindkomsten.

Men hvis vi lige prøver at tage et familieeksempel – også af hensyn til den videre diskussion – betyder det for en familie med to voksne, mor og far, og to hjemmeboende børn over 15 år en fattigdomsgrænse på over 300.000 kr. om året efter skat, hvilket altså vil sige mere end 25.000 kr. om måneden efter skat. Det mener jeg ikke er fattigdom – det mener jeg ikke er fattigdom. Så ja, vi vil gerne være med til at løse nogle af de problemer, der er, med fattigdom, men det her rådighedsbeløb er ikke fattigdom.

Kl. 23:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mai Villadsen, værsgo.

Kl. 23:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første skærer vi ikke ned på uddannelse. Det, vi beder nogle af de videregående uddannelser om, er at sørge for at lægge en del af deres aktiviteter andre steder landet end primært i de store byer. For det andet er store dele af dansk erhvervsliv ikke i de store byer. Meget, meget store dele af den grønne omstilling og Produktionsdanmark ligger uden for de store byer. Og det er der, hvor der eksempelvis efterspørges ingeniører og andre. Så hvis vi vil sikre 70-procentsmålsætningen, og hvis vi vil sikre et Danmark i balance og gå op imod centraliseringen, så skal vi have en udflytning af uddannelser. For med faldende ungdomsårgange vil det jo ikke være nok kun at oprette flere uddannelser, for så kommer vi i virkeligheden bare til at smøre for tyndt ud, og så tror jeg ikke, det kommer til at have en effekt.

Kl. 23:11

Mai Villadsen (EL):

Vi kommer til at have nogle diskussioner om, hvad fattigdom er, og at relativ fattigdom også har konsekvenser for børn; det har det.

Men jeg vil gerne have svar på spørgsmålet om, hvorvidt statsministeren er klar til at tilføre penge til de familier, der har det sværest – ikke bare midlertidigt, men på lang sigt, sådan at vi faktisk hjælper nogle af dem, som er i fattigdom i Danmark.

Kl. 23:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Mai Villadsen, Enhedslisten.

Kl. 23:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:14

Mai Villadsen (EL):

Tak. Jeg drømmer om et samfund, hvor de muligheder, børn får i livet, ikke afhænger af deres dåbsattest, deres postadresse eller den ulykke, der kan ramme, når forældrene ender i arbejdsløshed. Men børn har bare ikke lige muligheder i Danmark, desværre. Mange børn vokser jo op herhjemme i fattigdom, og det har konsekvenser. Bare et år i fattigdom betyder utrolig meget for et barns muligheder senere i livet – med hensyn til at få en uddannelse, med hensyn til at få en familie, med hensyn til at få et godt arbejde i fremtiden.

Så med børnefattigdom sættes kursen for mange mod et rigtig, rigtig svært voksenliv. Det kan vi ikke være bekendt; det skal vi gøre noget ved. Og det var jo også derfor, vi gav fru Mette Frederiksen nøglerne til Statsministeriet, altså netop for at løse den her udfordring, for at gøre noget ved problemerne.

Derfor vil jeg bare gerne spørge meget direkte og enkelt i dag: Vil statsministeren leve op til løfterne, også selv om det kommer til at koste nogle penge?

Kl. 23:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Allerhelst vil jeg have, at der er flere, der kommer i arbejde, for de ydelser, vi diskuterer på baggrund af Ydelseskommissionens anbefalinger, er jo ydelser, man ikke skal være på i ret lang tid; det er midlertidige ydelser, det er kontanthjælpsydelser, som er lave – nærmest pr. natur, kan man sige – fordi det er midlertidige ydelser.

Jeg synes, det er en postgang for tidligt at begynde at diskutere konsekvensen af forhandlinger, der slet ikke er gået i gang, for forudsætningen for, at vi overhovedet kommer i gang med den her diskussion, er jo altså også en nødvendig diskussion af, hvad fattigdom er. Det tror jeg vi ser forskelligt på, for hvis vi tager familieeksemplet her, har jeg altså meget, meget svært ved at se, at et beløb på 25.000 kr. om måneden efter skat er fattigdom.

Kl. 23:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 23:15

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Også i den sag kan regeringen jo regne med at have en meget ansvarlig og konstruktiv opposition, og det tror jeg egentlig at regeringen skal være glad for, for hvad kunne den da ellers ikke blive presset til? Når nu statsministeren sådan opsummerer året, der er gået, og siger, at man ikke kan få det hele selv, og at vi skal finde hinanden, vil jeg bare sige, at det har vi så fundet, fordi vi – synes jeg i al beskedenhed – har en meget konstruktiv opposition, der har været med til at lave rigtig mange aftaler.

Når så statsministeren tager fat på det tryghedsskabende opholdsforbud og er lidt efter Venstre i forbindelse med det, føler jeg mig også kaldet til at sige et par ord om det. For det kan lyde, som om vi er nogle, der, fordi vi ikke stemmer for det forslag, så ikke tager danskernes tryghed alvorligt, og at det er danskernes tryghed, det handler om. Altså, med det forslag, der ligger, risikerer man jo i den grad at ramme helt uskyldige mennesker, der ikke på nogen måde har intimideret andre eller gjort noget som helst forkert. Det er jo

Kl. 23:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:13

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der, hvor der er tale om reel fattigdom, er jeg ikke i tvivl om, at det begrænser et barns udvikling og grundlæggende er forkert. Men i Danmark har vi jo ikke en opdateret, ny officiel fattigdomsgrænse, og derfor går det, der ofte refereres til i den politiske diskussion, tror jeg, tilbage til den måde, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd opgør

det, man risikerer. Så stiller Venstre et ændringsforslag, der kunne gøre, at vi kom ud over det problem, og så vil regeringen ikke støtte det. Det var jo der, man også kunne have lidt rummelighed den anden vej rundt, og hvor regeringen kunne støtte det ændringsforslag, så vi landede det bredt i Folketinget, i stedet for at gøre det til en snak om, at der er nogle herinde, der ikke vil danskernes tryghed. Det synes jeg ikke er rimeligt.

Kl. 23:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men så er virkeligheden vel bare den, at med det ændringsforslag er det igen et lillebitte hop på stedet og ikke noget, der gør nogen reel forskel. For det, der er vores udfordring, er, at den utryghedsskabende adfærd, vi ønsker at stoppe – og det ved jeg i øvrigt godt at hr. Søren Pape Poulsen er lige så optaget af, som jeg er; det ved jeg alt om – ikke altid materialiserer sig i en konkret kriminel handling. Det gør den også, og det ved vi også godt, men den utryghedsskabende opførsel kan have et andet udtryk end decideret vold eller decideret berigelseskriminalitet, nemlig bare det, at grupper samler sig og i deres fremtoning og deres ordvalg og i den måde, de opfører sig på, kan være så truende og have en så ødelæggende karakter for resten af fællesskabet, at vi andre ikke kan være der.

Den lovgivning, vi har i dag – og det er jo så den, der kommer til at gælde – svarer ikke på den udfordring, og derfor har vi sat os for at finde et nyt værktøj, et nyt middel, for at sikre, at man eksempelvis på S-togsstationen, i butikscenteret eller på parkeringspladsen kan få trygheden tilbage til helt almindelige mennesker.

Kl. 23:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Søren Pape Poulsen, værsgo.

Kl. 23:18

Søren Pape Poulsen (KF):

Det skal også bare være sådan, at helt almindelige mennesker også kan være der, og at vi ikke får lavet en skævert her. Jeg synes da, at vi skulle sætte os ned, uden at der er skrevet noget på forhånd, i den nye samling – de partier, der om nogen i mange år har stået fast på en værdipolitik og på at skabe tryghed for danskerne – og så se på, hvordan vi kan skrue det her sammen. Den her side af salen har om nogen stået for en stram udlændingepolitik og en konsekvent retspolitik i mange, mange år, og jeg synes ikke, det er rimeligt at bruge et enkelt lovforslag til at sige, at nu er det så regeringen, der tager danskernes tryghed alvorligt, og at vi andre er sådan nogle halallhippier af en eller anden art. Det er vi jo ikke, så lad os starte forfra og lave noget ordentligt.

Kl. 23:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:18

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi indgår altid i forhandlinger, men jeg må jo også sige, at jeg er bekymret for noget af det skred, vi oplever i Venstre. At Venstre ikke er med i et politiforlig, havde jeg aldrig nogen sinde troet skulle ske – aldrig nogen sinde troet skulle ske! For det er en så fundamental del af vores samfund, og det er en så vigtig forudsætning for danskernes tryghed, så der er man selvfølgelig med. Det er i øvrigt et politiforlig, som er rigtig godt, og Konservative er med. Vi sikrer mere nærpoliti og mere tryghed for danskerne.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 23:19

Kl. 23:19

Mette Thiesen (NB):

Tak for det. Jeg har glædet mig rigtig meget til at kunne stille det her spørgsmål. Det må jeg være ærlig at sige. Statsministeren har sagt undskyld til godhavnsdrengene, statsministeren har kaldt sig selv for børnenes statsminister, og statsministeren har flittigt brugt de sociale medier. Derfor har det undret mig, at statsministeren ikke har kommenteret på den tragiske TV 2-dokumentar »Nødråb fra børnehjemmet«.

Jeg indkaldte statsministeren i spørgetiden for at høre, hvad børnenes statsminister tænkte om, at anbragte børn og unge svigtes og behandles elendigt på nogle opholdssteder og institutioner, og statsministeren nægtede at stille op og henviste til den ansvarlige minister. Jeg undrede mig meget over, at børnenes statsminister fralagde sig ansvaret og ikke var den såkaldt ansvarlige minister, da børn og unge blev udsat for trusler og voldsomme magtanvendelser af ansatte. Derfor vil jeg gerne spørge, hvorfor statsministeren ikke længere er børnenes statsminister.

Kl. 23:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det vigtigste først og så vender jeg efterfølgende tilbage til vores samarbejde her i Folketinget. Alle børn i Danmark skal behandles godt og ordentligt. Og det er udtryk for et dobbelt svigt, hvis børn, der ikke kan være derhjemme på grund af manglende forældrevere eller forhold omkring familien, der tilsiger det, efterfølgende svigtes, enten fordi samfundet ikke reagerer hurtigt og effektivt nok, eller fordi det er sådan, som det er beskrevet her, tror jeg – jeg har ikke haft lejlighed til at se programmerne – at der er børn, der udsættes for en opførsel og en adfærd, som på ingen måde hører hjemme. Det skal vi ikke alene tage afstand fra, det er jo noget, vi skal løse, og noget, som vi også har muligheden for at løse ved at stille de nødvendige krav til de voksne, der skal passe på børnene. Det er selvsagt vigtigt, og det har Nye Borgerlige regeringens absolutte opbakning til.

Vi har jo gerne villet gå længere i de forhandlinger, der netop er afsluttet med Folketinget, om at sikre de udsatte børns rettigheder. Vi har heldigvis fået taget nogle vigtige skridt. I forhold til samarbejdet mellem statsminister og Folketinget vil jeg bare gøre opmærksom på, at jeg i det forgangne folketingsår har mødt op til alt det, man forventer en statsminister møder op til her i Folketingssalen.

Kl. 23:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det Mette Thiesen. Værsgo.

Kl. 23:22

Mette Thiesen (NB):

Tak for svaret. Statsministerens ansvarsfralæggelse skyldes nok, at dokumentaren jo netop beviste, at regeringens mål om at tvangsanbringe flere børn og unge er en rigtig dårlig idé. Men det lykkedes jo desværre regeringen mere eller mindre at få opfyldt målet. Og jeg kunne godt tænke mig at spørge statsministeren, hvordan man kunne forsvare at ville tvangsanbringe flere børn og unge, når der jo ikke er styr på anbringelsesstederne. Statsministeren vil sikkert svare, at man har styrket socialtilsynet, hvilket der kan være mange

holdninger til, men uanset hvad hjælper det jo ikke på problemet, der, som det blev vist i »Nødråb fra børnehjemmet« er (*Formanden* (Henrik Dam Kristensen): Tak), at magtanvendelser mod anbragte børn og unge ikke bliver indberettet.

Kl. 23:25

Kl. 23:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Værsgo, statsministeren.

Kl. 23:22

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det her må jo ikke skal ikke være et enten-eller. Alle her i Folketingssalen, i landets kommuner, i hele den sociale infrastruktur, vi har i Danmark, skal gøre sit ypperste for at passe på de allermest sårbare. Og der er ikke nogen mennesker, der er mere sårbare end børn, der allerede er blevet omsorgssvigtet og ikke kan være derhjemme. Det er en fælles forpligtelse. Ingen kan løbe fra det ansvar.

Kl. 23:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 23:23

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Da min formand, hr. Alex Vanopslagh, holdt sin tale, handlede meget af det om den folkeskole, vi har fået i Danmark, de fejlslagne reformer, der har været, også den seneste folkeskolereform, og at man er kommet væk fra en folkeskole, der primært bør lære børnene de vigtige færdigheder i dansk og matematik, engelsk osv., over til, at folkeskolen skal handle om alt muligt andet. Og det var glædeligt at se, at statsministeren også synligt applauderede budskabet med håndtegn og alle mulige ting og sager, men det var også lidt sent, synes jeg. Det er næsten 5 år siden, Liberal Alliance fik fru Merete Riisager som undervisningsminister, og hun forsøgte at gøre op med alle de her ting, og det var med modstand fra Socialdemokratiet, må man sige. Nu har statsministeren så været statsminister i 2 år, og der er stadig væk ikke sket noget. Så hvornår kommer der til at ske noget? Nu har vi i 5 år forsøgt, så hvornår kommer der til at ske noget?

Kl. 23:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:24

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første vil jeg gerne fuldstændig uden at blinke og ryste på hånden sige, at jeg synes, at hr. Alex Vanopslaghs tale var – i al respekt, for der har været mange gode taler – den mest interessante. Det begynder at være en lidt, nogle vil sige kedelig vane, at det ofte går sådan med min evaluering, men jeg mener ganske enkelt, at hr. Alex Vanopslagh evner, selv om vi også har mange uenigheder, ikke mindst på den økonomiske politik, og hvad angår coronahåndteringen, at sætte fingeren der, hvor der er noget, der for alvor er på spil for os som mennesker og som samfund.

Jeg er enig i de få ord, der blev nået at blive sagt her, nemlig at der er noget i, at der er for lidt fokus på de færdigheder, som er til at gå til, som er overskuelige, som er til at forstå, og for meget fokus på noget, der er mere diffust med proces, kompetencer, projekt, tværfaglighed, ansvar for egen læring. Jeg deler grundlæggende den analyse, og jeg tror, at et af svarene på, at mange børn, der kommer fra en familiebaggrund, der måske ikke har stærke uddannelsestraditioner, almindeligvis går kløjs i vores uddannelsessystem. Så hvis vi vil have flere til at tage en uddannelse, skal vi tage fat der. Og ja, vi har ikke leveret alt på det her område endnu, langt fra.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ole Birk Olesen, værsgo.

Kl. 23:25

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Ja, der er en grund til, at vi har valgt hr. Alex Vanopslagh som formand for Liberal Alliance. Og tak for de ord om det. Men nu, hvor der næsten er gået 2 år med statsministeren som statsminister, vil jeg gerne have, at statsministeren så siger, jamen så går vi i gang med det her efter sommerferien f.eks., så bliver der indkaldt til møder om, at vi skal have en ordentlig folkeskole, i stedet for at det ligesom flyver i luften, at statsministeren er enig med Liberal Alliance, og så kan vi så være enige sammen i hvert vores rum. Hvornår skal der indkaldes til forhandlinger, så vi kan gøre noget ved det?

Kl. 23:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til statsministeren.

Kl. 23:26

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen lad mig først og fremmest takke for det, som jeg opfatter som en udstrakt hånd til, at vi kan gå videre i det her spor – jeg modtog den i øvrigt tidligere på dagen også fra Det Konservative Folkeparti i forhold til erhvervsuddannelserne, som jeg selv indledte dagen med – og vi forestiller os, at der skal være en diskussion om folkeskolen som en del af det reformspor, vi går i gang med her i løbet af sommeren, ganske enkelt fordi rigtig mange af de udfordringer, vi har som samfund, starter og slutter her. Og vi har på mange måder en god skole i Danmark og et utrolig godt uddannelsessystem, der er meget, der er grund til at rose, men det, at der er så mange børn, der ikke går videre til en ungdomsuddannelse, og at der er så mange, der bliver skoletrætte, skal vi simpelt hen have gjort noget ved. Så jeg tager imod den fremstrakte hånd og håber også, at jeg selv rakte den frem i morges.

Kl. 23:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jens Rohde, KD. Værsgo.

Kl. 23:27

Jens Rohde (KD):

Statsminister efter statsminister efter statsminister har rejst sig op og talt om at få unge indvandrerkvinder i arbejde, og statsministeren følger sig helt berettiget og rigtigt ind i rækken i dag, men statsministeren følger sig ikke ind i rækken af statsministre, der i deres tale tager fat på problemstillingen om at sikre retsbeskyttelsen for mennesker med handicap og de psykisk syge. Og det er, på trods af at vi her i Folketinget i de sidste uger har behandlet et utal af forslag til vedtagelse og beslutningsforslag samt et borgerforslag fra #enmillionstemmer om det.

Hvad vil statsministeren gøre for at sikre, at mennesker med handicap og mennesker med psykiske lidelser får opfyldt de rettigheder, som de egentlig burde betragte som en selvfølge qua den lovgivning, der allerede eksisterer i dag?

Kl. 23:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:28

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er næsten for stort et spørgsmål at skulle svare på på kun 1 minut, så først og fremmest vil jeg sige tak for at bringe det op. Det er jo ikke noget, der på den måde har domineret vores debat her i dag, men det gør jo ikke, at emnet ikke er helt utrolig relevant – også fordi en del af de her medborgere ikke har en særlig stærk stemme i sig selv. Og derfor skal vi selvfølgelig også evne at løfte diskussionen.

Jeg mener, at vi er godt i gang med at give psykiatrien det løft, som psykiatrien har haft behov for igennem en årrække. Jeg tror også, at vi bliver nødt til, når vi taler om psykiatrien, at se på, hvordan vi sikrer, at de mange børn og unge, der i dag oplever en mistrivsel og måske sågar får en diagnose, ikke skal ende i psykiatrien. Så også her er der behov for en bredere og mere forebyggende og i virkeligheden mere grundlæggende diskussion om, hvorfor den sårbarhed, vi oplever i vores tid, opstår. Når det handler om mennesker med funktionsnedsættelser, er retssikkerhed selvfølgelig afgørende for den enkelte.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jens Rohde.

Jens Rohde (KD):

Men det bekymrer mig, når statsministeren siger, at det er vi i gang med at løse, for det har statsminister efter statsminister efter statsminister og politisk ordfører efter politisk ordfører efter politisk ordfører – jeg var selv inkluderet i gamle dage – stået og sagt. Og jeg kan konstatere, når vi har de her diskussioner – jeg må indrømme, at det jo ikke er noget, der er initieret af KD, for så lang tid har vi ikke været her – at det er ordførere, der ved virkelig meget om de her områder, som tager det op, og at alle konkluderer det samme, nemlig at det langtfra er godt nok. Der er strukturelle problemer, og der er økonomiske problemer. Hvad vil regeringen gøre?

Kl. 23:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 23:29

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, men udgangspunktet bliver jo nødt til at være, at kommuner og regioner ikke hvert eneste år skal starte med at lave besparelser og skære ned på velfærdssamfundet. Nu har det flertal, der sidder i dag, jo ikke siddet her i længere tid end snart 2 år, men ikke desto mindre er vi allerede ved den tredje kommune- og regionsaftale, der forhåbentlig snart indgås. Og vi har gjort det, vi sagde før valget, nemlig at vi dækker det demografiske træk. Når der bliver flere børn, når der bliver flere ældre, tilfører vi også velfærdssamfundet flere penge, og det er jo hele forudsætningen for, at vi ikke bare ser en masse besparelser på eksempelvis det specialiserede område. Så vi er i gang, men vi er selvfølgelig ikke i mål endnu.

Kl. 23:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Sophie Løhde. Værsgo.

Kl. 23:30

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Og tak til statsministeren for talen. Jeg lyttede meget grundigt, da statsministeren talte om ydelser, hvor man måtte forstå på statsministeren, at det var for fattigt – det var de ord, der blev brugt – når nogle partier var uenige i nogle af Ydelseskommis-

sions anbefalinger. Jeg synes jo helt ærligt, det er en smule fattigt at stå og kritisere andre for at være uenige i dele af det uden så selv også at ville stille sig op som regering og forklare og forsvare, hvad man selv mener om Ydelseskommis-sionens anbefalinger. Jeg tror, det blev til en pressemeddelelse fra beskæftigelsesministeren, og så var der ellers lukket ned for boks 5.

Vi kan jo tage et eksempel med afsæt i, at statsministeren jo før folketingsvalget gav et klart løfte til danskerne om, at ydelserne til arbejdsløse indvandrere ikke ville blive sat op, men det blev de med 2.000 kr. ekstra skattefrit hver eneste måned. Derfor vil jeg bare spørge statsministeren, om hun her i dag vil give en garanti for, at den her regering så ikke nu igen indgår en aftale, hvor ydelserne til arbejdsløse indvandrere bliver sat op, og at det dermed i mindre grad kan betale sig at arbejde.

Kl. 23:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:31

Kl. 23:29

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første er det regeringens klare ønske, at der bliver lavet en bred aftale om ydelsessystemet i Danmark, og dermed håber vi også, at Venstre er med, og dermed har Venstre jo indflydelse på, hvordan det endelige resultat kommer til at se ud.

Jeg kritiserer ikke, at man har holdninger til Ydelseskommis-sionens arbejde. Jeg synes i øvrigt, at Ydelseskommis-sionen har gjort et ret grundigt og fint stykke arbejde på mange måder, og de lægger jo ikke mindst op til, at vi får et meget mere forenklet ydelsessystem. I dag er det nærmest umuligt at overskue. Så jeg kritiserer ikke det, at man har holdninger, men når det handler om ydelser, så ender vi altid nærmest i en punisk krig, hvor man enten er for eller imod. Jeg tror, at hvis vi skal skabe et ydelsessystem, som også holder bare lidt længere end frem til næste valg, hvor man så kan starte forfra og gøre noget andet, hvilket man så kan gøre efter hvert eneste valg, så vil det være fint at få en bred aftale, hvor vi har de forskellige hensyn med. Og et af de hensyn, som jeg i øvrigt tror mange af os kan blive enige om, er, at det skal kunne betale sig arbejde. Der skal være forskel på at være på en passiv overførselsindkomst og have et arbejde. Der er nogle børn, som vi bliver nødt til at hjælpe på grund af deres forældres situation, og så er der i øvrigt også mange af os, der ikke har et ønske om, at eksempelvis nyankomne flygtninge skal have højere ydelser.

Kl. 23:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Sophie Løhde. Værsgo.

Kl. 23:33

Sophie Løhde (V):

Det var statsministeren selv, der sagde, at det var fattigt, at nogle partier ikke var enige i alle Ydelseskommis-sionens anbefalinger, og der konstaterer jeg bare, at jeg synes, det er fattigt, at man, når en kommis-sion har lavet et meget stort og omfattende stykke arbejde, så ikke stiller op, men alene udsender en pressemeddelelse. Måske man også her kan komme lidt nærmere, hvad det så er, man som regering mener. Og hvis regeringen gerne vil lave en aftale, hvor ydelserne til arbejdsløse indvandrere ikke bliver sat op med de 2.000 kr. ekstra skattefrit, som den socialdemokratiske regering allerede har givet til arbejdsløse indvandrere, så er det jo herovre i den her side af salen, man skal kigge. Det kan jo vi næppe lave en aftale om på tværs, og det er derfor, jeg spørger, om regeringen i dag vil garantere, at man ikke igen laver en aftale, hvor ydelserne til arbejdsløse indvandrere bliver sat op.

Kl. 23:33

Kl. 23:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så får vi et svar fra statsministeren. Værsgo.

Kl. 23:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Dahlin.

Kl. 23:36

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første er det jo ikke rigtigt, at der er indført en ydelse specifikt rettet til arbejdsløse indvandrere. Der er lavet en midlertidig forhøjelse af børnetilskuddet, og det gælder altså, uanset hvilken baggrund man måtte have. Vi skal lige have det på plads først.

Hvad sagde vi før valget? Vi sagde, hvad vi også gør i dag, at vi ikke har noget generelt ønske om, at ydelserne skal sættes op, slet ikke for folk, der lige er kommet til Danmark. Samtidig anerkender vi, at der er et problem med børn, der lider afsavn på grund af deres forældres situation. Og ja, jeg mener helt grundlæggende, at alle børn i Danmark skal kunne gå til fodbold og skal kunne deltage i en børnefødselsdag og have et almindeligt børneliv, uagtet at deres forældre måske ikke går på arbejde.

Kl. 23:34

Morten Dahlin (V):

Tak for svaret, som jeg egentlig synes var ganske godt, men som desværre ikke var et svar på spørgsmålet om, hvorvidt statsministeren synes, at de 23.400 kr. er for meget. I stedet for at spørge igen vil jeg stille et andet spørgsmål. Ydelseskommisionen anbefaler også, at nyttilkomne udlændinge skal have en stigning i deres sociale ydelser på næsten 25 pct. Vil statsministeren så her redegøre for, om regeringen er enig med Ydelseskommisionen i det, eller vil statsministeren give Folketinget og danskerne en garanti for, at det kommer Socialdemokraterne selvfølgelig ikke til at lægge stemme til?

Kl. 23:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Er det hr. Morten Dahlin, Venstre.

Kl. 23:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:37

Morten Dahlin (V):

Tak for det. Jeg vil gerne fortsætte lidt i samme spor, for statsministeren har jo sagt her i dag, at en af de vigtigste opgaver er at få flere med i arbejdsfællesskabet, og det er vi fuldstændig enige i i Venstre. Derfor har vi fremsat en række forslag, der skulle fremme netop det, altså at få flere med i arbejdsfællesskabet. Desværre har regeringens stemmeafgivning hernede i Folketingssalen været meget ens hver gang: Nej, duer ikke, væk! Det kan man så tænke over med tanke på statsministerens kritik af, at alle andre siger nej.

Men når nu regeringen ikke har sit eget forslag at slå på, så kunne jeg godt tænke mig at følge op på fru Sophie Løhdes spørgsmål om Ydelseskommisionen. Ydelseskommisionen anbefaler at rive kontanthjælpsloftet ned, og det betyder, at en far på kontanthjælp med tre børn vil få 23.400 kr. om måneden udbetalt. Jeg tror, der sidder en del mennesker derude og tænker, at det er ret mange penge for ikke at lave noget. Så vil statsministeren ikke bare redegøre for regeringens holdning her i dag: Er statsministeren enig med Venstre i, at det er for mange penge, og at der derfor fortsat skal være et loft over kontanthjælpen?

Kl. 23:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:35

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, der ligger i Ydelseskommisionens måde at betragte ydelserne på – og jeg deler i øvrigt det, jeg hører Venstre sige, nemlig at vi har nedsat en kommission, der faktisk har lavet et godt og grundigt stykke arbejde, og som har været alle hjørnerne igennem – i virkeligheden også en form for loft, forstået på den måde, at man meget klart definerer, at der skal være forskel på det, man kan tjene, når man arbejder, og det, man modtager i ydelse. Og noget af det, vi kommer til at diskutere i forhandlingerne, er selvfølgelig, hvor stor den forskel skal være. For jeg vil være helt oprigtig og sige, at hvis forskellen bliver for lille, så synes vi har et problem, for i vores samfund skal det gøre en forskel, hvis du faktisk står op om morgenen og går på arbejde eller cykler eller kører hjemmefra om aftenen for at passe et arbejde hele natten. Der skal være en forskel på det og så på at modtage ydelser.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det, beskæftigelsesministeren har sagt, og som jeg gerne vil gentage, er, at vi også nok skal komme med vores samlede udspil på det her område. Som Venstre ved, er vi optaget af en 37 timers arbejdspligt, og som vi sagde før valget, har vi ikke noget ønske om generelt at sætte ydelserne op. Der er nogle udfordringer med hensyn til børnefattigdom, som vi ønsker at løse, og så er det derudover vigtigt, at det skal kunne betale sig at arbejde. Jeg kommer ikke til at gå ind i alle enkeltelementer i Ydelseskommisionens arbejde og vil egentlig opfordre til, at vi, når tidspunktet bliver det rette, sætter os til forhandlingsbordet og ser, om vi ikke kan finde en løsning.

Kl. 23:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 23:38

Peter Skaarup (DF):

En af de mest fatale ting under coronakrisen – og statsministeren har egentlig selv været lidt inde på det – er, at man har testet for lidt. Man er kommet for sent i gang med at teste, og ikke mindst i forhold til vores ansatte på plejecentrene er man kommet alt for sent i gang med at teste, og det betyder, at statsministeren den 5. januar siger, at nu vil regeringen have kviktest af de ansatte på vores plejecentre. Ifølge de foreliggende oplysninger sker det ikke, og der sker faktisk det modsatte. Man kører videre med de her pcr-test, og statsministeren får faktisk den 8. januar besked om, at det er det, der sker, altså at man fortsætter pcr-testene, men man lyntester ikke, som regeringen har sagt at der skal.

Kan statsministeren bekræfte, at statsministeren den 8. januar i år får besked om, at man ikke gennemfører den plan, som regeringen vil have?

Kl. 23:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:39

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kan helt generelt henvise til det, jeg allerede har svaret på det her spørgsmål. Der har været et meget stærkt politisk ønske fra regeringens side om at få testkapaciteten banket i vejret, nøjagtig som den er det i dag, og derfor mener jeg heller ikke, at man generelt

kan sige, at vi har testet for lidt i Danmark. Jeg synes egentlig, jeg lytter mig til, at der er mange, der nu mener, at vi tester for meget.

Det ændrer ikke på, at vi havde et ønske om, at der skulle testes mange flere på et langt tidligere tidspunkt, herunder på landets plejecentre.

Kl. 23:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 23:39

Peter Skaarup (DF):

Jeg prøver lige en gang til. På det fatale tidspunkt under anden bølge, hvor vores plejehjem bliver ramt af smitte, og hvor mange desværre dør, fordi de ansatte også er smittet – man får ikke testet nok hos de ansatte – lover statsministeren kviktest af de ansatte. Det sker ikke, og det sker lang tid senere. Men statsministeren får den 8. januar besked om, at man ikke gennemfører det projekt, som regeringen har villet sætte i gang, og siger alligevel i tv den 10. januar, at man gennemfører det. Hvad er rigtigt? Fik statsministeren besked på, at man ikke gennemfører projektet?

Kl. 23:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 23:40

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Som jeg også svarede før, havde vi gerne set, at de test var blevet rullet ud på et tidligere tidspunkt, og jeg forstår, at der nu er indkaldt til et samråd, hvor alle spørgsmål kan besvares.

Kl. 23:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Karsten Hønge, SF.

Kl. 23:40

Karsten Hønge (SF):

Det er meget opmuntrende at høre, at regeringen vil tænke nye tanker om, hvordan flere får mere ud af folkeskolen, og hvordan vi får flere faglærte, og SF glæder sig i den grad til at komme ind i nærmere forhandlinger med regeringen om det. For i alt, alt for mange år har vi jo netop snakket meget om de her unge, der præcis har fået nok af ord, men børn og unge med rigeligt krudt i er altså ikke et problem. Problembarnet er ikke de unge eller børnene, men problembarnt er, at vi har et uddannelsessystem, som ikke giver plads til, at man kan lære på flere forskellige måder. De her mange børn og unge, der drømmer om få en hammer i hånden, får i stedet en bog i hovedet.

Vi tror i SF på, at man har brug for praktik på en helt ny måde, altså hvor man på en helt anderledes måde samarbejder med erhvervslivet. Det kan være i en form for mesterlære, det kan være en vekselvirkning mellem at lære på en arbejdsplads og at gå i skole, og det kan være egentlige erhvervsklasser. Ja, hvorfor simpelt hen ikke bygge egentlige værksteder i tilknytning til vores uddannelsesinstitutioner?

Kl. 23:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:41

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, det lyder utrolig spændende, og jeg tror, det er rigtigt at gå den vej. Så jeg kommer ikke til at sige noget som helst negativt om det. Fru Lotte Rod fra Radikale sagde til mig her tidligere i

løbet af dagen, at når undervisningen er bedst, så glemmer man som barn eller ung, at der er tale om læring, og så lærer man bare i den situation, hvor man får lov til at bygge et hus eller gøre noget andet. Og det tror jeg er rigtigt.

Så ja, jeg tror, vi har en del børn og unge, der vil have langt bedre af tidligt at få en tæt kontakt til arbejdsmarkedet, komme ud og prøve kræfter med at lave noget andet og så måske komme tilbage på skolebænken, at der er nogle, der har et behov for at starte senere i skole end det, de får lov til i dag. Og så er jeg i øvrigt enig i, at uddannelsesparathedsvurderingen burde blive afskaffet.

Kl. 23:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 23:42

Karsten Hønge (SF):

Jeg tænkte på, om vi ikke kunne lave en aftale i dag, først og fremmest med regeringen, men egentlig her i Folketinget om, at al snak om, at vi mangler arbejdskraft, stopper, indtil vi har fået de unge i gang – og det kan være de 50.000 under 25 år eller de 70.000 under 30 år – som ikke har et job, som ikke har en uddannelse, og som heller ikke er i gang med en. For det giver jo ganske enkelt ikke mening, at man taler om, at vi mangler arbejdskraft, hvis vi ikke løser den udfordring, der ligger lige foran os. Kunne det ikke være en aftale?

Kl. 23:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:42

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er meget enig i, at det, hvis svaret på den mangel på arbejdskraft, vi kommer til at opleve som samfund – givet allerede i år, fordi det går godt for dansk økonomi – alene eller primært skal være import af arbejdskraft udefra, ikke er svaret. Vi har så mange unge i dag, der ikke er i gang med en uddannelse, vi har rigtig mange unge, der heller ikke har et arbejde, og derudover har vi en del med anden etnisk baggrund, som heller ikke er en del af arbejdsmarkedet. Der er så stor en arbejdskraftreserve i vores eget samfund, at den her gang må vores vision og vores idé være, at det er dem, der skal ind på arbejdsmarkedet.

Må jeg så ikke bare til sidst sige i forhold til den diskussion, vi er i gang med omkring folkeskolen i dag, at vi altså den her gang skal have lærerne med ind i diskussionen om, hvordan vi gør det her. For jeg tror ikke, der er en eneste lærer, der har lyst til at sende drenge ud af folkeskolen, uden at de kan læse.

Kl. 23:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det fru Samira Nawa, Radikale Venstre.

Kl. 23:43

Samira Nawa (RV):

Mange tak og også tak for talen. Jeg hørte, at statsministeren adresserede mit spørgsmål til fru Pia Olsen Dyhr om de medborgere med minoritetsbaggrund i Danmark, som oplever racisme og diskrimination, og jeg har også set statsministeren kommentere på den her helt specifikke episode ved Kastrup Havn, som har berørt mange af os. Det overraskede mig desværre ikke, fordi der jo er flere af de her oplevelser. I Radikale Venstre kunne vi godt tænke os i ligestillingens navn og i de lige muligheds navn at sikre, at ingen børn eller voksne bliver udsat for racisme og diskrimination på arbejdsmarkedet og i nattelivet, som statsministeren selv er inde på. Men vi synes heller

ikke rigtig, at vi her fra Folketingets side endnu har stået sammen og handlet på det her. Det, vi efterlyser fra Radikale Venstres side, er måske en national handlingsplan, altså en strategi for, hvordan vi kan komme i mål med det her, ikke bare på den korte bane, men også langsigtet.

Kl. 23:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:45

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg mener, at det i dag må være hævet over enhver tvivl, at der er racisme i Danmark. Den finder sted, og den har mange ansigter, og den har mange udtryk, og den har mange former, og den går i øvrigt i mange forskellige retninger. Jeg er ikke i tvivl om, hvad der er blevet fremhævet af andre, nemlig at der er medborgere med muslimsk baggrund, der oplever racisme på grund af det. Jeg hører i øvrigt også skildringer af medborgere med grønlandsk baggrund, der oplever racisme eksempelvis fra borgere med afrikansk baggrund, ligesom jeg i øvrigt møder danskere, oprindelige danskere, etniske danskere, hvad man nu efterhånden skal kalde os, der oplever racisme i det område, hvor man har boet hele sit liv, fordi man er dansk.

Jeg tror, det er rigtigt, at det hele finder sted, og det hele er uacceptabelt. For vi kan ikke leve sammen, hvis det er på en grund af racisme. Man kan ikke bygge et samfund på racisme, man kan ikke bygge en samtale på baggrund af racisme. Så vi vil gerne være med til at diskutere det. Jeg har ikke svarene på det her. Vi kan også godt lave en handlingsplan. Jeg ved godt, at jeg tidligere har sagt nej, men selvfølgelig kan vi lave en handlingsplan. Men er vi sikre på, at det er det, der skal til, for det er jo herinde (*statsministeren retter begge hænder ind mod brystet*), vi hver især skal bære viljen til og ønsket om at behandle hinanden respektfuldt og ordentligt.

Kl. 23:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Samira Nawa, værsgo.

Kl. 23:46

Samira Nawa (RV):

Det er jeg meget enig i, både det her med, at det går på kryds og tværs, og at vi skal al den form for had og splittelse til livs. Jeg tror så, at en handlingsplan er et rigtig godt sted at starte, og der er også mange organisationer, som beskæftiger sig med det her, og jeg er egentlig også glad for at høre, at statsministeren ikke afviser, at en national handlingsplan på det her område også kan komme på tale. Man kunne også godt se på den samtale, vi har her i Folketinget – en debat og ordveksling, som jeg også havde med fru Pia Olsen Dyhr – i forhold til at vi jo også er ledere. Er statsministeren ikke enig i, at det er os herinde, som også sætter den dagsorden og er forbilleder og rollemodeller for det øvrige samfund?

Kl. 23:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Værsgo til statsministeren.

Kl. 23:47

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, jeg ved faktisk næsten ikke, hvordan jeg skal sige det her. Nu har jeg snart været med i dansk politik i 20 år, og niveauet for den offentlige samtale synes jeg ikke har været ringere, end den er nu. Ingen nævnt, ingen glemt; jeg mener, at vi alle sammen bærer et ansvar herfor. Den tone, der er i dag på de sociale medier, og det, der bliver sagt og skrevet om køn, om seksualitet, om etnicitet, om syn på corona til X Factor-deltagere, der bare stiller sig op på en scene

og synger – det er jo hele vejen rundt, der bliver talt og der bliver skrevet på en måde, som vi aldrig ville acceptere at hinanden gjorde, hvis vi stod over for hinanden. Så måske er det os som samfund, der nu, hvor vi har debatten, skal kigge hinanden i øjnene og sige: Skal vi ikke begynde at tale ordentligt til hinanden?

Kl. 23:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Marlene Ambo-Rasmussen.

Kl. 23:47

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak og tak for talen til statsministeren. I min hjemstavn, som tilfældigvis er Langeland, har vi sådan et mundheld, der hedder: Hun er en af vore – underforstået, at hende kan man regne med. Det tror jeg helt ærligt ikke at langelænderne og midtjyderne føler, altså at de kan regne med landets statsminister. Før folketingsvalgkampen var statsministeren ude og sige: Kommer der ikke en bedre idé, er det Lindholm, man arbejder videre med. Nu står vi her. Statsministeren har haft regeringsmagten i 2 år. Der kommer jo ikke nogen bedre løsning; det må man jo så forstå. Man har peget på Langeland – en ø, som jeg skulle hilse at sige har haft rigeligt at kæmpe med. Hvorfor er det, at man lige pludselig nu så kategorisk afviser Lindholm? Hvad er det, der er nyt? Hvorfor er det, at man før valget ikke var afvisende?

Kl. 23:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:49

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har kæmpe respekt for den udvikling. Langeland er i gang med – det synes jeg i øvrigt der er utrolig god grund til at rose. Men det er jo ikke sådan, at Vordingborg Kommune ikke har haft og har sine udfordringer. Der er ikke nogen borgere mig bekendt i Kalvehave, der synes, det var en decideret god idé med et udrejsecenter lige der, hvor man bor. Og ja ja, så kunne man jo godt dengang sige, at det var en ø, men det var jo ikke mere en ø, end at færgen skulle ligge og pendulere. Selvfølgelig er der ikke et ønske på Langeland om et udrejsecenter, det er der heller ikke i Kalvehave eller på Fyn eller i Vordingborg Kommune, og det er der heller ikke i Bording, hvor den daværende borgerlige regering lagde et udrejsecenter. Hvorfor? Fordi man skal placere udrejsecenteret et sted. Det er jo ikke et ønske, der har nogen negativ karakter, når hverken den ene eller den anden regering forsøger at placere et udrejsecenter. Det er en af de »skal«-opgaver, der er, fordi centeret skal ligge et sted. Så måske skal vi også have en debat med hinanden om, hvordan vi så gør det her, når det nu ikke kunne blive ved Kalvehave, og når det nu ikke kunne blive på Langeland.

Kl. 23:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Marlene Ambo-Rasmussen, værsgo.

Kl. 23:50

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Altså, helt ærligt, statsministeren siger det jo selv: Det er en »skal«-opgave. Man har haft 2 år til det. Det er da pinligt, at man ikke er kommet på nogen bedre løsning. Altså, man kan da ikke sammenligne Langeland med en ubeboet ø. Man vil placere 130 dybt kriminelle udviste udlændinge ved et lille lokalsamfund, hvor der bor ca. 450, i Bagenkop – et øsamfund, som i forvejen har oplevet rigeligt. Hvorfor vil man ikke bare indrømme, at man brugte Langeland som en

skraldespand? Hvornår kommer regeringen med et bedre forslag? Hvornår tager regeringen ansvar for det her?

Kl. 23:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det statsministeren.

Kl. 23:50

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Dengang det blev foreslået med øen Lindholm, som korrekt er ubeboet, men med en færge, der skal ligge og sejle frem og tilbage, var der præcis samme modstand i og omkring Vordingborg Kommune, som der er på Langeland. Jeg kan ikke se, at der en forskel i den måde, de to lokalsamfund har reageret på. Rigtig mange var ærgerlige over den beslutning, rigtig mange var ærgerlige over beslutningen i forhold til Langeland. Det her viser jo så bare noget om, hvorfor udlændingepolitik er svært, for det her er jo konsekvensen af udlændingepolitikken.

Kl. 23:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.

Kl. 23:51

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det, og tak til statsministeren for besvarelsen af forespørgslen. Statsministeren sagde tidligere, at vi kun løser problemer, hvis vi taler om dem. Hvis det nu var en fuldstændig ubetinget sandhed, kan man sige, at klimakrisen så nu var løst for længst, for den har vi talt rigtig meget om. Men det kræver ligesom også noget konkret handling, og der er der også blevet leveret. Men vi må også konstatere, at da Klimarådet kom med deres vurdering af regeringens indsats tilbage i februar måned, var dommen klokkeklar og en ret sønderlemmende kritik, nemlig at Klimarådet vurderede, at det ikke var anskueliggjort, at man kunne nå 70-procentsreduktionsmålet i 2030. Vi har også set basisfremskrivningen fra Energistyrelsen, som i hvert fald viser, at der minimum fortsat mangler at blive reduceret med 12 mio t, hvis vi skal nå målet i 2030. Og det skal vi jo.

Derfor er spørgsmålet til statsministeren: Er regeringen villig til at begynde at genforhandle nogle af de aftaler, der er indgået, for vi har jo været inde på de helt væsentlige områder, og hvilke initiativer har regeringen ellers tænkt sig og tage, for at vi kan opnå det mål?

Kl. 23:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:52

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes selvsagt, det er vigtigt, at Folketinget og regeringen lytter til Klimarådet, og både anbefalinger og ris og ros er værd at tage med i vores arbejde. Men der er den afgørende forskel på Klimarådet og Folketinget og regeringen, at Klimarådet skal fokusere på klimaet, mens alle os, der sidder her, skal have hele samfundet til at hænge sammen. Det skal vi, både når det handler om de konkrete beslutninger på klimaområdet, men det skal vi også, når vi taler økonomi, beskæftigelse, sammenhængskraft, land og by og alle de andre problemstillinger, der er. Derfor skal vi selvfølgelig tage ordene med i arbejdet. Men det er jo vores opgave som folkevalgte at finde de balancer, der gør, at vi kan være førende på den grønne omstilling, men at vi kan gøre det på en måde, som jeg faktisk synes vi evner i Danmark lige nu, nemlig på en klog, balanceret og i virkeligheden lidt dansk måde, hvor lønmodtagere går på arbejde *på grund af* den grønne omstilling og virksomheder klarer sig godt *på grund af* den grønne omstilling og ikke på trods af. Det arbejde vil vi gerne

videreføre, og det synes jeg vi er godt på vej til, men det skal ske i en balance, så hele Danmark bliver ved med at hænge sammen.

Kl. 23:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 23:53

Peder Hvelplund (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at den grønne omstilling skal foregå på en socialt retfærdig måde. Det er sådan set også der, Enhedslisten har fremlagt konkrete initiativer, der viser, vi sagtens kan gøre det. Men det, der ikke er til diskussion, er jo, at vi har vedtaget en klimalov med et forpligtende reduktionsmål i 2030 på 70 pct., og det går jeg ud fra at regeringen har tænkt sig at leve op til. Og hvis vi skal det, skal der jo leveres ikke bare i forhold til Klimarådets kritik, men også i forhold til basisfremskrivningen fra Energistyrelsen, som netop baserer sig på de initiativer, der er blevet taget. Så hvordan vil regeringen sikre, at vi når det mål, og kan vi gøre det uden at skulle genåbne de aftaler, vi har lavet, og altså sikre, at der bliver leveret yderligere reduktioner?

Kl. 23:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:54

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Selvfølgelig skal vi leve op til 70-procentsmålsætningen. Det er jo hele fundamentet for den grønne omstilling nu og for hele den klimainsats, som mange af os her i salen er stolte af med god grund, og som resten af verden, vil jeg gerne sige her, jo også kigger med en vis beundring på. Resten af verden kigger på Danmark og siger: Det er ret godt gået, at I ikke alene har de ambitiøse mål – og nu har vi så også et ambitiøst mål allerede i 2025 – men at I evner at gøre det på en måde, hvor uligheden ikke bare får lov til at eksplodere, og hvor almindelige mennesker ikke føler sig sat af den nødvendige udvikling. Det er det arbejde, vi skal fortsætte. Vi er jo ikke i mål, men vi er altså kommet langt på kun godt et år, synes jeg, i fællesskab, og tak for det.

Kl. 23:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 23:55

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Jeg vil prøve at afsøge, hvad statsministeren og jeg sådan kan enes om, altså hvad vi kan nå til enighed om. Man kan sige, at helt oplagt hedder vi begge to Mette. Godt nok er statsministeren blevet til »Hele Danmarks Mette«; der må jeg bare nøjes med at være Mette. Statsministeren og jeg har begge to overlevet sommeren 2016, som var særdeles hård for os, der hed Mette, for det var der det her hit »Nede Mette« hittede og blev spillet fuldstændig hysterisk meget. Så har statsministeren og jeg også det tilfælles, at vi begge to ønsker nogle reformer, der øger arbejdsudbuddet. Der kan jeg så undre mig over statsministerens fremgangsmetode i forhold til Arneaftalen, som jo ikke bidrager positivt i forhold til arbejdsudbuddet. Men jeg håber så, at jeg kan finde et andet sted, hvor statsministeren og jeg kan enes, for jeg tror ikke, det er det med at sænke topskattegrænsen, vi kan nå til enighed om. Øge beskæftigelsesfradraget vil vi Konservative også gerne, og der kommer lidt tættere på.

Men jeg lagde mærke til, at statsministeren nikkede, da min partiformand nævnte muligheden for at fjerne modregningen for

vores pensionister for at give dem et øget incitament til at blive på arbejdsmarkedet. I dag bliver det oplevet som noget bøvl at regne ud, hvad man skal betale i skat. Kunne vi gøre det mere simpelt og lade vores ældre bidrage på arbejdsmarkedet?

Kl. 23:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:56

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil så utrolig nødig, og det er virkelig nærmest med livet som risiko, at jeg siger det, jeg siger nu, her ved opstarten til et kæmpe reformarbejde skulle stå den næste time og sige nej og ja og nej og ja, for hvis vi alle sammen gør det, alle sammen herinde, kommer der ikke nogen stor reform; så er vi i løbet af ganske kort tid alle sammen blevet låst fast i alle mulige kendte positioner, og så når vi ikke fremefter. Derfor vil jeg virkelig bestræbe mig på at have et åbent sind og lade være med at afvise andre partiers gode idéer, og når det kommer til modregning, er det bestemt ikke et nej. Vi skal jo finde ud af, hvordan vi finansierer det, men det er selvfølgelig et sted, vi kan kigge ind i i fællesskab – vi har jo gjort det allerede i nogle sammenhænge. Men ja, der er muligheder.

Må jeg så bare sige i forhold til Arne, at det handlede om noget andet. Det handlede om at rette op på en uretfærdighed, der var blevet skabt, og retfærdighed i vores samfund er også vigtigt.

I øvrigt forstod jeg aldrig rigtig det der med, at det var positivt, at man var nede Mette, men det er en anden snak.

Kl. 23:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Abildgaard, værsgo.

Kl. 23:57

Mette Abildgaard (KF):

Jeg tror måske også, jeg mangler at forstå den dybere mening med den sang, men en ørehænger må man sige det var. Det kan godt være, at intentionen og formålet med Arne var noget andet, men resultatet var nu engang det, at det gav et mindsket arbejdsudbud i en situation, hvor Danmark har brug for det modsatte. Derfor er jeg glad for at høre, at statsministeren i udgangspunktet forholder sig åben over for alle forslag.

Nu vi er åbne, synes jeg da også, vi skal prøve at drøfte det, Det Radikale Venstre foreslog i avisen i dag, bl.a. det her med at hæve topskattegrænsen. Det er en af de billigste måder, vi også kan øge arbejdsudbuddet på. Er åbenheden også til stede dér fra statsministeren?

Kl. 23:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:58

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu er der jo grænser for, hvor åben man skal være, men jeg vil efterstræbe at have et som udgangspunkt så åbent sind som overhovedet muligt. Men det er ikke regeringen, der bærer topskatten ind i de her forhandlinger.

Må jeg ikke lige i forhold til Arne sige, at det gælder for Arne såvel som for tusindvis af andre gode, solide danske lønmodtagere, at de har gjort deres. De har arbejdet i rigtig, rigtig mange år. De startede på arbejdsmarkedet tidligt, og mange af dem er nedslidte på grund af hårdt fysisk arbejde. De fortjente en tidligere tilbage-
trækning. Det er klart, at når vi som samfund vælger det, må det

jo så også betyde, at nogle af os andre skal give en endnu større arbejdsindsats.

Kl. 23:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jan E. Jørgensen, Venstre.

Kl. 23:58

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for det. Regeringens opholdsforbud er elendigt, og jeg kan godt høre, at statsministeren har bildt sig selv ind, at det er en vindser. Det er det ikke. Det er en tabersag. Det er ikke bare, fordi samtlige partier bortset fra Socialdemokratiet synes det, men fordi det er det. Statsministeren taler om den mor, der ikke tør sende sit barn ned at spille fodbold i parken, men hvad er statsministerens svar til barnet, der siger: Mor, mor, jeg tør ikke spille fodbold, for der er nogle truende typer? Statsministeren svar er: Nu skal du høre, det skal du slet ikke bekymre dig om, for nu lukker vi parken, nu må du slet ikke gå ned og spille fodbold, og så har du den bekymring mindre. Altså, kan statsministeren virkelig ikke høre, hvad det er for et vildspor, man er i gang med at rode sig ud på? Mener statsministeren, at definitionen på tryghed er, at vi sætter skilte op på pladser og i parker og siger, at her er så farligt, at du ikke må opholde sig der, men skal gå hurtigt igennem; du må ikke stå stille, du må ikke sætte dig på en bænk, her er ophold forbudt? Er det sådan et land, statsministeren ønsker at stå i spidsen for?

Kl. 23:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 23:59

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg ønsker et land, hvor man reelt og ikke bare på papiret kan være tryk, og hvor der ikke er store grupperinger ofte af unge mænd, der skaber utryghed for alle os andre. Den utryghed er der. Der er masser af mennesker, der efter åbningstalen har forsøgt at overbevise mig om, at vi slet ikke har et kriminalitetsproblem, at den utryghed ikke findes, og at der ikke er de udfordringer, men de er der. Det her var så vores svar, og jeg kunne jo spørge: Hvad er Venstres svar? For når det her lovforslag ikke bliver vedtaget, er situationen jo fuldstændig den samme som i dag, nemlig at der ikke er de nødvendige redskaber til at sikre, at det er alle os andre, der er lovlige, der skal have lov til at gå og færdes der, bo og leve der og være trygge der, hvor vi har krav på at være det.

Kl. 00:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 00:00

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg bliver i tvivl om, om statsministeren overhovedet har forstået rækkevidden af sit eget lovforslag, for svaret på det her er jo, at man ikke kan være der bagefter. Man kan ikke være tryk der, for man må ikke være der. Man forbyder alle at være der. Jeg fik spørgsmålet: Hvad er Venstres svar? Venstres svar er, at vi tager fat i ballademagerne og smider dem ud og siger: I må ikke være der. Det er da ikke alle os andre, der skal smides ud. Altså, kan statsministeren ikke se, at vi da ikke kan skabe tryghed ved at smide alle væk? Vi skaber tryghed ved at fjerne dem, der skaber utrygheden – det er det, Venstres forslag går ud på – så alle vi andre kan få lov til at være der i fred og ro.

	Kl. 00:01		Kl. 00:03
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.		Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.	
	Kl. 00:01		Kl. 00:03
Statsministeren (Mette Frederiksen): Som jeg forstår det, vil Venstre i virkeligheden bibeholde status quo. Jeg har såmænd bare konstateret efter utrolig mange samtaler med folk om deres oplevelser, at status quo ganske enkelt ikke er godt nok, for vi har ikke længere et trykt Danmark alle steder. Det er ikke sådan, at alle boligområder, alle torve, alle gader, alle veje, alle parkeringspladser er sikre. Det er da en af vores absolut vigtigste opgaver at sørge for, at helt almindelige mennesker kan være trygge der, hvor de gerne vil være.		Statsministeren (Mette Frederiksen): Som jeg forstår det, og det har jeg jo allerede svaret to foregående spørgere, er der indkaldt til samråd i forhold til en række af de her spørgsmål, og der vil spørgsmålene selvfølgelig blive besvaret.	Kl. 00:04
	Kl. 00:01	Formanden (Henrik Dam Kristensen): Fru Anni Matthiesen.	Kl. 00:04
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.		Anni Matthiesen (V): Tak. Så må vi jo vente på det samråd. Nu vil jeg prøve at se, om jeg måske kan få svar på noget andet. Statsministeren sagde i sin tale her i formiddags, at ikke alle børn er glade for at gå i skole, og det viser tallene jo desværre også. Op imod 5 pct. af landets børn har faktisk skolevægring. I den forbindelse kunne jeg godt tænke mig at spørge ind til, om Socialdemokraterne og dermed statsministeren fortsat har en plan om, at koblingsprocenten på de frie skoler skal sættes ned, og at der dermed er risiko for, at der er frie skoler, der så lukker, og at der så er mange børn, der måske ikke har en valgmulighed, men er nødt til fortsat at gå i en folkeskole, selv om det måske er en skole, som de er utilfredse med at være i.	Kl. 00:04
Jens Henrik Thulesen Dahl (DF): Tak for det. Jeg tror, vi alle sammen husker den periode i starten af januar, hvor vi havde udbredt coronasmitte ude på vores plejehjem. Rigtig mange døde derude. Vi hørte en statsminister, der er den 5. januar sagde, at nu skulle der kviktestes, for nu skulle vi gøre noget ved det her. Jeg tror, vi alle sammen syntes, det var vigtigt, at der skulle ske noget. Statsministeren gentog det den 10. januar. Samtidig forlyder det, at statsministeren den 8. januar faktisk fik besked om, at det ikke skete. Kan statsministeren bekræfte, at statsministeren, da hun stod den 10. januar og sagde, at nu skulle den kviktestes, godt vidste, at det ikke skete derude?	Kl. 00:02	Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.	Kl. 00:05
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.	Kl. 00:02	Statsministeren (Mette Frederiksen): Vi har jo haft lejlighed til at diskutere koblingsprocenten ad flere omgange, og det, vi har udtrykt et ønske om, er, at den forhøjelse, der fandt sted under den tidligere regering, skulle nedjusteres. Vi må jo så også konstatere, at det er der ikke flertal for i Folketinget. Det er jo en lille smule ejendommeligt, at regeringen nu bliver angrebet for, at på de områder, hvor vi ikke kan få flertal, gennemfører vi det ikke. Det kan vi jo ikke. En regering kan jo ikke gennemføre noget, hvis ikke der er et flertal i Folketinget for det, og det er der mig bekendt ikke på det her område. Så er det jo Folketinget, der bestemmer det.	Kl. 00:05
Statsministeren (Mette Frederiksen): Jeg synes allerede, jeg har besvaret det spørgsmål. Det, jeg udtrykker som statsminister, er jo vores politiske ønske om, at der skal testes flere. Det er i øvrigt et ønske, jeg har haft som statsminister igennem hele epidemien. Vi startede jo med ikke at teste i Danmark – det gælder i øvrigt de fleste lande, fordi testkapaciteten ikke var der og infrastrukturen ikke var bygget. Jeg har hele tiden troet på, at der skulle testes, og at der skulle testes massivt, hvilket jo også har vist sig at være en rigtig vej at gå, når man skal have kontrol over en epidemi. Og jeg kan jo gentage, hvad jeg sagde før: Jeg har udtrykt et politisk ønske, og jeg kunne godt ønske mig, at myndighederne havde fået de her test ud mange flere steder på et tidligere tidspunkt.	Kl. 00:03	Formanden (Henrik Dam Kristensen): Anni Matthiesen.	Kl. 00:05
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Jens Henrik Thulesen Dahl, værsgo.	Kl. 00:03	Anni Matthiesen (V): Ja, heldigvis, kan man sige, er der ikke flertal for det. Men jeg har egentlig brug for at høre, om det stadig væk er Socialdemokraternes politik og dermed Socialdemokraternes plan at sætte koblingsprocenten ned, såfremt man kan skaffe flertal for det.	Kl. 00:06
Jens Henrik Thulesen Dahl (DF): Men hvis statsministeren udtrykte – som statsministeren siger – et politisk ønske om, at noget skulle ske, men at der ikke sker noget, hvem er det så, der har ansvaret for, at der ikke sker noget? Hvis det ikke er statsministeren, er det så sundhedsministeren? Er det systemet? Altså, har statsministeren ikke en vis kompetence til at sige, at det her skal ske, og så sørge for, at det sker? Vidste statsministeren godt den 10. januar, at der var kommet besked om, at det ikke skete?		Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.	Kl. 00:06
		Statsministeren (Mette Frederiksen): Jamen der er jo ikke et flertal for det. Det er jo sådan, at når vi konstaterer, at der ikke er et flertal, så er der mange andre opgaver at gå til. Jeg hæfter mig ved, at der i dag generelt er opbakning til, at	

vi går videre med hele skolespørgsmålet, og der er jo utrolig mange uløste opgaver. Hvis jeg bare skal nævne en på friskoleområdet, vil jeg nævne, at der jo altså er sket en ret stor vækst i muslimske friskoler, som jeg synes udfordrer landets sammenhængskraft.

Kl. 00:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Carl Valentin, SF.

Kl. 00:06

Carl Valentin (SF):

Tak. Nu var der sådan lidt et dyretema i statsministerens tale, og hun nævnte også selv smittespredningen i vores minkproduktion og den alvorlige situation, der var der. Derfor vil jeg egentlig gerne stille statsministeren endnu et spørgsmål om, hvordan man gerne vil forebygge fremtidige pandemier, for det har en hel del at gøre med vores relation til dyr. Hvis man konsulterer FN's miljøprogram, er de fem primære årsager til øget risiko for fremtidige epidemier klimaforandringer, skovrydning, intensiv animalsk produktion, antibiotikaresistens og svagt reguleret handel med vilde dyr. Det er altså alt sammen noget, der på en eller anden måde har en kobling til vores dyreproduktion, og det synes jeg egentlig er ret alvorligt. Derfor vil jeg gerne høre statsministeren, hvad hun tænker der er vigtigt at gøre i forhold til at forebygge fremtidige pandemier som den, vi er midt i lige nu.

Kl. 00:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:07

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, jeg må være ærlig og sige, at jeg ikke har et fyldestgørende svar på det uhyre komplekse, men også vigtige spørgsmål. Jeg må jo indrømme, at jeg aldrig har beskæftiget mig med pandemier, epidemier, virus i det omfang, som jeg nu har været beskæftiget med det igennem 15 måneder. Men jeg er ganske ofte i det forløb stødt på, har konstateret og læst og er blevet oplyst om, at der er udfordringer i mikset mellem mennesker og dyr, og det er jo noget af det, som jeg synes fylder for lidt i dag, også i diskussionen om det, at vi desværre måtte aflive minkene i Danmark. Fra nogens side lyder det jo, som om det var en beslutning, der blev taget ud af det blå. Det er jo en beslutning, der er relateret sig til covid-19, og det var risikoen for en fortsat vækst og udvikling i epidemien og en eventuel mutation, der gjorde, at den risikovurdering blev forelagt regeringen. Så det er egentlig bare for at sige, at spørgsmålet er uhyre relevant, men jeg kan ikke give et fyldestgørende svar.

Kl. 00:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Carl Valentin, værsgo.

Kl. 00:08

Carl Valentin (SF):

Det synes jeg er helt fair, for det er et ekstremt kompliceret spørgsmål, og vi er mange, der har skullet lære mange nye ord i år. Altså, jeg har f.eks. aldrig sagt zoonotisk smittereservoir, før vi kom ind i den her pandemi. Men så vil jeg gerne høre: Når det nu har så meget at gøre med vores relation til dyr og vi ser fremtrædende eksperter, f.eks. Lars Erik Larsen, der er professor i veterinær virologi, være ude at sige, at svineproduktionen med hans ord er en tikkende bombe under os i forhold til fremtidige epidemier, og når der er så mange problemer med dyr, der står tæt, og risici i den forbindelse, kan statsministeren så forestille sig, at en indsats, i forhold til at

dyreproduktion ikke skulle være så intensiv, er væsentlig for fremtiden?

Kl. 00:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Når man starter på at afslutte en sætning, duer det ikke, at den bliver ved med at blive forlænget. Værsgo til statsministeren.

Kl. 00:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er et meget stort spørgsmål med potentielt helt utrolig vidtrækkende konsekvenser, og jeg kan ikke inden for 30 sekunder med det trods alt ringe vidensniveau, jeg har om det her, udtale mig på nogen som helst kvalificeret måde. Vi har jo i fællesskab besluttet os for at nedsætte en ekspertgruppe, der skal arbejde med den mellemlange planlægning af håndteringen af covid-19, og det giver mening, også globalt, at kigge mere langsigtet på risikoen for nye epidemier, også i forhold til dyrehold.

Kl. 00:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Lotte Rod, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 00:10

Lotte Rod (RV):

Jeg blev simpelt hen så glad, da jeg hørte statsministerens første tale. Jeg ved ikke, om det er første gang, en statsminister har brugt en stor tale på nærmest kun at tale om uddannelse. Så for mig var det historisk, og jeg kunne have drømt om, at debatten også havde handlet lidt mere om uddannelse. Og hvis vi skal lykkes med at give alle børn en chance, er det vigtigste jo, at der først er pædagoger og så lærere til at se det enkelte barn, og ifølge de fremskrivninger, vi lige har fået, står vi til at mangle 13.100 lærere og 13.700 pædagoger. Det er virkelig mange mennesker. Så hvad er regeringens plan for det?

Kl. 00:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er en kæmpe udfordring, vi har foran os. Det er jeg meget enig i, og vi kan jo se, at en del af dem, der vælger de såkaldte velfærdsuddannelser, også falder fra undervejs. En del lærerstuderende har fortalt mig, at de synes, at deres praktik, altså den praktiske tilgang til lærerfaget, fylder for lidt på uddannelsen, og det er givet – måske – en del af svaret. Jeg tror på, at vi har behov for at uddanne lærere og pædagoger i hele landet, og det mener jeg er en del af svaret. Så er jeg jo også af den overbevisning, at vi skal frigøre tid både for læreren og for pædagogen til at arbejde med børnene og deres forældre i det omfang, hvor det er nødvendigt, i stedet for den styring, som jeg mener vi har lagt ned over folkeskolen i for høj grad, og de mange bureaukratiske krav eller dokumentationskrav, der gælder på hele børneområdet.

Så jeg kan ikke give et enkelt svar herpå, men jeg tror, der er mange ting, der skal ind, og så tror jeg, der er noget så banalt, men utrolig vigtigt, som at der simpelt hen skal være en større respekt om lærergeneringen igen i det her land.

Kl. 00:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Lotte Rod. Værsgo.

Lotte Rod (RV):

Tak for det svar. Og jeg synes egentlig ikke, det er uklogt af statsministeren i forhold til de andre spørgsmål, der har været, til, hvad for nogle forslag man kommer med til efteråret, at svare ja eller nej til dem. Men jeg tænker måske, det ville være klogt af statsministeren at sige, hvad der så er regeringens ambitionsniveau. Altså, når vi nu er færdige med de forhandlinger, som regeringen vil invitere til, hvor mange flere penge har vi så til velfærd, og hvor mange flere mennesker har vi til at tage fat?

Kl. 00:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Helt grundlæggende går jeg jo ikke og tænker, at det er en masse flere penge, der afgør, om vi har et godt velfærdssamfund eller ej. Jeg er ikke i tvivl om, at der skal være en politisk vilje til at dække det demografiske træk – når der kommer flere, der har et velfærdsbehov, skal pengene også følge med – men jeg mener jo, at den overdrevne styring, bureaukratiet, den alt for tunge lovgivning, de alt for mange og alt for hurtigt vedtagne reformer, alt det tilsammen, har skabt en offentlig sektor, hvor der er alt for lidt tid til kerneopgaven, relationsarbejdet, undervisningen, omsorgen, og vi bruger alt for meget tid på noget, der i virkeligheden ikke giver det enkelte menneske eller den enkelte medarbejder velfærd, og jeg tror, det er der, løsningen er.

Kl. 00:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 00:13

Rasmus Jarlov (KF):

Statsministeren talte meget om, at der er truffet enormt mange beslutninger her det sidste års tid under coronakrisen. Og det er jo rigtigt, men god regeringsførelse er jo også, at kvaliteten af beslutningerne er god, og at vi derfor også har nogle gode beslutningsprocesser.

Forleden dag sad jeg i nogle forhandlinger ovre i Finansministeriet til kl. 4.15, hvor forhandlingerne blev afsluttet. Det var her midt i maj, og vi forhandlede om nogle regler for kompensationspakker for erhvervslivet, som skulle træde i kraft fra juli måned. Det var altså ikke akut præciserende, og alligevel sad vi til kl. 4.15 om natten. Vi havde fået tilsendt papirerne meget sent om eftermiddagen og havde ikke mulighed for at tale med folk uden for rummet, som kunne give input til det.

Kan statsministeren godt se, at det er en utilfredsstillende beslutningsproces for os i Folketinget? Og vil statsministeren ikke indskærpe over for sine ministre, at vi ikke skal sidde under de vilkår og forhandle til langt ud på natten og med en kort tidsfrist til at sætte os ind i papirerne?

Kl. 00:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren, værsgo.

Kl. 00:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, det er svært for mig at vurdere en konkret forhandlingssituation, for nogle gange kan man, hvis man er i god gænge og er i et rum, hvor man kan mærke, at der evnes at træffe beslutninger og indgå kompromiser, beslutte at fortsætte. Der er ganske mange

gode beslutninger i Danmark, der er truffet langt ud på natten – og tidligere og mere end i dag også på baggrund af en god sjus. Så det synes jeg ikke, at jeg kan vurdere.

Men jeg vil sige helt generelt – og det er jo med risiko for, at nogle i Folketinget vil tage det meget ilde op – at jeg mener, at vi lovgiver alt for meget i det her Ting, og at lovmøllen kører for meget og for hurtigt. Der er ikke ordentlig tid til refleksion og til overvejelse, og der står altså nogle mennesker derude – hvad enten det er borgere, der er afhængige af vores beslutninger, eller folk, der skal føre det ud i livet – der ikke kan følge med. Der er tale om reform på reform på reform, og hver eneste gang der er et problem, får vi en mikrofon i hovedet og spørgsmålet: Hvad vil du gøre ved det? Så er der en minister i samråd, og så skal der komme en ny lovgivning. Jeg synes ikke, vi gør det godt nok lige nu, hverken som regering eller Folketing.

Kl. 00:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 00:15

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg tror, at jeg taler på vegne af mange i Folketinget, når jeg siger, jeg synes, at vi har oplevet her under coronakrisen, at tingene går meget stærkt. Og det var forståeligt i foråret, fordi der var en akut sundhedssituation, som vi skulle håndtere. Men jeg synes ikke, at det, når vi står her et år, halvandet år inde i epidemien og skal træffe beslutninger, som skal træde i kraft om flere måneder, så er fornuftigt, at det foregår så hurtigt, som det gør. Og det er regeringen, der er nødt til at holde op med det, for det er regeringen, der leder forhandlingerne.

Så jeg har en indtrængende appel til statsministeren om, at man tænker over det her i regeringen, og om at sørge for, at vi får nogle bedre vilkår.

Kl. 00:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:15

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen den appel synes jeg ikke jeg kan tillade mig andet end at tage med videre, for jeg lytter mig egentlig til, at den går bredere. Og ja, der er truffet kæmpestore beslutninger på utrolig kort tid undervejs i forbindelse med coronahåndteringen, og det kan ikke være anderledes; det hører jeg også ordføreren sige.

Selvfølgelig skal vi, når vi har lagt den kritiske fase bag os, ind i en mere normal gænge, men måske skulle vi have en lidt større diskussion med hinanden om, om det er klogt og det er rigtigt, at der skal træffes så mange beslutninger hele tiden. Det, vi oplever, er jo, at også i forbindelse med store ting er reaktionen næsten altid, og nogle gange er det jo også fra selv: Skal vi ikke gøre det inden sommer? Skal vi ikke lave en aftale nu? Og jeg synes ikke, at det arbejde, vi i fællesskab tilvejebringer i den her tid, er grundigt nok.

Kl. 00:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 00:16

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Først og fremmest må jeg sige, at det er dejligt, at Socialdemokratiet og andre partier, kan jeg også høre, endelig har taget imod den kritik, Enhedslisten havde af folkeskolereformen i 2013 – bedre sent end aldrig. Det er dejligt.

Det, jeg egentlig ville spørge statsministeren om, handler om, at Danmark jo som et af de eneste lande i verden er gået i gang med at sende mennesker tilbage til Syrien. Noget, som jeg undrer mig over, er, at man vurderer, at Syrien er sikkert nok at sende mennesker, som er på flugt fra Assadregimet, tilbage til, men ikke sikkert nok til, at Danmark kan have en ambassade i Syrien. Hvordan, statsminister, hænger det sammen?

Kl. 00:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, det er vigtigt at holde fast i to ting. For det første er der den konkrete vurdering af, hvor det er sikkert at sende folk tilbage til. Det bør i mine øjne ikke være en politisk beslutning; det bør være en myndighedsbeslutning. For det andet er der det, at vi holder fast i midlertidighed. Modsat ordføreren er jeg jo stærk tilhænger af § 7, stk. 3, som siger, at hvis man ikke er individuelt forfulgt, men er flygtet på grund af generelle vilkår, er man i Danmark, så længe man har et beskyttelsesbehov, indtil vi får lavet et nyt asylsystem. Men når det er sikkert at rejse tilbage, skal man rejse tilbage og være med til at genopbygge sit land. Hvis ikke vi får det til at fungere og insisterer på det, bryder vores flygtninge- og asylsystem endnu mere sammen, end det allerede er, og så har vi i øvrigt ikke plads til at hjælpe de mennesker, der har et reelt beskyttelsesbehov.

Jeg tror desværre, at tiden er ved at være gået, men jeg vil bare sige i forhold til folkeskolen, at vi skal passe på, at vi ikke gør det her for letkøbt. Med de udfordringer, vi kan se der er omkring vores skoler, er svaret jo ikke at sige, at børnene så bare må skulle gå meget mindre tid i møde, eller at kravene skal være færre. Jeg tror, det handler om at stille nogle krav, som børnene faktisk kan forstå.

Kl. 00:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Rosa Lund, værsgo.

Kl. 00:18

Rosa Lund (EL):

Det er jo fuldstændig korrekt, at beslutningen skal være politisk. Det er en politisk beslutning, at man nu kan sende mennesker, som er på flugt fra Assads regime, tilbage til Syrien. Det er en politisk beslutning, at primært kvinder, som er nyuddannede, og som taler dansk, nu skal stå med det umenneskelige valg, at de enten frivilligt skal rejse tilbage til en diktator, de er på flugt fra, eller skal rådne op på et udrejsecenter i Danmark, som ingen i øvrigt ved hvor skal ligge. Eller er det, fordi statsministeren er i gang med at lave en aftale med Assad om hjemsendelse? Altså, hvem gavner det her? Det er svært at se.

Kl. 00:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 00:19

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, når man flygter fra noget til noget, er det jo, fordi man har et behov for beskyttelse. Hvis det behov for beskyttelse bortfalder, fordi den generelle situation i det område eller det land, man er flygtet fra, ændrer sig, så er man jo ikke længere flygtning. Og vi har ikke et ønske om, at flygtninge bliver til indvandrere. Det har vi ikke. Flygtning er man i en periode af sit liv, og der skal man have beskyttelse, i vores øjne gerne i nærområderne. Men flygtninge skal ikke blive til indvandrere. Og det, at man har lært sproget eller

man er ung, gør vel bare, at man har endnu bedre forudsætninger for faktisk at bygge det land op, som man oprindeligt tilhørte og forhåbentlig gerne vil hjælpe til bliver et bedre land.

Kl. 00:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det fru Louise Schack Elholm, Venstre.

Kl. 00:19

Louise Schack Elholm (V):

Jeg vil følge lidt op på den debat, der har været tidligere omkring, hvad der egentlig er god demokratisk skik. Jeg kan forstå, at den gang regeringen valgte at beslutte sig for, at der skulle være et udrejsecenter på Langeland, skulle der have ligget en masse analyser bag. Og nu, hvor man har lyttet til det flertal, der er i Folketinget, som siger, at det er en dårlig idé at lægge det på Langeland, kan jeg godt undre mig over, hvorfor man så ikke fremlægger de analyser, man har lavet af, hvor det ellers kan ligge. Man står jo ellers og efterlyser andre forslag, og så kunne det måske være naturligt at fremlægge de analyser, der er.

Mener statsministeren, at det er god demokratisk skik at holde sådanne informationer for sig selv?

Kl. 00:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen altså, en regering skal jo – og det gælder altså også for, hvad der måtte komme af fremtidige Venstreledede regeringer – have lov til at gøre sit arbejde og gøre sig sine overvejelser og få ting vurderet. Og når man så når frem til et resultat, enten i forhold til det, man beskæftiger sig med selv som regering, eller i forhold til det, man laver i fællesskab med andre, så kan man så melde sine beslutninger ud.

Vi skal jo huske på, hvad alt det her handler om. Det handler om nogle mennesker, som bør forlade Danmark. De har ikke længere noget at gøre i vores land. I Midtjylland har de så båret en meget stor byrde og en stor opgave igennem længere tid, og der har vi ønsket at aflaste dem. Når der så er et flertal i Folketinget, der ikke ønsker den løsning, er der jo stadig væk et problem, der er uløst. Men at begynde at blande sådan demokratiske diskussioner ind i det her har jeg svært ved at se relevansen af.

Kl. 00:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 00:21

Louise Schack Elholm (V):

Hvis man ligefrem beder andre partier om at komme med forslag, er det vel naturligt, at man giver dem et grundlag for at komme med forslag i stedet for bare at sige, at de skal trække dem op af hatten. Regeringen har brugt 2 år på at analysere situationen, og der er ingen af de her informationer, som regeringen deler med Folketinget. Og alligevel kræver man nu, at det skal være Folketinget, der skal løse regeringens problem. Det er regeringen, der har skabt problemet ved ikke at løse den udfordring, der er, med at skabe et ekstra udrejsecenter og at have droppet idéen om Lindholm, som der tidligere lå. Så må regeringen også finde løsningen, eller også må man som minimum fremlægge alle analyser.

Kl. 00:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:22

Kl. 00:24

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, regeringen er kommet med vores forslag. Det er det, der er vores opgave. Og så har et flertal i Folketinget meddelt, at man vil fremsætte et beslutningsforslag, hvor man går imod det. Og det er jo så den beslutning, Folketinget har truffet.

Kl. 00:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Nu er vi der, hvor vi er kommet til den sidste, og det er hr. Jacob Mark fra SF. Værsgo.

Kl. 00:22

Jacob Mark (SF):

Nej, hvor dejligt. Jeg har spurgt om det før; jeg har jo for vane at spørge statsministeren om ting, indtil de bliver til virkelighed. Jeg tænker, at jeg fortsætter successen – denne gang om skoleudsættelse. Og statsministeren nævnte det faktisk i sin tale, nemlig at der har været en kultur, hvor man har presset børn til at komme hurtigere fra vuggestue til børnehave, hurtigere fra børnehave til skole, og man har ikke set på, om de var klar, parate til det. Man har bare tænkt på, at de skulle så hurtigt igennem som muligt.

Siden 2009 er andelen af skoleudsættelser i Danmark halveret, fordi man lavede loven om, så det ikke længere var forældrenes valg, men kommunen og kommunkassens afgørelse, om barnet skulle have et år ekstra i børnehave. Både statsministeren og partierne bag regeringen lovede jo faktisk i fællesskab, at vi skulle ændre reglerne for skoleudsættelse. Hvorfor er det så, at vi ikke har fået ændret de regler endnu, for vi har faktisk taget det her op adskillige gange?

Jeg oplever, at det her er en tendens, der presser børnene og skaber mistrivsel. Og vi er enige om, at det skal laves om – så lad os få det gjort!

Kl. 00:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 00:23

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, i virkeligheden synes jeg jo slet ikke, at vi skulle kalde det skoleudsættelse. Jeg synes, det handler om at sikre, at man starter i skole, når man er klar til det. Det, der er udfordringen, er jo, at man starter i det kalenderår, hvor man er født. Men alle ved, og det gælder nok i særdeleshed for drengene, at der er kæmpestor forskel på, om du er et barn, en dreng – det kan også være piger, men det er tit drengene – og du er i januar, så du er en af de store og vokser dig til at være en af de højeste, eller om du er en dreng, og du er fra sidst på året.

For mig handler det i virkeligheden ikke om at udsætte skolestarten – det handler om at sikre, at skolestarten finder sted på det tidspunkt, hvor barnet er klar til at gå fra børnehave til skole. Og ja, det her er noget af det, vi ønsker at gøre, og det skal vi jo så nå at gøre i fællesskab i den her valgperiode.

Kl. 00:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Nu er min skærm gået i sort – det er nok, fordi der har været for meget gang i den. Men vi har stadig væk 30 sekunder til hr. Jacob Mark og derefter 30 sekunder til statsministeren. Det må vi klare. Værsgo.

Jacob Mark (SF):

Jamen det er jeg rigtig glad for at høre, for jeg tror på, at noget af det, der har skabt stigende mistrivsel for vores børn og unge i en årrække, er det her pres igennem systemet. Det får mig til at stille et andet spørgsmål, for vi har jo nemlig også i fællesskab lovet, at vi skal give gratis psykologhjælp til børn og unge under 25 år. Og vi lykkedes med at få unge på mellem 15 og 25 på finansloven sidste år.

Men i forhold til dem i skolealderen er vi ikke i mål, fordi der er alt for mange, det man kalder usynlige børn, som må vente i over et år på at få akut hjælp, hvis de f.eks. oplever skolevægring eller får angst. Et enkelt ord kan ændre praksis. Man kan ændre loven, så det ikke hedder, at man *kan* tilbyde hjælp til børn med akut angst, men at man *skal* tilbyde hjælp. Vil regeringen det?

Kl. 00:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:25

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Alt, hvad vi har aftalt med hinanden vi skal gøre, skal vi gøre, og vi skal nå det inden for den her valgperiode. Jeg har 20 sekunder tilbage, og det, jeg siger nu, er potentielt rigtig, rigtig farligt.

Hvis et barn eller en ung virkelig har behov for psykologbistand, kan det være det rigtige, men vi skal passe på, at det ikke bliver almindeligt, normen, enormt udbredt, at man skal gå til psykolog, når man er barn eller ung. Vi skal finde en måde at være samfund på, hvor vi kommer den sårbarhed, vi har, til livs på anden vis end ved at gå psykologvejen, synes jeg.

Kl. 00:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til statsministeren. De 1½ time er gået, og derfor siger vi tak.

Da der ikke er nogen, der har bedt om en anden runde, betragter jeg forhandlingen som sluttet, og vi kan gå til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse.

Jeg ved, at der er nogle skærme, der er gået i sort, så jeg synes lige, at man skal være omhyggelig med at tjekke, at ens navn står på displayet, for ellers kan vi ikke stemme. Jeg kunne komme ind i systemet ved at logge på igen, så prøv lige at logge ind igen. Vi skal have kigget på det, for systemet kan ikke klare de her 20 timers møde – det må vi have lavet om på.

Kl. 00:27

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der foreligger fem forslag til vedtagelse. Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 145 af Jesper Petersen (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Mai Villadsen (EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 49 (S, SF, RV og EL), imod stemte 45 (V, DF, KF, NB, LA, Sikandar Siddique (UFG) og Susanne Zimmer (UFG)), hverken for eller imod stemte 1 (ALT).

Forslag til vedtagelse nr. V 145 er vedtaget.

Hermed er forslag til vedtagelse nr. V 146 af Jakob Ellemann-Jensen (V), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Søren Pape Poulsen (KF), Per-

nille Vermund (NB), Alex Vanopslagh (LA), Inger Støjberg (UFG) og Orla Østerby (UFG) bortfaldet.

Desuden er forslag til vedtagelse nr. V 147 af Torsten Gejl (ALT), forslag til vedtagelse nr. V 148 af hr. Jens Rohde (KD) og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG), og forslag til vedtagelse nr. V 149 af Sikandar Siddique (UFG), Uffe Elbæk (UFG) og Susanne Zimmer (UFG) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Kl. 00:28

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i dag, torsdag den 3. juni, kl. 10.00.

Der henvises til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 00:28).
